

COMMERZBANK

Banka po Vašom boku

Výročná správa

2018

Ukazovatele

Výkaz ziskov a strát	1.1. – 31.12.2018	1.1. – 31.12.2017 ¹
Operatívny výsledok (mil. €)	1 245	1 149
Operatívny výsledok na akciu (€)	0,99	0,92
Výsledok pred zdanením (mil. €)	1 245	341
Koncernový výsledok 2 (mil. €)	865	128
Výsledok na akciu (€)	0,69	0,10
Operatívny výnos vlastného imania na základe CET1 ³ (%)	5,4	4,9
Výnos vlastného imania na koncernový výsledok ⁸ (%)	3,4	0,5
Nákladová kvóta v operatívnych obchodoch (%)	80,3	78,0
Bilanz	31.12.2018	31.12.2017
Bilančná suma (miliardy €)	462,4	452,5
Rizikové aktíva (miliardy €)	180,5	171,4
Bilančné vlastné imanie (miliardy €)	29,4	30,0
Bilančné vlastné prostriedky (miliardy €)	38,5	40,1
Regulačné ukazovatele	31.12.2018	31.12.2017
Kvóta jadrového kapitálu (%)	13,4	15,2
Tvrdá kvóta jadrového kapitálu ⁴ (%)	12,9	14,9
Tvrdá kvóta jadrového kapitálu ⁴ (fully phased-in, %)	12,9	14,1
Kvóta vlastného imania (%)	16,3	18,3
Kvóta zadlženia (%)	5,0	5,5
Kvóta zadlženia (fully phased-in, %)	4,8	5,1
Zamestnanci	31.12.2018	30.9.2018
tuzemsko	36 009	36 431
zahraničie	13 401	12 743
celkom	49 410	49 174
Ratingy⁵	31.12.2018	30.9.2018
Moody's Investors Service, New York ⁶	A2/Baa1/P-1	A2/Baa1/P-1
S&P Global, New York ⁷	A-/A-/A-2	A-/A-/A-2
Fitch Ratings, New York/Londýn ⁷	A-/BBB+/F	A-/BBB+/F2
Scope Ratings, Berlín ⁶	-/A/S-1	-/A/S-1

¹ Úprava na základe predchádzajúceho roka.

² Ak sú priradené k akcionárom Commerzbank.

³ Priemerný tvrdý jadrový kapitál (CET1) pri plnom uplatnení pravidiel Bazilej 3.

⁴ Tvrdá kvóta jadrového kapitálu sa vypočíta ako kvocient z tvrdého jadrového kapitálu (v zásade upísané imanie, rezervy a odpočítateľné položky) a vážených rizikových aktív. Pri analýze Fully-phased-in sa už počíta s úplným uplatňovaním príslušných nových regulačných pravidiel.

⁵ Ďalšie informácie nájdete na internetovej stránke www.commerzbank.de

⁶ Rating protistrany a rating vkladov / úverový rating emitenta / krátkodobé záväzky.

⁷ Rating / rating vkladov protistrany a úverový rating emitenta / krátkodobé záväzky.

⁸ Pomer čistého zisku pripadajúceho akcionárom Commerzbank a priemerný vlastný kapitál podľa IFRS pred odpočítaním goodwillu a ostatného nehmotného majetku.

Obsah

U2–U4

- U2 Ukazovatele
- U3 Významné koncernové spoločnosti a Commerzbank vo svete
- U4 Finančný kalendár, kontaktné adresy

2–19

- 2 List predsedu predstavenstva
- 5 Zloženie predstavenstva
- 6 Správa dozornej rady
- 14 Výbory a dozorná rada
- 17 Naša akcia

20–57

- 22 Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d nemeckého Obchodného zákonníka v spojení s § 289f nemeckého Obchodného zákonníka
- 28 Správa o odmeňovaní
- 41 Údaje podľa § 315 nemeckého Obchodného zákonníka
- 46 Súhrnná osobitná nefinančná správa

58–103

- 60 Základy koncernu Commerzbank
- 66 Hospodárska správa
- 74 Vývoj segmentov
- 90 Naši zamestnanci
- 93 Správa o prognózach a príležitostiach

104–138

- 106 Executive Summary 2018
- 107 Riadenie banky orientované na riziká
- 113 Riziká súvisiace s výpadkami z úverov
- 125 Trhové riziká
- 129 Riziká v oblasti likvidity
- 131 Prevádzkové riziká
- 133 Ostatné riziká

139–315

- 143 Prehľad celkových výsledkov
- 144 Súvaha
- 148 Prehľad zmien vlastného imania
- 151 Výkaz finančných tokov
- 153 Príloha (Poznámky)
- 309 Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
- 310 Výrok nezávislého audíta

316–328

- 318 Mandáty
- 321 Poznámka k previerke súhrnnej osobitnej nefinančnej správy
- 323 Údaje o zatažení majetku
- 326 Štvrťročné výsledky podľa segmentov
- 328 Prehľad vývoja za 5 rokov

Prihovor predsedu predstavenstva
Frankfurt nad Mohanom, marec 2019

Vážené akcionárky a vážení akcionári,

koniec obchodného roka 2018 predstavuje dobrú príležitosť na priebežnú správu realizácii našej stratégie „Commerzbank 4.0“. Prešli sme polovicu naplánovanej cesty a predchádzajúce dva roky nám ukázali, že naša stratégia je správna a že funguje. Aj v roku 2018 sme dosiahli pokrok pri jej realizácii.

V predchádzajúcich dvoch rokoch realizácie stratégie sme toho veľa dosiahli, aj keď bolo prostredie, v ktorom pôsobíme, mimoriadne náročné. Pri digitalizácii banky sme rovnako dosiahli významný pokrok. Ku koncu roka bolo ca 60 % všetkých hlavných procesov k dispozícii v digitálnej forme. To dokazuje, že sme prijali správne rozhodnutie, keď sme vyhlásili „Digital Campus“ za hlavnú ideovú súčasť a motor nášho digitálneho smerovania. V našej hlavnej obchodnej oblasti sme na základe neustáleho zvyšovania počtu klientov a nárastu spravovaných aktív ako aj objemu úverov ďalej rástli a opätovne sme potvrdili vysokú kvalitu služieb a poradenstva. To sa prejavuje aj v spokojnosti klientov, ktorá je konštantne na veľmi dobrej úrovni. V predchádzajúcom roku sme podľa plánov pokročili aj v plnení strategického cieľa, ktorým je ďalšie zjednodušenie činností v koncerne: predali sme obchodnú oblasť Equity Markets & Commodities, čím sme zjednodušili naše obchodné činnosti. Okrem toho sa v segmente Firmy klientov staráme už len o veľkých klientov a inštitucionálnych klientov a v segmente Asset & Capital Recovery sme takmer ukončili likvidáciu problémových portfólií. Okrem toho boli ďalej posilnené základy banky s pohodlným kapitálovým vybavením, nízkym rizikovým profilom a vysokými štandardmi Compliance.

Celkovo sa rast vyplatil. V obchodnom roku 2018 výnosy pred rizikovou prevenciou očistené o pozitívne jednorazové výnosy a dopady oceňovania vzrástli o 5 % na 8,6 miliárd eur. S hodnotou ca 450 mil. eur bolo v sledovanom roku vykázané podstatne nižšie výsledné riziko než v predchádzajúcom roku. Pritom sme dokázali čeliť aj pokračovaniu strategických investícií do digitalizácie a technológií ako aj nárastu regulačných záťaží a povinných odvodov, a to na základe prísneho riadenia nákladov. Administratívne náklady boli vykázané v roku 2018 na úrovni 6,9 miliárd eur, čím zodpovedali našim očakávaniam. Operatívny výsledok bol v obchodnom roku 2018 na úrovni 1,2 miliárd eur, čo je o 8,4 % viac než v predchádzajúcom roku.

2	List predsedu predstavenstva
5	Tím predstavenstva
6	Správa dozornej rady
14	Výbory a dozorná rada
17	Naša akcia

Po odpočítaní daní a menšinových podielov tak Commerzbank dosiahla v polovici realizácie stratégie koncernový výsledok vo výške 865 mil. eur, po 128 mil. eur v predchádzajúcom roku, ktorý bol však zaťažený vtedy účtovanými nákladmi na reštrukturalizáciu.

Segment Súkromných klientov a podnikateľov zaznamenal v sledovanom roku 2018 potešiteľný rast objemu obchodov v Nemecku ako aj v poľskej dcérskej spoločnosti mBank. Okrem toho sme v roku 2018 dosiahli dôležitý strategický etapový cieľ týkajúci sa nárastu počtu nových klientov: od začiatku stratégie „Commerzbank 4.0“ získal segment jeden milión nových klientov; len v roku 2018 to bolo takmer 420 000. Tým sme na dobrej ceste k splneniu nášho cieľa, ktorým je získať dva milióny nových klientov do konca roka 2020. Okrem toho sme od roku 2016 získali majetkové hodnoty v objeme ca 46 miliárd eur. Nové obchody s financovaním výstavby dosiahli v sledovanom roku objem 13,4 miliárd eur. Obchody v oblasti spotrebných úverov sú už realizované na našej vlastnej platforme a ich objem sa rozšíril. Celkovo segment dosiahol operatívny výsledok vo výške 735 miliónov eur po 858 miliónov eur v predchádzajúcom roku. Bez zohľadnenia výnosov s jednorazovým charakterom v predchádzajúcom roku ako aj osobitného dopadu v prebiehajúcom roku by v súlade s pozitívnym vývojom výnosov došlo k výraznému nárastu.

Obchody v oblasti firemných klientov predstavujú jadro našej bankovej činnosti. V tejto oblasti sme lídrom na trhu a máme aj vysoké uznanie zo strany nemeckej ekonomiky. V segmente firemných klientov sme v uplynulom obchodnom roku položili ďalšie základy pre rast a nové obchodné objemy a začali sme proces transformácie, ktorý ešte nie je ukončený. Na základe presunu menších a stredne veľkých firemných klientov do oblasti klientov podnikateľov, ako aj zavedenia nového modelu starostlivosti o klientov v sektore stredných podnikov sme dosiahli významné míľniky. V predchádzajúcich dvoch rokoch sa banke podarilo získať ca 8 900 nových firemných klientov, predovšetkým nemeckých stredne veľkých podnikov, z toho viac ako 3500 v uplynulom roku. Objem úverov v oblasti firemných klientov sa zvýšil o cca 4 miliardy eur na 82 miliárd eur. Naďalej nízka úroveň úrokov, intenzívna cenová konkurencia na nemeckom trhu a regulačné prostredie zaťažovali vývoj hospodárskeho výsledku. Okrem toho stúpajúce geopolitické faktory neistoty spôsobili zníženie klientskych aktivít. Celkovo dosiahol segment firemných klientov v uplynulom obchodnom operatívny výsledok vo výške 629 mil. eur, oproti 676 mil. eur v predchádzajúcom roku.

Segment Asset & Capital Recovery (ACR) pokračoval v sledovanom roku v plánovanej likvidácii portfólií a šetrným spôsobom znížil portfólio financovania lodí a financovania firemných nehnuteľností 2,8 miliárd eur na cca 1,3 miliárd eur. Operatívny výsledok segmentu bol na úrovni 34 mil. eur, po – 264 mil. eur v predchádzajúcom roku.

S kvótou tvrdého jadrového kapitálu na úrovni 12,10 % ku koncu decembra je naša kapitálová vybavenosť na pohodlnej úrovni, pričom je výrazne vyššia než všetky platné regulačné požiadavky. Naše rizikové náklady sú vďaka stabilnej ekonomickej situácii v Nemecku, kvalite úverovej plnení a vďaka dôslednej a šetrnej likvidácii nestrategických portfólií naďalej nízke, čo sa odzrkadľuje aj v ďalšom znížení kvóty problémových úverov na 0,9 %. Stresové testy Európskeho orgánu pre bankovníctvo sme v predchádzajúcom roku absolvovali s dobrým výsledkom, a to napriek ďalšiemu zostreniu krízového scenára. To považujeme za ďalší dôkaz pre zdravý rizikový profil a vysokú odolnosť banky voči stresom.

Valnému zhromaždeniu odporúčime vyplatenie dividendy vo výške 0,20 eur na akciu.

Vážené akcionárky a vážení akcionári, v uplynulom roku sme dosiahli viaceré veľké veci a postúpili sme na ceste prestavby Commerzbank. Napriek tomu však nebol vývoj vo všetkých oblastiach úplne uspokojivý. Skutočnosť, že sme v septembri 2018 stratili naše miesto v indexe DAX, nemení nič na prístupe k našim klientom, na našom obchodnom modeli ani na význame banky pre nemecké národné

hospodárstvo. Táto skutočnosť nás motivuje dôsledne pokračovať v realizácii našej stratégie, a tým ďalej zlepšovať hodnotenie banky na kapitálovom trhu.

V prebiehajúcom roku 2019 bude prostredie naďalej poznačené výzvami, napriek výraznému pokroku v nás ešte čaká niekoľko úloh. V segmente súkromných firemných klientov chceme pokračovať v našom raste v nezmenenej podobe, aby sme získali ďalšie podiely na trhu a aby sme zvýšili naše očistené výnosy. Skúsenosti, ktoré získavame z budovania digitálneho Campusu, chceme preniesť na ďalšie časti centrálnej organizácie banky. Tu chceme zvýšiť tempo, aby sme mohli našim obchodným oddeleniam dať do rúk funkčné produkty a služby pre našich klientov oveľa skôr, než sme vopred plánovali.

Vo vzťahu k prebiehajúcej obchodnej roku očakávame na základe týchto predpokladov v porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne zvýšený koncernový výsledok.

Na tomto mieste by som sa chcel aj v mene celého predstavenstva osobitne poďakovať všetkým zamestnankyniam a zamestnancom banky za ich nasadenie a angažovanú prácu.

Bol by som rád, keby ste sprevádzali Commerzbank ďalej na jej ceste. Už teraz vás pozývame na naše valné zhromaždenie dňa 22. mája 2019 vo Wiesbadene teším sa na vašu účasť.

Martin Zielke
predseda predstavenstva

Predstavenstvo

Martin Zielke

56 rokov, predseda
člen predstavenstva od 5.11.2010

Michael Mandel

52 rokov, Súkromní klienti a podnikatelia
člen predstavenstva od 23.5.2016

Dr. Marcus Chromik

46 rokov, Chief Risk Officer
člen predstavenstva od 1.1.2016

Dr. Bettina Orlopp

48 rokov, Compliance, Human Resources,
Legal
členka predstavenstva od 1.11.2017

Stephan Engels

57 rokov, Chief Financial Officer
člen predstavenstva od 1.4.2012

Michael Reuther

59 rokov, Firemní klienti
člen predstavenstva od 1.10.2006

Jörg Hessenmüller

48 rokov, Chief Operating Officer
člen predstavenstva od 15.1.2019

Správa dozornej rady

Frankfurt nad Mohanom, marec 2019

Sehr geehrte Aktionärinnen und Aktionäre,

Vážené akcionárky a akcionári,

na valnom zhromaždení v roku 2018 ste ma zvolili za člena dozornej rady Commerzbank. Na tomto mieste sa vám chcem ešte raz poďakovať za prejavenu dôveru a teraz vám ako predseda dozornej rady predkladám správu o práci dozornej rady.

Počas uplynulého obchodného roka sme podporovali predstavenstvo pri riadení vašej spoločnosti a pravidelne sme dohliadali na riadenie obchodnej činnosti Commerzbank. Predstavenstvo nás pravidelne, aktuálne a podrobne písomne aj ústne informovalo o všetkých podstatných udalostiach v banke, a to aj medzi zasadnutiami. Opakovane sme získavali informácie o obchodnej situácii banky a o situácii jednotlivých oblastí jej činnosti, o plánovaní obchodnej činnosti, realizácii stratégie „Commerzbank 4.0“, vývoji akciového kurzu ako aj o strategickej orientácii a rizikovej stratégii banky a v tomto ohľade sme aj radili predstavenstvu. Medzi zasadnutiami som bol ako predseda dozornej rady v neustálom kontakte s predsedom predstavenstva a členmi predstavenstva a nechal som sa priebežne informovať o aktuálnom obchodnom vývoji a o podstatných obchodoch banky a koncernu.

Dozorná rada bola zapájaná do významných rozhodnutí banky a ak to bolo nevyhnutné, udeľovala po podrobných konzultáciách a previerkach, svoj súhlas.

Zasadnutia dozornej rady

V obchodnom roku sa konalo celkovo deväť zasadnutí dozornej rady ako aj jedno celodenné strategické zasadnutie pre zástupcov zamestnancov a vlastníkov podielov.

Predmetom všetkých riadnych zasadnutí bola aktuálna obchodná situácia banky, o ktorej sme spolu s predstavenstvom diskutovali. Podrobne sme sa venovali ekonomickej finančnej situácii a rozvoju banky, rizikovej situácii, stratégii, plánovaniu, témam v oblasti Compliance, systému na riadenie rizika a internému kontrolnému systému. Ťažiskovými oblasťami našej činnosti bolo okrem toho hospodársky rozvoj a stratégia jednotlivých oblastí činnosti banky. Ďalej sme boli priebežne informovaní o stave spolupráce s US-Monitor.

Kriticky sme analyzovali správy predstavenstva a sčasti sme si vyžiadali aj dodatočné informácie, ktoré nám boli vždy poskytované bezodkladne a k našej spokojnosti. Zároveň sme si vyžiadali informácie o interných a úradných vyšetreniach v banke v tuzemsku i zahraničí, kládli sme k tomu otázky a vytvorili si na to názor. Naše uznesenia sme v prípade, že to bolo potrebné medzi zasadnutiami, prijímali vo forme obežníka.

Zasadnutie zo dňa 7. februára 2018 sa konalo v „Digital Campus“ Commerzbank, ktorý navštívili členovia dozornej rady 6. a 7. februára 2018, aby sa priamo na mieste presvedčili o práci Campusu. Na tomto zasadnutí sa okrem správy o aktuálnej obchodnej situácii a o predbežných výsledkoch za uplynulý obchodný rok 2017 prediskutovali aj správy o stave realizácie stratégie „Commerzbank 4.0“. Dozorná rada okrem toho diskutovala a rozhodla o variabilnej odmene členov predstavenstva za obchodný rok 2017 a bola rovnako informovaná o stave spolupráce s US-Monitorom ako aj o stave interných vyšetrení obchodov Cum/Ex banky. Rovnako sa dozorná rada zaoberala rizikovými stratégiami na rok 2018 a prerokovala správu dozornej rady a správu Corporate-Governance.

Na bilančnom rokovaní dňa 21. marca 2019 sme vykonali previerku ročnej závierky a koncernovej závierky 2017 a tieto sme na odporúčanie kontrolného výboru schválili. Zároveň sme schválili návrhy predstavenstva pre rokovanie Valného zhromaždenia 2018, vrátane návrhu na rozdelenie zisku. Ťažiskové činnosti dohľadu v roku 2018 odprezentovali zástupcovia vyššieho manažmentu Single Supervisory Mechanism Európskej centrálnej banky (ECB), s ktorými sme diskutovali o viacerých témach. Ďalej sme boli informovaní o pokroku v oblasti informačných technológií banky o aktuálnom stave v oblasti Compliance a daňových otázkach. Rovnako sa dozorná rada zaoberala stratégiou pobočiek 4.0 pre segment súkromných klientov a podnikateľov. Zaoberali sme sa aj správou o odmeňovaní, ktorá je súčasťou výročnej správy, ako aj súhrnnou osobitnou nefinančnou správou za rok 2017. Nakoniec dozorná rada rozhodla o predĺžení mandátu Dr. Marcusa Chromika ako člena predstavenstva a rokovala o vymenovaní nového splnomocnenca pre odmeňovanie a jeho zástupkyne.

Na zasadnutí dňa 8. mája 2018 sme diskutovali o priebehu valného zhromaždenia.

Na zasadnutí dozornej rady, ktoré sa konalo 8. mája 2018 následne po valnom zhromaždení, som bol zvolený za nového predsedu dozornej rady. Zároveň bol zvolený môj zástupca ako aj členovia výborov dozornej rady. Klaus-Peter Müller bol zvolený za čestného predsedu dozornej rady.

Na zasadnutí dňa 20. júna 2018 sme sa – okrem správy o aktuálnej obchodnej situácii – ešte raz intenzívne zaoberali stratégiou „Commerzbank 4.0“ ako aj projektom „Campus 2.0“. Okrem toho dozorná rada rokovala o celkovom vývoji koncernu na základe porovnania výkonnosti v obchodnom roku 2015 a 2017, vývoji počtu nových klientov v segmente firemných klientov a vývoji výnosov v segmente súkromných klientov a podnikateľov. Dozorná rada bola rovnako informovaná o aktuálnych témach týkajúcich sa Compliance ako aj o regulačných kontrolách.

Na zasadnutí 5. septembra 2018 predstavenstvo objasnilo dozornej rade obchodnú situáciu banky a okrem iného informovalo o plánovanom predaji obchodnej oblasti Equity Markets-&Commodities a o témach súvisiacich s Compliance. Dozorná rada rozhodla o fažiskách kontroly pre kontrolu ročnej závierky za rok 2018 a bola rovnako informovaná o stave značky Commerzbank. Súhlasila so zmenami rokovacieho poriadku predstavenstva a rozhodla o zmenách v rokovacom poriadku dozornej rady. Ďalej bola dozorná rada informovaná o modeloch odmeňovania zamestnancov Commerzbank. Na zasadnutí dozornej rady bola podrobne vysvetlená vyhláška o odmeňovaní vo finančných inštitúciách 3.0 a z nej vyplývajúce požiadavky na systém odmeňovania predstavenstva. Zároveň dozorná rada predĺžila mandát pani Dr. Bettiny Orlopp a pána Michaela Mandela ako členov predstavenstva.

Dňa 26. septembra 2018 zástupcovia zamestnancov a dňa 27. septembra zástupcovia vlastníkov podielov podrobne diskutovali s predstavenstvom o stratégii Commerzbank.

Na zasadnutí dňa 7. novembra 2018 podalo predstavenstvo správu o obchodnej situácii banky, predovšetkým o emisii zelených dlhopisov Commerzbank, regulačných kontrolách, ako aj o dopadoch rôznych scenárov brexitu na banku a opatreniach banky v tejto oblasti. Dozorná rada diskutovala a vzala na vedomie obchodné stratégie, stratégie v oblasti rizík, informačných technológií a outsourcingu. Ďalej sa dozorná rada intenzívne zaoberala vypracovaním nového systému odmeňovania predstavenstva a tento schválila s účinnosťou od 1. januára 2019. Zaoberali sme sa aj v zákone požadovanou povinnosťou kontrolovať nefinančné vyhlásenie (správu CSR) zo strany dozornej rady ako aj spôsobom zverejnenia správy CSR. V tejto súvislosti sme poverili auditorskú spoločnosť Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Eschborn/ Frankfurt nad Mohanom, na vykonanie kontroly súhrnnej osobitnej nefinančnej správy pre Commerzbank AG a koncern k 31. decembru 2018. Okrem toho bol definovaný ďalší predmet previerky v rámci previerky ročnej závierky za rok 2018 ako aj priebežnej závierky za prvý štvrťrok 2019. Ďalšími témami na tomto zasadnutí bolo celkové riadenie banky, predovšetkým sme prijali každoročné vyhlásenie splnení podmienok Nemeckého kódexu Corporate Governance podľa § 161 zákona o akciových spoločnostiach, stanovili sme ciele týkajúce sa zloženia dozornej rady a rovnako sme prijali koncepciu rozmanitosti pre zloženie predstavenstva a dozornej rady. Bližšie podrobnosti o Corporate Governance v rámci Commerzbank nájdete v tejto výročnej správe na stranách 23 až 29. Nakoniec rokovala dozorná rada o rôznych témach bez prítomnosti predstavenstva.

Na mimoriadnom zasadnutí dozornej rady 27. novembra 2018 informovalo predstavenstvo dozornú radu o tom, že Commerzbank nepredložila v obchodnej súťaži týkajúcej sa predaja NordLB záväznú ponuku a rovnako predstavenstvo vysvetlilo dôvody pre takéto rozhodnutie.

Na poslednom zasadnutí dňa 5. decembra 2018 sme diskutovali o plánovaní na viaceré roky až do roku 2022 a rovnako sme sa zaoberali obchodmi Commerzbank na americkom trhu. Ďalej dozorná rada prerokovala a schválila ciele pre členov predstavenstva na obchodný rok 2019. Ďalej bola dozorná rada informovaná o témach súvisiacich s Compliance a o daňovo-právnych otázkach. Dozorná rada sa rozhodla ukončiť mandát Franka Annuscheita ako člena predstavenstva k 28. februáru 2019. Za jeho nástupcu bol vymenovaný Jörg Hessenmüller, ktorý sa s účinnosťou od 15. januára 2019 stal členom predstavenstva.

Výbory

Za účelom efektívneho plnenia svojich úloh vytvorila Dozorná rada spomedzi svojich členov celkovo osem výborov. Keďže chceme primeraným spôsobom sprevádzať transformáciu banky na digitálnu technologickú spoločnosť a predovšetkým zmeny obchodného modelu, vývoj digitálnych produktov a procesov a s tým spojené zmeny v organizačnej štruktúre, a rovnako chceme podporovať predstavenstvo pri poradenstve a sledovaní pokroku v oblasti digitalizácie banky a s tým spojeného rozpočtu na IT a investície, vytvorila dozorná rada v roku 2018 nový výbor pre digitalizáciu a technológie.

Aktuálne zloženie výborov je uvedené na strane 15 tejto správy. Úlohy a zodpovednosti jednotlivých výborov sú upravené v rokovacom poriadku dozornej rady, ktorý je k dispozícii na internete na stránke <http://www.commerzbank.de>.

Celkovo sa kontrolný výbor v obchodnom roku 2018 zišiel na siedmich zasadnutiach. V prítomnosti audítora analyzoval ročnú a koncernovú závierku Commerzbank ako aj správy z ich previerok. Okrem toho audítor informoval dozornú radu priebežne o aktuálnom stave a jednotlivých výsledkoch previerky závierky, vrátane ťažiskových bodov previerky. To isté platilo aj pre výsledky previerky priebežných závierok. Osobitná pozornosť bola pritom venovaná dopadom z prvotného využitia IFRS 9.

Výbor prerokoval s členom predstavenstva zodpovedným za financie koncernovú a ročnú závierku ako aj priebežné závierky, zároveň diskutovali o tom vývoj finančných ukazovateľov, o podstatných obchodných udalostiach, o základoch účtovníctva a účtovného procesu, ako aj o vyhladke pre ďalší rozvoj obchodnej činnosti. Na tomto základe výbor rozhodoval o odporúčaníach pre dozornú radu týkajúcich sa schválenia ročnej závierky, schválenia koncernovej závierky a použitia zisku.

Za účelom zachovania ekonomickej nezávislosti audítora si kontrolný výbor vyžiadala od audítora vyhlásenie o nezávislosti podľa bodu 7.2.1 Nemeckého kódexu pre riadenie spoločností, prijal stanovisko odboru Compliance k tejto veci a prerokoval ho. Pritom sa výbor zaoberal zákazkami pre audítora na výkon iných činností než previerky závierky, a rozhodol o koncernovej stratégii. Okrem toho kontrolný výbor predložil dozornej rade návrhy na vymenovanie audítora, výšku honorárov audítora a ťažiskové body pre previerku ročnej závierky ako aj návrh na vymenovanie audítora súhrnnej osobitnej nefinančnej správy.

Predmetom diskusie bola aj práca oddelení Group Audit a Group Compliance v banke. Obe oddelenia pravidelne informovali o výsledkoch práce, ako aj o opatreniach na optimalizáciu svojej práce. Okrem toho výbor získaval informácie na základe správ Compliance-Business jednotlivých segmentov, ako aj rôznych správ o osobitných témach týkajúcich sa ďalšieho rozvoja Compliance. Kontrolnému výboru boli pravidelne podávané informácie o vývoji monitoringu v USA, ako aj o pokroku pri plnení úloh zistených v rámci monitoringu ako aj o zisteniach, ktoré boli uvedené v príslušných dohodách o uzatvorení zmluvy s regulačnými úradmi USA. Okrem toho si kontrolný výbor vyžiadala od predstavenstva priebežné osobitné informácie o monitoringu, dohodách o uzatvorení zmluvy, ako aj o regulačných konaniach a tieto zozbiera na vedomie v rámci jednotlivých zasadnutí

kontrolného výboru. Okrem toho sa kontrolný výbor informoval o interných a externých (regulačných) vyšetreniach a nechal sa rovnako pravidelne informovať o stave plnenia úloh stanovených na základe zistení.

Kontrolný výbor analyzoval najmä účinnosť systému riadenia rizík v banke a predovšetkým funkčnosť interného kontrolného systému. Ďalej sa kontrolný výbor zaoberal správou audítora o kontrole ohlasovacích povinností týkajúcich sa obchodovania s cennými papiermi a pravidlami správneho správania ako aj algoritmickým obchodovaním a projektmi MiFiD II / MiFiR.

Rizikový výbor mal v uplynulom obchodnom roku celkovo šesť zasadnutí. Na týchto zasadnutiach sa výbor intenzívne zaoberal situáciou v oblasti rizík a riadením rizík v banke, najmä ďalším vývojom rizikovej stratégie ako aj úverovými, trhovými a prevádzkovými rizikami, rizikami v oblasti likvidity ako aj rizikami súvisiacimi s dobrým menom a rizikami v oblasti compliance. Jednotlivé angažovanosti, ktoré sú pre banku podstatné, boli podrobne prediskutované s predstavenstvom rovnako aj portfóliá, prípadne čiastkové portfóliá. Rizikový výbor sa okrem toho zaoberal dôležitými firemnými transakciami a vývojom účastinného portfólia a v tomto rámci sa zaoberal najmä predajom obchodnej oblasti Equity-Markets-& Commodities. Okrem toho bol výbor informovaný o opatreniach banky na ochranu pred kybernetického kriminalitou a výbor kontroloval, či podmienky pri obchodovaní s klientmi sú v súlade s obchodným modelom a rizikovou štruktúrou banky. Rovnako boli prediskutované viaceré stresové testy a ich výsledky, predovšetkým výsledky stresových testov Európskeho orgánu pre bankovníctvo realizovaných v roku 2018. Predmetom zasadnutia bol aj systém odmeňovania zamestnancov, ako aj kontroly a hodnotenie Commerzbank zo strany jej regulátorov. Predmetom rokovaní bolo aj hodnotenie rizík Commerzbank zo strany regulačných orgánov. Ďalej sa rizikový výbor zaoberal schopnosťou Commerzbank niesť riziká, veľkými úvermi a úvermi pre spoločnosti zo skupiny Commerzbank.

Prezidiálny výbor mal v sledovanom roku osem zasadnutí a jedno zasadnutie spolu s výborom na kontrolu odmeňovania. Predmetom diskusie bola príprava a prehĺbenie zasadnutí pléna dozornej rady, najmä s ohľadom na obchodnú situáciu, situáciu na kapitálovom trhu, ako aj stratégiu banky. Okrem toho výbor prijal úpravy vzorovej pracovnej zmluvy ako aj existujúcich pracovných zmlúv členov predstavenstva. Udelil súhlas na prevzatie mandátov členov predstavenstva v iných spoločnostiach a zaoberal sa aj poskytovaním úverov zamestnancom ako aj členom orgánov banky. Súrne uznesenia boli prijímané vo forme obežníka. Spoločne s výborom na kontrolu odmeňovania sa prezidiálny výbor zaoberal aj ukončením činnosti Franka Annuscheita vo výbore.

Dodatočne k vyššie uvedenému spoločnému zasadnutiu prezidiálneho výborov a výboru na kontrolu odmeňovania sa výbor pre kontrolu odmeňovania zišiel na piatich zasadnutiach. Výbor sa intenzívne zaoberal zmenami systému odmeňovania predstavenstva podľa vyhlášky o odmeňovaní vo finančných inštitúciách 3.0 a v tejto veci pripravil uznesenia pre plénum dozornej rady. Výbor sa zaoberal plnením cieľov predstavenstva definovaných na obchodný rok 2017 skontroloval primeranosť odmeny predstavenstva ako aj schválil celkovú čiastku variabilnej odmeny zamestnancov za obchodný rok 2017. Ďalej bol výbor vypočutý vo veci vymenovania nového splnomocnenca pre odmeňovanie a jeho zástupkyne. Ďalej sa výbor zaoberal systémami odmeňovania zamestnancov a primeranosťou systémov odmeňovania zamestnancov ako aj predstavenstva. Výbor rovnako analyzoval ciele pre členov predstavenstva na obchodný rok 2019.

Sociálny výbor sa v sledovanom roku zišiel dvakrát a zaoberal sa najmä personálnou politikou a personálnym rozvojom. Okrem toho sa sociálny výbor zaujímal o vývoj v oblasti znižovania počtu pracovných miest, realizáciu stratégiu „Commerzbank 4.0“ a novú organizáciu centrály, vrátane realizácie personálnych opatrení v rámci „Campus 2.0“. Rov-

nako sa výbor venoval témam riadenia rozmanitosti, podnikového dôchodkového zabezpečenia a všeobecných personálno-ekonomických ukazovateľov.

Nominačný výbor sa v sledovanom roku zišiel osemkrát a intenzívne sa zaoberal novým zložením dozornej rady na obdobie po valnom zhromaždení 2018. Výbor ďalej rozhodol o predĺžení mandátu v predstavenstve a o nástupcovi Franka Annuscheita a plénu dozornej rady predložil príslušné odporúčania uznesení. Rovnako sa nominačný výbor venoval budúcemu nástupcovi Michaela Reuthera. Oboznámil sa s úlohami nominačného výboru podľa § 25 d ods. 11 veta druhá Zákona o úverovaní, predovšetkým ohodnotení práce dozornej rady a predstavenstva, ktoré je podľa tohto zákona povinné. Ďalej výbor vypracoval a rozhodol o prijatí smerníc Sustainability Guideline pre predstavenstvo a dozornú radu Commerzbank. Nakoniec nominačný výbor okrem toho preveril zásady a procesy predstavenstva pri výbere a vymenovaní osôb do vyššej riadiacej úrovne.

Novovytvorený výbor pre digitalizáciu a technológie zasadal v sledovanom roku dvakrát, pričom sa intenzívne zaoberal stavom pokroku pri digitalizácii v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ a „Campus 2.0“. Pritom výbor diskutoval aj o aspektoch Cultural Change. Ďalej výbor intenzívne rokoval o témach Big Data a Advanced Analytics. Výboru bola predložená správa o stave IT, ak tento sa zaoberal investíciami do oblasti informačných technológií ako aj rozpočtom banky v tejto oblasti.

Zasadnutia sprostredkovateľského výboru vytvoreného podľa zákona o spolurozhodovaní neboli potrebné.

Predsedovia výborov informovali Dozornú radu pravidelne na nasledujúcich zasadnutiach o svojej práci.

Konflikty záujmov

Podľa bodu 5.5.2 Nemeckého kódexu Corporate Governance ako aj § 3 ods. 6 rokovacieho poriadku dozornej rady sú členovia dozornej rady Commerzbank povinní zverejniť prípadné konflikty záujmov predsedovi dozornej rady príp. podpredsedovi dozornej rady, ktorí zabezpečia konzultáciu tejto otázky v prezidiálnom výbore dozornej rady ako aj zverejnenie tejto skutočnosti v Dozornej rade. Počas sledovaného obdobia neoznámil ani jeden člen dozornej rady konflikt záujmov.

Vzdelávanie a ďalšie vzdelávanie

Členovia dozornej rady absolvovali na vlastnú zodpovednosť vzdelávanie a ďalšie vzdelávanie, ktoré je nevyhnutné pre plnenie ich úloh. Commerzbank ich pritom v primeranom rozsahu podporovala.

V roku 2018 sa po voľbe dozornej rade konalo dvojdnové podujatie pre novozvolených členov dozornej rady, na ktorom sa zúčastnili aj znovuzvolení členovia tohto orgánu. Novým členom dozornej rady boli okrem toho ponúknuté na mieru pripravené interné kvalifikačné a zaškoloňacie opatrenia. Oblasti ako sú Risk a Compliance sprostredkovali jednotlivým členom dozornej rady podrobný pohľad do ich činnosti a organizácie. Jednotliví členovia navštívili aj pobočky priamo na mieste, kde im bol predstavený proces Know-your-Customer.

Ďalej banka pravidelne organizovala podujatia ďalšieho vzdelávania. V roku 2018 boli medzi nimi okrem iného prednášky na tému „Vyhláška o odmeňovaní vo finančných inštitúciách (IVV) 3.0 – požiadavky na systém odmeňovania v predstavenstve“ v pléne dozornej rady, „Big Data & Advanced Analytics“ vo výbore pre digitalizáciu a technológie, ako aj workshop na tému „Modelovanie pre vklady a úvery a vplyv na model refinancovania“ pre členov rizikového výboru.

Okrem toho sa rôzni členovia dozornej rady zúčastňovali aj na externých kurzoch ďalšieho vzdelávania. Členom dozornej rady bolo okrem iného ponúknuté, aby sa pred bilančným zasadnutím zúčastnili na osobitnom

prerokovaní ročnej závierky s audítorom. V rámci pravidelne organizovaných večerí bola umožnená výmena informácií medzi členmi dozornej rady a rôznymi osobami z prvej riadiacej úrovne.

Účasť na zasadnutiach

Každý člen dozornej rady sa v uplynulom obchodnom roku v rámci svojho funkčného obdobia zúčastnil na viac ako polovici zasadnutí dozornej rady. Beate Mensch, Stefan Burghardt, Dr. Rainer Hillebrand a Nicholas Teller sa nezúčastnili na jednom zasadnutí, Dr. Markus Kerber na troch z celkom deviatich zasadnutí dozornej rady počas ich funkčného obdobia.

Dr. Markus Kerber chýbal na jednom zasadnutí prezidiálneho výboru. Stefan Burghardt chýbal na jednom zasadnutí rizikového výboru. Dr. Rainer Hillebrand chýba na jednom zasadnutí výboru pre digitalizáciu a technológie a na dvoch zasadnutiach rizikového výboru. Stefan Wittmann sa nezúčastnil na jednom zasadnutí sociálneho výboru.

V ostatných prípadoch boli členovia dozornej rady prítomní na všetkých zasadnutiach dozornej rady a príslušných výborov v rámci ich funkčného obdobia.

Spravidla získavame od členov dozornej rady, ktorí sa nemôžu zúčastniť na zasadnutí dozornej rady alebo niektorého z výborov, informáciu o spôsobe hlasovania.

Ročná a koncernová závierka

Auditor ročnej závierky a koncernovej závierky zvolený valným zhromaždením – spoločnosť Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft (EY), Eschborn/ Frankfurt nad Mohanom, vykonala previerku ročnej a koncernovej závierky Commerzbank Aktiengesellschaft ako aj správ o stave Commerzbank AG a koncernu a udelila neobmedzený výrok. Ročná závierka bola vyhotovená podľa ustanovení Obchodného zákonníka, koncernová závierka podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva International Financial Reporting Standards (IFRS). Podklady o závierkach a správy z previerok boli všetkým členom Dozornej rady včas doručené. Členovia kontrolného výboru dostali okrem toho všetky prílohy a doplnenia k správam z previerok; všetci členovia Dozornej rady mali možnosť nahliadnuť do týchto podkladov. Kontrolný výbor na svojom zasadnutí dňa 20. marca 2019 sa podrobne zaoberal podkladmi o závierkach. V pléne dozornej rady sme podrobne prediskutovali ročnú a koncernovú závierku Commerzbank Aktiengesellschaft ako aj správy o stave akciovej spoločnosti a koncernu na našom bilančnom zasadnutí dňa 22. marca 2018 a obe závierky sme schválili. Audítori boli na oboch zasadnutiach kontrolného výboru ako aj pléna Dozornej rady prítomní, vysvetlili podstatné výsledky previerky a boli k dispozícii pre prípadné otázky. Na oboch zasadnutiach sme spolu s predstavenstvom ako aj so zástupcami audítorskej spoločnosti podrobne diskutovali o podkladoch k závierkam.

Po previerke zo strany kontrolného výboru a po našej vlastnej previerke neboli vznesené žiadne námietky voči ročnej a koncernovej závierke a výsledok previerky ročnej závierky sme schválili. Dozorná rada schválila závierky Commerzbank AG ako aj koncernu, ktoré pripravilo predstavenstvo. K návrhu na rozdelenie zisku sa pripájame.

Kontrolný výbor a dozorná rada sa rovnako podrobne zaoberali súhrnnou osobitnou nefinančnou správou pre Commerzbank AG a koncern, ktorú vypracovalo predstavenstvo k 31. decembru 2018. Spoločnosť EY vykonala previerku tejto správy za účelom získania podmienenej istoty a udelila neobmedzený výrok. Podklady dôkladne skontroloval kontrolný výbor na svojom zasadnutí dňa 20. marca 2019 ako aj dozorná rada na svojom zasadnutí 22. marca 2019. Predstavenstvo dôsledne vysvetlilo správy na oboch zasadnutiach. Audítori boli na oboch zasadnutiach kontrolného výboru ako aj pléna Dozornej rady prítomní, vysvetlili podstatné výsledky previerky a boli k dispozícii pre prípadné otázky. Dozorná rada nemala po svojej kontrole žiadne námietky voči nefinančnej správe.

Zmeny v dozornej rade a v predstavenstve

Beate Mensch a Klaus-Peter Müller, Hans-Hermann Altenschmidt, Karl-Heinz Flöther, Stefan Jennes, Oliver Leiberich, Dr. Stefan Lippe, Dr. Helmut Perlet a Mark Roach ukončili po uplynutí valného zhromaždenia dňa 8. mája 2018 svoju činnosť v dozornej rade Commerzbank.

Monika Fink, Kerstin Jerchel a Dr. Victoria Ossadnik ako aj Alexander Boursanoff, Dr. Rainer Hillebrand, Robin J. Stalker, Stefan Wittmann a ja sme od uplynutia valného zhromaždenia dňa 8. mája novými členmi dozornej rady Commerzbank.

Jörg Hessenmüller je od 15. januára 2019 novým členom predstavenstva Commerzbank. Frank Annuscheit ukončil svoju činnosť v predstavenstve dňa 28. februára 2018. Frankovi Annuscheitovi ďakujeme za jeho výborné výkony a veľkú angažovanosť pre Commerzbank.

Všetkým členom dozornej rady, ktorí ukončili svoju činnosť v tomto orgáne, rovnako ďakujeme za ich angažovanú spoluprácu a výborné pracovné výkony. Naša osobitná vďaka patrí Klaus-Peter Müllerovi, ktorý pôsobil v Commerzbank takmer 52 rokov v rôznych funkciách v Nemecku aj v zahraničí. Ako výraz vďaky a mimoriadneho ocenenia jeho zásluh a lojálnosti Klaus-Petra Müllera ako aj za jeho neustálu ochotu pomáhať banke dozorná rada vymenovala pána Müllera dňa 8. mája 2018 za čestného predsedu dozornej rady.

Zároveň ďakujeme predstavenstvu ako aj všetkým zamestnancom za ich veľké osobné nasadenie a výkony v obchodnom roku 2018.

Za dozornú radu

Dr. Stefan Schmittmann
predseda

Členovia dozornej rady Commerzbank Aktiengesellschaft

Dr. Stefan Schmittmann

62 rokov, Člen dozornej rady
od 8.5.2008, predseda dozornej rady Com-
merzbank Aktiengesellschaft

Stefan Burghardt¹

59 rokov, člen dozornej rady
od 19.4.2013, vedúci pobočky pre stredne
veľké podniky Brémy

Uwe Tschäge¹

51 rokov, podpredseda dozornej rady
od 30.5.2003, bankový úradník

Sabine U. Dietrich

58 rokov, člen dozornej rady
od 30.4.2015, bývalý člen predstavenstva
BP Europe SE

Heike Anscheit¹

48 rokov, členka dozornej rady
od 1.1.2017, banková úradníčka

Monika Fink¹

49 rokov, členka dozornej rady
od 8.5.2018, banková úradníčka

Alexander Boursanoff¹

55 rokov, člen dozornej rady
od 8.5.2018, bankový úradník

Dr. Tobias Guldemann

57 rokov, člen dozornej rady
od 3.5.2017, samostatný poradca vo
finančníctve

Gunnar de Buhr¹

51 rokov, člen dozornej rady
od 19.4.2013, bankový úradník

Dr. Rainer Hillebrand

62 rokov, člen dozornej rady
od 8.5.2018, podpredseda predstavenstva Otto
Group

¹ zvolení zamestnancami.

Podrobné životopisy členov dozornej rady nájdete na internetovej stránke koncernu v rubrike „Manažment“.

Christian Höhn¹

57 rokov, člen dozornej rady
od 8.5.2018, bankový úradník

Dr. Victoria Ossadnik

50 rokov, členka dozornej rady
od 8.5.2018, predsedníčka vedenia E.ON Energie Deutschland GmbH

Kerstin Jerchel¹

47 rokov, členka dozornej rady
od 8.5.2018, vedúca odboru spolurozhodovania
spolkovej správy ver.di

Robin J. Stalker

61 rokov, člen dozornej rady
od 8.5.2018, bývalý člen predstavenstva adidas
AG

Dr. Markus Kerber

55 rokov, člen dozornej rady
od 19.4.2013, bývalý hlavný konateľ
Spolkového zväzu nemeckého priemyslu

Nicholas Teller

59 rokov, člen dozornej rady
od 8.5.2014, predseda poradného výboru
E.R. Capital Holding GmbH & Cie. KG

Alexandra Krieger¹

48 rokov, členka dozornej rady
od 15.5.2008, vedúca odboru podnikovej
ekonómie / podnikateľských stratégií
priemyselných odborov baníctva, chemického
a energetického priemyslu

Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell

66 rokov, členka dozornej rady
od 1.6.2012, bývalá členka riaditeľstva
Európskej centrálnej banky

Anja Mikus

60 rokov, člen dozornej rady
od 30.4.2015, CEO/CIO nadácie „Fond na
financovanie likvidácie jadrových zariadení“ pri
Spolkovom ministerstve hospodárstva a
energetiky

Stefan Wittmann¹

50 rokov, člen dozornej rady
od 8.5.2018, tajomník odborov spolková
správa ver.di

Naša akcia

Vývoj akciových trhov a kurzových indexov

Medzinárodné burzové dianie bolo v sledovanom roku 2018 poznačené mnohými politickými udalosťami, okrem iného pokračovaním napätia v globálnom obchodnom konflikte medzi USA Čínou, ako aj Európou, politickými voľbami v Taliansku a Turecku, pokračujúcou neistotou týkajúcou sa možného výsledku rokovaní o vystúpení Veľkej Británie z Európskej únie ako aj politickými konfliktami na Blízkom východe. Vnútropolitický vývoj, dlhotrvajúce rokovania o rozpočte medzi Európskou úniou a Talianskom, ako aj spoločensko-politické výzvy napr. vo Francúzsku, sa preukázali ako zafažujúce faktory v kontexte európskych búrz. Na základe postupného zhoršenia konjunktúry v Európe ako aj miznúcimi vyhlídkami na prvý úrokový krok Európskej centrálnej banky v roku 2019 sa predovšetkým banky a cyklické hodnoty dostali pod tlak. V neposlednom rade aj vzájomné oznamovanie o zavedení obchodných cieľ viedlo k nervóznemu vývoju a k strate dôvery. Nemecký akciový trh vykazoval v priebehu roka stále viac svoju slabosť a výmenný kurz eura sa vzdal silnejšiemu americkému doláru. Kým DAX stratil v priebehu roka na hodnote -18,3 %, čím zaznamenal svoj najslabší vývoj od roku 2008, hodnota indexu EURO-STOXX 50 poklesla o -14,3 %. Klesajúce úrokové očakávania a znížené očakávania týkajúce sa z celkového ekonomického vývoja viedli predovšetkým v európskych bankách a akciách zo sektorov, ktoré majú blízko ku konjunktúre, k výrazným stratám na hodnote. Nemecké spolkové dlhopisy profitovali zo zvýšenej averzie voči riziku v súvislosti s problematikou Talianska, čo zafažovalo predovšetkým akcie európskych bánk a najmä akciu Commerzbank.

Akcia Commerzbank

Akciový kurz Commerzbank zaznamenala v priebehu roka klesajúci trend, ktorý sa udržiaval počas celého roka a ktorý sa vo 4. štvrtroku dokonca zostril a viedol k výkonu počas roka na úrovni -53,8 %. Nižšie očakávania týkajúce sa úrokov stlmili vyhlídky na strednodobé úrokové výnosy, čo pre Commerzbank na základe vysokej senzitivity voči úrokom spôsobilo revíziu výnosov. Obchodné konflikty a globálne rizikové faktory na strane druhej spôsobili, že vyhlídky nemeckého exportného priemyslu a tým aj vyhlídky výnosov v rámci medzinárodného financovania obchodu boli v negatívnom pásme.

Predovšetkým naďalej kontroverzná situácia súvisiaca s talianskym rozpočtom vyvolala výrazný nárast talianskych výnosov a mala negatívny dopad na bankový sektor, ktorý sa dostal pod zvýšený tlak nielen z dôvodu možného vystúpenia Veľkej Británie z Európskej únie bez dohody. Tým sa dostali fantázie týkajúce sa prevzatia v európskom sektore do pozadia, z čoho dokázala akcia Commerzbank v predchádzajúcom roku profitovať v nadpriemernom rozsahu. Od 24. septembra 2018 je akcia Commerzbank súčasťou MDAX. Vystúpenie akcie Commerzbank z nemeckého akciového indexu DAX k riadnemu termínu kontroly v septembri bolo vopred očakávané. Samotný výsledok nevedol k podstatným zmenám kurzu. So záverečným kurzom na úrovni 5,78 eur bola akcia Commerzbank koncom roka 2018 kótovaná bezprostredne pri úrovni 5,50 eur, ktorá bola počas posledných 12 mesiacov najnižšia dosiahnutá hodnota.

Na základe výraznej kurzovej straty sa znížila trhovú kapitalizácia Commerzbank ku koncu roka na 7,2 miliárd eur (maximum: 17,2 miliárd eur; minimum: 6,9 miliárd eur), v porovnaní s 15,7 miliardami eur v predchádzajúci rok. Pri zohľadnení jej pomeru medzi cenou a účtovnou hodnotou vykázala banka v priebehu roka ocenenie na úrovni 0,3 až 0,7. Na porovnanie pomer ceny a účtovnej hodnoty bankového indexu EURO-STOXX bol 0,8 až 1,2. Denné obraty akcií Commerzbank boli v roku 2018 – z pohľadu počtu kusov – pod úrovňou predchádzajúceho roka. V priemere bol denný obrat na burze v sledovanom období na úrovni 9,3 miliónov akcií, po 11,9 miliónov akcií v roku 2017. Nižšie obraty na burze je potrebné vnímať predovšetkým v súvislosti s odobratím indexu z indexu DAX predchádzajúcom roku, ktorého akcie v priemere vykazujú vyššie burzové obraty než akcie z indexu MDAX.

Číslo cenných papierov

Akcie na majiteľa	CBK100
Reuters	CBKG.DE
Bloomberg	CBK GR
ISIN	DE000CBK1001

V súvislosti s tým, že viac ako 95 % kurzového obratu akcie Commerzbank pripadá na Frankfurtskú burzu (obchodovanie na parkete a Xetra), banka ku koncu sledovaného roka rozhodla o tom, že obchodovanie so svojimi akciami združí vo Frankfurte a že listingy na regionálnych burzách v Nemecku, na švajčiarskej burze a na londýnskej burze ukončí. V nezmenenej forme však ostáva program ADR (American Depositary Receipt) v USA.

Akciové ukazovatele

Pri nezmenenom počte akcií sa výsledok na akciu v obchodnom roku 2018 zlepšil z 0,10 na 0,69 eur. Náklady na reštrukturalizáciu

vo výške 808 mil. eur zafažili výsledok za tento rok. Na základe zlepšeného operatívneho výsledku, vďaka úspešnej realizácii stratégie „Commerzbank 4.0“ a pohodlnej kapitalizácie dokázala banka v sledovanom roku navýšiť výnosy a svoj rizikový profil.

Ukazovatele akcie Commerzbank ¹	2018	2017
Vydané akcie v miliónoch kusov (31.12.)	1.252,4	1.252,4
Kurzy Xetra-Intraday¹ v €		
Najvyšší kurz	13,82	12,96
Najnižší kurz	5,50	6,97
Konečný kurz (31.12.)	5,78	12,51
Burzové obraty za deň² v miliónoch kusov		
Najvyšší kurz	32,2	46,0
Najnižší kurz	3,7	2,6
Priemerný kurz	9,9	11,9
Váha v indexe v % (31.12.)		
MDAX	2,8	.
EURO STOXX Banken	0,8	1,7
Výsledok na akciu v €	0,69	0,10
Účtovná hodnota na akciu³ v € (31.12.)	22,53	23,04
Net Asset Value na akciu⁴ v € (31.12.)	21,34	21,88
Trhová hodnota / Net Asset Value¹ (31.12.)	0,27	0,57

¹ Nemecké burzy celkom.

² Bez menšinových podielov.

³ Bez menšinových podielov a rezervy z Cash Flow Hedges a pri odpočítaní firemných hodnôt.

Váha akcie Commerzbank v indexe DAX bola na úrovni cca 2,8 % oproti 0,9 % v predchádzajúcom roku. Okrem európskeho sektorového indexu EURO STOXX Banky bola banka v obchodnom roku 2018 naďalej zastúpená vo viacerých udržateľných indexoch, ktoré okrem ekonomických a sociálnych kritérií zohľadňujú aj ekologické a etické kritériá.

Vybrané indexy obsahujúce akcie Commerzbank

Indexy Blue-Chip

DAX

EURO STOXX Banky

Udržateľné indexy

ECPI EMU Ethical Equity

ECPI Euro Ethical Equity

ECPI Euro ESG Equity

ECPI World ESG Equity

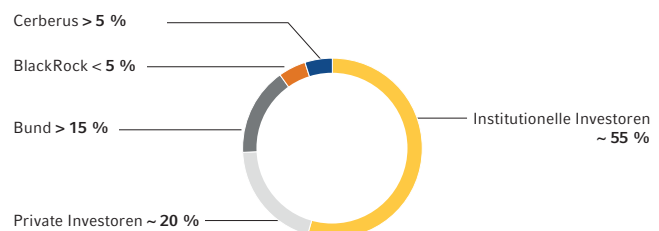
Štruktúra akcionárov a odporúčania analytikov

K 31. decembru 2018 sa ca 45 % všetkých akcií Commerzbank nachádzalo vo vlastníctve našich veľkých akcionárov, Cerberus a BlackRock ako aj súkromných akcionárov so sídlom v Nemecku. Ca. 55 % všetkých akcií Commerzbank pripadalo na inštitucionál-

nych investorov. Voľne obchodovaný objem, tzv. free float, bol na úrovni ca. 80 %.

Aktionärsstruktur

zum 31. Dezember 2018

V roku 2018 podávalo ca. 28 analytikov pravidelne správy o vývoji akcií Commerzbank. Ku koncu roka 2018 bol podiel odporúčaní na kúpu vo výške 45 %, po 20 % v predchádzajúcom roku. Ďalších 45 % analytikov odporúčalo ponechanie akcií. Predaj našej akcie odporúčalo 10 % analytikov, po 20 % v predchádzajúcom roku. Priemerný kurzový cieľ analytikov bol ku koncu roka na úrovni 10,12 eur oproti 11,38 eur v predchádzajúcom roku.

Ratingová situácia Commerzbank

Na základe mechanizmu o likvidácii (AbwMechG), ktorý vstúpil do platnosti pred dvoma rokmi, bola konkretizovaná účasť veriteľov v Nemecku prostredníctvom odpisovania záväzkov alebo ich transformácie na vlastné imanie („Bail-in“). Doterajšie ručenia za prednostné nezabezpečené záväzky boli nanovo upravené tým, že dovtedy rovnocenné kapitálové nástroje boli zmenené na nadradené prípadne podradené. Najmä záväzky s komplexnou štruktúrou, ktorých účasť na stratách je len ťažko vymáhateľná, sú oproti jednoduchým kapitálovým nástrojom zvýhodnené. Ratingové agentúry už v predchádzajúcich dvoch rokoch prepracovaním svojej ratingovej metodológie výrazne zohľadnili rozdielnu pravdepodobnosť v rozličných kapitálových nástrojov, ktoré sa v prípade likvidácie používajú na krytie strát. Tým došlo sčasti k výrazným rozdielom medzi ratingami za doteraz jednotne spracúvané nezabezpečené záväzky emitenta. Na strane druhej vzrástol počet ratingov s cieľom zohľadniť rozličné pravdepodobnosti a rozdielny rozsah účasti na stratách v prípade likvidácie rôznych tried záväzkov („vodopád záväzkov“). Commerzbank profitovala z vytvorenia nových ratingových tried. Ratingy za zvýhodnené komplexne štruktúrované záväzky, ako aj za ratingy vkladov nepodliehajúcich zabezpečeniu vkladov sú v agentúrach spravidla na rovnakej úrovni a v prípade Commerzbank sú v pásme „A“.

Agentúry teraz v rámci ratingov kontrahentov po prvýkrát odovzdávajú aj odhady týkajúce sa nezaknihovaných zmluvných záväzkov, ako aj pravdepodobnosti výpadku banky ako protistrany v derivátnych obchodoch, ktoré sú vo vzťahu ku Commerzbank rovnako v pásme „A“.

Spoločne platí základná domnienka, že isté základné aktivity platobne neschopnej banky sú zachované aj v prípade likvidácie s cieľom zabezpečiť systémovú stabilitu bankového sektora.

Ratingové udalosti v sledovanom roku 2018

Moody's vydala v júni 2018 po prvý raz nový rating kontrahentov - Counterparty Risk Rating (CRR). Tento rating poukazuje na pravdepodobnosť výpadku a očakávanú stratu v prípade potenciálnej platobnej schopnosti banky a vzťahuje sa na obmedzenú formu záväzkov, osobitne na nezabezpečenú časť istých finančných záväzkov kontrahentov, ako napr. nezabezpečené záväzky z derivátov.

V auguste bol rating kontrahentov, rating vkladov a rating záväzkov Preferred-Senior-unsecured znížený z pôvodného stupňa „A2“ na „A1“ a rovnako bol znížený rating druhoradých záväzkov na „Baa3“. Tieto kroky boli vykonané na pozadí zvýšenia ratingu Stand-alone o 1 stupeň na „baa2“ v dôsledku zlepšenej rizikovej situácie banky, pokrokov pri stratégii „Commerzbank 4.0“ ako aj v dôsledku solídnej kapitálovej vybavenosti. Na základe metodických zmien bol rating emitentov umiestnený na úrovni ratingu záväzkov Preferred-Senior-unsecured a vzrástol tým o tri stupne na „A1“.

S&P vydala v júni 2018 nový rating Resolution-Counterparty (RCR) pre nemecké banky. Rating pre Commerzbank je na úrovni „A“, a tým je 1 stupeň nad ratingom emitentov („A-“ negatívne vyhladky).

Fitch V rámci pravidelných preverovaní ratingu boli ratingy Commerzbank v sledovanom roku potvrdené pre rating Derivate-Counterparty a rating vkladov na úrovni A-“, ohľadom ratingu emitentov na úrovni „BBB+“ so stabilnými vyhladkami a na úrovni „bbb+“ pre rating Stand-alone.

Scope Emisný rating („Issuer Credit-Strength Rating“) je na úrovni „A“ so stabilným výhľadom. Nezabezpečené záväzky, ktoré v prípade likvidácie podliehajú účasti veriteľov, sú ocenené na jednom stupni nižšie na úrovni „A-“.

Podnikateľská zodpovednosť

- › Priznávame sa k zásadám dobrého a zodpovedného riadenia spoločnosti, ktoré sú zhrnuté v Nemeckom kódexe pre riadenie podnikov a ktoré spĺňajú všetky tam uvedené odporúčania a výzvy. O tejto časti našej podnikateľskej zodpovednosti informujeme na stranách 23 až 28.
- › Podnikateľská zodpovednosť popisuje stupeň, v akom si spoločnosti uvedomuje svoju zodpovednosť za to, aké majú obchodné činnosti dopady na spoločnosť, zamestnancov, životné prostredie alebo hospodárske prostredie. Priznávame sa k tejto zodpovednosti a informujeme o tom na stranách 48 až 60.

- 22 Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
- 28 Správa o odmeňovaní
- 41 Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
- 46 Nefinančná správa

Obsah

22 Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka

- 22 Odporúčania Nemeckého kódexu Corporate Governance
- 23 Podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance
- 23 Hodnoty spoločnosti a riadiace praktiky Commerzbank AG a koncernu Commerzbank
- 24 Predstavenstvo
- 24 Dozorná rada
- 25 Rozmanitosť
- 26 Vyhотовovanie súvahy
- 26 Vzťahy sa akcionármi, transparentnosť a komunikácia

28 Správa o odmeňovaní

- 28 Predstavenstvo
- 38 Dozorná rada
- 40 Ostatné údaje

41 Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka

- 41 Údaje podľa § 315a Obchodného zákonníka a podrobná správa
- 42 Údaje podľa § 315 ods. 4 Obchodného zákonníka

46 Súhrnná osobitná nefinančná správa podľa § 340i ods. 5 Obchodného zákonníka v spojení s § 315b ods. 3 Obchodného zákonníka

- 46 Naše chápanie udržateľnosti
- 47 Naš príspevok k udržateľnému finančníctvu
- 49 Naša zodpovednosť voči klientom
- 51 Naša zodpovednosť ako zamestnávateľ
- 53 Naša zodpovednosť pri riadení spoločnosti
- 56 O tejto správe

Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti

podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka

Riadenie spoločnosti v zmysle zodpovedného a transparentného riadenia a kontroly, ktorá je zameraná na udržateľnú tvorbu hodnôt, má v Commerzbank významné postavenie. Preto výslovne podporujeme – Dozorná rada a predstavenstvo – Nemecký kódex pre riadenie spoločnosti a tam uvedené ciele a účely.

V nasledujúcej časti podávame informácie o riadení Commerzbank podľa odseku 3.10 Nemeckého kódexu pre riadenie spoločnosti. Táto správa okrem toho obsahuje prehlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka spojení s § 289f Obchodného zákonníka.

Odporúčanie nemeckého Kódexu Corporate Governance

Banka každoročne prehlasuje, či boli a sú dodržiavané odporúčania Komisie pre správanie spoločnosti a bližšie uvedie, prečo neboli niektoré odporúčania dodržané. Toto prehlásenie o dodržaní ustanovení odovzdané predstavenstvom a Dozornou radou sa uverejňuje na internetovej stránke Commerzbank (<http://www.commerzbank.de>). Tam sa nachádza aj archív s podobnými prehláseniami od roku 2002. Aktuálne prehlásenie bolo vydané v novembri 2017.

Commerzbank takmer úplne dodržiava odporúčania Nemeckého kódexu pre riadenie spoločnosti; odchyľuje sa od nich len v nasledovných bodoch:

- Bod 4.2.1 Kódexu odporúča, aby bola práca predstavenstva, vrátane rozdelenia oblastí činností členov predstavenstva, upravená v rokovacom poriadku. Predstavenstvo si so súhlasom Dozornej rady stanovilo svoj rokovací poriadok. Rozdelenie oblastí činností si však predstavenstvo stanoví samostatne mimo rokovacieho poriadku. Týmto spôsobom je zabezpečená potrebná flexibilita pri nevyhnutných zmenách a tým aj efektívne rozdelenie práce. Dozorná rada je informovaná o všetkých zmenách a tým je zapojená do rozdelenia oblastí činností. Rokovací poriadok predstavenstva, vrátane rozdelenia oblastí činností jednotlivých členov predstavenstva, sa zverejňuje na internetovej stránke Commerzbank <https://www.commerzbank.de>.
- Podľa bodu 4.2.3 ods. 2 veta šiesta Kódexu má odmena členov predstavenstva vykazovať celkovo aj s ohľadom na variabilnú

zložky maximálne čiastky. Hlavné časti systému odmeňovania banky sú pevná ročná mzda ako aj variabilná odmena s jednotnou cieľovou čiastkou. S ohľadom na variabilnú odmenu zisťuje Dozorná rada po uplynutí obchodného roka na základe vopred dohodnutých cieľov čiastku zodpovedajúcu dosiahnutiu celkových cieľov. Pre túto čiastku platí horná hranica vo výške 1,4-násobku fixnej odmeny zistenej podľa ustanovení Vyhlášky o odmeňovaní vo finančných inštitúciách. Do 50 % čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkových cieľov sa poskytuje vo virtuálnych akciách; preto prevažne platí zadrživacia doba v trvaní 5 rokov a čakacia doba v trvaní ďalších 12 mesiacov. Na konci čakacej doby sa v hotovosti vyplatí protihodnota virtuálnych akcií Commerzbank – pod výhradou rôznych kontrolných krokov na zabezpečenie udržateľného rozvoja. Zmeny akciových kurzov počas tohto obdobia nevedú k zmene virtuálnych akcií, ktoré majú byť poskytnuté, a tým ani k zmene čiastky určenej na výplatu. Táto čiastka nie je výškovo obmedzená. Podľa koncepcie systému odmeňovania majú byť členovia predstavenstva ako prvok udržateľného odmeňovania od zistenia čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkových cieľov v riziku s ohľadom na vývoj virtuálnych akcií. Obmedzenie príležitosti na podieľaní sa na pozitívnom vývoji kurzu by nebolo primerané najmä na pozadí toho, že neexistuje obmedzenie pre kurzové straty.

- S ohľadom na odmeňovania predstavenstva má byť podľa bodu 4.2.3 ods. 2 veta ôsma Kódexu vylúčená dodatočná zmena cieľov podľa úspechu alebo porovnateľných parametrov variabilných zložiek odmeňovania. Podľa Zákona o akciových spoločnostiach by mala Dozorná rada v prípade mimoriadneho vývoja dohodnúť možnosť obmedziť variabilnú odmenu predstavenstva. Podľa toho je Dozorná rada Commerzbank oprávnená upraviť pri mimoriadnom vývoji cieľové hodnoty a ostatné parametre variabilných zložiek odmeňovania, aby boli primerane neutralizované pozitívne ako aj negatívne dopady na dosiahnuteľnosť cieľových hodnôt, pričom v každom prípade musí byť rešpektovaná horná hranica variabilnej odmeny.
- Kódex v bode 4.2.3 ods. 3 odporúča, aby Dozorná rada pri príslušných zabezpečeniach v prospech predstavenstva stanovila cieľnú úroveň zabezpečenia – aj po uplynutí činnosti v predstavenstve – a pritom zohľadnila z toho vyplývajúce ročné ako aj dlhodobé náklady pre spoločnosť. Dôchodkové zabezpečenie

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

predstavenstva je založené na prísľube plnenia, pre ktorý sa nedefinuje konkrétna úroveň zabezpečenia. Skôr má každý člen predstavenstva nárok na ročný prvok zabezpečenia, ktorého výška sa určuje podľa pevnej percentuálnej sadzby ročnej základnej mzdy jednotlivého člena predstavenstva. Zvýšenia pevnej ročnej základnej mzdy tak vedú len k zvýšeniu prvku zabezpečenia, ak o tom výslovne rozhodne Dozorná rada. Podľa definície percentuálnej sadzby – a pri nezohľadnení poistno-matematických vplyvov - závisí definitívna výška dosiahnutých nárokov na dôchodkové zabezpečenie člena predstavenstva len od dĺžky pôsobenia v predstavenstve. Na základe uvedenia pevnej percentuálnej sadzby príslušnej ročnej základnej mzdy sa pre Dozornú radu stávajú ročné a dlhodobé náklady pre spoločnosť transparentnými. Skutočné ročné náklady pre spoločnosť závisia od poistno-matematických vplyvov. Vzdanie sa definovania cielenej úrovne zabezpečenia v súvislosti s transformáciou na prísľub plnenia zodpovedá podnikateľskej praxi, ktorá sa čo viac presadzuje.

- Podľa odseku 4.2.5 veta 5 a 6 kódexu majú byť v správe o odmeňovaní uvádzané niektoré informácie o odmeňovaní predstavenstvá v definovaní vzorových tabuliek. Vzorové tabuľky však nezohľadní osobitosti odmeňovanie nám v bankových inštitúciách, a preto sú menej vhodné pre Commerzbank AG. Aj preto sa bude Commerzbank AG vo svojej správe o odmeňovaní za rok 2017 odchyľovať od tohto odporúčania. Commerzbank AG vlastné tabuľky, ktoré transparentne a zrozumiteľne prezentujú systém odmeňovania. Commerzbank upustila od dodatočného využívania vzorových tabuliek kódexu, nakoľko by to odporovalo želanej prehľadnosti a všeobecnej zrozumiteľnosti správy o odmeňovaní.
- Podľa bodu 5.3.3 Kódexu by mala Dozorná rada vytvoriť nominálny výbor, ktorý výhradne pozostáva zo zástupcov vlastníkov podielov. Podľa § 25d ods. 11 veta druhá bod 1 Zákona o úverovaní má nominálny výbor Dozornú radu podporovať pri identifikácii kandidátov na členov vedenia úverových inštitúcií. Túto úlohu predtým v rámci Commerzbank plnil prezidiálny výbor, ktorého členom boli aj zástupcovia zamestnancov. Za účelom zachovať osvedčenú prax Commerzbank pri účasti zástupcov zamestnancov a vlastníkov podielov pri výbere kandidátov pre predstavenstva sú dvaja členovia nominálneho výboru Dozornej rady Commerzbank zástupcovia zamestnancov.
- Podľa bodu 5.4.1 ods. 2 veta druhá Kódexu by mala Dozorná rada stanoviť pre svoje zloženie konkrétne ciele, ktoré pri rešpektovaní špecifickej firemnej situácie zohľadňujú medzinárodné pôsobenie spoločnosti, potenciálne konflikty záujmov, počet nezávislých členov Dozornej rady v zmysle bodu 5.4.2 Kódexu, vekovú hranicu pre členov Dozornej rady a hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade ako aj rozmanitosť. Do-

zorná rada Commerzbank definuje pre svoje zloženie pravidelne konkrétne ciele a zohľadňuje pritom kritériá uvedené v bode 5.4.1 ods. 2 veta druhá. Dozorná rada nestanovila len hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade. Z pohľadu Dozornej rady musí byť o pokračovaní príslušnosti často rozhodované individuálne vo vzťahu k jednotlivému členovi Dozornej rady. Táto požiadavka sa napĺňa na základe definovanej regulačnej hranice, ktorá dozornej rade umožňuje v odôvodnených individuálnych prípadoch výnimky, a ktorá považuje ustanovenia Zákona o spolurozhodovaní pre zástupcov zamestnancov za prednostné. Tým boli aj do budúcnosti úplne splnené odporúčania kódexu podľa ods. 5.4.1 ods. 2 druhá veta.

Podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance

Commerzbank v širšom rozsahu spĺňa podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance a odchyľuje sa od neho len v týchto niekoľkých bodoch:

- Na rozdiel od bodu 2.3.2 je zástupca s hlasovacími právami v zásade zastihnuteľný len do dňa pred konaním Valného zhromaždenia. Avšak akcionári, ktorí sú prítomní alebo zastúpení na Valnom zhromaždení, majú možnosť udeliť pokyny zástupcovi s hlasovacími právami ešte aj v deň konania Valného zhromaždenia.
- Bod 2.3.3 obsahuje podnet, aby sa Valné zhromaždenie v plnom rozsahu prenášalo cez internet. Commerzbank prenáša príhovory predsedu Dozornej rady a predsedu predstavenstva, avšak nie všeobecnú debatu. Tak majú akcionári možnosť – bez zafarbenia verejným prenosom – diskutovať s administratívou. Od obchodného roka 2019 bude Commerzbank prenášať rokovanie valného zhromaždenia pre akcionárov v plnom rozsahu na internete, čím splní podnety uvedené v odseku 2.3.3.

Hodnoty spoločnosti a riadiace praktiky Commerzbank AG a koncernu Commerzbank

Commerzbank a jej dcérske spoločnosti uznávajú svoju podnikateľskú, ekologickú a spoločenskú zodpovednosť. S cieľom zabezpečiť udržateľné riadenie spoločnosti definovala banka rozsiahle štandardy v rôznych oblastiach svojho pôsobenia, ktoré sú zverejnené na internetovej stránke Commerzbank na <https://www.commerzbank.de>.

Hodnoty Com takto tvoria záväznú a zaväzujúcu firemnú kultúru. Predstavujú základný kameň pre podnikateľskú, ale aj individuálnu zodpovednosť každého jednotlivého zamestnanca Commerzbank.

Na základe hodnôt Com banka zadefinovala zásady správania, ktoré poskytujú všetkým zamestnancom záväzný orientačný rámec pre etické a zákony rešpektujúce správanie počas ich každodennej práce.

Okrem toho banka určila smernice podnikateľskej zodpovednosti ako orientáciu pre udržateľné smerovanie obchodnej činnosti Commerzbank. Jedna zo šiestich smerníc predstavuje záväzok na dodržiavanie zásad UN Global Compact, iniciatívy Organizácie spojených národov, ktorá podporuje aktívnu ochranu životného prostredia, zodpovednosť pri zaobchádzaní so zamestnancami, dodržiavanie ľudských práv ako aj boj proti korupcii a podplácaniu.

Banka ako dôležitý subjekt financujúci nemeckú ekonomiku zadefinovala pre svoje hlavné činnosti rôzne pozície a smernice. Okrem iného banka s osobitným dôrazom sformulovala ekologické smernice. Tieto predstavujú dôležité orientačné body zameranie hlavných obchodných činností, ako aj pre riadenie ekonomických a ekologických dopadov.

Predstavenstvo

Predstavenstvo Commerzbank riadi spoločnosť na vlastnú zodpovednosť v záujme spoločnosti. Je pritom viazaný záujmami akcionárov, klientov, zamestnancov a ostatných skupín prepojených so spoločnosťou, a to s cieľom udržateľnej tvorby hodnôt. Predstavenstvo definuje strategickú orientáciu spoločnosti, vysvetľuje ju Dozornej rade a stará sa o jej realizáciu. Okrem toho zabezpečuje efektívne riadenie rizík a ich controlling. Predstavenstvo riadi obchodnú činnosť Commerzbank podľa zákona, stanov, svojho rokovacieho poriadku, firemných smerníc a príslušných pracovných zmlúv. Predstavenstvo spolupracuje s ostatnými orgánmi Commerzbank a zástupcami zamestnancov.

Zloženie predstavenstva a zodpovednosti jednotlivých členov predstavenstva sú zobrazené v správe koncernu na strane 5. Bližšia prezentácia práce v predstavenstve je stanovená v rokovacom poriadku, ktorý je zverejnený na internetových stránkach Commerzbank na adrese <http://www.commerzbank.de>.

Odmeňovanie členov predstavenstva je podrobne zobrazené v správe o odmeňovaní na stranách 29 až 39.

Dozorná rada

Dozorná rada poskytuje poradenstvo a vykonáva dohľad na činnosťou predstavenstva pri riadení spoločnosti. Dozorná rada vymenováva a prepúšťa členov predstavenstva a spolu s predstavenstvom sa stará o dlhodobé plánovanie nástupníctva. Dozorná rada riadi svoju obchodnú činnosť podľa zákonných predpisov, stanov a svojho rokovacieho poriadku; rada pracuje s dôverou a úzko s predstavenstvom.

Zloženie Dozornej rady a jej výborov je znázornené na stranách 15 až 17 tejto výročnej správy. O podrobnostiach k práci grémia, jeho štruktúre a jeho kontrolnej funkcii informuje správa Dozornej rady ba stranách 6 až 14 tejto výročnej správy. Ďalšie informácie o spôsobe práce Dozornej rady a jej výboroch nájdete v rokovacom poriadku Dozornej rady na internetovej stránke Commerzbank <http://www.commerzbank.de>.

V bode 5.4.1 ods. 2 Kódexu sa odporúča, aby Dozorná rada stanovila pre svoje zloženie konkrétne ciele, ktoré pri rešpektovaní špecifickej firemnej situácie zohľadňujú medzinárodné pôsobenie spoločnosti, potenciálne konflikty záujmov, počet nezávislých členov Dozornej rady v zmysle bodu 5.4.2 Kódexu, vekovú hranicu pre členov Dozornej rady a hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade ako aj rozmanitosť. S ohľadom na zvolených zástupcov zamestnancov musia byť rešpektované osobitné pravidlá vyplývajúce zo zákonov o spolurozhodovaní.

Podľa ods. 5.4.1 ods. 4 kódexu by mali návrhy dozornej rady predkladané valnému zhromaždeniu rešpektovať všetky ciele dozornej rady a rovnako by ich ambíciou malo byť splnenie kompetenčného profilu celkového grémia. Stav realizácie týchto činností by mal byť zadokumentovaný v správe Corporate-Governance.

Dozorná rada Commerzbank stanovila nasledujúce konkrétne ciele:

Dozorná rada by mala byť obsadená tak, aby jej členovia mali nevyhnutné schopnosti, poznatky, skúsenosti a vecné informácie na to, aby dokázali riadne vykonávať úlohy Dozornej rady. Predovšetkým by mali členovia disponovať všetkými poznatkami a skúsenosťami, ktoré sú nevyhnutné z pohľadu činností koncernu Commerzbank. Pritom sa má klásť dôraz na osobitné poznatky a skúsenosti pri uplatňovaní účtovných zásad a interných kontrolných postupov. Okrem toho by sa mali členovia Dozornej rady dostatočne venovať plneniu svojich úloh. Členovia by mali byť spoľahliví a malo by sa dbať na výkonnosť, osobnosť, profesionalitu, integritu a nezávislosť členov. Dozorná rada prijala podrobný kompetenčný profil pre svoje zloženie, na ktoré v rámci doplnenia odkazujeme a ktorý je zverejnený na internetových stránkach Commerzbank <https://www.commerzbank.de>. Dozorná rada zohľadňuje tam uvedené ciele a požiadavky pri predkladaní návrhov na zvolenie v rámci valného zhromaždenia, ako aj pri pravidelnom hodnotení dozornej rady ako celkového grémia a jej jednotlivých členov. K 31. decembru 2017 boli splnené všetky ciele stanovené pre zloženie dozornej rady ako aj kompetenčný profil.

Podľa odseku 5.4.1 ods. 4 kódexu musí správa Corporate-Governance okrem toho informovať o počte nezávislých členov vlastníkov podielov a menách týchto členov. Podľa odseku 5.4.2 kódexu sa člen dozornej rady nepovažuje za nezávislého predovšetkým vtedy, ak je v osobnom alebo obchodnom vzťahu k spoločnosti, jej orgánom, ovládajúcemu akcionárovi alebo niektorej z prepojených spoločností, čo môže zakladať závažný a nielen dočasný konflikt záujmov. Zástupcovia zamestnancov nie sú pri tomto samohodnotení zohľadňovaní.

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

Na základe vyššie uvedeného kritéria sú všetci desiaty zástupcovia vlastníkov podielov hodnotení ako „nezavislí“, a to menovite Dr. Stefan Schmittmann, Sabine U. Dietrich, Dr. Tobias Guldemann, Dr. Rainer Hillebrand, Dr. Markus Kerber, Anja Mikus, Dr. Victoria Ossadnik, Robin Stalker, Nicholas Teller a Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell.

Keďže zo strany vlastníkov podielov sú členovia dozornej rady na 100 % nezávislí, je oprávnené vlastné hodnotenie, že dozorná rada má primeraný počet nezávislých členov.

V obchodnom roku 2018 prekontrolovala Dozorná rada podľa bodu 5.6 Nemeckého kódexu Corporate Governance účinnosť svojej práce spojenej s hodnotením vykonávaného podľa § 25d ods. 11 body 3 a 4 Zákona o úverovaní. Výsledky kontroly účinnosti boli predložené grémiu a tam boli aj prediskutované. Členovia Dozornej rady sú toho názoru, že spôsob práce Dozornej rady je efektívny a že celkovo bol dosiahnutý vysoký štandard. Podnety z okruhu členov Dozornej rady boli a budú zohľadňované pre budúcu činnosť.

Podľa ods. 5.5.2 Nemeckého kódexu Corporate Governance ako aj podľa § 3 ods. 6 rokovacieho poriadku Dozornej rady musí každý člen Dozornej rady zverejňovať konflikty záujmov. V sledovanom roku neoznámil žiaden z členov dozornej rady takýto konflikt záujmov.

Odmeňovanie členov Dozornej rady je podrobne zobrazené v správe o odmeňovaní na stranách 40 až 42.

Diversity (Rozmanitosť)

Tak ako pri zložení predstavenstva, obsadzovaní radiacích funkcií banky ako aj pri návrhoch na voľbu členov Dozornej rady (body 4.1.5, 5.1.2 a 5.4.1 Kódexu) banka dbá na rozmanitosť (Diversity). Tým sa má zabrániť riziku „skupinového myslenia“ a zaujatosti. Okrem toho rozmanitosť v rámci predstavenstva a dozornej rady prispieva k širšiemu komplexu skúsenosti ako aj pestrejšiemu komplexu poznatkov, schopností a odbornosti.

Koncepcia rozmanitosti a cieľová kvóta s ohľadom na dozornú radu Dozorná rada Commerzbank AG má 20 členov. Cieľom je, aby členmi dozornej rady boli vždy minimálne 8 nezávislí členovia zvolení valným zhromaždením (zástupcovia vlastníkov podielov) v zmysle odseku 5.4.2 kódexu, a nie viac ako dvaja bývalí členovia predstavenstva Commerzbank AG. Okrem toho si dozorná rada stanovila riadnu vekovú hranicu 72 rokov a snaží sa o širokú vekovú štruktúru v rámci celkového grémiu. Okrem toho sa dozorná rada snaží o získanie osôb s rôznym vzdelaním a profesionálnym pozadím. Dozorná rada musí mať okrem toho najmenej jedného medzinárodného zástupcu. Okrem toho dozorná rada pri návrhoch na voľbu členov predkladaných valnému zhromaždeniu dbá na primeranú účasť žien. Dozorná rada sa snaží o to, aby bola splnená zákonom požadovaná kvóta pre podiel žien v dozornej rade

v rozsahu najmenej 30 %. Pritom musí byť zohľadnené, že dozorná rada môže ovplyvňovať svoje zloženie len prostredníctvom svojich návrhov na vymenovanie za členov dozornej rady, ktoré sa predkladajú valnému zhromaždeniu. Aj zástupcovia zamestnancov v dozornej rade sa do budúcnosti usilujú o zachovanie minimálneho aktuálneho podielu žien v rámci zástupcov zamestnancov vo výške 30 %.

Dňa 31. decembra 2018 mala dozorná rada spoločnosti Commerzbank AG troch medzinárodných zástupcov a osem žien, z toho štyri ženy na strane zástupcov vlastníkov podielov. Podiel žien v dozornej rade tak bolo na úrovni 40 %.

To isté platí aj pre koncernové spoločnosti. Ak to predpokladá zákon, boli stanovené vlastné cieľové veličiny pre podiel žien v dozornej rade.

Koncepcia rozmanitosti a cieľová kvóta s ohľadom na predstavenstvo

Nominačný výbor dozornej rady Commerzbank AG podporuje dozornú radu pri výbere uchádzačov vymenovanie za členov predstavenstva. Pritom zohľadňuje vyváženosť a rozdielnosť Znalostí, schopností a skúsenosti všetkých členov predstavenstva, návrhu je popis pracovného miesta s profilom uchádzača a uvádza potrebný čas na získanie takéhoto uchádzača. Pri zložení predstavenstva sa dozorná rada usiluje o to, aby zohľadnila aspekt rozmanitosti najmä s ohľadom na vek, vzdelávanie profesné pozadie a aby v primeranom rozmere zohľadnila podiel žien. Členovia predstavenstva by spravidla nemali byť starší než 65 rokov.

Ohľadom kvóty počet žien v predstavenstve Commerzbank AG, ktorá má byť stanovená v zákone, definovala dozorná rada cieľovú veličinu predstavujúcu najmenej jednu ženu v predstavenstve do 31. decembra 2021.

Tento minimálny cieľ už bol splnený dôvodom: Dr. Bettina Orlopp, zodpovedná za oblasti Compliance, Human Resources a Legal, je od 1. novembra 2017 členkou predstavenstva Commerzbank AG. K 31. decembru 2018 bol tak podiel žien v predstavenstve Commerzbank AG na úrovni 14,3 %.

To isté platí aj pre koncernové spoločnosti. Ak to predpokladá zákon, boli stanovené vlastné cieľové veličiny pre podiel žien v predstavenstve.

Cieľové kvóty pre prvú a druhú riadiacu úroveň Predstavenstvo je podľa § 76 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach povinné stanoviť cieľovú kvótu pre podiel žien na oboch úrovniach riadenia pod predstavenstvom ako aj lehotu na dosiahnutie tohto cieľa. Najneskôr do 30. septembra 2015 museli byť podľa § 25 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach stanovené cieľové kvóty a lehoty po prvýkrát rovnako museli zadokumentované. Tieto lehoty nesmú podľa § 25 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach trvať viac ako do 30. júna 2017. Pre všetky nasledujúce lehoty platí podľa § 76 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach maximálne obdobie v trvaní piatich rokov.

Predstavenstvo podľa toho stanovilo v máji 2017 nové cieľové kvóty pre prvú a druhú riadiacu úroveň Commerzbank AG (s ohľadom na tuzemsko). Pre prvú úroveň riadenia bola cieľová kvóta na úrovni 17,5 %, pre druhú úroveň riadenia na úrovni 20 %. Koniec lehoty bol stanovený na 30. júna 2021. Commerzbank AG si tým stanovila ambiciózne ciele, keďže pre banku ako aj koncern ide o dôležitý cieľ spočívajúci v ďalšom zvyšovaní počtu žien v riadiacich pozíciách.

Na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bolo ku dňu zostavenia správy 35 osôb, z toho 30 mužov a 5 žien. Podiel žien na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 14,3 %.

Na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bolo ku dňu zostavenia správy 360 osôb, z toho 298 mužov a 62 žien. Podiel žien na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 17,2 %.

Od stanovenia cieľových kvót pre prvú a riadiacu úroveň na koncernovej úrovni predstavenstvo upustilo. Príslušné koncernové spoločnosti určili v rámci zákonných požiadaviek svoje vlastné cieľové kvóty.

V koncerne bolo na 1. riadiacej úrovni pod predstavenstvom 41 osôb, z toho 36 mužov a 5 žien. Podiel žien na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 12,2 %.

Na 2. riadiacej úrovni po predstavenstvom bolo 431 osôb, z toho 363 mužov a 68 žien. Podiel žien na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 15,8 %.

Príprava súvahy spoločnosti

Účtovníctvo koncernu Commerzbank ako aj Commerzbank Aktiengesellschaft sprostredkovala skutočnostiam zodpovedajúci obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie. Koncernová závierka a správa o stave koncernu boli vyhotovené podľa International Financial Reporting Standards (IFRS) a doplňujúcich ustanovení Obchodného zákonníka (HGB); ročná závierka a správa o stave spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft boli vyhotovené podľa ustanovení Obchodného zákonníka (HGB). Koncernovú závierku a správu o stave spoločnosti pripravuje predstavenstvo a schvaľuje ich príp. konštatuje Dozorná rada. Za kontrolu zodpovedá auditor vymenovaný Valným zhromaždením.

K správe o stave spoločnosti patrí aj podrobná správa o rizikách, ktorá informuje o zodpovednom zaobchádzaní s rôznymi druhmi rizík. Správa o rizikách sa nachádza na stranách 107 až 142 tejto správy.

Počas obchodného roka sú akcionári a tretie osoby dodatočne informovaní o priebehu obchodnej činnosti v rámci polročných finančných správ a dvoch štvrťročných správ. Aj tieto priebežné správy sa pripravujú podľa International Financial Reporting Standards.

Vzťahy s akcionármi, transparentnosť a komunikácia

Raz do roka sa koná riadne zasadnutie Valného zhromaždenia. Toto rozhoduje predovšetkým o použití bilančného zisku, ak bol vykázaný, o schválení činnosti predstavenstva a Dozornej rady, o vymenovaní audítora ako aj o zmenách stanov.

Prípadne udeľuje oprávnenia ku kapitálovým opatreniam alebo súhlas na uzatváranie zmlúv o odvádzaní zisku. Pritom na jednu akciu pripadá jeden hlas.

Predstavenstvo a Dozorná rada podľa § 120 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach využila možnosť nechať rozhodovať Valné zhromaždenie o schválení systému odmeňovania členov predstavenstva, a to naposledy v roku 2015. Valné zhromaždenie v roku 2015 schválilo zásady variabilnej odmeny a pevnú ročnú mzdu členov predstavenstva. Okrem toho Valné zhromaždenie v roku 2015 rozhodlo o pomere medzi variabilnou a fixnou ročnou odmenou pre členov predstavenstva podľa § 25a ods. 5 veta piata Zákona o úverovaní a schválila zvýšenie maximálnej čiastky variabilnej ročnej odmeny pre členov predstavenstva Commerzbank na 140 % fixnej ročnej odmeny od obchodného roku 2015. Prepracovaný systém odmeňovania predstavenstva, ktorý je platný od 1. januára 2019, je podrobne popísaný na strane 17 a bude predstavený valnému zhromaždeniu v roku 2019.

Akcionári banky môžu svoje odporúčania alebo ostatné stanoviská predkladať listom alebo e-mailom príp. osobne. Za spracovanie písomných podnetov je zodpovedné centrálné riadenie kvality v

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

rámci banky. Na zasadnutiach Valného zhromaždeniach sa tieto podnety komentujú a odpovedá na ne predstavenstvo alebo Dozorná rada. Okrem toho môžu akcionári na základe protinávrhov alebo rozširujúcich návrhov k programu spolurozhodovať o priebehu Valného zhromaždenia. Na návrh akcionárov môže byť zvolané mimoriadne zasadnutie Valného zhromaždenia. Právne nevyhnutné správy a podklady potrebné pre Valné zhromaždenie, vrátane správy o činnosti, sú k dispozícii na internete, rovnako ako program Valného zhromaždenia a prípadné protinávryhy a rozširujúce návrhy.

Commerzbank informuje verejnosť – a tým aj akcionárov – štyrikrát ročne o finančnej a výnosovej situácii banky; firemné správy o kurze akcie sa okrem toho uverejňujú ako ad-hoc správy. Tým je zabezpečené rovnaké zaobchádzanie s akcionármi. V rámci tlačových konferencií a analytických podujatí informuje predstavenstvo o ročnej závierke príp. o štvrtročných výsledkoch. Na podávanie správ využíva Commerzbank možnosti internetu, na stránke <http://www.commerzbank.de> sa zverejňujú rozsiahle informácie o koncerne Commerzbank. Napríklad stanovky Commerzbank ako aj rokovacie poriadky predstavenstva a Dozornej rady sú k dispozícii na internete. V správe o činnosti ako aj na internete sa okrem toho zverejňuje finančný kalendár týkajúci sa priebežného a nasledujúceho roka. Tento kalendár obsahuje všetky termíny zverejnenia podstatné pre finančnú komunikáciu, najmä termíny tlačových konferencií a analytických podujatí ako aj termíny zasadnutí Valného zhromaždenia.

Cítíme sa byť zaviazaní dodržiavať transparentnú komunikáciu s našimi akcionármi a všetkými ostatnými zainteresovanými osobami. Tento nárok chceme realizovať aj v budúcnosti.

Správa o odmeňovaní

Nasledujúca správa o odmeňovaní tvorí súčasť správy o stave koncernu.

Správa zodpovedá odporúčaniam Nemeckého kódexu riadenia podnikov a požiadavkám IFRS.

Predstavenstvo

Systém odmeňovania predstavenstva

Dozorná rada spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft prijala v decembri 2014 nový systém odmeňovania pre členov predstavenstva, ktorý platí od 1. januára 2015. Zavedenie nového systému sa stalo nevyhnutným za účelom úpravy odmeňovania predstavenstva podľa nových príp. pozmenených ustanovení CRD IV, Zákona o úverovaní ako aj podľa Vyhlášky o odmeňovaní členov finančných inštitúcií. Okrem toho má byť zjednodušený existujúci systém na zvýšenie transparentnosti a zrozumiteľnosti merania úspechov. Pre zložky predchádzajúceho systému odmeňovania, ktoré ešte neboli k 1. 1. 2015 vyplatené v plnej výške, platia naďalej výhradne ustanovenia predchádzajúceho systému odmeňovania, ktorý je zobrazený v správe o odmeňovaní za rok 2014. To sa v súčasnosti týka dlhodobých zložiek odmeňovania (zložky LTI) za obchodný rok 2014, ktoré budú vyplatené v apríli 2019. Úprava systému odmeňovania podľa nového znenia Vyhlášky o odmeňovaní vo finančných inštitúciách zo dňa 4. augusta 2007 17 bola schválená v dozornej rade dňa 7. novembra 2018. Ďalej dozorná rada rozhodla o tom, že variabilné súčasti odmenil budú čiastočne transformované na fixné súčasti odmeňovania. Zmeny platia od 1. januára 2019 a boli zmluvne dohodnuté so všetkými členmi predstavenstva. Prehľad o podstatných pre nájdete na konci tohto odseku. Nižšie sa nachádza aj popis systému odmeňovania, ktorý bol použitý s ohľadom na obchodný rok 2018.

Zásady systému odmeňovania Hlavné súčasti systému odmeňovania sú základná ročná mzda ako aj variabilná odmena s jednotnou cieľovou čiastkou. Primeranosť fixnej ročnej mzdy sa preveruje pravidelne každé dva roky. Valné zhromaždenie v roku 2015 schválilo systém odmeňovania ako aj hornú hranicu pre va-

riabilnú odmenu v pomere k fixnej odmene v rozsahu 140 % fixnej odmeny.

Súčasti odmeňovania nezávislého od úspechu Medzi súčasti odmeny nezávislé od úspechu patrí fixná ročná mzda a nepeňažné príjmy. Základná ročná mzda riadnych členov predstavenstva predstavuje naďalej 750 tis. Eur. Predseda predstavenstva dostáva 1,75-násobok uvedenej sumy, t.j. 1 312 500 Eur. Odmena sa vypláca v 12 rovnakých mesačných splátkach vždy k začiatku mesiaca. Nepeňažné príjmy predstavujú používanie firemného vozidla s vodičom, bezpečnostné opatrenia a poistné (úrazové poistenie) ako aj z toho vyplývajúce dane a sociálne odvody. Členovia predstavenstva majú ďalej nároky na podnikové dôchodkové zabezpečenie, ktoré sú upravené v penzijných zmluvách a následne popísané v osobitnom odseku.

Súčasti odmeňovania závislé od úspechu (variabilná odmena) Systém odmeňovania predpokladá variabilnú zložku, ktorá je naviazaná na dosiahnutie cieľov stanovených vždy na začiatku obchodného roka. Variabilná zložka odmeňovania kombinuje dosiahnutie cieľa EVA koncernu Commerzbank a dosiahnutie cieľov v danej oblasti (segmenty a/alebo prierezové funkcie), za ktorú zodpovedá člen predstavenstva, s dosahovaním individuálnych výkonnostných cieľov. Dosahovanie cieľov môže byť s ohľadom na koncern, oblasti a jednotlivé výkony medzi 0 a 200 %, stupeň dosiahnutia celkového cieľa je však obmedzený na 150 % cieľovej sumy variabilnej odmeny. Z vynásobenia stupňa dosiahnutia celkového cieľa s cieľovou čiastkou vyplýva čiastka variabilnej odmeny podľa celkového dosiahnutia cieľa. Z vynásobenia stupňa celkových cieľov cieľovou čiastkou vznikne čiastka variabilnej odmeny podľa dosiahnutia celkových cieľov. Čiastka podľa dosiahnutia celkových cieľov je preto obmedzená najviac na 150 % cieľovej čiastky člena predstavenstva.

› **Cieľová suma** Cieľová čiastka variabilnej odmeny predstavuje 1 000 000 Eur pre riadnych členov predstavenstva a 1 628 640 Eur pre predsedu predstavenstva pri 100%-nom dosiahnutí cieľa. Za účelom zachovania prípustného pomeru medzi fixnou a variabilnou odmenou môže Dozorná rada cieľovú čiastku znížiť. Tento prípad môže nastať, ak sa znížia vecné príjmy alebo náklady na odpracovanú dobu pre podnikové dôchodkové zabezpečenia členov predstavenstva, keďže obe zložky sú zapojené do fixnej odmeny.

Stanovenie cieľa Pred začiatkom každého obchodného roka stanovuje Dozorná rada ciele pre členov predstavenstva:

- **Firemné ciele** Dozorná rada určí na základe Economic Value Added (EVA) alebo iného ukazovateľa určeného pre koncern a oblasti, za ktoré člen predstavenstva zodpovedá, a stanoví, pri ktorom výsledky je príslušný cieľ dosiahnutý a na koľko percent.

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

Na obchodný rok 2018 stanovila dozorná rada cieľ koncernu pre všetkých členov predstavenstva na základe hodnôt EVA ako cieľové roviny výkonnosti. Rovnako dozorná rada okrem iného pre segmenty súkromných klientov a podnikateľov ako aj firemných klientov stanovila príslušné cieľové roviny výkonnosti. Tieto cieľové roviny výkonnosti sa pritom vzťahujú na očakávaný výnos koncernov prípadne segmentov, a nie na jednoročné ciele alebo ciele predaja. Okrem kvantitatívnych cieľov dozorná rada stanovila pre členov predstavenstva aj kvalitatívne ciele špecifické pre jednotlivé oblasti. Ide predovšetkým o ciele realizácie stratégie „Commerzbank 4.0“, napr. podporu kultúrnej zmeny alebo realizácia nových modelov starostlivosti v jednotlivých klientských segmentoch banky. Ďalej dozorná rada stanovila ciele týkajúce sa očakávaného nárastu výnosov a znižovania nákladov, napr. zvýšenia objemu obchodov s novými klientmi v segmente súkromných klientov a podnikateľov zvýšenie trhového podielu v segmente firemných klientov prípadne ciele týkajúce sa digitalizácie a automatizácie. Okrem toho dozorná rada definovala aj špecifické ciele pre oblasť Compliance a oblasť rizík.

- **Individuálne ciele** Okrem toho stanovuje Dozorná rada pre členov predstavenstva individuálne kvantitatívne a/alebo kvalitatívne ciele.

Na obchodný rok 2018 to boli napr. ciele ako je dosiahnutie cieľov digitálnej zmeny, podpora inovatívnej schopnosti koncernu a dosiahnutie maximálnej výkonnosti digitálneho kampusu banky. Medzi ďalšie ciele patrila podpora, vývoj a motivácia riadiacich zamestnancov a zamestnancov, udržateľná realizácia a dodržiavanie primeraných štandardov Compliance a zabezpečenie vysokého štandardu riadenia rizík. Ako individuálne ciele dozorná rada zadefinovala spokojnosť zamestnancov a klientov, aj prostredníctvom vnímania banky ako v digitálnej technologickej spoločnosti.

- › **Dosiahnutie cieľa** Po uplynutí každého obchodného roka rozhodne Dozorná rada, v akom rozsah boli ciele dosiahnuté. Meranie dosahovania cieľov pri firemných cieľoch predstavuje na 70 % obchodný úspech koncernu a na 30 % výsledky a dosiahnutie cieľov v oblasti, za ktorú člen predstavenstva zodpovedá, a to za trojročné obdobie, pričom dosiahnutie firemných cieľov v danom obchodnom roku majú váhu 3/6, za predchádzajúci rok 2/6 a za predminulý rok 1/6. V rámci prechodného ustanovenia sa za obchodný rok 2015 bude zohľadňovať výhradne tento obchodný rok, s ohľadom na obchodný rok bude mať tento obchodný rok váhu 2/3 a predchádzajúci rok 1/3. Toto prechodné ustanovenie sa uplatňuje na členov predstavenstva, ktorí boli vymenovaní za nových členov predstavenstva. Výsledok tohto dosiahnutia firemných cieľov sa následne vynásobí faktorom medzi 0,7 a 1,3, ktorý závisí od dosiahnutia individuálnych cieľov člena predstavenstva. 0,7

zodpovedá dosiahnutiu individuálnych cieľov na úrovni 0 % (minimum), 1,0 dosiahnutiu individuálnych cieľov na 100 % a 1,3 dosiahnutiu individuálnych cieľov na 200 % (maximum). Pre hodnoty medzi uvedenými hranicami určí Dozorná rada faktor pri stanovení odstupňovaných cieľov.

Variabilná odmena za obchodný rok sa určí len vtedy, ak koncern dosiahne pozitívny výsledok podľa IFRS pred zdanením a odpočítaním menšín.

Dozorná rada môže rozhodnúť o tom, že variabilná odmena bude znížená alebo nebude vyplatená, ak je to nevyhnutné na zohľadnenie schopnosti banky niesť riziká alebo na zabezpečenie primeranej vybavenosti vlastnými prostriedkami a likviditou alebo na dlhodobé zachovanie alebo obnovenie požiadaviek Zákona o úverovaní kladených na vytvorenie kapitálovej rezervy. Ak nebudú dosiahnuté vopred stanovené kvóty, musí Dozorná rada rozhodnúť o tom, že variabilná odmena nebude vyplatená. Okrem toho musí Dozorná rada variabilnú odmenu zrušiť vtedy, ak člen predstavenstva pri výkone svojej práce v obchodnom roku alebo potom až do stanovenia dosiahnutia cieľov spáchal závažné porušenie povinností.

Vo vzťahu k obchodnému roku 2018 dozorná rada znížila celkový stupeň dosiahnutia cieľov, ktorý vyplynul z kalkulácie, a tým aj variabilnú obmenu členov predstavenstva pri použití výhrady úpravy systému odmeňovania členov predstavenstva. Namiesto celkového stupňa dosiahnutia cieľov, ktorý vyplynul z kalkulácie, dozorná rada, aj na základe požiadavky členov predstavenstva, o tom, že túto hodnotu prispôbi príslušným dotačným kvótam platným pre variabilnú odmenu zamestnancov v jednotlivých oblastiach. To viedlo k zníženiu kalkulačného stupňa dosiahnutia cieľov na hodnoty medzi 24 % a 30 %.

Short Term Incentive (STI) Z variabilnej odmeny predstavuje 40 % krátkodobý stimul Short Term Incentive (STI). Nárok na výplatu vzniká po stanovení dosiahnutia cieľa zo strany Dozornej rady a po oznámení tohto výsledku členovi predstavenstva. Z toho bude polovica STI vyplatená v hotovosti v nasledujúcom platobnom termíne po oznámení dosiahnutia cieľa voči členovi predstavenstva, druhá polovica bude vyplatená po čakacej dobe v trvaní 12 mesiacov rovnako v hotovosti. Táto polovica odmeny je viazaná na vývoj hodnoty akcie Commerzbank od konca obchodného roka, za ktorý sa krátkodobý stimul poskytuje.

› **Long Term Incentive (LTI)** Zostávajúcich 60 % variabilnej odmeny tvorí dlhodobý stimul Long Term Incentive (LTI). Nárok na výplatu LTI vzniká pod podmienkou následného hodnotenia výkonov až o uplynutí zadrživacej doby v trvaní 5 rokov. Následné hodnotenie výkonov môže viesť k zníženiu až k zrušeniu dlhodobých stimulov. To prichádza do úvahy vtedy, ak sa na základe neskôr zistených skutočností javí pôvodné stanovenie cieľov ako nesprávne a nedostatočné, ak dôjde k podstatnému zhoršeniu kapitálovej vybavenosti banky na základe okolností, ktoré majú

svoj pôvod v obchodnom roku, za ktorý sa poskytuje variabilná odmena, ak v obchodnom roku zlyhalo riadenie rizík na úrovni koncernu alebo v jednej oblasti, za ktorú zodpovedá člen predstavenstva alebo ak ekonomická situácia banky v čase následného hodnotenia výkonnosti príp. po uplynutí čakacej lehoty nepripúšťa vyplatenie odmeny. Časť dlhodobého stimulu LTI, ktorá vznikne po následnom hodnotení výkonnosti, bude po oznámení výsledku následného hodnotenia výkonnosti v polovici vyplatená v hotovosti a v polovici po uplynutí čakacej lehoty v trvaní ďalších 12 mesiacov na základe akcií rovnako vyplatená v hotovosti. Aj tu sa zohľadňuje vývoj hodnoty akcie Commerzbank od konca obchodného roka, za ktorý sa dlhodobý stimul poskytuje. Tak sa pri polovici LTI založenej na akciách zohľadňuje vývoj hodnoty akcie Commerzbank počas zadržievacieho obdobia 5 rokov a nasledujúcej čakacej doby.

Odmena za prevzatie funkcií v orgánoch prepojených spoločností Odmena člena predstavenstva za vykonávanie funkcií v orgánoch prepojených spoločností sa započítava na celkové príjmy člena predstavenstva.

Dôchodkové zabezpečenie

Úprava pre členov predstavenstva v roku 2011 Dozorná rada zaviedla v roku 2011 nový systém firemného dôchodkového zabezpečenia pre členov predstavenstva, ktorý zahŕňa prísľub na plnenia orientované podľa príspevkov.

Na zabezpečovací účet každého člena predstavenstva sa až do ukončenia jeho funkcie v predstavenstve banky pripisuje ročne zabezpečovací prvok. Tento zabezpečovací prvok jedného kalendárneho roka vyplýva z premeny príslušnej ročnej čiastky na očakávanú čiastku starobného, invalidného alebo vdovského (vdoveckého) dôchodku. Zabezpečovací účet predstavuje dosiahnutý nárok člena predstavenstva na ročný starobný dôchodok. Od roku 2015 vedú zvýšenia pevnej ročnej mzdy len vtedy k zvýšenému zabezpečovaciemu prvku, ak o tom rozhodne dozorná rada.

Dôchodkové nároky z dôchodkového zabezpečenia, ktoré boli nadobudnuté pred prevodom na tento systém, a ktoré vyplývajú zo zrušeného systému dôchodkového zabezpečenia členov predstavenstva, boli do tohto nového systému prevedené spolu s počiatočným zabezpečovacím prvkom. Tento zabezpečovací prvok je na základe príslušnej dôchodkovej zmluvy dynamizovaný, nakoľko zrušený systém predpokladal prísľub plnenia závislý od konečnej mzdy.

Člen predstavenstva má po vzniku jedného z nižšie uvedených prípadov nárok na zabezpečenie vo forme doživotného dôchodku:

- ako starobného dôchodku, ak sa skončí zamestnanecký pomer pri alebo po dosiahnutí veku 65 rokov, alebo
- ako predčasného starobného dôchodku, ak sa skončí zamestnanecký pomer pri alebo po dosiahnutí veku 62 rokov, alebo po najmenej 10-ročnej činnosti v predstavenstve a dosiahnutí veku 58 rokov alebo po najmenej 15-ročnej činnosti v predstavenstve, alebo

- ako invalidného dôchodku v prípade trvalej práceneschopnosti.

Ak člen predstavenstva ukončí svoju činnosť v banke pred vznikom niektorého z týchto prípadov, zostáva zachovaný jeho už nadobudnutý a neprepadnuteľný nárok na plnenia.

Mesačná čiastka starobného dôchodku sa vypočíta ako dvanásťnásobok stavu zabezpečovacieho účtu ku dňu vzniku nároku na zabezpečenie.

Za účelom stanovenia predčasného starobného dôchodku sa dôchodok s ohľadom na skorší začiatok vyplácania kráti.

V prípade vzniku práceneschopnosti z dôvodu invalidity pred dovŕšením 55. roku sa mesačná výška invalidného dôchodku zvyšuje o pripočítateľnú čiastku.

Každý člen predstavenstva si namiesto priebežného vyplácania dôchodku môže zvoliť jednorazový dôchodok alebo výplatu dôchodku v deviatich ročných splátkach v prípade, že odíde z predstavenstva po dovŕšení veku 62 rokov. Pritom sa čiastka určená na výplatu vypočíta podľa kapitalizačného faktora v závislosti od veku člena predstavenstva.

Členom predstavenstva sa po dobu šiestich mesiacov namiesto dôchodku vypláca pomerná mesačná mzda ako prechodný príspevok, ak z predstavenstva odíde pred dovŕšením veku 62 rokov alebo na základe dlhodobej práceneschopnosti. Ak člen predstavenstva pred dovŕšením veku 62 rokov poberá dôchodok bez toho, aby bol práceneschopný, bude dôchodok krátený s ohľadom na skorší začiatok výplaty. Príjmy z inej činnosti budú do tohto veku započítané na penzijné nároky v polovičnej výške.

Dôchodok pre pozostalého manžela / manželku predstavuje 66 2/3% dôchodkových nárokov člena predstavenstva. Ak nebude vyplácaný vdovský / vdovecký dôchodok, majú maloleté deti alebo deti v procese vzdelávania nárok na sirotský dôchodok vo výške 25% dôchodkových nárokov člena predstavenstva, najviac však vo výške vdovského / vdoveckého dôchodku.

Podmienky pre členov predstavenstva vymenovaných po prijatí nových pravidiel Dôchodkové zabezpečenie členov predstavenstva vymenovaných po zmene pravidiel sa riadi podľa Kapitálového plánu Commerzbank pre firemné dôchodkové zabezpečenie a bolo schválené Dozornou radou dňa 2. decembra 2011. Dôchodkové zabezpečenie vo forme kapitálových plnení bude poskytnuté vtedy, ak člen predstavenstva

- dovŕšil vek 65 rokov (penzijný kapitál),
- dovŕšil vek 62 rokov (predčasný penzijný kapitál) alebo
- ak sa pred dovŕšením veku 62 rokov stal trvalo práceneschopným.

Ak člen predstavenstva ukončí svoju činnosť v banke pred vznikom niektorého z týchto prípadov, zostáva zachovaný jeho nárok na plnenia.

Za každý kalendárny rok počas existujúceho pracovného pomeru až do vzniku prípadu zabezpečenia bude každému členovi pred-

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

stavenstva pripísaný k dobru jeden ročný prvok, ktorý predstavuje 40% pevnej ročnej mzdy (ročný príspevok) vynásobený prevodným faktorom závislým od veku. Ročné prvky budú až do ukončenia činnosti v predstavenstve vedené na zabezpečovacom účte. Po dovŕšení veku 61 rokov bude členovi predstavenstva až do vzniku prípadu zabezpečenia ročne pripísaný na zabezpečovací účet príplatok vo výške 2,5 % stavu účtu dosiahnutého k 31. decembru predchádzajúceho roka.

Podiel ročného príspevku, ktorý bude stanovený v závislosti od veku člena predstavenstva, a ktorý bude vo výške najmenej 93,7 %, bude investovaný do investičných fondov a následne prevedený na virtuálny účet člena predstavenstva.

Výška penzijného kapitálu príp. predčasného penzijného kapitálu zodpovedá stavu virtuálneho účtu, prinajmenej stavu zabezpečovacieho účtu pri vzniku prípadu zabezpečenia. Stav zabezpečovacieho účtu predstavuje pri tejto úprave výšku minimálneho kapitálového plnenia, ak je stav virtuálneho účtu nižší. Ako alternatívu k vyplateniu kapitálu si môže člen predstavenstva zvoliť celoživotný dôchodok.

Za prvé dva mesiace po vzniku prípadu zabezpečenia bude členovi predstavenstva vyplácaný prechodný dôchodok vo výške jednej dvanástiny pevnej ročnej mzdy.

Ak člen predstavenstva zomrie pred vznikom prípadu zabezpečenia, majú pozostalí nárok na výplatu pozostalostného kapitálu, ktorý zodpovedá stavu virtuálneho účtu v deň stanovenia hodnoty, prinajmenej stavu zabezpečovacieho účtu a prípadnej pripočítateľnej čiastky. Pripočítateľná čiastka bude poskytnutá vtedy, ak člen predstavenstva pri vzniku prípadu zabezpečenia v dôsledku práceneschopnosti príp. v prípade smrti pracoval ako člen predstavenstva najmenej päť rokov za sebou a ak ešte nedosiahol vek 55 rokov. Tak bude poskytnuté zabezpečenie, ktoré by daný člen získal pri dosiahnutí veku 55 rokov. Ak člen predstavenstva využije svoje právo voľby a rozhodne sa pre dôchodok, získa poberateľ dôchodku v prípade úmrtia člena predstavenstva vdovský dôchodok vo výške 60 % aktuálneho penzijného nároku príp. naposledy vyplateného dôchodku.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené dôchodkové nároky členov predstavenstva, ktorí boli aktívni k 31. decembru 2018, v prípade vzniku nároku na dôchodok vo veku 62 rokov, príslušné poistnomatematické skutočné hodnoty k 31. decembru 2018 ako aj od úrokov očistené zmeny plnení za rok 2018 a ich porovnanie s predchádzajúcim rokom:

Tis. €		Dôchodkové nároky Ročný príjem v čase odchodu do dôchodku vo veku 62 rokov Stav k 31.12.	Súčasná hodnota dôchodkových nárokov ¹ Stav k 31.12.	Zmena plnenia očistená od úrokov ¹	
	Martin Zielke	2018	276	7 090	1 044
		2017	237	5 999	1 095
	Frank Annuscheit	2018	244	6 140	506
		2017	224	5 525	536
	Dr. Marcus Chromik	2018	62 ¹	1 027	335
		2017	43 ¹	682	342
	Stephan Engels	2018	119 ¹	2 296	317
		2017	109 ¹	1 945	321
	Michael Mandel	2018	48 ¹	850	323
		2017	32 ¹	519	329
	Dr. Bettina Orlopp ²	2018	23 ¹	389	332
		2017	3 ¹	56	56
	Michael Reuther	2018	279	7 432	545
		2017	258	6 711	569
	Spolu	2018		25 224	3 402
		2017		21 437	3 248

¹ Kapitálový výkon použitý na výpočet dôchodkového nároku.

² Dr. Bettina Orlopp bola k 1. novembru 2017 vymenovaná za členku predstavenstva.

Majetok slúžiaci na zabezpečenie bol na základe Contractual Trust Arrangements prevedený na združenie Commerzbank Pensions-Trust e. V..

K 31. decembru 2018 predstavujú penzijné záväzky za aktívnych členov predstavenstva Commerzbank AG pred splatením krycieho majetku celkovo 25,2 mil. eur (predchádzajúci rok: 21,4 mil. eur).

Pravidlá pre prípad ukončenia pôsobenia v orgánoch Pre prípad ukončenia pôsobenia v predstavenstve platí nasledovné:

Ak bude vymenovanie za člena predstavenstva predčasne ukončené, bude ukončená aj platnosť pracovnej zmluvy po uplynutí šiestich mesiacov od ukončenia vymenovania (klauzula o spojení vymenovania a pracovnej zmluvy). Členovi predstavenstva bude v tomto prípade vyplácaná fixná ročná mzda, krátkodobé a dlhodobé

stimuly – s výhradou podľa § 615 veta druhá Občianskeho zákonníka – až do konca pôvodného funkčného obdobia. Od momentu ukončenia pôsobenia v orgánoch spoločnosti sú zohľadňované priemerné dosiahnutie cieľov ostatných členov predstavenstva za daný rok. V ostatných prípadoch podlieha variabilná odmena naďalej ustanoveniam systému odmeňovania, t.j. aj dodatočnému vyhodnoteniu výkonov.

Ak bude platnosť pracovnej zmluvy ukončená z iných dôvodov než uvedených v klauzule, bude fixná ročná mzda vyplácaná v pomernej výške až do ukončenia pracovnej zmluvy. Krátkodobé a dlhodobé stimuly, ktoré boli prisľúbené za obchodné roky pred ukončením pracovnej zmluvy, ostávajú nedotknuté. Výška výplaty dlhodobých a krátkodobých stimulov, ktorá bude vypočítaná na konci doby ich platnosti, bude v pomernej výške znížená. Variabilná odmena podlieha aj v tomto prípade naďalej ustanoveniam systému odmeňovania, t.j. aj dodatočnému vyhodnoteniu výkonov.

Ak nebude pracovná zmluva predĺžená do ukončenia príslušného funkčného obdobia bez toho, aby existoval závažný dôvod podľa § 626 Občianskeho zákonníka, alebo ak bude pracovná zmluva ukončená podľa uvedenej klauzuly, dostane člen predstavenstva okrem toho na obdobie šiestich mesiacov od konca pôvodného funkčného obdobia fixnú základnú mzdu. Toto pokračovanie vo výpláte mzdy bude skončené, akonáhle bude členovi predstavenstva vyplácaný dôchodok.

V každom z uvedených prípadov budú príjmy za obdobie po ukončení činnosti v orgánoch vyplatené najviac vo výške dvoch ročných odmien (horný limit¹).

Ak pri ukončení pôsobenia v orgánoch spoločnosti alebo pri nepredĺžení vymenovania platia existujú predpoklady pre mimoriadne vypovedanie pracovnej zmluvy podľa § 626 Občianskeho zákonníka, člen predstavenstva nedostane variabilnú odmenu za rok, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí. To isté platí aj v prípade, že člen predstavenstva zložil svoj mandát bez toho, aby existoval závažný dôvod spôsobený bankou. To isté platí v oboch prípadoch aj s ohľadom na pevnú ročnú mzdu od konca mesiaca, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí. Ak bude pôsobenie v orgánoch spoločnosti ukončené na základe závažného porušenia povinností, odpadá variabilná odmena za rok, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí, ako aj vyplatenie ešte neuhradených variabilných odmien za predchádzajúce roky.

Dohoda o zrušení zmluvy s členom predstavenstva

Commerzbank Aktiengesellschaft uzatvorila s Frankom Annuscheitom 5. decembra 2018 dohodu o zrušení zmluvy, na základe ktorej

bola činnosť pána Annuscheita ako člena predstavenstva ukončená dňa 28. februára 2019. Za obdobie do ukončenia funkčného obdobia dňa 31. decembra 2020 (pôvodný termín ukončenia funkčného obdobia) prislúchajú pánovi Annuscheitovi všetky zmluvné nároky. Má predovšetkým nárok na zmluvnú odmenu, ktorá je obmedzená vyššie uvedenou maximálnou čiastkou. Na výpočet tejto maximálnej čiastky sa nepoužije pevná základná mzda, ktorá bola od 1. januára 2019 zvýšená, ale pevná základná ročná mzda v doterajšej výške 750 tis. eur. Do ukončenia pôvodného funkčného obdobia bude pán Annuscheit naďalej dostávať príspevky na firemné dôchodkové zabezpečenie podľa jeho dôchodkovej zmluvy. Tieto príspevky budú rovnako vypočítané na základe doterajšej pevnej ročnej mzdy vo výške 750 tis. eur. Vedľajšie plnenia budú podľa pracovnej zmluvy naďalej vyplácané, ak sú v zmluve pokiaľ aj po ukončení činnosti v orgánoch spoločnosti. Hodnota vedľajších plnení sa započítava na maximálnu čiastku. Maximálna čiastka predstavuje 2 888 tis. eur.

Ostatné informácie

V uplynulom obchodnom roku nedostal žiaden člen predstavenstva plnenia alebo príslušné prísľuby od tretej osoby s ohľadom na jeho činnosť ako člen predstavenstva.

Zobrazenie odmien členov predstavenstva podľa Nemeckého kódexu Corporate Governance (DCGK)

Podľa bodu 4.2.5 DCGK v znení zo 7. februára 2017 majú byť za každého člena predstavenstva vykázané príspevky poskytnuté v sledovanom roku (cieľové príp. očakávané hodnoty) ako aj ich prísun (skutočne vyplatené čiastky). Pritom majú byť poskytnuté odmeny ako aj prísuny odlišené podľa fixnej mzdy, vedľajších plnení, jednoročnej alebo viacročnej variabilnej odmeny.

Keďže vzorové tabuľky odporúčané kódexom nezohľadňujú osobitosti odmeňovania v bankách, a preto sú menej vhodné pre banky ako je Commerzbank, vyvinula Commerzbank vlastné tabuľky, ktoré transparentne a zrozumiteľne prezentujú systém odmeňovania. Commerzbank upustila od dodatočného využívania vzorových tabuliek kódexu, nakoľko by to odporovalo želanej prehľadnosti a všeobecnej zrozumiteľnosti správy o odmeňovaní. To Commerzbank uviedla aj vo svojom vyhlásení podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach. Na rozdiel od zobrazenia v predchádzajúcom roku sa v nasledujúcich tabuľkách už nerozlišuje medzi jednoročnou a viacročnou variabilnou odmenou, ale medzi krátkodobou a dlhodobou odmenou. Je to odôvodnené tým, že do celkovej variabilnej odmeny sa pravidelne započítava aj dosiahnutie firemného cieľa počas obdobia viac ako troch rokov. Výnimky existujú len na základe prechodné úpravy pre novo vymenovaných členov predstavenstva v 1. a 2. roku ich pôsobenia v predstavenstve.

Krátkodobá variabilná odmena predstavuje podľa aktuálneho systému odmeňovania Short Term Incentive. Táto sa z polovice vypláca v hotovosti po uplynutí obchodného roka a druhá polovica sa

¹ Výpočet horného limitu bude vykonaný na základe odmeny za posledný uplynulý obchodný rok pred ukončením pôsobenia v orgáne.

- 22 Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
- 28 Správa o odmeňovaní
- 41 Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
- 46 Nefinančná správa

na základe akcií po uplynutí čakacej doby v trvaní dvanástich mesiacov. Na dlhodobú zložku Long Term Incentive vzniká nárok pod výhradou dodatočného ohodnotenia výkonov až po uplynutí zadržavacej doby v trvaní piatich rokov. Náklady na dôchodkové zabezpečenie jednotlivých členov predstavenstva sú uvedené vo vyššie sa nachádzajúcej tabuľke v stĺpci „Úrokovo očistené zmeny vyplácaných čiastok“. Náklady na dôchodkové zabezpečenie sa tak už opakovane neuvádza v tabuľke prísunov a príspevkov.

V nižšie uvedených tabuľkách sú zobrazené skutočné prísľumy za rok 2018 a na porovnanie aj hodnoty za predchádzajúci rok

za každého člena predstavenstva. Prísun „za“ rok znamená, že napr. STI 2018 je vyplatený v hotovosti v roku 2018 a pri ktorom sú na konci roka stanovené všetky parametre, zobrazený ako prísun za rok 2018, aj keď k vyplateniu dôjde až v roku 2019. Podľa toho je STI 2017 v hotovosti, ktorý bol vyplatený v roku 2018, zobrazený ako prísun za rok 2017.

Prísun Tis. €	Martin Zielke predseda		Frank Annuscheit Chief Operating Officer	
	2018	2017	2018	2017
Fixná odmena	1 313	1 313	750	750
Vedľajšie plnenia	213	129	134	92
Medzisúčet	1 526	1 442	884	842
Krátkodobá variabilná odmena	416	415	270	273
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	–	128	–	115
STI 2016 vo virtuálnych akciách (do Q1/2018)	328	–	216	–
STI 2017 v hotovosti	–	287	–	158
STI 2018 v hotovosti	88	–	54	–
Dlhodobá variabilná odmena	100	178	95	182
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017) ¹	–	178	–	182
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2018)	100	–	95	–
Spolu	2 042	2 035	1 249	1 297

Prísun Tis. €	Dr. Marcus Chromik Chief Risk Officer (od 1. januára 2016)		Stephan Engels Chief Financial Officer	
	2018	2017	2018	2017
Fixná odmena	750	750	750	750
Vedľajšie plnenia	68	71	129	122
Medzisúčet	818	821	879	872
Krátkodobá variabilná odmena	260	186	273	285
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	–	–	–	115
STI 2016 vo virtuálnych akciách (do Q1/2018)	206	–	219	–
STI 2017 v hotovosti	–	186	–	170
STI 2018 v hotovosti	54	–	54	–
Dlhodobá variabilná odmena	–	–	87	169
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017) ¹	–	–	–	169
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2018)	–	–	87	–
Spolu	1 078	1 007	1 239	1 326

Prísun Tis. €	Michael Mandel Súkromní klienti a podnikatelia (od 23. mája 2016)		Dr. Bettina Orlopp Group Compliance, Group Human Resources, Group Legal (od 1. novembra 2017)		Michael Reuther Firemní klienti	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Fixná odmena	750	750	750	125	750	750
Vedľajšie plnenia	114	102	92	20	141	130
Medzisúčet	864	852	842	145	891	880
Krátkodobá variabilná odmena	193	170	54	30	226	251
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	–	–	–	–	–	123
STI 2016 vo virtuálnych akciách (do Q1/2018)	133	–	–	–	178	–
STI 2017 v hotovosti	–	170	–	30	–	128
STI 2018 v hotovosti	60	–	54	–	48	–
Dlhodobá variabilná odmena	–	–	–	–	95	174
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017) ¹	–	–	–	–	–	174
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2018)	–	–	–	–	95	–
Spolu	1 057	1 022	896	175	1 212	1 305

¹ V rámci vedľajších plnení sa vykazujú vecné plnenia, dane pripadajúce na vecné plnenia, ako aj podiely zamestnávateľa k firemnému dôchodkovému zabezpečeniu.

² Prísuny z dlhodobej variabilnej odmeny za roky začínajúce rokom 2015 sa vyplácajú až od roku 2021.

Nasledujúca tabuľka vykazuje príspevky pozostávajúce z fixnej odmeny (základná mzda a vedľajšie plnenia) a variabilné odmeny vo výške stanovenej čiastky za dosiahnutie celkového cieľa, krátkodobé, ako aj dlhodobé pod , ako aj minimálnu a maximálnu čiastku celkovej variabilnej odmeny za každého jednotlivého člena predstavenstva.

Na rozdiel od vzorovej tabuľky kódexu platnej pre poskytnuté príspevky sa pridelená variabilná odmena nevykazuje ako cieľová hodnota, t.j. hodnota pri dosiahnutí cieľa na 100 % príp. podobná hodnota stredného scenára pravdepodobnosti. Namiesto toho sa za každého člena predstavenstva vykazujú čiastky zodpovedajúce dosiahnutiu celkového cieľa stanovenej dozornou radou. Tabuľka zohľadňuje skutočné dosiahnutie cieľov zo strany členov predstavenstva a má preto s ohľadom na variabilnú odmenu za uplynulý obchodný rok vyššiu vypovedaciu hodnotu než sú údaje pri fiktívnom dosiahnutí cieľa na 100 %.

40 % čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkového cieľa príp. minimálne a maximálne hodnoty pripadajú na krátkodobú varia-

bilnú odmenu (STI). 60 % čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkového cieľa príp. uvedené minimálne maximálne hodnoty pripadajú na dlhodobú variabilnú odmenu (LTI). Obe zložky odmeny sú z polovice založené na akciách.

Dozorná rada na svojom zasadnutí dňa 13. februára 2019 stanovila čiastky zodpovedajúce dosiahnutiu celkového cieľa variabilnej odmeny za obchodný rok 2018 z jednotlivých členov predstavenstva. Čiastka zodpovedajúca dosiahnutiu celkového cieľa pritom nemusí zodpovedať neskoršie vyplatenej čiastke. Na jednej strane môže dozorná rada v rámci dodatočného hodnotenia výkonov znížiť podiel pripadajúci na LTI, ak sa pri neskoršom pohľade pôvodne stanovená čiastka už nepovažuje za primeranú. Na strane druhej je polovica variabilnej odmeny založená na akciách. Zmeny kurzu akcie Commerzbank oproti prepočítavaciemu kurzu preto vedú k zmenám vyplácaných čiastok.

- 22 Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
- 28 Správa o odmeňovaní
- 41 Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
- 46 Nefinančná správa

Príspevky	Tis. €	Pevná odmena		variabilná odmena						celková odmena ²	
		základná mzda	vedľajšie plnenia ¹	krátkodobé		Tis. €		Min	základná mzda Max ³		vedľajšie plnenia ¹
				STI v hotovosti	STI vo virtuálnych akciách	LTI v hotovosti	LTI vo virtuálnych akciách				
Martin Zielke	2018	1 313	213	88	88	132	132	440	0	2 443	1 966
	2017	1 313	129	287	287	430	430	1 433	0	2 443	2 875
Frank Annuscheit	2018	750	134	54	54	81	81	270	0	1 500	1 154
	2017	750	92	158	158	237	237	790	0	1 500	1 632
Dr. Marcus Chromik	2018	750	68	54	54	81	81	270	0	1 500	1 088
	2017	750	71	186	186	279	279	930	0	1 500	1 751
Stephan Engels	2018	750	129	54	54	81	81	270	0	1 500	1 149
	2017	750	122	170	170	255	255	850	0	1 500	1 722
Michael Mandel	2018	750	114	60	60	90	90	300	0	1 500	1 164
	2017	750	102	170	170	255	255	850	0	1 500	1 702
Dr. Bettina Orlopp	2018	750	92	54	54	81	81	270	0	1 500	1 112
	2017 ⁴	125	20	30	30	44	44	148	0	250	293
Michael Reuther	2018	750	141	48	48	72	72	240	0	1 500	1 131
	2017	750	130	128	128	192	192	640	0	1 500	1 520
Spolu	2018	5 813	891	412	412	618	618	2 060	0	11 443	8 764
	2017	5 188	666	1 129	1 129	1 692	1 692	5 641	0	10 193	11 495

¹ Celková odmena nezahŕňa náklady na dôchodkové zabezpečenie, tieto sú zobrazené v odseku Dôchodkové zabezpečenie.

² V rámci vedľajších plnení sa vykazujú vecné plnenia, dane pripadajúcej na vecné plnenia, ako aj podiely zamestnávateľa k firemnému dôchodkovému zabezpečeniu.

³ Maximálna hodnota v sledovanom roku, t.j. bez prípadných zvýšení kurzu akciového podielu.

⁴ Dr. Bettina Orlopp bola k 1. novembru 2017 vymenovaná za členku predstavenstva.

Zobrazenie odmeňovania predstavenstva podľa Nemeckého účtovného štandardu č. 17 (DRS 17)

Nasledujúce informácie sa vzťahujú na odmeňovanie predstavenstva podľa úpravy DRS 17. Vykázané čiastky sa odlišujú od tých, ktoré sú vykázané s odkazom na DCGK. Táto skutočnosť je zapríčinená tým, že vykazovanie podľa DRS 17 predpokladá osobitnú úpravu. Hlavné rozdiely, ktoré vedú k rozdielnym hodnotám, sú nasledovné:

- zložka LTI z aktuálneho systému odmeňovania sa podľa DRS 17 vykazujú až po vykonaní dodatočného hodnotenia výkonov a po uplynutí 5-ročného zadržiavacieho obdobia. Preto nie sú obsiahnuté v tabuľke DRS-17 na rozdiel od tabuľky príspevkov vypracovanej podľa úpravy DCGK.
- Hodnota zložky STI založenej na akciách sa v tabuľke DRS-17 uvádza na základe informácií od dozornej rady a pri uvedení kurzu platného v deň stanovenia čiastok zodpovedajúcich splneniu celkových cieľov. Tým je zohľadnený vývoj kurzu akcie Commerzbank od začiatku roka až po deň stanovenia hodnoty. V tabuľke príspevkov vypracovanej podľa DCGK je táto zložka naproti tomu uvedená s 20 % čiastky zodpovedajúcej splneniu

celkových cieľov. Ide o hodnotu prepočtu na počet kusov virtuálnych akcií a tým bez zohľadnenia vývoja kurzu, takže z toho vyplynie odlišná hodnota.

- Celkové príjmy podľa DRS 17 zahŕňajú aj hotovostnú zložku LTI, ktorá nie je založená na akciách a ktorá spadá pod systém odmeňovania platný do 31.12.2014, a pre ktorú boli splnené všetky nevyhnutné podmienky v sledovanom roku. Celkové príjmy za rok 2017 preto obsahujú aj hotovostnú zložku LTI-EVA z obchodného roka 2014. Táto nie je obsiahnutá v tabuľke príspevkov vypracovanej podľa DCGK, nakoľko príjmy neboli poskytnuté za obchodný rok 2017.

Uvedenie celkových príjmov podľa DRS 17 preto nie je porovnateľné s vykázaním odmeny v tabuľke vypracovanej podľa DCGK. Tieto údaje neodzrkadľujú variabilnú odmenu stanovenú dozornou radou ani vyplatenú čiastku. Uvedenie týchto údajov je však nevyhnutné z účtovných dôvodov.

Príjmy podľa DRS 17 sa vykazujú až vtedy, keď sa príslub stane právne záväzným. To sa pri hotovostnej zložke ako aj pri zložke LTI založenej na akciách z aktuálneho systému odmeňovania vykonáva až dodatočnom ohodnotením výkonov a po uplynutí päťročnej zadr-

žiavavacej doby. V prípade LTI za obchodný rok 2017 zrealizuje dozorná rada dodatočné hodnotenie výkonov a až na konci roka 2022. Preto hotovostná zložka ani zložka založená na akciách LTI z aktuálneho systému odmeňovania nie sú vykázané v tabuľke.

Zložky STI sú naproti tomu v zmysle DRS 17 prísľúbené už pri stanovení dosiahnutia cieľov zo strany dozornej rady po uplynutí príslušného obchodného roka. Hotovostná zložka STI je stanovená vo výške 20 % z čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov. Tým sa zhoduje s vyplatenou čiastkou. Zložka STI založená na akciách je naviazaná na vývoj hodnoty akcie Commerzbank. Podľa DRS 17 musia byť príjmy založené na akciách vykázané v hodnote platnej v momente právoplatného prísľubu, tzn. v momente stanovenia zo

strany dozornej rady. Keďže zložka STI založená na akciách bude vyplatená až po uplynutí 12-mesačnej čakacej doby, a keďže závisí od vývoja kurzu akcie Commerzbank, predstavuje tabuľka podľa toho pre túto zložku len teoretické hodnoty, a nie vyplatené čiastky. Čiastky určené na vyplatenie sú výsledkom vynásobenia uvedeného počtu kusov virtuálnych akcií prepočítavacím kurzom platným ku koncu čakacej lehoty.

Aktuálny systém odmeňovania nepredpokladá poskytovanie akcií, ale len hotovostnú odmenu na základe virtuálnych akcií, tzn. hotovostnú odmenu, ktorá bude vypočítaná na základe vývoja kurzu akcie Commerzbank.

Tis.€		Zložky nezávislé od úspechu		Zložky závislé od úspechu				celkové príjmy podľa DRS 17 ⁶
		základná mzda	vedľajšie plnenia ³	s krátkodobým stimulujúcim účinkom			s dlhodobým stimulujúcim účinkom ¹	
				STI v hotovosti ⁴	STI vo virtuálnych akciách ⁵	počet virtuálnych akcií v kusoch	LTI 2014 (v hotovosti) ⁶	
Martin Zielke	2018	1 313	213	88	73	11 742	–	1 687
	2017	1 313	129	287	299	23 400	78	2 106
Frank Annuscheit	2018	750	134	54	45	7 210	–	983
	2017	750	92	158	165	12 898	80	1 245
Dr. Marcus Chromik	2018	750	68	54	45	7 210	–	917
	2017 ⁷	750	71	186	194	15 184	–	1 201
Stephan Engels	2018	750	129	54	45	7 210	–	978
	2017	750	122	170	177	13 878	74	1 293
Michael Mandel	2018	750	114	60	50	8 011	–	974
	2017 ⁸	750	102	170	177	13 878	–	1 199
Dr. Bettina Orlopp	2018	750	92	54	45	7 210	–	941
	2017 ⁹	125	20	30	31	2 422	–	206
Michael Reuther	2018	750	141	48	40	6 409	–	979
	2017	750	130	128	133	10 449	76	1 217
Spolu	2018	5 813	891	412	343	55 002	–	7 459
	2017¹⁰	5 188	666	1 129	1 176	92 109	308	8 467

¹ Komponenty závislé od výsledkov s dlhodobým účinkom podľa nového systému odmeňovania sa poskytujú až po ukončení následného hodnotenia výkonnosti zo strany Dozornej rady po ukončení 5-ročného zadržavacieho obdobia, za obchodný rok 2018 to teda bude v roku 2024.

² Čiastky zobrazené ako celkové príjmy podľa DRS 17 za obchodný rok 2018 obsahujú len komponenty, na ktoré existuje zo strany členov predstavenstva právoplatný nárok. Čiastky zobrazené ako celkové príjmy podľa DRS 17 za obchodný rok 2018 pre neobsahujú komponenty LTI, nakoľko na ne neexistuje nárok pred následným hodnotením výkonnosti zo strany Dozornej rady a ukončením 5-ročného zadržavacieho obdobia.

³ V rámci vedľajších plnení sa vykazujú vecné plnenia, dane pripadajúcej na vecné plnenia, ako aj podiely zamestnávateľa k firemnému dôchodkovému zabezpečeniu.

⁴ Vyplatenie v roku 2019 po stanovení čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov za rok 2018.

⁵ Vyplatenie jeden rok po vyplatení STI v hotovosti. Uvedené čiastky predstavujú hodnoty v momente stanovenia variabilnej odmeny vo februári 2019. Čiastka určená na vyplatenie závisí od budúceho vývoja kurzu akcie Commerzbank. Počet virtuálnych akcií sa vypočíta z pomernej čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov a priemerného kurzu akcie Commerzbank v mesiacoch november a december 2018.

⁶ Podľa DRS 17 musia byť uvedené aj hotovostné komponenty LTI 2014, ktoré sú splatné po ukončení 4-ročného obdobia 2014 – 2017 a po schválení ročnej závierky za rok 2017. Hotovostný podiel komponentu LTI 2014 ako aj akciové podiely oboch komponentov LTI už boli uvedené vo výročnej správe za rok 2014 a podľa DRS 17 nemusia byť nanovo uvádzané.

⁷ Dr. Marcus Chromik je od 1. januára 2016 členom predstavenstva.

⁸ Michael Mandel je od 23. mája 2016 členom predstavenstva.

⁹ Dr. Bettina Orlopp je od 1. novembra 2017 členom predstavenstva.

¹⁰ Celkové čiastky za rok 2017 týkajúce sa LTI 2014 ako aj celkové príjmy sú nižšie, než je uvedené v správe o odmeňovaní za rok 2017. Táto skutočnosť je odôvodnená tým, že LTI 2014 za Martina Blessinga vo výške 136 tis. eura za Markusa Beumera vo výške 74 tis. eur už nie je uvedená v celkových čiastkach za rok 2017.

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

Ďalšie povinné údaje podľa IFRS 2

Podľa IFRS 2 museli byť na základe trojročného obdobia, ktoré je rozhodujúce pre aktuálny systém odmeňovania a zistenie dosiahnutia cieľa, už v uplynulom obchodnom roku pomerné náklady na odmeňovanie založené na akciách a platné pre budúce obchodné roky. Nižšie uvedené náklady za rok 2018 preto neodzrkadľujú príjmy zobrazované podľa DRS 17 ani skutočné očakávané hodnoty alebo vyplatené čiastky.

Odmeny založené na akciách a vykázané v nákladoch podľa IFRS 2 predstavovali v obchodnom roku 2018 celkovo 342 tis. eur; z toho odmena pre Dr. Bettinu Orlopp bola vo výške 289 tis. eur, pre Martina Zielkeho 97 tis. eur, pre Michaela Mandela 63 tis. eur, pre Stephana Engelsa 58 tis. eur, pre Dr. Marcusa Chromika 53 tis. eur a pre Franka Annuscheita –173 tis. eur a pre Michaela Reuthera –45 tis. eur. Dôvodom pre negatívne náklady týkajúce sa Franka Annuscheita a Michaela Reuthera je, že už v predchádzajúcich dvoch rokoch museli byť v rezervách zaúčtované pomerné variabilné odmeny za obchodné roky 2018 a 2019. Keďže Michael Reuther od 1. októbra 2019 už nezískava nové nároky na variabilnú odmenu – s výnimkou priebežných odmien z LTI – a budúce nároky Franka Annuscheita na variabilnú odmenu od 1. marca 2019 – s výnimkou priebežných odmien z LTI – museli byť v súvahe vykazované ako „plnenia z príležitosti ukončenia pracovného pomeru“, museli byť rezervy na odmeny založené na akciách v pomernej výške rozpustené.

V predchádzajúcom roku boli do nákladov evidované odmeny založené na akciách podľa IFRS 2 v celkovej výške 3 503 tis. Eur; z toho bola odmena pre Martina Zielkeho vo výške 856 tis. eur, pre Dr. Marcusa Chromika vo výške 601 tis. eur, pre Michaela Mandela vo výške 577 tis. eur, pre Stephana Engelsa vo výške 485 tis. eur, pre Franka Annuscheita vo výške 455 tis. eur, pre Michaela Reuthera vo výške 370 tis. eur a pre Dr. Bettinu Orlopp vo výške 159 tis. eur.

Úvery pre členov predstavenstva

Členom predstavenstva boli poskytnuté hotovostné úvery s dobou splatnosti do roku 2051 a na základe úrokových sadzieb vo výške od 0,7% do 2,8%, v prípade prekročenia úverového rámca v jednotlivých prípadoch vo výške do 9,5 %. Úvery sú v prípade potreby zabezpečené hypotekárnymi dlhmi alebo záložnými právami.

Ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy boli členom predstavenstva poskytnuté úvery vo výške 3 494 tis. Eur; v predchádzajúcom roku 3 129 tis. Eur. V roku 2018 boli splatené úvery vo výške 308 000 Eur. Členovia predstavenstva neboli v sledovanom roku s výnimkou nájomných avalov v ručiacom vzťahu voči Commerzbank Aktiengesellschaft.

Úprava systému odmeňovania predstavenstva s účinnosťou od 1. januára 2019

Dozorná rada spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft upravila dňa 7. novembra 2018 systém odmeňovania na strane jednej na základe požiadaviek novelizovanej vyhlášky o odmeňovaní vo finančnej inštitúcii zo 4. augusta 2017, a na strane druhej rozhodla dozorná rada o tom že variabilné zložky odmeňovania budú čiastočne transformované na fixné zložky odmeňovania. Tieto zmeny sú v platnosti od 1. januára 2019 a boli zmluvne dohodnuté so všetkými členmi predstavenstva. Pritom je potrebné vyzdvihnúť najmä nasledujúce aspekty:

- Systém odmeňovania obsahuje úpravu vrátenia finančných prostriedkov, ktorá umožňuje požadovať späť už vyplatenú variabilnú odmenu za obdobie do 7 rokov od vyplatenia a zrušenie ešte nevyplatennej variabilnej odmeny. Úprava platí za podmienok upravených v § 20 ods. 6 v spojení s § 18 ods. 5 veta tretia bod 1 a 2 Vyhlášky o odmeňovaní vo finančných inštitúciách. Táto úprava sa uplatňuje napr. pri porušení povinností člena predstavenstva alebo zodpovednosti za výrazné straty.
- Všetky nevyhnutné parametre potrebné na kontrolu, či má byť poskytnutá celá čiastka variabilných odmien, sa podrobujú komplexnej analýze.
- Pri novovymenovaných členoch predstavenstva sa predlžuje zadržiacia doba na 1. rok vymenovania a o 2 roky na 7 rokov a na 2. rok vymenovania o 1 rok na 6 rokov.
- Dodatočné hodnotenie výkonnosti vo vzťahu k LTI sa už nevykonáva na základe stanovených kritérií s hranicami závažnosti, ale na základe úplnej kontroly pôvodných rozhodnutí za účelom stanovenia variabilnej odmeny.
- Dividendy počas udržiavacieho obdobia sa vo vzťahu k poskytnutým virtuálnym akciám už nevyrovnávajú.

Ďalej dozorná rada rozhodla o tom, že súčasťou variabilnej odmeny budú čiastočne zmenené na súčasť fixnej odmeny. Pevná základná ročná mzda riadneho člena predstavenstva bola dozornou radou zvýšená zo 750 tis. eur na 990 tis. eura zároveň bola znížená cieľová čiastka variabilnej odmeny z 1 mil. eur na 660 tis. Eur. Celková cieľová odmena (pevná základná ročná mzda a cieľová čiastka variabilnej odmeny) je na základe toho o 100 tis. eur nižšia než doteraz. Pevná základná ročná mzda predsedu predstavenstva bola zvýšená z 1 312 500 eur na 1 674 247 eur a cieľová čiastka variabilnej odmeny bola znížená z 1 628 640 eur na 1 116 165 eur. Celková cieľová odmena predsedu predstavenstva je tak o 150 728 eur nižšia než doteraz.

Dozorná rada

Zásady systému odmeňovania a odmena za obchodný rok 2018

Odmeňovanie členov dozornej rady je upravené v § 15 Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft; v súčasnosti platné znenie bolo prijaté na Valnom zhromaždení dňa 20. apríla 2016.

Podľa týchto ustanovení sa členom Dozornej rady vypláca základná odmena za obchodný rok vo výške 80 tis. Eur. Predsedovi Dozornej rady sa vypláca trojnásobok a podpredsedovi dvojnásobok uvedenej základnej odmeny.

Za členstvo v kontrolnom výbore a rizikovom výbore sa členom Dozornej rady vypláca dodatočne odmena vo výške 30 tis. Eur. Za členstvo v inom výbore Dozornej rady, ktorý sa schádza najmenej raz za kalendárny rok, sa členom Dozornej rady vypláca dodatočne odmena vo výške 20 tis. Eur. Predsedovi Dozornej rady sa vypláca vždy dvojnásobok uvedenej sumy. Táto dodatočná odmena sa vypláca za najviac tri mandáty vo výboroch, pričom sa používajú tri najviac odmeňované mandáty. Členovia Dozornej rady, ktorí boli členmi Dozornej rady len počas časti obchodného roka príp. len jedného výboru Dozornej rady, dostanú za tento obchodný rok pomernú odmenu zníženú podľa príslušnej doby. Okrem toho sa

každému členovi Dozornej rady vypláca odmena za účasť na zasadnutiach Dozornej rady alebo tele konferenciách a zasadnutiach výborov vo výške 1,5 tis. Eur. Za viaceré zasadnutia alebo telefónne konferencie, ktoré sa konajú v jeden deň, sa odmena za zasadnutie vypláca len raz. Fixná odmena a odmena za účasť na zasadnutiach sa vyplácajú ku koncu obchodného roka.

Commerzbank Aktiengesellschaft vypláca členom náhrady za výdaje vzniknuté počas výkonu funkcie a daň z pridanej hodnoty pripadajúca na odmenu alebo náhradu výdajov. Predsedovi Dozornej rady sa v primeranom rozsahu poskytujú personálne a vecné prostriedky ako aj sa im poskytujú náhrady za cestovné náklady vzniknuté počas výkonu funkcie ako aj reprezentačné náklady a náklady na bezpečnostné opatrenia.

Členom dozornej rady bude za obchodný rok 2018 vyplatená celková odmena v čistej výške 3 174,0 tis. eur(predchádzajúci rok: 2 936,3 tis. Eur). Základné odmeny predstavujú 1 842,2 tis. eur(predchádzajúci rok: 1 839,8 tis. Eur) a odmeny za prácu vo výboroch 910,3 tis. eur(predchádzajúci rok: 765,0 tis. Eur). Odmeny za účasť na zasadnutiach 421,5 tis. eur(predchádzajúci rok: 331,5 tis. Eur).

Odmeny boli jednotlivým členom vyplatené v nasledovnej výške:

- 22 Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
- 28 Správa o odmeňovaní
- 41 Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
- 46 Nefinančná správa

Tis. €		Základná odmena	Odmena za prácu vo výbore	Odmena za účasť na zasadnutiach	Spolu
Dr. Stefan Schmittmann (od 8. mája 2018)	2018	155,3	77,7	15,0	248,0
	2017	–	–	–	–
Klaus-Peter Müller (do 8. mája 2018)	2018	85,3	42,7	9,0	137,0
	2017	240,0	120,0	19,5	379,5
Uwe Tschäge	2018	160,0	60,0	22,5	242,5
	2017	160,0	60,0	15,0	235,0
Hans-Hermann Altenschmidt (do 8. mája 2018)	2018	28,4	24,9	15,0	68,3
	2017	80,0	70,0	22,5	172,5
Heike Anscheit	2018	80,0	12,9	13,5	106,4
	2017	80,0	–	12,0	92,0
Alexander Boursanoff (od 8. mája 2018)	2018	51,8	–	10,5	62,3
	2017	–	–	–	–
Gunnar de Buhr	2018	80,0	50,0	24,0	154,0
	2017	80,0	49,9	21,0	150,9
Stefan Burghardt	2018	80,0	50,0	19,5	149,5
	2017	80,0	46,8	18,0	144,8
Sabine Ursula Dietrich	2018	80,0	45,9	15,0	140,9
	2017	80,0	20,0	13,5	113,5
Monika Fink (od 8. mája 2018)	2018	51,8	19,4	15,0	86,2
	2017	–	–	–	–
Karl-Heinz Flöther (do 8. mája 2018)	2018	28,4	10,7	10,5	49,6
	2017	80,0	30,0	19,5	129,5
Dr. Tobias Guldimann (od 3. mája 2017)	2018	80,0	68,9	27,0	175,9
	2017	52,7	15,8	10,5	79,0
Dr. Rainer Hillebrand (od 8. mája 2018)	2018	51,8	32,3	10,5	94,6
	2017	–	–	–	–
Christian Höhn (od 8. mája 2018)	2018	51,8	38,8	13,5	104,1
	2017	–	–	–	–
Stefan Jennes (1. február 2017 do 8. mája 2018)	2018	28,4	–	4,5	32,9
	2017	73,3	–	12,0	85,3
Kerstin Jerchel (od 8. mája 2018)	2018	51,8	–	10,5	62,3
	2017	–	–	–	–
Dr. Markus Kerber	2018	80,0	70,0	25,5	175,5
	2017	80,0	70,0	21,0	171,0
Alexandra Krieger	2018	80,0	–	13,5	93,5
	2017	80,0	–	12,0	92,0
Oliver Leiberich (do 8. mája 2018)	2018	28,4	–	4,5	32,9
	2017	80,0	–	12,0	92,0
Dr. Stefan Lippe (do 8. mája 2018)	2018	28,4	10,7	7,5	46,6
	2017	80,0	30,0	13,5	123,5
Beate Mensch (do 8. mája 2018)	2018	28,4	–	3,0	31,4
	2017	80,0	–	12,0	92,0
Anja Mikus	2018	80,0	62,9	25,5	168,4
	2017	80,0	50,0	22,5	152,5
Dr. Roger Müller (do 3. mája 2017)	2018	–	–	–	–
	2017	27,1	–	3,0	30,1
Dr. Victoria Ossadnik (od 8. mája 2018)	2018	51,8	12,9	10,5	75,2
	2017	–	–	–	–
Dr. Helmut Perlet (do 8. mája 2018)	2018	28,4	32,0	10,5	70,9
	2017	80,0	90,0	21,0	191,0
Mark Roach (do 8. mája 2018)	2018	28,4	–	4,5	32,9
	2017	80,0	–	10,5	90,5
Margit Schoffer (do 31. januára 2017)	2018	–	–	–	–
	2017	6,7	2,5	1,5	10,7
Robin J. Stalker (od 8. mája 2018)	2018	51,8	38,8	18,0	108,6
	2017	–	–	–	–
Nicholas Teller	2018	80,0	80,0	25,5	185,5
	2017	80,0	80,0	19,5	179,5
Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell	2018	80,0	55,9	25,5	161,4
	2017	80,0	30,0	19,5	129,5
Stefan Wittmann (od 8. mája 2018)	2018	51,8	12,9	12,0	76,7
	2017	–	–	–	–
Spolu	2018	1 842,2	910,3	421,5	3 174,0
	2017	1 839,8	765,0	331,5	2 936,3

Členovia Dozornej rady neposkytovali v roku 2018 poradenské ani sprostredkovateľské príp. iné služby, takže neboli vyplácané žiadne dodatočné odmeny.

Úvery pre členov dozornej rady

Hotovostné úvery boli členom dozornej rady poskytnuté s dobou splatnosti do roku 2042 a na základe úrokových sadzieb vo výške od 1,0% do 4,7%, v prípade prekročenia úverového rámca v jednotlivých prípadoch vo výške do 9,5 %. Úvery boli v prípade potreby zabezpečené hypotekárnymi dlhmi alebo záložnými právami.

Ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy boli členom Dozornej rady vyplatené úvery v celkovej výške 1 578 tis. Eur; v predchádzajúcom roku 3 560 tis. Eur. V roku 2018 boli úvery splatené vo výške 34 000 Eur. Ďalší pokles úverov súvisí so zmenami v obsadení dozornej rady. Členovia Dozornej rady neboli v sledovanom roku v ručiacom vzťahu voči Commerzbank Aktiengesellschaft.

Ostatné údaje

Poistenie D&O

S ohľadom na členov predstavenstva a členov Dozornej rady bolo uzatvorené poistenie zodpovednosti za škody spôsobené na majetku („D&O“). Pre členov predstavenstva a členov Dozornej rady platí spoluúčasť 10% škody, pre všetky poistné udalosti v roku však najviac jedenaplnásobok pevnej ročnej odmeny.

Kúpa alebo predaj akcií spoločnosti

Podľa čl. 19 Nariadenia o zneužívaní trhu č. 596/2014 platí oznamovacia povinnosť a povinnosť zverejňovať obchody riadiacich zamestnancov spoločnosti kótovaných na burze a ich rodinných príslušníkov. Podľa toho musia byť kúpa a predaj akcií ako aj finančných nástrojov vzťahujúcich sa na Commerzbank od výšky 5 tis. eur ročne bezodkladne oznamované. Táto oznamovacia povinnosť platí pre predstavenstvo a Dozornú radu.

Spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft boli v uplynulom obchodnom roku 2018 ohlásené nižšie uvedené obchody, ide pritom o kúpu akcií spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft:

Deň obchodu	Meno a ohlasovateľa	Príbuzný	Okruh účastníkov	Kúpa /predaj	Počet kusov	Cena €	Objem obchodu €
15.5.2018	Martin Zielke		predstavenstvo	kúpa	4 300	10,9982	47 292,26
15.5.2018	Frank Annuscheit		predstavenstvo	kúpa	4 600	10,9982	50 591,72
15.5.2018	Stephan Engels		predstavenstvo	kúpa	4 000	10,9982	43 992,80
15.5.2018	Michael Reuther		predstavenstvo	kúpa	4 600	10,9982	50 591,72

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

Údaje podľa § 315a ods. 1 a § 315 ods. 4 Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 315a nemeckého Obchodného zákonníka a podrobná správa

Zloženie základného imania

Základné imanie spoločnosti predstavuje ku koncu obchodného roka 1 252 357 634,00 Eur a je rozdelené na 1 252 357 634 kusových akcií. Spoločnosť Commerzbank vydala len kmeňové akcie, na ktoré sa vzťahujú práva a povinnosti zo zákonných ustanovení, najmä z § 12, 53a nasl., 118 nasl. a 186 Zákona o akciových spoločnostiach.. Akcie znejú na majiteľa.

Obmedzenia týkajúce sa hlasovacích práv prevodu; spoločnosť kontroly hlasovacích práv pri účasti zamestnancov

Obmedzenia týkajúce sa hlasovacích práv alebo prevodu akcií nám nie sú známe. Zamestnanci, ktorí vlastnia akcie spoločnosti Commerzbank, uplatňujú svoje kontrolné práva ako ostatní akcionári podľa ustanovení zákona a stanov.

Akcie so špeciálnymi právami udeľujúcimi kontrolné oprávnenia

Akcie so špeciálnymi právami udeľujúcimi kontrolné oprávnenia neexistujú.

Vymenovávanie a odvolávanie členov predstavenstva a zmeny Stanov

Členov predstavenstva vymenováva a odvoláva Dozorná rada podľa § 84 Zákona o akciových spoločnostiach a § 6 ods. 2 Stanov. Pred vymenovaním členov predstavenstva je potrebné Spolkovému úradu pre dohľad nad poskytovaním finančných služieb, Nemeckej spolkovej banke a Európskej centrálnej banke preukázať, že títo členovia sú spoľahliví, odborne spôsobilí a v dostatočnej miere budú banke k dispozícii. Odborná spôsobilosť predpokladá, že členovia predstavenstva majú dostatočné teoretické a praktické poznatky obchodnej činnosti banky ako aj riadiace skúsenosti (§ 24 ods. 1 bod 1, § 25c ods. 1 Zákona o úverovaní, článok 93 Nariade-

nia EÚ č. 468/2014 (Nariadenie o rámci jednotného mechanizmu dohľadu). Podľa § 6 ods. 1 stanov má predstavenstvo najmenej 2 členov; dozorná rada podľa § 6 ods. 2 stanov určuje počet členov predstavenstva. Ak jeden člen predstavenstva chýba, môže byť tento bez toho, aby dozorná rada vymenovala nového člena, v nevyhnutných prípadoch vymenovaný súdom podľa § 85 Zákona o akciových spoločnostiach. Každá zmena Stanov podlieha podľa § 179 ods. 1 veta prvá Zákona o akciových spoločnostiach uzneseniu Valného zhromaždenia. Ak zákon nepredpisuje väčšinu základného imania zastúpeného pri prijímaní uznesení, postačuje jednoduchá väčšina zastúpeného imania (§ 19 ods. 3 veta druhá Stanov). Oprávnenie na zmenu Stanov týkajúcu sa ich znenia bolo podľa § 10 ods. 3 Stanov v súlade s § 179 ods. 1 veta druhá Zákona o akciových spoločnostiach prevedené na Dozornú radu.

Oprávnenia predstavenstva na vydávanie a odkupovanie akcií

Predstavenstvo je so súhlasom Dozornej rady oprávnené na zvýšenie základného imania vo výške najviac 569 253 470,00 Eur vydaním nových akcií podľa § 4 ods. 3 Stanov platných k 31. 12. 2015 (povolené imanie 2015). Predstavenstvo je takisto so súhlasom Dozornej rady oprávnené vylúčiť právo na odber akcií v istých prípadoch.

Okrem toho Valné zhromaždenie z 30. apríla 2015 poverilo predstavenstvo na vydanie zameniteľných a opčných dlhopisov a/alebo úžitkových práv (s alebo bez práva na zmenu a/alebo opciu) oproti hotovostným alebo vecným plneniam v celkovej nominálnej čiastke do 13 600 000 000,00 Eur. Finančné nástroje môžu byť upravené aj tak, že budú v čase vydania uznané ako nástroje dodatočného jadrového kapitálu (Additional Tier 1 Capital). Pre tento účel je podľa § 4 ods. 4 Stanov k dispozícii podmienené imanie vo výške do 569 253 470,00 Eur (podmienené imanie 2015). Predstavenstvo je na základe súhlasu Dozornej rady oprávnené vylúčiť odberové právo v istých prípadoch. Na vydávanie finančných nástrojov s právami na výmenu alebo opčnými právami príp. povinnosťami je podľa § 4 ods. 4 stanov k dispozícii podmienené imanie vo výške 569 253 470,00 eur (podmienené imanie 2015).

S ohľadom na podrobnosti o povolenom a podmienenom imaní, najmä o dobe platnosti a podmienkach uplatnenia, odkazujeme na podrobné vysvetlivky v prílohe v bode 66 na stranách 274 nasl.

Okrem toho Valné zhromaždenie z 30. apríla 2015 splnomocnilo predstavenstvo podľa § 71 ods. 1 bod 7 Zákona o akciách na kúpu a predaj vlastných akcií za účelom obchodovania s cennými papiermi, a to do 29. apríla 2020.

Objem za týmto účelom získaných akcií nesmie na konci dňa presiahnuť 5% základného imania Commerzbank Aktiengesellschaft. Cena, za ktorú bude nadobudnutá vlastná akcia, nesmie byť tri burzové dni pred dňom kúpy o 10% vyššia alebo nižšia než stredná hodnota akciových kurzov (konečných dražobných cien príp. porovnateľných následných cien akcie Commerzbank v obchodnom systéme Xetra príp. v porovnateľnom následnom systéme Burzy cenných papierov vo Frankfurtu.

Podstatné dohody pri zmene kontroly v dôsledku ponuky na prevzatie

Spoločnosť Commerzbank v rámci rámcových dohôd ISDA s časťou zmluvných partnerov dohodla pre prípad zmeny kontroly v rámci Commerzbank právo na mimoriadnu výpoveď v prospech týchto zmluvných partnerov. Právo na výpoveď spravidla predpokladá podstatné zhoršenie bonity spoločnosti Commerzbank. Jednotlivé zmluvy uzatvorené v rámci týchto rámcových dohôd by museli byť v prípade výpovede vyúčtované v trhovej hodnote, ktorú je možné zistiť každý burzový pracovný deň. Pritom však nie je možné vylúčiť, že výpoveď klienta s mimoriadne veľkým objemom obchodov môže mať na základe možných platobných záväzkov banky napriek tomu podstatný dopad na majetkovú, finančnú a výnosovú situáciu spoločnosti Commerzbank.

Dohody o odškodnení v prípade ponuky na prevzatie

Dohody o odškodnení pre prípad ponuky na prevzatie neboli uzatvorené s členmi predstavenstva ani so zamestnancami spoločnosti Commerzbank.

Podiely na imaní viac ako 10% hlasovacích práv

Podľa oznámenia o hlasovacích právach zo 4. júna 2013 sa Fond na stabilizáciu finančného trhu podieľa na Commerzbank Aktiengesellschaft v rozsahu 17,15 % imania oprávneného na hlasovanie. Ak ostal vtedy nahlásený podiel na hlasovacích právach nezmenený, bol by podiel Fondu na stabilizáciu finančného trhu na Commerzbank Aktiengesellschaft v apríli 2015 ca 15,6 % imania oprávneného na hlasovanie.

Údaje podľa § 289 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka

Cieľ interného systému na riadenie kontrol a rizík s ohľadom na finančné výkazníctvo spočíva v tom, aby podľa účtovných predpisov vyplývajúcich z nemeckého Obchodného zákonníka a z predpisov IFRS ročná a koncernová závierka sprostredkovala skutočnosťam zodpovedajúci obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie. V spoločnosti Commerzbank sú interný kontrolný systém a systém riadenia rizika – oba s ohľadom na finančné výkazníctvo – spojené do metodiky a realizácie. V ďalšej časti tejto správy sa preto bude používať pojem „IKS“ (interný kontrolný systém). Podrobnosti o systéme riadenia rizík sú uvedené v správe o rizikách na stranách 110 až 111.

Cieľ riadneho finančného vykazovania je ohrozovaný existenciou rizík, ktoré vplývajú na finančné výkazníctvo. Pritom nie je podstatné, či je toto spôsobené jedinou skutočnosťou alebo kombináciou viacerých skutočností.

Riziká pre finančné výkazníctvo môžu vznikáť aj v dôsledku chýb v obchodných postupoch. Okrem toho môže podvodné správanie viesť k chybnému uvádzaniu informácií. Preto musí banka zabezpečiť, aby boli riziká týkajúce sa chybnej prezentácie, hodnotenia alebo vykazovania informácií vo finančných výkazoch minimalizované.

Interný kontrolný systém spoločnosti Commerzbank sa orientuje na dosiahnutie dostatočnej istoty týkajúcej sa dodržiavania platných právnych požiadaviek, riadneho a hospodárneho vykonávania obchodných činností a úplnosť a správnosť finančného výkazníctva. Pritom musí byť zohľadnené, že napriek všetkým opatreniam banky nemôžu zavedené metódy a postupy interného kontrolného systému nikdy poskytnúť absolútnu, avšak len dostatočnú istotu.

Zákonné zásady a smernice

V § 315 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka je zo strany zákonodarcu definované, že kapitálové spoločnosti musia v správe o stave spoločnosti popísať podstatné znaky svojho interného kontrolného systému. V rámci Commerzbank boli uplatnené zásady pre vytvorenie interného kontrolného systému, ktoré sú definované v minimálnych požiadavkách na riadenie rizík (MaRisk).

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

Základom pre vytvorenie interného kontrolného systému banky je medzinárodne platný rámec, ktorý vyvinul „Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission“ (COSO). Tieto rámcové predpisy sa používajú v Commerzbank na dosiahnutie nasledovných cieľov:

- efektívnosť a účinnosť obchodných procesov
- dodržiavanie platných zákonov a predpisov
- spoľahlivosť finančného výkazníctva.

S ohľadom na hodnotenie rizík účtovných procesov požadované v rámci COSO (napr. zabezpečenie úplnosti evidovaných transakcií alebo správneho ocenenia v rámci súvahy) a ohľadom na spoľahlivosť finančného výkazníctva sa banka riadi podľa odporúčaní „International Standards of Auditing and Quality Control, No. 315, 2009 Edition“ (ďalej ako ISA číslo 315“).

Organizácia

Základom pre riadenie spoločnosti s príslušnou strategickou orientáciou celkového koncernu, ktorá sa riadi podľa rizikových aspektov, je písomne definovaný poriadok (SFO). SFO predstavuje zrozumiteľnú ako aj priebežne aktualizovanú prezentáciu organizácie a postupov, vrátane kompetenčného poriadku spoločnosti. Tento rámec stanovuje pre všetky jednotky jednotné a záväzné minimálne požiadavky na organizáciu s ohľadom na dokumentáciu a aktualizáciu. Primárnym prvkom je pritom zásada jednoznačného priradenia zodpovednosti vychádzajúca z plánu rozdelenia obchodných oblastí pre predstavenstvo až po jednotlivé kompetencie na úrovni zamestnancov. Rozsah a vybudovanie rámca pre riadenie spoločnosti sa orientujú podľa právnych a regulárnych požiadaviek ako aj podľa "Firemnej ústavy Commerzbank", ktorú schválilo predstavenstvo. Pritom rámec pre riadenie spoločnosti uplatňuje podstatné ustanovenia firemnej ústavy vo forme praktických nariadení a obsahuje nasledovné prvky:

- rozdelenie obchodných oblastí pre predstavenstvo
- rokovacie poriadky
- organizačné štruktúry
- poverenia na vykonanie úkonov
- kompetenčné pravidlá pre vecné náklady.

Organizačné kontrolné a monitorovacie prvky na zabezpečenie funkčného a účinného kontrolného systému sú v rámci Commerzbank AG upravené v troch za sebou nasledujúcich úrovniach. Model troch obranných línií „Three Lines of Defence“ je zakotvený ako centrálna súčasť firemných zásad. Úlohy, ktoré obsahovo nesúvisia, sú v banke organizované podľa zásady rozdelenia funkcií v rôznych oblastiach. Okrem toho sa na minimalizáciu rizík vo finančnom výkazníctve vykonávajú kontroly podľa princípu štyroch očí.

Zodpovednosť za implementáciu, uplatňovanie a realizáciu interného kontrolného systému má primárne predstavenstvo, s ohľadom na účtovné procesy člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť (CFO). Kým celkové predstavenstvo je zodpovedné za vybudovanie a preukázanie primeranosti interného kontrolného systému banky, je člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť zodpovedný za vybudovanie kontrol vo forme primeraných kontrolných krokov a ich integráciu do príslušných procesov ako aj za efektívnosť interného kontrolného systému pre finančné výkazníctvo. Člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť zodpovedá za riadne vyhotovenie riadnej a koncernovej závierky.

Pri sledovaní finančného výkazníctva poskytujú na to vytvorený kontrolný výbor Dozornú radu. Tento výbor podporuje Dozornú radu pri monitorovaní účtovníctva, účinnosti systému na riadenie rizík, najmä interného kontrolného systému, compliance a interného revízného systému. Okrem toho výbor podporuje Dozornú radu pri realizácii auditov, najmä pri zabezpečení nezávislosti audítora a jeho výkonov. Ďalej výbor sleduje aj bezodkladné odstraňovanie nedostatkov zistených audítormi.

Odbor internej kontroly (Group Audit) podáva každý rok správy Dozornej rade príp. radou vytvoreným výborom o revíznej činnosti a podstatných výsledkoch kontrol.

Za vyhotovenie ročných závierok v súlade s príslušnými zákonmi ako aj internými a externými smernicami je zodpovedný finančný odbor (Group Management Finance (GM-F)).

V rámci finančného odboru sa oddelenie účtovných postupov a smerníc zaoberá vypracovávaním a komunikáciou o koncernových smerniciach na vyhotovenie súvah. Podporuje koncernové a správne zostavovanie súvahy formou definovania a dohody o smerniciach na zostavenie súvahy.

Finančný odbor prijíma podporu týkajúcu sa účtovníctva aj od ostatných oddelení banky, najmä zo strany odboru pre IT (Group Information Technology), ktorý zodpovedá za prípravu a technický rozvoj IT systémov používaných pri účtovníctve.

Kontroly za účelom minimalizácie rizík

Kontroly sú v banke technicky aj manuálne (organizačne) integrované priamo do prevádzkových postupov. Technické kontroly sa uplatňujú v používaných IT systémoch a pozostávajú z kontrolných súčtov a kontrolných číslíc. Technické kontroly dopĺňajú manuálne súčasti kontrol, ako napr. zisťovanie údajov na obrazovke, ktoré vykonávajú príslušní zamestnanci. Kvalita údajov pri technickom

zisovanie je zabezpečená na základe organizačných opatrení v rámci zásady štyroch očí, kompetenčných pravidiel, oddelenia funkcií a na základe technických opatrení (udeľovanie IT oprávnení). Počas ďalšieho spracovania dodatočné kontroly zabezpečujú úplnosť a správnosť preberaných údajov.

Kontroly zo strany skupiny pre audit

Odbor pre audit (Group Audit) vykonáva na základe poverenia zo strany predstavenstva nezávisle, objektívne a s orientáciou na kontroly kontrolné činnosti, ktoré sú zamerané na to, aby boli obchodné procesy spoločnosti Commerzbank podporené s ohľadom na ich riadne vykonanie, bezpečnosť a hospodárnosť. Odbor pre audit (Group Audit) podporuje predstavenstvo tým, že hodnotí primeranosť a účinnosť interného kontrolného systému a riadenia rizík, sleduje revíziu podstatných projektov a navrhuje odporúčania. Tým prispieva k zabezpečeniu obchodných postupov a majetku. Odbor pre audit (Group Audit) pôsobí zároveň ako revízny orgán koncernu v rámci riadenia rizík skupiny a pritom dopĺňa činnosť revíznych oddelení v dcérskych spoločnostiach.

Odbor pre audit (Group Audit) spadá priamo pod predstavenstvo a podáva mu správy. Odbor plní svoje úlohy samostatne a nezávisle. Najmä pri výkazníctve a hodnotení výsledkov kontrol nie je odbor viazaný na žiadne príkazy. Vychádzajúc z minimálnych požiadaviek na riadenie rizík sa kontrolná činnosť na základe kontrol orientovaných na riziká vzťahuje v zásade na všetky aktivity a procesy koncernu, nezávisle od toho, či budú tieto vykonávané v koncerne alebo či budú vyčlenené do externého prostredia. Kontrola účinnosti a primeranosti interného kontrolného systému zahŕňajú systémy na riadenie rizík a riziko controlling, výkazníctvo, informačné systémy ako aj finančné výkazníctvo. Pre účely plnenia svojich úloh má odbor pre audit neobmedzené právo na informácie.

O každej kontrole vyhotovuje odbor pre audit písomnú správu, ktorá sa okrem iného zasiela príslušným členom predstavenstva. Na základe správ z kontrol odbor pre audit sleduje a dokumentuje včasné odstraňovanie zistených nedostatkov. Pri nedodržaní tohto postupu sa bude realizovať eskalačná procedúra. Okrem toho vyhotovuje odbor pre audit výročnú správu o kontrolách vykonaných počas obchodného roka, o zistených podstatných nedostatkoch ako aj o vykonaných opatreniach a predkladá ju predstavenstvu.

Proces finančného výkazníctva

Procesy používané v účtovníctve Commerzbank podporujú rôzne IT systémy, ktoré sú zapojené do príslušných postupov. Od roku 2015 sa ročná závierka za Commerzbank AG (tuzemsko) sa predkladá s novou finančnou architektúrou, ktorá pozostáva z nového Financial Data Warehouse ako súborom základných údajov a štandardného softvéru SAP (finančná funkcia). Tak existuje pre závierku podľa IFRS ako aj podľa Obchodného zákonníka jednotné riešenie pre Commerzbank AG (tuzemsko) na základe dôsledných finančných údajov.

V rámci ohlasovacích procesov pre účely finančného výkazníctva sa všetky informácie, ktoré sú relevantné pre zostavenie závierky koncernu Commerzbank podľa IFRS a Commerzbank Aktiengesellschaft podľa nemeckého Obchodného zákonníka, zašlú z ohlasovacích miest (Commerzbank Aktiengesellschaft tuzemsko, dcérske spoločnosti a zahraničné pobočky) do centrálneho úradu. Tieto údaje sa zasielajú prostredníctvom osobitného online systému priamo do konsolidačného softvéru SAP EC-CS, ktorý je prispôbostený potrebám banky. Dcérske spoločnosti ohlasujú údaje podľa IFRS, tuzemské a zahraničné pobočky okrem toho vyhotovujú hlásenia podľa nemeckého Obchodného zákonníka. Automaticky sa kontroluje konzistentnosť údajov, predtým, než sa tieto zašlú do centrálneho úradu. Po úspešnom dokončení všetkých kontrol správnosti je možné dokončiť jednotlivé hlásenia. Na základe týchto údajov sa v centrále vykonajú ďalšie kontroly správnosti údajov. Po úspešnom ukončení týchto kontrol sa realizujú všetky konsolidačné kroky za účelom vyhotovenia koncernovej závierky podľa IFRS a vyhotovenie jednotlivej závierky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft podľa nemeckého Obchodného zákonníka. Opatrenia na vyhotovenie koncernovej závierky pritom pozostávajú z rôznych jednotlivých konsolidačných krokov (ako napr. konsolidácia kapitálu, dlhov, nákladov a výnosov), prepočtov mien a eliminácie priebežného zisku.

Výkazníctvo podľa špecifických segmentov je zabezpečené samostatným IT systémom. Pritom sa tieto údaje porovnávajú s údajmi z účtovníctva.

Opatrenia na ďalšie doladenie interného kontrolného systému v súvislosti s finančným výkazníctvom

Interný kontrolný systém je s ohľadom na finančné výkazníctvo upravený podľa potrieb koncernu Commerzbank. Pritom neustále prebieha jeho ďalší rozvoj. Za týmto účelom bola do GM-F/GM-FO ako trvalé opatrenie implementovaná iniciatíva „Control Environment Initiative (CEI)“. Základom pre iniciatívu CEI je ďalší rozvoj tzv. „procesnej mapy“ GM-F/GM-FO. Na tejto procesnej mape sú zhora nadol zobrazené všetky podstatné procesy, ktoré sa doladujú prostredníctvom procesných popisov. Za týmto účelom sú identifikované riziká s ohľadom na spoľahlivosť finančného výkazníctva podľa rámca COSO. Pritom sa banka opiera o odporúčania ISA 315 a skúma, či je možné riziko priradiť nasledovným trom kategóriám a ich popisom:

- výroky o druhu obchodných prípadov: vznik, úplnosť, správnosť, priradenie období a účtov;
- výroky o zostatkoch na účtoch ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy: existencia, práva a povinnosti, úplnosť, hodnotenie a priradenie;
- výroky o zobrazení v rámci závierky a k údajom uvedeným v závierke: existencia, práva a povinnosti, úplnosť, vykázanie a zrozumiteľnosť, správnosť a hodnotenie.

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

Za účelom minimalizácie identifikovaných rizík boli implementované príslušné kontroly. Pre účely účinnosti interného kontrolného systému predstavuje dizajn – čiže štruktúra kontroly a primeraných kontrolných krokov a ich zapojenie do príslušného procesu – a operatívna realizácia kontrol rozhodujúce faktory na minimalizáciu rizík.

Interný kontrolný systém je s pohľadom na finančné výkazníctvo posilnený o pravidelné hodnotenie efektívnosti a účinnosti podstatných kontrol ako aj formou pravidelného hodnotenia kontrolnej činnosti.

Prostredníctvom tohto jednotného postupu má byť zabezpečené, aby boli identifikované a minimalizované riziká a aby bolo možné sa vyhnúť prípadnému chybnému vývoju.

Ostatné údaje

Po dni rozhodujúcim pre zostavenie súvahy neboli vykonané žiadne podstatné zmeny na internom kontrolnom systéme finančného výkazníctva.

Súhrnná osobitná nefinančná správa

podľa § 340i ods. 5 Obchodného zákonníka v spojení s § 315b ods. 3 Obchodného zákonníka

Podnikateľský úspech koncernu Commerzbank závisí aj od celého radu nefinančných faktorov. O týchto faktoroch podávame správu za koncern ako aj za spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft vo forme tejto „súhrnnej osobitej finančnej správy“ (ďalej ako „nefinančná správa“) podľa Zákona o transponovaní Smernice CSR. Zákon predpisuje podávanie informácií o najmenej piatich aspektoch: ekologické otázky, otázky týkajúce sa zamestnancov, sociálne otázky, dodržiavanie ľudských práv ako aj boj proti korupcii a podplácaniu. Commerzbank okrem toho v odseku „Starostlivosť o klientov“ podáva informácie o šiestom aspekte, nakoľko orientácia na klientov predstavuje dôležitú nefinančnú veličinu ovplyvňujúcu úspech koncernu. Ďalšie podrobnosti o formáte správy nájdete na konci kapitoly „O tejto správe“. Požadovaný popis obchodného modelu je uvedený v správe o stave koncernu na strane 63 nasl.

Naše chápanie udržateľnosti

Finančné inštitúcie zohrávajú osobitnú úlohu pri zmierňovaní klimatických zmien, ku ktorým sa jednotlivé štáty zaviazali v klimatickej dohode z Paríža. V nej bol ako jeden z troch cieľov dohodnutý cieľ spočívajúci v riadení globálnych finančných tokov do projektov a technológií, ktoré znižujú emisie skleníkových plynov a podporujú rozvoj odolný voči klimatickým zmenám – napr. obnoviteľné energie. Rovnako dôležité pre splnenie tohto cieľa je aj to, aby poskytovatelia finančných služieb nesprevádzali realizáciu istých obchodov. Medzi to patrí napr. rozhodnutie spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft o tom, že už nebude financovať nové uhoľné elektrárne.

Pojem Sustainable Finance zahŕňa viaceré iniciatívy a pracovné skupiny, v ktorých sa ako banka aktívne usilujeme o udržateľný rozvoj. Napr. pracovná skupina o udržateľnom rozvoji v Asociácii bank, Sustainable Trade Working Group v rámci International Chamber of Commerce, Sustainable Finance Working Group v rámci European Banking Federation alebo Sustainable Finance Working Group na Institute of International Finance. Okrem toho sa Commerzbank angažuje už od založenia v roku 2017 v organizácii Green and Sustainable Finance Cluster Germany. Commerzbank Aktiengesellschaft a mBank ako signatári Global Compact OSN zohľadňujú 10 zásad týkajúcich sa ľudských práv, pracovných štandardov, životného prostredia ako aj boja proti korupcii.

V rámci svojej stratégie o udržateľnom rozvoji sformulovala Commerzbank Aktiengesellschaft svoj záväzok čeliť globálnym vý-

zvam ako zodpovedný partner a usilovať sa o udržateľný ekonomický a spoločenský rozvoj. Za týmto účelom sledujeme relevantné celkové trendy, analyzujeme aktuálny vývoj a hodnotíme ich ohľadom príležitostí a rizík. Oblasti banky, ktoré sú relevantné pre udržateľný rozvoj – medzi ne patria klientske segmenty ako aj Compliance, Human Resources, organizačné jednotky alebo riadenie životného prostredia – spoločne vypracovali program udržateľného rozvoja, ktorý obsahuje 100 cieľov, na ktorých plnení pracujeme od roku 2017.

Úspech sa odzrkadľuje aj v hodnotení banky v ratingoch udržateľného rozvoja a v zohľadnení v príslušných indexoch. Podstatné ratingové agentúry zaoberajúce sa udržateľným rozvojom vyhodnotili Commerzbank Aktiengesellschaft v roku 2018 na nadpriemernej úrovni v danom sektore: ISS so známkou C a tým Prime-Status, MSCI so známkou A, CDP so známkou B a v rámci Sustainability sme dosiahli 75 zo 100 bodov „Outperformer“. Okrem toho je Commerzbank Aktiengesellschaft obsiahnutá v štyroch indexoch Ethical a ESG Equity Indizes ECPI. Okrem toho bola spoločnosť comdirect v rámci ratingu MSCI ESG Rating vyhodnotená na úrovni BB a mBank bola v roku 2018 po druhýkrát súčasťou portfólia Respect Index na varšavskej burze.

Vo vzťahu k zohľadňovaniu ekologických a spoločenských aspektov v podnikateľských rozhodnutiach sa v medzinárodnom rozsahu osvedčil pojem ESG. ESG znamená trojicu pojmov „Environment, Social, Governance“ (životné prostredie, sociálne aspekty, riadenie). Ide o šetrné zaobchádzanie s prírodnými zdrojmi alebo opatrenia na dvojstupňový kompatibilný rozvoj (životné prostredie). Rovnako ide o zamestnanecké a sociálne aspekty, ľudské práva a nasadenie pre spravodlivú spoločnosť (Social). A v neposlednom rade ide o otázky udržateľného riadenia spoločnosti, etického hospodárenia alebo transparentné pravidlá odmeňovania (Governance). Väčšina ratingových agentúr pracuje pri hodnotení udržateľnosti s prístupom ESG, mnohé investičné spoločnosti zohľadňujú ESG v rámci ich investičnej stratégie a stúpajúci počet investorov zapájajú kritériá ESG do svojich analýz. Aj koncern Commerzbank uplatňuje rozličné koncepcie udržateľného riadenia spoločnosti a zohľadňovanie ekologických a sociálnych rizík obchodnej činnosti. Všetky tieto aspekty sú zobrazené v tejto nefinančnej správe.

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

Náš príspevok k udržateľnému finančníctvu

Rastúci význam ESG nám ako banke prináša viaceré príležitosti: energetická transformácia a znižovanie emisií CO₂ si vyžadujú nové technológie a produkty, ktoré sú spojené s vysokými investíciami. Okrem toho stúpa záujem investorov a klientov o možnosti udržateľných investícií. Preto vyvíjame produkty a služby, ktoré zodpovedajú týmto zmenám, a pritom majú aj sociálny alebo ekologický úžitok. Zároveň sa chceme vyhnúť negatívnym dopadom našej obchodnej činnosti na životné prostredie a spoločnosť a vyhnúť sa alebo znížiť riziká, ktoré z nich môžu vyplývať. Za sledovanie tohto procesu je zodpovedný výbor „Sustainable Finance Committee“ založený v roku 2017, ktorý prispieva k spájaniu jednotiek a aktivít súvisiacich s udržateľným poskytovaním finančných služieb v rámci Commerzbank AG. Pomocou tohto výboru chce banka aktívne podporovať medzinárodné transformačné procesy ako aj získavať nové a inovatívne obchodné oblasti. Na základe interdisciplinárnej spolupráce sa umožňuje a podporuje rozsiahla výmena informácií, ktorá slúži na vývoj nových a zlepšenie už existujúcich ponúk s ekologickým úžitkom.

Celostné riadenie rizík

Veľký význam pre udržateľné finančníctvo má zapojenie nefinančných aspektov do riadenia rizík banky, ako napr. ekologických, sociálnych alebo etických rizík, ktoré vyplývajú z hlavných podnikateľských činností. S cieľom čo najviac znížiť dopad svojej obchodnej činnosti na ekosystémy Commerzbank preveruje a hodnotí obchody, produkty a vzťahy s klientmi, pri ktorých zohrávajú ekologické otázky osobitnú úlohu. Napríklad vtedy, ak projekty môžu viesť k zvýšenej tvorbe škodlivých látok vo vzduchu, vode a pôde alebo môžu byť spojené s nadmerným využívaním prírodných zdrojov. Commerzbank zohľadňuje aspekty ľudských práv aj v rámci obchodnej činnosti s klientmi. To sa týka napr. susedov alebo zamestnancov pri ťažbe surovín v rozvojových a prahových krajinách.

Za túto oblasť je zodpovedné riadenie reputačného rizika v rámci Commerzbank Aktiengesellschaft. Táto oblasť banky stanovuje predpoklady a hranice obchodnej činnosti, a to tým, že diferencovane hodnotí obchody, produkty a vzťahy s klientmi. Osobitný dôraz sa pritom kladie na kontrolu zlučiteľnosti financovania so zásadami udržateľného rozvoja banky, ktoré sú stanovené v príslušných pozíciách a smerniciach týkajúcich sa ekologických a sociálnych rizík. Medzi ne patrí podrobná pozícia týkajúca sa podpory a rešpektovania ľudských práv zamestnancov, ako aj dávateľov a klientov, ktoré sú zverejnené na internete.

Proces kontroly sa začína na strane trhu: akonáhle sa príslušný proces dotýka témy, ktorú banka definovala ako citlivú tému, musí

byť príslušný produkt, obchod alebo vzťah s klientom predstavený oddeleniu pre riadenie reputačného rizika. Tam nasleduje analýza možných ekologických alebo sociálnych rizík, ktoré môžu byť spojené s existujúcimi alebo potenciálnymi obchodnými partnermi príp. s obsahom príslušného obchodu. Toto oddelenie v tomto procese využíva informácie a správy mimovládnych organizácií a analytikov, ako aj mediálne správy a zverejnenia príslušných firiem. Na tomto základe sa v rámci riadenia dobrého mena intenzívne analyzujú a diferencne posudzujú obchody a obchodné vzťahy, pri ktorých zohrávajú ľudské práva podstatnú úlohu. To môže viesť až k odmietnutiu príslušného obchodu príp. odmietnutiu alebo ukončeniu obchodného vzťahu.

- Dôležitý ukazovateľ: v roku 2018 kontrolovalo oddelenie pre riadenie reputačného rizika Commerzbank Aktiengesellschaft ca 5 900 jednotlivých prípadov týkajúcich sa ekologických, sociálnych a etických tém (2017: 6 000 tém, 2016: 6 200 tém).

Ako jedno z oddelení koncernového odboru Group Communications patrí riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom do oblasti zodpovednosti predsedu predstavenstva. Riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom banky, ktoré môžu vyplývať z dopadov obchodnej činnosti banky na životné prostredie, tvorí súčasť stratégie celkových rizík Commerzbank (viď správa o stave koncernu, strana 139). Ak oddelenie pre riadenie reputačného rizika zistí v rámci kontroly výrazné reputačné riziko, do tohto procesu bude zapojený príslušný člen predstavenstva. Vo vážnych prípadoch môže byť táto téma eskalovaná až na úroveň koncernu. V rámci priebežného výkazníctva sa všetky podstatné a vysoké reputačné riziká raz štvrtrok oznamujú členovi predstavenstva zodpovednému za financie a členom predstavenstva zodpovedným za príslušné segmenty. Od 3. štvrtroka 2018 sa tieto informácie dodatočne zasielajú aj do predstavenstva a do rizikového výboru dozornej rady.

V roku 2018 vypracovala Commerzbank Aktiengesellschaft novú rámcovú koncepciu pre zaobchádzanie s ekologickými a sociálnymi rizikami v rámci hlavnej obchodnej činnosti a zverejnila ju na internete. V tejto koncepcii je podrobne popísaný proces riadenia týchto rizík. Okrem toho táto koncepcia obsahuje všetky požiadavky týkajúce sa špecifických sektorov, napr. banického priemyslu, energetiky, ropného priemyslu a plynárenstva. Požiadavky presahujúce jednotlivé sektory sa dotýkajú ľudských práv a indigénnych národov. Vo vzťahu k osobitne kritickým produktom, obchodom alebo obchodným vzťahom boli formulované kritériá pre ich vylúčenie. Commerzbank Aktiengesellschaft tak napr. už nebude financovať nové uhoľné elektrárne ani projekty týkajúce sa hydraulického štiepenia alebo využívania dechtového piesku.

Senzibilizácia zamestnancov pre podnikateľskú relevanciu nefinančných tém prebieha okrem iného vo forme štvrtročných obežníkov. Na základe veľkého významu energetického sektora v rámci riadenia reputačného rizika sa jedno vydanie z roka 2018 napríklad venovalo rizikám ťažby ropy a plynu pomocou hydraulického

štiepenia alebo využívania dechtového piesku. K tomu je potrebné pripočítať prezentácie vo vybraných lokalitách ako aj neustálu výmenu informácií so zástupcami trhu v rámci hodnotenia a tematických diskusií.

Za účelom ďalšieho rozvoja riadenia reputačného rizika Commerzbank priebežne sleduje potenciálne ekologicky a sociálne relevantné témy a skúma ich možné zapojenie do procesov a hodnotiacich kritérií banky. Na rok 2019 je tak naplánované zverejnenie stanoviska k výrobe tabakových a cigaretových výrobkov. Všetky citlivé tematické oblasti, stanoviská a smernice sa priebežne kontrolujú a v prípade potreby aktualizujú. Rovnako sa v prípade potreby upravujú aj proces hlasovania a vykazovania.

Formálne požiadavky koncernu na riadenie rizik – napr. požiadavka na definovanie pravidiel pri hlasovaní a rozhodovaní – platia v zásade aj pre podstatné dcérske spoločnosti a sú odsúhlasené s riadením reputačného rizika Commerzbank Aktiengesellschaft ako Global Funktional Lead. Obsahové ťažiskové body definujú koncernové spoločnosti podľa požiadaviek ich príslušného obchodného modelu, napr. na základe sťažností klientov. mBank v Poľsku napr. realizuje svoje riadenie reputačného rizika na základe rešpektovania Global Compact OSN. Od roku 2016 platná koncepcia „Policy on Providing Services and Financing to Entities Operating in Areas that are Particularly Sensitive in Terms of mBank’s Reputation Risk“ slúži na realizáciu tohto uznania a môže viesť k odmietnutiu istých úverových obchodov alebo otvorenia účtov. Stratégia mBank v oblasti riadenia reputačného rizika sa každý rok preveruje a odsúhlasuje s materskou spoločnosťou.

Dopad udržateľného rozvoja pri poskytovaní úverov

Na naplnenie celosvetovej snahy o stlmenie klimatických zmien sú okrem vhodných politických rámcových podmienok a nových technológií nevyhnutné aj dostatočné finančné prostriedky. S tým sú pre Commerzbank aj obchodné príležitosti. Prostredníctvom financovania zelených technológií a obchodných nápadov, ktoré sú šetrné vo vzťahu ku klíme, konkrétnym spôsobom prispievame k úspechu transformácie na udržateľnú ekonomiku s nízkym objemom CO₂.

Financovanie firiem a projektov v rámci reťazca tvorby hodnôt obnoviteľných energií patrí už od 80. rokov do portfólia Commerzbank. Medzi hlavné činnosti Center of Competence (CoC) Energy der Commerzbank Aktiengesellschaft so svojimi lokalitami v Hamburgu a New Yorku patrí celosvetové financovanie veterných a solárnych parkov, ktoré prevádzkujú inštitucionálni investori, mestské podniky, energetické koncerny ako aj súkromní investori. Dnes patríme medzi najväčšie subjekty financujúce obnoviteľné energie v Európe a ďalej posúvame internacionalizáciu tejto oblasti. Okrem iného sa nám v roku 2018 podarilo úspešne ukončiť financovanie projektu v Latinskej Amerike – kombinovaná fotovoltaická a solár-

na elektrárň v Čile. Okrem toho centrum CoC Energy ako vedúci konzorcium a hedgingová banka v roku 2018 sprevádzalo 3 nové veterné parky Offshore.

Aj mBank v Poľsku sa chce viac angažovať v oblasti ekologických produktových riešení a v novembri 2018 rozum, že na financovanie projektov v oblasti obnoviteľných energií, predovšetkým v oblasti veterných parkov a fotovoltaických elektrární, vyčlení ca 116 miliónov eur (500 mil. zloty).

- Dôležitý ukazovateľ: úverová angažovanosť CoC Energy (Exposure at Default) bola v roku 2018 na úrovni ca 4,6 miliárd eur (2017: 4,6 miliárd eur, 2016: 4,5 miliárd eur).

Commerzbank AG zapája aspekty udržateľného rozvoja aj do vývoja klasických riešení financovania, a to tak, že svojich klientov informuje o výhodách verejných podpôr pre takéto investície a motivuje ich k realizácii udržateľných projektov. Tak môžu klienti realizovať projekty v oblasti energetickej efektívnosti už pri malom objeme investícií. Poradenstvo v oblasti podpory v rámci Commerzbank AG poskytuje prístup k vhodným možnostiam podpory. S podielom ca 9% na podporách v oblasti ekologických projektov KfW je Commerzbank AG v Nemecku jedna z vedúcich bánk pri financovaní príslušných investícií stredne veľkých podnikov.

V oblasti súkromných klientov je v centre pozornosti Commerzbank Aktiengesellschaft jej zodpovednosť pri úverových na „Responsible Lending“. Tento celostný prístup k poradenstvu zahŕňa aj možnú zmenu ekonomickej situácie klientov. Pre tento prípad existujú v rámci riadenia rizík banky špeciálne jednotky zaoberajúce sa včasným rozoznávaním rizík. Medzi ich úlohy patrí včas identifikovať profilujúce sa finančné problémy – podľa možnosti vznikom existenčných problémov – a spoločne dohodnúť opatrenia, ktoré v ideálnom prípade povedú do riadeného procesu splácania.

Udržateľné investovanie a produkty kapitálového trhu

Aj v oblasti investovania chceme prispievať k udržateľnému rozvoju a rovnako využívať s tým spojené obchodné príležitosti, napr. prostredníctvom ponuky udržateľných fondov, integrácie aspektov udržateľnosti do spravovania majetku, ako aj na základe udržateľných nástrojov kapitálového trhu.

V roku 2007 bola vtedajšia banka Dresdner Kleinwort vedúcim konzorcium prvých zelených dlhopisov na svete. Odvtedy sme podporovali mnohých klientov pri príprave a umiestňovaní „zelených“ dlhopisov. Len v roku 2018 sprevádzala Commerzbank Aktiengesellschaft emisiu 20 transakcií so zelenými a sociálnymi dlhopismi ako vedúca projektu. Okrem toho pracujeme v príslušných záujmových združeniach a odborných zväzoch a tým prispievame aktívne k ďalšiemu rozvoju trhu.

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

V októbri 2018 vydala banka svoj prvý zelený vlastný dlhopis s emisným objemom 500 mil. Eur a dobou splatnosti 5 rokov. Objednávkou v objeme viac ako 1,1 miliárd eur svedčia o veľkom záujme investorov. Dlhopisy boli vyvinuté na základe Green Bond Principles, ktorý predstavuje trhový štandard vytvárajúci vysokú transparentnosť o konkrétnom použití prostriedkov. Na tomto základe sme dlhopisom poskytli úvery na veterné projekty Onshore a Offshore ako aj solárne projekty v Nemecku, ostatných európskych krajinách, ako aj severnej a južnej Amerike. S inštalovaným celkovým výkonom takmer 462 Megawatt predstavujú úspory emisií CO₂ v rámci projektov financovaných z dlhopisov ca 755 200 ton za rok. Tzv. Second Party Opinion ratingovej agentúry Sustainalytics potvrdzuje, že dlhopis spĺňa požiadavky aktuálnych zásad pre zelené dlhopisy.

- Dôležitý ukazovateľ: celkový objem všetkých zelených a sociálnych dlhopisov, ktorých emisiu Commerzbank Aktiengesellschaft v roku 2018 sprevádzala, predstavuje vrátane vlastného zeleného dlhopisu 11,4 miliárd eur (2017: 5,8 miliárd eur, 2016: 5,2 miliárd eur).

Okrem toho koncern ponúka svojim klientom pri finančných investíciách možnosť zúčastňovať sa na trhu so zodpovednými investíciami. Commerzbank AG a comdirect distribuujú okrem toho úspešné udržateľné fondy rôznych poskytovateľov súkromným a inštitucionálnym klientom. V rámci vlastného fondu „Globálne akcie – katolícke hodnoty“ sa môžu investori podieľať na rozvoji medzinárodného akciového portfólia, ktoré je založené na indexe MSCI Catholic Value Custom. Tento fond bol koncom roka 2018 po tretíkrát za sebou ocenený pečatou FNG, ktorú udeľuje Fórum pre udržateľné finančné investície.

Pri motivovaných investíciách comdirect investujú klienti do trendových oblastí, akými sú biotechnológie, zdravie, spotreba, udržateľný rozvoj, robotika alebo technológie. Ku koncu roka 2018 bol najúspešnejší trend udržateľného rozvoja s objemom 34 % obchodov s cennými papiermi, po ktorom nasledovali investície do robotiky s objemom 20 %. Do udržateľného depozitu poskytla spoločnosť comdirect vybrané udržateľné fondy, Exchange-traded Funds (ETFs) a akcie, z ktorých si klient môže zostaviť vlastný depozit. Pri iných investičných formátoch, ako sú sporiace plány alebo ETF, majú klienti comdirect rovnako k dispozícii udržateľné produkty.

Súkromný a firemní klienti s vyššími finančnými možnosťami majú príležitosť dohodnúť sa s Commerzbank Aktiengesellschaft na individuálnej udržateľnej správe majetku, pri ktorej sa na strane akcií výhradne investuje do jednotlivých hodnôt, ktoré vykazujú vysoký rating udržateľnosti. Banka si stanovila za cieľ strojnásobiť do roku 2020 podiel udržateľných investícií na celkovom objeme aktív súkromných klientov spravovaných v rámci správy majetku (základný rok 2017). Tento podiel sa do konca roka 2018 podarilo

takmer zdvojnásobiť, čím sa podľa plánu zjavne podarí dosiahnuť tento cieľ.

Commerz Real spája možnosti udržateľnej investícií s príspevom k formovaniu energetickej transformácie: už v roku 2005 po prvýkrát investovala do solárnej energie a odvtedy sprístupnila investície do rôznych solárnych zariadení prostredníctvom fondov pre súkromných investorov. Od roku 2016 majú profesionálni investori okrem toho možnosť investovať do veterných elektrární, pričom v roku 2019 sa k tomu pridá prvý veterný park Offshore. S ročným celkovým výkonom 534 Megawatt v ca 50 solárnych elektrárnach patrí dnes spoločnosť Commerz Real medzi najväčších nemeckých manažérov aktív v tomto segmente. Celkový objem investícií do obnoviteľných energií bol na konci roka 2018 na úrovni ca 1,18 miliárd eur. Okrem toho spoločnosť Commerz Real dbá na udržateľnosť aj pri spravovaní svojich aktív v podobe nehnuteľností, napr. prostredníctvom odberu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie. Kritéria udržateľnosti sú okrem toho súčasťou analýzy pri kúpe nehnuteľností. Vo fonde „hausInvest“, ktorý s majetkom vo výške približne 14 miliárd eur (stav na konci roka 2018) patrí medzi najväčšie otvorené realitné fondy Nemecka, predstavujú objekty s certifikátom udržateľnosti, 37,1 % trhovej hodnoty.

Koncern Commerzbank zohľadňuje aspekty udržateľného rozvoja v tuzemsku aj v rámci podnikového dôchodkového zabezpečenia: podpísanie UN Principles for Responsible Investment (PRI) predstavuje základný predpoklad pre výber manažéra aktív pre penzijný plán banky. Okrem toho sa Commerzbank Aktiengesellschaft zúčastňuje na európskom obchodovaní s emisnými právami a angažuje sa v koalícii Carbon Pricing Leadership Coalition (CPLC) Svetovej banky.

Naša zodpovednosť voči klientom

Koncern Commerzbank môže byť dlhodobo úspešný len so spokojnými klientmi. Preto sa ponuka koncernu riadi podľa záujmov klientov a spokojnosť klientov patrí medzi najdôležitejšie ukazovatele pri hodnotení obchodného úspechu. Okrem toho zohrávajú dôležitú úlohu ochrana údajov klientov a ochrana bankového tajomstva.

Ochrana a bezpečnosť osobných údajov

Security Board Commerzbank definuje bezpečnostnú stratégiu koncernu. Na medzinárodnú ochranu osobných údajov slúži model riadenia sa definovanými úlohami a zodpovednosťami, stratégiami a smernicami, štandardizovanými procesmi a kontrolnými mechanizmami. Základ pre správne zaobchádzanie s osobnými údajmi a klientskymi informáciami tvorí stratégia koncernu v oblasti ochrany osobných údajov. Táto stratégia obsahuje okrem iného zásady

platné v celom koncerne pre zisťovanie, spracúvanie, používanie a cezhraničné zasielanie osobných údajov. Za realizáciu týchto zásad sú zodpovedné jednotlivé spoločnosti, nakoľko z dôvodov ochrany osobných údajov sa tieto nezisťujú na úrovni koncernu.

Zamestnanci splnomocnenca pre ochranu osobných údajov v rámci Commerzbank Aktiengesellschaft podporujú obchodné jednotky v tuzemsku v zahraničí a sleduje správne zaobchádzanie a dodržiavanie ustanovení o ochrane osobných údajov. Medzi tieto činnosti patrilo v roku 2018 dodržiavanie Základného nariadenia Európskej únie o ochrane osobných údajov (DSGVO). Medzi základné body nariadenia o ochrane osobných údajov patrí povinnosť preukázať dodržiavanie ochrany osobných údajov, ktorú plníme na základe rozšírenej dokumentácie o ochrane osobných údajov. Keďže máme záujem na tom, aby naši zamestnanci mali povedomie o otázkach ochrany osobných údajov a ich bezpečnosti a aby boli o týchto témach informovaní, organizujeme pravidelné školenia ako aj povinné vzdelávacie podujatia na tému ochrany osobných údajov, ako aj poučenia a semináre o praktických otázkach ochrany osobných údajov príp. ponúkame individualizované informačné podujatia. V Poľsku podporuje splnomocnenec pre ochranu osobných údajov mBank a príslušný tím jednotlivé obchodné jednotky mBank. V rámci comdirect viedli stúpajúce požiadavky v roku 2018 založeniu samostatného oddelenia pre ochranu osobných údajov.

Vo vzťahu k súčasnému počtu ca 18,8 miliónov súkromných klientov a podnikateľov a viac ako 70 000 firemných klientov, vrátane multinárodných koncernov, poskytovateľov finančných služieb a inštitucionálnych klientov na celom svete bol v roku 2018 zadokumentovaný len veľmi nízky počet sťažností týkajúcich sa osobných údajov. V Commerzbank Aktiengesellschaft v tuzemsku bolo v sledovanom roku podaných 369 sťažností klientov. Vo väčšine prípadov sa sťažnosti týkali toho, že údaje klientov boli využívané neoprávnene alebo sa dostali do rúk tretích osôb.

Veľký úžitok pre klientov majú preventívne opatrenia na elimináciu podvodov pri prevodoch a s tým spojených škôd. Na základe toho je možné včas identifikovať pokusy o podvody a tým minimalizovať straty. Vo vzťahu k podvodom typu CEO Fraud, pri ktorom sú firemní klienti podvodným spôsobom vyzývaní na realizáciu úhrad, má Commerzbank Aktiengesellschaft okrem iného ponuku školenia pre klientov v Nemecku a vo vybraných európskych lokalitách. Vysoký bezpečnostný štandard comdirect bol v júli 2018 potvrdený zo strany „Focus-Money“ na základe udelenia pečate „Najbezpečnejšia online banka“ (1. miesto v kategórii priamych bánk).

Transparentnosť a férovosť vo vzťahoch ku klientom

Férovosť voči klientom pre nás znamená celostné a zrozumiteľné poradenstvo o finančných produktoch, ich rizikách a možných al-

ternatívach na základe dlhodobých potrieb klientov ako aj transparentná a zrozumiteľná dokumentácia o poradenskom procese.

Commerzbank AG plní svoj nárok poskytovať férové a kompetentné poradenstvo pomocou „Klientskeho kompasu“, ktorý predstavuje viackrát ocenený software pre finančné plánovanie. Na základe toho sa poradcovia banky riadia podľa individuálnych potrieb svojich klientov z oblasti súkromných klientov a firemných klientov a pripravujú pre nich celostné riešenia a finančné plány, za čo banka získala viaceré ocenenia, naposledy v celonemeckom bankovom teste ako „Najlepšia banka“ s celkovým víťazstvom za rok 2018. Okrem toho Commerzbank v predchádzajúcich rokoch zaviedla produkty a služby s osobitným úžitkom pre klientov. Medzi ne patria bezplatné bežné účty, účty so zárukou spokojnosti a bezpečnosti, financovanie výstavby nezávisle od poskytovateľa porovnávanie dodávateľov elektrickej energie a plynu „spar-Check“, pričom túto službu ponúka comdirect.

Ochota klientov odporučiť banku ďalším osobám predstavuje dôležitú úlohu v systéme odmeňovania Commerzbank AG a comdirect. Ako merná veličina sa v segmente súkromných klientov a podnikateľov využíva Net Promoter Score (NPS)⁷, medzinárodne uznávaný štandard na hodnotenie spokojnosti klientov. Mesačne sa vedie krátky telefonický rozhovor s približne 12 000 klientmi Commerzbank AG o tom, či by odporučili svoju filiálku ďalším osobám. Poznatky z týchto rozhovorov by mali prispieť k zlepšeniu služieb pre klientov a tým aj dlhodobo zvýšiť spokojnosť klientov. Podiel súkromných klientov a podnikateľov s vysokou ochotou odporučiť banku ďalej – tzv. „promotóri“ –, ktorý bol zistený v rámci NPS Commerzbank AG, bol v roku 2018 na úrovni viac ako 60 %. Klienti comdirect sú rovnako väčšinou spokojní so svojou bankou, ktorú by odporučili ďalším ľuďom (65 %).

Ide o veľmi vysokú hodnotu, ktorá sa odzrkadľuje v náraste počtu nových klientov: segment presiahol v roku 2018 hranicu jedného milióna nových klientov, a to od zavedenia novej stratégie „Commerzbank 4.0“ na začiatku štvrtého štvrtroka 2016. Formulovaný cieľ predstavuje 2 milióny klientov získaných do roku 2020.

- Dôležitý ukazovateľ: segment súkromných klientov získal v roku 2018 v Nemecku takmer 420 000 nových klientov (2017: 502 000).

Spokojnosť klientov predstavuje prioritu aj pre mBank. Projekty ako „mSatisfaction“ sú zamerané na ďalšie posilnenie vernosti klientov. Pomocou NPS mBank meria v oblastiach Retail a Corporate Banking spokojnosť so všeobecnou spoluprácou ako aj s určitými procesmi a produktami. V roku 2018 boli výsledky dvoch klientskych segmentov výrazne nad priemerom bankového sektoru v Poľsku. V rebríčku Forbes „Banks recommended for Business“ v Poľsku obsadila mBank v septembri 2018 druhé miesto, čím sa po tretí rok za sebou umiestnila na vrcholných pozíciách.

V oblasti firemných klientov Commerzbank AG sa pravidelne realizuje zisťovanie údajov od klientov, z ktorých je možné vyvodíť,

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

nakoľko sú spokojní so starostlivosťou v tomto segmente a aké požiadavky a očakávania majú na spoluprácu s bankou. Podľa výsledku aktuálnej ankety medzi klientmi plánuje najväčšia časť našich firemných klientov naďalej využívať našu ponuku služieb v rovnakom rozsahu a je ochotná banku odporučiť ďalším klientom.

Spoločnosti patriace do koncernu aktívne viažu svojich klientov s cieľom čo najlepšie zohľadniť ich záujmy: experti si vymieňajú rôznymi formami svoje skúsenosti s klientmi, aby potom ich nápady a podnety zaradili do procesu vývoja (ďalšieho vývoja) nových produktov a služieb. Jedným z takýchto produktov je „UX-Studio“: testovacie laboratórium, v ktorom klientov zapájame už vo fáze vývoja digitálnych produktov a služieb. UX znamená User Experience a predstavuje zážitok, ktorý má klient pri obsluhu produktu. V UX-Studio je možné testovať a zažiť produkty a služby už vo fáze vývoja, spolu s možnosťou odovzdať priamu spätnú väzbu príslušnému vývojárenskému tímu. Klienti spoločnosti comdirect sa môžu stať súčasťou „comdirect community“. Prítom si klienti a záujemcovia o finančné trhy vymieňajú informácie o produktoch a iných finančných témach so svojou bankou na internetovej platforme.

Segment firemných klientov Commerzbank AG vykoná pre ďalší rozvoj svojej ponuky pravidelne tematické ankety medzi klientmi. Tak je daná možnosť získavať dôležité poznatky o požiadavkách a želaniach klientov, ktoré sa následne stávajú súčasťou tvorby produktov a procesov. Banka tým sleduje cieľ riadiť sa pri optimalizácii produktov a inovácií, napr. v rámci digitalizácie, vždy podľa úžitku pre klientov.

Rovnako spoločnosť Commerz Real využíva pravidelné ankety medzi nájomcami svojich nehnuteľností, aby zapojila ich potreby do ďalšieho rozvoja ponuky, naposledy v decembri 2017.

Keďže ako banka máme záujem na tom, aby boli naše ponuky prístupné pre všetkých záujemcov, kladieme veľký dôraz na bezbariérovosť našich pobočiek. V súčasnosti je ca 65 % našich pobočiek úplne bezbariérových. Pri každej budúcej rekonštrukcii v pobočke a zriaďovaní automatov dbáme na prístup pre všetky možné skupiny užívateľov. Vo vzťahu k možnosti výberu finančných prostriedkov sú všetky samoobslužné prístroje Commerzbank Aktiengesellschaft vybavené funkciou predčítania, ktoré je nevyhnutná pre klientov s poruchami zraku. Ďalšie informácie o našich snahách týkajúcich sa inklúzie zamestnancov nájdete v nasledujúcej kapitole v bode „Rozmanitosť a rovnosť príležitostí“.

Naša zodpovednosť ako zamestnávateľ

Základom podnikateľského úspechu koncernu Commerzbank sú kvalifikovaní a motivovaní zamestnanci. Na celom svete vkladá viac ako 49 000 kolegyň a kolegov svoje poznatky a svoje skúsenosti do pracovných procesov banky. Základné chápanie spravodlivosti zaobchádzania s rešpektom ako aj rozmanitosť je zakotvená v našich

zásadách správy, za ktorých realizáciu zodpovedáme ako zamestnávateľ.

Atraktivita zamestnávateľa

Commerzbank chce ponúkať svojim zamestnancom pracovné prostredie, ktoré je charakterizované partnerstvom. Naša personálna politika tvorí rámec, ktorý podporuje rozvoj každého jednotlivého zamestnanca ako aj kolegiálnu spoluprácu v rámci koncernu, a to aj v náročnom ekonomickom prostredí. Zároveň musí banka plniť požiadavky stúpajúcej digitalizácie, ak chce ostať na pulze doby. Znižovanie pracovných miest v Commerzbank AG, ktoré bolo v tomto kontexte prijaté, bolo v roku 2018 realizované so zodpovednosťou za sociálne aspekty. Commerz Real, comdirect a mBank nebudú realizovať znižovanie pracovných miest.

Jedna z veľkých výziev personálnej práce v koncerne spočíva aktuálne v tom, aby znižovanie počtu pracovných miest v Commerzbank Aktiengesellschaft na jednej strane prebiehalo férovou a aby zároveň zamestnanci ostali aktívne pôsobiť na náročnom trhu práce a aby banka dokázala získavať mladé a schopné talenty potrebné pre digitálnu transformáciu. Keďže chceme čeliť demografickým výzvam spojeným s odchodom generácie „Babyboomer“, riadi sa naša personálna politika a riadenie kapacít podľa dlhodobého vývoja. Iná získavanie nových zamestnancov sú pevne zakotvené v strategickom programe personálnej práce do roku 2020.

Nemenej dôležité je zabezpečiť kvalifikáciu zamestnancov pre digitálnu transformáciu bankovníctva a priebežne ďalej rozvíjať ich schopnosti. Za týmto účelom ponúka Akadémia Commerzbank v rámci svojej rozsiahlej ponuky vzdelávania rozličné semináre, workshopy, alebo online vzdelávanie na získanie príslušnej kvalifikácie. „Digitálny kampus“ Commerzbank Aktiengesellschaft predstavuje motor transformácie na digitálnu technologickú spoločnosť. Kvalifikácia sa získava nielen počas seminárov, ale priamo počas výkonu práce („on the job“). Zamestnanci, ktorí boli vyslaní do digitálneho kampusu, výrazne zrýchlili v roku 2018 vývoj a realizáciu digitálnych projektov. Okrem toho na zvýšenie digitalizácie pracovného sveta v koncerne reagujeme úpravou organizácie práce: tento proces symbolizujú mobilné technické aplikácie, agilná práca ako aj flexibilita týkajúca sa miesta a doby výkonu práce.

Okrem profesionálneho rozvoja je dôležitým cieľom aj schopnosť spájať povolanie a súkromný život, aby bola banka vnímaná ako atraktívny zamestnávateľ. Tento cieľ sa v rámci Commerzbank Aktiengesellschaft realizuje vo forme koncepcií orientovaných na jednotlivé fázy života, so špeciálnymi ponukami, ktoré zahŕňajú flexibilný model pracovného času, Sabbaticals alebo uľahčenie návratu po rodičovskej dovolenke v rámci programu „Keep in Touch“. Okrem toho banka poskytuje poradenstvo a podporu na základe rodinných služieb týkajúcich sa starostlivosti o deti ako aj Home- und Eldercare, pomocou zamestnaneckých sietí a informačných podujatí. Už viac ako dve desaťročia priebežne zlepšuje

me naše aktivity týkajúce sa zlúčenia práce a rodinného života a ponúkame našim zamestnancom cieleňé ponuky všetky životné fázy, aj s kombinovateľnými riešeniami v prípade opatrovania príbuzných. V roku 2018 získala Commerzbank Aktiengesellschaft po 6. raz certifikát „Audit povolanie a rodina“. Aj zamestnanci comdirect majú mať možnosť spojiť prácu a súkromný život a získavajú podporu zo strany banky na základe starostlivosti o deti a počas prázdnin ako aj vo forme ponuky kancelárií pre deti a rodičov.

Manažment zdravia v Commerzbank je ako ďalší podstatný cieľ súčasťou strategického programu personálnej práce do roku 2020 v rámci Commerzbank Aktiengesellschaft: cieľom je podporovať psychické a fyzické zdravie, ako aj sociálne blaho všetkých zamestnancov.

Okrem toho chceme posilňovať zamestnancov a riadiacich zamestnancov v ich vlastnej zodpovednosti zabudovanie zdrojov, pomocou ktorých môžu čeliť meniacim sa požiadavkám. Za týmto účelom našich zamestnancov podporujeme prostredníctvom mnohých preventívnych opatrení ako aj profesionálneho poradenstva alebo vzdelávacích opatrení. V roku 2018 bol prijatý balík opatrení „Eliminácia zdravotných rizík pracovnej kultúry always-on“ a z veľkej časti už bol realizovaný: prostredníctvom podujatí pre riadiacich zamestnancov, prednášok a audio podujatí. Commerzbank Aktiengesellschaft si už v roku 2013 ako prvá spoločnosť v Nemecku nechala v spoločnosti TÜV Süd certifikovať firemnú starostlivosť o zdravie na základe štandardu „Corporate Health Standard“.

Základy personálnej práce platia v celom koncerne, pri realizácii sa však uplatňujú špecifické aspekty jednotlivých spoločností. Commerzbank Aktiengesellschaft a Commerz Real realizujú väčšinu projektov spoločne. Comdirect sa angažuje v oblasti zdravia zamestnancov predovšetkým vo forme športových a relaxačných kurzov, programu na podporu zamestnancov zo strany špecializovaných poskytovateľov služieb s programom poradenstva o zdravotných a psychických témach, ako aj vo forme starostlivosti podnikového lekára. V Poľsku finančne vypomáha Employee Benefits Fund mBank zamestnancom, dôchodcom a ich príbuzným v prípade zdravotných problémov. mBank každý rok na základe Employee Engagement Survey zisťuje spokojnosť s prácou a atmosféru v práci. V rámci ankety môžu zamestnanci predložiť zlepšovacie návrhy a anonymným spôsobom poskytovať spätnú organizačným jednotkám, s ktorými spolupracujú.

Ukazovatele o personálnych rizikách, ako riziko motivácie, riziko nedostatku zamestnancov, sa pravidelne poskytujú predstavenstvu banky (viď správu o rizikách koncernu strana 140 nasl.).

Rozmanitosť a rovnosť príležitostí

Pracovné prostredie bez predsudkov, ktoré je charakterizované vzájomným rešpektom a akceptáciou, predstavuje základný predpoklad pre klímu spojenú s pracovnou výkonnosťou. Riadenie

rozmanitosti Commerzbank pracuje už takmer 30 rokov na tom, aby vytvorilo v celom koncerne otvorené a férové pracovné prostredie, v ktorom sa rešpektujú isté hodnoty. Ťažiskovými bodmi sú rovnaké zaobchádzanie s pohlaviami a osobami s postihnutím ako aj podpora kultúrnej rozmanitosti.

Pestré tímy často vykazujú lepšie výsledky a sú nevyhnutné pre úspech spoločnosti aj vo vzťahu k internacionalizácii a demografickým zmenám.

Aj keď ca 53 %, a tým tesnú väčšinu zamestnancov Commerzbank predstavujú ženy, nie sú tieto ešte v rovnakej miere zastúpené v jednotlivých riadiacich úrovniach. Z tohto dôvodu budeme v nasledujúcich rokoch ďalej zlepšovať iné rámcové podmienky týkajúce sa zlučiteľnosti práce a súkromného života, aby boli predovšetkým ženám otvorené nové kariérne možnosti. K tomu patrí budovanie starostlivosti o deti, inovatívne modely skrátenej pracovnej doby – aj pre riadiacich zamestnancov – a celobankový program mentoringu.

V posledných rokoch sa Commerzbank podarilo zvýšiť podiel žien v riadiacich pozíciách v celom koncerne na viac ako 30 %. Banka si stanovila cieľ dosiahnuť do konca roka 2021 podiel žien v rozsahu 35 % na všetkých riadiacich úrovniach, v roku 2018 podiel v koncerne už na úrovni 30,8 %. V Commerzbank Aktiengesellschaft v Nemecku podiel žien medzi riadiacimi zamestnancami na základe prebiehajúceho znižovania počtu pracovných miest klesol mierne na 28,0 % (predchádzajúci rok: 28,6 %). Všetky oblasti banky majú výslovnú úlohu, ktorá spočíva v aktívnom oslovovaní vhodných zamestnankyň v rámci obsadzovania pracovných miest. Cieľom je ďalej zvýšiť kvótu žien na manažérskych pozíciách pri obsadzovaní nových pracovných miest. To isté platí aj pre oslovovanie mužov, ak sa o istú riadiacu pozíciu uchádzajú len ženy. Ďalšie informácie o podiele žien v dozornej rade a predstavenstve ako aj na 1. a 2. riadiacej úrovni nájdete v správe o riadení spoločnosti Corporate-Governance (strana 26 nasl.).

- Dôležitý ukazovateľ: podiel žien na riadiacich pozíciách bol na konci roka 2018 v celom koncerne na úrovni 30,8 % (2017: 30,7 %, 2016: 29,8 %).

Začlenenie zamestnancov so zdravotným postihnutím predstavuje ďalšiu súčasť našej stratégie rozmanitosti. V júli 2018 sme ako prvá banka v Nemecku predstavili „Akčný plán inklúzie“ na základe Konvencie OSN o právach postihnutých. Tým sme sa zaviazali zrealizovať do roku 2023 podstatné ciele na zlepšenie situácie osôb s postihnutiami v rámci Commerzbank Aktiengesellschaft. To zahŕňa zamestnancov ako aj klientov banky. Global Diversity Council, Celkové zastúpenie ťažko postihnutých osôb projektová skupina na dosiahnutie bezbariérovosti spoločne pracujú predovšetkým na tom, aby boli naše budovy a naše digitálne prístupy využiteľné bez akýchkoľvek bariér. Pod heslom „Inklúzia postihnutých osôb“ sa v roku 2018 konal „Nemecký deň rozmanitosti“, ktorý bol v banke spojený s informatívnymi podujatiami, ktoré sa ko-

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

nali počas celého týždňa. Koncom roka 2018 predstavovali ťažko postihnutí zamestnanci 5,7 % všetkých zamestnancov Commerzbank Aktiengesellschaft.

Zákonom predpísanú hranicu piatich percent banka v rokoch 2014 až 2017 vždy presahovala, a preto nemusela platiť žiadne kompenzačné úhrady.

Rozmanitosť zamestnancov vnímame ako faktor úspešnosti pre rozvoj banky. Len v Nemecku pracujú v koncerne zamestnanci približne 80 národností. Rozmanitosť oživuje a obohacuje spoločnú prácu. Rôzne pohľady a skúsenosti vedú k novým nápadom. Na základe firemnej kultúry chce Commerzbank definovať otvorenosť, rešpekt a vzájomné porozumenie ako hodnoty banky. V roku 2018 získala banka za to už po niekoľkokrát ocenenie Total-E-Quality za udržateľnú podporu rovnosti príležitostí a pracovné prostredie bez predsudkov.

V Poľsku podpísala mBank v roku „Diversity Charter“ Responsible Business Forums. Tým sa banka zaviazala zabráňovať diskriminácii na pracovisku a realizovať opatrenia na budovanie a podporu rozmanitosti.

Ďalšie informácie o zamestnaneckých otázkach nájdete vo výročnej správe koncernu na strane 93 nasl.

Naša zodpovednosť v rámci riadenia spoločnosti

K udržateľnému riadeniu spoločnosti pre nás platí príslub, že budeme „Banka na vašej strane“. Chceme byť pre našich stakeholderov spoľahlivý partner a naše konanie je preto založené na etických hodnotách ako je integrita a férovosť. Zaväzujeme sa dodržiavať zákony, smernice a trhové štandardy ako aj naše vlastné záväzky a celý rad interných zásad. Napr. záväzné globálne zásady správania (Code of Conduct) tak poskytujú zamestnancom orientáciu za účelom správneho a eticky bezchybného správania počas každodennej práce. Tieto zásady určujú, čo Commerzbank očakáva od zamestnancov v koncerne: nielen dodržiavať zákony, regulácie a interné predpisy, ale sa pohybovať v rámci nášho komplexu hodnôt.

Ako aktívna časť spoločnosti chceme pozitívne vplyvať na naše okolie. To sa má uskutočňovať predovšetkým na základe pozitívnych bodov našich finančných služieb na ekonomiku, ako aj na základe našej úlohy ako zamestnávateľ a daňovník. Okrem toho považujeme ponuku vysokokvalitných finančných služieb za dôležitý infraštruktúrny prínos našej banky pre spoločnosť. Zároveň sa Commerzbank AG a dcérske spoločnosti koncernu vo veľkom rozsahu angažujú pre dobročinné účely, napr. vo forme viacerých kooperačných a sponzorových projektov ako aj pri podpore zamestnancov v týchto projektoch.

Integrita a Compliance

Základom každej firemnej zodpovednosti je správanie spojené s dodržiavaním zákonov a smerníc. Cieľom zabezpečiť tento záväzok má oddelenie Compliance v rámci Commerzbank rozsiahle delegačné a eskalačné práva ako aj informačné a kontrolné oprávnenia. Ťažiskové aktivity v oblasti Compliance sú pre Commerzbank okrem obrany proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu aj interné obchody, podvod, korupcia a iné kriminálne aktivity v oblasti obchodnej činnosti. Okrem toho zabezpečujeme ochranu interných informácií, ostatných dôverných informácií o našich klientoch a ich obchodných transakciách, ako aj ochranu investorov. Integrita a Compliance predstavujú neoddeliteľnú súčasť našej firemnej kultúry a vyžadujú si zodpovedné konanie každého jednotlivca, aby jeho činnosti boli v súlade s príslušnými zákonmi, dobrovoľnými záväzkami, ako aj globálne záväznými zásadami správania a internými smernicami.

Prostredníctvom projektu „Kultúra integrity“ chce Commerzbank Aktiengesellschaft svojim zamestnancom priblížiť, čo je v každodennej práci dôležité je: konať v súlade s hodnotami „Com“ pozorne, čestne a férovo. Tieto hodnoty predstavujú základné zásady a poskytujú orientáciu v dynamickom prostredí. Zároveň ide o to, aby sme k rizikám Compliance pristupovali s rovnakou relevanciou a profesionalitou ako k úverovým alebo trhovým rizikám. V rámci celobankovej kampane pravidelne prezentujeme praktické príklady správneho správania v šedých zónach, poskytujeme pokyny týkajúce sa možného porušenia právnych predpisov, ako aj informácie o tom, ako je potrebné na takéto veci reagovať. Táto kampaň je sprevádzaná aj plagátovou kampaňou v Nemecku v medzinárodných lokalitách banky. mBank odštartovala začiatkom roka 2018 podobnú iniciatívu. „Culture of Integrity“ má za cieľ získať viac pozornosti pre požiadavky v oblasti Compliance a ozrejmiť zodpovednosť každého zamestnanca za tieto otázky.

S cieľom podporovať správanie podľa zásad integrity a odmeniť zamestnancov so vzorovým správaním zaviedla spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft ocenenie Culture of Integrity Award a v roku 2018 ho aj po prvýkrát udelila. Oceňujú sa zamestnanci alebo tímy, ktoré sa mimoriadne zaslúžili o podporu témy integrity a ochrany záujmov klientov a banky. Prvými nositeľmi cien sa v máji 2018 stala obchodná asistentka a klientsky poradca, ktorý sa na základe ich angažovanosti a najprv aj proti vôli klientov podarilo odvrátiť škodu u jedného firemného klienta vo výške ca 1 milióna eur v dôsledku podvodu typu „CEO Fraud“. Ca 30 nominácií z rôznych častí Commerzbank Aktiengesellschaft z celého sveta zahŕňali okrem iného vzorné správanie pri odhaľovaní interných obchodov a nezvyčajných aktivít v oblasti prania špinavých peňazí alebo, ako aj vo všeobecnosti aktivít týkajúcich sa integrity a Compliance.

V boji proti korupcii a podplácaniu zohľadňujeme nielen existujúce zákonné záväzky, ako napr. britský zákon o boji proti podvodu alebo americký zákon o korupčnom správaní. Okrem toho sa riadime podľa smerníc OECD pre multinárodné spoločnosti a do-

držiavame konvenciu OECD proti podplácaniu zahraničných verejných funkcionárov v rámci medzinárodného obchodného styku. Tieto externé štandardy boli doplnené o interné smernice: prostredníctvom Global Anti-Bribery and Corruption Policy (ABC-Policy) banka bojuje proti podplácaniu, poberaniu výhod a iným formám korupcie. To platí v rámci aj mimo koncernov, vo vzťahu k obchodným organizáciám, verejným funkcionárom a osobám, ktoré sú vo vzťahu k spoločnostiam banky. Cieľom podať zamestnancom pomocnú ruku pri realizácii týchto smerníc bolo vyvinuté špeciálne školenie v oblasti ABC. Toto školenie musia ako povinné školenie raz za rok absolvovať všetci zamestnanci a riadiaci pracovníci banky. Obchodné a funkčné jednotky so zvýšeným rizikovým profilom, ako aj osoby vo funkciách v rámci Commerzbank, ktoré sú vystavené zvýšenému riziku podplácania a korupcie, absolvujú v prípade potreby ciele školenia, napr. asistenti predstavenstvá dlhovali v roku 2018 špeciálne školenie. Okrem toho je kedykoľvek k dispozícii protikorupčný tím.

Commerzbank výslovne netoleruje korupciu ani ostatné trestné činnosti zamestnancov. Odhalené trestné konanie banky sleduje podľa princípu nulovej tolerancie. Každý zamestnanec, ktorý preukázateľne poruší túto zásadu, musí počítat s pracovnoprávnymi, občiansko-právnymi alebo trestnoprávnymi dôsledkami.

- Dôležitý ukazovateľ: za rok 08 neboli v rámci koncernu Commerzbank ohlásené žiadne prípady korupcie (2017: –, 2016: –).

Medzi hlavné úlohy Compliance patrí okrem toho plnenie regulačných požiadaviek na prevenciu a boj proti praniu špinavých peňazí a financovanie terorizmu. Okrem lokálne platných zákonov, regulačných usmernení, ako aj priemyselných štandardov zohľadňujeme medzinárodne uznávané štandardy, ako napr. odporúčania „Financial Action Task Force on Money Laundering“ (FATF) alebo „Wolfsberg Anti-Money Laundering Principles“. Commerzbank postupuje podľa zásady „Know-Your-Customer“: táto zásada zahŕňa dobrú znalosť a kontrolu klientov s cieľom získať čo najväčšiu transparentnosť v obchodných vzťahoch a jednotlivých transakciách.

Úlohou Compliance je dbať o to, aby boli dodržiavané rozhodujúce finančné a ekonomické sankcie a embargá relevantné pre Commerzbank ako aj doplnujúce regulačné požiadavky. Medzi ne patrí realizácia sankčných ustanovení OSN, ktoré slúžia na ochranu ľudských práv.

Za týmto účelom vydávame smernice a pokyny, informujeme rôzne oblasti koncernu a dcérske spoločnosti o obmedzeniach obchodnej politiky vzťahujúce sa na sankcie, poskytujeme poradenstvo pri realizácii sankcií a sledujeme ich dodržiavanie. Ak existujú obchodné vzťahy s krajinami, ktoré sú postihnuté sankciami, Commerzbank tieto dôsledne sleduje a sprevádza ich opatreniami, ktoré môžu siahať až po ukončenie obchodných vzťahov.

Ďalej koncern realizuje rozsiahle opatrenia na prevenciu podvodov. Oblasť Compliance definovala viaceré opatrenia s cieľom

vyhnúť sa ekonomickej kriminalite, túto odhaliť a primerane na ňu reagovať, , nakoľko banka chce ochraňovať majetok svojich klientov a aj svoj majetok. Najvyššou zásadou je nulová tolerancia voči pokusom o podvody. Rovnako znamená, že sme otvorení voči akýmkoľvek oznámeniam. Okrem osvedčených kontaktných ciest prostredníctvom oddelení Compliance alebo revízijských oddelení banka zriadila Business Keeper Monitoring System (BKMS), platformu na ohlasovanie protispoločenskej činnosti. Prostredníctvom tejto platformy môžu klienti, zamestnanci a tretie osoby oznamovať podozrenie z ekonomickej kriminality v rámci banky aj online a v prípade požiadavky aj anonymne.

Nemenej dôležitá je pre Commerzbank aj ochrana trhu a klientov. Porušenia totiž môžu okrem právnych dôsledkov viesť aj k reputačným škodám a strate ziskovosti. Preto informujeme našich klientov, poučujeme ich o rizikách a plníme dokumentačné a archivačné povinnosti, by sme riadne zadokumentovali výkon našej činnosti v súlade s pravidlami. S cieľom vyhnúť sa možným konfliktom záujmov alebo tieto primerane riešiť sme zaviedli systém na riadenie konfliktov záujmov. V oblasti firemných klientov napr. Commerzbank Aktiengesellschaft využíva nástroj Conflict-of-Interest, pomocou ktorého sa na celom svete zbierajú a kontrolujú údaje o relevantných transakciách v oblasti firemných klientov a na kapitálovom trhu. Rozhodujúcim spôsobom vystupujeme proti pokusom o manipuláciu trhu a zasadzujeme sa za zachovanie integrity trhov ako aj potreby ochrany našich klientov.

Commerzbank zaviedla v koncerne centrálnu prevenciu systému na rozoznávanie, sledovanie a znižovanie rizík v oblasti Compliance a na ich elimináciu. Medzi ne patrí analýza rizík, kontroly v oblasti Compliance a hodnotenie ich efektivity, ďalšie vzdelávanie, povinné absencie (Mandatory Time Away), preverovanie spoľahlivosti potenciálnych zamestnancov, audity tretích osôb, klauzula o integrite, ktorú musia podpisovať všetci dodávatelia a poskytovatelia služieb, ako aj systém pre oznamovateľov porušenia predpisov (BKMS).

Základom pre posudzovanie a minimalizáciu potenciálnych rizík v oblasti Compliance je analýza ohrozenia. Realizuje sa raz ročne a zameriava sa na spoločnosti patriace do koncernu, pobočky a ostatné s koncernom zviazané prípadne od neho závislé spoločnosti v tuzemsku v zahraničí, ktoré sú klasifikované ako relevantné vo vzťahu ku Compliance. Opatrenia na prevenciu odvodené z analýzy ohrozenia pravidelne preverujeme a v prípade potreby ich dopĺňame. Keďže si uvedomujeme stále rastúce požiadavky na komplexnosť národných a medzinárodných zákonov a regulácií, koncern vyvíja svoje riadenie rizík v tejto oblasti neustále ďalej a upravuje ho podľa aktuálneho vývoja a výziev.

Od roku 2008 používa Commerzbank na tento účel novú aplikáciu pod názvom „Regulatory Tracking“. Tento centrálny nástroj na dokumentáciu udalostí z priebežného právneho sledovania a z toho vyplývajúcich realizačných opatrení je založený na modeli funkcie MaRisk-Compliance. Cieľom je identifikovať právne regulácie a predpisy relevantné pre Commerzbank a realizovať prime-

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

rané a účinné opatrenia na ich dodržiavanie a rovnako vykonávať príslušné kontroly. Realizácia v rámci skupiny sa vzťahuje na všetky jednotky Commerzbank Aktiengesellschaft v tuzemsku a zahraničí ako aj podstatné dcérske spoločnosti.

V sledovanom roku bolo okrem iného zavedené aj riadenie dôsledkov porušení v rámci banky, aby bolo možné jednotne sankcionovať porušenia pravidiel ako aj zákonných alebo regulačných ustanovení. Nekorektné správanie zamestnancov, ktoré si vyžaduje pri najmenej písomné napomenutie, sa centrálnie zaznamenáva. Anonymizované vyhodnocovanie pripadá pri zisťovaní, ktoré nesprávne konania sa vyskytujú a ktoré pravidlá alebo regulačné ustanovenia boli porušené. Transparentnosť umožňuje učiť sa z chýb a podľa toho upravovať pravidlá a procesy. Banka prísne postihuje odhalené trestné konania. Zamestnanci musia v týchto prípadoch niesť dôsledky podľa pravidiel pracovného, občianskeho alebo trestného práva.

Ďalšie informácie o podstatných činnostiach v oblasti Compliance a riziká v tejto oblasti nájdete v správe o stave koncernu na strane 67 nasl. ako aj v správe o rizikách koncernu na strane 137 nasl.

Dialóg so záujmovými skupinami

Podnikateľská zodpovednosť zahŕňa aj pravidelnú výmenu informácií medzi internými a externými záujmovými skupinami. Commerzbank Udržiava vzťahy s organizáciami a skupinami, ktoré si uplatňujú nároky, požiadavky alebo podávajú podnety voči banke. Prioritne pritom sledujeme dialóg so záujmovými skupinami, ktoré výrazným spôsobom ovplyvňujú ekonomické, ekologické alebo spoločenské výkony banky alebo sú nimi dotknuté. Medzi tieto skupiny patria okrem zamestnancov kapitálový trh, klienti, dodávatelia, médiá, mimovládne organizácie, politika, zástupcovia občianskej spoločnosti ako aj veda.

Dialógu o závažných spoločenských, ekonomických a finančno-politických otázkach pripisuje banka vo vzťahu k strate dôvery v dôsledku krízy na finančnom trhu veľký význam. V rámci aktívneho a transparentného dialógu sa banka usiluje rešpektovať očakávania a požiadavky svojich záujmových skupín, vkladá ich do svojej podnikateľskej stratégie a dopĺňa ich vlastný pohľad. Takto napr. pravidelne diskutujeme o možných dopadoch našej podnikateľskej činnosti na ľudí a životné prostredie s mimovládnymi organizáciami. Okrem toho sme v priebežnom kontakte s národnými ako aj medzinárodnými regulačnými a dohľadovými orgánmi ako aj zodpovednými zástupcami zo sveta politiky, pričom sa usilujeme jasnosť a spoľahlivosť regulácií týkajúcich sa produktov a služieb, v záujme našich klientov ako aj dlhodobej schopnosti plánovať naše aktivity.

Commerzbank má kontaktné kancelárie v Berlíne a v Bruseli a jedného zamestnanca pôsobiaceho v Medzinárodnom bankovom združení (IIF) vo Washingtone. Banka je zapísaná v Registri transparentnosti Európskej únie a podáva pravidelné správy o tamajších

aktivitách, osobách a ročných výdavkoch v rámci politického lobingu. Vo vzťahu k dialógu s politickými zástupcami existujú viaceré formáty podujatí, predovšetkým v Berlíne. Jedným z nich sú „Politické raňajky“: počas zasadnutí parlamentu hostujúci rečníci diskutujú so zástupcami z oblasti politiky, vedy a ekonomiky o spoločenských a ekonomických témach. V decembri 2018 bola napr. Tijen Onaran hosťom na podujatí „Commerzbank v dialógu“. Generálna riaditeľka a zakladateľka Global Digital Women diskutovala s predsedom predstavenstva Commerzbank Martinom Zielke o tom, čo znamená digitálna transformácia pre ekonomiku, politiku a spoločnosť. Ďalšou komunikačnou platformou je „She-VIP-Lunch“. Tu sa stretávajú úspešné ženy zo sveta ekonomika politiky, spoločenského života, médií a diplomacie a diskutujú o politicky a spoločensky relevantných aspektoch svojej činnosti. Commerzbank podľa svojej platnej smernice o poskytovaní finančných darov neposkytuje žiadne dary politickým stranám, inštitúciám blízkym politickým stranám ani žiadnym politikom.

Témy týkajúce sa stredne veľkých podnikov sú v centre záujmu iniciatívy Commerzbank pod názvom UnternehmerPerspektiven. Raz ročne banka zisťuje aktuálne informácie u 2000 majiteľov a manažérov z prvej riadiacej úrovne zo spoločností rôznej veľkosti a z rôznych sektorov. Zástupcovia zo sveta ekonomiky, združení, politiky a vedy diskutujú o výsledkoch v rámci verejných podujatí. V roku 2018 sa diskutovalo o téme Big Data a o súvisiacich príležitostiach a výzvach pre stredne veľké podniky. Na devätnástich podujatiach v Nemecku a na jednom podujatí vo Švajčiarsku mali účastníci možnosť vymieňať si názory na túto oblasť, formovať nové nápady a nadväzovať kontakty.

Spoločenská angažovanosť

V záujme svojej spoločenskej angažovanosti udržiava koncern Commerzbank rozličnými spôsobmi kontakty so svojim okolím. Mnohé projekty a iniciatívy, ktoré boli založené spolu s partnermi z politiky, ekonomického života a spoločnosti, prispievajú k riešeniu aktuálnych problémov. Aj keď sa spoločenská angažovanosť v zmysle „povinného podávania správ CSR“ nemusí vnímať ako závažná, je Commerzbank presvedčená o jej pozitívnych sociálnych dopadoch.

Commerzbank Aktiengesellschaft sa pritom zameriava na ťažiskové body vzdelávanie a šport. Príkladom je ekologické praktikum, ktoré banka spolu s nemeckými národnými parkami zaviedla už v roku 1990. Na základe tohto praktika môže ročne do 70 študentov získať praktické informácie o ekologickom vzdelávaní a práci s verejnosťou v chránených oblastiach v celom Nemecku. Organizujeme a financujeme toto ekologické praktikum, pričom chránené oblasti zabezpečujú odbornú starostlivosť. V roku 2018 sa banka rozhodla, že v tomto projekte bude pokračovať najmenej do roku 2022. Od začiatku programu sa na ňom zúčastnilo takmer 1600

praktikantov. Absolventi Vnásajú potom svoje skúsenosti do ekonomiky, politiky, spoločnosti alebo ochrany životného prostredia.

Ešte dlhšie - už viac ako 30 rokov - existuje iniciatíva „Zelená stuha“: spoločne s Nemeckým olympijským zväzom Commerzbank AG každý rok oceňuje 50 športových klubov, ktoré sa vyznačujú príkladnou podporou talentov, prípadne mládeže a poskytuje každému z nich podporu vo výške 5 000 Eur. Dodnes viac ako 500 000 detí a mladých ľudí z viac ako 1 800 športových klubov profitovalo z tejto iniciatívy. Podpora širokých športových aktivít je aj v centre pozornosti projektu DFB-Junior-Coaches. Kým Nemecký futbalový zväz (DFB) pripravuje mladých na školu na ich činnosť ako budúci tréneri, krstní rodičia z Commerzbank pomáhajú pri príprave na povolanie: organizujú tréningy uchádzačov a sprostredkujú praktiku pre žiakov v pobočkách banky.

Osobitné ťažisko v rámci spoločenskej angažovanosti definovali spoločnosti z koncernu Commerzbank okrem toho na dobrovoľnícku činnosť: zamestnanci sú napr. formou uvoľnenia alebo poskytnutia infraštruktúry motivovaní k sociálnej angažovanosti. Toto osobné nasadenie zamestnancov využíva spoločenský rozvoj a zlepšuje životné podmienky znevýhodnených osôb. Rovnako takáto angažovanosť zlepšuje motiváciu na pracovisku a podporuje porozumenie medzi zamestnancami. Zamestnanci sa môžu podieľať na rôznych projektoch, v Nemecku napr. na Malteser Social Day, na príprave znevýhodnených mladých osôb na povolanie, v oblasti integrácie utečencov, v rámci charitatívnych športových projektov, iniciatívy business@school alebo v rámci rôznych vianočných akcií.

Commerzbank AG v uplynulom roku poskytla rôznym inštitúciám a organizáciám finančné dary vo výške 332 000 Eur.

V sledovanom roku bola banka mBank okrem toho po prvýkrát oficiálnym partnerom a sponzorom najväčšej charitatívnej akcii v Poľsku: nadácia Great Orchestra of Christmas Charity Foundation sa už niekoľko rokov angažuje za zlepšenie poľského zdravotníctva, najmä v oblasti pediatrie a ošetrovania pacientov, ako aj v oblasti vzdelávania. Tieto akcie v januári 2018 mBank oznámila, že zdvojnásobí finančné dary svojich klientov a na tento účel prístupila viaceré možnosti úhrad v oblasti mobilného a online bankovníctva, ako aj na bankomatoch. Ochota klientov poskytovať finančné dary presiahla s celkovou sumou ca 1,6 mil. eur (7 mil. zloty) všetky očakávania. mBank darovala nadácii takú istú sumu. Súťaž o „Golden Banker“ v Poľsku vyhrala v roku 2018 mBank za svoju spoločenskú angažovanosť v kategórii „Sociálne zodpovedná banka“.

Dôležitý príspevok k udržateľnému rozvoju spoločnosti realizujú aj viaceré nadácie, ktoré riadi alebo podporuje koncern. V spoločnosti Commerzbank aktívne pôsobia viaceré nadácie z oblasti vzdelávania, vedy, umenia a kultúry, ako aj sociálnych otázok: Nadácia Commerzbank podporuje na celom území Nemecka centrálna zariadenia a príkladné projekty z oblasti vedy, kultúry a sociálnych vecí. Pritom ide o podnety pre nových vedcov, sprostredkovanie kultúry a spoločenskú účasť. Nadácia Jürgena Ponta už viac ako 40 rokov podporuje nových mladých umelcov v Nemecku, a to v oblasti hudby, výtvarného umenia a literatúry.

Okrem toho existuje 6 sociálnych nadácií, ktoré finančne podporujú zamestnancov banky v nezavinených núdzových situáciách. Spoločným cieľom všetkých nadácií je prispieť k ďalšiemu rozvoju a perspektívnej existencii spoločnosti. Commerzbank AG podporila v roku 2018 tieto nadácie celkovou sumou 925 000 Eur, okrem iného na personál, pracovné miesta a ostatné vecné náklady.

Ako zakladateľka nadácie sa spoločnosť comdirect spolu s burzou v Stuttgarte stará o nadáciu Rechnen. Nadácia sa zameriava na to, aby zvýšila povedomie o význame počítania ako základnej vzdelávacej techniky a aby v Nemecku posilnila zručnosti v tejto oblasti. Podobný cieľ si v Poľsku stanovila nadácia mFoundation. Na obdobie rokov 2014 až 2020 definovala ťažiská svojej činnosti na stratégii „m for mathematics“, ktorá sa obracia na školy, univerzity a knižnice s cieľom zlepšiť matematické zručnosti v celej krajine. V roku 2018 predstavovali náklady na zákonné úlohy nadácie mFoundation ca 925 000 Eur (3,97 mil. zloty).

O tejto správe

Commerzbank je podľa „Zákona o posilnení poskytovania nefinančných informácií o spoločnostiach v ich správach o stave spoločnosti a koncernov“ (Zákon o transponovaní Smernice CSR) povinná vypracovať správu o nefinančných informáciách (§ 340a ods. 1a Obchodného zákonníka). Commerzbank plní túto povinnosť formou predloženia tejto správy o nefinančných informáciách podľa § 340i ods. 5 v spojení s § 315b ods. 3 a § 298 ods. 2 Obchodného zákonníka.

Pre nefinančnú správu bolo na jeseň 2018 v rámci analýzy podstatných aspektov identifikovaných desať nefinančných aspektov, ktoré sú rozhodujúce pre chápanie obchodných procesov a situáciu spoločnosti a ktoré majú významný dopad na našu obchodnú činnosť (viď tabuľku o obsahu nefinančnej správy). Na základe analýzy podstatných aspektov, ktorá bola naposledy realizovaná v roku 2015, sme najprv analyzovali štúdie, štandardy a ratingy a definovali potenciálne relevantné aspekty. Počas panelovej diskusie s jedenástimi zástupcami externých záujmových skupín boli v rámci kvalitatívnych rozhovorov formulované ich očakávania voči Commerzbank a určené ich priority podľa relevantnosti. Na základe online zisťovania medzi zamestnancami a riadiacimi pracovníkmi sme dodatočne zisťovali obchodnú relevantnosť týchto aspektov a význam dopadov našej obchodnej činnosti na tieto aspekty. O matíci, ktorá z týchto analýz vyplynula, sme diskutovali a túto sme schválili počas workshopu s odbornými zástupcami z jednotlivých jednotiek banky. Ak nie je uvedené inak, vzťahujú sa informácie k tejto správe na koncern. Okrem materskej spoločnosti Commerzbank AG boli do tejto správy zaradené aj dcérske spoločnosti, ktoré sú podľa inventúry rizík podstatné: comdirect bank AG, Commerz Real AG, mBank S. A. a Commerzbank Finance & Covered Bond S. A. (CFCB). V mnohých oblastiach – napr. v oblasti boja proti korupcii, personálneho manažmentu alebo manažmentu dobrých-

22	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f
28	Správa o odmeňovaní
41	Údaje podľa § 315 nemeckého obchodného zákonníka
46	Nefinančná správa

ho mena – platia smernice Commerzbank AG o tzv. „Global Functional Lead“ pre celý koncern. Ak sa podstatné právne úpravy v dcérskych spoločnostiach odlišujú od právnych úprav materskej spoločnosti koncernu, sú v tejto správe primerane vysvetlené. Spoločnosť CFCB, ktorá ku koncu roka 2018 spravovala portfólio určené na likvidáciu a mala už len 10 zamestnancov, nemusela za rok 2018 poskytnúť doplňujúce informácie o podstatných nefinančných otázkach a je zapojená do vysvetliviek Commerzbank AG.

V záujme dôsledného informovania adresátov našich finančných správ banka upustila od zákonnej možnosti využiť rámec na poskytnutie informácií. Podrobné informácie o stratégii udržateľného rozvoja Commerzbank AG, cieľoch programu udržateľného rozvoja a ďalších nefinančných činnostiach sú obsiahnuté v správe o udržateľnom rozvoji GRI a vo vyhlásení podľa Nemeckého kódexu udržateľného rozvoja, ktoré je možné nájsť na stránke <http://www.nachhaltigkeit.commerzbank.de>. Odkazy na údaje mimo ročnej závierky prípadne koncernovej závierky predstavujú ďalšie informácie a tieto nie sú súčasťou tejto správy o nefinančných informáciách.

Pri použití netto metódy nám nie sú známe žiadne podstatné riziká z vlastnej podnikateľskej činnosti alebo vzťahy s klientmi, produkty alebo služby, ktoré majú alebo budú mať pravdepodobný závažný negatívny dopad na nefinančné aspekty. Ďalšie informácie o riadení našich rizík nájdete vo výročnej správe koncernu na strane 110 nasl.

Táto nefinančná správa bola za účelom získania obmedzenej istoty skontrolovaná audítorskou spoločnosťou Ernst & Young podľa ISAE 3000 (Revised). Neobmedzený výrok o tejto kontrole je možné nájsť na strane 328 nasl.

Obsah nefinančnej správy

Podstatné aspekty podľa CSR-RUG	Príslušné aspekty podľa analýzy relevantnosti	Obsiahnuté v kapitole
Ekologické aspekty Rešpektovanie ľudských práv	<ul style="list-style-type: none"> Celostné riadenia rizík Dopad udržateľného rozvoja pri poskytovaní úverov Udržateľné investovanie a produkty kapitálového trhu 	Náš príspevok k udržateľnému finančníctvu
Vzťahy s klientmi	<ul style="list-style-type: none"> Ochrana a bezpečnosť osobných údajov Transparentnosť a férovosť vo vzťahoch ku klientom 	Naša zodpovednosť voči klientom
Zamestnanecké záležitosti	<ul style="list-style-type: none"> Atraktivita zamestnávateľa Rozmanitosť a rovnosť príležitostí 	Naša zodpovednosť ako zamestnávateľ
Boj proti korupcii	<ul style="list-style-type: none"> Integrita a Compliance 	Naša zodpovednosť v rámci riadenia spoločnosti
Sociálne aspekty	<ul style="list-style-type: none"> Dialóg so záujmovými skupinami Spoločenská angažovanosť 	

Správa o stave koncernu

- › V správe o stave koncernu poskytujeme informácie o ekonomických rámcových podmienkach ako aj ich dopadoch na obchodnú činnosť Commerzbank. Okrem toho podávame podrobnú správu o obchodnom vývoji koncernu Commerzbank za uplynulý obchodný rok 2018. Okrem toho predstavíme vyhliadky pre očakávaný vývoj rámcových podmienok Commerzbank ako aj koncernu samotného do roku 2019.
- › Commerzbank zvýšila v 2. roku realizácie svojej stratégie prevádzkový výsledok na 1,2 miliárd eur a vďaka úspešnému rastovému kurzu ďalej zlepšila kvalitu svojich výsledkov. V oboch hlavných segmentoch pokračoval rast. Napriek vysokým investíciám do digitalizácie ostali náklady v rámci očakávaní.

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

Obsah

60 Základy koncernu Commerzbank

60	Štruktúra a organizácia
60	Ciele a stratégia
62	Riadenie spoločnosti
63	Správa o odmeňovaní
63	Údaje podľa § 315 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka
63	Údaje podľa § 315a nemeckého Obchodného zákonníka a doplňujúca správa
63	Údaje podľa § 315d nemeckého Obchodného zákonníka
63	Údaje podľa § 340i ods. 5 nemeckého Obchodného zákonníka v spojení s § 315b ods. 3 nemeckého Obchodného zákonníka
63	Dôležité obchodno-politické udalosti

66 Správa o hospodárskej činnosti

66	Rámcové ekonomické podmienky
77	Výnosová, finančná a majetková situácia
72	Zhrnutie obchodnej situácie za rok 2018

74 Vývoj segmentov

74	Súkromní klienti a podnikatelia
80	Firemní klienti
87	Asset & Capital Recovery
89	Ostatné a konsolidácia

90 Naši zamestnanci

93 Správa o prognózach a príležitostiach

93	Budúca hospodárska situácia
94	Budúca situácia v bankovníctve
96	Očakávaná finančná situácia koncernu Commerzbank
98	Riadenie príležitostí v Commerzbank
100	Zhrnutie pravdepodobného vývoja koncernu Commerzbank
103	Správa koncernu o rizikách

Základy koncernu Commerzbank

Štruktúra a organizácia

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft je jedna z vedúcich nemeckých bánk pôsobiacich v sektore súkromných a firemných klientov, ktorá má pobočky vo viac ako 50 krajinách. Pri cca 1000 filiálkach majú naši klienti k dispozícii jednu z najhustejších sietí filiállok spomedzi všetkých nemeckých súkromných bánk. Celkovo má Commerzbank na celom svete viac ako 18,8 miliónov súkromných klientov a podnikateľov a 70 000 firemných klientov.

V rámci svojej novej stratégie Commerzbank sústreďuje svoje obchodné aktivity vo svojich dvoch hlavných segmentoch „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“, v rámci ktorých banka ponúka rozsiahle portfólio bankových služieb a služieb na kapitálovom trhu. V segmente „Asset & Capital Recovery (ACR)“ určenom na likvidáciu banka združuje obchody financované štátom ako aj všetky aktivity v oblasti financovania firemných nehnuteľností a financovanie lodí. Hlavné segmenty riadi vždy jeden člen predstavenstva.

Riadenie skupiny zahŕňa všetky štábne a riadiace funkcie: Group Audit, Group Communications (komunikácia), Group Compliance, Group Development & Strategy (rozvoj a stratégia), Group Finance (financie), Group Human Resources (ľudské zdroje), Group Investor Relations (vzťahy s investormi), Group Legal (právne oddelenie), Group Treasury ako aj centrálné rizikové funkcie. Podporné funkcie vykonáva Group Services (služby), ktorá zahŕňa Group Banking Operations (bankové operácie), Group Market Operations (operácie na trhu), Group Information Technology (IT), Group Organisation (organizácia), Group Security (bezpečnosť) a Group Support (podpora). V rámci externého výkazníctva sú štábne, riadiace a podporné funkcie združené v oblasti Ostatné a konsolidácia.

V tuzemsku riadi Commerzbank Aktiengesellschaft zo svojej centrály vo Frankfurt nad Mohanom celoplošnú sieť filiállok, cez ktorú sa podporujú všetky skupiny klientov. Najdôležitejšie tuzemské dcérske spoločnosti sú comdirect bank AG a Commerz Real AG. V zahraničí má banka 6 podstatných dcérskych spoločností, 20 zahraničných pobočiek a 31 reprezentácií v takmer 50 krajinách a vo všetkých dôležitých finančných centrách, akými sú Londýn, New York, Tokio, Hongkong a Singapur. Ťažisko medzinárodných aktivít sa však nachádza v Európe.

Commerzbank vyhotovuje koncernovú závierku, v ktorej sú okrem Commerzbank Aktiengesellschaft – ako operatívnej vedúcej spoločnosti – zahrnuté všetky podstatné dcérske spoločnosti, na ktorých má banka ovládajúci vplyv. Obchodný rok sa zhoduje s kalendárnym rokom.

Ciele a stratégia

Commerzbank sa považuje za férovú a kompetentnú banku, ktorá chce byť pre svojich klientov dlhodobým a spoľahlivým partnerom. Naše činnosti je Harry sa riadia podľa najvyšších etických hodnôt, integrity a férovosti a sme zaviazaní dodržiavať všetky platné zákony, smernice a štandardy na trhu. To je pre nás základ, na ktorom spolupracujeme s našimi súkromnými a firemnými klientmi, inštitucionálnymi klientmi, partnermi a osobami zodpovednými za rozhodovanie. „Banka na Vašej strane“ – na základe tohto prísľubu je možné hodnotiť Commerzbank vo všetkom, čo robí. Dodržiavanie tohto prísľubu naša banka v predchádzajúcich rokoch preukázala pri svojej praktickej činnosti.

Stratégia „Commerzbank 4.0“ znamená cestu banky do budúcnosti. Jej cieľ spočíva v udržateľne vyššej ziskovosti a silnejšej konkurencieschopnosti. Commerzbank ďalej rozvíja svoj obchodný model, nakoľko sa v digitálnej ére menia očakávania klientov. Commerzbank sa mení na digitálnu technologickú spoločnosť, aby mohla svoje služby na strane klientov poskytovať výrazne lepšie a aby bola vo vnútornom vzťahov stále efektívnejšia a cenovo výhodnejšia.

Tu sú hlavné body tejto stratégie:

Zameranie na silné stránky

S dvoma segmentmi „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“ sa Commerzbank bude v budúcnosti ešte viac zameriavať na svoje hlavné činnosti. Tým sa sústreďujeme na našu silnú stránku: poradenstvo pre našich klientov, a to osobne a digitálne. Rovnako sa sústreďujeme na naše základné kompetencie a vnímame šance digitalizácie, aby sme boli stále inovatívnejší, lepší a rýchlejší.

Banka sa tak zameria na oblastiach, v ktorých ponúka svojim klientom osobitnú pridanú hodnotu, a tým sa môže odlíšiť od konkurencie, a vzdá sa obchodných oblastí, ktoré nie sú v súlade s jej strategickým smerovaním.

Súkromní klienti a podnikatelia: ďalšie posilnenie pozície

Nový segment Súkromní klienti a podnikatelia zahŕňa súkromných klientov a podnikateľov Commerzbank ako aj spoločnosti comdirect, Commerz Real a mBank. Pre našich súkromných klientov sme naďalej s našimi partnerskými službami k dispozícii na celom

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

území Nemecka vo viac ako 1000 pobočkách. Rovnako chceme ďalej budovať našu digitálnu ponuku a vytvárame na to jednotnú digitálnu platformu pre všetkých klientov a všetky kanály. Na základe toho sa segment Súkromní klienti a podnikatelia stane prvou ozajstnou digitálnou multikanálovou bankou. Zároveň posilňujeme našu ponuku pre malé a stredné podniky. Na tento účel sme v segmente súkromných klientov a podnikateľov vytvorili vlastnú obchodnú oblasť pre podnikateľov, ktorá je zodpovedná za klientov – podnikateľov a menších firemných klientov. Naším cieľom je uľahčiť život našim klientom. U nás zažívajú bankové obchody v jednoduchšom, rýchlejšom a lepšom režime. Tým sa staneme klientskou bankou číslo 1. Naš plán: pre našich klientov sme k dispozícii v digitálnom priestore ako aj osobne. A chceme ďalej rásť pri dosahovaní zisku.

Firemní klienti: rast z pozície lídra doma a v zahraničí

V rámci obchodných aktivít v segmente Firemní klienti chce banka pokračovať v budovaní svojej vedúcej pozície pri obchodnom financovaní. Pritom sa banka orientuje na rast v najdôležitejších obchodných oblastiach pre nemeckých a európskych firemných klientov. Na základe hlbokého angažovanosti banky v kľúčových nemeckých priemyselných sektoroch automobilový priemysel, doprava, chemický a farmaceutický priemysel, strojárstvo, energetika a infraštruktúra ako aj spotrebný priemysel a obchod táto disponuje rozsiahlymi poznatkami o sektorech, čím sa odlišuje od konkurentov. Banka bude tieto poznatky v budúcnosti aj ponúkať aj svojim medzinárodným klientom v Európe. Aj v prípade stredných podnikov s obrátom medzi 15 a 100 mil. eur chce Commerzbank ďalej budovať svoje postavenie na trhu na základe svojich medzinárodných skúseností a digitalizácie. Za týmto účelom bude ďalej vyvíjať ponuku svojich služieb a zavádzať nové digitálne produkty a služby.

Vývoj smerom k technologickej spoločnosti

Paralelne s realizáciou stratégie našich hlavných segmentov meníme Commerzbank na digitálnu technologickú spoločnosť. Vyvíjame celostný digitálny obchodný model, ktorý spolu so silnou digitálnou ponukou spôsobí, že bankovníctvo bude pre všetkých klientov podľa možnosti čo najjednoduchšie. Na základe tohto strategického programu sme naštartovali celkovú obnovu banky. Cieľom stratégie „Commerzbank 4.0“ je stať sa vedúcou bankou v Nemecku pre súkromných klientov, podnikateľov a firemných klientov: digitálne a osoby, blízko ku klientovi, rýchlo a efektívne pri vybavovaní záležitostí.

Na základe získaných skúseností po 18-mesačnom fungovaní „Digitálneho kampusu“ sme schopní vyhlásiť, že banka sa koncom roka 2016 rozhodla pre správnu cestu. V multifunkčných tímoch a pomocou agilných metód sa realizujú Digital Operation Journeys. Klienti a zamestnanci získavajú skúsenosti s prvými digitálnymi produktami. V rámci implementácie novej dodávateľskej organizácie „Campus 2.0“ spraví banka v tomto roku ďalší krok vpred. Cieľom je dodávať pre predajné oddelenia oveľa rýchlejšie než doteraz funkčné produkty a služby pre klientov. Plánovaná dodávateľská organizácia má pozostávať z 18 hlavných oblastí, ktoré majú byť rozdelené do ca 50 menších organizačných jednotiek, tzv. klastrov. V každom klastru spolupracovať v jednom tíme kolegovia z odborných oddelení ako aj IT špecialisti. Každý klaster bude zodpovedať za všetky IT systémy, ktoré sú nevyhnutné pre produkty a služby, za ktoré klaster zodpovedá. To znamená, že klaster bude zodpovedný nielen za ich vývoj, ale aj za ich trvalú prevádzku. Toto dôsledné združovanie všetkých relevantných funkcií a kompetencií a na základe toho možná a úzka priama spolupráca v rámci klastrov znamená úsporu času a zdrojov. Vďaka tomu bude banka flexibilnejšia a pohyblivejšia.

Podrobné vysvetlivky k stratégii „Commerzbank 4.0“ nájdete na internetovej stránke Commerzbank <https://www.commerzbank.de>.

Riadenie spoločnosti

Riadenie v koncerne Commerzbank je založené na koncepcii orientovanej na hodnoty. Podstatné kritériá pritom spočívajú v tom, aby prijímané riziká boli zlučiteľné s externými a internými smernicami na zvládnutie rizík a aby bol dosiahnutý primeraný výnos z vloženého kapitálu. V tejto súvislosti banka pravidelne kontroluje alokáciu nedostatočných zdrojov do obchodných jednotiek a prispôsobuje svoju obchodnú štruktúru aktívne meniacim sa pomerom na trhu, aby dlhodobo zvyšovala hodnotu spoločnosti.

Podstatným nástrojom pri riadení je proces plánovania, počas ktorého predstavenstvo stanovuje cieľové hodnoty pre obchodné parametre a v rámci ktorého je možné existujúce zdroje, ako napr. kapitál a rizikové limity, priradiť cielene k segmentom. Predstavenstvo pravidelne kontroluje dodržiavanie obchodného plánovania. Existujúce zdroje ako sú kapitál a rizikové limity sa priradujú k segmentom pri zohľadnení nárokov na výsledok a rizikové profily. Banka zohľadňuje pri svojom riadení oba piliere kapitálových požiadaviek. S cieľom zabezpečiť kedykoľvek internú schopnosť niesť riziká sú v rámci plánovania alokované do príslušných častí kapitálové čiastky podľa druhov rizík.

Za účelom riadenia koncernu a segmentov banka používa nižšie popísané controllingové ukazovatele typické pre jednotlivé branže. Tieto ukazovatele pokrývajú všetky podstatné dimenzie riadenia koncernu. Ich vývoj sa monitoruje v rámci pravidelných manažérskych výkazov.

Banka zohľadňuje pri riadení spoločnosti oba piliere kapitálových požiadaviek. S cieľom kedykoľvek zabezpečiť internú schopnosť niesť riziká sa jednotlivé druhy rizík v rámci plánovania ekonomického kapitálu alokujú na jednotlivé segmenty. Regulačný kapitál so svojimi zadaniami na krytie rizík podľa „Capital Requirements Regulation (CRR)“ predstavuje základ pre zistenie viazaného vlastného imania segmentov. Okrem dodržiavania aktuálne platných regulačných zadaní (perspektívna fáza) sa kapitálový trh už zameriava na úplnú realizáciu CRR od roku 2018. Pomer Common-Equity-Tier-1 (fully phased-in) predstavuje pre banku podstatný ukazovateľ pre riadenie kapitálu.

Ako kritériá na hodnotenie úspechu sa používajú v procese riadenia firmy ukazovatele operatívny výsledok a výsledok koncernu po zdanení ako aj ukazovatele nákladová kvóta, výnos vlastného imania a z toho odvodená hodnota Economic Value Added. Nákladová kvóta slúži na hodnotenie efektívnosti nákladov a je definovaná ako pomer administratívnych nákladov voči výnosom z rizikovej prevencie. Výnos vlastného imania segmentov sa vypočítava z pomeru operatívneho výsledku príp. výsledku pred zdanením voči priemernému regulačnému viazanému vlastnému imaniu. Táto hodnota ukazuje, ako sa úročí kapitál investovaný v príslušnom segmenty. Plánované minimálne úročenie vloženého kapitálu sa tak, ako je to bežné pre koncepcie riadenia orientované na hodnoty – odvodzuje z očakávaného výnosu na kapitálovom trhu. S pohľadom na stratégiu „Commerzbank 4.0“ sa činnosť banky na úrovni koncernu sústreďia na čistý výnos vlastného imania „Return on tangible equity“.

Na meranie výkonnosti koncernu sa používa ukazovateľ Economic Value Added. Je definovaný ako rozdiel medzi výnosom vlastného imania koncernu a sadzbou kapitálových výnosov vynásobený imaním koncernu. Výnos vlastného imania zodpovedá pomeru koncernového prebytku po zdanení a menším voči priemernému koncernovému imaniu. Sadzba kapitálových výnosov odzrkadľuje minimálne očakávanie výnosov našich akcionárov s ohľadom na úročenie ich vloženého kapitálu a podrobuje sa kontrole každý rok. Zistenie sadzby kapitálových výnosov je založené na modeli „Capital Asset Pricing Model (CAPM)“, ktorý sa orientuje na kapitálový trh. Momentálne Commerzbank počíta so sadzbou kapitálových nákladov vo výške 7,5% po zdanení.

Vyššie uvedené controllingové veličiny sú ako ukazovatele koncernu začlenené do systému ďalších ukazovateľov špecifických pre segmenty, ktoré sú podľa príslušnej obchodnej stratégie jednotlivých segmentov odlišné.

Správa o odmeňovaní

Správa o odmeňovaní sa nachádza v správe o riadení spoločnosti v kapitole „Podnikateľská zodpovednosť“ a tvorí súčasť správy o stave koncernu.

Údaje podľa § 315 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 315 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka sa nachádzajú v správe o riadení spoločnosti v kapitole „Podnikateľská zodpovednosť“ a tvoria súčasť správy o stave koncernu.

Údaje podľa § 315a nemeckého Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 315a nemeckého Obchodného zákonníka sa nachádzajú v správe o riadení spoločnosti v kapitole „Podnikateľská zodpovednosť“ a tvoria súčasť správy o stave koncernu.

Údaje podľa § 315d nemeckého Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 315d nemeckého Obchodného zákonníka v spojení s § 289f nemeckého Obchodného zákonníka „Vyhlásenie o riadení spoločnosti“ sú obsiahnuté v „Správe Corporate-Governance“. Túto správu nájdete na internetovej stránke <https://www.commerzbank.de/geschaeftsbericht2018>.

Údaje podľa § 340i nemeckého Obchodného zákonníka v spojení s § 315b ods. 3 nemeckého Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 340i nemeckého Obchodného zákonníka v spojení s § 315b ods. 3 nemeckého Obchodného zákonníka sú obsiahnuté v kapitole „Podnikateľská zodpovednosť“ ako súhrnná osobitná nefinančná správa príp. na <https://www.commerzbank.de/NFE2018>.

Dôležité personálne a obchodno-politické udalosti

Podpísaním zmluvy o predaji oblasti Equity Markets & Commodities dosiahla Commerzbank ďalší míľnik pri realizácii stratégie „Commerzbank 4.0“. Dôkazom zdravého rizikového profilu a vysokej odolnosti banky voči stresom je výrazné zlepšenie výsledku v stresových testoch, ktoré realizoval Európsky úrad pre dohľad nad bankovníctvom. So svojim prvým vlastným Green Bond vydala Commerzbank dôležitý signál pre stúpajúci význam tejto investičnej triedy a tento krok rovnako potvrdzuje stratégiu udržateľnosti banky. Okrem toho banka ďalej posilnila svoju funkciu Compliance. Počas roka boli vykonané personálne zmeny v zložení dozornej rady ako aj predstavenstva.

Nové zloženie dozornej rady Commerzbank

Valné zhromaždenie vymenovalo dňa 8. mája 2018 na základe návrhu dozornej rady za členov dozornej rady Sabine U. Dietrich, Dr. Tobiasa Guldimanna, Dr. Rainera Hillebranda, Dr. Markusa Kerbera, Anju Mikus, Dr. Victoriu Ossadnik, Dr. Stefana Schmittmanna, Robina J. Stalkera, Nicholasa Tellera a Dr. Gertrude Tumpel-Gugereell. Už na začiatku roka 2018 sa konala voľba zástupcov zamestnancov do dozornej rady. Na konštitučnom zasadnutí, ktoré sa konalo hneď po valnom zhromaždení, zvolila dozorná rada za svojho predsedu Dr. Stefana Schmittmanna. Podrobné informácie o dozornej rade ako aj o obsadení jednotlivých výborov nájdete na internetovej stránke Commerzbank v záložke <https://www.commerzbank.de/aufsichtsrat>.

Zmeny v predstavenstve Commerzbank

Na zasadnutí dozornej rady dňa 5. decembra 2018 oznámil člen predstavenstva zodpovedný za firemných klientov Michael Reuther dozornej rade, že splní svoju zmluvu platnú do konca septembra 2019, avšak nie je pripravený prijať možnú ponuku na predĺženie tejto zmluvy. Na tom istom rokovaní dozorná rada s ľútosťou vyhovelá žiadosti Chief Operating Officer Franka Annuscheita o odchod z predstavenstva zo zdravotných dôvodov k 28. februáru 2019. Nástupcom Franka Annuscheita je Jörg Hessenmüller, ktorý bol dovtedy členom predstavenstva zodpovedným za Digital Transformation & Strategy. Vymenovanie Jörga Hessenmüllera za člena predstavenstva potvrdil ohľadom dňa 15. januára 2019.

Commerzbank vydala svoju prvú vlastnú obligáciu Green Bond

V polovici októbra 2018 vydala Commerzbank svoju prvú vlastnú obligáciu Green Bond na kapitálovom trhu. Objem emisie bol na úrovni 500 mil. eur. Z výnosov banka financuje projekty v oblasti obnoviteľných energií. So svojím prvým vlastným Green Bond vydala Commerzbank dôležitý signál pre stúpajúci význam tejto investičnej triedy. Emisia neprednostných obligácií (Non-preferred-Senior-Bond) narazila na veľký záujem investorov. Alokovateľný investičný objem bol na úrovni viac ako 1,1 miliárd EUR. Platnosť obligácie je 5 rokov. Kupón má hodnotu 1,25 % ročne. Commerzbank disponuje rozsiahlymi skúsenosťami na trhu so zelenými obligáciami. Banka podporuje svojich firemných klientov už niekoľko rokov a úspešne pri príprave udržateľných obligácií a ich umiestňovaní na medzinárodnom kapitálovom trhu. Obligácia bola vyvinutá na základe Green Bond Principles. Tento trhový štandard vytvára pre investorov vysokú transparentnosť týkajúcu sa konkrétneho použitia prostriedkov. Na základe toho udelila Commerzbank tejto obligácii úvery na veterné projekty Onshore a Offshore a na solárne projekty v Nemecku, ďalších európskych krajinách ako aj v severnej a južnej Amerike. Commerzbank sa pridáva k cieľu, ktorý bol prijatý v roku 2015 na Svetovej klimatickej konferencii OSN v Paríži, a ktorý oznámil obmedzenie globálneho otepľovania na menej ako 2 stupne Celzia oproti začiatku industrializácie. S tým súvisiacia energetická transformácia a znižovanie emisií CO₂ si vyžadujú nové technológie a produkty, ktoré sú spojené s vysokými investíciami.

Commerzbank dosiahla dobrý výsledok pri bankových stresových testoch EBA

Commerzbank napriek zostrenému krízovému scenáru výrazne zlepšila svoj výsledok počas stresových testov, ktoré organizoval v roku 2018 Európsky úrad pre bankový dohľad (EBA). Ide o ďalší dôkaz pre zdravý rizikový profil a vysokú stresovú odolnosť Commerzbank. V tzv. adverzatívnom scenári stresového testu dosiahla kvóta tvrdého jadrového kapitálu (CET 1) ku koncu sledovaného obdobia v roku 2020 úroveň 9,9 %. Pritom ide o 2,5 % viac než pri predchádzajúcej kontrole vykonávanej v roku 2016.

Ďalší míľnik pri realizácii stratégie „Commerzbank 4.0“

Dňa 8. novembra 2018 podpísala Commerzbank s bankou Société Générale kúpnu zmluvu o predaji obchodnej oblasti Equity Markets & Commodities (EMC). Už 3. júla 2018 obe banky ohlásili dohodu, podľa ktorej mala byť obchodná oblasť EMC predaná spoločnosti Société Générale. Grémiá zástupcov zamestnancov v Nemecku túto transakciu schválili, avšak ešte musí byť schválená príslušnými úradmi.

Obchody EMC Commerzbank zahŕňajú vydávanie a umiestňovanie na trhu štruktúrovaných obchodných a investičných produktov, etablovanú značku pre indexové fondy obchodované na burze (ETFs) ComStage ako aj príslušnú vedúcu platformu pre ETF-Marketmaking. Súčasťou transakcie nie sú vlastné obchody na kapitálovom trhu, ktoré zahŕňa sprevádzanie spoločnosti pri vydávaní akcií a finančných nástrojov založených na akciách („ECM – Equity Capital Markets“) ani obchodovanie s akciami („Equity Trading“) a ich predaj („Equity Sales/Brokerage“). To platí aj pre obchodovanie so zabezpečovacími produktami týkajúcimi sa surovinových rizík. Tieto aktivity ostávajú súčasťou strategických obchodov Commerzbank. V rámci transakcie majú byť obchodné knihy, obchody s klientmi, zamestnanci a časti IT infraštruktúry. Zamestnanci EMC-Frontoffice ako aj vlastní zamestnanci z následných jednotiek prejdú do spoločnosti Société. Prevod obchodných dní a príslušné doklady na súvahu a výnosy budú zjavné postupne.

Ďalšie posilnenie funkcie Compliance

Aj v obchodnom roku 2018 zrealizovala banka opatrenia na ďalšie posilnenie funkcie Compliance. To sa týka nielen štrukturálnych zmien, ale aj znižovania počtu pracovných miest, ako aj ďalšieho rozvoja zamestnancov a úspešného nábora ďalších externých expertov pre oblasť Compliance na centrále ako aj v zahraničných pobočkách. Po vytvorení trainee programu Compliance v roku 2017 boli aj v roku 2018 prijatí ďalší absolventi vysokých škôl do tohto nového medzinárodného programu.

S cieľom zlepšiť riadenie rizík v oblasti Compliance zrealizoval odbor Compliance rôzne opatrenia v oblastiach Global Financial Crime, Global Markets Compliance ako aj Anti-Bribery and Corruption. Rovnako boli prijaté opatrenia na posilnenie Compliance-Governance v tuzemsku a v zahraničí. Okrem iného banka pokračovala v posilňovaní globálneho systémového priestoru Compliance na základe najaktuálnejších trhových štandardov. Zároveň banka zaviedla vo Frontoffice tzv. „Compliance Coordination Units“ a pokračovala vo svojich aktivitách na budovanie štruktúr a ďalšie zlepšovanie existujúcich procesov Compliance v obchodných jednotkách.

V marci 2015 uzatvorila Commerzbank zmiery s viacerými úradmi v USA týkajúce sa podstatných porušení sankčných ustanovení USA a zákonov o praní špinavých peňazí. Vo vzťahu k zisteniam týkajúcim sa zmirov banka väčšinou z týchto zistení premenila na konkrétne opatrenia. Okrem toho banka získala rôzne správy ako aj záverečnú správu z monitoringu zadaného zo strany New York State Department of Financial Services (DFS), na ktoré odpovedala príslušnými implementačnými plánmi. Pri realizácii týchto implementačných plánov dosiahla banka dobrý pokrok a väčšinu zo zadaných opatrení aj zrealizovala. Ukončenie monitoringu ešte potvrdí DFS. Na príslušné rozhodnutie banka ešte čaká.

Podľa požiadaviek Financial Services and Markets Act 2000 (FSMA) londýnska pobočka Commerzbank udelila zákazku pora-

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

denskej spoločnosti, ktorá vystupuje ako tzv. „Skilled Person“. Táto poradenská spoločnosť preverila existujúce štruktúry a procesy (najmä s ohľadom na pranie špinavých peňazí/financovanie terorizmu, ako aj sankcie/embargá) vypracovala správu pre britský úrad Financial Conduct Authority (FCA). Následne bude posúdená efektívnosť plánu opatrení a spoločnosť ako Skilled Person podá správu voči FCA. Aj tu dosiahla Commerzbank pri implementácii dobrý pokrok.

Commerzbank je od 31. decembra 2012 predbežne registrovaná ako Swap Dealer na americkom úrade U.S. Commodity Futures Trading Commission (CFTC). V súlade s Consent Order zadaným zo strany CFTC dňa 8. novembra 2018 Commerzbank zadá na obdobie dvoch rokov poradenskú zmluvu externému poradcovi, kto-

rého musí schváliť CFTC. CFTC môže toto obdobie podľa vlastného uváženia predĺžiť o jeden rok, podľa toho, ako budú hodnotené protiopatrenia Commerzbank. Počas kontrolného obdobia bude externý poradca vyhotovovať ročné správy, ktorý bude hodnotiť dodržiavanie zadaní vyplývajúcich z Commodities Exchange Act a CFTC zo strany Swap Dealer. Okrem toho bude správa obsahovať odporúčania na zlepšenie praktík, politík a postupov Swap Dealera. Externý poradca začne svoju prácu po ukončení schvaľovacieho procesu zo strany CFTC.

Ďalšie informácie o integrite a Compliance v Commerzbank nájdete vo výročnej správe koncernu v kapitole „Súhrnná osobitná nefinančná správa“ na strane 48 nasl.

Správa o hospodárskej činnosti

Rámcové ekonomické podmienky

Národohospodárske prostredie

Svetová ekonomika zaznamenala aj v roku 2018 nadpriemerne silný rast. Vývoj bol však v jednotlivých regiónoch výrazne odlišný. V Číne na oslabenie ekonomického rastu v dôsledku reštriktívnejšej ekonomickej politiky. Celkovo však ázijské prahové krajiny dokážu držať vysoké tempo expanzie nasadené ešte v roku 2017.

V USA bol ekonomický rast v roku 2018 podľa odhadov na úrovni 2,9%, čo je podstatne viac ako v roku 2017. Miera nezamestnanosti medzičasom klesla na menej ako 4 %. Na tomto pozadí americká centrálna banka zvýšila cieľové pásmo pre hlavné úrokové sadzby v predchádzajúcom roku o ďalších 100 bázických bodov na 2,25 % až 2,50 % a postupne znižovala portfólio svojich cenných papierov.

V eurozóne bol ekonomický rozmach v roku 2018 citeľne nižší. Celkový rast na úrovni 1,8 % bol o 0,5% nižší než v roku 2017. Bolo odôvodnené a aj slabým nárastom exportov, predovšetkým z Číny. Okrem toho ekonomika v druhej polovici roka trpela v dôsledku komplikovanej situácii v automobilovom priemysle. Napriek spomaleniu rastu sa situácia na trhu práce ďalej citeľne zlepšovala. Miera nezamestnanosti klesla koncom roka 2017 z 8,6 % na 7,9 % v decembri 2018, čím takmer dosiahla nízku úroveň pred vypuknutím krízy na finančnom trhu. Zostrená konkurencia o zamestnancov sa prejavuje medzičasom aj v oblasti miezd. Silnejší rast miezd však zatiaľ nevedol k zvýšeniu inflácie. Hlavná miera zdražovania – čiže index spotrebiteľských cien za predchádzajúci rok bez silných výkyvov cien energií a potravín – sa pohybuje naďalej okolo 1 %.

Európska centrálna banka ukončila na konci roka program nákupu obligácií. Splátky splatných cenných papierov však bude naďalej v plnej miere znova investovať.

Aj nemecká ekonomika zaznamenala v roku 2018 s odhadovanou mierou rastu 1,5 % podstatne slabší výsledok než v roku 2017 (2,2 %). Rast však ešte stále postačoval na ďalšie znižovanie nezamestnanosti. Miera nezamestnanosti bola na začiatku roka 2019 po očistení o sezónne vplyvy na úrovni 5,0 %, čím dosiahla novú rekordnú úroveň od znovu zjednotenia Nemecka. Konjunktúra brzdil najmä slabší dopyt zo zahraničia a komplikovaná situácia v automobilovom priemysle.

Na finančných trhoch spôsobilo pokračujúce zvýšenie úrokov zo strany americkej centrálnej banky a obchodný konflikt medzi USA a Čínou značný nepokoj. Akciové kurzy výrazne klesali a kurz amerického dolára sa výrazne zvýšil. Napriek stúpajúcim úrokom v USA bol výnos desaťročných spolkových obligácií na konci roka 2018 na úrovni, ktorá je o 0,3 % nižšia než na začiatku roka.

Podmienky v bankovníctve

Rok 2018 bol pre oblasť finančného priemyslu rokom protikladov. Január vošiel do dejín ako jeden z najlepších akciových mesiacov a po 35 rokoch viedol k jednému z najsilnejších začiatkov roka. Vo februári však došlo k vytriezveniu, výrazné straty kurzov len za obdobie dvoch týždňov zneistili mnohých bankových klientov..

V druhej polovici roka 2018 sa neistota v medzinárodnom prostredí v porovnaní so začiatkom roka výrazne zvýšila. Rozšíril na obchodný konflikt medzi USA a Čínou, potom ako boli vzájomne zavedené stále vyššie a rozsiahlejšie clá. V niektorých prahových krajinách sa zvýšila neistota, v dôsledku čoho sa výmenné kurzy dostali pod tlak. V dôsledku komplikovaných rokovanií o odchode Veľkej Británie z Európskej únie sa aj v tejto oblasti zvýšila neistota, keď nová talianska vláda následne predložila základné body pre svoj rozpočet, opätovne sa koncom septembra zvýšili rizikové prirážky a volatilita talianskych štátnych obligácií. Uvedené záťažové faktory dostávali pod tlak predovšetkým európske akcie, pričom táto neistota dopadla vo zvýšenej miere na bankové hodnoty. Mimoriadne žiadanými sa stali štátne dlhopisy, nakoľko sa považujú za bezpečné, pričom na celom svete vzrástla volatilita na trhoch s rizikovými investíciami.

Pri pohľade na celý sledovaný rok dostávala branža bankovníctva podstatne slabšie impulzy od ekonomických aktivít než v roku 2017. V sledovanom období došlo v porovnaní s rokom 2017 k poklesu ekonomického rastu v eurozóne ako aj v Nemecku, pričom rast exportu, ktorý je dôležitý pre obchod firemných klientov banky, sa znížil o takmer polovicu. Naproti tomu si celkový domáci dopyt na základe silného trhu práce a dobrej finančnej vybavenosti podnikateľského sektora udržal svoje tempo rastu, čo pomohlo dopytu po úveroch na bývanie a firemných úveroch. Automobilový priemysel, ktorý predstavuje branžu dôležitú pre bankovníctvo, bol v roku 2018 vystavený celému radu problémov, ktoré majú dopad aj na iné podnikateľské branže.

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

Rozšírený program nákupu obligácií v rámci eurosystému zlepšil síce v roku 2018 situáciu v oblasti likvidity a podmienky financovania bánk, na strane druhej však tento program vyvíjal opätovný tlak na čistú úrokovú maržu a zaťažoval tak výnosovú situáciu, a to napriek zrýchlenému udeľovaniu úverov pre tuzemské podnikateľské subjekty. Kým v stresových testoch v roku 2018 boli ocenené snahy bánk týkajúce sa zníženia rizika platobnej schopnosti a likvidity a rovnako bola ocenená odolnosť bánk, zosilneli obavy týkajúce sa oslabenia výnosovej situácie bankového systému v eurozóne a schopnosti finančných inštitúcií dosiahnuť dostatočné výnosy v obchodoch závislých od úrokov.

V sledovanom roku sa okrem iného ukázalo, aký vysoký význam sa pripisuje kybernetickej bezpečnosti a téme Compliance. Ochrana dátových sietí a príslušné vzdelávanie zamestnancov predstavuje napriek už existujúcemu vyvinutému chápaniu témy IT bezpečnosti trvalú úlohu, ktorú musí bankový sektor vnímať veľmi vážne. To isté platí, ak ide o to zabezpečiť dodržiavanie právnych a regulačných požiadaviek.

Celkovo v roku 2018 pokračovala základná transformácia európskeho bankového systému. Branža je dnes menšia, je výrazne orientovaná na svoje hlavné funkcie, menšia, avšak aj robustnejšia a odolnejšia voči budúcim krízam.

Výnosová, finančná a majetková situácia

Koncern Commerzbank používa od 1. januára 2018 IFRS 9 „Finančné nástroje“. Z uplatňovania týchto pravidiel IFRS 9 vyplývajú zmeny metód bilancovania a oceňovania používaných v koncerne. Podľa prechodných predpisov IFRS 9 nedošlo k úprave porovnateľných číselných údajov. Vysvetlivky k zmenám príp. úpravám metód bilancovania a oceňovania a dopadom prvotného uplatnenia IFRS 9 sú uvedené v koncernovej závierke v poznámke číslo 4 prípadne 5.

Na základe podpísania kúpnej zmluvy medzi Commerzbank a Société Générale týkajúcej sa obchodnej oblasti Equity Markets & Commodities (EMC) boli majetok a záväzky z obchodnej oblasti EMC v koncernovej závierke primeraným spôsobom upravené podľa IFRS 5. Výnosy a náklady z obchodnej oblasti, ktorá bola zrušená, sa vykazujú v osobitnej položke v rámci výkazu ziskov a strát. Zároveň boli upravené údaje za predchádzajúci rok. Ďalšie informácie sú uvedené v koncernovej závierke v poznámke číslo 4.

Operatívny výsledok koncernu Commerzbank za sledovaný rok dosiahol hodnotu 1 245 mil. eur. To v porovnaní s predchádzajúcim rokom znamená nárast o 8,4%. Výsledok koncernu pripadajúci akcionárom Commerzbank dosiahol v sledovanom období 865 mil. eur.

Bilančná suma koncernu Commerzbank bola k 31.12.2018 na úrovni 462,4 miliárd eur. Oproti začiatku roka 2018 ide o nárast o 2,5 % príp. 11,2 miliárd eur.

Zvýšenie rizikových aktív na 180,5 miliárd eur je v zásade založené na zvýšení aktív z úverových rizík, ktoré bolo len mierne znížené na základe zníženia hodnôt z úprav podľa predpisov IFRS a ďalšieho zníženia likvidovaného portfólia. Menšie zvýšenie rizikových aktív z prevádzkových rizík bol vyrovnaný menším znížením rizikových aktív z trhových rizík. Kapitál Common-Equity-Tier-1 (tvrdý jadrový kapitál) bol vykázaný vo výške 23,2 miliárd eur a príslušná kvóta jadrového kapitálu vo výške 12,9 %.

Výkaz ziskov a strát koncernu Commerzbank

Jednotlivé položky výkazu ziskov a strát zaznamenali v roku 2018 nasledovný vývoj:

Úrokový prebytok bol v sledovanom roku na úrovni 4 748 mil. eur, a tým na úrovni presahujúcej úroveň predchádzajúceho roka. V segmente súkromných a firemných klientov sa úrokový prebytok v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne zvýšil. Segment profitoval výrazne z úrokových výnosov, ktoré boli získané za obdobie celých dvanástich mesiacov a ktoré sa vzťahujú na portfólio splátkových úverov prevzaté v auguste 2017. Aj tuzemské úložky prispeli v roku 2018 citeľne k nárastu výnosov, po výraznom klesajúcom trende úrokových výnosov v predchádzajúcom roku. mBank zaznamenala vyššie úrokové výnosy v úverových ako aj depozitných obchodoch a profitovala pritom z nárastu marží ako aj ďalšieho nárastu objemu. V segmente firemných klientov sa rastový kurz vyplatil. Zaťaženia vyplývajúce z úrokového prostredia, striedameho dopytu po produktoch na kapitálovom trhu a zabezpečovacích produktoch ako aj z intenzívnej cenovej konkurencie sa podarilo takmer vykompenzovať. Segment Asset & Capital Recovery vykázal v sledovanom roku zníženie úrokového prebytku, ktorý súvisel s ocenením lodného portfólia aktuálnou hodnotou a aj s ďalšou likvidáciou portfólia.

Provizný prebytok sa oproti predchádzajúcemu roku znížil o 3,2 % na 3 089 mil. eur. V segmente súkromných klientov a podnikateľov provízny prebytok oproti predchádzajúcemu roku mierne klesol. Na strane jednej to súviselo s úplným odpadnutím províznych výnosov zo sprostredkovania spotrebných úverov, ktoré Commerzbank od prvej polovice roka 2017 ponúka prostredníctvom vlastných platforiem. Na strane druhej poklesli predovšetkým od obratu závislé provízne výnosy v tuzemských obchodoch s cennými papiermi, čo odzrkadľuje stlmenie klientskych aktivít z dôvodu smernice o finančnom trhu MiFID II, ktorá vstúpila do platnosti začiatkom roka 2018. Naproti tomu vyplynuli zo služieb platobného styku výrazne zvýšené provízne výnosy. Provízne výnosy mBank z dôvodu odpadnutia výnosov súvisiacich s predajom skupinového poistenia klesali, kým predovšetkým výnosy z úverových obchodov, ako aj provízie z transakcií mali pozitívne vývoj. V segmente firemných

klientov bol provízny prebytok nižší než v predchádzajúcom roku, čo predovšetkým súvisí s nižším príspevkom produktov na kapitá-

lovom trhu a zabezpečovacích produktov.

Prehľad výsledkov Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena
Úrokový prebytok	4 748	4 295	452
Výnosy z dividend	36	106	-70
Výsledné riziko	-446	n/a	.
Riziková prevencia v úverových obchodoch	n/a	-781	.
Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia	n/a	-76	.
Provízny prebytok	3 089	3 192	-103
Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených at-Equity a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	414	513	-99
Výsledok z finančných činností, at-Equity a ostatné	283	733	-450
Administratívne náklady	6 879	6 834	45
Operatívny výsledok	1 245	1 149	97
Náklady na reštrukturalizáciu	-	808	-808
Výsledok pokračujúcich obchodných oblastí pred zdanením	1 245	341	904
Dane z príjmov a výnosov	268	215	52
Výsledok zrušených obchodných oblastí po zdanení	-10	96	-106
Výsledok koncernu	968	222	746
Výsledok koncernu pripísaný akcionárom Commerzbank	865	128	737

¹ Úprava hodnôt na základe zmeny vo vykazovaní ako aj ďalších restatementov (viď koncernová závierka poznámka č. 4).

Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou bol v sledovanom období na úrovni 366 miliónov eur, po 598 miliónov Eur v predchádzajúcom roku. Pokles súvisí predovšetkým s dopadmi oceňovania v oblasti Ostatné a konsolidácia.

S hodnotou 26 miliónov eur bol ostatný výsledok finančných nástrojov o 218 miliónov eur nižší než v predchádzajúcom roku, v ktorom boli obsiahnuté zisky z predaja podielu na spoločnosti Concardis poskytujúcej služby platobného styku.

Výsledok ostatných činností za sledované obdobie bol vykázaný vo výške 245 mil. eur, po 466 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Výsledok za sledované obdobie obsahuje výnosy z predaja skupinových poisťovacích obchodov dcérskej spoločnosti mBank mFinance v segmente súkromných klientov a podnikateľov, ako aj z predaja podielu v segmente firemných klientov. Okrem toho mali výnosy z predaja nehnuteľností, ako aj úroky za nároky na vrátenie dane pozitívny dopad na výsledok. Vo výsledku za predchádzajúci rok sú okrem toho obsiahnuté výnosy z prevzatia portfólia spotrebných úverov ako aj jednorazové výnosy súvisiace s predajom nehnuteľností.

Výsledné riziko v sledovanom období bolo vykázané vo výške -446 mil. eur. V segmente súkromných klientov a podnikateľov výsledné riziko odzrkadľuje prevzatie tuzemských spotrebných úverov do vlastných účtovných kníh, ako aj rozpustenie opravných položiek v predchádzajúcom roku. Okrem obchodov v oblasti spotrebných úverov bola potreba rizikovej prevencie naďalej na úrovni predchádzajúceho roka. Výsledné riziko mBank bolo takmer na úrovni za predchádzajúci rok. Výsledné riziko segmentu firemných

klientov naďalej profitovalo z vysokej kvality úverového portfólia, pričom predovšetkým v prvej polovici sledovaného roka boli v tomto výsledku obsiahnuté aj rozpustenia opravných položiek na jednotlivé angažovanosti.

Administratívne náklady boli v sledovanom roku na úrovni 6 879 mil. eur, čím boli mierne vyššie než v predchádzajúcom roku. Nárast je spôsobený predovšetkým vyššími investíciami do digitalizácie a rastu ako aj nárastom nákladov na regulačné projekty a odvody, ako napr. do fondu na ochranu vkladov a poľský bankový odvod. Kým personálne náklady boli na úrovni predchádzajúceho roka, čo súviselo predovšetkým so znížením variabilnej odmeny, zvýšili sa vecné náklady, vrátane odpisov hnuťelného majetku a ostatného nehnuteľného majetku o 2,9 % na 3 438 mil. Eur. Nárast vyplýval predovšetkým z vyšších nákladov na IT, zvýšených nákladov na dosahovanie príjmov, nákladov na priestorov a povinných príspevkov – v nich je zahrnutý aj poľský bankový odvod – ako aj zo zvýšenia plánovaných odpisov nehnuteľného majetku.

Ako výsledok popísaného vývoja dosiahol koncern Commerzbank v sledovanom roku prevádzkový výsledok vo výške 1 245 mil. Eur, po 1 149 miliónov Eur v predchádzajúcom roku.

Výsledok pokračujúcich obchodných oblastí pred zdanením bol vykázaný vo výške 1 245 mil. eur, po 341 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Vo výsledku za predchádzajúci rok boli obsiahnuté aj náklady na reštrukturalizáciu vo výške 808 mil. eur, ktoré súvisia s realizáciou stratégie „Commerzbank 4.0“.

Za sledované obdobie vznikli daňové náklady z pokračujúcich obchodných oblastí vo výške 268 mil. Eur, po 215 mil. Eur v pred-

chádzajúcom roku. Výsledok pokračujúcich obchodných oblastí po zdanení bol vykázaný vo výške 978 mil. eur, po 126 mil. eur v predchádzajúcom roku. Výsledok zrušenej obchodnej oblasti po zdanení bol vo výške –10 mil. eur. Po zohľadnení menšinových podielov bol akcionárom Commerzbank pripočítaný za sledovaný rok 2018 výsledok koncernu vo výške 865 mil. eur, po 128 mil. eur v predchádzajúcom roku.

Na základe vykázania výsledku Commerzbank Aktiengesellschaft podľa Obchodného zákonníka za obchodný rok 2018 sa predpokladá, že za obchodný rok 2018 budú obslužené všetky kapitálové nástroje Commerzbank Aktiengesellschaft závislé od zisku. Valnému zhromaždeniu bude predložený návrh na vyplatenie dividendy vo výške 0,20 eur.

Celkový výsledok, ktorý okrem výsledku koncernu zohľadňuje aj ostatný výsledok za dané obdobie, bol za rok 2018 na úrovni 626 mil. eur.

Ostatný výsledok za dané obdobie vo výške - 342 mil. eur zostáva zo zmien rezervy na nové ocenenie FVOCI_MR (- 93 miliónov eur), z rezerv z Cash Flow Hedges (47 miliónov Eur), rezervy z menového prepočtu (- 102 miliónov eur), zmeny v dôsledku nového ocenenia dôchodkových plánov zameraných na výkon (- 287 miliónov eur), zmeny nového ocenenia nástrojov vlastného imania FVOCI_R (- 3 milióny eur) ako aj zo zmeny vlastných rozpätí pri záväzkoch FVO neutrálnych voči výsledku (96 miliónov eur).

Operatívny výsledok na akciu predstavuje 0,99 eur, výsledok na akciu 0,69 eur. Za predchádzajúci rok boli tieto ukazovatele vo výške 0,92 eur príp. 0,10 eur.

Súvaha koncernu Commerzbank

Uplatňovanie štandardu 9 Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS 9) viedlo k zmenám v klasifikácii a oceňovaniu finančného majetku ako aj v oblasti Impairment finančného majetku. Pri komentovaní súvahových položiek používame na základe lepšej porovnateľnosti porovnateľné údaje k 1. januáru 2018 (otváracia súvaha podľa IFRS 9). Prechodný výkaz od 31. 1. 2017 (podľa IAS 39) do 1. 1. 2018 (podľa IFRS 9) sa nachádza v koncernovej závierke na strane 167 nasl.

Bilančná suma koncernu Commerzbank bola k poslednému dňu 2018 na úrovni 462,4 miliárd eur. Oproti poslednému dňu predchádzajúceho roka ide o nárast o 2,5 % príp. 11,2 miliárd eur.

Hotovostná rezerva a vklady poklesli v porovnaní s posledným dňom uplynulého roka o 1,3 miliárd Eur na 53,9 miliárd Eur. Tento pokles oproti rozhodujúcemu dňu 1. januáru 2018 súvisel najmä s preskupením vkladov v centrálnych bankách do hotovostnej rezervy.

Finančný majetok „Amortised Cost“ vzrástol oproti 1. 1. 2018 o 14,8 miliárd eur na 279,1 miliárd eur. Nárast oproti otvárací súvaha IFRS vyplýval z nárastu obchodov v oblasti financovania výstavby v segmente súkromných klientov a podnikateľov ako aj z nárastu objemov pri pôžičkách a úveroch voči úverovým inštitúciám.

Finančný majetok „Fair Value OCI“ zaznamenal hodnotu 26,7 miliárd Eur, a tým nárast o 1,5 miliardy eur oproti 1. 1. 2018. Nárast o 5,8 % vyplýval najmä z nárastu dlhových nástrojov.

Finančný majetok „Mandatorily Fair Value P&L“ dosiahol hodnotu 34,1 miliárd eur, čím bola táto hodnota o 0,9 miliárd eur vyššia než k rozhodujúcemu dňu 1. 1. 2018. Nárast je založený predovšetkým na náraste objemov pri pôžičkách a úveroch voči úverovým inštitúciám.

V porovnaní s posledným dňom predchádzajúceho roka poklesol finančný majetok „Held for Trading“ o 18,2 miliárd eur na 42,5 miliárd eur. Kým pozitívne trhové hodnoty z úrokových derivátov a menových derivátov celkovo poklesli o 7,7 miliárd eur, znížili sa nástroje vlastného imania o 7,9 miliárd eur. Celkovo prispelo preúčtovanie aktív EMC do majetku určeného na predaj v objeme 12,1 miliárd eur k celkovému poklesu.

Finančný majetok určený na predaj a predajné skupiny boli vykázané vo výške 13,4 miliárd eur, čím boli vyššie než k rozhodujúcemu dňu 1. 1. 2018. Výrazný nárast bol v zásade spôsobený predajom obchodov EMC pre spoločnosť Société Générale ako aj predaj spoločnosti ebase GmbH dohodnutý medzi comdirect bank AG a FNZ Group.

Aktíva I mil. €	31.12.2018	1.1.2018 ^{1,2}	Zmena v %
Finančný majetok – Amortised Cost	279 137	264 345	5,6
Finančný majetok – Fair Value OCI	26 659	25 205	5,8
Finančný majetok – Mandatorily Fair Value P&L	34 073	33 138	2,8
Finančný majetok – Held for Trading	42 501	60 716	-30,0
Dlhodobý majetok držaný za účelom predaja a majetok z predajných skupín	13 433	78	.
Ostatné aktíva	66 566	67 689	-1,7
Celkom	462 369	451 171	2,5

Pasíva I mil. €	31.12.2018	1.1.2018 ^{1,2}	Zmena v %
Finančné záväzky – Amortised Cost	346 668	335 978	3,2
Finančné záväzky – opcia Fair Value	21 949	20 385	7,7
Finančné záväzky – Held for Trading	43 404	56 593	-23,3
Záväzky z predajných skupín	12 914	-	.
Ostatné pasíva	8 023	9 395	-14,6
Vlastné imanie	29 411	28 820	2,1
Celkom	462 369	451 171	2,5

¹ Úprava otváracej súvahy podľa IFRS 9 (viď koncernová závierka bod 5).

² Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a ďalších restatementov (viď koncernová závierka bod 4).

Na strane pasív boli finančné záväzky „Amortised Costs“ vykázané na úrovni 346,7 miliárd eur, čím boli o 10,7 miliárd eur vyššie než k rozhodujúcemu dňu 1. 1. 2018. Vydané dlhopisy- predovšetkým záložné listy a papiere peňažného trhu – ako aj vklady klientov v porovnaní s rozhodujúcim dňom 1. 1. 2018 výrazne narástli.

Finančné záväzky „Fair Value Option“ zaznamenal oproti začiatku roka 2018 nárast o 1,6 miliárd eur na 21,9 miliárd eur. Kým vydané dlhopisy klesli o 5,0 miliárd eur, vzrástli okrem iného v súvislosti s preúčtovaním do záväzkov zo zrušených obchodných oblastí, ktoré sú držané za účelom predaja, vklady a ostatné finančné záväzky o 6,6 miliárd eur. Nárast bol spôsobený najmä rozšírením zabezpečených obchodov na peňažnom trhu s úverovými inštitúciami a poskytovateľmi finančných služieb.

Finančné záväzky „Held for Trading“ boli na úrovni 43,4 miliárd eur, čím boli o 13,2 miliárd eur nižšie než k rozhodujúcemu dňu 1. 1. 2018. Pokles vyplýva predovšetkým z negatívnych trhových hodnôt z derivátov, ktoré poklesli o 8,3 miliárd eur. Celkovo preúčtovanie aktív EMC do záväzkov držaných za účelom predaja v objeme 8,3 miliárd eur prispelo k celkovému poklesu.

Záväzky z predajných skupín boli vo výške 12,9 miliárd eur. Tento výsledok zahŕňa záväzky súvisiace s predajom obchodov EMC pre spoločnosť Sociétés Générale ako aj predajom spoločnosti ebase GmbH dohodnutým medzi comdirect bank AG a FNZ Group.

Vlastné imanie

Vlastné imanie (pred započítaním menšinových podielov) vykázané v súvahe k 31. decembru 2018 sa s hodnotou 28,2 miliárd eur zvýšilo o 1,9% nad úroveň k 1. 1. 2018. na 28,9 miliárd eur. Ďalšie

informácie o zmene vlastného imania sa nachádzajú v koncernovej závierke na strane 152 nasl.

Rizikové aktíva na koncu roka 2018 boli vykázané na úrovni 180,5 miliárd eur, čím boli o 9,5 miliárd eur vyššie než ku koncu roka 2017 („fully phased-in“). Nárast súvisel s nárastom aktív z úverových rizík podmieneným rastom, ktorý bol len mierne znížený na základe poklesu vyplývajúceho z úprav IFRS-9 a ďalšej likvidácie portfólií. Mierne zníženie rizikových aktív z prevádzkových rizík bolo kompenzované miernym znížením rizikových aktív z trhového rizika. Započítateľný jadrový kapitál („phase-in“) sa na základe nasledujúceho kroku Basel-3-phase-in a prechodu na IFRS 9 znížil, čo bolo čiastočne kompenzované regulačne započítateľným ziskom a zníženými regulačnými záškami, pokles oproti poslednému dňu v roku 2017 bol zaznamenaný o 1,9 miliárd eur na 24,1 miliárd eur. Kvóta jadrového kapitálu poklesla na 13,4 %. Kapitál Common-Equity-Tier-1 (tvrdý jadrový kapitál) bol na úrovni 23,2 miliárd eur a príslušná kvóta na úrovni 12,9 %. Kvóta vlastného imania bola k rozhodujúcemu dňu na úrovni 16,3 %. Kvóta Leverage Ratio, ktorá poukazuje na pomer medzi kapitálom Tier-1 a Leverage Exposure, bola na základe pravidiel CRD IV/CRR platných k rozhodujúcemu dňu na úrovni 5,0 % („phase-in“) príp. 4,8 % („fully phased-in“).

Banka dodržiava všetky požiadavky dozorných orgánov. Tieto údaje zahŕňajú koncernový výsledok pripadajúci na akcionárov Commerzbank a koncernový výsledok započítateľný podľa regulačných požiadaviek.

Refinancovanie a likvidita koncernu Commerzbank

Za riadenie likvidity koncernu zodpovedá odbor Group Treasury, ktorý je zastúpený vo všetkých dôležitých lokalitách v tuzemsku a zahraničí a ktorý má línie vykazovania vo všetkých dcérskych spoločnostiach.

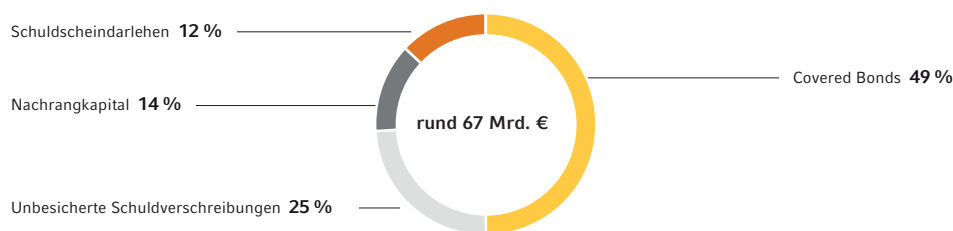
Riadenie likvidity je rozdelené na operatívne a strategické komponenty. V rámci operatívneho riadenia likvidity prebieha riadenie denných platieb, plánovanie očakávaných platobných tokov a riadenie prísunov do centrálnych bánk. Okrem toho sa táto oblasť zaoberá s prístupom k nezabezpečeným a zabezpečeným zdrojom financovania na peňažnom a kapitálovom trhu ako aj riadením likvidného portfólia. Strategické riadenie likvidity zahŕňa zostavovanie a vyhodnocovanie profilov splatnosti aktív a pasív relevant-

ných pre likviditu v rámci stanovených limitov a koridorov. Doplňujúce informácie nájdete v správe koncernu o rizikách v kapitole „Riziká súvisiace s likviditou“.

Na základe obchodnej stratégie a pri zohľadnení rizikovej tolerance sú stanovené smernice a limity pre profil refinancovania a prostriedky na refinancovanie. Koncern sa pri krátkodobom a strednodobom refinancovaní opiera o primeranú diverzifikáciu týkajúcu sa investičných skupín, regiónov, produktov a mien. Nadradené rozhodnutia týkajúce sa riadenia likvidity prijíma centrálny výbor Asset-Liability-Committee (ALCO), ktorý sa schádza pravidelne. Sledovanie stanovených limitov ako aj rizika likvidity sa vykonáva na základe nezávislej rizikovej funkcie a pomocou interného modelu. Správy o rizikách v oblasti likvidity sa podávajú pravidelne ALCO a predstavenstvu.

Refinanzierungsstruktur Kapitalmarkt¹

zum 31. Dezember 2018

¹ na základe hodnôt zo súvahy.

Commerzbank mala v sledovanom období neobmedzený prístup na peňažný a kapitálový trh; banka vždy disponovala likviditou a platobnou schopnosťou. Rovnako dokázala kedykoľvek prijímať prostriedky nevyhnutné na vyvážený mix refinancovania a mala v sledovanom období naďalej pohodlnú kapitálovú vybavenosť. V roku 2018

Commerzbank prijala na kapitálovom trhu dlhodobé refinancovanie v celkovej výške 10,5 miliárd eur. Priemerná splatnosť všetkých emisií vydaných v sledovanom roku bola na úrovni približne siedmich rokov.

V nezabezpečenej oblasti Commerzbank Aktiengesellschaft vydala v prvom polroku benchmarkovú obligáciu s objemom 500 miliónov eur a splatnosťou 10 rokov.

V auguste po prvý raz vydané dlhopisy Preferred-Senior. Táto transakcia zahŕňa paralelnú emisiu dvoch dlhopisov so splatnosťou 5 rokov a objemom 1,25 miliárd eur príp. splatnosťou 10 rokov a objemom 500 mil. eur. V októbri vydala Commerzbank svoju prvú vlastnú obligáciu Green Bond na kapitálovom trhu. Objem emisie bol na úrovni 500 mil. eur a so splatnosťou piatich rokov na základe tohto dlhopisu banka financuje projekty v oblasti obnoviteľných energií. Ako druhoradý kapitál banka vydala 225 miliónov austrálskych dolárov a 400 mil. singapurských dolárov na ázijskom trhu. mBank umiestnila nezabezpečené dlhopisy v objeme ca 0,8 miliárd eur.

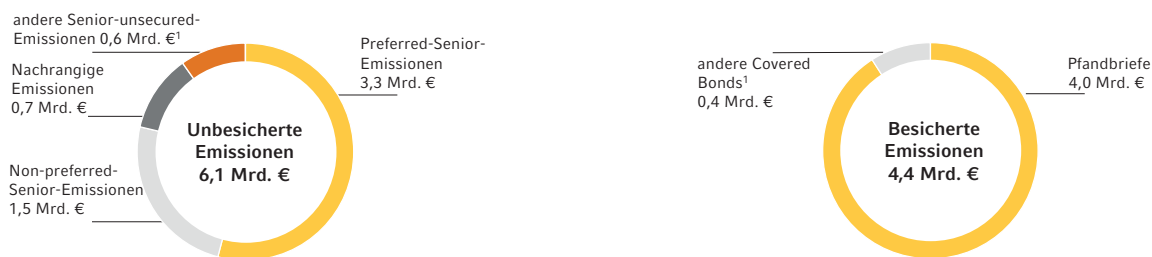
V rámci zabezpečených emisií boli na začiatku roka vydané hypotekárne záložné listy s objemom celkovo 3,9 miliárd eur. Z benchmarkových emisií pripadá 500 mil. eur na splatnosť 4 roky, 1 miliarda eur na splatnosť 5 rokov, 1,5 miliardy eur na 7 rokov a

750 mil. eur na 10 rokov. Commerzbank dokázala umiestniť svoje emisie v širokom okruhu tuzemských a zahraničných investorov.

mBank vydala kryté dlhopisy podľa poľského práva v objeme ca 0,4 miliárd eur.

Kapitalmarktfinanzierung des Konzerns 2018

Volumen 10,5 Mrd. €

¹ mBank.

Banka k rozhodujúcemu dňu vykazuje rezervu likvidity vo forme vysoko likvidných aktív vo výške 77,3 miliárd eur. Portfólio tejto rezervy pozostáva z vysoko likvidného majetku a zabezpečuje záruku pre prípad stresu. Toto portfólio je refinancované podľa chuti podstupovať riziká v oblasti likvidity s cieľom zabezpečiť nevyhnutnú rezervu počas rezervného obdobia stanoveného predstavenstvom. Z toho je časť držaná v osobitnom rezervnom portfóliu, ktoré riadi Treasury, aby bolo možné v prípade stresovej situácie pokryť úbytok likvidity a zabezpečenú okamžitú platobnú schopnosť.

Okrem toho banka udržiava tzv. rezervné portfólio Intraday-Liquidity vo výške 10,0 miliárd eur. Commerzbank na úrovni 135,66 % (priemer za posledných 12 mesiacov) výrazne presiahla požadovanú minimálnu kvótu pri ukazovateli likvidity „Liquidity Coverage Ratio“ (LCR) vo výške 100%. Ďalšie vysvetlivky k tomuto ukazovateľovi je nájdete v prílohe koncernovej závierky v bode 69. Na základe toho je likvidita Commerzbank v súlade s jej konzervatívnou a perspektívnou stratégiou refinancovania naďalej na vysokej úrovni. Likvidné prostriedky centrálnych bánk neboli čerpané.

Zhrnutie obchodnej situácie za rok 2018

Commerzbank v obchodnom roku 2018 naďalej realizovala stratégiu „Commerzbank 4.0“ podľa plánov a pokračovala v kurze rastu, aj keď bolo prostredie mimoriadne náročné. Na základe získania nových klientov a nárastu aktív v našej správe, ako aj objemu úverov sme zaznamenali ďalší rast. Podľa plánov sme v predchádzajúcom roku postúpili aj pri plnení nášho strategického cieľa, ktorým je ďalšie zjednodušenie štruktúry koncernu: predali sme obchodnú

oblasť Equity Markets & Commodities, a tým sme zjednodušili naše obchodné aktivity. Okrem toho sa v rámci segmentu firemných klientov staráme len o veľkých klientov a inštitucionálnych klientov a v segmente Asset and Capital Recovery sme takmer ukončili plánovanú likvidáciu portfólií CRE a Ship-Finance. Okrem toho sme ďalej posilnili základy banky na základe pohodlnej kapitálovej vybavenosti, nízkeho rizikového profilu a prísnyimi štandardmi v oblasti Compliance.

Na pozadí realizácie našej stratégie a na základe naďalej náročných podmienok na trhu sme splnili hlavné ciele stanovené na obchodný rok 2018 na strane výnosov ako aj na strane nákladov. Mierny pokles prevádzkových výnosov v porovnaní s predchádzajúcim rokom – podľa našich očakávaní – súvisel s nižšími očistenými výnosmi, čo sa prejavilo aj na stabilnej nákladovej základni vo forme mierneho nárastu nákladovej kvóty. Bez zohľadnenia vyšších jednorazových výnosov za predchádzajúci rok bol v uplynulom obchodnom roku dosiahnutý cieľ spočívajúci v zlepšení kvality výsledku a výnosov. Celkovo sme podľa našich predpokladov za obchodný rok 2018 dosiahli koncernový prebytok, ktorý je oproti predchádzajúcemu roku podstatne vyšší.

V segmente Súkromní klienti a podnikatelia sme v obchodnom roku 2018 na pozadí veľmi náročných rámcových podmienok dosiahli stanovené ciele týkajúce zlepšenia postavenia na trhu a výnosovej situácie. Pokrok bol dosiahnutý pri digitalizácii služieb a procesov než pri budovaní a sieťovaní distribučných kanálov vo všetkých oblastiach segmentu. Okrem toho bol v roku 2018 dosiahnutý dôležitý strategický čiastkový cieľ týkajúci sa zvýšenia počtu nových klientov: od začiatku stratégie „Commerzbank 4.0“ získal segment Súkromní klienti a podnikatelia milión nových klientov; len v roku 2018 to bolo takmer 420 000 klientov. Aj v úverových obchodoch boli v roku 2018 opäť dosiahnuté vysoké objemy nových obchodov. To sa dotýkalo súkromného financovania výstav-

by ako aj splátkových úverov. Na základe výrazného nárastu prevádzkových výnosov sa podarilo vo väčšej mier kompenzovať výrazný pokles jednorazových výnosov oproti predchádzajúcemu roku. Takmer nezmenené a administratívne náklady pri vyššom výslednom riziku, ktoré sme očakávali, viedli v spojení s vyššími očistenými výnosmi v sledovanom k podstatne vyššiemu očistenému prevádzkovému výsledku. K tomuto nárastu výnosov a výsledku prispeli tuzemské aktivity, predovšetkým obchodné transakcie na pobočkách, ale aj obchodné aktivity mBank.

V segmente Firemných klientov bol sledovaný rok 2018 spojený s niektorými výzvami. Pretrvávajúca úroveň nízkych úrokov, intenzívna konkurencia na nemeckom trhu ako aj regulačné prostredie sa odzrkadľujú aj vo vývoji výsledku. Okrem toho viedli geopolitické faktory neistoty k výraznej zdržanlivosti klientov. Naše očakávania týkajúce sa mierne stúpajúcich výnosov nebolo možné na tomto pozadí už dosiahnuť. Preto sme v polovici roka 2018 upravili našu prognózu výnosov za obchodný rok 2018. Predovšetkým pokles výnosov zo zabezpečovacích produktov a produktov kapitálového trhu viedli k poklesu výnosov v tomto segmente. Výsledné riziko, ktoré je podstatne lepšie, než sme očakávali, profitovalo naďalej z vysokej kvality úverového portfólia, pričom predovšetkým v prvej polovici sledovaného roka obsahoval tento výsledok aj rozpustenia opravných položiek pre jednotlivé transakcie. Očakávané a dosiahnuté mierne zníženie nákladovej základne sa preukázalo ako nedostatočné na udržanie nákladovej kvóty na stabilnej úrovni; táto hodnota zaznamenala nárast oproti predchádzajúcemu roku.

Segment ACR postupoval v sledovanom roku opäť rýchlejšie, než sa očakávalo, pričom zlikvidoval aktíva a riziká, ktoré nepatria medzi hlavné činnosti Commerzbank. Celkový objem meraný na základe Exposure at Default klesol v porovnaní s predchádzajúcim rokom o viac ako tretinu. Výrazne zlepšená riziková situácia sa prejavuje aj znížením čiastkových portfólií, ktoré sú čo najviac postihnu-

té rizikami v oblasti bonity, najmä vo vzťahu k financovaniu firemných nehnuteľností a lodí. Tento pokles bol okrem iného sprevádzaný aj zníženým zaťažením ohľadom výkazu výnosov. Výsledné riziko sa podľa našich očakávaní významne znížilo. Pokles rizikových nákladov predstavuje okrem iného hlavný dôvod, prečo sa prevádzkové straty z predchádzajúceho roka zmenili na pozitívny prevádzkový výsledok.

Na úrovni konca viedla predovšetkým podľa očakávaní nízka úroveň jednorazových výnosov k poklesu celkových výnosov pred rizikovou prevenciou o 2,2 % na 8,6 miliárd eur. Na základe rozsahu rizikového výsledku, ktorý bol z našej strany v polovici roka znížený, sa prevádzkový výsledok zvýšil o 0,1 miliárd eur na 1,2 miliárd eur. Vďaka prísnemu riadeniu nákladov sa nám podarilo okrem vyššieho zaťaženia v dôsledku regulačných nákladov doviezť vysoké investície do prestavby banky na digitálnu technologickú spoločnosť. V dôsledku toho boli administratívne náklady s úrovňou 6,9 miliárd eur na úrovni predchádzajúceho roka. Celkovo sa koncernový výsledok, ktorý sa priraďuje akcionárom, zvýšil na 865 mil. eur, po 128 mil. eur v predchádzajúcom roku. Čistý výnos vlastného imania bol podľa očakávaní na úrovni 3,4 %, čím presiahol o 0,5 % hodnotu za predchádzajúci rok, kým nákladová kvóta zaznamenala očakávaný nárast o takmer 2,3 % na 80,3 %.

K poslednému dňu v roku 2018 podiel Common-Equity-Tier-1 poklesol na 12,9 %. Tento výsledok vyplynul zo zníženia jadrového kapitálu ku koncu decembra 2018 na 23,2 miliárd eur, po 24,0 miliárd eur v predchádzajúcom roku („fully phased-in“), pri paralelnom náraste rizikových aktív o 5,5 %.

Celkovo banka v obchodnom roku 2018 využila rastové šance týkajúce sa klientov, objemu a výnosov, ktoré sa aj na základe situácie ponúkali.

Vývoj segmentov

Súkromní klienti a podnikatelia

Segment Súkromní klienti a podnikatelia zahŕňa tuzemské filiálky, skupinu comdirect, Commerz Real ako aj skupinu mBank. Aj v roku 2018 zaznamenal segment nárast ohľadom počtu nových klientov a

spravovaného majetku. S počtom klientov viac ako 13,1 miliónov v Nemecku a viac ako 5,7 miliónov v strednej a východnej Európe sme na týchto trhoch jedna z vedúcich bánk pre súkromných klientov a podnikateľov.

Vývoj výsledku

Mil. €	2017	2016 ¹	Zmena v percentuálnych bodoch
Výnosy pred rizikovou prevenciou	4 803	4 823	-0,4
Výsledné riziko	-233	n/a	.
Riziková prevencia v úverových obchodoch	n/a	-154	.
Administratívne náklady	3 835	3 811	0,6
Operatívny výsledok	735	858	-14,4
Viazaný vlastný kapitál (mil. €)	4 751	4 509	5,4
Operatívny výnos vlastného kapitálu (%)	15,5	19,0	-3,6
Kvóta nákladovosti v operatívnom obchode (%)	79,8	79,0	0,8

¹ Úprava hodnôt na základe restateментov (viď koncernová závierka bod 65).

Segment Súkromní klienti a podnikatelia dosiahol v obchodnom roku 2018 na pozadí náročných rámcových podmienok svoje základné ciele týkajúce sa zlepšenia pozície na trhu a výnosovej situácie. Na základe výrazného nárastu prevádzkových výnosov sa podarilo z väčšej časti kompenzovať výpadok jednorazových výnosov prijatých v roku 2017 vo výške 210 mil. eur (po saldovaní s jednorazovými nákladmi). K nárastu výnosov a výsledku prispeli tuzemské aktivity, predovšetkým obchody na pobočkách, ako aj obchodné aktivity mBank. Bez vylúčenia spomínaných špeciálnych dopadov sa prevádzkový výsledok znížil o 123 mil. eur na 735 mil. eur.

Výnosy pred rizikovou prevenciou dosiahli v obchodnom roku takmer úroveň predchádzajúceho roka 4 803 mil. Eur (4 823 mil. Eur). Úrokový prebytok v tuzemsku profitoval výrazne z úrokových výnosov z portfólia splátkových úverov bývalej spoločnosti „Commerz Finanz GmbH“, ktorú banka prevzala v auguste 2017. V oblasti tuzemských vkladov bol v roku 2018 okrem toho zaznamenaný citelný nárast výnosov po klesajúcej tendencii v predchádzajúcich rokoch. Úrokový prebytok zahŕňa aj tzv. odpisy Purchase-Price-Allocation-(PPA-), ktoré majú dopad na náklady a ktoré rozdeľujú oceňovacie rozdiely v dôsledku prevzatia portfólia splátkových úverov počas celého obdobia zostatkovej splatnosti prevzatého financovania. Z toho v sledovanom roku vyplynuli úrokové náklady vo výške 95 mil. eur, po 44 mil. eur v predchádzajúcom roku. Nárast vyplýva zo skutočnosti, že v predchádzajúcom roku vznikli odpisy na základe momentu prevzatia len v pomernej výške. mBank zaznamenala v úverových obchodoch ako aj v oblasti

vkladov vyššie úrokové výnosy a pritom profitovala z nárastu marží ako aj z ďalšieho nárastu objemu. Celkovo sa úrokový prebytok zvýšil o 226 mil. eur na 2 576 mil. eur. Provízny prebytok oproti predchádzajúcemu roku mierne poklesol o 43 mil. eur na 1 927 mil. eur. Tento vývoj bol spôsobený na strane jednej z odpadnutia províznych výnosov zo sprostredkovania spotrebných úverov, ktoré Commerzbank od prvej polovice roka 2017 ponúka prostredníctvom vlastných platforiem, na strane druhej výrazne klesli provízne výnosy závislé od obratu v rámci tuzemských obchodov s cennými papiermi, čo rovnako odzrkadľuje stlmené aktivity klientov v súvislosti so Smernicou o finančnom trhu MiFID II, ktorá bola zavedená na začiatku roka 2018. Na strane druhej viedli služby súvisiace s platobným stykom k rastúcim províznym výnosom. Provízne výnosy mBank poklesli z dôvodu odpadnutia výnosov z predaja skupinových poisťovacích obchodov dcérskej spoločnosti mBank mFinanse, kým výnosy z úverových obchodov ako aj provízií za transakcie mali pozitívny vývoj. V sledovanom roku, ako aj v predchádzajúcom roku bol vývoj pri ostatných zložkách výsledku výrazne poznačený zmenou výnosových položiek s jednorazovým charakterom. V prvom štvrťroku 2018 dosiahla mBank zisk z predaja skupinových poisťovacích obchodov svojej dcérskej spoločnosti mFinanse, ktorý je vykázaný v ostatnom výsledku vo výške 52 mil. eur. V predchádzajúcom roku 2017 zahŕňala táto výnosová položka jednorazový pozitívny špeciálny dopad v tuzemsku v spojení s prevzatím portfólia splátkových úverov vo výške 176 mil. eur. Ostatný výsledok z finančných nástrojov obsahoval v roku 2017 v tuzemsku aj zisk z predaja podielu na spoločnosti Concardis po-

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

skytujúcej platobné služby vo výške 89 mil. eur. Pri vylúčení týchto neopakujúcich sa výnosových položiek sú celkové ostatné výnosy v uplynulom obchodnom roku na úrovni 88 mil. eur, čím sú približne na úrovni predchádzajúceho roka 89 mil. eur.

Výsledné riziko vo výške –233 mil. eur odzrkadľuje nezmenenú vysokú kvalitu úverového portfólia, aj keď bola táto o –79 mil. eur vyššia než riziková prevencia v úverových obchodoch. Nárast súvisí predovšetkým s tuzemským portfóliom financovania spotreby s objemom 3,6 miliárd eur. V porovnaní s inými druhmi úverov, napr. súkromným financovaním výstavby zabezpečeným nehnuteľnosťami, vznikajú podľa očakávaní podstatne vyššie náklady na riziká, ktoré sú však v zásade zohľadnené vo vyššej ziskovej marži, a tým sú pokryté. Mimo obchodov v oblasti splátkových úverov bola potreba rizikovej prevencie v tuzemsku naďalej na úrovni predchádzajúceho roka. Výsledné riziko mBank bolo s hodnotou –121 mil. eur takmer na úrovni predchádzajúceho roka.

Administratívne náklady sa mierne zvýšili o 24 mil. na 3 835 mil. eur. Oproti personálnym nákladom zníženým o 23 mil. eur na 1 318 mil. eur – zníženie v tuzemsku o 33 mil. eur, nárast o 10 mil. eur v prípade mBank – bol nárast vecných nákladov o 43 mil. eur. Na strane jednej sa zvýšili celkové náklady potrebné na zabezpečenie regulácií, okrem iného náklady na ochranu vkladov a poľský bankový odvod, a v celkovom roku sa pohybovali na úrovni 250 mil. eur, na strane druhej ostali opatrenia na zabezpečenie a posilnenie budúcich výnosov, ako napr. investícií do digitalizácie produktov a služieb, na vysokej úrovni.

Celkovo dosiahol segment súkromných klientov a podnikateľov v obchodnom roku 2018 hospodársky výsledok pred zdanením vo výške 735 mil. eur, ktorý v porovnaní s predchádzajúcim rokom klesol o 123 mil. eur.

Podstatný vývoj v obchodnom roku

V segmente Súkromní klienti a podnikatelia sme v obchodnom roku 2018 na pozadí veľmi náročných rámcových podmienok dosiahli posun dopredu. Pokrok bol dosiahnutý pri digitalizácii služieb a procesov než pri budovaní a sieťovaní distribučných kanálov vo všetkých oblastiach segmentu. V tuzemských pobočkách bol naštartovaný nový model starostlivosti o klientov podnikateľov. V tejto súvislosti sa začiatkom septembra 2018 ca 24 000 klientov presunulo zo segmentu firemných klientov do segmentu podnikateľov.

Okrem toho bol v roku 2018 dosiahnutý dôležitý strategický čiastkový cieľ týkajúci sa zvýšenia počtu nových klientov: od začiatku stratégie „Commerzbank 4.0“ získal segment Súkromní klienti a podnikatelia milión nových klientov; len v roku 2018 to bolo takmer 420 000 klientov.

Spravovaný majetok v Nemecku bol na konci roka na úrovni ca 382 miliárd eur. V rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ chce segment do roku 2020 zvýšiť objem spravovaných aktív (súčet objemu

úverov, vkladov a depozitov) v Nemecku na viac ako 400 miliárd eur.

Súkromní klienti a podnikatelia

Tuzemská banka s pobočkami ponúka služby univerzálnej banky pre súkromných klientov, podnikateľov a klientov z oblasti Wealth-Management osobne ako aj prostredníctvom digitálnych kanálov. Banka naďalej podporuje svoju rozsiahlu sieť pozostávajúcu z 1 000 pobočiek, viac ako 100 lokalít pre Wealth-Management, 330 lokalít pre klientov – podnikateľov a 100 lokalít pre firemných klientov.

Vysoká kvalita s dosahovaním zisku a rastu

V obchodnom roku 2018 banka s pobočkami pokročila pri dosahovaní svojich troch základných cieľov, ktorými sú kvalita, rast a ziskovosť. Spokojnosť klientov ako meradlo základného cieľa kvalita sa meria na základe Net Promoter Score (NPS), ktorý odzrkadľuje ochotu klientov odporúčať banku ďalej. Táto hodnota bola v roku 2018 konštantne na vysokej úrovni. Kvalita poradenstva Commerzbank bola opäť potvrdená aj z externých zdrojov. Commerzbank bola časopisom „Euro“ ocenená ako „Najlepšia pobočková banka v Nemecku“. Okrem toho získala opätovne 1. miesto v celonemeckom bankovom teste „Najlepšia banka na mieste“, ktorý organizuje spoločnosť Gesellschaft für Qualitätsprüfung GmbH. Garantom vysokej kvality je Commerzbank „KundenKompass“ pre súkromných klientov a podnikateľov. Poradenská a aplikácia umožňuje individuálne a osobné poradenstvo pre príslušnú životnú fázu klienta a orientuje sa podľa jeho finančných cieľov a potrieb. Od roku 2012 predstavuje toto poradenstvo štandard pre všetky skupiny klientov. V oblasti Wealth-Management sa štruktúrovaným spôsobom zisťuje finančná situácia a potreby klienta pomocou „štruktúrovaného dialógu“.

Banka dosiahla v roku 2018 pokrok aj pri svojom hlavnom ciele, ktorým je zabezpečenie rastu. V pobočkovej banke sa predovšetkým v druhom polroku podarilo znovu zrýchliť rast. V centre marketingových akcií bol predovšetkým ako základný produkt bezplatný účet so štartovacím vkladom. V roku 2018 banka otvorila približne 488 000 nových účtov na platobný styk, z toho ca 110 000 online. Pri predaji produktov zohráva okrem klasických kampaní stále väčšiu úlohu aj online kanály. Okrem toho banka v oblasti marketingu stále viac využíva metódy založené na dátach „Advanced Analytics“, aby dokázala definovať najlepšiu ponuku pre klienta a aby mu napr. prostredníctvom online bankovníctva prezentovala vhodné ponuky. Od augusta 2018 sa tieto možnosti využívajú aj v pobočkách a v klientskom centre, aby boli možnosti oslovovať klientov viditeľné aj v novej aplikácii pod názvom „Dynamics“. Na základe toho dokáže banka využívať existujúce údaje klientov, aby ich dokázala oslovovať ešte cielenejšie – za predpokladu súhlasu klienta. Cieľom je rýchlejšie identifikovať potreby klientov

a ponúka riešenia šité na mieru, ktoré klienti v skutočnosti potrebujú. Zamestnanci v oblasti predaja získavajú v rámci aplikácie Dynamics nevyhnutné informácie na plnenie týchto cieľov. Na základe efektívneho využívania údajov sa rovnako zlepšuje efektívnosť pri predaji produktov: poradcovia majú viac času, ktorý môžu venovať poradenstvu pre svojich klientov.

Na získavanie nových klientov môže banka využívať spoluprácu s externými partnermi, pre ktorých vyhotovuje špeciálne ponuky a ktoré sú distribuované prostredníctvom kanálov týchto partnerov. Banka spolupracuje s partnermi Tchibo, reťazcom REWE a prostredníctvom programov zamestnaneckých výhod s viacerými partnermi, napr. so spoločnosťou Allianz. Viac ako každý štvrtý nový klient pobočkovej banky bol v roku 2018 získaný prostredníctvom partnerských kanálov.

Aj v úverových obchodoch boli v roku 2018 opäť dosiahnuté vysoké objemy nových obchodov. To sa týkalo súkromného financovania výstavby, kde bol objem nových obchodov na úrovni ca 13,4 miliárd eur, po ca 15 miliárd eur v predchádzajúcom roku. Tento vývoj je spôsobený nižším rastom v agresívnom konkurenčnom prostredí. V prípade splátkových úverov dokázala banka zabezpečiť výrazný rast: objem nových obchodov sa zvýšil o 19 % na ca 1,9 miliárd eur, po 1,6 miliárd eur v predchádzajúcom roku. Nové a zlepšené ponuky a ďalšia digitalizácia, napr. pri podávaní žiadostí o splátkový úver, zabezpečili okrem toho vyššiu efektívnosť pri úverových obchodoch.

V oblasti zabezpečovacích obchodov je dopyt klientov po kapitálových riešeniach, napr. dôchodkové alebo kapitálové životné poistenie, naďalej vysoký. To sa prejavilo aj vo výsledkoch: objem nových obchodov sa zvýšil o 8 % na 2,7 miliárd eur, po 2,5 miliárdach eur v predchádzajúcom roku. Mierny pokles bol zaznamenaný pri výsledku stavebného sporenia s objemom nových obchodov vo výške 2,6 miliárd eur. To zodpovedá poklesu vo výške 6 % oproti silnému predchádzajúcemu roku 2017, kedy bola dosiahnutá hodnota 2,7 miliárd eur.

Začiatkom roka 2018 vstúpila do platnosti európska smernica MiFID II (Markets in Financial Instruments Directive). S touto smernicou boli spojené rozsiahle úpravy poradenských procesov a technických aplikácií v rámci obchodovania s cennými papiermi. Commerzbank splnila požiadavky vo všetkých distribučných kanáloch tak, aby mohla pre klientov naďalej osobne na pobočkách, online alebo telefonicky realizovať transakcie s cennými papiermi. Na základe nových regulačných požiadaviek, naďalej nízkych úrokov a veľkých výkyvov na trhoch bol rok 2018 pre investorov naďalej spojený s veľkými výzvami. To sa prejavilo aj pri obchodnom vývoji: objem obchodov mal na základe kurzového vývoja klesajúcu tendenciu a na konci roka bol na úrovni ca 93,4 miliárd eur, po 107,4 miliárd eur v predchádzajúcom roku.

V predchádzajúcich rokoch bol obchodný model vyhotovený tak, aby sa jasne a strategicky zameriaval na riešenia a modely depozitov ponúkajúce správu majetku s paušálnymi poplatkami. V dôsledku toho predstavovali výnosy z portfólií stále vyšší podiel na

celkových výnosoch pri obchodovaní s cennými papiermi, ktoré v roku 2018 napriek ťažkým podmienkam na trhu prispeli k stabilizácii výnosov. Celkové výnosy obchodov s cennými papiermi boli na úrovni 757 mil. eur, po 813 mil. eur v predchádzajúcom roku. V oblasti správy majetku banka získala ca 3 500 nových mandátov s objemom nových obchodov približne 1 miliardy eur. Celkový objem bol na konci roka 2018 na úrovni ca 15,2 miliárd eur, po 15,4 miliárd eur v predchádzajúcom roku. Vysokú kvalitu správy majetku ocenil časopis „Focus Money“ a n-tv koncom roka 2018 ocenením „Vynikajúca správa majetku“.

Ako nová digitálna ponuka v oblasti obchodovania s cennými papiermi bol v roku 2018 spustený projekt Cominvest. Digitálna správa majetku, ktorá sa ponúka v spolupráci s dcérskou spoločnosťou comdirect, predstavuje nový spôsob štruktúrovaných investícií do cenných papierov.

Osobná prítomnosť pre klientov

Na základe digitálnej transformácie sa zmení aj správanie klientov. Klienti viac využívajú online ponuky a ponuky banky v rámci mobilného bankovníctva, avšak naďalej si želajú osobnú kontaktnú osobu priamo na mieste. Banka naďalej podporuje svoju prítomnosť na celom území.

V obchodnom roku 2018 bol pred jej produktov pre klientov podnikateľov nanovo zorganizovaný a v tejto oblasti bol zavedený nový model starostlivosti. V segmente súkromných klientov a podnikateľov sa banka stará okrem súkromných klientov, samostatne zárobkovo činné osoby a živnostníkov aj o stredne veľké podniky s obratom do 15 mil. eur. Cieľom tejto novej organizácie je zlepšenie poradenstva pre podnikateľov na osobnej aj obchodnej úrovni. Za týmto účelom bola posilnená ponuka pre malé stredné podniky, samostatne zárobkovo činné osoby a živnostníkov. Silná lokálna prítomnosť v kombinácii s inovatívnymi digitálnymi riešeniami má byť poskytnutá pomoc podnikateľom a bankovníctvo má byť na základe toho tak jednoduché je, ako je len možné.

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

Commerzbank uznáva svoje pobočky ako dôležitú súčasť multi-kanálovej banky. Okrem veľkých Flagship filiállok vo veľkých mestách Commerzbank zavedie vo forme malých a moderných mestských filiállok nový typ filiálky a zabezpečí tým ďalšiu diferenciaciu ponuky služieb. Vo väčších mestách sa pobočky stanú vlajkovými loďami Commerzbank. Koncom roka 2018 zahŕňala banková sieť 17 takýchto vlajkových lodí. Mestská filiálka predstavuje efektívny model filiálky pre každodenné bankové činnosti. Na celom území Nemecka banka ku koncu sledovaného roka 22 filiállok tohto modelu.

Digitalizácia napreduje

Vo vzťahu k digitálnym ponukám a službám zaviedol segment v roku 2018 zopár noviniek. Commerzbank a jej dcérska spoločnosť sa stali kooperačnými partnermi Google a od júna 2018 ponúkajú mobilný spôsob úhrad prostredníctvom Google-Pay. Klienti, ktorí majú telefón s operačným systémom Android a zároveň využívajú kreditnú kartu a bankovú aplikáciu Commerzbank, môžu za svoje nákupy platiť bezkontaktné pomocou telefónu.

Od roku 2017 je aplikácia „ONE“ centrálna predajná aplikácia banky. Túto aplikáciu môžu využívať poradcovia na pobočkách ako aj klienti online bankovníctva na rovnakej technickej platforme. Umožňuje to jednotný a konzistentný klientsky zážitok vo všetkých kanáloch. V roku 2018 nasledoval ďalší vývoj tejto aplikácie. Nové investičné poradenstvo v rámci aplikácie ONE spĺňa okrem toho regulačné požiadavky vyplývajúce z európskej smernice o finančnom trhu MiFID II. Okrem toho pribudli v roku 2018 ďalšie novinky, napr. rozšírené funkcie elektronickej schránky, zabudovanie účtov a kreditných kariet tretích bánk vo finančnom prehľade a pre klientov podnikateľov aj funkcie „CashRadar“ a „vyhľadávanie podpory“.

Stále viac klientov využíva aplikácie a služby banky v oblasti mobilného bankovníctva. Banková aplikácia mala koncom roka 2018 už viac ako 1,2 milióna aktívnych užívateľov. V sledovanom roku boli do aplikácie doplnené ďalšie funkcie, napr. Multibanking na zisťovanie obrátov na bežných účtoch alebo kreditných kartách iných úverových inštitúcií. Rovnako bola ďalej rozvíjaná aplikácia pre financovanie výstavby Commerzbank, ktorá je na trhu od roku 2017. Klienti môžu napr. požiadať o úver aj online, na základe čoho môžu všetky kroky týkajúce sa financovanie nehnuteľností realizovať pomocou aplikácie. Ak si klient želá poradenské služby, môže sa na tom kedykoľvek dohodnúť s poradcom.

Osobitne pre klientov podnikateľov banka priebežne pracuje na digitálnych riešeniach, ktoré podnikateľom uľahčujú prácu. Už koncom roka 2017 bol na trh uvedený produkt „CashRadar“. Jeho základnou súčasťou je prognóza likvidity. Na základe historických údajov o obratoch vypočíta „CashRadar“ budúce zostatky všetkých zapojených účtov na obdobie štyroch mesiacov.

Ďalší príklad novej aplikácie je „ComLease“, ktorú banka ponúka v spolupráci so spoločnosťou Commerz Real. Pomocou lízinguovej kalkulačky si môžu nechať klienti podnikatelia len pomocou niekoľkých klikov vypracovať presné ponuky lízingu. Aplikácia

„Vyhľadávanie podpory“ predstavuje rešeršový nástroj, pomocou ktorého získajú klienti a aj nie klienti banky na základe malého počtu zadaných údajov ponuku na využiteľné podporné prostriedky.

Skupina comdirect

Skupina comdirect posilnila v sledovanom roku svoju pozíciu ako líder na nemeckom trhu online obchodovania s cennými papiermi. Na základe dohody o predaji spoločnosti ebase sa teraz comdirect sústreďuje na hlavné obchodné činnosti B2C a od 2. štvrťroka 2018 posilnila svoje investície do rastu. Úspech investícií sa už prejavil v 2. polovici roka vo forme zrýchleného rastu počtu nových klientov. V obchodnom roku 2018 získala spoločnosť comdirect ca 236 000 nových klientov B2C a tým si dokázala zabezpečiť organický rast počtu klientov oproti predchádzajúcemu roku takmer na dvojnásobok (2017: 103 000 nových klientov B2C). Predovšetkým sa zvýšil počet depozitov na 181 000. Úverové obchody rovnako zaznamenali výrazný nárast, čo sčasti súvisí s rozvojom ponuky splátkových úverov. Spravovaný majetok klientov (B2C) bol ku koncu roka na úrovni 62,1 miliárd eur a banka v rámci roka zrealizovala 21,9 miliónov transakcií s cennými papiermi. Tým sa v roku 2018 zvýšil objem spravovaného majetku klientov o 5,2 %, aj keď vývoj na trhu podľa trendov indexu DAX zaznamenal silný pokles o –18,3 %.

Okrem svojej pozície pri online obchodovaní s cennými papiermi dokázala skupina comdirect zdôrazniť aj svoju úlohu ako poskytovateľ finančných služieb pre mobilnú generáciu. Po uvedení Google Pay v Nemecku v polovici roka bola spoločnosť comdirect partnerom aj pri nemeckom štarte Apple-Pay a dokázala tak svojim klientom od začiatku ponúkať prístup k inovatívnym platobným možnostiam.

Na začiatku roka 2018 uviedla spoločnosť comdirect na trh ako prvá nemecká banka číselný a hlasový prevod. Obe funkcie sú súčasťou novej aplikácie comdirect. Tak comdirect priamo reaguje na trend hlasového ovládania, ktorý bude mať v budúcnosti zásadný vplyv na bankovníctvo a brokerské služby.

Okrem toho spoločnosť rozšírila ponuku svojich služieb o porovnávaciu platformu „comdirect-sparCheck“. V rámci 1. kroku sa porovnávajú poskytovatelia elektrickej energie a plynov a za niekoľko minút je možné poskytovateľa vymeniť.

Commerz Real

Ako manažér hnuteľných aktív v spojení s Commerzbank sa spoločnosť Commerz Real môže obzrieť za úspešným rokom 2018. Pri obchodovaní s hnuteľným aj nehnuteľným majetkom zaznamenala spoločnosť Commerz Real za rok 2018 už tretí rok po sebe rast. Ku koncu roka bol objem spravovaného majetku na úrovni 31 miliárd eur.

Aj tento rok otvorený realitný fond hausInvest dosiahol koncom roka 2018 solídny výnos vo výške 2,1 % ročne. V prostredí s nízkymi úrokmi predstavuje naďalej atraktívnu investíciu. Objem fondu sa vďaka prílevu nových prostriedkov vo výške viac ako 900 mil. eur zvýšil na viac ako 14 miliárd eur (2017: 13 miliárd eur). V roku 2018 dominovali akvizície: na úrovni 2,1 miliárd eur fond „hausInvest“ získal 3x viac majetku, než predal (0,7 miliárd eur). Medzi najväčšie transakcie v roku patrila okrem iného veža „Omniturm“ vo Frankfurtu (ca 617 mil. eur), ktorá bude po svojom dokončení predstavovať prvý hybridný výškový dom v Nemecku a univerzitná budova v New Yorku „22E 41st Street“ (333 mil. amerických dolárov).

Významný rast zaznamenala spoločnosť Commerz Real aj pri obchodovaní s inštitucionálnymi partnermi v segmentoch hotel, Smart Living a obnoviteľné energie. Objem nových obchodov bol zaznamenaný vo výške viac ako 400 mil. eur, čím bol vyšší než v predchádzajúcom roku (ca 330 mil. eur). Úspešné umiestnenie má za sebou fond „CR Institutional Smart Living Fund“ (otvorený osobitný fond AIF) s objemom približne 300 mil. eur. Spektrum produktov bolo v roku 2018 rozšírené o fondy „CR Institutional Infrastructure Multi Asset Fund II“ a „CR European Hotel Fund“ v spolupráci s luxemburskou spoločnosťou CR Fund Management S. à r.l..

Obchody v oblasti lízingu hnuteľných vecí zaznamenali oproti predchádzajúcemu roku nárast o 21 %. Vďaka objemu nových obchodov vo výške ca 1,2 miliárd eur sa zvýšil objem spravovaného majetku na 4,6 miliárd eur. Tým táto oblasť banky zaznamenala v roku 2018 vyšší nárast než priemer v sektore 3,1 %. Zároveň lízing hnuteľných vecí spôsobil pokrok aj v ďalšom rozvoji obchodného modelu, ako aj v digitalizácii procesov a ich integrácie do systémov Commerzbank.

Skupina mBank

Skupina mBank predstavuje jednu z najväčších finančných inštitúcií v Poľsku. Pôsobí v oblasti súkromných a firemných klientov, ako aj v oblasti investičného bankovníctva a okrem toho ponúka aj ďalšie finančné služby, akou je lízing a faktoring, financovanie firemných nehnuteľností, brokerage, správu majetku, firemné financovanie a poradenstvo v oblasti produktov na kapitálovom trhu. Retailové bankové služby poskytujú aj v Českej republike a na Slovensku.

Obchodný rok 2018 bol pre skupinu mBank veľmi úspešný. Nárast obchodných aktivít mBank sa prejavil v solídnom náraste počtu nových klientov a obratu, objemu vkladov a úverov. Počet klientov bol ku koncu roka 2018 ca 5,7 miliónov súkromných klientov a cca 23 700 firemných klientov, po 5,3 miliónov súkromných klientov a cca 22 000 firemných klientov v predchádzajúcom roku. Firemná stratégia skupiny mBank „mobilná banka“ je založená na troch pilieroch: koncentrácia na klientov, budovanie konkurenčných výhod banky v oblasti mobilných služieb ako aj neustále zvyšovanie efektívnosti.

V obchodnom roku 2018 banka začala realizovať viaceré iniciatívy za účelom splnenia svojich najdôležitejších strategických cieľov, predovšetkým rozšírenie digitálnej ponuky. Pre užívateľov mobilnej aplikácie mBank sú k dispozícii služby Google-Pay ako aj Apple-Pay a tieto ponúkajú jednoduchú a bezpečnú možnosť úhrad pre držiteľov kariet Mastercard a Visa. Klienti mBank majú možnosť otvárať bankové účty a spravovať svoje financie v mobilnom telefóne bez toho, aby potrebovali papierové dokumenty alebo museli navštíviť bankovú pobočku. Okrem toho nemusia zadávať platobné údaje, ak chcú zaplatiť faktúry. Postačuje naskenovať faktúru pomocou OCR a akceptovať automaticky vygenerovaný prevod. Ďalší prvok, ktorý je dostupný pre súkromných ako aj firemných klientov, je Qlips. Vďaka Qlips môžu poskytovatelia služieb faktúry pre svojich klientov priamo zadávať do ich bankovej platformy, pričom klienti už len priamo akceptujú prevody.

mBank ostáva dynamickým článkom v oblasti inovácií. Koncom roka 2018 naštartovala banka pilotný projekt týkajúci sa biometria správaní, s cieľom zlepšiť bezpečnosť bankových služieb. mAccelerator, fond mBank pre investície do Fintech start-upov, spolupracuje aj so spoločnosťami, ktoré sa zaoberajú robotickou automatizáciou procesov a využívaním umelej inteligencie v bankovníctve. Okrem toho mBank v roku 2018 založila dcérsku spoločnosť mElements, ktorá sa zaoberá inovatívnymi riešeniami bankových produktov API, ktoré sú zamerané predovšetkým na spoločnosti v oblasti elektronického obchodovania. mBank je naďalej aktívnym účastníkom poľského systému BLIK, ktorý umožňuje expresné prevody prostredníctvom zadania telefónneho čísla.

Vyhliadky segmentu Súkromní klienti a podnikatelia

V roku 2019 sa bude segment v rámci svojej stratégie rastu ďalej sústreďovať na to, aby uľahčil život klientom na základe moderných bankových riešení pripravených na mieru. Za týmto účelom segment investoval do ďalšej digitalizácie produktov a služieb. Pritom sa sústreďuje na ďalší vývoj distribučných kanálov, aby mohli klienti čoraz viac zažívať výhody multikanálovej banky. Na programe nie je tak napr. ďalší rozvoj platformy ONE, Dynamics a potenciálu klientov, zlepšenia bankovej aplikácie ako aj ďalšie dobudovanie klientskeho centra na predajný kanál. Na základe

dôsledného využívania potenciálu klientov v rámci Dynamics bude zvýšená efektívnosť predaja a rovnako má byť zaznamenaný rýchlejší rast ziskovosti. Ďalší rast úverových obchodov si banka sľubuje na základe pokračovania na budovania predajných kanálov pre splátkové úvery a ďalšej digitalizácie obchodov v oblasti financovania výstavby. Riešenia Instant-Payment budú viesť k ďalšiemu zjednodušeniu platobného styku pre klientov. Zavedenie mobilných pokynov v oblasti cenných papierov a budovanie elektronickej schránky pre depozitné obchody rovnako zjednodušia obchody v oblasti cenných papierov.

Rovnako bude pokračovať aj prestavba siete pobočiek, s dôrazom na mestské pobočky. V novembri 2019 bude rovnako zavedený nový systém starostlivosti o súkromných klientov. S tým je spojená aj silnie diferenciacia ponuky služieb v jednotlivých formátoch pobočiek. V rámci celobankovej prestavby centrálnych jednotiek pod mottom „Campus 2.0“ bude zriadená aj nová organizácia centrály pobočkovej banky. Cieľom je uviesť na trh ešte rýchlejšie riešenia pre klientov založené na informačných technológiách, pričom tieto riešenia budú vyvíjať multifunkčné tímy pomocou agilných pracovných metód.

Rok 2019 bude pre comdirect rokom investícií s cieľom zabezpečiť ďalší rast. Na základe dobudovania technológií, produktov a ich predaja posilní comdirect svoju pozíciu na trhu v oblasti brokerských služieb a zaisťujú svoju úlohu ako pionier inovácií. V roku 2019 bude pokračovať ďalší vývoj aplikácie comdirect, ktorá bude doplnená o dodatočné funkcie. Klienti comdirect môžu od začiatku roka 2019 jednoducho a moderne využívať čatovacie pokyny.

Spoločnosť Commerz Real chce v roku 2019 ďalej rozvíjať svoj obchodný model s cieľom stať sa digitálnym správcom aktív. Spoločnosť sa bude okrem digitalizácie a ďalšieho rozvoja inštitucionálnych obchodov zameriavať na udržateľný rozvoj. Okrem opatrení za účelom výrazného zníženia tepelnej energie, elektrickej energie, emisií oxidu uhličitého a vody v nehnuteľnostiach spravovaných spoločnosťou chce Commerz Real zintenzívniť svoje snahy v oblasti sociálnej politiky (Social) a riadenia spoločnosti (Governance).

Pre mBank bude v roku 2018 v centre pozornosti stáť ďalšia realizácia stratégie a a tým aj zvýšenie ziskovosti, ďalší rast počtu klientov, ako aj zachovanie solídnych parametrov v oblasti kapitálu a rizika.

Firemní klienti

Segment Firemní klienti sa člení na päť oblastí, ktorých činnosť sa vykazuje. V troch oblastiach Stredné podniky, International Corporates a Financial Institutions sa zobrazujú obchodné aktivity s našimi hlavnými klientmi: v oblasti Stredné podniky sú združené stredne veľké podniky a tuzemskí veľkí klienti s príslušnými potrebami produktov. V oblasti International Corporates sa banka stará o firemných klientov so sídlom v zahraničí, veľké nemecké nadnárodné spoločnosti a medzinárodné poisťovne. V oblasti Financial Institutions je v popredí vzťah s tuzemskými a zahraničnými úverovými inštitúciami ako aj centrálnymi bankami. Segment ponúka klientom úplné spektrum produktov medzinárodnej univerzálnej

banky – od klasických úverových produktov a individuálnych riešení financovania ako aj produktov z oblasti Cash-Management a medzinárodného obchodu, investičné a zabezpečovacie produkty až po produkty investičného bankovníctva a riešení pre kapitálový trh šité na mieru. Vývoj v oblasti Equity Markets & Commodities (EMC) sa na pozadí plánovaného vyčlenenia vykazuje osobitne. V oblasti „Other Result“ sú zhrnuté obchody, ktoré nepatria medzi strategické činnosti segmentu Firemní klienti. V zásade ide o aktíva, ktoré boli prevedené z bývalých segmentov Non-Core Assets a Portfolio Restructuring Unit určených na likvidáciu ako aj o efekty zo zabezpečovacích pozícií.

Vývoj výsledku

mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v percentuálnych bodoch
Výnosy pred rizikovou prevenciou	3 451	3 613	-4,5
Výsledné riziko	-194	n/a	.
Riziková prevencia v úverových obchodoch	n/a	-295	.
Administratívne náklady	2 628	2 642	-0,5
Operatívny výsledok	629	676	-6,9
Viazaný vlastný kapitál	10 870	11 254	-3,4
Operatívny výnos vlastného kapitálu (%)	5,8	6,0	-0,2
Kvóta nákladovosti v operatívnom obchode (%)	76,2	73,1	3,0

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restateamentov (viď koncernová závierka bod 4 a 65).

Obchodný rok 2018 bol pre segment Firemní klienti spojený s niekoľkými výzvami. Naďalej nízka úroveň úrokov, intenzívna cenová konkurencia na nemeckom trhu, ako aj regulačné prostredie (napríklad „Know-your-Customer“, KYC) zaťažili vývoj výsledku. Okrem toho geopolitické neistoty, medzi nimi zostrenie medzinárodných obchodných vzťahov, obavy týkajúce sa schopnosti Talianska splácať svoje dlhy alebo scenár neriadeného brexitu viedli k zníženiu klientskych aktivít.

Negatívny dopad na vývoj konjunktúry mali v neposlednom rade kapitálové trhy, ktoré boli vo 4. štvrťroku poznačené výrazným nárastom volatility. To sa prejavilo aj vo vývoji výsledku. Segment firemných klientov zaznamenal v sledovanom roku prevádzkový výsledok vo výške 629 mil. eur, po 676 mil. eur v predchádzajúcom roku. Pokles z výsledku súvisí s konkurenčným prostredím a príslušným tlakom na marže, ako aj nižším dopytom po produktoch na kapitálovom trhu a zabezpečovacích produktoch.

V súvislosti so zavedením účtovného štandardu IFRS 5 sa za obchodný rok 2018 obchodná oblasť Equity Markets & Commodities určená na predaji („zrušená obchodná oblasť“) po prvýkrát vykazuje ako osobitná položka vo výkaze ziskov a strát,

a tým pádom už nie je prevádzkovo súčasťou segmentu firemných klientov.

Oblasť Stredné podniky profitovala zo solídneho postavenia na trhu. Objem úverov sa podarilo v priebehu roka mierne zvýšiť. Avšak úrokové prostredie, zdržanlivý dopyt po produktoch na kapitálovom trhu a zabezpečovacích produktoch ako aj intenzívna cenová konkurencia mali negatívny dopad na výnosovú situáciu. V oblasti International Corporates zaznamenal vývoj výnosov napriek vysokej intenzite konkurencie v úverových obchodoch naďalej stabilný trend. Pokles klientskych aktivít súvisiacich so zabezpečovaním úrokových a menových obchodov bol kompenzovaný predovšetkým pozitívnym príspevkom zo strany produktov na kapitálovom trhu. Nová orientácia oblasti finančných inštitúcií zaznamenala v sledovanom roku stabilný vývoj a vo vzťahu k prebiehajúcim obchodným konfliktom bola táto oblasť naďalej solídna. V oblasti Ostatné viedlo rozšírenie úverových rozpätí v sledovanom roku k zafatženiu, ktoré však bolo čiastočne kompenzované pozitívnym vplyvom reštrukturalizácie.

Výnosy pred rizikovou prevenciou boli v sledovanom roku na úrovni 3 451 mil. eur, čím boli o 4,5 % príp. 162 mil. eur nižšie než v predchádzajúcom roku. Úrokový prebytok zaznamenal na úrovni

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

1 818 mil. eur pokles o 20 mil. eur, ktorý v zásade vyplynul z nižšieho príspevku z úverových obchodov. Provízný prebytok dosiahol hodnotu 1 191 miliónov Eur, čím bol o 67 miliónov Eur pod úrovňou predchádzajúceho roka, čo súviselo najmä s nižším príspevkom zo strany zabezpečovacích produktov a produktov na kapitálovom trhu.

Výsledné riziko ďalej profitovalo z vysokej kvality úverového portfólia. sledovanom období bolo výsledné riziko na úrovni – 194 mil. eur, pričom v prvej polovici sledovaného roka obsahoval tento výsledok aj rozpustenia opravných položiek pre jednotlivé transakcie

Administratívne náklady boli na úrovni 2 628 mil. eur o 14 mil. eur nižšie než v predchádzajúcom roku. Investície do ďalšieho strategického rozvoja, ako aj vyššie regulačné náklady (napr. na KYC, MiFID II, Dodd Frank) boli kompenzované nižšími personálnymi nákladmi. Zníženie administratívnych nákladov bolo vďaka prísnej disciplíne v oblasti nákladov dosiahnuté rýchlejšie, než sa plánovalo.

Výsledok pred zdanením bol vo výške 629 mil. eur, oproti 676 miliónov eur v predchádzajúcom roku.

Podstatný vývoj v obchodnom roku

Obchodný vývoj v segmente firemných klientov bol v obchodnom roku 2018 na strane jednej poznačený tvrdou konkurenciou a na strane druhej realizáciou opatrení v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“. V strede pozornosti bol pritom dôraz na hlavné obchodné činnosti a s tým spojený predaj obchodnej oblasti Equity Markets & Commodities (EMC), realizácia iniciatív za účelom rastu a zavedenie nového modelu starostlivosti v predaji ako aj digitalizácia procesov a produktov. Okrem toho bol obchodný vývoj v raste poznačený vysokou disciplínou v oblasti nákladov.

Banka dosiahla výrazný rast úverových obchodov

V uplynulom roku banka realizovala viaceré opatrenia za účelom rastu napriek náročnému prostrediu na trhu dosiahla výrazný rast v hlavných obchodných činnostiach. V roku 2018 sme získali takmer 8 900 nových klientov a objem úverov vo výške 82 miliárd eur, čím sme presiahli stanovené ciele platné ku koncu roka. Pritom sme v porovnaní s konkurenciou zaznamenali nadpriemerný rast pri objeme úverov a pri súčasných bežných maržiacich na trhu. Rast a naše úspešné iniciatívy v oblasti predaja poukazujú na to, že naša stratégia je správna a že ju naši firemní klienti prijali pozitívne.

Napredovanie v oblasti digitalizácie

Na ceste k modernej a na klienta orientovanej multikanálovej banke ako aj pri digitalizácii interných procesov v banke sme v obchodnom roku 2018 spravili ďalší krok vpred.

Okrem osobného poradenstva ponúkame našim klientom možnosť využívať naše služby kedykoľvek a nezávisle prostredníctvom

našho online portálu pre firemných klientov, kde je možné pristupovať k mnohým z našich produktov a služieb a tým bankové obchody integrovať do vlastných každodenných činností. Keďže chceme ešte lepšie plniť požiadavky na výkonný online banking pre firemných klientov, boli v sledovanom roku optimalizované existujúce služby banky ponuka služieb bola doplnená: termínované vklady a úvery na peňažnom trhu je možné teraz pohodlne predlžovať online, nový manažment oprávnení zabezpečuje transparentnosť týkajúcu sa rozsahu užívania a umožňuje štatutárnym zástupcom spravovať práva a plnomocenstvá. Okrem toho majú klienti v rámci „Bank Payment Obligation“ k dispozícii nový digitálny nástroj na zabezpečovanie platieb.

Okrem rozšírenia spektra služieb bola výrazne zjednodušená registrácia na portál pre klientov. Prostredníctvom portálu firemných klientov sa spravuje medzičasom približne 40 % štandardizovaných termínovaných vkladov, rovnako stúpa podiel online obchodov s menami, cennými papiermi a na peňažnom trhu.

Pre zamestnancov v oblasti predaja bol vyvinutý nový systém riadenia vzťahov s klientom, ktorý zamestnancovi uľahčuje starostlivosť o klienta prípadne poskytuje nové analytické možnosti. Ako banka pre firemných klientov chceme zodpovedne využívať možnosti, ktoré nám ponúkajú nové postupy a technológie pri analýze veľkých množstiev dát. So súhlasom hlasom klienta analyzujeme rozsiahle dáta a sme schopný ponúknuť klientovi individuálne a ešte viac na mieru šité poradenstvo, napr. týkajúce sa potreby zabezpečenia mien, optimalizácie tuzemského a zahraničného platobného styku, ako aj situácie v oblasti financovania a likvidity.

Vďaka novým technológiám sme dokázali rozšíriť paletu produktov: Commerzbank v rámci úveru Pay-per-Use vytvorila novú a inovatívnu možnosť financovania. Vďaka pritom využívanej a medzičasom veľmi rozšírenej „komunikačnej schopnosti strojov“ v súlade s priateľským štandardom 4.0 príp. technológie internetu veci je možné v novom rozsahu spracovávať narastajúci dopyt po flexibilných ponukách financovania. Pre úver Pay-per-Use je typické to, že výška splácania úveru sa orientuje podľa stupňa užívania stroja, ktorý klient na základe úveru financoval. Na základe vytvoreného spojenia medzi záťažou pre likviditu a skutočnou situáciou v oblasti zákaziek vytvára tento produkt vyššiu finančnú stabilitu a prispieva k optimalizácii likvidity spoločnosti. Commerzbank je s touto ponukou produktov pionierom na nemeckom trhu a o tieto produkty je veľký záujem vo všetkých sektoroch, predovšetkým však u klientov z tuzemského strojárstva a spracovateľského priemyslu. Tradičné financovanie obchodných aktivít (Trade-Finance) sa síce v súčasnosti ešte stále realizuje v prevažnej miere na papieri, avšak Commerzbank je lídrom pri vývoji digitalizovaných riešení v tomto segmente trhu. Okrem toho je Commerzbank vedúcou silou spoločne s ostatnými bankami v globálnych projektoch Blockchain na vývoj digitálnej platformy pre obchody Trade a Supply-Chain-Finance (Batavia, R3, Corda). V máji 2018 zrealizovala Commerzbank spolu so spoločnosťou Thyssenkrupp transakciu FX-

Forward a pritom po prvýkrát zrealizovala transakciu bezprostredne prostredníctvom technológie Blockchain.

Angažovanosť banky v tejto oblasti doplnia aj projekt spolupráce s Inštitútom Fraunhofer pre materiálové toky a logistiku IML v Dortmunde. Okrem toho sme ako prvá finančná inštitúcia vytvorili „Enterprise Lab“ v Inštitúte Fraunhofer pre materiálové toky a logistiku IML. To umožní spoluprácu presahujúcu jednotlivé sektory, ktorá sa bude dotýkať logistiky, riadenia dodávateľského reťazca a digitálnych inovácií.

Zachovanie dobrého mena v oblasti Brokerage

Akciové obchody Commerzbank tvoria dôležitú súčasť našej strategickej ponuky v oblasti produktov kapitálového trhu a majú medzi inštitucionálnymi investormi a firemnými klientmi výborné meno. Commerzbank získala v roku 2018 po siedmy rok za sebou prvé miesto v ankete „Extel“, ktorá je jedna z najdôležitejších ankiet medzi inštitucionálnymi investormi, a banka bola zvolená za „Germany Leading Brokerage Firm“. Toto prvé miesto okrem iného zahŕňa aj prvé miesta v kategóriách „Country Research, Small & Mid Caps Research“ a „Equity Sales“.

Udržanie pozície na trhu napriek slabšiemu devízovému trhu

Zmeny v reguláciách, ktoré vstúpili do platnosti začiatkom roka 2018, v spojení s naďalej nízkymi úrokmi viedli predovšetkým v prvej polovici roka k zdržanlivosti obchodných aktivít v oblasti devízových obchodov a obchodov na zabezpečenie úrokov. V druhej polovici roka dokázali devízové trhy profitovať predovšetkým z impulzov, ktoré zadala turecká líra, čo viedlo k zvýšeniu obchodných aktivít. Na základe vybudovania obchodnej platformy Commerzbank „FX Live Trader“ v roku 2017 sme dosiahli výrazný úspech: 57 % všetkých obchodov s menami realizovali naši klienti elektronicky. Banka sa pritom zameriava na realizáciu iniciatív, napr. aktívneho marketingu pre naše úrokové swapy EUREX. Pritom Commerzbank získala 2. miesto v programe partnerstva EUREX spoločnosti EUREX Clearing AG. Ďalšie ocenenie banka získala v oblasti správy depozitov ako „Best in Class Germany Proxy Voting Services“ zo strany magazínu „Global Custodian Magazine“.

Ďalšie zoštíhlenie obchodných aktivít

V uplynulom obchodnom roku pokračovalo zoštíhlenie našich obchodných aktivít vo forme znižovania komplexnosti a zvyšovania štandardizácie obchodu, na základe čoho sme sa dostali do situácií, že sme schopní konzekventne plniť všetky požiadavky nových regulácií. Naďalej budeme modernizovať našu infraštruktúru, aby boli naše procesy a postupy efektívnejšie.

Compliance ako dôležitá súčasť našej firemnej kultúry

Aj v uplynulom sledovanom roku sme v rámci najvyššej priority pracovali na tom, aby sme dokázali plniť komplexné a v uplynulých rokoch stále sa sprísňujúce regulačné požiadavky z rôznych jurisdikcií. Z tohto dôvodu sa bude interná a za týmto účelom vytvore-

ná obchodná jednotka ako kompetenčné centrum starať o všetky otázky v tejto oblasti v rámci segmentu. Medzi ne patria okrem iného stratégie obchodných rizík v oblasti Compliance, kontroly a komunikácia v rámci segmentu, podpora pri spracovávaní smerníc v oblasti Compliance s komplexnými štruktúrami klientov, priebežné sledovanie klientskych rizík, kontrola kvality údajov klientov, ako aj školenia pre zamestnancov.

Stredné podniky

V oblasti Stredné podniky sú združené stredne veľké podniky a tuzemskí veľkí klienti s obratom od 15 mil. eur ako aj tuzemské veľké spoločnosti s obratom od 250 mil. eur s príslušnými potrebami produktov. Ako vedúca banka je tento segment zastúpený v Nemecku vo forme regionálnej distribučnej siete.

Pokračovanie programu rastu medzi nemeckými strednými podnikmi

V sledovanom roku 2018 sme pokračovali v realizácii programu rastu za účelom rozšírenia našich obchodných aktivít medzi nemeckými strednými podnikmi. Cieľom je získať širšie podiely na trhu týkajúcom sa stredných podnikov, najmä s ročným obratom od 15 do 100 miliónov Eur ako aj vybudovať obchodné vzťahy s našimi existujúcimi klientmi. Pritom sme k dispozícii predovšetkým s úvermi na financovanie ďalšieho rastu. V uplynulom roku sme úspešne zrealizovali prvé iniciatívy s atraktívnej produktami v spolupráci s laboratóriom pre stredné podniky, ktoré pri vývoji inovatívnych riešení funguje ako rozhranie medzi centrálnymi jednotkami a predajom. Cieľom je získať nových klientov a presvedčať ich o výhodnosti našich komplexnej ponuky. Trendom je jednoznačne zmes jednoduchých, transparentných a digitálnych produktov, spojená s kvalifikovaným individuálnym poradenstvom. Za týmto účelom pracujeme neustále na budovaní nášho dátového rozpočtu, aby sme mohli cielene a individuálne formovať predajné iniciatívy pre nových klientov ako aj pre existujúcich klientov. Na základe našich digitálnych analytických nástrojov môžu klienti už dnes získať ciele a individuálne riešenia šité na mieru. S týmito a mnohými ďalšími opatreniami sme už v roku 2018 dosiahli pozitívne výsledky. V uplynulom roku sme dosiahli ďalšie úspechy pri získavaní nových klientov, ako aj zaznamenali rast objemu úverov a boli sme za naše služby v roku 2018 viackrát ocenení. Commerzbank získala v ankete medzi nemeckými firemnými klientmi, ktorú organizoval magazín „Finance“, opätovne titul „Top banka pre nemeckých firemných klientov“ a magazín „Global Finance“ udelil banke cenu „Best Bank of Germany 2018“.

Uplatnenie nového modelu starostlivosti v oblasti predaja

Nový model starostlivosti, ktorý bol uvedený v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“, sa pri predaji uplatňuje od 1. septembra

2018. V rámci novej organizácie sa segment súkromných klientov podnikateľov stará o živnostníkov, samostatne zárobkovo činné osoby ako aj menšie a stredne veľké podniky s ročným obratom do 15 mil. eur bez komplexnej potreby poradenstva. V tejto súvislosti boli tí klienti prevedení zo segmentu firemných klientov do segmentu podnikateľov, v ktorom môžu profitovať z našej plošnej prítomnosti a starostlivosti o klienta orientovanej na potreby. Aj pre firemných klientov bol k 1. septembru 2018 zavedený optimalizovaný model starostlivosti: okrem poradcov firemných klientov sú naším klientom k dispozícii noví poradcovia „Manager Corporate Banking“ (manažéri pre firemné bankovníctvo), ktorí poskytujú poradenstvo o každodenných otázkach. Tým sme posilnili priamu starostlivosť o klienta. Okrem toho sú klientovi v prípade individuálnych potrieb k dispozícii naši produktívni špecialisti. Služby týkajúce sa účtov zabezpečuje profesionálnym spôsobom tzv. „servis pre firemných klientov“.

Dobudovanie sietí v sektoroch

Ako podstatné súčasti nášho pôsobenia v jednotlivých sektoroch boli v uplynulom v roku budované naše siete pozostávajúce z expertov z našich pobočiek a sektorových tímov. Cieľ spočíva v tom, aby mohli aj naši firemní klienti, ktorí predstavujú stredné podniky, profitovať zo sektorového know-how a know-how v oblasti kapitálového trhu, ktoré sa doteraz orientovalo na potreby multinárodných veľkých firiem. Za týmto účelom spolupracujú experti na jednotlivé sektory a kapitálový trh nielen so špecialistami v oblasti rizík, výskumníkmi, špecialistami v oblasti finančného inžinierstva ako aj poradcami pre firemných klientov v sektorových tímoch. Na tomto základe si môžeme ako strategické kontaktné osoby vymieňať informácie o priemyselných trendoch, vývoji na trhu, ako aj transakciách s našimi klientmi a ponúkať cieľené riešenia šité na mieru. Toto know-how bolo v uplynulom obchodnom roku opätovne poskytované rozšírenému okruhu klientov: nemeckým a európskym klientom, ktorí majú blízko ku kapitálovému trhu, sme počas intenzívnych strategických diskusií úspešne ponúkali naše skúsenosti v jednotlivých sektoroch a o jednotlivých produktoch a sprevádzali sme ich pri významných transakciách.

Silná pozícia v oblasti konzorciálnych úverov a posilnenie pozície v oblasti dlhopisov

Aj v roku 2018 umožnilo dobré prostredie na trhu prijímanie syndikovaných firemných úverov v Nemecku a Európe. Commerzbank bola v tejto oblasti veľmi aktívna a opätovne organizovala mnohé z týchto úverových línií pre svojich veľkých a stredne veľkých klientov. Potešil nás veľký počet opakujúcich sa mandátov na financovanie, ktoré vyjadrujú úzku a dôvernú spoluprácu a silné zakotvenie Commerzbank u svojich firemných klientov. Okrem toho banka aj v roku 2018 organizovala mnohé úvodné transakcie pre stredne veľkých klientov, ktorí po prvýkrát využili konzorciálne financovanie.

Budovanie transakcií s obligáciami pre veľké nemecké spoločnosti

Commerzbank udržiava dlhodobé spojenia so spoločnosťami v Nemecku orientovanými na kapitálové trhy, ktoré majú potrebu financovania v objeme najmenej 250 miliónov eur. Kontakty na adresy, ktoré v budúcnosti budú môcť využívať možnosti na kapitálovom trhu, sa systematicky rozvíjajú ďalej. V sledovanom roku 2018 sme dokázali získať celý rad mandátov na transakcie s obligáciami, ktoré sme aj úspešne umiestnili na trh.

International Corporates

V oblasti International Corporates sa banka stará o firemných klientov so sídlom v zahraničí, veľké nemecké nadnárodné spoločnosti a medzinárodné poisťovne.

Potvrdenie cezhraničného prístupu k starostlivosti o klienta

Prístup Commerzbank k starostlivosti, v ktorého centre záujmu je klient, a pri ktorom Relationship-Manager koordinuje celosvetovo pôsobiaci tím starostlivosti o klienta a tak zabezpečuje vysokú kvalitu starostlivosti aj v zahraničných lokalitách Commerzbank, bol v sledovanom roku dôsledne rozvíjaný ďalej. Naši nemeckí firemní klienti sa pri zabezpečovaní činností pre svoje zahraničné dcérske spoločnosti naďalej a stále viac spoliehajú na našu ponuku služieb priamo na mieste. Naše jednotky v Rusku a Maďarsku oslávili v sledovanom roku svoje 25-ročné jubileum. Avšak aj medzinárodné koncerny si zvolili Commerzbank za kompetentného poskytovateľa finančných služieb nielen vo svojich domovských krajinách a v Nemecku, ale so stúpajúcou tendenciou aj v celosvetovom meradle. Okrem lokálnej starostlivosti je pre klientov atraktívne široké produktové portfólio z oblastí Cash-Management, Trade Finance, Corporate Finance ako aj z manažmentu úrokov a cudzích mien. Okrem vlastných lokalít je Commerzbank zastúpená na všetkých dôležitých trhoch aj so sieťou medzinárodných partnerských bánk, ktorá bola v roku 2018 posilnená dvoma novými partnerskými bankami v Nigérii a Keni. Tým ostáva Commerzbank pre firemných klientov a ich vstup na zahraničné trhy dobre štruktúrovaným a spoľahlivým partnerom.

Dôležitý partner pre firemných klientov orientovaných na export

Aktuálne prostredie na trhu predstavuje pre exportnú ekonomiku veľké výzvy. Napriek rastúcim obchodným bariéram sa Commerzbank podarilo zaznamenať pri financovaní zahraničného obchodu rast. To dokazuje na strane jednej pokračujúcu silu európskej exportnej ekonomiky, avšak rovnako poukazuje na to, aké dôležité sú riešenia financovania v medzinárodnom obchode. Commerzbank ponúka v rámci svojho rozsahu služieb v medzinárodnom obchode dlhodobé financovanie exportu v spolupráci s viac ako 20 štátnymi poisťovňami na financovanie exportných úverov, ako napr. Euler

Hermes. Špecialisti na financovanie exportu sú svojim klientom k dispozícii v 14 lokalitách na celom svete a na dôležitých dovozných trhoch, pričom klientov podporujú svojimi expertnými poznatkami o štrukturalizácii ako aj realizácii financovania priamo na mieste.

Rámcová zmluva s Industrial and Commercial Bank of China (ICBC)

Commerzbank a ICBC, najväčšia banka z Čínskej ľudovej republiky, chcú spoločne využiť trhové možnosti v rámci iniciatívy „Belt & Road“ (BRI) (iniciatíva jeden pás, jedna cesta). Čínska iniciatíva „Belt & Road“, ktorá sa označuje aj ako „nová hodvábná cesta“, sa zameriava na vytvorenie námorných ciest dopravnej infraštruktúry medzi Čínou a Áziou, Afrikou ako aj Európou s cieľom podporiť ekonomickú spoluprácu a vybudovať tak obchod medzi týmito kontinentmi. Commerzbank sa usiluje o podporu projektov súvisiacich s touto iniciatívou v nasledujúcich piatich rokoch vo výške 5 miliárd amerických dolárov.

Emisie dlhopisov v súlade so stratégiou

Emisná činnosť v segmente International Corporates prebiehala v roku 2018 v súlade s našou stratégiou týkajúcou sa starostlivosti o emitentov. Naš regionálny dôraz je na emitentov z Nemecka a celej Európy, rovnako aj na emitentov z USA a Ázie. Pritom boli vydané rozsiahle emisie dlhopisov Multi-Tranche, ktoré sú denominované predovšetkým v eurách, čiastočne však aj v amerických dolároch britských librách. Dôvody pre tieto financovania spočívali predovšetkým v pravidelných financovaniach firiem a akvizícií. Napriek náročnému prostrediu na trhu sme v sledovanom roku 2018 celkovo dosiahli prvých 10 pozícií „All International Bonds“ všetkých emitentov na svete.

Financial Institutions

Oblasť finančných inštitúcií zodpovedá za vzťahy s domácimi a zahraničnými bankami, finančnými inštitúciami a centrálnymi bankami. Pritom finančné inštitúcie využívajú celosvetovú sieť korešpondenčných bánk ako aj etablované prepojenia v prahových krajinách, čím podporuje celosvetové aktivity koncernu v zahraničnom obchode a ostatné segmenty pri ich medzinárodných činnostiach a stratégiách. V oblasti finančných inštitúcií banka ponúka realizáciu platobného styku, zabezpečovacie nástroje a financovanie zahraničného obchodu. Okrem toho oblasť finančných inštitúcií ponúka svojim klientom bilaterálne úvery, sprevádza ich pri syndikovaných úveroch a ponúka riešenia pre aktívne riadenie rizík.

Zachovanie líderskej pozície na trhu aj pri novej orientácii

Oblasť Financial Institutions si aj v porovnaní s konkurenciou poncháva celosvetovú sieť korešpondenčných bánk, ktoré majú veľký význam pre klientov Commerzbank. Tým oblasť Financial Institutions zabezpečí, aby bola Commerzbank aj v budúcnosti lídrom pri

realizácii nemeckého zahraničného obchodu. To banke umožňuje sprevádzať nemeckých a európskych firemných klientov orientovaných na export v rámci medzinárodného obchodu vo všetkých obchodných koridoroch na svete. Okrem toho sme medzinárodným finančným inštitúciám k dispozícii v rámci poradenstva presahujúceho jednotlivé produkty v spolupráci so všetkými relevantnými poskytovateľmi finančných služieb. V dôsledku novej orientácie našej siete korešpondenčných bánk, ktorá bola vyhotovená v uplynulých rokoch, sme schopní plniť komplexné požiadavky vyplývajúce z rastúcich nárokov. Tu prijímame naše obchodné rozhodnutia na základe rozsiahlych pravidiel týkajúcich sa rizík a Compliance. Dôkazom výkonnosti Commerzbank v oblasti Trade Finance je ocenenie „Best Trade Finance Bank Germany“, ktoré banke udelil odborný časopis „Global Finance“.

Rozsiahla ponuka produktov v oblasti platobného styku

V oblasti Cash-Management ponúkame našim klientom rozsiahlu ponuku produktov a služieb na optimalizáciu ich tuzemského a medzinárodného manažmentu hotovosti a Treasury. Medzi ne patrí riešenie multibanky pre tuzemský a zahraničný platobný styk ako aj rozsiahla digitálna ponuka. Okrem toho sme našich klientov v roku 2018 priebežne informovali o aktuálnych rizikách v platobnom styku, aby sme ich chránili pred novými formami podvodov. Commerzbank pripravila pre klientov v Nemecku ako aj na vybraných zahraničných lokalitách v Európe rozsiahle školenia týkajúce sa podvodov typu „CEO Fraud“, pri ktorých sú firemní klienti podvodným spôsobom navádzaní na realizáciu prevodov. Za kvalitné služby v oblasti manažmentu hotovosti a Trade Finance získala Commerzbank ocenenia od renomovaného odborného časopisu „Global Finance“ a „Euromoney“ ako aj od inštitútu „Greenwich Associates“.

Banka je lídrom pri digitalizácii obchodov v oblasti Trade-Finance

Digitálna ponuka pre našich klientov bola v roku 2018 rozšírená o ďalšie prvky. V sledovanom roku boli zavedené moderné online rozhrania (API). Okrem bolo rozšírené spracovanie platobného styku o výmenu mien v reálnom čase a zlepšené sledovanie stavu jednotlivých a hromadných úhrad. Projekt „Commerzbank Trade Innovation“ zabezpečí konsolidáciu a modernizáciu IT platforiem pre realizáciu dôležitých obchodov v oblasti Trade-Finance. V sledovanom roku boli rovnako uvedené do prevádzky dôležité funkcie pre realizáciu inkás a akreditívov vo všetkých ázijských ako aj európskych lokalitách. Commerzbank ďalej zautomatizovala ako jedna z prvých bánk na svete časť kontrol v oblasti Compliance, ktoré sa zameriavajú na jednotlivé transakcie. Za týmto účelom bolo v roku 2018 spoločne s jednou spoločnosťou z oblasti FinTech vyvinuté príslušné riešenie, čím boli využité výhody agilnej spolupráce.

Perspektívne sú aj projekty na financovanie a zabezpečenie reťazca tvorby hodnôt našich klientov na báze Blockchain. Využívanie

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

týchto inovatívnych technológií otvára široké spektrum nových možností na komunikáciu a interakciu medzi dodávateľmi, spoločnosťami, bankami a odberateľmi. Ako vedúca banka nemeckého zahraničného obchodu nás podpora našich klientov pri realizácii ich transakcií zaväzuje. Úprava zmysluplných perspektívnych technológií a ich realizácia do praktických riešení pre našich klientov predstavuje jednu z hlavných kompetencií banky.

Opäť výborné výsledky v segmente záložných listov

Aj v obchodnom roku 2018 sme dokázali zabezpečiť ďalší rast našej pozície na trhu v globálnom segmente záložných listov. Našu pozíciu na trhu v medzinárodnom segmente záložných listov sme si v roku 2018 potvrdili na 4. mieste. V oblasti všetky bankových dlhopisov sme naďalej lídrom na trhu v Nemecku a rovnako sme veľmi aktívni pri financovaní dlhopisov v ostatných európskych krajinách, Ázii a severnej Amerike.

Equity Markets & Commodities

Obchody Equity Markets & Commodities (EMC) Commerzbank zahŕňajú emisiu a uvádzanie na trh štruktúrovaných obchodných a investičných produktov ako aj v časti riadenia aktív, napr. obchody súvisiace s indexovými fondmi obchodovanými na burze (ETFs).

Predaj EMC

V rámci strategickej orientácie bola vyčlenená časť obchodnej oblasti EMC predaná spoločnosti Sociétés Générale. Dňa 8. novembra 2018 podpísala Commerzbank s bankou Sociétés Générale kúpnu zmluvu o predaji obchodnej oblasti Equity Markets & Commodities (EMC). Grémiá zástupcov zamestnancov v Nemecku túto transakciu schválili, avšak ešte musí byť schválená príslušnými úradmi. Súčasťou transakcie nie sú vlastné obchody na kapitálovom trhu, ktoré zahŕňa správu spoločnosti pri vydávaní akcií a finančných nástrojov založených na akciách („ECM – Equity Capital Markets“) ani obchodovanie s akciami („Equity Trading“) a ich predaj („Equity Sales/Brokerage“). To platí aj pre obchodovanie so zabezpečovacími produktami týkajúcimi sa surovinových rizík. Na základe tohto predaja bol dosiahnutý dôležitý míľnik pri realizácii stratégie „Commerzbank 4.0“, ktorá spočíva v tom, aby bola orientácia banky jednoduchšia a transparentnejšia a aby boli získané zdroje pre hlavné obchodné činnosti. Ako líder na trhu v oblasti firemných klientov chceme našim klientom aj naďalej ponúkať celé spektrum produktov na kapitálovom trhu.

Výnosy boli ovplyvnené nízkou volatilitou

V náročnom obchodnom prostredí spojenom s nízkou aktivitou klientov mali výkony v obchodnej oblasti oproti predchádzajúcemu roku klesajúci trend, predovšetkým v oblasti obchodovania s investičnými produktmi. Obchody v oblasti správy majetku boli naproti tomu pozitívne a zaznamenali v sledovanom roku ďalší nárast ob-

jemu. Know-how v oblasti EMC pri organizovaných investičných projektoch bolo v priebehu obchodného roka viackrát ocenené. V obchodnom roku 2018 sme získali viaceré ocenenia, ako napr. „Best House, Warrants“, „Sekundärmarkt Scope“ a „Hebelprodukte Zertifizierte“.

Vyhliadky v oblasti Firemní klienti

Aj v prebiehajúcom obchodnom roku sa bude segment firemných klientov zameriavať na ďalšiu realizáciu strategických opatrení „Commerzbank 4.0“. Pritom budeme postupovať ďalej v iniciatívach, ktoré boli ohlásené už v roku 2016, ako aj realizovať nové iniciatívy, ktoré boli naštartované v uplynulom obchodnom roku. Úspešná dohoda sa prémiami zamestnancov uzatvorená v uplynulom obchodnom roku, ktorá bude sprevádzaná realizáciou dohodnutej cieľovej organizačnej štruktúry v priebehu roka 2018, ako aj rušením pracovných miest v nasledujúcich dvoch rokoch, predstavuje nevyhnutný predpoklad.

Na základe získania nových klientov chceme ďalej vybudovať našu pozíciu na trhu v Nemecku a v zahraničí, pričom chceme najneskôr do roku 2020 získať viac ako 10 000 nových klientov. Pritom sa budeme v tuzemsku sústreďovať predovšetkým na stredné podniky s obrátom od 15 mil. eur do 100 mil. eur. Na základe dôsledného využívania našich silných stránok v oblastiach Corporate Finance a Trade Finance, riadenia rizík, pôsobenia v zahraničí a na základe digitalizácie sa sústreďujeme na získavanie ďalších podielov na trhu.

Ďalší rast u klientov bude podporený reklamnými kampaňami a sústredenými predajnými aktivitami. Nové digitálne ponuky ďalej zvýšia atraktivitu banky u nových klientov a existujúcich klientov ešte viac naviažu na banku.

Diferenciácia konkurentov je podporená na základe nového optimalizovaného modelu starostlivosti, ktorý kombinuje regionálne rozloženou prítomnosť poradcov s digitálnymi a proaktívnymi predajnými kanálmi, ktoré posilňujú spojenie medzi klientmi. Súčasne budú staré odbytové kanály nanovo zorganizované na základe zlúčenia porovnateľných činností ako aj presunu administratívnych činností do ďalších oblastí banky, aby tak došlo k odťaženiu odbytu a silnejšej orientácii na potreby klientov. Okrem toho je v popredí prevádzková excelentnosť, aby sme klientom a zamestnancom umožnili podľa možnosti štitlu a digitálnu možnosť spracovania transakcií. Banka chce rovnako ďalej posilniť svoju pozíciu lídra na trhu v oblasti financovania stredných podnikov. Aj v roku 2019 budeme našim firemným klientom k dispozícii ako kompetentný a spoľahlivý poskytovateľ úverov. Okrem toho očakávame, že sa bude zvyšovať význam udržateľného financovania s ekologickým alebo sociálnym dôrazom, nakoľko sa v tomto segmente angažuje stále viac emitentov a investorov.

Okrem tuzemského trhu budeme využívať aj možnosti rastu v zahraničí a ďalej posilňovať medzinárodné obchody. Okrem toho

sa budeme strategicky zameriavať na rozvoj obchodov s inštitucionálnymi klientmi, pričom za týmto účelom zabezpečíme v roku 2019 novú orientáciu obchodnej oblasti Institutionals.

Aj v oblasti Corporate-Finance a Trade-Finance chceme ďalej uplatňovať náš potenciál pre ďalší rast a za týmto účelom realizovať náš prístup k sektorom. Pritom predstavuje ďalší vývoj našej infraštruktúry v oblasti informačných technológií spolu s rôznymi digitálnymi iniciatívami naďalej dôležitý cieľ pre naše interné procesy ako aj pre interakciu s našimi klientmi na úrovni emitentov ako aj investorov.

V rámci predaja obchodnej oblasti Equity Markets & Commodities majú byť obchodné knihy, obchody s klientmi, zamestnanci a časti IT infraštruktúry prevedené na spoločnosti Sociétés Générale a Lyxor. Začlenenie zamestnancov a prevod obchodných kníh ako aj príslušných aktív a pasív bude prebiehať postupne začne sa v roku 2019 po udelení príslušných povolení.

Pri realizácii popísaných opatrení sa budeme osobitne zameriavať na ďalšie posilňovanie kultúry Compliance v tomto segmente

Asset & Capital Recovery

V segmente Asset & Capital Recovery (ACR), ktorý sa po prvýkrát vykazuje od prvého štvrťroka 2016, sú obsiahnuté komplexné financovania z oblastí Commercial Real Estate (CRE), Ship Finance (SF) a Public Finance (PF).

Úlohou segmentu NCA je systematická likvidácia jednotlivých portfólií so šetrným prístupom k hodnotám a s minimalizáciou rizík s cieľom uvoľniť kapitál na použitie v obchodných oblastiach so silnejšími výnosmi.

Vývoj výsledku

Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v percentuálnych bodoch
Výnosy pred rizikovou prevenciou	114	170	-33,0
Výsledné riziko	-8	n/a	.
Riziková prevencia v úverových obchodoch	n/a	-336	.
Administratívne náklady	72	98	-26,7
Operatívny výsledok	34	-264	.
Viazaný vlastný kapitál	2 174	2 982	-27,1
Operatívny výnos vlastného kapitálu (%)	1,6	-8,8	10,4
Kvóta nákladovosti v operatívnom obchode (%)	63,3	57,7	5,5

¹ úprava hodnôt na základe restatementov (viď koncernové závierka bod 65).

Segment ACR postupoval v obchodnom roku 2018 opäť rýchlejšie, než sa očakávalo, pričom zlikvidoval aktíva a riziká, ktoré nepatria medzi hlavné činnosti Commerzbank. Celkový objem meraný na základe Exposure at Default klesol v v uplynulom roku na menej ako 10 miliárd eur a porovnaní s predchádzajúcim rokom o viac ako tretinu.

Výrazne zlepšená riziková situácia sa prejavuje aj znížením čiastkových portfólií, ktoré sú čo najviac postihnuté rizikami v oblasti bonity, najmä vo vzťahu k financovaniu firemných nehnuteľností a lodí. V tejto oblasti sa vykazujú zostatkové aktíva vo výške menej ako 1 miliarda eur. Tento pokles bol spojený s výrazne nižším zafažením pre výsledok v oblasti výnosov. Segment ACR tak po prvýkrát vykázal v roku 2018 pozitívny prevádzkový výsledok vo výške 34 mil. eur, po -264 miliónov Eur

Výnosy pred rizikovou prevenciou poklesli o 56 miliónov eur na 114 miliónov eur a odzrkadľujú tak pokrok v likvidácii aktív v danom segmente. Na strane jednej bola výnosová situácia v roku 2017 pozitívne ovplyvnená jednorazovým výnosom vo výške 68 mil. eur, ktorý vyplýval zo zotavenia hodnoty odpísaného rizika proti-strany zo zabezpečovacích obchodov. Ďalej bola výnosová situácia od zavedenia účtovného štandardu IFRS 9 k 1. januáru 2018 viac ako predtým ovplyvnená výsledkami oceňovania majetku a záväzkov. Od začiatku roka 2018 sa portfólio financovania lodí oceňuje aktuálnou hodnotou s dopadom na hospodársky výsledok, čo znamená, že výkyvy trhovej hodnoty lodných úverov sa už neprejavujú vo výslednom riziku.

Kým sa riziková prevencia v úverových obchodoch za predchádzajúci rok vo výške -336 mil. eur takmer výhradne dotýkala operatívnych položiek k tomuto portfóliu, ktoré bolo ku koncu roka 2017 podstatne väčšie, odzrkadľuje výsledné riziko v obchodnom roku 2018 vo výške -8 mil. eur predovšetkým rizikovou prevenciou za zostatkové úvery na firemné nehnuteľnosti.

V súlade s likvidáciou portfólia, ako aj upravenými kapacitami zamestnancov sa podarilo administratívne náklady znížiť o 26 miliónov eur auf 72 miliónov eur.

Celkovo dosiahol segment ACR v sledovanom roku 2018 pozitívny hospodársky výsledok pred zdanením vo výške 34 mil. eur. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa výsledok zlepšil o 298 mil. eur.

Podstatný vývoj v obchodnom roku

Pokračovanie v stratégii likvidácie portfólia

S ohľadom na všetky aktíva združené v segmente ACR sa v rámci rozsiahleho riadenia definuje plán likvidácie pre všetky portfólia ACR. Likvidácia portfólia sa sústreďuje na zníženie EaD (vrátane NPL). Pritom je stanovená priorita na likvidácii rizikovejších aktív. Manažment NCA zahŕňa efektívne nástroje na zníženie portfólia. Medzi ne patrí reštrukturalizácia ako aj využívanie trhových príležitostí. Prístup k investorom a na kapitálové trhy, ktorý sa v uplynulých rokoch zintenzívnil, umožňuje cieľnú likvidáciu aktív v dô-

sledku predaja čiastkových portfólií, v dôsledku čoho sa uvoľňuje kapitál.

V obchodnom roku 2018 boli šetrným spôsobom zlikvidované súčasť portfólia vo výške viac ako 5 miliárd eur, ktoré tak pokleslo na 8,9 miliárd eur EaD (vrátane NPL). Objem EAD portfólia CRE a Ship-Finance bol ku koncu roka 2018 na úrovni ca 1,3 miliárd eur. Rizikové aktíva (RWA) poklesli v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 6 miliárd eur na 12 miliárd eur. Segment NCA má k dispozícii kvalifikovaných zamestnancov, ktorí dokážu proces likvidácie realizovať efektívne a účinne. Operatívna stabilita jednotiek segmentu NCA je tým zabezpečená.

Commercial Real Estate

Celková hodnota CRE (EaD, vrátane NPL) v priebehu roka 2018 poklesla na základe aktívneho riadenia o 0,6 miliárd eur (- 43%) na 0,8 miliárd eur. Pritom bola hodnota EaD v CRE tuzemsku, ktorý predstavuje ca 33 % Exposures znížená o 39% na 0,3 miliárd eur. V rámci CRE zahraničie, ktoré predstavuje ca 67% celkového portfólia CRE, bol pokles EaD v priebehu roka 2018 o ca 45% na 0,6 miliárd eur. Najväčšie podiely aktív pripadajú na obchod (0,4 miliárd eur) a logistiku (0,2 miliárd eur).

Ship Finance

V obchodnom roku sa podarilo znížiť objem aktív zaúčtovaných v segmente ACR (EaD) vo výške 2,6 miliárd eur o 2,2 miliardy eur na 0,4 miliárd eur. Trhy nákladných a kontajnerových lodí sa v 1. polovici roka 2018 ďalej zotavovali, pričom sa vychádzalo z ich čiastočného nárastu v roku 2017, potom, ako v roku 2016 dosiahli svoje historicky najnižšie hodnoty. V 2. polovici roka však došlo k oslabeniu charterových sadziieb v oboch týchto segmentoch, pričom tieto boli v prípade Capesize-Bulker pod úrovňou roka 2017. Toto oslabenie bolo spôsobené čiastočne poklesom dopytu a čiastočne aj vysokým počtom novo dodaných lodí pri súčasne veľmi nízkom rozsahu šrotovania starých lodí. Preto v sledovanom roku na vykázaná úplná kapitálová schopnosť tohto segmentu. Opačný obraz je vykázaný na trhu tankerov, kde na základe nadmernej ponuky tonáží za predchádzajúcich rokov až do jeho štvrtého roka v roku 2018 boli vykazované znižujúce sa charterové sadzby. Zníženie počtu novo dodaných lodí a veľmi malý počet zošrotovaných lodí v spojení so silným dopytom po naftu, ktorý je na základe dobrej svetovej konjunktúry silnejší, než sa očakávalo, viedlo od 4. štvrtého sledovaného roka k výraznému nárastu charterových

sadziieb. Na základe toho bolo možné znovu spustiť bežné kapitálové financovanie. Ťažisko portfólia leží naďalej na troch štandardných typoch lodí, a to kontajnerové lode (0,1 miliárd eur), tankery (0,2 miliárd eur) a nákladné lode (0,1 miliárd eur). Zvyšok portfólia zahŕňajú lode so špeciálnou tonážou a veľkou diverzifikáciou v rôznych segmentoch lodí.

Public Finance

Aktíva v oblasti Public Finance zahŕňali ku poslednému dňu v roku 2018 pohľadávky z financovania a syntetických úverových položiek voči územným celkom, iným verejným a verejnoprávnym inštitúciám, zabezpečovacím inštitúciám, spoločnostiam alebo financujúcim subjektom. Objem aktív (EaD) sa podarilo v uplynulom obchodnom roku znížiť o 2,3 miliárd eur na 7,7 miliárd eur. Prevažná Exposure sa sústreďuje na západnú Európu a severnú Ameriku.

Vyhliadky v oblasti Asset & Capital Recovery

Likvidácia portfólia ACR so šetrným prístupom k hodnotám bude v nasledujúcich rokoch dôsledne pokračovať. Cieľom je šetrná a úplná likvidácia zostávajúceho portfólia spojená s uvoľnením kapitálu, pričom zostávajúce riziká ostanú nezmenené. V rámci stratégie likvidácie so šetrným prístupom k aktívam sa možnosť predaja aktív prípadne portfólia využíva vtedy, ak je predaj ekonomicky zmysluplný. Do konca roka 2019 chce segment ACR dosiahnuť ďalšie podstatné zníženie portfólia v oblastiach CRE a SF.

V oblasti CRE je na základe naďalej nízkych úrokov ako aj nezmeneného investičného tlaku v prípade veľkých ako aj malých investorov potrebné vychádzať z pokračujúcej vysokej atraktivity nehnuteľností ako investičných objektov, predovšetkým v eurozóne. Očakávajú sa preto stabilné trhové podmienky pre krátkodobú až strednodobú prognózu. V oblasti Ship Finance budeme v závislosti od podmienok na trhu ďalej pokračovať v likvidácii portfólia. Rýchlosť budúcej likvidácie portfólia závisí okrem iného od ďalšieho vývoja na lodných trhoch. Budúci vývoj portfólia Public-Finance závisí od politických, ekonomických a finančných rozhodnutí najmä vo Veľkej Británii a USA. Oblasť Public Finance bude aj v budúcnosti vyhľadávať a využívať príslušné príležitosti na šetrnú likvidáciu orientovanú na riziká. Na základe rozšíreného bilancovania trhových hodnôt úverových položiek a položiek týkajúcich sa cenných papierov nie je možné do budúcnosti vylúčiť negatívne výnosové saldo; rozmer volatility výnosov by však v dôsledku podstatne zníženého zostatkového portfólia mal výrazne klesať.

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

Ostatné a konsolidácia

Do oblasti Ostatné a konsolidácia sa zaraďujú výnosy a náklady, ktoré nie je možné zaradiť do oblasti zodpovednosti jednotlivých obchodných oblastí. Do oblasti Ostatné patria podiely, ktoré nie sú zaradené k obchodným segmentom, nadržané témy týkajúce sa koncernu, ako napr. náklady na poplatky za dohľad, projekty presahujúce hranice koncernu a Group Treasury. Pod konsolidáciu spadajú náklady a výnosy, ktoré sa od veličín zobrazených v správach o segmentoch podľa interných pravidiel prevádzajú do koncernovej závierky podľa pravidiel IFRS. Oblasť ostatné a konsolidácia okrem toho zahŕňa podporné, štábne a riadiacej jednotky, ktoré sa rovnako zaúčtovávajú na jednotlivé segmenty. Pre tieto jednotky predstavujú náklady na reštrukturalizáciu výnimku pri

zúčtovaní, nakoľko sa tieto náklady v tejto oblasti vykazujú centrálné.

Operatívny výsledok v roku 2018 predstavoval –153 mil. eur oproti –122 mil. eur v predchádzajúcom roku. Zníženie o 31 miliónov eur v zásade súvisí s jednorazovým výnosom z predaja nehnuteľnosti. Kompenzačný účinok mali okrem toho klesajúce záťaže vyplývajúce z Purchase Price Allocation v súvislosti s prevzatím Dresdner Bank ako aj pokles externých nákladov priradených do oblasti Ostatné a konsolidácia. Výsledok pred zdanením bol v roku 2018 vykázaný vo výške –153 mil. eur a tým sa oproti predchádzajúcejmu roku zlepšil o 777 mil. eur. V predchádzajúcom roku boli obsiahnuté aj pri zohľadnení nákladov na reštrukturalizáciu vo výške 808 mil. eur v súvislosti s realizáciou znižovania počtu pracovných miest v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“.

Naši zamestnanci

Naši zamestnanci tvoria podstatnú časť nášho podnikateľského úspechu, len vďaka motivovaným a výkonným zamestnancom dokážeme dosiahnuť naše obchodné ciele. Ich angažovanosť a kvalifikácia zvyšujú našu silu voči konkurencii. Naším cieľom je na základe našej personálnej práce neustále zvyšovať atraktivitu Commerzbank ako zamestnávateľa. Za týmto účelom chceme vytvoriť prostredie, v ktorom sa budú môcť naši zamestnanci ohľadom svoje cnosti, čo

najlepšie rozvíjať. Rovnako majú mať možnosť čo najlepšie zladit svoje pracovné a súkromné záležitosti. Naša firemná kultúra je poznačená našimi hodnotami, jednotným pochopením riadenia, ako aj našimi zásadami správania. Tieto zásady pomáhajú našim zamestnancom orientovať sa vo férovom a kompetentnom zaobchádzaní s kolegami ako aj našimi klientmi a obchodnými partnermi.

Počet zamestnancov	31.12.2018	31.12.2017 ¹
Celkový počet zamestnancov v koncerne	49 410	49 417
Celkový počet zamestnancov AG	34 001	33 850

Ku koncu roka 2018 mal koncern Commerzbank 49 410 zamestnancov, po počte 49 417 zamestnancov v predchádzajúcom roku. Oproti plánovanému zníženiu počtu zamestnancov bol nárast zamestnancov v poľskej skupine mBank. Na základe začlenenia dcérskej spoločnosti Commerz Systems GmbH do Commerzbank Aktiengesellschaft sa primerane zvýšil vykázaný počet zamestnancov Commerzbank Aktiengesellschaft.

Pri prepočte na počet zamestnancov na plný úväzok mal koncern 43 412 zamestnancov oproti 43 560 zamestnancom v predchádzajúcom

roku (počet zamestnancov na plný úväzok bez praktikantov 41 486, po 41 814 v predchádzajúcom roku). V nasledujúcej tabuľke je zobrazený počet zamestnancov na plný úväzok podľa jednotlivých segmentov príp. podľa štábnych/riadiacich a podporných funkcií. Štábne/riadiace funkcie plnia centrálné úlohy v rámci riadenia koncernu. Podporné funkcie zabezpečujú bezproblémový chod operatívnych bankových činností. Náklady na štábne/riadiace a podporné funkcie sa pomocou interného kľúča prerozdeľujú na jednotlivé segmenty.

Zamestnanci na plný úväzok	31.12.2018	31.12.2017 ¹
Súkromní klienti a podnikatelia	20 235	20 534
Firemní klienti	5 665	5 484
Štábne/riadiace a podporné funkcie ²	17 512	17 542
Koncern celkom	43 412	43 560

¹ hodnota z predchádzajúceho roka po úprave.

² Štábne/riadiace funkcie: Group Audit, Group Communications, Group Compliance, Group Development & Strategy, Group Finance, Group Human Resources, Group Investor Relations, Group Legal, Group Treasury ako aj centrálné rizikové funkcie. Podporné funkcie: Group Banking Operations, Group Markets Operations, Group Information Technology, Group Organisation & Security a Group Delivery Center. V rámci vykazovania sú štábne/riadiace a podporné funkcie zhrnuté v oblasti Ostatné a konsolidácia.

Najväčšia časť zamestnancov koncernu Commerzbank (73%) je zamestnaná v Nemecku. Priemerná dĺžka príslušnosti zamestnancov k banke v tuzemsku je ca 21 rokov; 17% zamestnancov je zamestnaná v banke do 9 rokov, 29% zamestnancov medzi 10 a 19 rokov a polovica 20 rokov a viac. Miera fluktuácie bola v roku 2018 na úrovni 4,8 %, pričom v roku 2017 bola na úrovni 4,6%.

Commerzbank postupuje ďalej v oblasti digitalizácie

Commerzbank v sledovanom roku ďalej rozvíjala svoj strategický program „Commerzbank 4.0“ pokračovala v plnení svojho cieľa stať sa digitálnou technologickou spoločnosťou. Personálna oblasť sprevádzala obchodné jednotky na tejto ceste smerujúcej do novej cieľovej štruktúry a sociálne znesiteľným spôsobom realizovala znižovanie pracovných miest do konca 2020. Keďže chceme našich zamestnancov dobre pripraviť na zmeny v banke, vyvinuli sme portál „Nové perspektívy“. Tu majú naši zamestnanci možnosť informovať sa o interných a externých perspektívach ďalšieho rozvoja. Môžu tu získavať informácie o profesných možnostiach, ako aj podporu pri príprave na profesnú zmenu.

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

Prestavba centrály na výkonnejšiu banku

S programom „Campus 2.0“ Commerzbank v sledovanom roku rozbehla zásadnú prestavbu svojej koncernovej centrály. Program je ďalším krokom na transformáciu banky na digitálnu technologickú spoločnosť. Každý produkt a každá služba bude v budúcnosti vyvíjaná v jasne definovanej organizačnej jednotke, ktorá za daný produkt a službu preberie aj zodpovednosť. Nová organizácia týchto organizačných jednotiek predstavuje neoddeliteľnú súčasť banky. Naším cieľom je, aby bola centrála banky výkonnejšia a efektívnejšia, aby bola na trhu a pre klientov rýchlejšia a pohyblivejšia. Personálne oddelenie vo významnej miere podporilo rokovania grémii v rámci programu „Campus 2.0“ a vyvinulo koncepciu personálno-ekonomickej realizácie prestavby koncernovej centrály.

Príprava zamestnancov na digitálnu transformáciu

Našich zamestnancov a riadiacich zamestnancov chceme optimálne pripraviť na digitálny svet. Pretože len za predpokladu, že títo zamestnanci pôjdu s nami cestou transformácie, sa banke podarí stať sa digitálnou technologickou spoločnosťou. Na tento účel ponúkame opatrenia v celej banke, pomocou ktorých môže zamestnanci a riadiaci zamestnanci zlepšiť svoje poznatky v oblasti digitalizácie. Okrem prezentačných podujatí poskytujeme aj inovatívne digitálne školiace programy. Okrem toho sprostredkujeme našim zamestnancom rozsiahle poznatky o inovatívnych pracovných metódach.

Novou cestou ideme aj pri podpore budúcich nových zamestnancov. Už v predchádzajúcom roku sa nám na základe nášho medzinárodného trainee programu v oblasti digitálneho bankovníctva podarilo získať viacerých absolventov vysokých škôl, ktorí absolvovali študijný odbor MINT. V sledovanom roku sme do tohto trainee programu opätovne prijali takmer dvadsiatich absolventov vysokých škôl. Tak budujeme nevyhnutné kompetencie pre našu digitálnu stratégiu.

Digitalizáciu je možné zažiť aj v našej personálnej oblasti. V sledovanom roku sme zmodernizovali viaceré personálne produkty a zaviedli nové personálne produkty, okrem iného nový zamestnanecký portál a novú vzdelávaciu platformu. Naším cieľom je ďalej digitalizovať a zjednodušovať naše produkty a procesy v oblasti personálnej práce.

Silná kultúra integrity podporuje dlhodobý rast banky

Pevnými súčasťami našej firemnej kultúry sú hodnoty Compliance a integrita. Chránia totiž naše dobré meno, posilňujú našu značku a pomáhajú nám pri dosahovaní dlhodobého ekonomického úspechu.

V sledovanom roku sme po prvýkrát udeľovali cenu za kultúru v oblasti integrity „Culture of Integrity Award“. Túto cenu získavajú zamestnanci, ktorí sa v oblasti integrity správajú mimoriadne vzorne.

Na základe našich hodnôt Com vytvárame už niekoľko rokov základňou pre zaväzujúcu a záväznú firemnú kultúru. V sledovanom roku Commerzbank prepracovala svoje hodnoty Com a doplnila do nich hodnotu „odvaha“. Sme totiž presvedčení o tom, že je potrebná odvaha každého jednotlivca na to, aby sme išli novou cestou, aby sme pritom preberali zodpovednosť za vlastné konanie. Súčasťou toho je vedomé vykonávanie istých činností a učenie sa z chýb.

Na našich hodnotách Com sú založené aj aktualizované zásady nášho správania, ktoré sme po prepracovaní v predchádzajúcom roku zaviedli v rámci viacerých fáz v celom koncernu. Poskytujú nám orientáciu pre korektné a morálne bezchybné správanie pri každodennej práci. Rovnako banka ďalej rozšírila procesy týkajúce sa riadenia dôsledkov. Táto oblasť upravuje jednotné zaobchádzanie s porušením zákonných predpisov, regulačných úprav alebo interných smerníc.

Riadenie rozmanitosti je pevne zakotvené v personálnej stratégii banky

Rozmanitosť a inklúzia charakterizujú firemnú kultúru Commerzbank a predstavujú dôležité prvky našej personálnej práce. Jasne sa hlásime k pracovnému prostrediu bez akýchkoľvek predsudkov, v ktorom sa individualita a rozmanitosť našich zamestnancov, zákazníkov a obchodných partnerov nielen akceptuje, ale je aj žiadaná. Sme presvedčení o tom, že z toho profitujeme aj my ako banka. Toto vnímanie chceme v našich zamestnancoch a riadiacich zamestnancoch posilniť aj do budúcnosti.

Ako signatár Charty rozmanitosti sme sa v sledovanom roku podieľali na viacerých akciách, okrem iného na Nemeckom dni rozmanitosti a na podujatí „#Flagge für Vielfalt“ (Vlajka pre rozmanitosť). V centre našich aktivít bola inklúzia ľudí s postihnutiami. Ako prvá banka v Nemecku zverejnila Commerzbank v roku 2018 akčný plán na inklúziu na základe Konvencie OSN o právach postihnutých. Tým sa banka zaviazala, že do roku 2023 zrealizuje rôzne opatrenia na zlepšenie situácie ľudí s postihnutiami v banke, ako aj v rámci ich obchodných vzťahov. Commerzbank okrem toho podporila novozaloženú zamestnaneckú sieť ľudí s postihnutiami pod názvom „IDEAL“.

Banka podporuje zlučiteľnosť súkromného života a povolania

Sme presvedčení o tom, že naši zamestnanci sú motivovanejší a výkonnejší, ak dokážu dobre skĺbiť svoje povolanie a svoj rodinný život. Preto ich v rôznych životných fázach podporujeme vďaka

rôznym ponukám. Medzi ne patria napr. ponuka starostlivosti o detí, model flexibilnej pracovnej doby a ponúka práce na čiastočný pracovný úväzok, ako napr. „Keep in Touch“. Za dôležitú považujeme aj podporu zamestnancov, ktorí sa starajú o svojich rodinných príslušníkov. Už niekoľko rokov spolupracuje Commerzbank s profesionálnymi partnermi, ktorí poskytujú poradenstvo našim zamestnancom a sprostredkujú im svoje služby.

Za našu personálnu politiku, ktoré sa zameriava na rodinu a životné fázy, sme v sledovanom získali viaceré uznania a ocenenia. Ponuka podujatí, ktoré banka organizuje, ako aj ponuka rôznych zamestnaneckých sietí predstavuje pre našich zamestnancov okrem iného príležitosť získavať informácie a vymieňať si informácie v rámci aj mimo banky.

Podpora žien na riadiacich pozíciách ostáva cieľom banky

Commerzbank v sledovanom roku podpísala „Women’s Empowerment Principles“ Organizácie spojených národov. Tým sa banka zaviazala podporovať rovnaké postavenie pohlaví a zasadila sa za posilnenie žien vo firme.

Dôležitým cieľom banky ostáva aj podpora žien na riadiacich pozíciách. S podielom 30,8% zamestnávala Commerzbank v roku 2018 viac žien na riadiacich pozíciách ako v predchádzajúcom roku. Banka sa tak približuje svojmu vlastnému cieľu, aby do konca roka 2021 bolo 35% všetkých riadiacich pozícií obsadených ženami. Na splnenie tohto cieľa začala banka realizovať viaceré opatrenia. Pri každej novo obsadzovanej riadiacej pozícii je tak potrebné viesť pohovory s mužskými ako aj ženskými kandidátkami a až potom prijať rozhodnutie. Rozhodujúcimi kritériami pri obsadzovaní pracovných miest ostávajú kvalifikácia a kompetentnosť.

Rozsiahla ponuka na podporu zdravia zamestnancov

Commerzbank podporuje zdravie svojich zamestnancov a riadiacich zamestnancov, pričom presahuje zákonné požiadavky. Sme totiž presvedčení o tom, že zdravá práca a zdravý život majú pozitívny dopad na motiváciu a výkonnosť zamestnancov. Už niekoľko rokov sú naše ciele v oblasti zdravia a pevne zakotvené v našej personálnej politike. Naša ponuka v oblasti zdravia je bohatá a jej cieľom je zabezpečiť, aby boli zamestnanci a riadiaci zamestnanci schopní zvládvať zdravotné výzvy vyplývajúce z digitálnej prestavby pracovného sveta.

Okrem toho našim zamestnancom ponúkame kvalifikačné ponuky a akcie týkajúce sa zdravia, ktoré ich podporujú v tom, aby sa v každodennom pracovnom živote správali tak, aby podporovali svoje zdravie. Preto sa Commerzbank v sledovanom roku opäť zúčastnila na krokovej súťaži „Global Challenge“, pri ktorom približne 1600 zamestnancov celkovo prešlo jeden a pol milióna kilometrov. V sledovanom roku sme v Nemecku podporili cca 160 firemných športových skupín vo viac ako 50 druhov športov.

Okrem fyzického zdravia Commerzbank svojim celostným a zosieťovaným prístupom pri firemnej starostlivosti o zdravie považuje za dôležité aj psychické zdravie svojich zamestnancov. V rámci programu „Employee Assistance Program“ ponúka svojim zamestnancom odborné poradenstvo v komplikovaných profesionálnych a životných situáciách.

Atraktívne dodatočné bonusy pre zamestnancov

Okrem odmeny ponúkame našim zamestnancom mnohé atraktívne dodatočné bonusy. Na základe toho chceme vytvoriť dobré pracovné prostredie, preukázať uznanie našim zamestnancom a prejavíť sa ako atraktívny zamestnávateľ. Commerzbank tak dopĺňa zákonný dôchodok o firemné dôchodkové zabezpečenie. Okrem toho sme v sledovanom roku rozšírili naše daňovo zvýhodnené modely priameho poistenia a dôchodkovej pokladnice na pozadí nového zákona o posilnení firemných dôchodkov. Ako v uplynulých rokoch, mohli naši zamestnanci aj v roku 2018 využívať viaceré dodatočné služby, ako napr. lízing bicyklov alebo bankových vozidiel. Túto ponuku využilo približne 6 500 zamestnancov. Pri tom banka podporuje elektromobilitu a už druhýkrát ponúkla elektro vozidlo ako lízingové vozidlo. Okrem toho poskytuje Commerzbank svojim zamestnancom napr. pravidelne možnosť získať na lízing hodnotné IT zariadenia aj na súkromné využitie. Ca 7 000 zamestnancov využilo túto ponuku a objednalo si cca 18 000 prístrojov.

Odmeňovanie

Odmeny zamestnancov zverejňujeme na základe vyššieho významu vyplývajúceho z rozšírených regulačných požiadaviek vo forme samostatnej správy (správa o odmeňovaní podľa § 16 Vyhlášky o odmeňovaní zamestnancov finančných inštitúcií). Táto správa o odmeňovaní je každý rok zverejňovaná na internetovej stránke www.commerzbank.de.

Správa o prognózach a príležitostiach

Budúca ekonomická situácia

Svetová ekonomika bude v roku 2019 rásť o niečo pomalšie. Najväčšie riziko vychádza z Číny, je ekonomický rast výrazne stratil na sile. K tomu je potrebné pripočítať obchodný spor s USA, ktorý dodatočne zafažuje vyhlídky pre čínsku ekonomiku.

V politike by sa však mohlo podobne ako v predchádzajúcich rokoch podariť zamedziť prepadu ekonomiky, ktorý by mohol ohroziť politickú a spoločenskú stabilitu. Vláda už prijala protioopatrenia a domácnostiam a firmám ponúkla zníženie daní. K tomu je potrebné pripočítať aj uvoľnenie peňažnej politiky. Ak doterajšie opatrenia nebudú postačovať, budú zrejme nasledovať ďalšie.

V USA bude v roku 2019 zjavne pokračovať ekonomický rozmach. Prehnané kroky, ktorých korektúra by ekonomiku dohnala do recesie, nie je možné rozpoznať. Avšak zvýšenie úrokov a slabnutí impulz zo strany finančnej politiky zabezpečí zrejme o niečo pomalšie tempo expanzie. S mierou rastu 2,5 % bude americká ekonomika v roku 2019 rásť ešte viac než výrobný potenciál. Očakávame ďalší pokles už teraz nízkej miery nezamestnanosti. To by malo mierne posilniť cenový tlak. Americká centrálna banka v roku 2019 zrejme nezvýši svoje základné úrokové sadzby. Najväčšie riziko pre americkú ekonomiku však vyplýva z politiky. Spor medzi republikánmi a demokratmi, ktorí majú od volieb v novembri väčšinou v parlamente, a obchodný spor s Čínou sú príčinami neistôt.

Reálny hrubý domáci produkt zmena oproti minulému roku	2018	2019 ¹	2020 ¹
USA	2,9 %	2,5 %	1,8 %
Eurozóna	1,8 %	1,4 %	1,6 %
Nemecko	1,5 %	1,2 %	2,0 %
Stredná a východná Európa	3,0 %	1,6 %	2,2 %
Poľsko	5,1 %	3,2 %	3,3 %

¹ Hodnoty za roky 2019 a 2020 predstavujú prognózy Commerzbank.

V eurozóne konjunktúra v roku 2018 citeľne stratila svoju dynamiku. Avšak prepád ekonomiky do recesie je rovnako málo pravdepodobný. Expanzívna peňažná politika Európskej centrálnej banky bude ďalej poháňať domáci dopyt. Európska centrálna banka síce na prahu rokov zastavila svoj program kúpy obligácií, to však ešte neznamená koniec voľnej peňažnej politiky. Hlavná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bude ešte dlhšie obdobie zrejme na úrovni -0,4 %. Nízke úroky spôsobujú, že ešte stále vysoké zadlženie mnohých firiem a súkromných domácností je znesiteľné. Aj prostredie zahraničného obchodu zrejme na základe stabilizácie čínskej konjunktúry sa znova o niečo vyjasní. Napriek stúpajúcemu ekonomickému rastu v priebehu roka sa v roku 2019 priemerne dosiahne ekonomický rast na úrovni takmer 1,4 %. Plánovaný odchod Veľkej Británie z Európskej únie ohrozí konjunktúru v eurozóne zrejme len na krátke obdobie. Prepád ekonomiky do recesie je málo pravdepodobný. To platí aj v prípade, že sa Európska únia a Veľká Británia nedohodnú na forme jej odchodu z Európskej únie. Pretože aj v tomto prípade sa obe strany budú usilovať o minimalizáciu ekonomických škôd.

Predpokladá sa, že nemecká ekonomika po slabom druhom polroku 2018 dostane v roku 2019 znovu novú dynamiku. Konjunktúru bude podporovať predovšetkým naďalej živá investičná činnosť. Avšak aj zo strany spotreby a exportu budú v priebehu roka vychádzať silné impulzy. Na celý rok sa počíta s nárastom 1,2 %, po 1,5 % v predchádzajúcom roku. Avšak je potrebné si uvedomiť, že jednotkové náklady práce v Nemecku rastú už niekoľko rokov oveľa silnejšie ako v ostatných častiach menovej únie. A na trhu s nehnuteľnosťami, predovšetkým vo veľkých mestách, nízke náklady spôsobujú, že ceny dosahujú rekordnú výšku.

Ukončenie zvyšovania úrokov v USA a naďalej veľmi expanzívna peňažná politika Európskej centrálnej banky budú v roku 2019 formovať situáciu na finančných trhoch. Aj po ukončení programu nákupu obligácií Európskej centrálnej banky sa nebude výnos desaťročných spolkových obligácií výrazne zvyšovať. To je spôsobené nielen chýbajúcimi vyhlídkami na cyklus skutočného zvyšovania úrokov, ale aj tým, že Európska centrálna banka bude splatné obligácie znovu investovať.

Tak bude vlastník ešte veľmi dlho takmer tretinu štátnych obligácií bude tlačíť na ich prémii pri splatnosti. Euro by malo oproti americkému doláru v roku 2019 mierne zvýšiť svoj kurz. Tento vývoj však nebude súvisieť so silou eura, ale so slabým kurzom dolára, ktorý bude trpieť pred predpokladaným koncom cyklu zvyšova-

nia úrokov zo strany americkej centrálnej banky. Akciové trhy sa v roku 2019 zotavia z negatívneho vývoja v predchádzajúcom roku, keď bude už jasné, že nehrozí globálna recesia. Okrem toho naďalej uvoľnená peňažná politika podporuje oceňovanie akcií.

Výmenné kurzy	31.12.2018	31.12.2019 ¹	31.12.2020 ¹
Euro/dolár	1,15	1,24	1,32
Euro/libra	0,90	0,89	0,92
Euro/zloty	4,29	4,25	4,20

¹ Hodnoty za roky 2019 a 2020 predstavujú prognózy Commerzbank.

Budúca situácia v bankovníctve

Naše hodnotenie týkajúce sa strednodobých a štrukturálnych vývojových tendencií v bankovníctve sa oproti tvrdeniam uvedeným v priebežnej správe k 30. júnu 2018 významne nezmenilo. Avšak riziká pre krátkodobú vyhladku bankovníctva sa v predchádzajúcich mesiacoch opäť zvýšili a na rozdiel od situácie spred jedného roka teraz prevládajú riziká poklesu.

Z celkového ekonomického prostredia bude finančný sektor v roku 2019 dostávať menej impulzov než v predchádzajúcich dvoch rokoch. Pozitívne je potrebné hodnotiť skutočnosť, že svetová ekonomika, eurozóna a Nemecko ostanú naďalej v kurze rastu a že v rámci najpravdepodobnejšieho scenára nehrozí recesia. Obchody s firemnými klientmi a podnikateľmi budú naďalej dostávať impulzy z ďalšieho rastu investícií do zbrojenia a exportov, avšak v menšej miere než v roku 2018. Stabilný nárast súkromnej spotreby, investícií do bývania, naďalej silný trh práce, ako aj vysoká schopnosť vytvárať úspory by mohli pozitívne ovplyvňovať obchody so súkromnými klientmi. Vysoká miera schopnosti splácať úvery zo strany klientov a posilnené používanie interných a alternatívnych externých zdrojov financovania spolu so silnou konkurenciou však ohrozia rast výnosov. Okrem toho sa v eurozóne v roku 2019 nevytvorí klasický cyklus zvyšovania úrokov. So zrušením úrokovej sadzby za úložky počítame až od marca 2020. Skutočný obrat peňažnej politiky a tým aj citeľne strmšia krivka úrokovej štruktúry v eurozóne ešte nie je viditeľná. Banky v tomto ohľade budú naďalej ohrozené a rovnako sa nebude znižovať motivácia účastníkov trhu investovať do príliš rizikových foriem investícií.

Riziká poklesu, ktoré v sledovanom období narástli, a ich ostrejšie vnímanie v sebe ukrývajú riziko, že súkromné ekonomické subjekty si rozmyslia svoje rozhodnutia o spotrebe a investíciách, čím obchody s firemnými a súkromnými klientmi môžu aj na úrovni úrokových a provízných obchodov pocítiť silnejší protivietor zo strany reálneho ekonomického prostredia a finančného prostredia, než sa doteraz predpokladalo. V poslednom období narastajúca diskrepancia medzi ešte stále solídnymi vyhladkami rastu v reálnej ekonomike a zvyšujúcim sa zneistením investorov a firiem zafažuje bankové prostredie.

V prípade prehnaneho vývoja na finančných trhoch a chybných alokácií v reálnej ekonomike v dôsledku pokračujúcej expanzívnej peňažnej politiky by bol priamo dotknutý aj bankový sektor v oblasti úrokových a provízných obchodov. Na základe predchádzajúceho relatívne vysokého ocenenia akcií a dôchodkov, na trhoch s nehnuteľnosťami a v oblasti Private Equity sa vytvoril veľký potenciál sklamaní, ktorý sa na základe zhoršeného prostredia pre isté rizikové investície v roku 2018 zrejme ešte nerozpustil. Očakávaná účasť na trhu poukazujú ešte stále na vysokú mieru homogenity. Investori, ktorí bežne investujú do bezpečných aktív, by mohli v prípade (ďalších) turbulencií na trhu reagovať v panike; význam procyklicky konajúcich investorov výrazne narástol. Nemecká spolková banka a Európska centrálna banka poukázali vo svojich správach o finančnej stabilite na nasledujúce výzvy pre finančný sektor: nemecký bankový sektor je podľa týchto správ zraniteľný voči scenáru, v ktorom sa makroekonomické prostredie neočakávané zhoršilo. Rovnako sa zvýšilo riziko obáv o schopnosť niesť dlhy vo výrazne zadlžených krajinách, ako aj potenciálne riziko napätia v oblasti likvidity v sektore investičných fondov. Okrem toho správa poukazuje na riziko výrazného nárastu rizikových prírážok, ako aj na riziko týkajúce sa schopnosti bánk fungovať ako sprostredkovatelia medzi dopytom a ponukou úverov.

Neusporiadané vystúpenie Veľkej Británie z Európskej únie bez prechodnej lehoty a bez dohody o voľnom obchode by mohlo nemeckému bankovému sektoru – napriek pozitívnym efektom vytvárania hodnôt v dôsledku presunu finančných služieb do Nemecka – krátkodobou spôsobí škody. Súčasný rozsah integrácie medzi Veľkou Britániou a Európskou úniou, predovšetkým s Nemeckom, je s ohľadom na špecializáciu na tuzemskom trhu a internacionalizáciu veľmi veľký. Zahraničné obchody bánk s dôležitými nemeckými priemyselnými klientmi, ktorí sú silní v exporte, by bol výrazne ohrozený, to platí predovšetkým – prostredníctvom obchodných kanálov – pre sektory automobilového priemyslu, strojárstva, elektrotechniky, chemického farmaceutického priemyslu, ako aj pre výživu a textilný priemysel. Dodávky plnení sú relevantné pre Nemecko, ako aj pre veľkú Britániu a majú svoj význam v oblasti mikro ekonomiky aj makro ekonomiky. V Nemecku je podľa analýzy inštitútu Ifo napojených takmer 550 000 pracovných miest na ex-

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

port do Veľkej Británie, čo by malo priamy dopad na obchody so súkromnými bankovými klientmi. Nemecko však je jedným z najväčších exportérov na svete nielen v oblasti tovarov, ale aj služieb. Služby predstavujú dôležitú časť tuzemských ako aj cezhraničných reťazcov tvorby hodnôt a často dopĺňajú export tovarov. Nemecká spolková banka prednedávnom uviedla, že náklady na zvýšenie obchodných bariér v oblasti služieb by mohli byť pre jednotlivé krajiny mimoriadne dôležité. Okrem toho by vystúpenie Veľkej Británie z vnútorného trhu Európskej únie a colnej únie mohlo mať výrazný dopad na obchodovanie s inými krajinami Európskej únie. Banky sú odkázané na to, že ich úveroví klienti budú identifikovať a znižovať riziká vystúpenia pre ich vlastné obchodné modely. V krátkodobom horizonte by vo všeobecnosti existovali veľké riziká poklesu pre makroekonomické prostredie v dôsledku nervozity účastníkov trhu a v dôsledku politických neistôt spojených s negatívnymi dopadmi na dispozície klientov bankového sektora. K tomu by mohlo prispieť aj vnímanie závažných inštitucionálnych dôsledkov vystúpenia v prípade troch najväčších členských štátov (s ohľadom na mocenskú rovnováhu v Európskej únii, prípadnú zmenu orientácie v oblasti voľného obchodu a dopadov na rozpočet Európskej únie). Ak by britská vláda znížila štandardy dozoru pre peňažný sektor po vystúpení z Európskej únie s cieľom podporiť finančné centrum vytvorené v Londýne, došlo by k ohrozeniu konkurencieschopnosti bánk v zostávajúcich krajinách EU. Ak európske finančné centrum Londýn stratí svoj neobmedzený prístup na vnútorný európsky trh, došlo by v oblasti investičného bankovníctva k nárastu fragmentácie, v dôsledku toho by museli byť vlastné imanie, likvidita a ostatné zdroje osobitne viazané, čím by utrpela aj ziskovosť. Na základe nedostatočných kapacít, treníc a chýbajúcich registrácií by rovnako na základe odhadov Nemeckej spolkovej banky v najhoršom prípade hrozilo aj úplné zastavenie istých aktivít.

Na trhoch prevláda neistota týkajúca sa kapitálovej vybavenosti, rizík spojených s úrokovými zmenami, rizikovými úvermi, kybernetickými rizikami a predovšetkým týkajúca sa výnosovej situácie európskych bánk. Jednotlivé obchodné modely na dosahovanie udržateľných ziskov a schopnosť zaťaženia v prostredí nízkych úrokov sú naďalej v centre pozornosti. Pre banky platí podstatná výzva, aby svoje obchodné modely – s ohľadom na existujúce nadmerné kapacity v niektorých krajinách, aj v súvislosti s novými konkurentami hnanými novými technológiami – prispôbili podľa zmenených podmienok, aby znižovali náklady a zvyšovali ziskovosť. Na tento účel je nevyhnutné postupovať dôsledne v modernizácii bankovej prevádzky a poskytovaní dostatočných kapacít pre digitalizáciu.

Bankový sektor eurozóny sa momentálne nachádza uprostred procesu dlhších štrukturálnych zmien. Oproti posilnenej vybavenosti kapitálom sú znižujúce sa garancie štátu, prísnejšie pravidlá pre likvidáciu a nárast účasti veriteľov. Ďalšie znižovanie stupňa zadĺženia a zlepšovanie kvality aktív v sektore, ktorý je stále digitálnejší a automatizovanejší, predstavujú pre bankový sektor dôležité predpoklady na splnenie vyšších požiadaviek bankového dozoru a očakávaní investorov.

Vyhliadky týkajúce sa bankového prostredia v Poľsku sú v strednodobom horizonte naďalej negatívne ovplyvnené kurzom ekonomickej politiky, nedostatkom zamestnancov, ako aj hrozbou výrazných zásahov do prostriedkov Európskej únie určených na infraštrukturálne projekty. Okrem toho by úzke obchodné vzťahy s Veľkou Britániou mali v prípade neriadeného odchodu Veľkej Británie z Európskej únie negatívny dopad. Z hľadiska konjunktúry rast poľskej ekonomiky naďalej zosilnie. Na výrazný nárast ekonomickej výkonnosti v rozsahu 5,1 % v sledovanom roku by mal v roku 2019 nasledovať pokles ekonomickeho rastu na 3,2 %. Súkromná spotreba bude naďalej zohrávať dôležitú úlohu a bude posilnená opatreniami fiškálnej politiky, napr. programom podpory pre rodiny a dôchodcov. Zdá sa však, že dôvera spotrebiteľov presiahla svoj zenit, takže súkromná spotreba bude v tomto roku rásť menej dynamicky než v roku 2018. Zároveň je potrebné počítať s tým, že ku koncu podporného obdobia budú vo zvýšenej miere čerpané prostriedky na podporu z európskych fondov, čo by mohlo podporiť investície v roku 2019. Pozitívny vývoj miezd a nezamestnanosti by v zásade mali viesť k nárastu objemu úveru a rizikové náklady bánk by mali pozitívne odzrkadľovať solídnu situáciu súkromných domácností a podnikateľského sektora.

Očakávaná finančná situácia koncernu Commerzbank

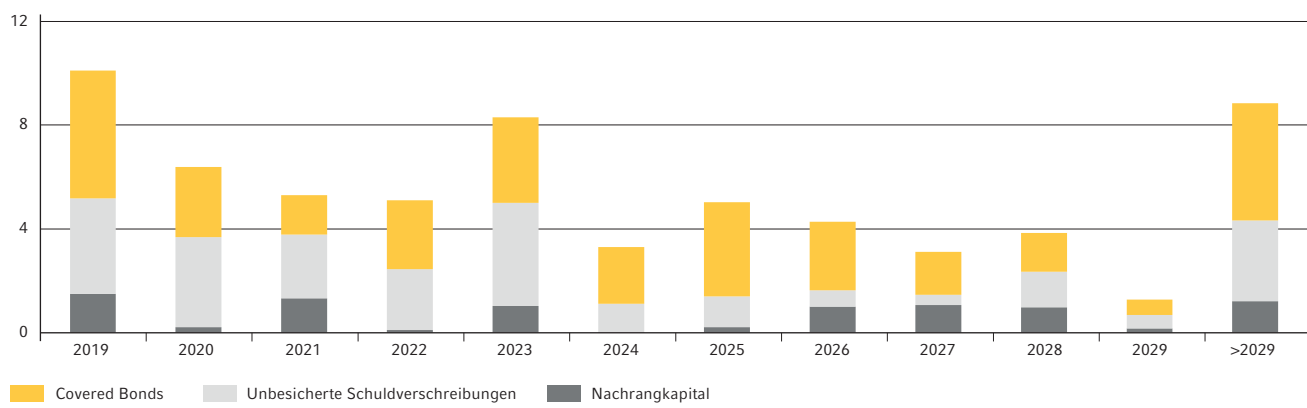
Plánované opatrenia v oblasti financovania

V nasledujúcich rokoch počíta Commerzbank s potrebou refinancovania v rozsahu do 10 miliárd Eur na kapitálovom trhu. Commerzbank je na kapitálovom trhu aktívna so širokou paletou produktov. Okrem nezabezpečených prostriedkov refinancovania ako

Senior Unsecured a Tier 2 disponuje Commerzbank pri refinancovaní aj možnosťou vydávať zabezpečené prostriedky refinancovania, najmä hypotekárne záložné listy a verejné záložné listy. Najmä na základe zabezpečených nástrojov refinancovania máme stabilný prístup k dlhodobému refinancovaniu s nákladovými výhodami voči nezabezpečeným zdrojom financovania.

Fälligkeitsprofil von Kapitalmarktemissionen des Konzerns zum 31. Dezember 2018

Mrd. €

Na základe pravidelných kontrol a úprav domniek pre riadenie likvidity a dlhodobú potrebu refinancovania bude Commerzbank aj naďalej zohľadňovať zmeny trhového prostredia a zabezpečovať pohodlné vybavenie likviditou ako aj primeranú štruktúru refinancovania.

Plánované investície

Na základe pokračujúcej digitalizácie produktov a procesov v koncerne bude v budúcnosti možné poskytovať služby efektívnejšie a rýchlejšie. Preto Commerzbank na obchodný rok 2019 plánuje investičné výdavky vo výške ca 0,7 miliárd eur, po 1 miliarde eur v predchádzajúcom roku. Z toho pripadajú dve tretiny na investície do informačných technológií. Ťažisko investícií je pritom na ďalších opatreniach v rámci digitalizácie ako aj plnenia regulačných požiadaviek.

Súkromní klienti a podnikatelia

Pre investície v pobočkovej banke sú v roku 2019 rozhodujúce centrálné investície v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ spolu so štyrmi základnými smermi, ktorými sú digitalizácia, klienti, pro-

dukty a kanály ako aj plnenie regulačných požiadaviek. Ťažisko investícií je naďalej na zvýšení počtu nových klientov za účelom zvýšenia vyťaženia platformy Commerzbank. Okrem toho budú pokračovať opatrenia v oblasti digitalizácie, medzi ne patria predovšetkým investície do vybudovania digitálnych distribučných kanálov Online, Mobil a Telefón. V centre pozornosti bude dobudovanie možnosti objednávať produkty na digitálnej platforme ONE s cieľom umožniť všetkým klientom jednotný digitálny a osobný zážitok vo všetkých relevantných oblastiach. ONE bude do budúcnosti ponúkať všetky relevantné funkcie pre klientov, poradcov, klientske centrá a Backoffice. Ďalšie investície budú smerované do distribučnej platformy Commerzbank. Prostredníctvom tejto platformy sa analyticky získané poznatky o potrebách klientov prostredníctvom aplikácie „Dynamics“ nahrávajú do kanálov pobočky, klientskeho centra alebo online bankovníctva. Tým sa umožní industrializované, odstupňované a automatizované oslovenie klientov a ich obsluha. Ponuky šité na mieru, ktoré sú predstavované cielene a na základe špecifických potrieb, zvyšujú spokojnosť klientov a podporujú šance na predaj produktov. Predpokladom je efektívne využívanie Big Data & Advanced Analytics v rámci digitálneho riadenia vzťahov s klientmi (Customer-Relationship-Managements DCRM). Zároveň bude banka v roku 2019 cielene investovať do špecifických záujmov

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

klientských skupín. V centre pozornosti bude pritom dobudovanie a optimalizácia digitálnych ponúk ako aj intenzívne spracúvanie požiadaviek na trhu. Ďalšie investície budú smerované do digitalizácie produktov, predovšetkým do ďalšieho rozvoja digitálnej platformy na poskytovanie splátkových úverov a do ďalšej digitalizácie obchodovania s cennými papiermi. V obchodnom roku 2019 bude banka naďalej pracovať na efektívnej organizácii obchodných činností v pobočkách. Po zavedení nového modelu starostlivosti o klientov podnikateľov v roku 2018 bude v novembri 2019 zavedený nový model starostlivosti o súkromných klientov. Okrem toho bude pokračovať transformácia siete pobočiek s dôrazom na otvorenie ďalších mestských pobočiek. Stredobodom pozornosti bude naďalej diferenciacia ponuky služieb v jednotlivých lokalitách s dôsledným dodržiavaním prítomnosti priamo na mieste. Ďalej bude klientske centrum vybudované na priamy predajný kanál.

Včasná realizácia rôznych regulačných požiadaviek zameraných na klienta má naďalej najvyššiu prioritu. Ťažisko investícií leží v ďalšej minimalizácii rizika Compliance, napr. prostredníctvom zjednodušenia a digitalizácia procesu Know-your-Customer. Optimalizácie procesov okrem iného súvisia s požiadavkami vyplývajúcimi zo základného nariadenia EU na ochranu osobných údajov a zo smernice o platobných službách (PSD2).

Na posilnenie svojej pozície ako lídra na trhu v oblasti digitálneho bankovníctva plánuje mBank v roku 2019 ďalšie investície v oblasti digitalizácie s dôrazom na optimalizáciu a automatizáciu klientských ako aj interných procesov. Pritom majú plánované projekty podporiť mobilnú stratégiu a ďalší rozvoj na klienta orientovanej multikanálovej banky. Existujúca mobilná banková aplikácia bude ďalej rozvíjaná a má klientovi poskytnúť dodatočné funkcie, napr. prístup do tzv. „supermarketu investičných fondov“. S cieľom dosiahnuť zvýšenie spokojnosti klientov budú v roku 2019 pokračovať práce na platforme online bankovníctva. Plánujú sa zmeny v dizajne a optimalizácii navigácie v rámci transakčného systému. V snahe upevniť viazanosť klientov a zvýšiť predaj produktov majú byť prostredníctvom týchto činností implementované nové nástroje. Dodatočne mBank zrealizuje nový prístup k predaju vo svojich pobočkách, v ktorých poradca informuje klientov o využívaní digitálnych kanálov. Cieľom je spopularizovať využívanie digitálnych prístupových kanálov, aby sa v budúcnosti zvýšila samoobslužnosť klientov ohľadom týchto kanálov. Ďalšie investície lepšia procesnú efektívnosť, ako aj bezpečnosť informačných technológií, napr. prostredníctvom úpravy užívateľských oprávnení na nové bezpečnostné štandardy, a majú pomôcť pri optimalizovaní nákladovej základne pri súčasnom organickom raste. V Českej republike a na Slovensku sleduje mBank svoj dlhodobý cieľ spočívajúci v ďalšom budovaní svojej pozície na trhu. V centre pozornosti je pritom získavanie klientov, spokojnosť klientov ako aj zlepšenie platformy na mobilné bankovníctvo. Projekt „One Network“ bude pokračovať otvorením dvoch ľahkých pobočiek a novým poradenským centrom. V rámci nového projektu ďalšieho rozvoja pobočkovej siete plánuje mBank otvorenie ďalších desiatich

tich z ľahkých pobočiek a dvoch malých poradenských centier. Ďalej bude mBank v roku 2019 investovať do opatrení na splnenie regulačných požiadaviek, napr. vyplývajúcich z nariadenia na ochranu osobných údajov a smernice o platobných službách PSD2.

Firemní klienti

V obchodnom roku 2019 budú pokračovať investície v segmente firemných klientov, o ktorých bolo rozhodnuté v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“. Pritom bude ťažisko investícií na programe rastu „Leading the Future“ – líderská pozícia v oblasti stredných podnikov. Ciele programu sú pritom získavanie trhových podielov a budovanie pozície na nemeckom trhu na základe jasnej orientácie všetkých opatrení podľa potrieb predaja a klientov. Zároveň má postupujúca digitalizácia zabezpečiť zníženie administratívnej náročnosti v predaji a tým vytvoriť viac času pre klientov. V roku 2018 bol spustený nový systém CRM, ktorý má na základe nových analytických možností uľahčiť prácu zamestnancom v oblasti predaja. Na rok 2019 je naplánovaná investícia do nahradenia ďalšieho zostávajúceho systému na riadenie vzťahov s klientmi.

Ďalej sa bude segment sústreďovať na aktívne riadenie rizík v oblasti Compliance. V tejto súvislosti plánuje segment okrem toho v Nemecku systém automatických kontrol transakcií v rámci cezhraničných obchodov Trade-Finance. Okrem kontrol transakcií týkajúcich sa Compliance sa okrem toho plánuje investícia do rozšírenia novej spracovateľskej platformy pre Trade Finance o záruky. V rámci predaja obchodnej oblasti Equity Markets & Commodities (EMC) budú obchodné knihy, obchody s klientmi, zamestnanci a časti IT infraštruktúry prevedené na spoločnosť Société Générale S. A. S tým budú spojené aj príslušné investície do úpravy infraštruktúry ako aj do potrebného poradenstva.

„Campus 2.0“ – nová dodávateľská organizácia

Na základe úspešných skúseností so spôsobom práce v rámci projektu „Digital Campus“ bolo v roku 2018 rozhodnuté rozšíriť do projektu na väčšie časti centrály. Od polovice roka 2019 budú digitálne produkty a služby pre našich klientov vyvíjané v novej dodávateľskej organizácii pozostávajúcej z klastrov. Agilné pracovné metódy budú použité pre dodávateľskú organizáciu pozostávajúcu z klastrov ako aj na činnosti na základe potrieb pre ostatné jednotky banky.

Backoffice

Aj v roku 2019 bude Commerzbank pokračovať v už začatej optimalizácii infraštruktúry informačných technológií. Podstatné investície budú nasmerované do platobného styku a spracúvania cenných papierov. V rámci spracúvania cenných papierov uzatvorila Commerzbank v polovici roka 2018 strategické partnerstvo so spoločnosťou equensWorldline poskytujúcou služby v oblasti platobného styku. Commerzbank pokračuje vyčlenením platobného styku na spoločnosť equensWorldline vo svojom zoštíhľovaní a môže sa tak plne sústreďovať na svoju strategickú prestavbu. V súvislosti

s ďalším rozvojom zákonných a etických zásad bude ďalej posilnená funkcia Compliance. Na základe zvyšujúcich sa regulačných požiadaviek bude Commerzbank povinná realizovať podstatné investície do splnenia národných a medzinárodných požiadaviek. Na rok 2019 sú plánované ďalšie náklady potrebné na splnenie požiadaviek vyplývajúcich z nariadenia o ochrane údajov.

Pravdepodobný vývoj likvidity

Peňažný a kapitálový trh v eurozóne bol aj vo 4. štvrťroku 2018 poznačený opatreniami Európskej centrálnej banky (ECB) na podporu zotavenia konjunktúry v eurozóne.

Prostredníctvom programu nákupu cenných papierov poskytovala Európska centrálna banka naďalej dodatočnú likviditu. Na svojom zasadnutí v polovici júna 2018 podľa o pokračovaní programu nákupu v mesačnom objeme 30 miliárd eur do konca septembra 2018. Na obdobie od októbra do decembra 2018 bol program nákupu znížený z 30 miliárd eur na 15 miliárd eur a predbežne sa skončil na konci roka. Podľa vyjadrenia Európskej centrálnej banky ostane základná úroková sadzba až do leta 2019 na nezmenenej úrovni. Nadmerná likvidita ku koncu decembra 2018 bola na úrovni takmer 1800 miliárd eur. Na základe opätovného investovania prostriedkov zo splatných cenných papierov bude Európska centrálna banka naďalej na trhu vystupovať ako významný investor. Aktuálne Európska centrálna banka diskutuje o tom, že „Targeted longer-term refinancing operations“ (TLTRO) splatné v roku 2020 nahradí v roku 2019 novými TLTRO, aby na trhu zabezpečila dostatočnú likviditu.

Reštriktívne regulačné rámcové podmienky ako aj úroková politika Európskej centrálnej banky majú naďalej obmedzujúci dopad na obraty na repo trhu, pričom Európska centrálna banka ako aj národné centrálny banky poskytujú prostredníctvom rôznych programov výpožičky cenných papierov na trhu dodatočné Collateral, ktoré majú pozitívny dopad na vývoj na trhu. Podobne ako v posledných rokoch je repo trh aj po ukončení trhov poznačený obmedzenou likviditou. Pri ďalšom znížení objemu Collaterals je potrebné počítať so zavedením záväzných bilaterálnych zabezpečí ich požiadaviek pre obchody Over-the-Counter-(OTC-). Tento záväzok bude plne účinný pre všetkých účastníkov na trhu konca roka 2019. Na základe vysokej nadmernej likvidity na trhu je objem dlhodobých obchodov s cennými papiermi obmedzený. Vývoj likvidity na trhoch je poznačený aktivitami Európskej centrálnej banky ako aj politickými neistotami, ktoré sa dotýkajú Talianska a brexitu. To vedie ku konštantnému dopytu po dobrej bonite. Na tomto pozadí bude výrazne znížená likvidita na sekundárnych trhoch naďalej obmedzená. Naďalej počítame s negatívnymi výnosmi v rozsahu do piatich rokov ako aj s vysokým dopytom investorov po vysokej kvalite cenných papierov a tým aj po úzkych úverových rozpätiach. Na špecifických trhoch, napr. na nemeckom trhu so záložnými lis-

tami, existuje ďalší potenciál pre mierne rozšírenie rozpätí, pričom ohľadom celkového trhu je potrebné počítať s postranným vývojom.

Riadenie likvidity Commerzbank je na meniace sa trhové podmienky dobre pripravené a je schopné rýchlo reagovať na nové pomery na trhu. A v dôsledku Brexitu neočakávame významné dopady na našu situáciu v oblasti likvidity. Banka vykazuje pohodlnú likviditu, ktorá sa pohybuje nad internými limitmi a súčasne platnými regulačnými požiadavkami Vyhlášky o likvidite a MaRisk.

Naše obchodné plánovanie je orientované na to, aby bolo z nášho pohľadu zachované primerané vybavenie likviditou zodpovedajúce pomerom na trhu a s tým spojenou neistotou. Tento vývoj je podporený aj stabilných franchisingom v oblasti súkromných a firemných klientov ako aj pri zabezpečených a nezabezpečených dlhopisoch, ktoré sú dostupné na peňažnom a kapitálovom trhu.

Riadenie zmien v spoločnosti Commerzbank

V uplynulých rokoch sa požiadavky na moderné a perspektívne bankovníctvo citeľne zmenili. Tlak na ziskovosť sa citeľne zvýšil, a to pri výnosoch ako aj pri nákladoch. Zvyšujúca sa konkurencia nás núti, aby sme zvážili staré štruktúry a aby sme si vybrali nové cesty. Kým v minulosti tvorila osobná starostlivosť o klienta centrálny prvok bankovníctva, očakávajú dnes naši klienti multikanálové poradenstvo, digitálne finančné ponuky a individuálne produkty šité na mieru. Tieto výzvy chceme plniť na základe začatých a sčasti úspešne realizovaných strategických iniciatív. Avšak aj neustále stúpajúce regulačné požiadavky nás stavajú pred dodatočné výzvy. Preto priebežná kontrola interných procesov, štruktúr a technických platforiem – s cieľom vytvoriť šitšie, efektívnejšiu a na klienta orientovanú organizáciu – nepredstavuje len jednorazový projekt, ale trvalú úlohu, ktorá od nás bude v nasledujúcich rokoch vyžadovať značné úsilie a ktorou chceme odpovedať na citeľne pribúdajúce požiadavky.

Na jeseň 2016 ohlásená stratégia „Commerzbank 4.0“ má tri smery. Po prvé sa sústreďujeme na obchody s jasnými konkurenčnými výhodami a lúčime sa s okrajovými aktivitami. Po druhé sa stále viac meníme na digitálnu technologickú spoločnosť. A po tretie vytvárame jednoduchšiu štruktúru banky a zvyšujeme tak našu efektívnosť. Naším cieľom je stať sa vedúcou bankou v Nemecku – pre súkromných klientov, podnikateľov aj firemných klientov. Chceme klientom poskytnúť modernú a premyslenú ponuku digitálnych a osobných služieb, blízko pri klientovi a pre klienta s možnosťou rýchlej a efektívnej realizácie. Banka bude v budúcnosti sústreďovať svoje aktivity na dva silné segmenty – Súkromní klienti a Firemní klienti.

Segment Súkromní klienti a podnikatelia sa do roka 2020 stane prvou skutočnou digitálnou multikanálovou bankou v Nemecku. Hlavnými bodmi pritom je ponuka digitálnych a analógových slu-

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

žieb, nové predajné platformy a diferencovaná koncepcia filiálok. Banka naďalej podporuje svoju rozsiahlu sieť pozostávajúcu z 1 000 pobočiek, viac ako 100 lokalít pre Wealth-Management, 330 lokalít pre klientov – podnikateľov a 100 lokalít pre firemných klientov. 1. septembra 2018 sme zaviedli novú riadiacu štruktúru a nové oblasti v segmentoch súkromných klientov a podnikateľov a rovnako aj nové modely starostlivosti o klientov - podnikateľov a firemných klientov. Tým sme spravili veľký krok vpred pri realizácii stratégie „Commerzbank 4.0“. na základe kombinácie digitálnych platforiem a moderných formátov filiálok chceme zabezpečiť rýchlejšiu rast banky. Aplikácia „ONE“ zavedená na konci predchádzajúceho roka predstavuje jednotnú technickú platformu pre online predaj a predaj na filiálkach. Filiálky Flagship s dôrazom na poradenstvo a mestské filiálky s efektívnymi službami pre klientov zabezpečujú pri zníženej infraštruktúre a znížených prevádzkových nákladoch široké pokrytie na trhu. Keďže banka chce do roku 2020 získať dva milióny nových klientov na nemeckom trhu, ponúka atraktívne produkty, ako napr. digitálny splátkový úver a digitálne spravovanie aktív a spolupracuje s partnermi Tchibo, Amazon a Lufthansa. Klienti – podnikatelia sú súčasťou samostatnej obchodnej oblasti v rámci segmente Súkromní klienti a podnikatelia. Pritom kombinujeme silné stránky know-how z obchodovania so súkromnými klientmi s úverovým know-how Banky pre stredné podniky. Pomocou nových digitálnych ponúk a pri plošnej prítomnosti priamo na mieste chceme zvýšiť náš trhovú podiel v oblasti podnikateľov a menších firiem výrazne z 5 % na 8 %. Komplexné poradenstvo pritom zohľadňuje svoje obchodné ako aj súkromné záležitosti.

V segmente Firemní klienti spájame tradičné silné stránky banky v Corporate Banking – plošnú prítomnosť na celom území spolu so sprevádzaním aktivít v zahraničí, jedinečný model starostlivosti o klientov a vedúca ponuka pri financovaní obchodu a exportu – s know-how našej investičnej banky na kapitálovom trhu. Tým vytvárame optimálne rámcové podmienky pre to, aby banka dokázala plniť individuálne potreby väčších firiem a ponúkať vhodné riešenia. Naše know-how v nemeckých kľúčových priemyselných sektoroch povýšime na európsku úroveň a tak silnejšie využijeme medzinárodný rast. Naším cieľom je stať sa vedúcim poskytovateľom zabezpečovacích produktov pre firemných klientov a „Debt House Nr. 1“. Na celom svete sa usilujeme o jednotne vysokú kvalitu starostlivosti. Pretože presne tak, ako poradca firemných klientov v Nemecku koordinuje nasadenie produktových špecialistov, spolupracuje aj s celosvetovými tímami pre starostlivosť o klientov. Relationship-Manager a špecialisti European Desks na globálnych trhoch sú v neustálom kontakte s poradcami firemných klientov na domácom trhu. Nové nástroje na analýzu dát (napr. dashboard v oblasti zahraničného obchodného styku) nám poskytujú kompetenčnú výhodu oproti konkurencii a podporujú obchodovanie s firemnými klientmi pri využívaní konkrétnych obchodných prístupov a analýzy potenciálu pri dosahovaní výnosov. Ako prvá banka v Nemecku ponúkame našim firemným klientom úplne digitalizo-

vovaný proces poradenstva pre riadenie úverových a menových rizík ako aj pre riadenie investícií. Okrem toho sme zaviedli digitálnu úverovú platformu, prostredníctvom ktorej môžu stredne veľké podniky digitálne požiadať o poskytnutie kontokorentného úveru vo výške do 5 mil. eur.

Vo všetkých segmentoch chceme banku prebudovať na modernú technologickú firmu. Táto transformácia sa dotýka stratégie, technológie, kompetencie a kultúry. Aktívne budeme postupovať v oblasti digitalizácie bankových obchodov a chceme sa stať technologickým lídrom. Pritom chceme byť číslo 1 pri všetkých technológiách, ktoré našim klientom poskytujú rýchlosť, bezpečnosť a pohodlie. Už nejaký čas sa rovnako prostredníctvom našich dcérskych spoločností CommerzVentures a main incubator ako aj prostredníctvom digitalizačnej platformy „#openspace“ angažujeme v oblasti start-up podnikov. Podporujeme začínajúcich podnikateľov s dobrými nápadmi a sme tak blízko k inováciám zajtrajška. Program digitálneho líderstva podporuje našu líderskú pozíciu pri digitálnej transformácii v jej multiplikátorovej roli. Okrem toho sme ako prvá finančná inštitúcia vytvorili „Enterprise Lab“ v Inštitúte Fraunhofer pre materiálové toky a logistiku IML. Prostredníctvom „Trade Finance Innovations-Lab“ pokrývame oblasť finančných služieb s dôrazom na obchodovanie v oblasti Trade-Finance. Na základe iných technológií majú byť v rámci tohto laboratória vyvíjané nové riešenia platobného styku a financovania obchodu a následne majú byť uvádzané do praxe.

Digitálny kampus sa tak stane motorom pre transformáciu Commerzbank, v tomto priestore skúšame a vyvíjame nové agilné pracovné metódy ako aj nové formy spolupráce. Tak rýchlejšie nachádzame výsledky a dokážeme sa flexibilnejšie nastaviť na zmeny. Na základe získaných skúseností po takmer jedenapoločnom fungovaní „Digitálneho kampusu“ sme schopní ďalej vyvíjať novú formu spolupráce. Dokážeme zvýšiť naše tempo a transformáciu posunúť rýchlejšie dopredu. V rámci projektu „Campus 2.0“ budeme pokračovať v budovaní nášho úspešného receptu „Digital Campus“ a predstavíme novú organizáciu centrály. Vytvoríme tzv. dodávateľskú organizáciu zloženú z jednotlivých „clustrov“: distribúcia v budúcnosti získa rýchle fungujúce riešenia a dokáže sa tak plne sústrediť na potreby klientov. Namiesto klasickej hierarchie budú vytvorené agilne fungujúce tímy, tzv. „bunky“. Každá bunka bude obsahovať viaceré funkcie a bude spájať odborné aj IT kompetencie. Bunka bude schopná vyvíjať úplný produkt a dodávať ho klientom, rovnako bude neskôr zodpovedať za prevádzku systémov. Všetky bunky budú pracovať samostatne a na istých témach v cca päťdesiatich clustroch, ktorých úlohou bude vývoj nových produktov a procesov.

V odseku „Vývoj segmentov“ je zobrazené, aké konkrétne šance z toho pre oba klientske segmenty vyplývajú.

Pravdepodobný vývoj koncernu Commerzbank

V obchodnom roku 2018 dosiahla Commerzbank v naďalej veľmi náročnom bankovom prostredí ďalší pokrok pri realizácii svojej stratégie „Commerzbank 4.0“, ktorej cieľom je udržateľným spôsobom dosiahnuť udržateľne vysokú úroveň rentability. V obchodnom roku 2019 sa bude banka ďalej sústreďovať na ďalší rast počtu klientov a objemu obchodov, a tým aj na nárast výnosov v oboch hlavných obchodných oblastiach. Kľúčom k udržateľnému zlepšeniu postavenia na trhu je pokračovanie v digitálnej transformácii obchodného modelu, ktoré bude spojené s naďalej vysokými investičnými nákladmi. Naše skúsenosti s digitálnym campusom prevedieme na ďalšie časti centrálnej organizácie. Pritom majú menej komplexné procesy ako aj šitihlejšia organizačná štruktúra otvoriť citeľné potenciály pre zvýšenie efektívnosti a tým – v spojení s očakávaným nárastom výnosov – v strednodobom ohľade umožniť podstatné zvýšenie prevádzkových výsledkov. Segment Asset & Capital Recovery (ACR) svoju úlohu, ktorá spočíva v šetrnej likvidácii portfólií poznačených vyššími rizikami a bez strategickej hodnoty, z veľkej časti splnil. Už ku koncu roka 2018 boli zostatkové objemy znížené na úroveň 1,3 miliárd eur, ktorá je z pohľadu rizika zanedbateľná, pričom zostatkové objemy financovania lodí a firemných nehnuteľností v roku 2019 ešte raz podstatne znížené. Následne dôjde k posilneniu vysokej odolnosti banky voči negatívnym stresovým scenárom.

Rámcové podmienky pre nemecký bankový sektor budú aj v prebiehajúcom roku pravdepodobne spojené s veľkými výzvami. Výnosovú situáciu bude naďalej zaťažovať okrem extrémne nízkych prípadne negatívnych úrokov aj zosilnená konkurenčná situácia, ktorá sa okrem iného bude odzrkadľovať v nižších maržiacich z nových obchodov v rámci úverov. Normalizáciu úrokovej úrovne, ktorá by umožnila zrýchlenie strednodobých plánov na zlepšenie výnosov a ekonomického výsledku, považujeme aj v roku 2019 za málo realistickú. Naša pozornosť sa v prebiehajúcom roku bude sústreďovať predovšetkým na zvýšenie výnosov týkajúcich sa klientov, tzn., že očakávame dobrú kvalitu výnosov a hospodárskeho výsledku.

Pravdepodobný vývoj jednotlivých zložiek výsledku

Napriek tomu, že predpokladáme naďalej komplikovanú situáciu v oblasti úrokov, plánuje Commerzbank dosiahnuť mierne zvýšenie úrokového prebytku ako najdôležitejšieho zdroja výnosov. K tomuto výsledku vo významnej miere prispeje ďalšie zvýšenie objemu úverov. Tak ako v predchádzajúcich rokoch, chce Commerzbank predovšetkým v segmente súkromných klientov a podnikateľov, avšak aj v segmente firemných klientov, dosiahnuť v prípade

stredne veľkých klientov rýchlejšie tempo rastu, než je bežné na trhu. Z dôvodu vysokého tlaku na marže v tuzemsku, ktorý na základe konkurenčného boja neustále pokračuje, vychádzame z nárastu výnosov, ktorý bude v porovnaní so zvýšením objemu výrazne nižší. Plánovaný nárast úložiek klientov má v spojení s aktívnym riadením aktív a pasíva umožniť vyššie výnosy v obchodovaní s úložkami, po viacerých rokoch negatívneho vývoja. Celkovo vnímame potenciál rastu Commerzbank pri obchodoch so súkromnými klientmi, podnikateľmi a firemnými klientmi v Nemecku rovnako málo vyčerpaný ako v prípade mBank.

Provízný prebytok očakávame v prebiehajúcom obchodnom roku na stabilnej úrovni. Ak sa nám vyhnú fázy nadmernej volatility na finančných trhoch, ktoré spravidla ohrozujú aktivity klientov, je možný mierny nárast. Potenciál rastu existuje v oboch hlavných oblastiach činnosti, v oblasti súkromných klientov a podnikateľov, ako aj v oblasti firemných klientov, predovšetkým s rastom obchodov s cennými papiermi prípadne obchodov na kapitálovom trhu. V prípade súkromných klientov by mali najmä vyššie výnosy zo zverených obchodov, ktorých objem sa podľa očakávania má stále zvyšovať, kompenzovať výpadok výnosov zo sprostredkovania spotrebných úverov a nakoniec by mali viesť k vyšším províznym výnosom. V prípade inštitucionálnych a firemných klientov by mali predovšetkým silnejšie angažovanie účastníkov na primárnych a sekundárnych trhoch, malo mať pozitívny dopad na provízne obchody.

Ohľadom výsledku týkajúceho sa finančného majetku a záväzkov oceňovaných hodnotou Fair presadzuje Commerzbank svoj prístup orientovaný na riziká a zameraný na klientov, aby dosiahla podľa možnosti stabilný príspevok k výnosom. Na základe neistoty vyplývajúcej z vývoja a volatility na globálnych kapitálových trhoch je prognóza mimoriadne náročná. Do tejto výnosovej položky podľa nových pravidiel spadajú aj dopady následného ocenenia aktív, ktoré boli v rámci transformácie IFRS-9 k 1. 1. 2018 preklasifikované, napr. portfólio financovania lodí. Tu sa Commerzbank snaží dosiahnuť do konca roka 2019 zásadné zníženie portfólia úverov na lode oceňovaného podľa hodnoty Fair Value bez toho, aby z toho vznikol podstatný dopad na výsledok.

Ostatné výnosové položky, medzi nimi výsledok z finančných nástrojov, ako aj ostatný výsledok, budú podľa našich skúseností ovplyvnené jednorazovými sumami a dopadmi oceňovania, ktoré nie je možné prognózovať. Z dôvodu relatívne nízkej úrovne týchto výnosových komponentov bez udržateľného charakteru v roku 2018 vychádzame z toho, že v roku 2019 nedôjde k podstatnej zmene týchto výnosových veličín.

Celkovo je prognóza vývoja operatívnych výnosov, predovšetkým úrokového prebytku, založená na domnienke, že fáza nízkych úrokov bude pokračovať. V rámci scenára stúpajúcich úrokov, predovšetkým na kratšom konci funkcie úrokovej štruktúry, považujeme za reálny podstatne vyšší nárast výnosov.

Rizikový výsledok v obchodnom roku 2018 napriek prevodu portfólia spotrebného financovania s vyššími očakávanými rizikovými

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

nákladmi na vlastné účtovné knihy predstavoval menšie zafaženie, než sa pôvodne očakávalo. Opravné položky k úverom v porovnateľnej výške, ktorá je mimoriadne nízka, podobne ako v predchádzajúcom roku už do roka 2019 neočakávame. Napriek tomu v rámci základného scenára očakávame rizikový výsledok vo výške najmenej 550 mil. eur, ktorá je v historickom porovnaní na výhodnej úrovni. Aj v mierne oslabenom konjunkturálnom prostredí bude Commerzbank podľa nášho odhadu naďalej profitovať z dobrého riadenia rizík v oblasti nových úverov, ako aj pri zaobchádzaní s problémovými úvermi. Aj ohľadom rozdelenia na 3 fázy („Stages“) podľa IFRS 9 očakávame podobný obraz ako v predchádzajúcom roku, kedy si úvery s narušenými úhradami vyžadovali veľkú mieru rizikovej prevencie. Očakávanie nadpriemerne vysokej kvality portfólia je vyjadrené v našej prognóze, ktorá predpokladá, že aj v prebiehajúcom roku má odpadnúť len relatívne nízky podiel rizikového výsledku na straty v dôsledku výrazného zhoršenia kvality úverov – tzv. opravné položky „Phase-2“. IFRS 9 si vyžaduje, aby boli v rámci rizikového výsledku počas celej doby splatnosti zohľadnené očakávané straty, ak pri úverovej angažovanosti dôjde k výraznému zhoršeniu ratingu.

Administratívne náklady sú v Commerzbank v roku 2019 očakávané na úrovni predchádzajúceho roka. Plánovaná nákladová základňa v rozsahu menej ako 6,8 miliárd eur by mala umožniť pokračovanie investícií na posilnenie budúcej ziskovosti, avšak rovnako pokryť aj naďalej významnú mieru regulačných nákladov. Z doterajších opatrení na zlepšenie efektívnosti, ktoré už boli realizované a ktoré sú ešte naplánované, ako napr. ofenzíva digitalizácie vo všetkých oblastiach koncernu, počítame s ďalším uvoľnením nákladov, aj keď veľká časť z nich bude viditeľná až v nasledujúcich rokoch.

Pravdepodobný vývoj segmentov

V segmente súkromných klientov a podnikateľov bude naďalej rásť počet klientov a obchodného objemu predovšetkým na základe plánovaného mierneho nárastu celkových operatívnych výnosov v tuzemsku. Priestor na rast výnosov očakáva segment na základe lepšieho preniknutia existujúcej klientskej základne a efektívneho využívania analytických nástrojov založených na dátach; klientom budú ponúkané bankové produkty, ktoré budú pripravené pre každú fázu ich životného cyklu. Prebiehajúca transformácia na multi-kanálovú banku umožní uzatváranie obchodov celej palety produktov prostredníctvom rôznych platforiem, takže klienti budú mať neobmedzený prístup a voľbou medzi online službou, mobilnou službou alebo službou v pobočke banky. Pokračovanie v digitalizácii produktov a procesov v spojení s inovatívnymi koncepciami filíállok a predaja považujeme za konkurenčnú výhodu, od ktorej si sľubujeme ďalšie zisky pri podieloch na trhu a tým aj zlepšenie výnosovej situácie. V úverových obchodoch plánujeme ďalší významný nárast objemov, aby sme mohli čeliť zjavnému pokračova-

niu negatívnej situácie v oblasti úrokov a konkurencie a z toho vyplývajúceho tlaku na marže. Na základe zosilneného používania online predaja má v roku 2019 dôjsť k silnému nárastu nových obchodov v oblasti financovania spotreby. V oblasti financovania nehnuteľností si chceme udržať zlepšenú pozíciu na trhu, ktorá bola vybudovaná v predchádzajúcich rokoch. K tomu vo významnej miere prispieje aj predaj prostredníctvom tretích strán, cez tzv. rozhrania API-(Application-Programming-Interface-) efektívne napojené na systémy Commerzbank. Vyššie výnosy sa očakávajú aj v oblasti obchodovania s podnikateľmi, potom, ako bol na jeseň uplynulého roku ukončený prechod stredne veľkých firiem s ročným obratom do 15 mil. eur zo segmentu firemných klientov do segmentu súkromných klientov a podnikateľov. Tu má byť objem obchodov zvýšený na základe lepšej starostlivosti týkajúcej sa predovšetkým prevádzkových záležitostí. Do širokého spektra služieb pre klientov podnikateľov patria napr. ponuky lízingu a inovatívne digitálne riešenia týkajúce sa riadenia likvidity. Aj naša poľská dcérska spoločnosť mBank, ktorá prevádzkuje jednu z najinovatívnejších platforiem priameho bankovníctva v Európe, bude podľa našich očakávaní pokračovať vo svojom kurze rastu. Na základe jej pozície na trhu v oblasti firemných klientov, ako aj súkromných klientov, ktorá bola v uplynulých rokoch priebežne rozvíjaná, počítame v prípade mBank s ďalším zlepšením v oblasti objemu obchodov a očistených výnosov. Okrem zvýšenia výnosov má vo zvýšenej miere práve nárast efektívnosti prispieť k zlepšeniu operatívneho výsledku v celom segmente súkromných klientov a podnikateľov. Pokrok pri efektívnosti nákladov očakáva tento segment aj na základe optimalizácie procesov, napr. pri budovaní centrálnej obchodnej platformy „ONE“, ktorej dôsledkom bude aj tendencia znižovať rozmanitosť produktov. Produktová paleta bude digitálnejšia, čím poskytne klientom dodatočný úžitok. Na základe toho by mali mať administratívne náklady napriek naďalej vysokej záťaži v dôsledku regulačných nákladov stabilný až mierne klesajúci vývoj. Prognózované výrazné zvýšenie rizikového výsledku pre celý segment súkromných klientov a podnikateľov súvisí s očakávaním nárastu objemov úverov v tuzemsku. Predovšetkým splátkové úvery si vyžadujú výrazne vyššie opravné položky, ktoré sú podľa našich skúseností pokryté podstatne vyššou úverovou maržou. Aj keď vychádzame z toho, že sčasti nebude možné udržať nezvyčajne nízku úroveň rizikových nákladov, sme napriek tomu presvedčení o tom, že úverové portfóliá dôvod na základe ich vysokej kvality odolné aj v o niečo menej výhodnom konjunkturálnom prostredí. Celkovo v segmente súkromných klientov a podnikateľov očakávame v obchodnom roku 2019 výrazné zvýšenie operatívneho výsledku. V spojení s mierne zníženými administratívnymi nákladmi by sa mal mierne zlepšiť operatívny výsledok, ako aj operatívny výnos vlastného imania. Nákladová kvóta by mala mať výrazne klesajúcu tendenciu.

Aj v segmente firemných klientov budú v centre pozornosti iniciatívy na zlepšenie rastu, ktoré sa prostredníctvom ďalšieho posilňovania a zlepšovania postavenia na trhu zameriava na mierny

nárast výnosov. V tuzemsku má byť navýšený potenciál najmä v oblasti stredne veľkých klientov s obratom od 15 do 100 mil. eur na strane jednej na základe získavania nových klientov, na strane druhej má model starostlivosti v spojení s analýzami potrieb na základe vyhodnocovania dát umožniť lepšie vyčerpanie potenciálu vyplývajúceho z existujúcich klientov. V oblasti zahraničného obchodu sa segment s dôrazom na rastovo silnejšie regióny ako napr. USA a Čína prezentuje ako eurobanka. Pritom sledujeme náš cieľ spočívajúci v rozšírení klientskej základne a pri konkurenčne silnej pozícii napr. v oblasti financovania obchodu a platobného styku v eurách budujeme a ďalej profitujeme zo znalosti sektora a know-how v oblasti firemných financií. Aktivity v tomto segmente sa budú v prebiehajúcom obchodnom roku zameriavať na pokračujúcu digitálnu transformáciu procesov poradenstva a predaja ako aj na neustálu digitalizáciu a modernizáciu produktovej palety. Využívanie zvyšujúcich sa ziskov v oblasti efektívnosti bude podľa očakávaní segmentu viesť k mierne klesajúcim administratívnym nákladom v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Za prognózou podstatne vyššieho rizikového výsledku v prebiehajúcom obchodnom roku stojí očakávanie nižšieho rozpustenia opravných položiek k úverom, ktoré pozitívne ovplyvnili hodnoty za predchádzajúci rok. V tuzemsku, ako aj v zahraničí na základe domnienky, že nedôjde k výraznému oslabeniu konjunkturálnych rámcových podmienok, vychádzame z naďalej robustnej kvality portfólia. Celkovo v segmente firemných klientov chce banka v roku 2019 pri mierne zlepšenej nákladovej kvóte dosiahnuť minimálne stabilný alebo o niečo vyšší operatívny výsledok. Výnos z operatívneho vlastného imania očakávame v zásade v nezmenenej výške.

V segmente Asset & Capital Recovery plánujeme ku koncu roka 2019 dosiahnuť porovnaní s objemom portfólia ku koncu roka 2018 podstatne nižší stav. Sme presvedčení, že portfólio v oblasti financovania lodí a financovanie nehnuteľností dokážeme v priebehu roka výrazne znížiť. Aj v oblasti Public Finance plánujeme znížovanie objemu v relevantnej výške. Priebežné výnosy v segmente ACR budú v tomto obchodnom roku v súlade so stratégiou portfólia výrazne znížené v absolútnych ako aj relatívnych číslach. Pre budúci vývoj výnosov v segmente ACR sú dominantné výsledky oceňovania, ktoré nie je možné spoľahlivo predpovedať. V rámci základného scenára budú celkové výnosy v roku 2019 nižšie než nula, avšak nebudú výrazné, nakoľko z portfólia financovania lodí, ktoré je oceňované aktuálnymi cenami, nemá rovnako ako v predchádzajúcom roku vyplývať žiadne podstatné zataženie. Aj pre oblasť financovania firemných nehnuteľností plánujeme nízku úroveň rizikového výsledku. Celkovo očakávame v segmente Asset & Capital Recovery pri ďalšom podstatnom znížení administratívnych nákladov operatívny výsledok, ktorý bude výrazne nižší než výsledok za predchádzajúci rok.

Očakávaný vývoj spoločnosti

V obchodnom roku 2018 bude banka ďalej posilňovať svoju pozíciu na trhu a bude sa sústreďovať na realizáciu stratégie „Commerzbank 4.0“. V rámci našich prognóz neočakávame v ďalšom priebehu roka pozitívny vývoj výnosov na základe úrokových sadzieb ani uvoľnenie situácie v konkurenčnom prostredí. Podľa našich predpokladov bude pokračovať tlak na marže v oblasti súkromných klientov, ako aj podnikateľov, nakoľko končiacie sa úvery s vyšším úročením budú nahradzované vo väčšine prípadov len novými úvermi s nižším úročením. Celkovo Commerzbank predpokladá pre prebiehajúci obchodný rok mierne nižšie výnosy, administratívne náklady na úrovni menej než 6,8 miliárd eur ako aj podstatné zvýšenie výsledného rizika. Z toho vyplýva mierny nárast operatívneho výsledku, pričom nákladová kvóta sa má mierne zlepšiť. Z položiek, ktoré nie sú pripisované k operatívne výsledku, očakávame mierne citeľné zataženie. Toto pochádza vo významnej miere z „výsledku zo zlikvidovanej obchodnej oblasti“, ktorá zahŕňa príspevky bývalej oblasti Equity Markets & Commodities k obchodnému výsledku. Celkovo očakávame mierny nárast koncernového prebytku. Podľa toho by malo dôjsť aj k miernemu zvýšeniu výnosu vlastného imania ako aj Economic Value Added. S ohľadom na tvrdú kvótu jadrového kapitálu (po úplnom uplatnení úpravy Bazilej 3) sa Commerzbank bude v budúcnosti viac zaoberať kapitálovými požiadavkami, ktoré vyplývajú z procesu kontroly a hodnotenia (Supervisory Review and Evaluation Process, SREP). V tejto oblasti Európska centrálna banka ako príslušný orgán dohľadu na konci roka 2018 ocenila pokrok banky pri zlepšovaní svojho rizikového profilu. Na základe toho stanovila na rok 2019 minimálnu požiadavku pre kvótu tvrdého jadrového kapitálu, ktorá vyplýva z kontrolného procesu SREP, na úrovni, ktorá je o štvrtinu percentuálneho bodu nižšia. Úspešná likvidácia rizík a bilančných aktív v predchádzajúcich rokoch viedla okrem iného k tomu, že nemecký orgán dohľadu ponechal kapitálovú rezervu pre ostatné systémovo relevantné inštitúcie (Other Systemically Important Institutions, O-SIIs) na rok 2019 na úrovni 1,0 % a pôvodne plánované zvýšenie posunul na 1,5 %. Naša vlastná ambícia týkajúca sa kvóty tvrdého jadrového kapitálu, ktorú chceme dosiahnuť ku koncu roka 2019, predstavuje najmenej 12,75 %. Táto hodnota je výrazne nad regulačnou požiadavkou Európskej centrálnej banky a obsahuje podľa odhadu nášho manažmentu dodatočnú rezervu na pokrytie potenciálnych stresových situácií. Vychádzame z toho, že pravdepodobne v prvej polovici roka bude kvóta tvrdého jadrového kapitálu vykázaná pod našou cieľovou hodnotou 12,75 %. Realizácia nových účtovných štandardov ako aj očakávané dopady regulačných opatrení budú pravdepodobne dočasne tlačíť na výšku tejto kvóty, avšak v priebehu roka predpokladáme jej neustále zlepšovanie smerom k cieľovej hodnote.

60	Základy koncernu Commerzbank
66	Správa o hospodárskej činnosti
74	Vývoj segmentov
90	Naši zamestnanci
93	Správa o prognózach a príležitostiach

Podľa našich doterajších očakávaní vychádzame s ohľadom na rok 2019 v ročnej závierke spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft z toho, že dosiahneme mierne zvýšený prebytok v roku v porovnaní so sledovaným rokom. Naším cieľom je vyplatiť za obchodný rok 2018 dividendy na úrovni predchádzajúceho roka.

Napriek podstatne posilnenej odolnosti voči externým vplyvom, ktorá bola dosiahnutá v predchádzajúcich rokoch, môžu rôzne rizikové faktory pri negatívnom priebehu ohroziť prognózovaný výsledok na rok 2019 v podstatnej miere, ktorú nie je možné spofahlivo určiť. Medzi ne patrí aj geopolitická situácia, ktorá sa vyznačuje veľkou neistotou a výraznými regionálnymi napätiami, okrem iného v hlavnom v regióne v relevantnom pre Commerzbank, v Európe. Tu majú hroziace obchodné konflikty ako aj v súčasnosti nepredvídateľný výsledok brexitu výrazný vplyv na naše pôsobenie. Ťažkosťi súvisiace s normalizáciou peňažnej politiky, o ktorú sa väčšina centrálnych bánk už istý čas snažila, príp. ukončenie nekonvenčných opatrení centrálnych bánk, viedli ku koncu roka 2018 dočasne k závažným korekciám kurzu ako aj k skokovému zvýšeniu volatility na kapitálových trhoch. Naďalej sa zdajú byť úrovne ocenenia - merané podľa historických hodnôt - na medzinárodných trhoch

s obligáciami ako aj na akciových trhoch vysoké. Zhoršenie konjunktúry, ktorá je v zásade ešte stále hodnotená pozitívne, môže mať v medzinárodnom rozmere negatívny dopad na nemeckú ekonomiku, čo môže viesť k vyšším rizikovým nákladom, než bolo plánované. Medzi ďalšie rizikové faktory patrí aj negatívny vývoj v oblasti regulácií alebo právnych úprav, ktoré môžu spomaliť účinok plánovaného zníženia nákladov, alebo môžu znamenať opätovné zostrenie konkurenčnej situácie v tuzemsku. Ďalšie znižovanie marží týkajúcich sa úrovne, ktorá je z pohľadu rizikových výnosov neatraktívna, môže obmedziť priestor na výnosy Commerzbank.

Správa koncernu vo rizikách

Správa koncernu o rizikách tvorí samostatnú časť výročnej správy a je súčasťou správy o stave koncernu.

Správa koncernu o rizikách

› V správe koncernu o rizikách predstavujeme riziká, ktorým je naša banka vystavená, ako aj podrobné informácie o organizácii a rozhodujúcich procesoch v rámci riadenia rizík. Náš prvoradý cieľ je v každom čase zabezpečiť, aby boli úplne a na základe primeraných postupov identifikované, sledované a riadené všetky riziká Commerzbank.

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Obsah

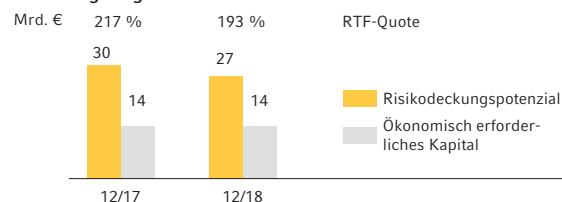
106	Executive Summary 2018
107	Celkové riadenie činnosti banky zamerané na riziká
107	Organizácia riadenia rizík
108	Stratégia a riadenie rizík
109	Rizikové ukazovatele
110	Schopnosť niesť riziká a stresové testy
111	Regulačné prostredie
113	Riziká súvisiace s výpadkami úverov
113	Stratégia a organizácia
114	Riadenie rizík
117	Koncern Commerzbank
122	Analýzy ďalších portfólií
125	Trhové riziká
125	Stratégia a organizácia
125	Riadenie rizík
126	Obchodná kniha
127	Investičná kniha
128	Riziká spojené s likviditou trhu
129	Riziká v oblasti likvidity
129	Stratégia a organizácia
129	Riadenie rizík
129	Model rizika v oblasti likvidity
130	Kvantifikácia a stresové testy
130	Likvidné rezervy
130	Ukazovatele likvidity
131	Prevádzkové riziká
131	Stratégia a organizácia
131	Riadenie rizík
133	Ostatné riziká
133	Právne riziká
134	Riziká v oblasti Compliance
135	Riziká súvisiace s dobrým menom banky
136	Riziká v oblasti IT
136	Kybernetické riziká
137	Personálne riziká
137	Riziká v oblasti obchodnej stratégie
137	Model rizika

Executive Summary 2018

Solídna vybavenosť kapitálom a vysoká kvóta schopnosti niesť riziká

- Kvóta schopnosti niesť riziká ostáva naďalej na vysokej úrovni.
- Zníženie kvóty RTF na 193 % vyplýva z potenciálu niesť riziká (okrem iného zo zavedenia IFRS 9 a dobehových efektov pri druhoradom kapitále).

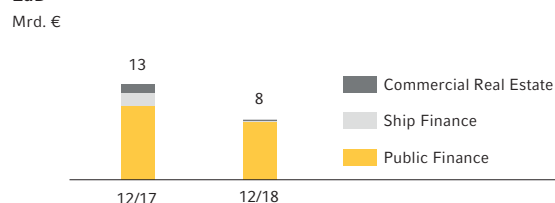
Risikotragfähigkeit

Likvidácia v segmente Asset & Capital Recovery

- Angažovanosť ACR v Bielej knihe bola oproti predchádzajúcemu roku na základe transformácie IFRS-9 a pokračujúcej likvidácie portfólia znížená o ca 5 miliárd Eur na ca 5 miliárd Eur.
- Hodnota EaD v oblasti financovania lodí bola ku koncu roka 2018 na úrovni pod 500 mil. eur.

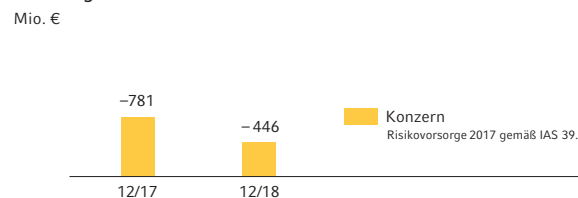
EaD

Výsledné riziko pre koncern bolo vykázané na úrovni – 446 mil. eur

- Výsledné riziko úverových obchodov koncernu bolo v obchodnom roku 2018 na úrovni – 446 mil. eur.
- V porovnaní s predchádzajúcim rokom boli do výpočtu výsledného rizika zavedené podstatné zmeny z dôvodu prvotného uplatnenia IFRS 9.

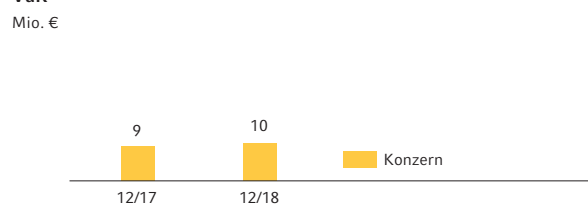
Risikoergebnis

Trhové riziká v obchodnej knihe v roku 2018 mierne narástli

- Hodnota Value-at-Risk sa v priebehu roka mierne zvýšila z 9 mil. Eur na 10 mil. eur.
- Úroveň VaR v obchodnej knihe sa nachádza naďalej na historicky najnižších hodnotách.

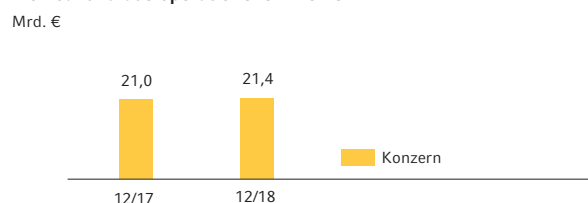
VaR

Prevádzkové riziká v porovnaní s predchádzajúcim rokom ostali na konštantnej úrovni

- Rizikové aktíva z prevádzkových rizík boli na úrovni 21,4 miliárd eur, čím boli takmer na konštantnej úrovni.
- Celkové zafáženie z udalostí spojených s prevádzkovými rizikami v porovnaní s predchádzajúcim rokom kleslo z 38 mil. eur na 30 mil. eur.

Risikoaktiva aus operationellen Risiken

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Riadenie banky orientované na riziká

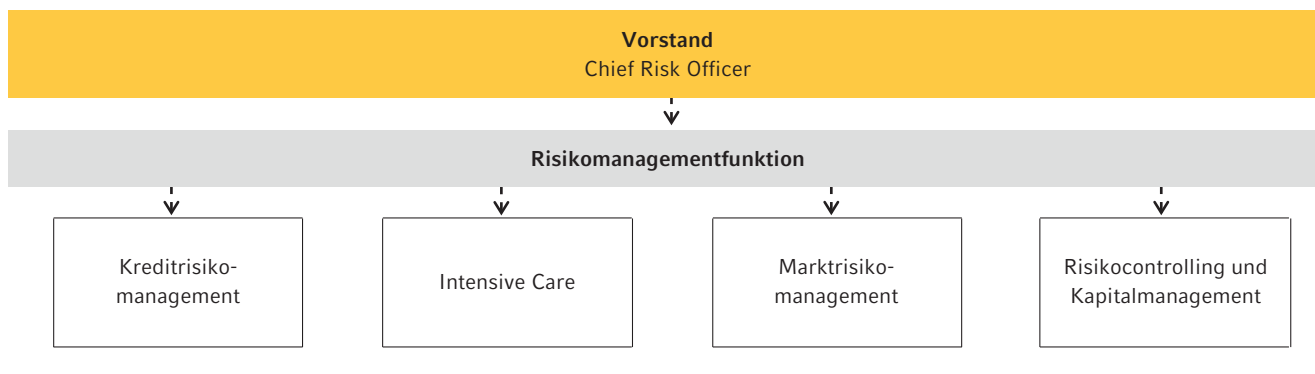
Ako riziko označuje spoločnosť Commerzbank nebezpečenstvo možných strát alebo ušlých ziskov na základe interných alebo externých faktorov. Riadenie rizík rozlišuje v zásade medzi kvantifikovateľnými rizikami, ktoré je možné vyhodnotiť v ročnej závierke alebo v rámci kapitálovej viazanosti, a nekvantifikovateľnými rizikami, ako napr. rizikami súvisiacimi s dobrým menom a rizikami v oblasti dodržiavania predpisov a nariadení (compliance).

Organizácia riadenia rizík

Commerzbank vníma riadenie rizík ako úlohu pre celú banku. Hlavný riziko manažér banky (CRO) zodpovedá v konkerne za realizáciu opatrení, ktoré celkové predstavenstvo definovalo v oblasti rizikovej stratégie pre kvantifikovateľné riziká. Riziko manažér sa zodpovedá za svoju činnosť voči predstavenstvu a rizikovému výboru dozornej rady pravidelne podáva správy o celkovej rizikovej situácii koncernu.

Činnosti v oblasti riadenia rizík sú rozdelené na riadenie úverových rizík v jadrovej banke, riadenie úverových rizík Non-Core Assets (NCA), Intensive Care, riadenie trhových rizík ako aj rizikový controlling a kapitálové riadenie. V segmentoch Jadrovej banky je riadenie úverových rizík rozdelený podľa bielej oblasti a intenzívnej starostlivosti, kým v segmente NCA združuje všetky ratingové triedy v jednom celku. Všetky oblasti majú celokoncernovú orientáciu a priamu líniu zodpovednosti voči CRO. Spolu s piatimi vedúcimi oblastí tvorí CRO v rámci riadenia koncernu Radu pre riadenie rizík.

Vytvorenie primeraného spôsobu riadenia, postupov a systémov, ktoré umožňujú banke vyhnúť sa neželaným ohrozeniam v dôsledku rizík v oblasti Compliance, predstavuje úlohu odboru Compliance. Ich činnosť zahŕňa rizikové oblasti, akými sú pranie špinavých peňazí, financovanie terorizmu, sankcie/embargá, Markets Compliance ako aj podvody a korupciu. Group Compliance riadi Chief Compliance Officer, ktorý sa za činnosť Group Compliance zodpovedá príslušnému členovi predstavenstva.

Základné strategické rozhodnutia prijíma výhradne predstavenstvo banky. Operatívne riadenie rizík delegovalo predstavenstvo na výbory. V rámci príslušných rokovacích poriadkov ide o Group Credit Committee (úverový výbor), Group Market Risk Committee (výbor pre trhové riziká), Group OpRisk Committee (výbor pre prevádzkové riziká) ako aj Group Strategic Risk Committee (výbor pre strategické riziká) ako rozhodujúce grémium pre všetky druhy rizík. Vo všetkých uvedených výboroch je CRO predsedom a má právo veta. Okrem toho je CRO členom výborov pre ručenie za záväzky.

Nasleduje podpis úloh a kompetencií jednotlivých výborov:

Úverový výbor skupiny (Group Credit Committee) je rozhodovacie grémium pre operatívne riadenie úverového rizika v rámci predstavenstva, pričom grémium pozostáva vždy z dvoch zástup-

cov z trhového prostredia a dvoch zo strany trhu. Úverový výbor skupiny pracuje na základe stratégie úverového rizika a prijíma rozhodnutia v rámci kompetencií, ktoré mu odovzdalo predstavenstvo.

Výbor pre trhové riziká (**Group Market Risk Committee**) je grémium, ktoré v celom konkerne monitoruje trhové riziká a ktoré ich riadi stanovením limitov pri zohľadnení schopnosti niesť riziká. Pritom sa sledujú všetky trhové riziká z obchodnej a investičnej knihy s cieľom včasnej identifikácie rizík ako aj aktívneho riadenia rizík. Výbor sa okrem minimalizácie rizík a eliminácie strát zameriava na optimalizáciu výnosového a rizikového profilu na agregovanej úrovni.

Výbor pre prevádzkové riziká (**Group OpRisk Committee**) sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v koncerne a funguje ako najvyššie eskalačné a rozhodovacie grémium pod predstavenstvom. Výbor pre prevádzkové riziká sa ďalej zaoberá všetkými regulačnými témami, ktoré vzniknú v súvislosti s riadením prevádzkových rizík a realizácie pokročilých meraní (AMA) v koncerne, ako aj so štandardmi na riadenie a zisťovanie funkčnosti interného kontrolného systému v koncerne Commerzbank. Podrobnosti o internom kontrolnom systéme sú uvedené v odseku a prevádzkových rizikách.

Výbor pre strategické riziká (**Group Strategic Risk Committee**) slúži ako diskusné a rozhodovacie grémium pre všetky druhy rizík a jeho hlavným cieľom je monitorovanie a riadenie rizík na úrovni portfólií. To sa týka merania rizík, transparentnosti rizík ako aj riadenia rizík.

Centrálny výbor pre ručenie (**Asset Liability Committee**) je grémium koncernu Commerzbank zodpovedné za celokoncernové a integrované riadenie finančných zdrojov, kapitálu, likvidity a bilančnej štruktúry ako aj úrokového prebytku pri zohľadnení regulačných rámcových podmienok. Centrálny výbor pre ručenie monitoruje okrem iného aj schopnosť niesť riziká v koncerne a zohráva dôležitú úlohu v našom internom procese hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP). ALCO prijíma plán obnovy (uznesenia centrálného výboru ALCO sa predkladajú predstavenstvu na potvrdenie). Pri porušení niektorého z indikátorov z tohto plánu zohráva ALCO centrálnu úlohu pri riešení, hodnotení situácie ako aj realizácii opatrení.

Okrem toho sa rizikový výbor Dozornej rady a Risk Management Board zaoberajú všetkými rizikami.

Rizikový výbor Dozornej rady pozostáva z predsedu Dozornej rady a najmenej štyroch ďalších členov rady. Ich oblasť zodpovednosti zahŕňa monitorovanie systému riadenia rizík a riešenie všetkých rizík, najmä trhových, úverových a prevádzkových rizík a rizík súvisiacich s dobrým menom banky. Rizikový výberom určuje druh, rozsah, formát a frekvenciu informácií, ktoré musí predstavenstvo predkladať v oblasti stratégie a rizík.

Výbor **Risk & Analytics Executive Committee** sa ako diskusné a rozhodovacie grémium zaoberá v rámci rizík významnými aktuálnymi témami v oblasti Big Data & Advanced Analytics a rozhoduje najmä o strategickom a organizačnom ďalšom vývoji funkcie rizika a zodpovedá za tvorbu a dodržiavanie jednotnej kultúry rizika. Rovnako zabezpečuje realizáciu stratégie koncernu v oblasti rizík a realizáciu uznesení predstavenstva v oblasti rizík.

Stratégia a riadenie rizík

V rámci celkovej stratégie rizík sa spolu s obchodnou stratégiou definujú rizikové mantinely pre rozvoj investičného portfólia Commerzbank. Okrem toho bola chuť na podstupovanie rizík definovaná ako maximálne riziko, ktoré je banka pripravená a schopná prevziať pri sledovaní svojich

obchodných cieľov. Hlavnou myšlienkou je zabezpečenie primeraného vybavenia koncernu likviditou a kapitálom. Z týchto požiadaviek sa odvádzajú primerané limity pre rizikové zdroje, ktoré má koncern k dispozícii, a to kapitálovú a hotovostnú rezervu. Limity celkovej stratégie rizík zodpovedajú indikátorom ozdravenia v rámci ozdravného plánu.

Z jadrovej funkcie banky ako transformátora likvidity a rizík vyplývajú neodvratiteľné hrozby, ktoré v extrémnom prípade môžu ohroziť pokračovanie činnosti banky. Medzi tieto inherentné existenčné hrozby patria s ohľadom na Commerzbank napríklad výpadok Nemecka, Poľska, jednej z ďalších veľkých krajín EU (Francúzsko, Taliansko, Španielsko alebo Veľká Británia, pričom brexit sa nepovažuje za prípad výpadku) alebo USA. Okrem toho k tomu patrí aj hlboká a niekoľko rokov trvajúca recesia so silnými dopadmi na nemeckú ekonomiku, „Bank-Run“ ako aj kolaps globálnych kliringových domov alebo trhu s cudzími menami vyvolané kybernetickým útokom. Vo všeobecnosti predstavuje kybernetické riziko v rámci zvyšujúcej sa digitalizácie obchodného prostredia akceptované inherentné existenčné riziko pre Commerzbank.

Tieto existenčné ohrozenia sú pri sledovaní obchodného cieľa akceptované. Pri udržateľnej zmene hodnotenia týchto ohrození pre Commerzbank zo strany predstavenstva je potrebné v strednodobej a dlhodobej perspektíve prispôbiť prípadne aj obchodný model a obchodnú a rizikovú stratégiu. V rámci daných možností sa Commerzbank včas pripravuje na očakávané zmeny regulačných požiadaviek alebo účtovných štandardov. Avšak tieto zmeny príp. ich (spätný) výklad môžu mať dlhodobé dopady pre obchodný model Commerzbank, až po dopady ohrozujúce existenciu tohto modelu. Tieto „regulačné“ riziká Commerzbank akceptuje, nakoľko v mnohých prípadoch neexistuje možnosť zmierniť alebo riadiť tieto riziká.

Celková stratégia rizík pokrýva všetky podstatné kvantifikovateľné ako aj nekvantifikovateľné riziká. Definuje sa podrobne vo forme čiastkových stratégií pre jednotlivé riziká a sú konkretizované v politikách, reguláciách a pracovných postupoch / smerniciach. V procese inventúry rizík, ktorá sa vykonáva každý rok, sa zabezpečuje, že sa identifikujú všetky podstatné riziká týkajúce sa rizík (kvantifikovateľné ako aj nekvantifikovateľné riziká). Hodnotenie podstatnosti sa riadi podľa otázky, či vznik rizika priamo alebo nepriamo môže mať podstatný negatívny vplyv na schopnosť koncernu niesť riziko.

V rámci procesu plánovania rozhoduje predstavenstvo, v akom rozsahu má byť využitý potenciál koncernu na krytie rizík. Kapitálový rámec bude následne v druhom kroku pre jednotlivé druhy rizík obmedzený a ako výsledok plánovania sa alokuje na relevantné jednotky / oblasti činnosti. V rámci monitoringu, ktorý sa vykonáva počas roka, sa kontroluje dodržiavanie limitov a hraníc a v prípade potreby sa definujú impulzy pre riadenie. Okrem toho sú v celkovej rizikovej stratégii a v ozdravnom pláne stanovené ďalšie kvalitatívne a kvantitatívne indikátory včasného varovania, pomocou ktorých je možné včas identifikovať potenciálny negatívny vývoj.

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Eliminácia koncentrácií rizík predstavuje jednu z hlavných stratégií riadenia rizík. Koncentrácie rizík môžu vzniknúť paralelným uplatňovaním rizikových pozícií v rámci jedného druhu rizika („interné koncentrácie rizík“) ako aj paralelným uplatňovaním rizikových pozícií v rôznych typoch rizík („vzájomné koncentrácie rizík“). Posledné menované riziká vyplývajú zo spoločných hnacích síl rizík alebo z interakcií rôznych hnacích síl rizík a druhov rizík.

Na základe zriadenia primeraných procesov na riadenie rizík a controllingových procesov, ktoré zabezpečujú identifikáciu, posudzovanie, riadenie ako aj monitorovanie a informovanie o podstatných rizikách a s nimi spojených koncentráciách rizík, sa zaručuje, že sa zohľadňujú všetky koncentrácie rizík špecifické pre Commerzbank. Pritom spočíva podstatný cieľ vo včasnej transparentnosti o koncentráciách rizík a v znižovaní potenciálnych rizík strát. Na identifikáciu vnútorných koncentrácií rizík špecifických pre Commerzbank používa Commerzbank kombináciu analýz portfólií a scenárov. Pomocou stresových testov sa vykonávajú podrobné analýzy koncentrácií rizík a prípadne sa identifikujú nové hnacie faktory pre koncentrácie rizík. Vedenie je pravidelne informované o výsledkoch analýz.

Group Risk & Capital Monitor predstavuje mesačnú správu o riadení rizík týkajúcu sa kapitálových, úverových a trhových rizík, riziko v oblasti likvidity a prevádzkových rizík v rámci riadenia rizík Commerzbank. Správa pomenúva všetky uvedené druhy rizík vrátane ekonomickej a regulačnej schopnosti niesť riziká za celý koncern Commerzbank. Cieľom správy je okrem iného transparentne a podrobne informovať predstavenstvo a rizikový výbor dozornej rady o týchto rizikách, z pohľadu rizík načrtnúť dôležité tendencie vývoja, ako aj definovať impulzy pre riadenie tejto oblasti. V rámci tejto správy sa predovšetkým sledujú a okrajové línie celkovej stratégie v oblasti rizík. Za schvaľovanie celkovej stratégie rizík a Group Risk & Capital Monitor zodpovedá predstavenstvo.

Commerzbank prijala zásady správania (Code of Conduct), ktoré definujú záväzné minimálne štandardy pre podnikateľskú zodpovednosť Commerzbank, zaobchádzanie s klientmi a obchodnými partnermi, správanie medzi zamestnancami a pre každodenný život. Dodržiavanie relevantných zákonov, regulačných zadaní, priemyselných štandardov a interných pravidiel sa pre banku samozrejme stalo významnou súčasťou kultúry rizík. Preto sa vyžaduje správanie podľa pravidiel a primerané a odvážne správanie, pričom za porušovanie pravidiel sa ukladajú sankcie.

Podľa princípu „troch obranných línií“ nie je obrana proti neželaným rizikám obmedzená na spracovanie v rámci rizikovej funkcie. Každá jednotka (segmenty a funkcie) predstavuje podľa svojej prevádzkovej zodpovednosti prvú obrannú líniu a priamo zodpovedá za identifikáciu a riadenie rizík vo vlastnej oblasti zodpovednosti pri dodržiavaní vopred zadaných rizikových štandardov ako aj politík. Strana trhu predstavuje prvú obrannú líniu a musí pri obchodných rozhodnutiach zohľadňovať rizikové aspekty. Druhá obranná línia je riziková funkcia, ktorej primárnou úlohou je riadenie, obmedzovanie a sledovanie rizík. Pre trhové riziká a úverové

riziká spojené s obchodnými rozhodnutiami tvorí riziková funkcia druhú obrannú líniu; to zahŕňa najmä pri úverovom riziku zapojenie do procesu rozhodovania o úveroch prostredníctvom druhého hlasovania. Druhá obrannú líniu tvoria pre jednotlivé druhy rizík aj jednotky mimo rizikových funkcií (napr. Group Compliance a Group Finance). Tretiu obrannú líniu tvoria interné a externé kontrolné inštalácie (interná kontrola, dozorná rada, audítora, úrady dohľadu). Tretiu obrannú líniu tvorí interný audit.

Rizikové ukazovatele

Na meranie, riadenie a obmedzovanie rozličných druhov rizík používa Commerzbank rozsiahly systém ukazovateľov a postupov; najdôležitejšie z nich sú uvedené nižšie:

Ekonomicky nevyhnutný kapitál (ErC) predstavuje čiastku, ktorá je s vysokou mierou istoty postačujúca na pokrytie neočakávaných strát z rizikových položiek (v Commerzbank momentálne 99,91 %).

Kvóta schopnosti niesť riziká (kvóta RTF) dokumentuje prekrytie ekonomicky nevyhnutného kapitálu potenciálom na krytie rizík. Minimálny nárok na schopnosť niesť riziká sa považuje za splnený, ak je kvóta RTF vyššia než 100.

Exposure at Default (EaD) predstavuje očakávanú pohľadávku pri zohľadnení potenciálneho (čiastočného) uplatnenia otvorených liniek a eventuálnych záväzkov, ktorou bude v prípade výpadku zafázaná schopnosť niesť riziká. Pri cenných papieroch z oblasti verejného financovania sa ako EaD vykazuje nominálna čiastka.

Očakávaná strata (EL) je veličina pre stanovenie potenciálnej straty úverového portfólia, ktorá sa na základe historických údajov o strate očakáva do jedného roka.

Hustota rizika sa vypočíta ako pomer očakávanej straty a Exposure at Default a predstavuje relatívny obsah rizika jednej položky alebo portfólia.

Value at Risk (VaR) označuje metodiku na kvantifikáciu rizík. Za týmto účelom sa stanovuje doba držania (napríklad 1 deň) a úroveň dôveryhodnosti (napríklad 97,5 %). Hodnota VaR označuje potom tú hornú hranicu straty, ktorá nesmie byť počas doby držania s pravdepodobnosťou podľa úrovne dôveryhodnosti prekročená.

Credit Value at Risk (CVaR) je ekonomická potreba kapitálu pre úverové riziká s úrovňou dôveryhodnosti 99,91 %. Tento pojem vyplýva z použitia koncepcie Value-at-Risk na meranie úverového rizika. Obsahovo predstavuje Credit VaR odhad, o akú čiastku by straty z úverových rizík mohli počas jedného roka presiahnuť očakávanú stratu, preto aj: očakávaná strata. Táto koncepcia je založená na tom, že očakávaná strata predstavuje len dlhodobú priemernú hodnotu úverových strát, pričom sa môže odchyľovať od skutočných výpadkov úverov počas bežného obchodného roka (pozitívne alebo negatívne).

Pojem „All-in“ zahŕňa v súvislosti s rozsiahlymi rizikami všetky úverové linky klienta, ktoré boli v banke schválené, v plnej výške a

nezávisle od aktuálne existujúceho čerpania úveru. Je nezávislý od štatisticky modelovaných veličín a zahŕňa interné ako aj externé úverové linky.

Schopnosť niesť riziká a stresové testy

Analýza schopnosti niesť riziká tvorí podstatnú časť celkového riadenia banky a procesu interného hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP) spoločnosti Commerzbank. Cieľom je priebežné zabezpečovanie vybavenia banky kapitálom, ktoré je dostatočné pre rizikový profil koncernu Commerzbank.

Schopnosť niesť riziká sa sleduje na základe tzv. predpokladu gone-concern (pokračovanie činnosti spoločnosti), ktorého základným cieľom je ochrana prvoradých poskytovateľov kapitálu. Dosiadnutie tohto cieľa by malo byť zabezpečené aj v prípade mimoriadne vysokých strát v dôsledku nepravdepodobnej extrémnej udalosti. Analýza Gone-Concern (pokračovanie činnosti spoločnosti) je doplnená o prvky, ktorých cieľom je pokračovanie tohto inštitútu (perspektíva going-concern).

Pri zisťovaní kapitálových potrieb sa posudzujú možné neočakávané výkyvy hodnôt. Tieto výkyvy hodnôt, ktoré presahujú očakávania, predstavujú skutočné riziko, ktoré musí byť pokryté dostupným kapitálom (potenciál na krytie rizika). Posúdenie potenciálu na krytie rizika obsahuje aj diferencovanú analýzu účtovných odhadov aktív a pasív pri ekonomickej úprave hodnôt istých súvahových položiek.

Kvantifikácia kapitálových potrieb vyplývajúca z existujúcich rizík sa vykonáva na základe interného ekonomického kapitálového modelu. V rámci stanovenia kapitálových potrieb sa počas každoročnej inventúry rizík zohľadňujú druhy rizík koncernu Commerzbank, ktoré sa považujú za podstatné. Ekonomické posúdenie rizík obsahuje preto aj druhy rizík, ktoré nie sú obsiahnuté v požiadavkách na vybavenie bánk vlastným kapitálom, a odzrkadľuje okrem toho aj vzájomné pôsobenie špecifické pre portfóliá. Vysoký nárok ekonomického kapitálového modelu v rozsahu 99,91% zodpovedá príslušnému predpokladu gone-concern (pokračovanie činnosti spoločnosti) a zabezpečuje konzistentnú a ekonomickú koncepciu schopnosti niesť riziká. Kvantifikovateľné riziká v rámci ekonomického kapitálového modelu sa členia na riziko výpadku úverov, trhové riziko, prevádzkové riziko a obchodné riziko (ktoré v nižšie uvedenej tabuľke nie je osobitne vykázané), riziko zmeny hodnoty objektu ako aj riziko spojené s rezervami. Obchodné riziko je riziko potenciálnej straty vyplývajúcej z odchýlok skutočných výnosov a nákladov od plánovaných hodnôt. Obchodné riziko sa zohľadňuje ako potenciálna odpočítateľná položka v rámci potenciálu na krytie rizík. V rámci rizík súvisiacich s podielmi sa zohľadňuje riziko neočakávaného zníženia hodnoty podielov nekótovaných na burze ako aj riziko neočakávaného zníženia hodnoty vlastných objektov (naj-

mä nehnuteľností). Riziko spojené s rezervami je riziko spočívajúce v tom, že z doteraz prepadnutých pohľadávok vyplynie dodatočná záťaž na základe doplnenia rizikovej prevencie. Vyššie uvedené riziká sú v rámci sledovania schopnosti niesť riziká zohľadnené pomocou nárazníka na krytie rizík. Okrem toho sa výsledok analýzy schopnosti niesť riziká vykazuje na základe kvóty schopnosti niesť riziká (kvóty RTF), ktorá dokumentuje prekrytie ekonomickej potreby kapitálu potenciálom na krytie rizík.

Sledovanie a riadenie schopnosti niesť riziká sa vykonáva mesačne na úrovni koncernu Commerzbank. Minimálny nárok na schopnosť niesť riziká je splnený, ak je kvóta schopnosti niesť riziká vyššia než 100%. V roku 2018 bola táto kvóta neustále vyššia než 100% a k 31.12.2018 predstavovala 193%. Nárast kvóty RFT oproti decembru 2017 v podstate súvisí so zavedením IFRS 9, dobehových efektov pri druhoradom kapitále ako aj s aktívnym riadením portfólia Public Finance. Kvóta RTF je naďalej na vysokej úrovni.

Schopnosť niesť riziká - koncern v miliardách €	31.12.2018	31.12.2017
Ekonomický potenciál krytia rizík¹	27	30
Ekonomická kapitálová potreba²	14	14
z toho pre úverové riziko	10	10
z toho pre trhové riziko	3	3
z toho pre prevádzkové riziko	2	2
z toho diverzifikačné efekty	-2	-2
Kvóta RTF³	193	217

¹ Vráťane odpočítateľných položiek za potenciálne riziká

² Vráťane rizika zmeny hodnoty objektov a rizika podielov nekótovaných na burze od roku 2017 vrátane modelového rizika úložiek

³ Kvóta RTF = potenciál na krytie rizík / ekonomicke nevyhnutný kapitál (vrátane rizikovej rezervy).

Koncepcia schopnosti niesť riziká a koncepcia stresových testov podlieha každoročnej internej kontrole a neustále sa ďalej rozvíja. Príslušné scenáre zohľadňujú prepojenie medzi vývojom reálnej ekonomiky a finančnictva a zahŕňajú časový horizont najmenej dvoch rokov. Sú aktualizované štvrťročne a prijíma ich Asset Liability Committee (ALCO). Scenáre popisuje mimoriadny, ale realistický negatívny vývoj národného hospodárstva, najmä s ohľadom na ťažiskové portfóliá a obchodné stratégie relevantné pre Commerzbank (napr. branže orientované na export v Nemecku) a obchodné stratégie. Simulácia sa vykonáva každý mesiac pri zapojení vstupných parametrov z výpočtu kapitálu potrebného pre všetky podstatné a kvantifikovateľné druhy rizík, a to v závislosti od očakávaného makroekonomického vývoja. Okrem potreby kapitálu sa na základe makroekonomických scenárov realizuje aj stresový scenár výkazu ziskov a strát. Na základe toho prebieha simulácia vývoja potenciálu na krytie rizík. Analogicky k integrácii kvóty RTF v systéme limitov Commerzbank sú aj pre schopnosť niesť riziká v stresovom prostredí stanovené explicitné limity ako mechanizmy včasného varovania. Priebežné sledovanie limitu pre nestresovaných

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

a stresovanú kvótu RTF tvorí pevnú súčasť interného výkazníctva. Pri porušení limitov sú vyvolané definované eskalačné mechanizmy.

Koncepcia schopnosti niesť riziká a koncepcia stresových testov podlieha každoročnej internej kontrole a neustále sa ďalej rozvíja. Pritom sa zohľadňuje rozvoj regulačného prostredia. Európska centrálna banka zverejnila 9. novembra 2018 prepracované smernice ICAAP a ILAAP. Commerzbank prispôsobuje svoju koncepciu schopnosti niesť riziká a stresových testov od roku 2019 novým zadaniam. Pritom sa ďalej rozvíja podmienka Gone-Concern. Okrem pravidelných stresových testov sú na skupinovej úrovni realizované „Reverse Stresstest“. Na rozdiel od regulárnych stresových testov je pritom výsledok simulácií vopred určený: udržateľné ohrozenie banky. Cieľom analytického procesu pri opačných stresových testoch je na základe identifikácie a hodnotenia extrémnych scenárov a udalostí zabezpečiť zvýšenie transparentnosti o špecifických potenciáloch ohrozenia a rizikových súvislostiach. Na tomto základe je možné napríklad identifikovať oblasti pôsobenia v oblasti riadenia rizík, vrátane pravidelných stresových testov, a môžu byť zaradené do činností za účelom priebežného ďalšieho rozvoja.

Okrem interného sledovania ekonomickej schopnosti niesť riziká sa Commerzbank znovu podieľala na celom európskom stresovom teste, ktorý organizoval Európsky úrad dohľadu nad bankovníctvom (EBA) a svoj výsledok oproti predchádzajúcemu stresovému testu z roku 2016 výrazne vylepšila. V tzv. opačnom scenári stresového testu bola kvóta tvrdého jadrového kapitálu (CET1) ku koncu sledovaného obdobia v roku 2020 na úrovni 9,9%. Tento výsledok je a 2,5 percentuálnych bodov viac ako pri predchádzajúcej kontrole realizovanej v roku 2016. Celkovo stresový dopad znížil kvótu CET1 na 13,3% (úplné uplatnenie pravidiel Bazilej 3 vrátane nových pravidiel IFRS 9 na konci roka 2017/2018) o 3,4 percentuálnych bodov. V roku 2016 kvóta v opačnom stresovom scenári klesla o 4,7 percentuálnych bodov.

V roku 2018 vzrástli rizikové aktíva vyplývajúce z obchodných aktivít Commerzbank zo 171 miliárd Eur na 180 miliárd Eur.

Zvýšenie vyplýva v podstate z nárastu objemu v oblasti súkromných klientov a podnikateľov a firemných klientov. Okrem toho došlo k zvýšeniu hodnoty RWA z úprav parametrov, ktorá bola sčasti kompenzovaná plánovaným znížením portfólia v segmente Asset & Capital Recovery.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad o rozdelení rizikových aktivít vyplývajúcich z obchodných aktivít Commerzbank, ktoré sú rozdelené podľa segmentov a druhov rizík:

Rizikové aktíva k 31.12.2018 miliardy €	Riziko výpadku úverov	Trhové riziko	Prevádzkové riziko	Celkom
Súkromní klienti a podnikatelia	36	1	5	41
Firemní klienti	80	6	11	98
Asset & Capital Recovery	9	2	1	12
Commercial Real Estate	1	0	1	2
Ship Finance	0	0	0	1
Public Finance	8	2	0	9
Ostatné a konsolidácia	22	3	4	29
Koncern 2018	147	12	21	180
Koncern 2017	137	13	21	171

Regulačné prostredie

V rámci „Bazilej 3“ zverejnil Bazilejský výbor pre bankový dohľad okrem iného rozsiahle predpisy o zložkách a kvótach vlastného imania ako aj o riadení rizík v oblasti likvidity. Od 1. januára 2014 platí balík noriem CRD-IV (Capital-Requirements-Directive & Regulation), ktorý bol do národnej legislatívy transponovaný v rámci predpisov Bazilej 3. Zvýšené kapitálové požiadavky sú postupne zavádzané do roku 2019 (tzv. „phase-in“). Tento proces bude pokračovať aj v nasledujúcich rokoch. Commerzbank sa prostredníctvom opatrení na optimalizáciu kapitálovej vybavenosti pripravila na zvýšené kapitálové požiadavky.

Okrem toho sa v rámci Bazileja 3 zavádza Leverage Ratio ako nová kvóta zadĺženia, ktorá nie je citlivá na riziká. Commerzbank stanovila interné cieľové veličiny pre Leverage Ratio a tieto zohľadňuje v rámci svojho procesu riadenia kapitálu.

Podstatná časť noviniek v rámci Bazilej 3 predstavuje postupné zavedenie kapitálových vankúšov. Od 1. 1. 2016 platí vankúš na zachovanie kapitálu vankúš pre „iné systémové inštitúcie“ ako aj anticyklický kapitálový vankúš, ktorý stanovil Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými inštitúciami pre nemecké exposures po prvýkrát vo výške 0%. Vankúš pre „iné systémové inštitúcie“ bol pre Commerzbank stanovený na rok 2018 vo výške 1%.

V rámci požiadaviek na likviditu sú očakávania týkajúce sa hlásení konkretizované vo forme medzinárodných ukazovateľov likvidity Liquidity Coverage Ratio (LCR) a Net Stable Funding Ratio (NSFR). LCR sú pre všetky európske banky záväzné od 1. októbra 2015. Bazilejský výbor prijal v októbri 2014 definitívnu verziu NSFR, ktorá má pravdepodobne nadobudnúť platnosť 1. januára 2018. Integrácia do európskeho práva má byť realizovaná v rámci tzv. Capital Requirements Regulation II (CRR II). Commerzbank zisťuje oba ukazovatele už v rámci svojich regulačných ohlasovacích procesov, komunikuje ich v rámci interného výkazníctva a hlási ich na dozorný úrad.

V roku 2017 zrealizoval bankový dohľad ECB ako príslušný orgán dohľad v bankách euro zóny, nad ktorými má priamy dohľad,

Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) a stanovila minimálne kapitálové požiadavky pre každú finančnú inštitúciu.

Cieľom Targeted Review of Internal Models (TRIM), ktoré vykonáva Európska centrálna banka, je harmonizácia modelov trhových a úverových rizík a rizík protistrán v oblasti zodpovednosti za mechanizmus Single-Supervisory-Mechanism (SSM). Predovšetkým má byť v budúcnosti výrazne obmedzený priestor na interpretáciu, ktorý je v zásade umožňuje regulácia alebo ktorý vyplýva z rôznych národných uplatňovaní zásad. Prostredníctvom relevantných usmernení majú byť v budúcnosti predpokladané budúce predpisy ako aj vykonávané rozsiahle samostatné interpretácie. V roku 2018 boli realizované predovšetkým kontroly s ťažiskom na portfóliá „Low Default“. Rozhodnutia týkajúce sa kontrol TRIM z roka 2017 vypracuje Európska centrálna banka v roku 2019. Pritom nie je možné vylúčiť zaťaženie rizikových aktív, ktoré vyplynie z týchto rozhodnutí.

Od polovice roka 2014 platia predpisy EU o sanácii a likvidácii bánk - Banking Recovery & Resolution Directive. Táto smernica bola v Nemecku transponovaná do Zákona o sanácii a likvidácii (SAG). Na základe tohto zákona Spolkový úrad pre stabilizáciu finančného trhu (FMSA) k 1. 1. 2015 ako národný úrad pre likvidáciu prevzal zodpovednosť za vyhotovovanie plánov likvidáciu a za likvidáciu nemeckých finančných inštitúcií. K 1. 1. 2016 prešla zodpovednosť za vyhotovovanie plánov likvidáciu a za likvidáciu nemeckých finančných inštitúcií, ktoré sú pohľad dohľadu ECB ohrozené, na Single Resolution Board (SRB) v Bruseli. Rovnako banky v euro zóne spustili financovanie jednotného fondu na likvidáciu bánk. SRB v roku 2018 po prvýkrát na konsolidovanej báze stanovil formálne minimálne požiadavky „Minimum Requirements for Own Funds and Eligible Liabilities (MREL)“ pre banky, ktoré sú v jeho oblasti zodpovednosti.

Plán na ozdravenie koncernu bol v roku 2018 aktualizovaný. Tento plán okrem iného obsahuje aj podrobné informácie o tom, aké možnosti konania a sanácie majú banky v prípade krízy a ktoré špecifické sanačné opatrenia pri rôznych stavoch záťaže vyvedú banky zo stavu sanácie. Spolu s finalizáciou európskych a nemeckých pravidiel a požiadaviek zabezpečí banka aj ďalší rozvoj svojho plánu na ozdravenie.

Commerzbank pôsobí na trhoch, ktoré podliehajú vnútroštátnej aj nadnárodnej regulácii. Okrem toho musí banka rešpektovať nadradené požiadavky účtovných štandardov. Zmeny regulačných požiadaviek alebo účtovných štandardov, ktorých frekvencia a rozsah sa v uplynulých rokoch zvýšili, môžu mať dlhodobé až existenciu ohrozujúce dopady na finančný priemysel vo všeobecnosti a obchodný model Commerzbank osobitne. Commerzbank sa od začiatku aktívne zúčastňuje na konzultáciách spojených s prípravou zmien v bankovom prostredí. Pritom sleduje a hodnotí aktuálny vývoj týkajúci sa plánovanej regulácie. Na globálnej úrovni ide najmä o finálne štandardy pre prepracovanie kapitálových požiadaviek pre trhové riziká, ktoré zverejnil Bazilejský výbor pre dohľad nad bankami, ako aj snahy o finalizáciu pravidiel o rizikách súvisiacich so zmenami úrokov v investičnej knihe a o štandardoch pre úverové riziká, vrátane príslušných prahových úprav a požiadaviek na zverejňovanie. Na európskej úrovni bude Commerzbank okrem iného sledovať iniciatívy Európskej komisie o zavedení európskej ochrany vkladov a vytvorení jednotného kapitálového trhu, najmä príslušné pravidlá EU o zaknihovaní aktív a kontrole právnych predpisov EU pre finančné služby.

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Riziká súvisiace s výpadkami úverov

Riziká výpadkov úverov (riziká súvisiace s insolventnosťou dlžníkov) zahŕňajú riziko strát v dôsledku výpadkov obchodných partnerov ako aj zmenu tohto rizika. Spoločnosť Commerzbank považuje za tieto riziká okrem rizík v dôsledku výpadkov úverov a rizík tretích dlžníkov aj riziká súvisiace so zmluvnými stranami a vystavovateľmi ako aj riziká súvisiace s krajinami príp. transferové riziká a riziká súvisiace s rezervami.

Stratégia a organizácia

Stratégia úverových rizík je čiastočná riziková stratégia pre riziká výpadkov úverov a je odvodená z celkovej stratégie rizík. Je súčasťou procesu ICAAP koncernu Commerzbank a tvorí spojovací článok medzi riadením rizík v celej banke a operacionalizáciou riadenia rizík spojených s výpadkami úverov. Nadradeným cieľom je zabezpečenie primeranej štrukturálnej kvality rizík úverového portfólia. Na tento účel definuje stratégia úverového rizika apetít úverového rizika, stanovuje ťažiská v oblasti stratégie rizík, poskytuje prehľad o podstatných koncepciách riadenia v oblasti riadenia úverových rizík a prispieva tak k zachovaniu schopnosti niesť riziká v koncerne. Pritom stratégia úverových rizík využíva kvantitatívne a kvalitatívne riadiace nástroje, ktoré poskytujú osobám prijímajúcim rozhodnutia jasnú orientáciu s ohľadom na riadenie portfólia ako aj v jednotlivých prípadoch.

Kritériá na Commerzbank pre udeľovanie úverov určuje politika pre udeľovanie úverov firemným klientom, ktorá okrem iného upravuje udeľovanie úverov, kritériá upisovania a proces rozhodnutí o úveroch. Okrem toho je uvedená politika v súlade so stratégiou úverových rizík a úverových politík.

Riadenie úverových rizík predstavuje spoločnú úlohu trhovej strany a rizikovej funkcie na základe jednotnej kultúry úverových rizík koncernu. Správanie v súlade so zákonmi a pravidlami, ako aj morálne a eticky bezchybné správanie tvorí pevnú súčasť kultúry integrity a patrí ako samozrejmosť ku kultúre úverových rizík. Pritom sa riziká výpadkov úverov posudzujú nezávisle od hraníc segmentov a podľa jednotných štandardov. Podľa princípu Three Lines of Defence predstavuje trhová strana prvú obrannú líniu a pri obchodných rozhodnutiach musí zohľadňovať rizikové aspekty. Druhú obrannú líniu tvorí riziková funkcia (trhová postupnosť a rizikový controlling), ktorej úloha spočíva v riadení, obmedzovaní a sledovaní rizík. Tretiu obrannú líniu tvorí interná kontrola. Jej

úloha spočíva v nezávislom hodnotení procesov a bezpečnostných opatrení banky a tým aj v posudzovaní aktivít prvej a druhej línie.

Úverový výbor skupiny (Group Credit Committee) je rozhodovacie grémium pre operatívne riadenie úverového rizika v rámci predstavenstva, pričom grémium pozostáva vždy z dvoch zástupcov z trhového prostredia a dvoch zo strany trhu. Úverový výbor skupiny pracuje na základe stratégie úverového rizika a prijíma rozhodnutia v rámci kompetencií, ktoré mu odovzdalo predstavenstvo. Ich súčasťou sú najmenej dvaja zástupcovia segmentov a dvaja zástupcovia z Group Risk Management. Podvýbory sú v zásade zodpovedné za riadenie všetkých úverových rizík z príslušných čiastkových portfólií a sú oprávnené delegovať úverové rozhodnutia v rámci udelených kompetencií.

Za operatívne riadenie úverových rizík na úrovni portfólií a jednotlivých prípadov sú zodpovedné samostatné jednotky. Ich zodpovednosť je rozdelená podľa Bielej knihy a Intensive Care. Všetky úverové rozhodnutia v bielej oblasti sú rozhodnutia typu Risk-Return. Trh a trhová postupnosť sú spoločne zodpovedné za riziká a výnosy, pričom primárne je trhová strana zodpovedná za výnos a strana trhovej postupnosti za riziko. Podľa toho nesmie byť v úverovom procese žiadna strana v oblasti jej primárnej zodpovednosti prehlasovaná.

O klientov s nápadnými rizikami v segmente Firemní klienti a Súkromní klienti a podnikatelia sa starajú špecializované oddelenia intenzívnej starostlivosti. Prevod klientov do tejto oblasti nastáva v okamihu, keď sú splnené definované kritériá pre ich odovzdanie. Okrem kritérií ako sú rating, platobná neschopnosť, exekučné opatrenia zo strany tretích osôb alebo úverový podvod predstavujú kritériá súvisiace s počtom dní prečerpania najdôležitejšie dôvody pre presun týchto klientov do intenzívnej starostlivosti. Povinne musí byť klient odovzdaný do intenzívnej starostlivosti, ak je v úpadku (napr. v dôsledku platobnej neschopnosti). Tým sa zabezpečuje, aby sa o klientov, ktorí nesplácajú svoje úvery, starali špecialisti v rámci definovaných a jednotných procesov.

V segmente ACR nie sú zodpovednosti podľa bielej oblasti a intenzívnej starostlivosti oddelené, ale riadenie úverových rizík je pre všetky ratingové stupne spojené v jednej jednotke.

S ohľadom na aktíva združené v tomto segmente sa usilujeme o úplnú šetrnú likvidáciu. Za týmto účelom boli stanovené hranice na základe EaD a zavedené riadenie aktív, ktoré prebieha prostredníctvom pravidelného plánovania aktív ako aj na základe rizikovej matice pre Commercial Real Estate a Deutsche Schiffsbank.

Podiely na portfóliu zobrazené v rizikovej matici stanovujú postup pre diferencované riadenie rizík v rámci nadradenej likvidácie. Prítom spočíva náš cieľ v likvidácii častí portfólia a jednotlivých podielov s mimoriadne vysokou kapitálovou viazanosťou príp. v ich oslabení. Na cieľnú likvidáciu portfólia je možné využiť aj príležitosti spojené so šetrným predajom čiastkových portfólií. Likvidácia aktív v oblasti Public Finance prebieha primárne na základe pravidelných splatností. Z toho vyplývajúce trhové príležitosti sa cielene používajú na predaj jednotlivých aktív.

Riadenie rizík

Na riadenie rizík súvisiacich s výpadkami úverov využíva Commerzbank rozsiahly systém riadenia rizík. Tento rámec zahŕňa organizáciu, metódy a modely, stratégiu rizík s kvantitatívnymi a kvalitatívnymi nástrojmi riadenia ako aj regulačné mechanizmy a procesy. Systém riadenia rizík zabezpečuje zhora nadol konzistentné a priebežné riadenie celého úverového portfólia a čiastkových portfólií až po jednotlivé prípady.

Ukazovatele a impulzy nevyhnutné na operatívne riadenie rizík sú odvodené z nadriadených cieľov koncernu a na nadriadených úrovniach sa dopĺňajú o čiastkové portfóliá príp. produktové špecifiká. Úverový kompetenčný poriadok orientovaný na riziká vedie pozornosť riadenia najvyšších rozhodovacích grémií napríklad na riziká koncentrácie príp. odchýlky od stratégie rizík.

Kvantitatívne zvodidlá stratégie úverových rizík pritom zabezpečujú obmedzenie rizika pri slabších bonita a angažovaniach s vysokými príspevkami Loss-at-Default (riadenie koncentrácie), ďalej pre vybrané čiastkové portfólia s vysokou váhou rizika alebo regulačnou relevanciou a prípadne aj pre jednotlivé produkty s vysokým podielom na portfóliu. Podrobnosti operacionalizácie zvodidiel pre zvolené čiastkové portfólia sú upravené v stratégiách jednotlivých portfólií. Okrem toho kvalitatívne zvodidlá definujú vo forme úverových stratégií cieľové obchody banky. Pre jednotlivé transakcie upravujú, akým typom obchodov by mali byť využívané dostupné rizikové zdroje. Úverové stratégie sú pevne zakotvené v úverovom procese. Obchody, ktoré nezodpovedajú týmto požiadavkám, sú eskalované na základe príslušného kompetenčného poriadku.

Koncernové zvodidlá sú založené na analýzach trendov, ktoré sa orientujú podľa rizík (napr. na vývoj slabšej bonity v priebehu času) pri zapojení externých rámcových podmienok a interných zadaní. Zvodidlá portfólia sú odvodené predovšetkým z analýz vykonaných rozhodujúcemu dňu (napr. z ratingového profilu jednotlivých tried aktív). Podstatné faktory na určenie produktových zvodidiel sú analýzy trendov špecifických hnacích síl rizika (napr. za účelom ukončenia úverovania stavebného financova-

nia). Vyhotovenie úverových v stratégii a stratégií portfólií naproti tomu spočíva primárne na viac stupňov procese schvaľovania medzi zodpovednými osobami za produkt a portfólio a pri zapojení interných a externých zdrojov informácií.

Na sledovanie dodržiavania zadaní v oblasti stratégií úverových rizík bol ďalej vytvorený priebežný monitoring a výkazníctvo na úrovni koncernu a segmentov, prípadne čiastkových portfólií. Asset Quality Reviews rizikovej funkcie tak významnou mierou prispievajú k zabezpečeniu kvality a včasnému rozoznávaniu rizík. Ťažiská sledovania sa menia podľa témy okruhu adresátov, sú vytvorené aj ad-hoc procesy podávania informácií. Krízové udalosti môžu ohroziť primeranosť vybavenia kapitálom a likviditou a tým aj schopnosť banky niesť riziká. V prípade krízy zabezpečuje tím Task Force Risk Mitigation (TFRM) flexibilné riadenie rozhodnutí prijatých v rámci koncernu. Vytvorené núdzové plány pritom v závislosti od druhu rizika zabezpečujú rýchlu a efektívnu realizáciu opatrení na zmiernenie rizík.

Zamedzenie koncentrácií rizík tvorí neoddeliteľnú súčasť riadenia rizík. Aby sme mohli tieto riziká včas spoznať a obmedziť, sú koncentrácie rizík riadené okrem iného u jednotlivých veľkých klientov (hromadné riziká) ako aj v krajinách alebo skupinách klientov, a to formou aktívneho prístupu pri zohľadnení špecifických vlastností segmentov.

Na riadenie hromadných rizík sa používa jednotná definícia na základe pojmu „all-in“. Pojem „All-in“ zahŕňa v súvislosti s rozsiahlymi rizikami všetky úverové linky klienta, ktoré boli v banke schválené, v plnej výške a nezávisle od aktuálne existujúceho čerpania úveru.

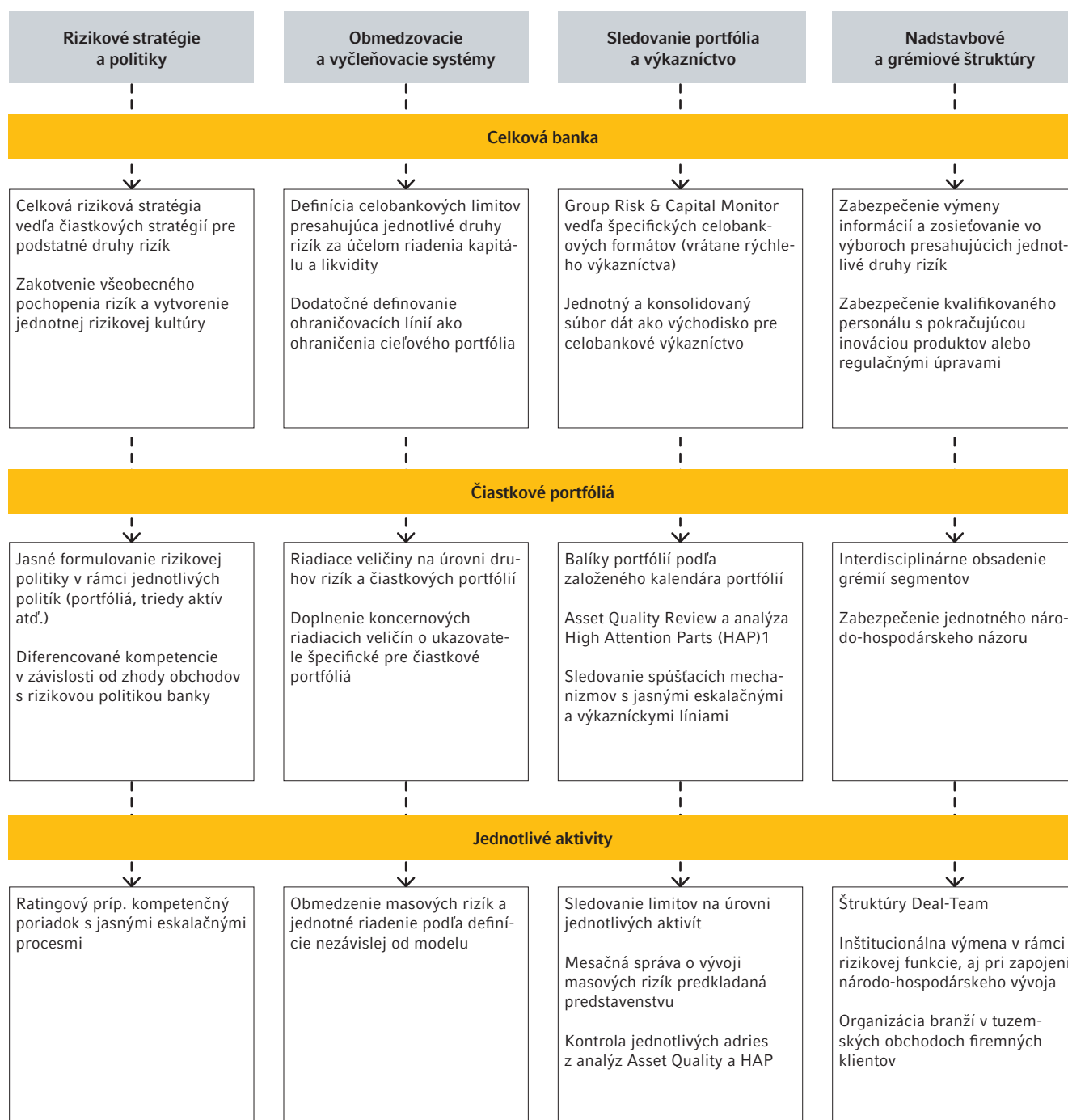
Manažment a rizikový výbor Dozornej rady je pravidelne informovaný o výsledkoch analýz.

Riadenie ekonomickej viazanosti kapitálu

Cieľom riadenia ekonomickej viazanosti kapitálu je primerané kapitálové vybavenie koncernu Commerzbank. Za týmto účelom sa pre ekonomický rizikový kapitál stanovujú všetky relevantné druhy rizík v rámci celkovej rizikovej stratégie koncernu a označujú sa limitmi, predovšetkým limitom CVaR. Na základe systematicky obmedzených možností na krátkodobé zníženie rizika výpadku je pre riadenie úverového rizika dôležité, aby bol zohľadnený očakávaný vývoj (v strednodobom a dlhodobom ohľade). Z tohto dôvodu zohrávajú odhadované hodnoty ukazovateľov úverového rizika pri priebežnom riadení významnú úlohu. Na úrovni segmentov a obchodných oblastí sa sledujú zmeny odhadu a v prípade potreby sa z nich vyvodzujú impulzy pre riadenie. Banka nepoužíva kaskádovú koncepciu limitov pre úverové riziko pod úrovňou koncernu.

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Prehľad riadiacich nástrojov a úrovní

Ratingová klasifikácia

Ratingové hodnotenie Commerzbank obsahuje 25 ratingových stupňov pre úvery bez výpadkov (1.0 až 5.8) a 5 defaultných tried (6.1 až 6.5). Hlavná stupnica Commerzbank priradzuje každej ratingovej triede časovo stabilný a neprekývajúci sa rozsah pravdepodobnosti výpadkov. Ratingové postupy podliehajú každoročnej validácii a rekalibrácii, takže na pozadí skutočne zistených výpadkov odzrkadľujú najaktuálnejšie hodnotenie. Podľa koncepcie hlavnej stupnice ostávajú pre účely porovnateľnosti v rámci hlavnej stupnice Commerzbank výpadkové pásma priradené ratingom (stabilné s

ohľadom na čas a portfólio) podľa čl. 136 CRR. Pre orientáciu sú vždy uvedené aj externé ratingy. Keďže pri externých ratingoch je možné sledovať pre rozličné portfóliá odlišné miery výpadkov, ktoré z roka na rok kolišu, nie je priamy prevod možný.

Úverové kompetencie jednotlivých zamestnancov ako aj kompetencie výborov (predstavenstvo, úverový výbor, úverové podvýbory) sú členené podľa výšky angažovanosti ako aj podľa ratingových tried.

Rating Commerzbank AG	Priemer PD a EL v %	Oblasť PD a EL v %	Škála S&P	Stupne bonity podľa čl. 136 CRR ¹
1,0	0	0	AAA	I
1,2	0,01	0 – 0,02	AAA	
1,4	0,02	0,02 – 0,03	AA+	
1,6	0,04	0,03 – 0,05	AA, AA-	II
1,8	0,07	0,05 – 0,08	A+, A	
2,0	0,11	0,08 – 0,13	A-	III
2,2	0,17	0,13 – 0,21	BBB+	
2,4	0,26	0,21 – 0,31	BBB	
2,6	0,39	0,31 – 0,47	BBB-	IV
2,8	0,57	0,47 – 0,68	BB+	
3,0	0,81	0,68 – 0,96	BB	
3,2	1,14	0,96 – 1,34	BB	V
3,4	1,56	1,34 – 1,81	BB-	
3,6	2,10	1,81 – 2,40	B+	VI
3,8	2,74	2,40 – 3,10	B	
4,0	3,50	3,10 – 3,90	B-	
4,2	4,35	3,90 – 4,86	CCC+	D
4,4	5,42	4,86 – 6,04	CCC, CCC-	
4,6	6,74	6,04 – 7,52	CC, C	Default
4,8	8,39	7,52 – 9,35		
5,0	10,43	9,35 – 11,64		
5,2	12,98	11,64 – 14,48		
5,4	16,15	14,48 – 18,01		
5,6	20,09	18,01 – 22,41		
5,8	47,34	22,41 – 99,99		
6,1		Prečerpanie > 90 dní		
6,2		Hrozba platobnej neschopnosti		
6,3	100	Ozdravenie s príspevkami na ozdravenie		
6,4		Vypovedanie bez platobnej neschopnosti		
6,5		Platobná neschopnosť		

¹ CRR = Nariadenie č. 575/2013 (EÚ) o kapitálových požiadavkách

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Znižovanie rizík

Zábezpeky zohľadňované pri riadení rizík sa ohľadom položiek vo výkonnom portfóliu v sledovanom období zmenili z 99,0 na 104,5 miliárd eur a v defaultnom portfóliu z 1,6 na 0,9 miliárd eur.

V Commerzbank sa na znižovanie úverových rizík okrem iného používajú zábezpeky a postupy započítavania (netting).

V rámci zábezpeky ide predovšetkým o hypotekárne dlhy, finančné zábezpeky, záruky, záruky za výpadky úverov, úverové deriváty, životné poisťky, ostatné záložné práva zapísané v registri a ostatné vecné zábezpeky.

Dopady znižujúce úverové riziko vyplývajúce z uplatnenia zábezpeky vhodných na uznanie (záruky, porovnateľné nároky voči tretím osobám) zohľadňuje banka použitím rizikových parametrov (PD a LGD) poskytovateľa zábezpeky prípadne použitím rizikových váh zadaných úradom pre dohľad.

K rozhodujúcemu dňu nebola za obchody s celkovým objemom vo výške 5,3 miliárd eur na základe úplného zabezpečenia vytvorená žiadna riziková prevencia.

Poskytovatelia záruk podliehajú v rámci hodnotenia ich záručných vyhlásení kontrole bonity a stanoveniu ratingu podľa ich príslušnosti k sektorom a obchodným činnostiam. Cieľom kontroly bonity je pritom okrem stanovenia bonity aj zistenie maximálnej platobnej schopnosti ručiteľa.

Kvalita zabezpečenia sa preveruje podľa prísnych regulačných zadá a priebežne sa monitoruje. To zahŕňa predovšetkým kontrolu právnej uskutočniteľnosti a pravidelné hodnotenie zábezpeky. Obe činnosti sa vykonávajú v závislosti od druhu zábezpeky v pravidelných odstupoch, najmenej raz za rok, v opačnom prípade podľa príslušných udalostí. Pozitívne korelácie medzi bonitou dlžníka a hodnotou zábezpeky alebo záruky sa zisťujú v procese spracúvania úverov a zábezpeky. Spracúvanie zábezpeky za firemných klientov má na starosti výhradne riadenie zábezpeky v rámci riadenia rizík.

Banka vykonáva s ohľadom na všetky úverové zábezpeky (vecné a osobné zábezpeky) analýzy koncentrácie zábezpeky. Prítom sa kontrolujú rôzne dimenzie, napr. kategórie zábezpeky, ratingové triedy dlžníka alebo regionálne priradenie zábezpeky. Predstavenstvo je pravidelne informované o vývoji stavu zábezpeky a možných incidentoch/koncentráciách.

Hodnotenie a spracúvanie zábezpeky je upravené na základe všeobecne platných štandardov a nariadení týkajúcich sa špecifických zábezpeky (smernice, procesné postupy, nariadenia IT). Ak je to možné, používajú sa právnikmi skontrolované štandardné zmluvy a vzory. Štandardy definované na zabezpečenie alebo znižovanie rizík úverov zahŕňajú okrem iného:

- Právne a prevádzkové štandardy pre dokumentáciu a spracúvanie údajov, ako aj hodnotiace štandardy
- Jednotnosť a aktuálnosť hodnotenia zábezpeky na základe stanovenia hodnotiacich procesov, definovanie jednotných hodnotiacich metód, parametrov delphi bezpečnostný zrážok, jasné sta-

novenie zodpovednosti za proces spracovania a hodnotenia, ako aj zadanie pravidelnej frekvencie nových hodnotení

- Ostatné štandardy na zohľadnenie istých rizík, napr. prevádzkových rizík, korelačných rizík a rizík koncentrácie, rizík zmeny trhových cien (napr. pri menových výkyvoch), rizík vyplývajúcich z jednotlivých krajín, právny riziká a riziká zmeny právnych predpisov, ako aj riziká nedostatočnej poisťnej ochrany.

Koncern Commerzbank

Obchodné aktivity Commerzbank sa zameriavajú na dva segmenty klientov „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“. V segmente Asset & Capital Recovery banka združila aktivity z oblasti Commercial Real Estate a Ship Finance ako aj komplexnejšie financovania z oblasti Public Finance. Všetky portfóliá v týchto oblastiach by mali byť následne v plnom rozsahu zlikvidované.

Ukazovatele úverového rizika Tieto ukazovatele sú v koncerne Commerzbank rozdelené v ratingových stupňoch 1,0 – 5,8 na segmenty nasledovne:

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2018	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.	CVaR mil. €
Súkromní klienti a podnikatelia	165	420	25	2 476
Firemní klienti	187	467	25	5 458
Asset & Capital Recovery	8	46	57	643
Ostatné a konsolidácia ¹	72	35	5	1 790
Koncern 2018	432	968	22	10 366
Koncern 2017	423	1 180	28	10 362

¹ V zásade ide o likvidné portfóliá oblasti Group Treasury.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené rozdelenie koncernového portfólia v podiele 84% na interné ratingové triedy 1 a 2, ktoré pokrývajú investičnú oblasť.

Rozdelenie ratingu k 31.12.2018 EaD %	1,0-1,8	2,0-2,8	3,0-3,8	4,0-4,8	5,0-5,8
Súkromní klienti a podnikatelia	32	51	14	3	1
Firemní klienti	20	59	16	3	1
Asset & Capital Recovery	27	56	8	9	1
Ostatné a konsolidácia	45	53	1	0	0
Koncern 2018	29	55	13	2	1
Koncern 2017	32	51	13	2	2

V rámci zisťovania rizík krajín patriacich do koncernu sa zisťujú transferové riziká ako aj regionálne špecifické riziká ovplyvnené politikou a konjunktúrou, ktoré pôsobia na jednotlivé hospodárske subjekty v krajine. Riadenie rizík krajín prebieha na základe definovaných limitov úverových rizík a transferových rizík na úrovni krajín. Angažovanosť v krajinách, ktoré sú na základe ich veľkosti pre Commerzbank podstatné, je osobitne diskutovaná vo výbere pre strategické riziká.

Regionálne rozdelenie rizík zodpovedá strategickej orientácii banky a odzrkadľuje ťažiská globálnej obchodnej činnosti banky.

Koncernové portfólio podľa regiónov k 31.12.2018	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.
Nemecko	227	477	21
Západná Európa	84	162	19
Stredná a východná Európa	41	197	48
Severná Amerika	32	54	17
Ázia	37	44	12
Ostatné	10	34	33
Koncern 2018	432	968	22
Koncern 2017	423	1 180	28

Takmer polovica objemu pripadá na Nemecko, ďalšia tretina na ostatné európske krajiny a 8% na severnú Ameriku. Zvyšná časť je silne diverzifikovaná a je rozdelená na veľký počet krajín, v ktorých sa poskytuje podpora pre nemeckých exportérov príp. v ktorých má Commerzbank lokálne pobočky. Očakávané straty koncernového portfólia sa väčšinou dotýkajú Nemecka a západnej Európy. Očakávané straty sú spojené najmä s financovaním lodí.

Na pozadí aktuálneho geopolitického vývoja budú intenzívne sledované krajiny ako Rusko, Turecko a Čína. Ku koncu roka 2018 bola angažovanosť v Rusku na úrovni 2,6 miliárd eur, angažovanosť v Turecku bola na úrovni 1,7 miliárd eur a angažovanosť v Číne bola na úrovni 6,4 miliárd eur.

V dôsledku dlhovej krízy štátov sa sleduje aj hodnota Sovereign Exposure Talianska a Španielska. Hodnota Sovereign Exposure Talianska bola na konci roka 2018 na úrovni 8,4 miliárd eur a Sovereign Exposure Španielska na úrovni 1,3 miliárd eur.

Výsledné riziko

Výsledné rizikové úverových obchodoch koncernov bolo v obchodnom roku 2018 na úrovni – 446 miliónov eur. Výsledné riziko v segmente firemných klientov profitovalo predovšetkým z rozpustenia jednotlivých angažovaností.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo pri výpočte výsledného rizikám k podstatným zmenám v dôsledku zavedenia IFRS 9. V nižšie uvedenej tabuľke sa nachádza rozdelenie výsledného rizika podľa Stages podľa IFRS 9. V poznámke 2 koncernovej závierky (Zmeny metód bilancovania a oceňovania) sú objasnené podrobnosti k jednotlivým fázam; v poznámke 12 (Výsledné riziko) sa nachádza definícia rizikovej udalosti.

Výkyvy trhových hodnôt v lodnom portfóliu nie sú obsiahnuté vo výslednom riziku. Tieto výkyvy sú s dopadom na výnos vykázané v položke „Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených s dopadom na výsledok hodnotou Fair Value.

Výsledné riziko mil. €	2018			Celkom
	Stage 1	Stage 2	Stage 3 ¹	
Súkromní klienti a podnikatelia	9	-63	-180	-233
Firemní klienti	-26	-46	-121	-194
Asset & Capital Recovery	9	0	-18	-8
Ostatné a konsolidácia	-5	-6	0	-11
Koncern	-13	-115	-318	-446

¹ Stage 3 vrátane POCI (POCI – Purchased or Originated Credit-impaired).

Riziková prevencia ¹ mil. €	2017
Súkromní klienti a podnikatelia	-154
Firemní klienti	-295
Asset & Capital Recovery	-336
Ostatné a konsolidácia	4
Koncern	-781

¹ Riziková prevencia podľa IAS 39.

Výsledné riziko za 3. a 4. štvrťrok 2018 so zaťažením vo výške 133 miliónov eur príp. 154 miliónov eur zodpovedá pri prepočítaní na celkový rok normalizovanej hodnote. Za celý rok 2019 bude teda výsledné riziko z dnešného pohľadu vyššie ako 550 miliónov eur.

Defaultné portfólio

Defaultný objem bol ku koncu roka 2018 na úrovni 3 839 mil. eur.

V nižšie uvedenej tabuľke zobrazujúcej defaultné portfólio sú vykázané výpadky pohľadávok v kategóriách Amortised Cost a Fair

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Value OCI (OCI – Other Comprehensive Income). Úvery sú pritom priradené výhradne ku kategórii Amortised Cost. Prevažný podiel 3,6 miliárd eur pripadá na triedy pôžičky a pohľadávky, 171 miliónov eur pripadá na obchody Off-balance. V kategórii Fair Value OCI sa nachádzajú výhradne cenné papiere vo výške 67 miliónov eur, ktoré sú priradené v plnom rozsahu do triedy zanknihované dlhové nástroje. Zobrazené zábezpeky ručia v plnom rozsahu za úvery z kategórie Amortised Cost, pritom pripadá 876 miliónov eur na pôžičky a pohľadávky a 37 miliónov eur na obchody Off-balance.

Zníženie ukazovateľov prevažne súvisí s novou klasifikáciou lodného portfólia v rámci zmeny IFRS-9 platnej od začiatku roka.

Defaultné portfólio koncern mil. €	31.12.2018			31.12.2017 ¹
	Úvery	Cenné papiere	Celkom	Celkom
Defaultné portfólio	3 769	71	3 839	5 569
LLP ²	1 606	3	1 609	2 770
Coverage Ratio bez zábezpek (%) ³	43	4	42	50
Zábezpeky	913	0	913	1 578
Coverage Ratio vrátane zábezpek (%) ³	67	4	66	78
NPL-Ratio (%) ⁴			0,9	1,3

¹ do 31.12.2017 len úvery

² Loan Loss Provision.

³ Coverage Ratio: LLP (a zábezpeky) vo vzťahu k defaultnému portfóliu

⁴ NPL-Ratio: Defaultné portfólio (NPL- Non -Performing Loans) v pomere k celkovej angažovanosti (EaD vrátane NPL).

Defaultné portfólio sa v závislosti od druhu defaultu rozdeľuje na päť tried:

- Ratingový stupeň 6.1: hroziaca platobná neschopnosť (po splatnosti viac ako 90 dní)
- Ratingové stupne 6.2/6.3: banka sprevádza ozdravenie / reštrukturalizáciu klienta s alebo bez príspevkov k ozdraveniu
- Ratingové stupne 6.4/6.5: banka vypovie pohľadávku prípadne klient je platobne neschopný.

Nasledujúca tabuľka ukazuje rozdelenie defaultného portfólia na päť defaultných tried.

Ratingové triedy koncern mil. €	6,1	6,2/6,3	6,4/6,5	31.12.2018	31.12.2017
Defaultné portfólio	454	1 280	2 106	3 839	5 569
SLLP	169	395	1 045	1 609	2 770
Zábezpeky	173	314	426	913	1 578
Coverage Ratio bez GLLP (%)	75	55	70	66	78

Prečerpávanie v Bielej knihe S cieľom vyhnúť sa nárastu defaultného portfólia Commerzbank starostlivo sleduje prípadné prečerpávanie. Okrem spúšťacieho mechanizmu po uplynutí 90 dní od termínu splatnosti sa už od prvého dňa po uplynutí termínu splatnosti aktívuje mechanizmus, ktorý podporuje IT systém. V nasledovnej tabuľke sú zobrazené prečerpávanie v Bielej knihe na základe rizikového parametra Exposure at Default ku koncu decembra 2018:

EaD Mil. €	>0 ≤ 30 dni	>30 ≤ 60 dni	>60 ≤ 90 dni	>90 dni	Celkom
Súkromní klienti a podnikatelia	787	107	57	1	952
Firemní klienti	1 948	50	40	0	2 039
Asset & Capital Recovery	10	0	0	0	10
Koncern 2018¹	2 746	157	97	1	3 000
Koncern 2017 ¹	2 590	157	65	2	2 920

¹ vrátane segmentu Ostatné a konsolidácia.

Segment Súkromní klienti a podnikatelia

Segment súkromných a firemných klientov zahŕňa aktivity koncernových častí Súkromní klienti a podnikatelia, Firemní klienti, com-direct bank a Commerz Real. Činnosti mBank sú zobrazené v rámci segmentu súkromných a firemných klientov. V oblasti súkromných klientov sú združené obchodné činnosti tuzemských filiállok pre súkromných a firemných klientov ako aj Wealth Management. Oblasť Firemní klienti pokrýva obchodných klientov a menších firemných klientov.

Ťažisko portfólia leží na klasickom financovaní vlastného bývania a financovaní investícií do nehnuteľností (privátne financovanie výstavby a výnosové objekty s hodnotou EaD vo výške 81 miliárd eur). Na základe jednotlivých úverov v objeme 20 miliárd Eur zabezpečujeme úvery pre našich obchodných a firemných klientov. Okrem toho pokrývame potrebu denných úverov našich klientov formou spotrebných úverov (dispozičné úvery, splátkové úvery, kreditné karty 16 miliárd eur). Nárast portfólia v uplynulých dvojnásť mesiacoch vyplýva prevažne z podstatného zvýšenia súkromného financovania výstavby.

Oproti poslednému dňu uplynulého roka sa hustota rizika znížila na 25 bázičkových bodov.

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2018	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.
Súkromní klienti a podnikatelia	99	177	18
Firemní klienti	29	67	23
comdirect bank	4	6	17
Commerz Real	1	2	29
mBank	33	167	50
Súkromní klienti a podnikatelia 2018	165	420	25
Súkromní klienti a podnikatelia 2017	154	397	26

Rizikový výsledok v segmente Súkromní klienti a podnikatelia bola v obchodnom roku 2018 na úrovni 233 miliónov eur, čím bol naďalej na nízkej úrovni.

Defaultný objem segmentu bol k 31. decembru 2018 na úrovni 1 751 mil. Eur.

Defaultné portfólio PUK mil. €	31.12.2018			31.12.2017
	Úvery	Cenné papiere	Celkom	Celkom
Defaultné portfólio	1 751	0	1 751	1 864
LLP	850	0	850	951
Coverage Ratio bez zábezpek (%)	49	0	49	51
Zábezpeky	531	0	531	564
Coverage Ratio vrátane zábezpek (%)	79	0	79	81
NPL-Ratio (%)			1,1	1,2

Segment Firemní klienti

V tomto segmente združuje koncern obchody so strednými podnikmi, verejným sektorom a inštitucionálnymi klientmi a nadnárodnými spoločnosťami. Okrem toho sa tento segment stará o vzťahy koncernu s tuzemskými a zahraničnými bankami a finančnými inštitúciami ako aj centrálnymi bankami. Regionálne ťažisko našich činností sa nachádza v Nemecku a západnej Európe. Ďalej sú v tomto segmente združené aktivity koncernu na kapitálovom trhu orientované na klientov.

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2018	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.
Stredné podniky	74	198	27
International Corporates	68	149	22
Financial Institutions	23	69	30
Ostatní	22	50	23
Firemní klienti 2018	187	467	25
Firemní klienti 2017	180	421	23

Hodnota EaD segmentu Firemní klienti v porovnaní s koncom decembra predchádzajúceho roka vzrástla zo 180 miliárd eur na 187 miliárd eur. Hustota rizika v tejto oblasti mierne stúpila z 23 základných bodov na 25 bodov.

Podrobnosti o vývoji portfólia finančných inštitúcií sa nachádzajú na strane 126.

Commerzbank a Société Générale Group, Paríž, Francúzsko, uzatvorili v novembri 2018 na základe úspešnej dohody sa príslušnými daňovými úradmi kúpnu zmluvu týkajúcu sa obchodnej oblasti Equity Markets & Commodities (EMC) zo segmentu firemných klientov.

Podrobné informácie o tejto otázke nájdite v bode 53 (Údaje o ukončených obchodných činnostiach) v koncernovej uzávierke.

Na základe rozsiahlej konjunktúry v celom priestore bol vykázaný rizikový výsledok v segmente firemných klientov v obchodnom roku 2018 na úrovni -194 miliónov eur, čím je naďalej na nízkej úrovni.

Defaultné portfólio segmentu k 31. decembru 2018 bolo na úrovni 1 736 mil. eur.

Defaultné portfólio Segment FK mil. €	31.12.2018			31.12.2017
	Úvery	Cenné papiere	Celkom	Celkom
Defaultné portfólio	1 669	67	1 736	2 592
LLP	636	3	639	1 243
Coverage Ratio bez zábezpek (%)	38	4	37	48
Zábezpeky	251	0	251	543
Coverage Ratio vrátane zábezpek (%)	53	4	51	69
NPL-Ratio (%)			0,9	1,4

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Segment Asset & Capital Recovery

Segment obsahuje segment položky z oblastí Commercial Real Estate (CRE) a Ship Finance (SF) ako aj komplexnejšie financovania z oblasti Public Finance. Všetky portfóliá v týchto oblastiach majú byť postupne úplne zlikvidované.

Hodnota EaD segmentu ACR v bielej knihe bola k 31.12.2018 na úrovni 8 miliárd eur, čím v porovnaní s koncom predchádzajúceho roka na základe zmeny IFRS-9 a pokračovania likvidácie portfólia poklesla o ca 5 miliárd eur.

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2018	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.
Commercial Real Estate	0	2	53
Ship Finance	0	0	29
Public Finance	8	44	57
ACR 2018	8	46	57
ACR 2017	13	330	255

Commercial Real Estate Portfólio sa ďalej znížilo v dôsledku splatení a umorení. Hustota rizika sa oproti 31.12.2017 zvýšila zo 185 na 53 bazických bodov.

Ship Finance Angažovanosť financovania lodí v bielej knihe oproti stavu k 31. decembru 2017 klesla najmä na základe zmeny IFRS-9 o celkovo 2 miliardy eur a očakávané straty sa od začiatku roka znížili o viac ako 250 mil. eur. Pokles v podstate súvisí so zavedením ocenenia na základe objektívnej hodnoty podľa IFRS 9 začiatku roka 2018 ako aj s predajmi realizovanými v priebehu roka.

Ťažisko portfólia leží naďalej na troch štandardných typoch lodí, a to kontajnerové lode (0,1 miliárd eur), tankery (0,2 miliárd eur) a nákladné lode (0,1 miliárd eur). Zvyšok portfólia zahŕňajú lode so špeciálnou tonážou a veľkou diverzifikáciou v rôznych segmentoch lodí.

Trhy nákladných a kontajnerových lodí sa v 1. polovici roka 2018 ďalej zotavovali, pričom sa vychádzalo z ich čiastočného nárastu v roku 2017, potom, ako v roku 2016 dosiahli svoje historicky najnižšie hodnoty. V 2. polovici roka však došlo k oslabeniu charterových sadzieb v oboch týchto segmentoch, pričom tieto boli v prípade Capesize-Bulker pod úrovňou roka 2017. Toto oslabenie bolo spôsobené čiastočne poklesom dopytu a čiastočne aj vysokým počtom novo dodaných lodí pri súčasne veľmi nízkom rozsahu šrotovania starých lodí. Preto v sledovanom roku na vykázanú úplnú kapitálovú schopnosť tohto segmentu. Opačný obraz je vykázaný na trhu tankerov, kde na základe nadmernej ponuky tonáží za predchádzajúcich rokov až do jeho štvrtého roka v roku 2018 boli vykazované znižujúce sa charterové sadzby. Zníženie počtu novo dodaných lodí a veľmi malý počet zošrotovaných lodí

v spojení so silným dopytom po naftu, ktorý je na základe dobrej svetovej konjunktúry silnejší, než sa očakávalo, viedlo od 4. štvrtého roka sledovaného roka k výraznému nárastu charterových sadzieb. Na základe toho bolo možné znovu spustiť bežné kapitálové financovanie. V rámci nezniženej likvidácie portfólia sa bude banka naďalej sústreďovať na redukciu problémových úverov a úverov s narušenou výkonnosťou.

Public Finance

Čiastkové portfólio Public Finance v segmente ACR v zásade pozostáva z aktív s uspokojivou až dobrou bonitou a čiastočne dlhou dobou platnosti a komplexnou štruktúrou voči obciam vo Veľkej Británii (2,9 miliárd eur EaD), iniciatíve Private-Finance (PFI-) Portfólio (3,5 miliárd eur EaD) s regionálnym ťažiskom vo Veľkej Británii ako aj ďalšími prevažne americkými dlžníkmi v oblasti Public-Finance (1,3 miliárd eur EaD).

V segmente ACR bol v obchodnom roku 2018 vykázaný rizikový výsledok na úrovni –8 miliónov eur.

Defaultné portfólio segmentu ACR bolo k 31.12.2018 na úrovni 351 miliónov eur. Zníženie ukazovateľov v zásade súvisí s novou klasifikáciou lodného portfólia v rámci zmeny IFRS od začiatku roka. Hodnota úverov Fair-Value-P&L s náznakmi výpadku bola na úrovni 385 miliónov eur. Defaultné portfólio čiastkového portfólia Ship Finance bola k 31. decembru 2017 na úrovni 729 miliónov eur.

Defaultné portfólio segment ACR mil. €	31.12.2018			31.12.2017
	Úvery	Cenné papiere	Celkom	Celkom
Defaultné portfólio	348	4	351	1 113
LLP	123	0	123	571
Coverage Ratio bez zábezpek (%)	35	0	35	51
Zábezpeky	131	0	131	471
Coverage Ratio vrátane zábezpek (%)	73	0	72	94
NPL-Ratio (%)			4,1	7,9

Analýzy ďalších portfólií

Nasledujúce analýzy sú nezávislé od príslušnosti k jednotlivým segmentom. Pri nižšie zobrazených položkách je potrebné upozorniť na to, že tieto sú v plnom rozsahu obsiahnuté v zobrazení koncernu a segmentov.

Portfólio Corporates podľa sektorov k 31.12.2018	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.
Energetika/odpadové hospodárstvo	18	62	34
Spotreba	14	54	37
Technológie / elektronika	13	31	24
Veľkoobchod	13	48	37
Doprava/cestovný ruch	11	30	26
Suroviny/kovy	11	42	40
Služby/médiá	10	30	29
Automobilový priemysel	10	27	28
Chémia/Obaly	9	41	43
Strojárstvo	9	24	28
Stavebníctvo	6	16	28
Farmaceutický priemysel / zdravotníctvo	4	10	24
Ostatné	5	7	13
Celkom	133	421	32

Portfólio Financial-Institutions

V centre pozornosti sú naďalej aktivity Trade-Finance, ktoré vykonávame v záujme našich firemných klientov ako aj aktivity na kapitálovom trhu. Realizujú transakcie s vybranými protistranami podľa nových štandardov European Market Infrastructure Regulation (EMIR).

Portfólio Corporates podľa sektorov

Corporates-Exposure je rozdelená na jednotlivé sektor nasledovne:

Intenzívne sledujeme dopady zadani dozorných orgánov na banky. V tejto súvislosti sledujeme stratégiu znižovania Exposures, ktoré môžu prípade bail-in dotknutej inštitúcie viesť k stratám.

Rovnako presne sledujeme vývoj niektorých Emerging Markets s jednotlivými témami, ako napr. recesia, embargá alebo istá závislosť od cien ropy a na danú situáciu reagujeme formou flexibilného riadenia upraveného podľa situácie v krajine. Celkovo naša vôľa pre riziká vyzerá tak, aby bolo portfólio čo najviac reakcie schopné.

Portfólio FI podľa regiónov	31.12.2018			31.12.2017		
	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.
Nemecko	5	6	12	5	5	11
Západná Európa	15	12	8	13	9	7
Stredná a východná Európa	3	17	56	4	16	42
Severná Amerika	2	1	4	2	1	9
Ázia	12	24	21	11	27	25
Ostatné	6	23	40	5	19	40
Celkom	43	83	19	38	77	20

Portfólio nebankových finančných inštitúcií

Portfólio nebankových finančných inštitúcií (NBFi) zahŕňa predovšetkým rôzne poisťovne, manažérov aktív, regulované fondy ako aj

centrálne protistrany. Regionálne ťažisko týchto obchodných aktivít sa nachádza v Nemecku, západnej Európe a USA.

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Nové obchody sú realizované v záujme našich inštitucionálnych klientov, pričom sa Commerzbank zameriava na atraktívne príležitosti so subjektami s dobrou bonitou. Z pohľadu riadenia

portfólií je našim cieľom zabezpečiť kvalitu portfólia a jeho reakcie schopnosť.

Portfólio NBFÍ podľa regiónov	31.12.2018			31.12.2017		
	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.
Nemecko	18	25	14	17	25	15
Západná Európa	12	23	19	12	20	16
Stredná a východná Európa	1	8	65	1	5	56
Severná Amerika	9	24	28	7	41	58
Ázia	2	2	13	1	1	10
Ostatné	1	2	31	1	1	16
Celkom	42	84	20	40	94	24

Položky vydané originátorom

Commerzbank zrealizovala v priebehu predchádzajúcich rokov najmä z dôvodu manažovania kapitálu zo zaknihovania úverových pohľadávok voči klientom v aktuálnom objeme 5,9 miliárd eur.

K 31. decembru 2018 boli zadržané rizikové položky vo výške 5,5 miliárd eur, väčšina zo všetkých položiek pripadla v hodnote 5,3 miliárd Eur na seniorské tranže, ktorých rating je dobrý až veľmi dobrý.

Objem zaknihovania miliardy €	Splatnosť	Objem Commerzbank ¹			Celkový objem ¹ 31.12.2018	Celkový objem ¹ 31.12.2017
		Senior	Mezzanine	First Loss Piece		
Corporates	2025–2036	5,3	< 0,1	0,1	5,9	7,6
Celkom		5,3	< 0,1	0,1	5,9	7,6

¹ Tranže / spätné odkúpenia (nominálne): banková a obchodná kniha.

Conduit Exposure a ostatné Asset-backed Exposures

Commerzbank je sponzorom Multiseller Asset-backed Commercial Paper Conduits „Silver Tower“. Banka organizuje zaknihovanie pohľadávok klientov zo segmentov Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets. Ide najmä o obchodné a lízingové pohľadávky. Obchody sú financované buď vydaním Asset-backed Commercial Papers (ABCP) alebo čerpaním úverových liniek (likvidných liniek). Objem ako aj rizikové hodnoty Conduit „Silver Tower“ boli v 4. štvrtroku 2018 navýšené o 0,1 miliárd eur. V obchodnom roku 2018 objem s úrovňou 3,9 miliárd eur klesol k 31.12.2018 o 0,1 miliárd eur.

Riziká súvisiace s likviditou a vyplývajúce z transakcií ABS sú konzervatívne modelované v rámci interného modelu rizík v oblasti likvidity. Na strane jednej sa pre najhorší prípad predpokladá, že Commerzbank bude musieť refinancovať väčšiu časť nákupných objemov, ktoré boli poskytnuté účelovým spoločnostiam v rámci „Silver Tower“. Na strane druhej sa niektoré vlastné aktíva zo zaknihovacích transakcií zohľadňujú ako likvidné aktíva len vtedy, ak

ide o položky vhodné aj pre centrálnu banku. Tieto položky sa pri hodnotení rizík v oblasti likvidity zohľadňujú pri uplatnení konzervatívnych zrážok.

Ostatné Asset-backed-Exposures sú prevažne štátom garantované ABS papiere spoločnosti Commerzbank Finance & Covered Bond S.A. ako aj Commerzbank AG Inland. Objem v priebehu roka 2018 klesol na 4,0 miliárd eur (december 2017: 4,5 miliárd eur), rizikové hodnoty¹ klesli na 3,8 miliárd eur (december 2017: 4,4 miliárd eur).

¹ Riziková hodnota predstavuje hodnotu hotovostných nástrojov vykázanú v súvahe, pri položkách Long-CDS pozostáva táto hodnota z nominálnej hodnoty referenčného nástroja pri odpočítaní hotovostnej hodnoty úverového derivátu.

Nadalej existujú investície v oblasti Structured Credit. Z týchto bola čiastka vo výške 3,8 miliárd eur od roku 2014 použitá na nové investície (december 2017: 2,9 miliárd eur). Vo všeobecnosti banka investovala do obligácií Senior-Tranchen zo zaknihovaných transakcií tried Consumer-(Auto-) ABS, UK-RMBS a CLO, ktoré vykazujú robustnú štruktúru a znížený rizikový profil. Ku koncu roka 2018 sa v tomto portfóliu nachádzajú výhradne položky CLO s ratingom AAA. Zostávajúce položky v objeme 1,3 miliárd eur boli v portfóliu už pred rokom 2014 (december 2017: 1,6 miliárd eur), rizikové hodnoty týchto položiek boli na úrovni 0,4 miliárd eur (december 2017: 0,7 miliárd eur).

Forbearance-Portfolio

Definícia EBA pojmu Forbearance (preklad: odklad, predĺženie splatnosti alebo strpenie, zhovievavosť) sa skladá z dvoch častí, ktoré musia byť v rovnakom čase splnené: klient sa musí nachádzať vo finančných ťažkostiach a banka musí odsúhlasiť opatrenia vo forme kompromisov voči klientovi, ktoré by za iných okolností neboli možné. Táto definícia je nezávislá od toho, či ide o klienta vo výkonnom alebo nevýkonnom portfóliu. Za kompromisy sa považujú napr. odklad, zvýšenie limitu príp. zvýšenie úveru a vzdanie sa nárokov v rámci reštrukturalizácií. Definícia Forbearance platí nezávisle od toho, či sa klient nachádza v portfóliu Performing alebo Non-Performing.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené celkové portfólio Forbearance spoločnosti Commerzbank na základe novej definície EBA ako aj riziková prevencia pre tieto položky:

Portfólio Forbearance podľa segmentov k 31.12.2018	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia ¹ mil. €	LLP Coverage Ratio %
Súkromní klienti a podnikatelia	1 062	178	17
Firemní klienti	1 507	177	12
Asset & Capital Recovery	902	296	33
Koncern	3 471	651	19

Podľa regiónov vyzerá portfólio nasledovne:

Portfólio Forbearance podľa regiónov k 31.12.2018	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia mil. €	LLP Coverage Ratio %
Nemecko	1 927	381	20
Západná Európa	720	73	10
Stredná a východná Európa	744	183	25
Severná Amerika	12	3	23
Ázia	5	1	22
Ostatné	62	9	15
Koncern	3 471	651	19

Okrem LLP vo výške 651 mil. eur sú riziká v portfóliu Forbearance kryté zábezpekami vo výške celkovo 1 095 mil. eur.

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Trhové riziká

Riziká trhových cien vyjadrujú nebezpečenstvo možných ekonomických strát hodnoty, ktoré vzniknú v dôsledku zmeny trhových cien (úroky, suroviny, úverové rozpätia, devízové a akciové kurzy) alebo v dôsledku iných parametrov ovplyvňujúcich cenu (volatilita, korelácie). Strata hodnoty môže mať priamy dopad na výsledok, napríklad pri obchodovateľných pozíciách, alebo môže byť v prípade pozícií z bankovej knihy zohľadnená v rezerve na nové ocenenie príp. v tichých rezervách.

Stratégia a organizácia

Stratégia trhových rizík je odvodená od celkovej stratégie rizík a obchodných stratégií jednotlivých segmentov a stanovuje ciele pre riadenie trhových rizík s ohľadom na podstatné obchodné aktivity Commerzbank. Hlavné úlohy riadenia trhových rizík spočívajú v identifikácii všetkých podstatných trhových rizík a hnacích faktorov koncernu, v nezávislom meraní a hodnotení týchto rizík ako aj v riadení rizík a výnosov koncernu na základe týchto výsledkov a hodnotení.

Predstavenstvo Commerzbank zodpovedá za efektívne riadenie rizík trhových cien za celý koncern Commerzbank. Isté kompetencie a zodpovednosti týkajúce sa rozloženia trhových rizík boli prenesené na príslušné výbory pre trhové riziká.

V banke pôsobia viaceré výbory pre trhové riziká, v ktorých zástupcovia segmentov s rizikovou funkciou a z finančnej oblasti diskutujú o aktuálnych otázkach pozicionovania rizík a prijímajú riadiace opatrenia. Raz mesačne zvolávaný výbor Group Market Risk Committee sa zaoberá okrem toho aj pozíciou koncernu Commerzbank a ostatných oblastí v oblasti trhových rizík. Základom pre diskusiu je mesačná správa o trhových rizikách, ktorá je prezentovaná a diskutovaná v predstavenstve. Správa sa zaoberá aktuálnym vývojom na finančných trhoch, pozicionovaním banky ako aj z toho vyplývajúcimi rizikovými ukazovateľmi. Výbor segmentov pre trhové riziká, ktorý sa zaoberá segmentami s intenzívnymi obchodmi (Corporates Clients a Treasury), sa stretáva týždenne. Tento výbor sa zaoberá aj riadením trhových rizík z aktivít mimo hlavnej činnosti (Asset & Capital Recovery).

Proces riadenia rizík (identifikácia rizík, meranie rizík, riadenie, obmedzovanie a vykazovanie) spadá do oblasti zodpovednosti riadenia trhových rizík. Centrálné riadenie trhových rizík sa dopĺňa decentralnými jednotkami na riadenie trhových rizík na úrovni segmentov, v regionálnych jednotkách a v dcérskych spoločnos-

tiach. Na základe úzkeho prepojenia centrálného a lokálneho riadenia rizík s obchodnými jednotkami sa proces riadenia rizík začína už v obchodných jednotkách. Tieto sú predovšetkým zodpovedné za aktívne riadenie položiek trhových rizík, napr. opatrení na budovanie alebo elimináciu položiek ako aj hedging.

Riadenie rizík

Na riadenie a sledovanie rizík trhových cien používa Commerzbank celý rad rôznych kvalitatívnych a kvantitatívnych nástrojov. Kvantitatívne zadania pre senzitivitu, ukazovatele potenciálnej straty (Value-at-Risk), stresové testy a analýzu scenárov ako aj ukazovateľov obmedzujú trhové riziko. Zadania platné pre štruktúru portfólia, nové produkty, obmedzenia platnosti alebo minimálne ratingy sú zamerané na zabezpečenie kvality položiek trhových rizík. S cieľom vyhovieť rozličnému významu týchto rôznych faktorov pre riadenie segmentov podľa obchodnej stratégie, v rámci stratégie trhových rizík sa v každom segmente stanovuje váha ukazovateľov s ohľadom na ich relevantnosť.

Interné riadenie trhových rizík prebieha na úrovni koncernu, segmentov a na úrovni jednotlivých jednotiek. Banka využíva rozsiahly interný systém limitov až po úroveň portfólií, ktorý tvorí jadro interného riadenia trhových rizík.

Kvalitatívne a kvantitatívne faktory, ktoré obmedzujú riziko trhových cien, stanovuje výbor skupiny pre trhové riziká. Vyčerpanie limitov sa spolu s relevantnými číselnými údajmi denne oznamuje predstavenstvu a príslušným vedúcim odborov na úrovni koncernu. Na základe kvalitatívnych analýz a ukazovateľov sú identifikované potenciálne budúce riziká, zároveň je možné takto očakávať ekonomické straty hodnôt a vypracovať návrhy opatrení. O prípadnej nevyhnutnej úprave riadenia portfólií rozhodujú grémiá ako aj výbor skupiny pre trhové riziká. Hlasovanie o navrhovaných opatreniach príp. rizikových položkách prebieha vo vyššie uvedených výboroch pre trhové riziká a následne sa predkladá predstavenstvu za účelom schválenia.

Riadenie interných koncentračných rizík je na základe existujúceho systému na obmedzovania trhových rizík súčasťou riadenia trhových rizík. Koncentrácie rizík sú na základe špecifických limitov priamo obmedzované príp. sú eliminované nepriamo (napríklad na základe limitov stresových testov). Okrem toho kombinácia rôznych klasických mier rizík (napríklad VaR, senzitivita) zabezpečuje pri-

merané riadenie rizika koncentrácií. Zároveň sa pravidelne analyzujú hnacie faktory rizík za účelom identifikácie koncentrácií. Riadenie rizík existujúcich koncentrácií sa pritom kontroluje a zároveň sa dopĺňa na základe cieľných opatrení (napr. limity).

Ak v jednotlivých prípadoch dôjde k prekročeniu limitov, bude táto situácia riešená v rámci osobitného eskalačného konania. Po identifikácii prekročenia limitu vypracuje Front Office a rizikové jednotky opatrenia, na navrátenie príslušného portfólia znova do limitu. Ak nebude možné odstrániť prekročenie limitu v priebehu niekoľkých dní, bude aktivovaná funkcia trhového rizika pri zapojení nasledujúcej hierarchickej úrovne.

Regulačné rizikové miery, ktoré nie sú obsiahnuté v ekonomickej schopnosti niesť riziká, sú limitované a riadené osobitne. Medzi ne patria napr. Stressed VaR a IRC.

V rámci interného riadenia sú kryté všetky položky relevantné pre trhové riziká a spoločne sú riadené položky z obchodnej ako aj investičnej knihy. Pre účely regulácie bolo doplnené aj riadenie obchodnej knihy (podľa regulačných požiadaviek, vrátane menových a surovinových rizík investičnej knihy) na báze Stand-alone. S cieľom zabezpečiť dôsledné zobrazovanie rizikových ukazovateľov v správe sa všetky údaje o VaR vzťahujú na úroveň dôveryhodnosti 99 % a dobu držania 1 deň pri histórii 254 dní.

S ohľadom na celé portfólio táto hodnota VaR klesla ku koncu roka o 20 miliónov eur na 34 mil. eur. Tento pokles bol zapríčinený predovšetkým úpravou hodnoty VaR na účtovný štandard podľa IFRS 9.

Príspevok VaR ¹ mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Celková kniha	34	54
z toho obchodná kniha	10	9

Obchodná kniha

V tejto časti nasledujú informácie o vývoji regulačných ukazovateľov trhového rizika v obchodnom portfóliu. Položky obchodnej knihy Commerzbank pozostávajú v zásade z oblastí Corporate Clients a Treasury. Hodnoty VaR zahŕňajú všetky riziká v rámci interného modelu VaR. Menšie jednotky v rámci skupiny Commerzbank využívajú pri Partial Use štandardné postupy regulačný účet kapitálu a tieto nie sú zobrazené vo vykázaných ukazovateľoch VaR.

Hodnota VaR sa v priebehu obchodného roka mierne zvýšila z 9 miliónov eur na 10 miliónov eur. Úroveň VaR v obchodnej knihe je naďalej na historicky nízkych hodnotách.

VaR portfólií v obchodnej knihe ¹ mil. €	2018	2017
Minimum	6	9
Priemerná hodnota	9	15
Maximum	12	25
Koncová hodnota v sledovanom roku	10	9

Profil trhového rizika je diverzifikovaný pre všetky triedy investícií.

Príspevok VaR podľa typov rizika v obchodnej knihe ¹ mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Úverové rozpätia	1	1
Úroky	2	3
Akcie	3	2
Mena	2	3
Suroviny	1	1
Celkom	10	9

Pre regulačné podloženie kapitálu sa vypočítavajú ďalšie rizikové ukazovatele. Medzi to patrí výpočet stresového VaR. Výpočet hodnoty Stressed VaR je založený na internom modeli a zodpovedá vyššie popísanej metodike VaR. Podstatný rozdiel spočíva v trhových údajoch používaných na ocenenie majetku. V rámci Stressed VaR sa oceňuje riziko aktuálneho pozicionovania v obchodnej knihe s trhovými pohybmi v stanovenom krízovom období z minulosti. Stanovené sledované krízové obdobie sa v rámci validácie modelov a schvaľovacích procesov priebežne kontroluje a v prípade potreby upravuje. V priebehu roka bolo sledované krízové obdobie nezmenené. Stresová hodnota VaR sa mierne zvýšila z 31 mil. eur ku koncu roka 2017 na 35 miliónov eur ku koncu roka 2018. Hlavnými príčinami boli zmeny položiek v segmente Firemní klienti.

Profil trhového rizika Stressed VaR je takisto diverzifikovaný pre všetky triedy investícií.

Príspevok VaR Stressed podľa typov rizika v obchodnej knihe mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Úverové rozpätia	5	8
Úroky	12	8
Akcie	10	5
Mena	4	8
Suroviny	4	1
Celkom	35	31

Okrem toho je riziko zhoršenia bonity ako aj riziká pri položkách obchodnej knihy kvantifikované na základe ukazovateľov Incremental Risk Charge a Equity Event VaR. Hodnota Incremental Risk Charge sa v priebehu roka 2018 znížila o 24 miliónov eur na

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

19 miliónov eur. Táto zmena vyplýva predovšetkým zo zmien položiek v segmente firemných klientov.

Spôľahlivosť modelov trhového rizika sa denne monitoruje používaním postupov spätného testovania. Zistená hodnota VaR sa porovnáva so ziskami a stratami, ktoré vznikajú na trhu na základe skutočných cenových zmien. V tomto procese sa rozlišuje medzi variantmi spätného testovania „Clean P&L“ a „Dirty P&L“. Pri spätnom testovaní Clean P&L sa vo výkaze ziskov a strát zohľadňujú tie položky, ktoré tvorili základ pre výpočet VaR. Zisky a straty teda vyplývajú výhradne z cenových zmien, ktoré vznikli na trhu. Pri spätnom testovaní Dirty P&L sa dodatočne analyzujú aj zisky a straty novo uzatvorených ako aj ukončených obchodov sledovaného obchodného dňa. Ak z toho vyplývajúca strata presiahne VaR, ide o negatívnu hodnotu spätného testovania. Zisky a straty z úpravy oceňovania a modelových rezerv sú podľa regulačných podmienok zohľadnené v rámci Dirty und Clean P&L. Ak z toho vyplývajúca strata je vyššia než hodnota VaR, hovoríme o negatívnej hodnote spätného testovania.

Analýza výsledkov spätného testovania prináša dôležité východiskové body pre kontrolu parametrov ako aj ďalšie zlepšenie modelu trhového rizika. V roku 2017 sme v rámci spätného testovania P&L Backtesting a Dirty-P&L nenamerali žiadnu negatívnu hodnotu. Výsledok tak zodpovedajú štatickým očakávaniam a potvrdzujú kvalitu modelu VaR. Na základe spätného testovania hodnotia úrady dohľadu interné rizikové modely. Negatívne hodnoty sú klasifikované podľa semaforovej stupnice zadanej úradom dohľadu. Všetky negatívne hodnoty (Clean P&L und Dirty P&L) na úrovni koncernu sa klasifikujú v rámci hodnotenia zadaného úradom pre dohľad a okamžite sa spolu s údajmi o rozsahu a príčine oznamujú úradu pre dohľad.

Keďže koncepcia VaR umožňuje predpovedanie možných strát na základe normálnych trhových pomerov, dopĺňa sa táto stratégia tzv. stresovými testami. Pomocou stresových testov sa meria riziko, ktorému je Commerzbank vystavená na základe nepravdepodobných, avšak napriek tomu pochopiteľných udalostí. Takéto udalosti je možné simulovať pomocou extrémnych pohybov na rôznych finančných trhoch. Najdôležitejšie scenáre sa vzťahujú na podstatné zmeny úverových rozpätí, úrokových sadzieb a úrokových kriviek, devízových kurzov ako aj akciových kurzov a cien surovín. Príklady pre stresové testy sú kurzové straty všetkých akcií o 15 %, paralelné posunutie úrokovej funkcie alebo zmeny pri náraste tejto funkcie. V rámci monitorovania rizika sa vykonávajú rozsiahle skupinové stresové testy a analýzy scenárov.

Jednotlivé súčasti interného modelu sa pravidelne validujú ohľadom ich primeranosti na meranie rizík. Osobitný význam pritom má identifikácia a odstraňovanie slabých miest v modeli.

Investičná kniha

Podstatnými hnacími prvkami trhového rizika v investičnej knihe sú portfóliá Treasury spolu s ich rizikami úrokových rozpätí, úrokovými a základnými rizikami ako aj oblasti Asset & Capital Recovery (ACR) – Public Finance a položky dcérskych spoločností Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.

V rámci riadenia trhového rizika sa spoločne posudzuje senzitivita Credit-Spread v investičnej a obchodnej knihe. Senzitivity Credit-Spread (1 bázičný bod Downshift) všetkých položiek cenových papierov a derivátov (bez úverov) boli na konci roka 2018 na úrovni 41 mil. eur.

Prevažná časť senzitivity Credit-Spread pripadá na položky cenových papierov, ktoré sú klasifikované ako Loans and Receivables (LaR). Zmeny trhových cien nemajú pri týchto pozíciách vplyv na rezervu na nové ocenenie a výkaz ziskov a strát.

S ohľadom na investičné knihy koncernu sa na základe zadania úradov pre dohľad mesačne simulujú dopady šokov súvisiacich so zmenami úrokov na ekonomickú hodnotu. Podľa Bankovej smernice zadal Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami dve neočakávané zmeny úrokov (+/- 200 bázičných bodov), ktoré sú pre všetky banky jednotné, a štvrtročne musia banky zasielať výsledky týchto simulácií tomuto úradu. Metodika výpočtu bola k 30. júnu 2018 na základe zadania Spolkového úradu pre dohľad nad finančnými službami upravená podľa pravidiel Európskej centrálnej banky. Zmena ku koncu roka 2017 súvisí v zásade so zmenenou metodikou výpočtu.

Ako výsledok scenára +200 bázičných bodov bola k 31. 12. 2018 zistená potenciálna strata vo výške 1 651 mil. eur a výsledok scenára -200 bázičných bodov priniesol potenciálny zisk vo výške 230 mil. Eur. Podľa toho sa Commerzbank nepovažuje za inštitúciu so zvýšeným rizikom úrokových zmien, keďže negatívne zmeny aktuálnych hodnôt predstavujú menej než 20 % regulačných vlastných prostriedkov.

Hodnoty senzitivity úrokov celej investičnej knihy (bez penzijných fondov) sú k 31. decembru 2018 na úrovni 6,3 miliónov eur za bázičný bod znižujúcich sa úrokov.

Súčasťou trhových rizík v investičnej knihe je aj riziko vyplývajúce z penzijných fondov. Portfólio penzijných fondov pozostáva z dobre diverzifikovanej investičnej časti a z poisťno-technických záväzkov. Na základe extrémne dlhého trvania záväzkov (modelácia cash-outflows za takmer 90 rokov) sa hlavná časť rizík celkového portfólia nachádza v dobe 15 a viac rokov. Hlavnými hnacími silami rizikami sú dlhodobé úroky v eurách, úverové rozpätia ako aj inflácia eura očakávaná na základe predpokladanej dynamiky penzií. Okrem toho musia byť zohľadnené akciové a menové riziká a riziká spojené s volatilitou. Diverzifikačné efekty medzi jednotlivými rizikami vedú k zníženiu celkového rizika, najmä úrokové a inflačné riziká sa čiastočne kompenzujú. Extrémne dlhé trvanie záväzkov predstavuje najväčšiu výzvu najmä pri zabezpečovaní rizík úverových rozpätí. To je

založené na nedostatočnej trhovej likvidite príslušných zabezpečovacích produktov.

Riziká súvisiace s likviditou trhu

V rámci ekonomického podloženia kapitálom zohľadňuje Commerzbank dodatočne aj riziko súvisiace s likviditou na trhu. Riziko likvidity trhu označuje nebezpečenstvo, že v dôsledku nedostatočnej trhovej likvidity nie je možné zlikvidovať príp. zabezpečiť rizikové pozície včas, v požadovanom rozsahu a za primeraných podmienok.

Najprv pre každé portfólio na základe jeho produktovej a rizikovej stratégie a na základe príslušného ocenenia trhu vytvárame realistický profil likvidity. Tým je možné popísať tieto portfóliá s ohľadom na ich likviditu pomocou tzv. faktora likvidity trhu. Tento faktor zohľadňuje vyššiu volatilitu portfólia na základe predĺženej doby držania rizikových položiek, ktorá zodpovedá profilu. Na výpočet rizika likvidity trhu sa trhové riziko na ročnej báze hodnotí faktorom likvidity trhu.

Ku koncu roka 2018 vytvorila Commerzbank v obchodnej a bankovej knihe ekonomický kapitál vo výške 0,1 miliardy eur na pokrytie rizika likvidity trhu. Pri cenných papieroch, ktoré vo väčšej miere podliehajú riziku likvidity trhu, ide najmä o asset-backed securities.

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Riziká v oblasti likvidity

Pod rizikom likvidity rozumieme v užšom zmysle slova, že Commerzbank nebude schopná plniť svoje denné platobné povinnosti. V širšom zmysle riziko likvidity popisuje situáciu, kedy banka nebude schopná financovať budúce platby včas, v plnom rozsahu, v správnej mene a za podmienok bežných na trhu.

Stratégia a organizácia

Predstavenstvo schvaľuje obchodnú stratégiu a s tým spojenú toleranciu rizík banky. Realizácia tolerancie v oblasti rizík spojených s likviditou prebieha na základe definície obdobia pre rezervu a limitov. S cieľom dosiahnuť primeraný proces riadenia rizík spojených s likviditou predstavenstvo deleguje isté kompetencie a zodpovednosti v súvislosti s celokoncernovou stratégiou rizík spojených s likviditou na rizikovú a treasury funkciu.

Centrálny výbor Asset Liability Committee (ALCO) zodpovedá za limitovanie, analýzu a sledovanie rizík v oblasti likvidity ako aj za strategické pozicionovanie likvidity. Okrem výboru ALCO riziká sleduje aj Liquidity-Review-Forum (LRF) a riziková funkcia.

Riadenie rizík

Commerzbank používa na riadenie a sledovanie rizík v oblasti likvidity rozličné nástroje na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity. Interný stresový scenár, ktorý tvorí základ modelu, zohľadňuje dopady stresového prípadu špecifického pre danú banku ako aj krízy na celom trhu. Záväzná regulačná požiadavka tvoria neoddeliteľnú súčasť riadiaceho mechanizmu.

Za operatívne riadenie rizík v oblasti likvidity zodpovedá Group Treasury spoločnosti Commerzbank. Tento odbor je zastúpený na všetkých podstatných lokalitách koncernu v tuzemsku aj v zahraničí a získava informácie od všetkých dcérskych spoločností. Commerzbank využíva na centrálné riadenie globálnej likvidity prístup Cash-Pooling. Tento zabezpečuje efektívne využívanie zdrojovej likvidity, a to vo všetkých časových zónach, nakoľko sa vo Frankfurt, Londýne, New Yorku a Singapure nachádzajú jednotky z odboru Group Treasury. Monitorovanie rizík v oblasti likvidity prebieha na základe interného modelu rizík likvidity pomocou nezávislej rizikovej funkcie.

Na riadenie rizík v oblasti likvidity vytvorila banka indikátory včasného varovania. Tieto indikátory umožňujú banke včas začať s realizáciou vhodných opatrení na udržateľné zabezpečenie finančnej stability.

Koncentrácie rizík, najmä v prípade stresových situácií, môžu viesť k zvýšeným odlivom likvidity a tým aj k vyššiemu riziku likvidity. Koncentrácie rizík môžu v prostredí rozloženia rizík likvidity vystupovať v rôznych formách, napríklad s ohľadom na doby platnosti, vysokých jednotlivých veriteľov alebo mien. Na základe dôsledného sledovania a podávania informácií je možné včas rozoznať koncentrácie rizík v refinancovaní.

To platí aj pre platobné záväzky v cudzích menách. Okrem toho kontinuálne využívanie diverzifikovaného prístupu banky k zdrojom financovania, predovšetkým vo forme rôznych úložiek klientov a nástrojov kapitálového trhu, pôsobí proti koncentracii. Okrem toho sa zabezpečuje, aby boli riziká súvisiace s cudzími menami sledované a aby Commerzbank plnila požiadavky na menovú kongruenciu vysoko likvidných aktív a odlivu čistej likvidity.

V prípade krízy likvidity predpokladá núdzový plán isté opatrenia, ktoré podľa druhu krízy môže spustiť centrálny výbor ALCO. Núdzový plán tvorí neoddeliteľnú súčasť ozdravného plánu Commerzbank a každý rok sa aktualizuje. Obsahuje jednoznačné pridelenie zodpovednosti za priebeh procesov v prípade krízy a konkrétny prípadné opatrenia.

Model rizika v oblasti likvidity

Centrálnou súčasťou riadenia rizík v oblasti likvidity je denný výpočet zmien likvidity. Predmetom tohto výpočtu je zobrazenie očakávaných budúcich deterministických alebo stochastických prílevov a odlevov finančných prostriedkov k rozhodujúcemu dňu, na ktorého základe sa stanovuje potreba likvidity alebo prebytok likvidity pre každé časové pásmo. Tento výpočet zahŕňa aj modelovanie trvalo dostupných podielov z úložiek klientov.

Bilancia zmien likvidity sa používa aj na odvodenie emisnej stratégie skupiny Commerzbank, ktorú realizuje odbor Group Treasury. Group Finance zodpovedá za zistenie a alokáciu nákladov na likviditu na základe bilancie zmien likvidity, ktoré sa potom stávajú súčasťou riadenia obchodných aktivít segmentov.

Na základe metodiky na riadenie rizík v oblasti likvidity sa primerane sledujú a obmedzujú riadiace mechanizmy, ako napr. indikátory zotavenia a včasného varovania. Pre bilanciu zmien likvidity platia limity vo všetkých časových pásmach. Koncernové limity sú rozložené na jednotlivé jednotky koncernu a meny. Interný model na riadenie rizík v oblasti likvidity bol doplnený o pravidelnú analýzu adverzných, reverzných a historických stresových scenárov.

Kvantifikácia a stresové testy

Commerzbank využíva na riadenie a sledovanie rizík v oblasti likvidity rôzne nástroje na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity. Modelovanie rizík v oblasti likvidity zahŕňa okrem interných ekonomických úvah aj regulačné požiadavky podľa „Capital Requirements Regulation (CRR)“ ako aj podľa prísnejších požiadaviek podľa „Minimálnych požiadaviek na riadenie rizík“ (MaRisk). Commerzbank to zohľadňuje v rámci riadenia rizík v oblasti likvidity a tým kvantitatívne definuje vôľu Commerzbank podstupovať riziká v oblasti likvidity definované predstavenstvom.

Interný stresový scenár, ktorý tvorí základ modelu, zohľadňuje dopady stresového prípadu špecifického pre danú banku ako aj krízy na celom trhu. Idiosynkratický scenár špecifický pre Commerzbank pritom simuluje stresovú situáciu, ktorá je odvodená z Rating-Downgrade o dva Notches. Trhový scenár je odvodený zo skúseností z krízy Subprime a simuluje externý šok na trhu. Podstatné hnacie sily rizík v oblasti likvidity v rámci oboch scenárov sú zvýšený odliv krátkodobých úložiek klientov, nadpriemerné čerpanie úverových línií, predĺženie aktívnych obchodov nevyhnutné na základe obchodno-politických záujmov, povinnosti doplnenia pri zabezpečených obchodoch ako aj využívanie vyšších rizikových zrážok z likvidnej hodnoty majetku. V rámci doplnenia k jednotlivým scenárom sa simulujú aj dopady kombinovaného scenára z idiosynkratických a trhovo špecifických dopadov na bilanciu zmien likvidity (položky čistej likvidity). Bilancia zmien likvidity sa zobrazuje pre celý horizont modelovania a riadi sa podľa viacstupňovej koncepcie. Táto bilancia umožňuje diferencované zobrazenie deterministických a modelovaných peňažných tokov na strane jednej ako aj zapojenie predĺžení na strane druhej.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazená bilancia zmien likvidity pri použití príslušného stresového scenára po dobu jedného príp. troch mesiacov. Prítom je zrejmé, že v porovnaní s jednotlivými scenármi v rámci kombinovaného scenára odteká podstatne viac likvidity. V jednomesačnom príp. trojmesačnom období zostáva pre kombinovaný scenár čistá likvidita vo výške 11,0 miliárd Eur príp. 11,7 miliárd Eur k 31. 12. 2018.

Čistá likvidita v stresovom scenári		31.12.2018
v miliardách €		
Idiosynkratický scenár	1 mesiac	16,6
	3 mesiace	19,2
Trhový scenár	1 mesiac	21,6
	3 mesiace	22,7
Kombinovaný scenár	1 mesiac	11,0
	3 mesiace	11,7

Likvidné rezervy

Podstatné súčasti tolerancie rizík v oblasti likvidity sú obdobie, na ktoré sa vytvára rezerva, výška portfólia na tvorbu rezervy, ktoré sa udržiava za účelom kompenzácie neočakávaných krátkodobých únikov likvidity, ako aj limity v jednotlivých pásmach. Portfólio na tvorbu rezervy sa udržiava a sleduje osobitne od Treasury, aby bola v prípade stresovej situácie zabezpečená funkcia nárazníka. Portfólio na tvorbu rezervy sa refinancuje podľa tolerancie rizík v oblasti likvidity, aby bola zabezpečená potrebná rezerva počas celého obdobia, ktoré stanovilo predstavenstvo.

Banka vykázala v deň rozhodujúci pre ocenenie likvidných rezerv vo forme vysoko likvidných aktív vo výške 77,3 miliárd eur. Časť tejto likvidnej rezervy sa drží v osobitnom portfóliu, ktorý riadi Treasury, aby bolo možné kryť odliv likvidity v prípadnom stresovom scenári a zabezpečiť platobnú schopnosť. Okrem toho banka udržiava tzv. portfólio Intraday-Liquidity vo výške 10,0 miliárd eur.

Rezervy likvidity z vysoko likvidných aktív v miliardách €	31.12.2018
Objem vysoko likvidných aktív	77,3
z toho Level 1	61,9
z toho Level 2A	14,1
z toho Level 2B	1,3

Ukazovatele likvidity

V obchodnom roku 2018 sa interné ukazovatele rizík v oblasti likvidity Commerzbank, vrátane regulačného pomeru Liquidity Coverage Ratio (LCR), nachádzali vždy nad limitmi, ktoré stanovilo predstavenstvo. To isté platí aj pre splnenie tzv. „doby prežitia“ zadanej MaRisk ako aj externého nariadenia o likvidite.

Hodnota regulačného LCR je zapracovaná ako nevyhnutná vedľajšia podmienka do interného modelu riadenia rizík v oblasti likvidity. Ukazovateľ LCR sa vypočítava ako podiel likvidných aktív a čistých úbytkov likvidity za stresových podmienok. Pomocou tohto ukazovateľa sa miera, či istá finančná inštitúcia disponuje dostatočným likvidným vankúšom na samostatné prekonanie novej nerovnováhy medzi prísunom a úbytkom likvidity za stresových podmienok po dobu 30 kalendárnych dní. Po úvodnej fáze musí byť od 1. januára 2018 dodržiavaná kvóta najmenej 100 %.

V uplynulom roku 2018 Commerzbank ku každému rozhodujúce dňu výrazne prekročila požadovanú minimálnu kvótu 100%. K poslednému dňu v roku 2018 bola priemerná hodnota LCR za posledných 12 mesiacov na úrovni 135,66 %.

Banka definovala príslušné limity a indikátory včasného rozpoznávania rizík, aby zabezpečila dodržiavanie minimálnych požiadaviek LCR. Ďalšie informácie o zložení LCR nájdete v poznámke 69 (Liquidity Coverage Ratio) v koncernovej závierke.

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Prevádzkové riziká

Prevádzkové riziko (OpRisk) je v rámci Commerzbank podľa ustanovení Smernice o vybavení bánk vlastným kapitálom definované ako nebezpečenstvo strát, ktoré vzniknú v dôsledku neprimeranosti alebo zlyhania interných postupov a systémov, ľudí alebo v dôsledku externých udalostí. Táto definícia zahŕňa právne riziká; riziká súvisiace s dobrým menom banky a strategické riziká nie sú zohľadnené. Riziko compliance sa v Commerzbank na základe zvýšeného ekonomického významu riadi ako osobitný druh rizika. Straty z rizík compliance však naďalej podľa CRR vchádzajú do modelu na zisťovanie regulačného a ekonomického kapitálu pre prevádzkové riziká.

Stratégia a organizácia

V rámci Commerzbank sú témy prevádzkových rizík a Governance interného kontrolného systému (IKS) organizačne a metodicky úzko prepojené. Toto prepojenie prebieha na tom pozadí, že v mnohých prípadoch prevádzkových rizík sú príčiny v súvislosti so zlyhaním kontrolných mechanizmov. Tým účinný interný kontrolný systém prispieva k zníženiu príp. eliminácii prevádzkových rizík. Naopak ponúka systematicku pre prevádzkové riziká možnosť, aby bol interný kontrolný systém orientovaný na riadenie operatívnych rizík. Posilnenie interného kontrolného systému predstavuje podstatný pilier za účelom aktívneho zníženia / eliminácie prevádzkových rizík.

Výbor pre prevádzkové riziká (Group OpRisk Committee) sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v koncerne. Na tomto pozadí funguje Výbor pre prevádzkové riziká aj s ohľadom na tieto štandardy ako najvyššie eskalačné a rozhodovacie grémium pod predstavenstvom. Výbor sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v jednotlivých jednotkách, štruktúrovanou analýzou tém, ktoré sa dotýkajú prevádzkových rizík, napríklad stratami ako aj definovaním prípadne nevyhnutných opatrení príp. odporúčaní pre konania.

Stratégia operatívnych rizík Commerzbank je každý rok prehodnocovaná predstavenstvom Commerzbank na základe jej prediskutovania a hlasovania vo výbore Group OpRisk Committee. Táto stratégia popisuje rizikový profil, hraničné piliere požadovanej rizikovej kultúry (vrátane rizikových limitov), riadiaci rámec a opatrenia Commerzbank týkajúce sa operatívnych rizík.

Organizačne je riadenie prevádzkových rizík založené na troch za sebou nasledujúcich úrovniach („tri obranné línie“), ktorých

cieľená interakcia je rozhodujúca pre dosiahnutie zadaných strategických cieľov.

Riadenie rizík

Commerzbank aktívne riadi prevádzkové riziká s cieľom systematicky identifikovať profil prevádzkového rizika a koncentrácie rizík a s cieľom definovať, prioritizovať a realizovať opatrenia na znížovanie rizík.

Prevádzkové riziká sa vyznačujú asymetrickým rozdelením škôd, to znamená, že prevažný podiel škôd je spojený s nízkou výškou škôd, kým jednotlivé škody s veľmi nízkou pravdepodobnosťou výskytu môžu spôsobiť rozsiahle škody. Z toho vyplýva nevyhnutnosť limitovať vysoký potenciál škôd a na druhej strane aktívne riadiť pravidelné očakávanie škôd.

Commerzbank pre tento účel vyvinula viacstupňový systém, ktorý integruje definované veličiny na limitovanie ekonomického kapitálu (riziková kapacita) do veličín na operatívne riadenie (chuť podstupovať riziká / tolerancia rizík). Tento systém dopĺňajú pravidlá pre transparentné a vedomé preberanie a schvaľovanie jednotlivých rizík (akceptovanie rizík).

V rámci riadenia prevádzkových rizík sa každoročne hodnotí interný kontrolný systém banky a vykonáva Risk Scenario Assessment. Okrem toho sa priebežne analyzujú škodové udalosti v oblasti prevádzkových rizík a podrobujú sa testovaniu interného kontrolného systému. V prípade škodových udalostí sa realizujú aktivity Lessons-Learned. Rovnako sa vykonáva systematické hodnotenie externých udalostí v oblasti prevádzkových rizík konkurentov.

Commerzbank meria regulačný a ekonomický kapitál pre prevádzkové riziká pomocou Advanced Measurement Approaches (AMA). Rizikové aktíva z prevádzkových rizík boli ku koncu roka 2018 na úrovni 21,4 miliárd eur (31.12.2017: 21,0 miliárd eur, kvantil 99,9%); ekonomicky nevyhnutný kapitál 1,8 miliárd Eur (31.12.2017: 1,7 miliárd eur, kvantil 99,9%).

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o rizikových aktívach a ekonomicky nevyhnutnom kapitále podľa segmentov:

v miliardách €	31.12.2018		31.12.2017	
	Rizikové aktíva	Ekonom. nevyhnutný kapitál	Rizikové aktíva	Ekonom. nevyhnutný kapitál
Súkromní klienti a podnikatelia	5,1	0,4	5,1	0,4
Firemní klienti	11,4	1,0	9,5	0,8
Ostatné a konsolidácia	1,3	0,1	2,1	0,2
Asset & Capital Recovery	3,5	0,3	4,4	0,4
Koncern	21,4	1,8	21,0	1,7

Z incidentov v oblasti prevádzkových rizík vyplynulo ku koncu obchodného roka 2018 zaťaženie vo výške ca 30 mil. eur (celý rok 2017: 38 mil. eur). Výsledky boli poznačené škodami v kategóriách „procesy“ a „externé podvod“.

Incidenty v oblasti prevádzkových rizík ¹ mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Interný podvod	4	4
Externý podvod	7	7
Škody na majetku a systémové výpadky	5	0
Produkty a obchodné praktiky	-17	2
Procesné podvody	30	24
Pracovné pomery	0	1
Koncern	30	38

¹ Vzniknuté straty a rezervy, pri odpočítaní výnosov a splatení vyplývajúcich z prevádzkových rizík.

Štruktúrované, centrálné a decentrálné výkazníctvo zabezpečuje, aby bolo vedenie banky a segmentov, členovia výboru OpRisk ako aj úrady dohľadu pravidelne, aktuálne a rozsiahlo informované o prevádzkových rizikách. Správy o prevádzkových rizikách sa vyhotovujú za každý mesiac a štvrťrok a sú súčasťou rizikového výkazníctva určeného pre predstavenstvo. Tieto správy obsahujú popis aktuálnych rizík segmentov, dôležité udalosti spojené so stratami, aktuálne analýzy rizík, vývoj kapitálovej potreby ako aj stav začatých opatrení. Prevádzkové riziká pritom tvoria súčasť pravidelného vykazovania rizík, ktoré sa predkladá predstavenstvu a rizikovému výboru Dozornej rady.

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Ostatné riziká

Za účelom splnenia druhého piliera Bazilejského rámca sa v rámci Minimálnych požiadaviek na riadenie rizík vyžaduje celostné sledovanie rizík a tým aj zohľadňovanie nekvantifikovateľných rizikových kategórií. Tieto v rámci Commerzbank podliehajú kvalitatívnemu riadiacemu a controllingovému procesu. Mimo oblasti zodpovednosti CRO sú nižšie uvedené riziká.

Právne riziká

Právne riziká spadajú podľa CRR pod prevádzkové riziká. Právne riziká vznikajú pre koncern Commerzbank v prvom rade vtedy, ak nie je možné z právnych dôvodov presadiť nároky banky alebo ak sa presadzujú nároky voči banke, nakoľko neboli dodržané platné právne predpisy alebo ak sa tieto po uzatvorení obchodu zmenili.

Aj poskytovanie bankových a finančných služieb, pri ktorých musia byť dodržiavané ustanovenia bankového dohľadu, môže viesť k právnym rizikám. Toto riziko môže existovať aj vo forme nariadení alebo sankcií, ktoré vydávajú alebo ukladajú úrady, pod ktorých dohľad Commerzbank na celom svete spadá. Právne riziko ďalej existuje pri realizovaných stratách príp. rezervách, ktoré vyplývajú zo žalôb vedených proti Commerzbank (pasívne procesy). Žaloby podávané spoločnosťou Commerzbank (aktívne procesy) spravidla nepredstavujú prevádzkové, ale úverové riziko, takže riziko straty je v tomto prípade kompenzované opravnými položkami. Náklady na právne vymáhanie (súdne náklady a náklady na činnosť advokátov) pri aktívnych procesoch sa však zaraďujú medzi právne riziká.

Organizácia

V rámci Commerzbank zodpovedá za riadenie celokoncernového právneho rizika Group Legal. Všetci právnici pracujúci v rôznych lokalitách v rámci Group Legal, právnici na právnych oddeleniach tuzemských a zahraničných dcérskych spoločností a – ak je to aplikovateľné – právnici v zahraničných pobočkách majú ako manažéri právneho rizika za úlohu identifikovať a riadiť právne riziko v rámci Commerzbank na celom svete a v celom koncerne.

Riadenie rizík Manažéri právneho rizika v koncerne majú za úlohu včas identifikovať právne riziká a z toho vyplývajúce možné straty, nachádzať možnosti riešenia za účelom vyhnutia sa stratám alebo za účelom ich minimalizácie a aktívne sa podieľať na rozhodnutiach týkajúcich sa právnych rizík. V rámci svojich oblastí zodpovednosti musia byť neustále informovaní o všetkých právnych zmenách alebo nových poznatkoch a zároveň musia informovať dotknuté obchodné jednotky o dopadoch na právne riziko ako aj o potrebe konania, ktorá z týchto skutočností vyplýva. Manažéri právneho rizika sú zodpovední za vytváranie príp. úprav rezerv pre právne riziká a sledujú nové a prebiehajúce súdne spory.

Pri pasívnych procesoch sa rezervy tvoria na základe ocenenia rizika zo strany príslušného manažéra právneho rizika. Riziko očakávanej straty pritom spravidla zodpovedá výške rezervy, ktorá má byť vytvorená. S cieľom odhadnúť očakávanú stratu musí byť po každom významnom úseku v konaní vyhodnotený, akú čiastku by banka musela uhradiť, ak by spor v danom momente ukončila formou zmieru. Pri aktívnych procesoch sa vytvárajú rezervy len na očakávané náklady na súdne poplatky a náklady na činnosť advokáta.

Group Legal raz štvrťročne informuje v správe o právnych rizikách o všetkých podstatných súdnych konaniach a o vývoji právneho rizika. Adresátom tejto správy je manažment banky, interné a externé dozorné orgány ako aj výbor OpRisk.

Aktuálny vývoj

Commerzbank AG a jej dcérske spoločnosti sú konfrontované rôznymi súdnymi konaniami, nárokmi a úradnými vyšetrovaniami (právne konania), ktoré sa dotýkajú rozličných tém. Ide napríklad o nesprávne príp. chybné poradenstvo, neúčinné zriadenie zábezpek a /alebo ich využitie, spory týkajúce sa financovania úvermi, vyšetrovanie orgánmi USA, napr. z dôvodu porušenia sankcií, spory o úhrade variabilných zložiek mzdy, prípadné nároky na firemné dôchodkové zabezpečenie, údajne nesprávne účtovanie a bilancovanie, uplatňovanie pohľadávok z daňových skutočností, údajne chýbajúce prospekty v emisných obchodoch ako aj žaloby podané akcionármi a investormi poskytujúcimi finančné zdroje, ako aj vyšetrovania zo strany amerických úradov. Pritom môžu zmeny alebo sprísnenia jurisdikcie napr. v oblasti súkromných klientov viesť k ďalším nárokom voči Commerzbank alebo jej dcérskym spoločnostiam. V súdnych konaniach sa uplatňujú predovšetkým nároky na náhradu škody príp. spätná realizácia uzatvorených zmlúv. Ak by boli niektoré alebo viaceré žaloby akceptované, vznikli by sčasti značne vysoké náhrady škody, náklady na likvidáciu alebo iné opatrenia spojené so značnými nákladmi.

Úrady dohľadu a iné úrady v rôznych krajinách, v ktorých pôsobia alebo pôsobila Commerzbank Aktiengesellschaft a jej dcérske spoločnosti, už niekoľko rokov vyšetrojú manipulácie a iné nepravdivosti súvisiace s fixáciou devízových kurzov a devízovými obchodmi vo všeobecnosti. V dôsledku týchto aktivít rozbehli tieto úrady aj kontroly voči Commerzbank Aktiengesellschaft alebo sa na Commerzbank Aktiengesellschaft obrátili so žiadosťami o poskytnutie informácií. Commerzbank Aktiengesellschaft spolupracuje v plnom rozsahu s týmito úradmi a už dlhšie obdobie vedie vlastné šetrenia. Finančné dopady z týchto skutočností nie je možné vylúčiť, presnejšie tvrdenia nie je možné teraz uviesť.

Prokuratúra Frankfurt vedie vyšetrovanie v súvislosti s akciovými obchodmi Commerzbank a bývalej Dresdner Bank po dni rozhodujúcom pre výplatu dividend (tzv. obchody Cum-Ex). Com-

merzbank v plnom rozsahu spolupracuje s úradmi. Už koncom roka 2015 zadala vypracovanie forenznej analýzy o obchodoch Cum-Ex, ktorá bola vo vzťahu k akciovým obchodom Commerzbank AG uzatvorená začiatkom roka 2018 a ohľadom akciových obchodov bývalej Dresdner Bank táto analýza ešte stále prebieha.

V liste Spolkového ministerstva financií zo dňa 17. júla 2017 sa finančná správa vyjadrila k realizácii „obchodov Cum-Cum“. Podľa tohto vyjadrenia bude tieto obchody kriticky hodnotiť pod aspektom „zneužitia“. Podľa názoru vyjadreného v liste Spolkového ministerstva financií je potrebné vychádzať zo zneužitia v zmysle § 42 Odvodového poriadku, ak neexistuje ekonomicky zmysluplný dôvod pre zrealizovaný obchod a ak obchodný prípad vykazuje daňovo indukovanú podobu (daňová arbitráž). List obsahuje neúplný výpočet možných prípadov, ktoré Spolkové ministerstvo financií posudzuje z daňového hľadiska.

Nemecká spolková banka požiadala Commerzbank listom zo dňa 18. júla 2017 na základe zisťovacieho hárku o vyhodnotenie finančných dopadov po uplatnení listu Spolkového ministerstva financií. Na základe analýzy obchodov Cum-Cum banka za účelom preventívnych opatrení vytvorila rezervy na prípadné vrátenie dane z kapitálových výnosov.

S ohľadom na výpožičky cenných papierov Cum-Cum je Commerzbank vystavená nárokmi tretích osôb na náhradu odvolaných nárokov na zaúčtovanie. Vyhliadky na úspech týchto nárokov považuje Commerzbank na základe vykonaných analýz ako skôr nepravdepodobné, avšak nie vylúčené. V týchto prípadoch by mohli na základe našich odhad vzniknúť finančné dopady.

V prípade ďalších relevantných obchodov Cum-Cum došla Commerzbank k záveru, že pre príslušné obchody neexistujú neprimerané právne rámce podľa § 42 Odvodového poriadku.

Nie je možné úplne vylúčiť, že v rámci ďalšieho vývoja, napr. na základe hodnotenia zo strany finančných úradov a finančných/civilných súdov, môže vzniknúť iné hodnotenie.

Niektoré z týchto konaní môžu mať sčasti dopady na dobré meno Commerzbank a jej dcérskych spoločností. Koncern tvorí rezervy pre tieto konania, ak predpokladá záväzky v tejto súvislosti a ak je možné výšku záväzkov dostatočne presne stanoviť. Keďže tieto konania sú spojené so značnými neistotami, nie je možné vylúčiť, že rezervy vytvorené pre právne konania budú po vydaní konečných rozhodnutí čiastočne nedostatočné. V dôsledku týchto skutočností môžu vzniknúť značné dodatočné náklady. To platí pre právne konania, pre ktoré z pohľadu koncernu nebolo potrebné vytvoriť žiadne rezervy. Aj keď definitívne rozhodnutie týkajúce sa jednotlivých právnych konaní môžu ovplyvniť výsledok a peňažné toky Commerzbank v istom sledovanom období, nemajú z nich vyplývajúce záväzky podľa nášho vyhodnotenia dlhodobý dopad na výnosovú, finančnú a majetkovú situáciu.

Ďalšie informácie o právnych konaniach nájdete v poznámke 62 o rezervách a v poznámke 64 o eventuálnej záväzkoch a úverových príslubov v rámci koncernovej závierky.

Riziká v oblasti Compliance

Úspech Commerzbank vo vzťahu ku konkurencieschopnosti a integrite (dobré meno) závisí predovšetkým od dôvery jej klientov, akcionárov, obchodných partnerov, zamestnancov ako aj regulačných a dohľadových orgánov a verejnosti. Táto dôvera sa opiera o dodržiavanie a realizáciu príslušných zákonov, pravidiel, predpisov a dobrej praxe na trhu, ktoré musí Commerzbank pri všetkých svojich aktivitách rešpektovať ako aj o uznanie a dodržiavanie kultúrneho a právneho kontextu krajín, v ktorých Commerzbank realizuje svoje obchody. Predstavenstvo Commerzbank aktívne podporuje silnú kultúru Compliance a stanovilo a presadzuje príslušné hodnoty v rámci zásad správania (Code of Conduct).

Riziko, ktoré môže vzniknúť z nedodržiavania podstatných právnych noriem a ustanovení, sa označuje ako riziko v oblasti Compliance. Toto riziko zahŕňa oblasti prania špinavých peňazí, financovania terorizmu, sankcie / embargá, compliance v oblasti cenných papierov ako aj podvody a korupciu.

Za účelom zamedzenia compliance rizík Commerzbank zaviedla zabezpečovacie systémy a kontroly, ktoré sa dotýkajú obchodných činností, klientov, produktov a procesov. Všetky tieto postupy na dodržiavanie podstatných právnych predpisov a zadaní sa celkovo označujú ako systém na riadenie compliance. Commerzbank sa pri formovaní tohto systému riadi podľa štandardu „Zásady riadnej kontroly systémov na riadenie compliance“ (IDW PS 980), ktoré vydal Inštitút auditorov, a podľa regulačných predpisov platných v krajinách relevantných pre výkon obchodných činností Commerzbank. Za účelom zohľadnenia osobitostí Commerzbank sú z týchto zásad odvodené individuálne štandardy compliance pre Commerzbank.

Podstatným prvkom globálneho riadenia rizík a kultúry rizík v Commerzbank je zásada „Three Lines of Defence“ (troch obranných línií). Podľa tejto zásady nie je obrana proti neželaným rizikám v oblasti compliance obmedzená na spracovávanie compliance funkcie (Group Compliance). Organizačné a kontrolné prvky sú zabudované do troch za sebou uložených úrovní. Commerzbank vytvorila rozsiahlu štruktúru výborov pre otázky Compliance, ktorá zahŕňa grémiá v rámci funkcie Compliance ako aj výbory presahujúce jednotlivé segmenty. Group Compliance ako druhá obranná línia kontroluje primeranosť a účinnosť konaní a kontrol prvej obrannej a hodnotí ako aj komunikuje zistené nedostatky. Interná kontrola ako tretia obranná línia (3LoD) kontroluje primeranosť a účinnosť Compliance v 1LoD ako aj v 2LoD na základe pravidelných a nezávislých kontrol.

Riadenie rizík Compliance nasleduje štruktúrovanému regulačnému okruhu, ktorého prvky sa navzájom ovplyvňujú. Commerzbank zabezpečuje priebežné sledovanie relevantných regulačných požiadaviek ako aj definície, prípadne úpravy príslušných interných štandardov, ktoré zabezpečujú dodržiavanie požiadaviek. Ak to bude na základe zmenených požiadaviek štandardov nevyhnutné, budú definované príp. upravené interné školiace opatrenia, a záro-

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

veň bude jednotkám banky poskytnuté poradenstvo o ich efektívnom implementovaní. Implementácia zahŕňa vyhotovenie, ako aj realizáciu vhodných každodenných procesov a kontrol, zabezpečenie ich kvality a kontrolu ich funkčnosti. Riziká v oblasti Compliance sa sledujú na základe vhodných ukazovateľov a toto sledovanie je predmetom pravidelného interného výkazníctva. Eskalácie sa realizujú v prípade potreby v závislosti od ich naliehavosti a závažnosti. Systematická analýza ohrozenia (Compliance Risk Assessment) funguje ako základný prvok riadenia rizík. V rámci nej sa posudzuje inherentné riziko, ktoré vyplýva z obchodných aktivít s rôznymi skupinami klientov a produktov a oproti nej je hodnotenie príslušného kontrolného prostredia. Z toho sa zisťuje zostatkové riziko zároveň sa hodnotí jeho obsah. Opatrenia na ďalšie zlepšovanie riadenia rizík (napr. zavedenie dodatočných kontrol) sa definujú v prípade potreby a ich realizácia sa prísne sleduje.

V marci 2015 uzatvorila Commerzbank zmiery s viacerými úradmi v USA týkajúce sa podstatných porušení sankčných ustanovení USA a zákonov o praní špinavých peňazí. Vo vzťahu k zisteniam týkajúcim sa zmierov banka väčšinou z týchto zistení premenila na konkrétne opatrenia. Okrem toho banka získala rôzne správy ako aj záverečnú správu z monitoringu zadaného zo strany New York State Department of Financial Services (DFS), na ktoré odpovedala príslušnými implementačnými plánmi. Pri realizácii týchto implementačných plánov dosiahla banka dobrý pokrok a väčšinu zo zadaných opatrení aj zrealizovala. Ukončenie monitoringu ešte potvrdí DFS. Na príslušné rozhodnutie banka ešte čaká.

Podľa požiadaviek Financial Services and Markets Act 2000 (FSMA) udelila Commerzbank Londýn v júni 2016 zákazku poradenskej spoločnosti ako tzv. autorizovanej osobe. Poradenská spoločnosť vykonala kontrolu existujúcich štruktúr a procesov (najmä s ohľadom na pranie špinavých peňazí, financovanie terorizmu, ako aj sankcie/embargá) a vypracovala správu pre britský úrad Financial Conduct Authority (FCA). Commerzbank Londýn následne vypracovala rozsiahly realizačný projekt, ktorého realizáciu hodnotí kvalifikovaná osoba a každého pol roka podáva správu na FCA. Aj tu dosiahla Commerzbank pri realizácii dobrý pokrok.

Commerzbank je od 31. decembra 2012 predbežne registrovaná ako Swap Dealer na americkom úrade U.S. Commodity Futures Trading Commission (CFTC). V súlade s Consent Order zadaným zo strany CFTC dňa 8. novembra 2018 Commerzbank zadá na obdobie dvoch rokov poradenskú zákazku externému poradcovi, ktorého musí schváliť CFTC. CFTC môže toto obdobie podľa vlastného uváženia predĺžiť o jeden rok, podľa toho, ako budú hodnotené protioopatrenia Commerzbank. Počas kontrolného obdobia bude externý poradca vyhotovovať ročné správy, ktorý bude hodnotiť dodržiavanie zadaní vyplývajúcich z Commodities Exchange Act a CFTC zo strany Swap Dealer. Okrem toho bude správa obsahovať odporúčania na zlepšenie praktík, politík a postupov Swap Dealera. Externý poradca začne svoju prácu po ukončení schvaľovacieho procesu zo strany CFTC.

Riziká súvisiace s dobrým menom banky

Ako riziká súvisiace s dobrým menom banky označujeme nebezpečenstvá strát, klesajúcich výnosov alebo zníženia hodnoty spoločnosti na základe obchodných udalostí, ktoré znižujú dôveru voči spoločnosti Commerzbank na verejnosti alebo v médiách, u zamestnancov alebo klientov, u ratingových agentúr, investorov alebo obchodných partnerov. Dobrému menu spoločnosti sa v dnešnom konkurenčnom prostredí pripisuje stále väčší význam a dobré meno sa definuje najmä v súvislosti s udržateľnými aspektami pri hlavných činnostiach (pôvodné riziká súvisiace s dobrým menom). Ľudia nehodnotia firmy len podľa ich osobných skúseností, ale aj na základe verejného informovania, najmä v médiách. Preto sú riziká súvisiace s dobrým menom banky priamo spojené s komunikačnými rizikami.

Stratégia a organizácia

Zásadnou úlohou všetkých zamestnancov a radiaciach pracovníkov je chrániť a posilňovať dobré meno Commerzbank ako podstatnej časti hodnoty firmy. Segmenty a podstatné koncernové spoločnosti sú bezprostredne zodpovedné za riziká súvisiace s dobrým menom banky, ktoré vyplývajú z ich príslušných obchodných činností. Operatívne oblasti spoločnosti, filiálky a dcérske spoločnosti nesú v rámci svojich obchodných činností priamu zodpovednosť za riziká súvisiace s dobrým menom banky, ktoré vznikajú z ich obchodnej činnosti. Riziká súvisiace s dobrým menom banky môžu vyplývať aj z iných druhov rizík a tieto môžu posilňovať. V rámci komunikačného odboru je za riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom banky zodpovedné špeciálne oddelenie. Medzi jeho úlohy patrí okrem iného včasné sledovanie, rozoznávanie a informovanie o interných a externých rizikách ohrozujúcich dobré meno banky (funkcia včasného varovania).

Riadenie rizík Riadenie základných rizík súvisiacich s dobrým menom banky zahŕňa povinnosť včas rozoznávať možné ekologické, sociálne a etické riziká a reagovať na ne – a tým eliminovať možné komunikačné riziká alebo úplne zabrániť ich vzniku. Riadenie základných rizík súvisiacich s dobrým menom prebieha na základe kvalitatívneho prístupu. V štruktúrovanom procese sa z kvalitatívneho hľadiska hodnotia obchody, produkty a vzťahy s klientmi z citlivých oblastí na stupnici obsahujúcej päť pólův, v rámci ktorej sa hodnotia ekologické, sociálne a etické riziká. Všetky príslušné rozhodnutia o úveroch sa prijímajú na základe vyhodnotenia rizík súvisiacich s dobrým menom banky, čo môže viesť k odmietnutiu istých obchodov.

Medzi citlivé oblasti, ktoré sa analyzujú v rámci riadenia rizík súvisiacich s dobrým menom, patria napríklad export zbraní ako aj obchody, produkty a vzťahy s klientmi z oblasti energetiky a ťažby surovín. Prístup Commerzbank k týmto témam je rovnaký u všetkých zamestnancov na príslušných pozíciách a vo všetkých smerniciach. Riadenie banky zodpovedné za riadenie rizík súvisiacich s

dobrym menom pravidelne sleduje a analyzuje nové ekologické, sociálne a etické riziká a komunikuje ich na príslušné miesta v rámci banky. Riziká súvisiace s dobrým menom, ktoré oddelenie identifikuje, sú uvádzané v štvrťročných správach o nekvantifikovateľných rizikách, ktoré sa predkladajú na rizikový výbor Dozornej rady, ako aj v štvrťročných správach.

Riziká v oblasti IT

IT riziká spadajú pod prevádzkové riziká. Podľa našej definície zahŕňajú riziká pre informácie spracovávané v našich systémoch, s ohľadom na dodržiavanie nasledovných ochranných cieľov IT:

Dôvernosc: Informácie sú dôverné, ak nie sú prístupné pre neoprávnené osoby, obchodné procesy alebo IT systémy a ak nie je možná ich rekonštrukcia.

Integrita: Informácie majú svoju integritu, ak nie je možné ich neautorizovaná úprava alebo zničenie. Systém spracovávajúci informácie (IT systém) má svoju integritu, ak dokáže vykonávať jemu prislúchajúce funkcie bez akéhokoľvek ohrozenia a bez akýchkoľvek vedomých alebo neautorizovaných manipulácií.

Zrozumiteľnosť: Akcie a techniky používané na informácie sú zrozumiteľné, ak je možné jednoznačné dohľadanie týchto informácií príp. ich pôvodu.

Dostupnosť: Informácie sú dostupné, ak sú používané pre oprávnené osoby, obchodné procesy alebo IT systémy v stanovenom rozsahu len vtedy, keď sú potrebné.

Ochrane a bezpečnosti vlastných informácií a informácií, ktoré nám zverili klienti, ako aj bezpečnosti procesov a systémov spracovávajúcich tieto informácie sa pripisuje v rámci Commerzbank veľký význam. Sú totiž zakotvené ako centrálny prvok našej IT stratégie. Spracovávanie informácií je založené stále viac na informačných technológiách. Naše požiadavky na IT bezpečnosť rovnako tvoria podstatné jadro v riadení informačnej bezpečnosti. Požiadavky na IT bezpečnosť, ktoré sú založené na vyššie uvedených ochranných cieľoch, sú upravené v politikách a pracovných postupoch.

IT riziká sa identifikujú, hodnotia a pravidelne kontrolujú v rámci procesov IT-Governance. Informácie o IT rizikách sa poskytujú v rámci štvrťročných správ o rizikách. Informačná bezpečnosť je ako významný cieľ zakotvený v našom internom kontrolnom systéme.

Okrem toho sa najdôležitejšie IT riziká hodnotia vo forme rizikových scenárov v rámci riadenia prevádzkových rizík a vstupujú do výpočtu RWA banky. Medzi ne patrí riziko výpadku kritických IT, riziko externých útokov na systémy alebo údaje banky (Cyber-Crime), krádež firemných údajov alebo výpadok dodávateľov a poskytovateľov služieb. Viď aj nasledujúce informácie o kybernetických rizikách.

Podľa vysokého významu IT bezpečnosti v Commerzbank sa naďalej rozvíjajú a zlepšujú strategické projekty, o ktorých predsta-

venstvo pravidelne informuje. Význam ľudského faktora pre bezpečnosť IT a kybernetickú bezpečnosť si banka uvedomuje formou zavádzania dodatočných školiacich akcií.

Kybernetické riziká

Na pozadí pokračujúcej digitalizácie banky a jej prostredia sa zvyšuje význam kybernetických rizík. Preto bolo kybernetické riziko v rámci inventarizácie rizík Commerzbank 2017 zaradené medzi podstatné druhy rizík.

Kybernetické riziká zahŕňajú riziká s priamou bezpečnostnou relevanciou alebo riziká, ktoré budú ústiť do bezpečnostnej relevancie (v kybernetickom priestore). Časť kybernetického priestoru relevantná pre Commerzbank pritom zahŕňa všetky zosieťované prostredia IT v rámci banky ako aj mimo banky smerom ku klientom, obchodným partnerom a poskytovateľom služieb. Kybernetické riziká sa zaoberajú digitálnou reprezentáciou aktív banky (dáta, informácie) v rámci kybernetického priestoru.

V rámci odčlenenia rizík informatickej bezpečnosti, ktorej akčný priestor je obmedzený na banku a tretie spoločnosti s obchodným vzťahom, rozširujú kybernetické riziká akčné pole aj na externé subjekty, s cieľom vyhovieť nároku na ochranu pri využívaní kybernetického priestoru.

Pre kybernetické riziká platia neobmedzene strategické zvodidlá vyplývajúce z nadradenej stratégie celkových rizík ako aj zo stratégie informačnej bezpečnosti.

S cieľom zvládnuť kybernetické riziká na organizačnej úrovni zriadila Commerzbank okrem už definovaných riadiacich procesov informačnej bezpečnosti, príslušného rizikového výkazníctva o indikátoroch kľúčových rizík a riadenia prostredníctvom interného kontrolného systému (IKS) program kybernetickej bezpečnosti, ktorý sa sústreďuje na špecifické aspekty kybernetickej bezpečnosti. Výsledky z programu kybernetickej bezpečnosti sa stávajú súčasťou interného kontrolného systému ako aj rizikového výkazníctva banky.

Riadenie kybernetických rizík zabezpečuje Group Organisation & Security a spadá pod zodpovednosť Group Chief Information Security Officer (CISO).

Kybernetické riziká majú spravidla rovnaký dopad na ostatné podstatné druhy rizík banky ako prevádzkové riziká. Pritom sa rozlišuje medzi priamymi a nepriamymi dopadmi. Priame dopady existujú okrem prevádzkových rizík a aj vo vzťahu k obchodnému riziku, úverovému riziku, riziku v oblasti likvidity a trhovému riziku. Nepriame dopady sa dotýkajú rizík vyplývajúcich z podielov, rizík v oblasti Compliance, modelového rizika či rizika zmeny objektov, rizika súvisiaceho s dobrým menom, ako aj rezervného rizika. Všetky dopady sú dokumentované v čiastkovej stratégii kybernetických rizík a priebežne sú aktualizované.

¹ Advanced Persistent Threat (pretrvávajúca pokročilá hrozba) predstavuje osobitnú formu kybernetického útoku. Cieľom APT je zostať podľa možnosti čo najdlhšie neodhalený a pritom po dlhú dobu získavať citlivé informácie (internetová špiónáž) alebo inak spôsobovať škody.

106	Executive Summary 2017
107	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
113	Riziká výpadku úverov
125	Trhové riziká
129	Riziká v oblasti likvidity
131	Prevádzkové riziká
133	Ostatné riziká

Personálne riziká

Personálne riziká patria medzi prevádzkové riziká podľa § 269 ods. 1 Smernice o vybavení bánk vlastným kapitálom. V zmysle interného a na riadenie orientovaného vymedzenia tejto definície pod personálne riziká spadajú nasledovné prvky:

Riziko prispôsobenia: Formou vybraných opatrení interného ako aj externého ďalšieho vzdelávania zabezpečujeme, aby úroveň kvalifikácie našich zamestnancov zodpovedala aktuálnemu stavu vývoja a aby zamestnanci boli schopní plniť svoje úlohy a zodpovednosti. Na základe vybraných interných, ako aj externých vzdelávacích a rekvalifikačných opatrení a opatrení v oblasti zmien zabezpečujeme, aby kvalifikačná úroveň našich zamestnancov zodpovedala aktuálnym požiadavkám, aby boli štrukturálne zmeny prevádzané týmito opatreniami a aby zamestnanci poznali svoje úlohy a svoju zodpovednosť.

Motivačné riziko: Motivačné riziká vznikajú z toho, že nebudú eliminované demotivujúce faktory a ak motivujúce faktory nebudú realizované v dostatočnej miere platnej pre zamestnancov (napr. vedenie, odmeňovanie). Dopady (napr. zadržané plnenia zamestnancov) sa môžu vzťahovať priamo na pracovnú atmosféru a produktivitu organizácie. Na základe dotazníkov odovzďovaných zamestnancov je možné včas identifikovať zmeny vo viazanosti zamestnancov na spoločnosť a rovnako je možné včas začať realizovať príslušné riadiace opatrenia.

Riziko odchodu zamestnancov: Tieto riziká zohľadňujú dôsledky nechcených odchodov zamestnancov (napr. výpovede zamestnancov), predovšetkým podstatných výkonných zamestnancov. Banka sa usiluje zabezpečiť, aby neprítomnosť alebo odchody zamestnancov nevedli k dlhodobému narušeniu prevádzkových postupov. Okrem toho pravidelne hodnotíme fluktuáciu v kvantitatívnom ako aj kvalitatívnom rozsahu.

Riziko nedostatočného počtu zamestnancov: Toto riziko zahŕňa dôsledky nedostatočného vybavenia personálom (napr. chýbajúce plánovanie nástupcov) ako aj z toho vyplývajúce dôsledky (operatívne nedostatočné kapacity, zvýšené pracovné zaťaženie, nižšia produktivita, práceneschopnosť). Na základe primeranej kvantitatívnej a kvalitatívnej personálnej vybavenosti má byť zabezpečené, aby bolo možné plniť interné prevádzkové požiadavky, obchodné aktivity a stratégiu Commerzbank.

Zamestnanci predstavujú centrálny zdroj pre činnosť banky. Na základe systematického riadenia personálnych rizík sa snažíme splniť cieľ spočívajúci vo včasnej identifikácii, hodnotení a riadení rizík, napríklad pri použití vybraných personálnych nástrojov. Predstavenstvo je pravidelne informované o personálnych rizikách.

Systematické strategické personálne plánovanie prispieva k tomu, aby bolo riadenie strednodobých a dlhodobých personálnych rizík profesionalizované. Po ukončení pilotných projektov koncom roku 2015 sa zavádza strategické personálne plánovanie v celej banke.

Celkovo budeme naďalej sledovať situáciu v oblasti personálnych rizík. Existuje riziko, že dôjde k zhoršeniu personálnej situácie v oblasti personálnych rizík, a to v dôsledku plánovaných štrukturálnych zmien v rámci stratégie Commerzbank 4.0. Už spustené opatrenia v oblasti zmien a organizačné opatrenia majú slúžiť na riešenie personálnych rizík.

Riziká súvisiace s obchodnou stratégiou

Riziká súvisiace s obchodnou stratégiou spočívajú v strednodobom až dlhodobom riziku negatívnych dopadov na dosahovanie strategických cieľov Commerzbank, napríklad vyplývajúcich zo zmien okolitých podmienok alebo nedostatočnej realizácie stratégie koncernu.

Ďalší rozvoj koncernovej stratégie prebieha v rámci štruktúrovaného strategického procesu. Na základe výsledkov tohto procesu sa stanovuje udržateľná obchodná stratégia, v ktorej sú zobrazené podstatné obchodné aktivity a opatrenia na dosiahnutie cieľov. Aby sme zabezpečili správnu realizáciu koncernovej stratégie za účelom splnenia obchodných cieľov, je strategický controlling uskuutočňovaný formou pravidelného sledovania kvalitatívnych a kvantitatívnych cieľov v koncernu a v segmentoch.

Zodpovednosť za strategické riadenie spoločnosti má predstavenstvo. Isté rozhodnutia v oblasti obchodnej politiky (kúpa podielov a predaj v hodnote viac ako 1% vlastného imania) podliehajú súhlasu rizikového výboru Dozornej rady. Všetky väčšie investície musí preveriť predstavenstvo.

Model rizika

Pod modelom rizika rozumieme riziko chybných riadiacich rozhodnutí na základe nesprávneho zobrazovania skutočností na základe používaných modelov. Medzi príčinami rozlišujeme model rizika z prekročenia modelových hraní a riziko vyplývajúce z chýb (remeselné chyby pri vývoji / implementácii rizika). Podobne ako pri hlavnom bode celkovej rizikovej stratégie, ktorá spočíva v zabezpečení dostatočnej vybavenosti banky kapitálom, sú s ohľadom na riadenie rizík v stredobode pozornosti modely na hodnotenie schopnosti niesť riziká (potreba kapitálu podľa piliera č. 1 a 2 Bazilejských rámcových pravidiel).

Základné princípy riadenia modelu rizika sú identifikácia a vyhnutie sa modelovému riziku ako aj primerané zohľadňovanie známych modelových rizík (napr. na základe konzervatívnej kalibrácie alebo zohľadňovania modelových rezerv). Neznáme modelové riziká, ktoré preto nie je možné eliminovať, sa akceptujú ako riziko spočívajúce v komplexnosti obchodného modelu Commerzbank. Vo vzťahu ku Governance v rámci riadenia modelového rizika sa stanovujú požiadavky na validáciu modelu a jeho zmeny.

Vyhlasenie o vylúčení zodpovednosti Metódy a modely na riadenie rizík, ktoré spoločnosť Commerzbank využíva, zodpovedajú aktuálnemu stavu poznatkov a riadia sa podľa praxe bežnej v bankovníctve. Výsledky zisťované pomocou rizikových modelov sú vhodné na riadenie banky. Koncepcie merania podliehajú pravidelnej kontrole zo strany rizikového controllingu ako aj zo strany interného revízneho oddelenia, externých audítorov a nemeckých úradov pre dohľad. Napriek starostlivému vývoju modelov a pravidelnej kontrole nemusia modely úplne zachytiť všetky vplyvy a fak-

tory, ktoré sa v reálnej činnosti vyskytujú, a nemusia zobrazíť ich komplexné správanie, vrátane ich vzájomného pôsobenia. Tieto hranice modelovania rizík platia predovšetkým pre extrémne situácie. Doplnkové stresové testy a analýzy scenárov môžu napríklad preukázať, akým rizikám môže podliehať portfólio v extrémnych situáciách na trhu; analýza všetkých možných scenárov však nie je možná ani pri stresových testoch. Z týchto testov nevyplýva definitívne vyhodnotenie maximálnej straty v prípade extrémnej udalosti.

Koncernová zázvierka

› Našu koncernovú zázvierku sme pripravili podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS) a ich výkladu zo strany medzinárodného Výboru pre interpretáciu finančného výkazníctva. Pritom dodržiavame všetky štandardy a interpretácie, ktoré musia byť v Európskej únii použité za obchodný rok 2018.

Závierka koncernu Commerzbank k 31. decembru 2018

Obsah

143 Prehľad celkových výsledkov

146 Súvaha

148 Výkaz zmien vlastného kapitálu

151 Výkaz finančných tokov

153 Príloha (Poznámky)

153 Všeobecné základy

(1) Prvýkrát uplatnené, prepracované a nové štandardy

155 Metódy na zostavenie súvahy a oceňovanie

(2) Zmeny metód bilancovania a oceňovania

(3) Podstatné zásady a neistoty pri odhadoch

(4) Úpravy

(5) Prevod účtovných hodnôt a vlastného imania pri použití IFRS 9

170 Zásady konsolidácie

(6) Dcérske spoločnosti a zlúčenia spoločností

(7) Pridružené spoločnosti a spoločné podniky

(8) Štruktúrované spoločnosti

(9) Konsolidačný okruh

172 Vysvetlivky k výkazu ziskov a strát

(10) Úrokový prebytok

(11) Výnosy z dividend

(12) Výsledné riziko

(13) Riziková prevencia v úverových obchodoch

(14) Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia

(15) Provízny prebytok

(16) Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou

(17) Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí

(18) Ostatný výsledok z finančných nástrojov

(19) Priebežný výsledok spoločností oceňovaných metódou vlastného imania

(20) Ostatný výsledok

(21) Administratívne náklady

(22) Náklady na reštrukturalizáciu

(23) Dane z príjmov a výnosov

(24) Čistý výsledok za oceňovaciu kategóriu

(25) Výsledok na akciu

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

184 Vysvetlivky k súvahe

Finančný majetok a záväzky

- (26) Finančný majetok – Amortised Cost
- (27) Finančný majetok – Loans and Receivables
- (28) Finančné záväzky – Amortised Cost
- (29) Finančný majetok – Fair Value OCI
- (30) Finančný majetok – Available for Sale
- (31) Finančný majetok – opcia Fair Value
- (32) Finančné záväzky – opcia Fair Value
- (33) Finančný majetok – Mandatorily Fair Value P&L
- (34) Finančný majetok – Held for Trading
- (35) Finančné záväzky – Held for Trading

Úverové riziká

- (36) Úverové riziká a úverové straty
- (37) Koncentrácia úverových rizík
- (38) Maximálne úverové riziko
- (39) Zabezpečenie úverov

Ostatné vysvetlivky k finančným nástrojom

- (40) IFRS 13 Oceňovacie hierarchie a informačné povinnosti
- (41) Údaje o saldovaní finančných nástrojov
- (42) Lehoty splatnosti majetku a dlhov (vrátane finančných záväzkov)
- (43) Prevedený finančný majetok ako aj zabezpečovací prevod za vlastné záväzky
- (44) Prijaté zábezpeky
- (45) Prevedený, avšak nevyčerpaný finančný majetok (vlastné aktíva)

Deriváty a zabezpečovacie vzťahy

- (46) Deriváty
- (47) Zabezpečovacie vzťahy

Údaje o spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania

- (48) Podiely na spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania

Nehnuteľný majetok

- (49) Hodnota firmy
- (50) Ostatný nehnuteľný majetok

Hnuteľný majetok

- (51) Hnuteľný investičný majetok
- (52) Nehnuteľnosti držané ako investície

Dlhodobý majetok a záväzky určené na predaj

- (53) Údaje o zrušenej obchodnej oblasti
- (54) Dlhodobý majetok určený na predaj a majetok z predajných skupín
- (55) Záväzky z predajných skupín

Daňové nároky a daňové dlhy

- (56) Nároky na dani z výnosov
- (57) Dlhy z dane z výnosov

Ostatný majetok a ostatné záväzky

- (58) Ostatné aktíva

(59) Ostatné pasíva

(60) Leasingové obchody

(61) Ostatné záväzky

Rezervy a plnenia pre zamestnancov

(62) Rezervy

(63) Plány odmeňovania založené na akciách

Mimosúvahové transakcie

(64) Eventuálne záväzky a úverové prísľuby

Správa o segmentoch

(65) Správy o segmentoch

266 Ostatné vysvetlivky

Bilančné a regulačné vlastné imanie

(66) Zloženie vlastného imania podľa IFRS

(67) Regulačné požiadavky na vlastné imanie

(68) Kvóta zadĺženia

(69) Liquidity Coverage Ratio

Ostatné údaje

(70) Priemerný počet zamestnancov počas obchodného roka

(71) Vzťahy voči blízkym osobám a spoločnostiam

(72) Schválenie zverejnenia

(73) Kódex Corporate Governance

(74) Predkladanie správ podľa špecifických požiadaviek krajín

(75) Údaje o nekonsolidovaných štruktúrovaných spoločnostiach

(76) Údaje o podstatných podieloch, ktoré nie sú spojené s možnosťou ovládania

(77) Vyhlásenie materskej spoločnosti

(78) Vlastníctvo podielov

306 Dodatočná správa

307 Orgány spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft

309 Vyhlásenie zákonných zástupcov

310 Výrok nezávislého audítora

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Prehľad celkových výsledkov

Výkaz ziskov a strát

Mil. €	Poznámky	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017 ¹	Zmena v %
Úrokové výnosy vypočítané podľa metódy efektívnych úrokov	(10)	7 318	7 615	-3,9
Úrokové výnosy nevypočítané podľa metódy efektívnych úrokov	(10)	1 351	724	86,8
Úrokové výnosy	(10)	8 670	8 338	4,0
Úrokové náklady	(10)	3 922	4 043	-3,0
Úrokový prebytok	(10)	4 748	4 295	10,5
Výnosy z dividend	(11)	36	106	-66,3
Výsledné riziko	(12)	-446	n/a	
Riziková prevencia v úverových obchodoch	(13)	n/a	-781	
Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia	(14)	n/a	-76	
Provízne výnosy	(15)	3 751	3 902	-3,9
Provízne náklady	(15)	662	710	-6,9
Provízny prebytok	(15)	3 089	3 192	-3,2
Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou	(16)	366	598	-38,8
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	(17)	48	-85	.
Ostatný výsledok z finančných nástrojov		40	244	-83,7
Výsledok z úbytku finančného majetku oceneného pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi		-14	-	.
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	(18)	26	244	-89,5
Výsledok bežnej činnosti spoločností oceňovaných metódou vlastného imania	(19)	12	23	-48,9
Výsledok ostatnej činnosti	(20)	245	466	-47,3
Administratívne náklady	(21)	6 879	6 834	0,7
Náklady na reštrukturalizáciu	(22)	-	808	.
Výsledok pokračujúcich obchodných oblastí pred zdanením		1 245	341	.
Dane z príjmu a výnosov	(23)	268	215	24,3
Výsledok pokračujúcich obchodných oblastí po zdanení		978	126	.
Výsledok zrušenej obchodnej oblasti po zdanení		-10	96	.
Výsledok koncernu		968	222	.
Výsledok koncernu pripadajúci na menšinové podiely		103	94	9,8
Výsledok koncernu pripadajúci na akcionárov Commerzbank		865	128	.

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a ďalších restateamentov (viď bod 4).

€		1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017 ¹	Zmena v %
Výsledok na akciu	(25)	0,69	0,10	.

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny rôznych restateamentov (viď bod 4).

Výsledok na akciu vypočítaný podľa IAS 33 je založený na výsledku koncernu pripadajúcom na akcionárov Commerzbank. V bežnom obchodnom roku ani v predchádzajúcom roku neboli v obehu

žiadne zameniteľné ani opčné práva. Zriadený výsledok sa preto zhodoval s nezriadeným výsledkom.

Zhrnutie celkových výsledkov

Mil. €	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017 ¹	Zmena v %
Výsledok koncernu	968	222	.
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov orientovaných na výkony	-287	145	.
Zmena z ocenenia nástrojov vlastného imania (FVOCIoR)			
Preúčtovanie do rezervy zo zisku	1	n/a	
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok	-4	n/a	
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom z Own Credit Spread pri záväzkoch	96	-114	.
Položky bez možnosti preúčtovania do výkazu ziskov a strát	-194	31	.
Zmena rezervy na nové ocenenie			.
Preúčtovanie do výkazu ziskov a strát	-6	n/a	
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok	-87	n/a	
Zmena rezervy na nové ocenenie (AFS)			
Preúčtovanie do výkazu ziskov a strát	n/a	-173	
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok	n/a	460	
Zmena rezervy z Cashflow-Hedges			
Preúčtovanie do výkazu ziskov a strát	19	32	-41,1
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok	28	12	.
Zmena rezervy z menových prepočtov			
Preúčtovanie do výkazu ziskov a strát	-6	-	.
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok	-96	7	.
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín			
Preúčtovanie do výkazu ziskov a strát	-	-66	.
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok	-	-3	.
Zmena pri spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania	0	-8	.
Položky s možnosťou preúčtovania do výkazu ziskov a strát	-148	259	.
Ostatný výsledok za obdobie	-342	290	.
Celkový výsledok	626	512	22,2
Výsledok za obdobie pripadajúci na menšinové podiely	80	156	-48,9
Výsledok za obdobie pripadajúci na akcionárov Commerzbank	546	356	53,2

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny rôznych restateментov (viď bod 4).

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Ostatný výsledok za obdobie I Mil. €	1.1.-31.12.2018		
	pred zdanením	daň	po zdanení
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom z Own Credit Spread pri záväzkoch FVO	91	5	96
Zmena z ocenenia nástrojov vlastného imania (FVOCIoR)	-3	0	-3
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov orientovaných na výkony	-416	130	-287
Zmena rezervy na nové ocenenie (FVOCIImR)	-117	24	-93
Zmena rezervy z Cashflow-Hedges	57	-10	47
Zmena rezervy z menových prepočtov	-102	0	-102
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín	-	-	-
Zmena pri spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania	0	-	0
Ostatný výsledok za obdobie	-491	149	-342

Ostatný výsledok za obdobie I Mil. €	1.1.-31.12.2017		
	pred zdanením	daň	po zdanení
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom z Own Credit Spread pri záväzkoch FVO	-122	8	-114
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov orientovaných na výkony	206	-61	145
Zmena rezervy na nové ocenenie (AFS)	219	67	287
Zmena rezervy z Cashflow-Hedges	58	-14	44
Zmena rezervy z menových prepočtov	6	1	7
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín	-70	1	-69
Zmena pri spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania	-8	-	-8
Ostatný výsledok za obdobie	288	2	290

Súvaha

Aktíva Mil. €	Poznámky	31.12.2018	1.1.2018 ¹	Zmena v %	31.12.2017 ²
Hotovosť a vklady		53 914	55 222	-2,4	55 733
Finančný majetok – Amortised Cost	(26)	279 137	264 345	5,6	n/a
z toho: prevedené ako zábezpeka		3 637	n/a		n/a
Finančný majetok – Loans and Receivables	(27, 36)	n/a	n/a		265 712
z toho: prevedené ako zábezpeka		n/a	n/a		2 655
Finančný majetok – Fair Value OCI	(29)	26 659	25 205	5,8	n/a
z toho: prevedené ako zábezpeka		2 377	n/a		n/a
Finančný majetok – Available for Sale	(30)	n/a	n/a		31 155
z toho: prevedené ako zábezpeka		n/a	n/a		924
Finančný majetok – opcia Fair Value	(31)	-	-	.	23 745
z toho: prevedené ako zábezpeka		-	-		-
Finančný majetok – Mandatorily Fair Value P&L	(33)	34 073	33 138	2,8	n/a
z toho: prevedené ako zábezpeka		-	n/a		n/a
Finančný majetok – Held for Trading	(34)	42 501	60 716	-30,0	63 666
z toho: prevedené ako zábezpeka		1 246	n/a		1 072
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges		199	153	30,5	153
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	(47)	1 457	1 463	-0,4	1 464
Podiely na spoločnostiach ocenených metódou vlastného imania	(48)	173	181	-4,0	181
Nehnutelný investičný majetok	(49, 50)	3 246	3 294	-1,5	3 294
Hnutelný majetok	(51)	1 547	1 600	-3,4	1 600
Nehnutelnosti ako finančné investície	(52)	13	16	-17,7	16
Dlhodobý majetok určený na predaj a majetok z predajných skupín	(54)	13 433	78	.	78
Skutočné nároky na daň z výnosov	(56)	783	767	2,1	767
Latentné nároky na daň z výnosov	(56)	3 116	3 032	2,8	2 970
Ostatné aktíva	(58)	2 119	1 961	8,0	1 961
Celkom		462 369	451 171	2,5	452 495

¹ Úprava otváracej súvahy podľa IFRS 9 (viď bod 5).

² Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny rôznych restatementov (viď bod 4).

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Pasíva Mil. €	Poznámky	31.12.2018	1.1.2018 ¹	Zmena v %	31.12.2017 ²
Finančné záväzky – Amortised Cost	(28)	346 668	335 978	3,2	341 287
Finančné záväzky – opcia Fair Value	(32)	21 949	20 385	7,7	14 940
Finančné záväzky – Held for Trading	(35)	43 404	56 593	-23,3	56 484
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges		532	451	18,1	491
Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	(47)	1 462	1 872	-21,9	2 255
Rezervy	(62, 63)	3 153	3 373	-6,5	3 291
Skutočné dlhy na dani z výnosov	(57)	472	673	-29,8	673
Latentné dlhy na dani z výnosov	(57)	20	3	.	28
Záväzky predajných skupín	(55)	12 914	-	.	-
Ostatné pasíva	(59)	2 384	3 024	-21,2	3 024
Vlastné imanie	(66)	29 411	28 820	2,0	30 022
Upísaný kapitál		1 252	1 252	.	1 252
Kapitálová rezerva		17 192	17 192	.	17 192
Rezervy zo zisku		10 054	9 397	7,0	11 230
Ostatné rezervy (s recykláciou)		-287	-161	77,8	-817
Celkom pred menšinovými podielmi		28 211	27 680	1,9	28 858
Menšinové podiely		1 200	1 141	5,2	1 164
Celkom		462 369	451 171	2,5	452 495

¹ Úprava otváraciej súvahy podľa IFRS 9 (viď bod 5).

² Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny rôznych restatementov (viď bod 4).

Výkaz zmien vlastného kapitálu

Mil. €	Upísané imanie	Kapitálová rezerva	Rezerva zo zisku	Ostatné rezervy			Celkom pred menšími novými podielmi	Menší-nové podiely	Vlastné imanie
				rezerva na nové ocenenie	rezerva z Cashflow-Hedges	rezerva z menových prepočtov			
Vlastné imanie k 31.12.2016	1 252	17 192	11 117	-781	-97	-137	28 547	1 027	29 573
Zmena na základe spätných úprav	-	-	9	-	-	-	9	-	9
Vlastné imanie k 1.1.2017	1 252	17 192	11 126	-781	-97	-137	28 556	1 027	29 583
Celkový výsledok	-	-	159	209	43	-55	356	156	512
Výsledok koncernu			128				128	94	222
Zmena z Own Credit Spread pri záväzkoch FVO			-114				-114	-	-114
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov orientovaných na výkon			145				145	0	145
Zmena rezervy na nové ocenenie (Available for Sale)				277			277	10	287
Zmena rezervy z Cashflow-Hedges					43		43	0	44
Zmena rezervy z menového prepočtu						-46	-46	52	7
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín				-68		-1	-69	-	-69
Zmena v spoločnostiach ocenených metódou vlastného imania						-8	-8	-	-8
Výplata dividend			-				-	-10	-10
Zmeny vo vlastníctve podielov			-8				-8	-4	-12
Ostatné zmeny ¹			-47				-47	-4	-51
Vlastné imanie k 31.12.2017	1 252	17 192	11 230	-571	-54	-192	28 858	1 164	30 022

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny rôznych restateментov (viď bod 4).

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Mil. €	Upísané imanie	Kapitálová rezerva	Rezerva zo zisku ¹	Ostatné rezervy			Celkom pred menšínovými podielmi ¹	Menšínové podiely	Vlastné imanie
				rezerva na nové ocenenie	rezerva z Cash Flow Hedges	Rezerva z menových prepočtov			
Vlastné imanie k 31.12.2017 (pred úpravami)	1 252	17 192	11 249	-571	-54	-192	28 877	1 164	30 041
Zmena na základe spätných úprav	-	-	-19	-	-	-	-19	-	-19
Vlastné imanie k 31.12.2017 (po úpravách)	1 252	17 192	11 230	-571	-54	-192	28 858	1 164	30 022
Zmena na základe prvotného uplatnenia IFRS 9	-	-	-1 833	657	-2	0	-1 178	-24	-1 202
Vlastné imanie k 1.1.2018	1 252	17 192	9 397	86	-55	-192	27 680	1 141	28 820
Celkový výsledok	-	-	672	-94	41	-72	546	80	626
Výsledok koncernu	-	-	865				865	103	968
Zmena z Own Credit Spread pri záväzkoch FVO			96				96	-	96
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov orientovaných na výkon			-286				-286	0	-287
Zmena z ocenenia nástrojov vlastného imania (FVOCI _{IR})			-3				-3	-1	-3
Zmena z ocenenia dlhových nástrojov (FVOCI _{MR})				-94			-94	2	-93
Zmena rezervy z Cashflow-Hedges					41		41	6	47
Zmena rezervy z menového prepočtu						-72	-72	-30	-102
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín				-			-	-	-
Zmena v spoločnostiach ocenených metódou vlastného imania						0	0	-	0
Výplata dividend			-				-	-22	-22
Zmeny vo vlastníctve podielov			-3				-3	-	-3
Ostatné zmeny ¹			-12				-12	2	-10
Vlastné imanie k 31.12.2018	1 252	17 192	10 054	-9	-15	-264	28 211	1 200	29 411

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny rôznych restatementov (viď bod 4).

Upísané imanie Commerzbank Aktiengesellschaft bolo k 31. decembru 2018 podľa Stanov vo výške 1 252 mil. Eur a bolo rozdelené na 1 252 357 634 kusových akcií (kalkulačná hodnota na akciu 1,00 Eur).

Valnému zhromaždeniu sa predkladá návrh na vyplatenie dividendy zo zisku Commerzbank Aktiengesellschaft za obchodný rok 2018 vo výške 0,20 eur na akciu. Pri 1 252 357 634 vydaných akcií ide o celkovú sumu vyplatených dividend vo 250 mil. eur. V predchádzajúcom roku neboli vyplácané žiadne dividendy.

Na rezervu na nové ocenenie nepripadli k 31. decembru 2018 rovnako ako v predchádzajúcom roku žiadne dopady z majetku držaného na predaj a majetku z predajných skupín.

K 31. decembru 2018 predstavuje podiel aktívnych zabezpečovacích vzťahov v rezerve Cashflow-Hedge –12 mil. eur (predchádzajúci rok: –24 mil. eur), na podiel neaktívnych zabezpečovacích vzťahov pripadajú –2 mil. eur (predchádzajúci rok: –29 mil. eur).

Podstatné zmeny z rezervy na prepočty mien vyplývajú v obchodnom roku z mien, ako americký dolár, poľský zlotý, britská libra, ruský rubeľ a brazílsky real.

Ostatné zmeny vyplývajú zo zmien v konsolidačnom okruhu ako aj zo zmien daní s neutrálnym dopadom na výsledok.

Zmeny vo vlastníctve podielov - 3 mil. eur (predchádzajúci rok: - 8 mil. eur) vyplynuli z nadobudnutia ďalších podielov na už konsolidovaných spoločnostiach.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Výkaz finančných tokov

Mil. €	Poznámky	2018	2017 ¹
Výsledok koncernu		968	222
Vo výsledku koncernu obsiahnuté položky bez dopadu na úhrady a prevod do výkazu finančných tokov z obchodnej činnosti:			
Odpisy, opravné položky, zvýšenie hodnoty hnuťelného majetku a majetku, zmeny rezerv ako aj zmeny oceňovania z Hedge Accounting		1 496	1 932
Zmeny ostatných položiek bez dopadu na úhradu		-6 217	-7 099
Výsledok z predaja hnuťelného majetku	(20)	100	14
Ostatné úpravy		-4 375	-3 971
Priebežný súčet		-8 028	-8 903
Zmena majetku a záväzkov z operatívnej obchodnej činnosti po úprave o súčasti bez dopadu na úhradu::			
Finančný majetok – Amortised Cost	(26)	-14 796	n/a
Finančný majetok – Loans and Receivables	(27)	n/a	11 470
Finančný majetok – Mandatorily Fair Value P&L	(33)	-1 650	n/a
Finančný majetok – Fair Value OCI	(29)	-1 453	n/a
Finančný majetok – Available for Sale	(30)	n/a	8 425
Finančný majetok – opcia Fair Value	(31)	n/a	1 098
Finančný majetok – Held for Trading	(34)	12 855	9 964
Ostatné aktíva z operatívnej obchodnej činnosti		-13 615	838
Finančné záväzky – Amortised Cost	(26)	11 641	-1 605
Finančné záväzky – Opcia Fair Value	(32)	1 534	-3 236
Finančné záväzky – Held for Trading	(35)	-1 981	95
Zmena prostriedkov z úhrad do plánovaného majetku	(62)	65	12
Ostatné pasíva z operatívnej obchodnej činnosti		9 664	-1 289
Získané úroky	(10)	7 532	7 246
Získané dividendy	(11)	36	106
Uhradené úroky	(10)	-3 193	-3 381
Úhrady dane z výnosov	(23)	-310	-443
Finančné toky z operatívnej obchodnej činnosti		-1 698	20 397
Vklady z predaja:			
podielov na spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania	(48)	28	88
hnuťelného a nehnuteľného investičného majetku	(51)	-55	19
Výplaty na kúpu:			
podielov na spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania	(48)	-5	-39
hnuťelného a nehnuteľného investičného majetku	(51)	-534	-908
Efekty zo zmien konsolidačného okruhu			
Finančné toky z kúpy, pri odpočítaní získaných prostriedkov		-	379
Finančné toky z predaja, pri odpočítaní predaných prostriedkov		11	7
Finančné toky z investičnej činnosti		-556	-454
Finančné toky z financovania		328	-273
Stav platobných prostriedkov na konci predchádzajúceho obdobia		55 733	36 206
Finančné toky z operatívnej obchodnej činnosti		-1 698	20 397
Finančné toky z investičnej činnosti		-556	-454
Finančné toky z financovania		328	-273
Efekty zo zmien menových kurzov		107	-144
Stav platobných prostriedkov na konci obdobia		53 914	55 733

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny rôznych restatementov (viď bod 4).

Stav platobných prostriedkov je zložený z nasledovných súčastí a je tým totožný so súvahovou položkou Hotovosť a vklady:

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Pokladňa	9 763	4 423	.
Vklady v centrálnych bankách	43 597	49 063	-11,1
Denne splatné termínované vklady v úverových inštitúciách	554	1 736	-68,1
Dlhové tituly verejných miest	-	511	.
Celkom	53 914	55 733	-3,3

Stav platobných prostriedkov k 31. decembru 2018 obsahuje 0 mil. Euro (predchádzajúci rok: 421 mil. eur) z prvýkrát konsolidovaných spoločností. Z naposledy konsolidovaných spoločností za rok 2018 nevyplýval žiaden dopad (predchádzajúci rok: 0 mil. eur) na stav peňažných prostriedkov.

Výkaz finančných tokov obsahuje zloženie a zmeny v stave platobných prostriedkov za obchodný rok. Výkaz je rozdelený na položky operatívnej obchodnej činnosti, investičnej činnosti a financovania.

V rámci finančných tokov z operatívnej obchodnej činnosti sa vykazujú platobné procesy (prísuny a odlivy) z pohľadávok voči úverovým inštitúciám a klientom ako aj obchodovateľným cenným papierom a ostatným aktívam. Prísuny a odlivy zo záväzkov voči úverovým inštitúciám a klientom, zo zaknihovaných záväzkov a ostatných pasív patria medzi operatívnu obchodnú činnosť. Aj úhrady úrokov a dividend vyplývajúce z operatívnej obchodnej činnosti sú vykázané v rámci finančných tokov z operatívnej obchodnej činnosti.

Zmeny finančných tokov z operatívnej obchodnej činnosti vyplývajú okrem iného z predaja konsolidovaných spoločností, z toho pri finančnom majetku – Mandatorily Fair Value P&L vyplýval úbytok vo výške 56 mil. eur.

Finančné toky z investičnej činnosti obsahujú platobné procesy týkajúce sa finančného majetku, nehnuteľného a hnutelného majetku. Okrem toho sú vykazované finančné toky súvisiace s kúpou alebo predajom dcérskych spoločností. Finančné toky z financovania zahŕňajú vklady zo zvyšovania kapitálu ako aj vklady a výplaty

za druhoradý a hybridný kapitál. Tu sa vykazujú aj vyplatené dividendy.

Stav platobných prostriedkov zahŕňa platobné prostriedky a ich ekvivalenty, ktoré môžu byť bezprostredne pozmenené na likvidné prostriedky a ktoré podliehajú len nepatrnému riziku zmeny hodnoty. Táto položka zahŕňa aj hotovostnú rezervu, ktorá je zložená z prostriedkov v pokladni, vkladov v centrálnych bankách ako aj dlhových titulov verejných miest a zmenky, ktoré sú pripustené na refinancovanie v centrálnych bankách.

Výkaz peňažných tokov obsahuje peňažné toky z pokračujúcich peňažných oblastí ako aj peňažné toky z zrušenej obchodnej oblasti (podrobnosti viď v bode 53).

S ohľadom na koncern Commerzbank je výpovedná schopnosť výkazu finančných tokov len nepatrná. Výkaz finančných tokov nenahradzuje plánovanie likvidity ani finančné plánovanie a nepoužíva sa ani ako nástroj riadenia.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazený vývoj čistých dlhov.

Mil. €	2018	2017
Čisté dlhy k 1.1.	10 046	10 969
Zmeny peňažných tokov z financovania	-1 279	-642
Zmena konsolidačného okruhu	-	-
Zmeny výmenných kurzov	130	-167
Ostatné zmeny bez dopadu na úhradu	-369	-114
Čisté dlhy k 31.12.	9 136	10 046

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Príloha (Poznámky)

Všeobecné zásady

Koncern Commerzbank má svoje sídlo vo Frankfurte nad Mohanom. Materská spoločnosť Commerzbank AG je zaregistrovaná v Obchodnom registri na Okresnom súde vo Frankfurte nad Mohanom pod číslom HRB 32000. Naša koncernová závierka k 31. decembru 2018 bola vypracovaná v súlade s ustanoveniami nach § 315e Obchodného zákonníka a Nariadenia (ES) č. 1606/2002 (Nariadenia IAS) Európskeho parlamentu a rady z 19. júla 2002. Takisto boli použité ďalšie nariadenia o prevzatí istých medzinárodných účtovných štandardov na základe Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS) a ich výkladu zo strany medzinárodného Výboru pre interpretáciu finančného výkazníctva, ktoré boli prijaté a zverejnené Medzinárodnou radou pre účtovné štandardy (IASB) a Medzinárodným výborom pre finančné výkazníctvo.

Pri zostavovaní koncernovej závierky boli dodržané všetky štandardy a interpretácie, ktoré musia byť za obchodný rok 2018 v EU použité. Upustili sme od predčasného uplatnenia štandardov a interpretácií, ktoré musia byť používané až od obchodného roka 2019 alebo neskôr.

Údaje podľa IFRS 7.31 až 7.42 (druh a rozsah rizík vyplývajúcich z finančných nástrojov) sa čiastočne vykazujú v prílohe (viď Poznámky 37 a 38) a čiastočne v správe o stave koncernu.

Správa o stave koncernu, vrátane osobitnej správy o rizikách koncernu podľa § 315 nemeckého Obchodného zákonníka, sa nachádza na stranách 61 až 142 našej výročnej správy.

Koncernová závierka je zostavená v eurách, v mene koncernu. Ak nie je osobitne uvedené inak, sú všetky čiastky uvedené v miliónoch Eur. Vo všetkých údajoch budú čiastky zaokrúhlené na 0 mil. Eur ako aj položky s nulovým zostatkom označené čiarkou. V dôsledku toho je v jednotlivých prípadoch možné, že jednotlivé čísla nebudú úplne presne zodpovedať uvedeným súčtom.

(1) Prvý raz uplatnené, prepracované a nové štandardy

Po prvýkrát uplatnené štandardy

V obchodnom roku boli v koncerne Commerzbank zohľadnené relevantné nové a prepracované štandardy a interpretácie, ktoré museli byť povinne použité po prvý raz od 1. januára 2017 a ktoré boli už prevzaté do európskeho práva (endorsement). Všetky zmeny štandardov boli zohľadnené podľa príslušných platných prechodných predpisov. Z uplatnenia nového štandardu nevyplývajú žiadne podstatné dopady pre koncern Commerzbank. Nižšie sú uvedené pre nás relevantné a podstatné nové štandardy.

V rámci uplatňovania IAS 1 (prezentácia závierky – Disclosure Initiative) sa zdôrazňuje koncepcia podstatných údajov. Použitie

týchto predpisov, nemalo žiaden vplyv na bilancovanie a oceňovanie, došlo však k tomu, že vecne a obsahovo súvisiace položky sú v tejto závierke pri vysvetľovaní jednotlivých položiek výkazu ziskov a strát a súvahy spojené.

Rada IASB zverejnila v júli 2014 rozsiahlu novelu a doplnenie štandardu IFRS 9 „Finančné nástroje“, ktorý sa okrem IFRS 9 dotýkal aj ďalších štandardov (najmä IFRS 7 a IAS 1). Štandard bol prevzatý do európskeho práva v novembri 2016. Je v rámci Európskej únie povinne aplikovateľný na obchodné roky, ktoré sa začínajú dňa 1. januára 2018 alebo neskôr, avšak je možné skoršie uplatnenie tohto štandardu. Doterajší štandard na bilancovanie finančných nástrojov (IAS 39) bude zrušený.

Oproti IAS 39 sa znižuje bilančné vlastné imanie o 1,2 miliardy Eur. Vyplýva to z metodiky rizikovej prevencie, ktorá je oproti IAS 39 pozmenená, ako aj z novej klasifikácie príslušných finančných nástrojov. Celý rad finančných majetkových hodnôt, napr. úvery, ktoré slúžia predovšetkým na financovanie lodí, prípadne úvery britských právnických osôb, budú oceňované aktuálnou hodnotou, čo bude viesť k zníženiu vlastného imania.

Otváracia súvaha ako aj rôzne prevodné tabuľky 1. januára 2018 podľa IFRS 9 sú zobrazené v tejto správe v rámci poznámky 5.

Uplatnenie doplnenia štandardu IFRS 9 týkajúceho sa predčasného splatenia úverov, ktorý bol prevzatý do európskeho práva v marci 2018, dodáva jasno do zhody SPPI s ohľadom na úhrady úrokov a splácanie istín. Z týchto doplnení nevyplývajú žiadne dopady na našu koncernovú závierku.

V štandarde IFRS 15 „Výnosy zo zmlúv so zákazníkmi“ bol za 5 stupňový model založený na zásadách, ktorý upravuje spôsob, výšku a moment prijímania výnosov a nahrádza štandardy IAS 11 a 18, IFRIC 13, 15 a 18 ako aj SIC-31. Okrem toho štandard vyžaduje rozsiahle kvalitatívne a kvantitatívne údaje o zmluvných dojednaniach, dodávateľských záväzkoch ako aj podstatných rozhodnutiach a odhadoch. Nový štandard bol prevzatý do európskeho práva v októbri 2016. Štandard je povinne aplikovateľný na obchodné roky, ktoré sa začínajú dňa 1. januára 2018 alebo neskôr. Vo vzťahu k províziám, ktoré spadajú pod aplikáciu štandardu IFRS 15, si za účelom zjednodušenia uplatňujeme právo voľby modifikovanej retrospektívnej metódy (viď bod 15).

K 31. decembru 2018 neplatili žiadne podstatné dopady na koncernovú závierku.

Prepracované štandardy

Z prepracovaných štandardov ani zmien v rámci Annual Improvement Projects 2015 – 2017 nevyplývajú žiadne podstatné dopady na koncernovú závierku.

Nové štandardy

Nový účtovný štandard IFRS 16 o bilancovaní lízingu („Leases“) zverejnený v januári 2016 nahradí štandard IAS 17 a s ním spojené interpretácie IFRIC 4, SIC-15 a SIC-27. Tento štandard bol prevzatý do európskeho práva v 4. štvrtroku 2017. Podľa IFRS 16 musia byť všetky lízingové zmluvy a s tým spojené zmluvné záväzky bilancované u lízingového nájomcu. V rámci uľahčenia je možné menšie sumy alebo kratšie lízingové vzťahy vylúčiť z bilancovania. Lízingový nájomca v budúcnosti bude v aktívach vykazovať užívateľské právo k predmetu lízingu a v pasívach bude vykazovať záväzok, ktorý predstavuje predovšetkým jeho záväzok na úhradu nájomného. Za účelom klasifikácie lízingových v rámci finančného a operatívneho lízingu u leasingového prenajímateľa boli kritériá IAS 17 prevzaté do IFRS 16. Štandard okrem toho obsahuje ďalšie pravidlá týkajúce sa vykazovania, údajov v prílohe ako aj transakcií Sale-and-Lease-back. IFRS 16 platí od obchodných rokov, ktoré sa začnú 1. 1. 2019 alebo po 1. 1. 2019. Koncernový projekt prípravy na nové požiadavky bol naštartovaný v rámci zodpovednosti finančného odboru v roku 2017. Potrebné analýzy boli realizované v spolupráci s expertmi z oblasti Real Estate Managements a správy zmlúv. Výsledky týchto analýz boli prevzaté do odborných koncepcií a následne do celokoncernových smerníc bilancovania. Koncepcia IT na výpočet nových bilančných odhadov bola dokončená v júli a testovanie bolo dokončené v polovici novembra 2018 na základe celokoncernového hlasovania a zisťovania údajov. Do týchto testov boli zapojené všetky relevantné spoločnosti, ktoré sú súčasťou koncernovej závierky. Významný podiel na novo bilancovaných záväzkoch a užívateľských právach tvoria nehnuteľnosti prenajaté koncernom. V koncerne sa na oceňovanie všetkých relevantných lízingových objektov používa IFRS 16 modul SAP na správu zmlúv týkajúcich sa nehnuteľností.

Transformácia na IFRS 16 prebehla podľa modifikovanej retrospektívnej metódy. Lízingové vzťahy, ktoré boli doteraz klasifikované ako prevádzkový lízing, sa k momentu transformácie považujú za prevedené na základe aktuálnej situácie. Napr. uplatnenie opcií na predĺženie alebo podanie výpovede musí byť posudzované na základe aktuálneho skutkového stavu, a nie na základe pravdepodobnosti uplatnenia zistenej spätne k začiatku platnosti. Právo na užívanie v rámci každého lízingového vzťahu sa bilancuje podľa lízingového záväzku pri odpočítaní vopred uhradených alebo

vymedzených úhrad. Vážená úroková sadzba pri financovaní z cudzích zdrojov, ktorá sa používa na úročenie lízingových záväzkov po prvýkrát bilancovaných k 1. januáru 2019, predstavuje 1,22 % ročne. Pritom uplatňujeme predpisy na uľahčenie bilancovania lízingových vzťahov v menšej hodnote (low value). K momentu prvého uplatnenia sme nevyhodnocovali, či zmluva existujúca už pred 1. januárom má byť celkom alebo po častiach klasifikovaná ako lízingový vzťah podľa IFRS 16. Odhady vytvorené podľa doterajších predpisov IAS 17 príp. IFRIC 4 boli prevzaté.

Z našej analýzy vyplynulo, že bilančná suma sa v dôsledku prvého uplatnenia týchto predpisov k 1. januáru 2019 zvýši o 2,2 až 2,4 miliárd eur. Vo výkaze ziskov a strát budú v obchodnom roku 2019 namiesto doteraz vykazovaných vecných nákladov v budúcnosti vykazované odpisy aktivovaných práv na užívanie ako aj úrokové náklady z úročenia lízingových záväzkov. Vo výkaze peňažných tokov bude pozmenené vykazovanie doterajších nákladov z operatívneho lízingu viesť k zlepšeniu peňažných tokov z operatívnej činnosti a k zhoršeniu peňažných tokov z financovania.

Nový účtovný štandard IFRS 17 týkajúci sa poisťných zmlúv, ktorý bol zverejnený v máji 2017 („Insurance contracts“), nahradí štandard IFRS 4. Nový štandard nie je relevantný len pre poisťovacie spoločnosti, ale pre všetky spoločnosti, ktoré vydávajú poisťné zmluvy v oblasti pôsobnosti štandardov. Cieľom IFRS 17 je konzistentné a na zásadách založené bilancovanie poisťných zmlúv a predpokladá oceňovanie poisťných záväzkov v aktuálnej hodnote plnenia namiesto historických nadobúdacích nákladov. Pritom IASB sleduje v rámci štandardu IFRS 17 cieľ vytvoriť jednotný základ týkajúci sa oceňovania, vykazovania a ďalších údajov o poisťných zmluvách. Štandard je povinne aplikovateľný na obchodné roky, ktoré sa začínajú dňa 1. januára 2021 alebo neskôr, a musí byť ešte prevzatý do európskeho práva. Momentálne analyzujeme možné dopady na koncernovú závierku.

Dňa 7. júna 2017 bola zverejnená interpretácia IFRIC 23 („Uncertainty over Income Tax Treatments“). Jej cieľom je vytvoriť jasný pohľad na odhady a oceňovanie týkajúce sa daní z výnosov podľa IAS 12 pre prípad, že existujú neistoty ohľadne spracovania dane z výnosov. Interpretácia IFRIC je povinne aplikovateľný na obchodné roky, ktoré sa začínajú dňa 1. januára 2019 alebo neskôr. Z tohto štandardu neočakávame podstatné dopady na koncernovú závierku.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Metódy na zostavovanie súvahy a oceňovanie

(2) Zmeny metód na zostavovanie súvahy a oceňovanie

Koncern Commerzbank uplatňuje od 1. januára 2018 IFRS 9 „Finančné nástroje“ v znení, ktoré IASB zverejnila v júli 2014. Štandard je povinne aplikovateľný na obchodné roky, ktoré sa začínajú dňa 1. januára 2018 alebo neskôr. Z uplatňovania tohto štandardu vyplývajú zmeny metód na zostavovanie súvahy a oceňovanie v rámci koncernu. K 30. júnu 2017 sme predčasne zaviedli do praxe časť týchto predpisov IFRS 9 a uplatňovali sme ich spätne k 1. januáru 2017. Dopady z oceňovania finančných záväzkov bilancovaných pri použití opcie Fair Value, ktorý vyplývajú z vlastného rizika bonity, už nevykazuje s dopadom na výsledok, ale neutrálne v ostatnom výsledku za príslušné obdobie.

Uplatnenie štandardu IFRS 9 viedlo k zmenám v klasifikácii a oceňovaní finančného majetku a záväzkov ako aj k Impairment finančného majetku. Rovnako to pri finančných zdrojoch viedlo k ďalším zmenám štandardov, tu spomíname zmeny týkajúce sa IFRS 7.

S výnimkou popísaných zmien pri bilancovaní a oceňovaní finančných nástrojov používame rovnaké metódy zostavovania súvahy a oceňovania ako v obchodnom roku 2017.

Podľa prechodných pravidiel IFRS 9 sme sa vzdali úpravy porovnateľných hodnôt. Preto sa vykazujú porovnateľné hodnoty za rok 2017 podľa IAS 39 v súlade s metódami pre zostavovanie súvahy a oceňovanie, ktoré sú popísané vo výročnej správe k 31. decembru 2017 na stranách 150 a nasledujúcich. Tieto číselné údaje nie sú priamo porovnateľné s informáciami zobrazenými podľa IFRS 9 za obchodný rok 2018. Všetky zmeny účtovnej hodnoty finančného majetku a záväzkov sú v momente prvého uplatnenia zohľadnené v rezervách zo zisku prípadne v iných rezervách. Na základe práva voľby k Hedge Accounting, kto je obsiahnuté v štandarde, sme sa rozhodli ďalej uplatňovať doterajšie predpisy IAS 39.

Klasifikácia a oceňovanie finančných nástrojov

Klasifikácia majetku a záväzkov definovaných podľa IAS 32 ako finančné nástroje, ktorá je nevyhnutná v rámci uplatňovania predpisov IFRS 9, by mala adresátom závierky umožniť lepší odhad výšky, momentu vzniku a neistoty budúcich finančných tokov. V momente prijatia musia byť všetky finančné nástroje v zásade ocenené svojou aktuálnou hodnotou. Táto zásada platí nezávisle od klasifikácie finančného nástroja.

IFRS 9 predpokladá 4 druhy následného ocenenia finančného majetku, ktoré je závislé od príslušného obchodného modelu (Business Model), prípadne od splnenia kritéria SPPI (Solely Payment of Principal and Interest):

- Ocenenie na základe Amortised Cost (AC)
- Ocenenie s neutrálnym dopadom na výsledok pri použití aktuálnej hodnoty s recykláciou (FVOCI_{MR})

- Ocenenie s neutrálnym dopadom na výsledok pri použití aktuálnej hodnoty bez recyklácie (FVOCI_R)
- Ocenenie s dopadom na výsledok pri použití aktuálnej hodnoty (FVPL), s ďalším rozdelením na Mandatorily Fair Value P&L (mFVPL) a Held for Trading (HFT).

Priradenie finančného majetku jednému z uvedených obchodných model sa vykonáva na manažérskej úrovni a vyplýva z toho, ako bude finančný majetok riadený za účelom dosiahnutia peňažných tokov:

- Obchodný model „držať“: prijatie zmluvných peňažných tokov s predajnými aktivitami, ktoré sú nezvyčajné a ktorých hodnota je nepatrná
- Obchodný model „držať a predaj“: prijatie zmluvných peňažných tokov na základe ich držby ako aj predaja
- Reziduálny obchodný model: všetky portfóliá, ktoré nie sú priradené k obchodnému modelu „držať“, prípadne obchodnému modelu „držať a predaj“. Do tejto skupiny predovšetkým patria obchodné portfóliá a portfóliá zariadením na základe aktuálnych hodnôt, prijatie zmluvných peňažných tokov je vedľajšie. Hlavným cieľom je maximalizácia peňažných tokov na základe kúpy a predaja.
- Druhé kritérium klasifikácie finančného majetku predstavujú vlastnosti iných peňažných tokov. Pri ich ocenení je rozhodujúce, či ide výhradne o úhrady úrokov a splátky neuhradenej istiny, tzv. kritérium SPPI. V zásade sa finančný nástroj považuje za nástroj v súlade s kritériom SPPI, ak jeho zmluvné peňažné toky zodpovedajú tokom jednoduchého úverového financovania príp. „basic lending arrangement“.
- Priradenie k obchodnému modelu sa vykonáva na báze portfóliá, kým kritérium SPPI sa v zásade kontroluje pre každý jednotlivý finančný nástroj, ktorý bol priradený k obchodnému modelu „držať“, prípadne k obchodnému modelu „držať a predaj“.
- Ocenenie na základe Amortised Cost (AC) predpokladá, že finančný majetok vykazuje peňažné toky zodpovedajúce kritériu SPPI a že bol priradený k portfóliu s obchodným modelom „držať“. Súvisiace účtovné postupy zodpovedajú doterajšej kategórii IAS 39 Loans and Receivables (LAR).
- Ocenenie aktuálnou hodnotou s neutrálnym dopadom na výsledok a s recykláciou (FVOCI_{MR}) sa používa na finančný majetok, ktorého peňažné toky rovnako zodpovedajú kritériu SPPI a ktoré boli priradené k portfóliu sa obchodným modelom „držať a predaj“. Súvisiace účtovné postupy zodpovedajú doterajšej kategórii IAS 39 Available for Sale (AFS).
- Následné ocenenie aktuálnou hodnotou a so zistením výkyvu hodnoty vo výkaze ziskov a strát (FVPL) musí byť povinne vykonané, ak finančný nástroj nebol priradený k jednému z vyššie

uvedených dvoch obchodných modelov alebo ak jeho peňažné toky nezodpovedajú SPPI. Táto oceňovacia trieda má tak podporný charakter. Ak teda nie je možné jednoznačné priradenie k jednej z dvoch oceňovacích kategórií, je potrebné využiť toto ocenenie. V rámci tejto oceňovacej triedy sa pri vykazovaní rozlišuje medzi finančnými nástrojmi držanými za účelom obchodovania (HFT) a ostatnými finančnými nástrojmi, ktorej sa povinne vykazujú s aktuálnou hodnotou a pri zistení výkyvu hodnoty vo výkaze ziskov a strát (mFVPL). Okrem toho existuje podľa opcie aktuálnej hodnoty (FVO) aj možnosť priradiť finančný majetok nie pri prijatí do mFVPL, ak je možné sa vyhnuť nezrovnalostiam pri oceňovaní (Accounting Mismatch).

Systematika pre oceňovanie finančného majetku vyplýva z priradenia do jednej z troch nižšie uvedených skupín:

- **Deriváty:**
Finančné nástroje, ktorých kritéria priradenia sa oproti IAS 39 nezmenili. Keďže deriváty nemajú pevné čiastky splatenia, odpadá následné ocenenie pokračujúcimi nadobúdacimi nákladmi (Amortised Cost). Na ocenenie sa teda vždy používa aktuálna hodnota spolu so zaúčtovaním výkyvu hodnoty podľa výkazu ziskov a strát. Ak deriváty nie sú spojené so zabezpečením (Hedge Accounting), musia byť priradené medzi obchodné aktíva (HFT).
- **Nástroje vlastného imania:**
Finančné nástroje, ktoré pri vydávajúcej spoločnosti zodpovedajú definícii vlastného imania podľa IAS 32. Keďže nástroje vlastného imania nevedú k pevne daným čiastkam splatenia, a keďže je s nimi len spojené právo na podiel, nie je kritérium SPPI splnené. Ocenenie pri použití AC alebo FVOCI_{mR} je vylúčené.
Pri prijatí nástroja vlastného imania však môže byť neodvolateľne rozhodnuté o tom, že budú tieto nástroje namiesto ocenené pri použití FVOCI bez recyklačnej metódy. Všetky výkyvy hodnoty sa evidujú vo vlastnom imaní a nie sú vykázané vo výkaze ziskov a strát ani pri odlive finančného nástroja (bez recyklácie). Toto právo voľby neplatí pri finančných nástrojoch, ktoré boli nadobudnuté so zámerom obchodovania alebo v rámci kúpy podniku ako podmenečná úhrada kúpnej ceny. Tieto nástroje musia byť povinne oceňované na základe FVPL.
- **Nástroje cudzieho kapitálu:**
Oceňovanie všetkých finančných nástrojov, ktoré nie sú deriváty v zmysle IFRS 9 a ktoré nezodpovedajú definícii vlastného imania podľa IAS 32, sa riadi podľa vyššie uvedených kritérií biznis modelov a SPPI príp. pri Accounting Mismatch podľa opcie aktuálnej hodnoty

Preto pre nástroje cudzieho kapitálu na aktívnej strane vyplývajú nasledovné možnosti následného ocenenia:

- Následné ocenenie pri použití AC je povinné, ak sa finančný nástroj na strane jednej drží len na dosiahnutie zmluvne dohodnutých peňažných tokov (obchodný model „držať“) a na

strane druhej ak zmluvne dohodnuté peňažné toky predstavujú výhradne úhradu úrokov a splátky v zmysle IFRS 9 (v súlade s SPPI).

- Následné ocenenie pri použití aktuálnej hodnoty s vykázaním výkyvov hodnoty vo vlastnom imaní s recykláciou (FVOCI_{mR}) je povinné, ak finančný nástroj patrí k obchodnému modelu „držať a predať“ a ak zmluvne dohodnuté peňažné toky predstavujú výhradne úhradu úrokov a splátky v zmysle IFRS 9 (v súlade s SPPI). Pri odlive finančného nástroja musia byť kumulované výkyvy hodnoty vykázané v OCI uvedené vo výkaze ziskov a strát (recyklácia).
- Následné ocenenie pri použití aktuálnej hodnoty s vykázaním výkyvov hodnoty vo výkaze ziskov a strát (FVPL) je povinné, ak finančný nástroj patrí k reziduálnemu obchodnému modelu.

Finančné záväzky sa oceňujú pokračujúcimi nadobúdacimi nákladmi. Okrem toho existuje možnosť použiť opciu aktuálnej hodnoty. Finančné záväzky držané za účelom obchodovania ako aj všetky deriváty musia byť vykázané v súvahe vo vlastnej položke a ocenené s dopadom na výsledok aktuálnou hodnotou.

Podľa IFRS 9 vedú podstatné úpravy zmlúv týkajúce sa finančného majetku k tomu, že starý finančný nástroj je bilančne vyradený a že sa priraduje nový finančný majetok. Isté zmeny zmluvných podmienok napr. v dôsledku opatrení Forbearance alebo reštrukturalizácii, medzi dlžníkmi a bankou môžu viesť k vyradeniu z bilančovania. Podstatná zmena zmluvných podmienok finančného nástroja medzi existujúcim dlžníkom a bankou vedie k vyradeniu pôvodného finančného majetku a oceneniu nového finančného nástroja.

Nepodstatné úpravy sa týkajú zmien zmlúv, napr. pri nepodstatnej úprave (pevnej) zmluvnej úrokovej sadzby. V prípade nepodstatných úprav musí byť účtovná hodnota nanovo zistená na základe pozmenených odhadovaných peňažných tokov a pôvodnej účtovnej hodnoty. Úprava účtovnej hodnoty je vykazovaná s dopadom na výsledok (viď poznámku v bode 18).

Impairment

Uplatňovanie štandardov IFRS 9 viedlo k podstatnej zmene bilančovania očakávaných rizík výpadku pri splácaní úverov (riziková prevencia), nakoľko bol model Incurred-Loss-Modell podľa IAS 39 nahradený modelom Expected-Credit-Loss-Modell (ECL). IFRS 9 predpokladá, že má byť vytvorená opravná položka pre ECL pre všetky úvery, mimosúvahové obchody a finančné záruky, ktoré nie sú oceňované podľa FVPL. Na rozdiel od IAS 39 sa riziková prevencia nevytvára už pri vzniku konkrétnej straty. Skôr sa pre každý finančný nástroj, ktorý sa má oceňovať podľa AC alebo FVOCI_{mR}, vytvára už pri prijatí očakávaná strata na jeden rok (12 Month Expected Loss) vo forme rizikovej prevencie. Ak dôjde k podstatnému navýšeniu rizika výpadku, avšak ešte nedôjde k výpadku, musí byť riziková prevencia vytvorená vo výške očakávaných strát počas celej zostatkovej doby platnosti (Lifetime Expected Loss). V prípa-

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

de výpadku musí byť riziková prevencia vytvorená pre všetky straty očakávané počas zostatkovej doby platnosti na základe odhadovaných a ešte očakávaných peňažných tokov, pričom sa úrokový výnos vypočítava na základe čistej účtovnej hodnoty. Vo vzťahu k vypadnutým, avšak nepodstatným požiadavkám sa na strane druhej na základe interných parametrov vytvorí paušálna opravná položka prípadne rezerva.

Zisťovanie očakávaných úverových strát je založené na priradení finančných nástrojov a mimosúvahových úverových príslubov ako aj finančných záruk do troch stupňov. Stupeň č. 1 a 2 pritom zahŕňajú finančné nástroje, ktoré nevykazujú žiadne kritériá výpadkov. Stupeň č. 3 Obsahuje finančné nástroje, ktoré boli identifikované ako vypadnuté (Default). Finančné nástroje, ktoré vypadli už v momente prísunu obchodu, (Purchased or Originated Credit-Impaired Financial-Assets, POCI), nie sú priradované do žiadnej z kategórií, ale sú vykazované osobitne.

V zásade sa každý finančný nástroj pri prvom prijatí zaraďuje do stupňa číslo 1 (výnimka POCI). Okrem toho stupeň číslo 1 obsahuje všetky obchody, ktoré vykazujú nízke riziko výpadku. Nízke riziko výpadku je dané v prípadoch, kedy je interný rating bonity v investičnom pásme (rating 2,8 alebo lepší). Prevencia pre obchody zo stupňa číslo 1 je vo výške očakávanej úverovej straty na obdobie nasledujúcich dvanástich mesiacov (12-month Expected Credit Loss, 12-m ECL).

V rámci stupňa číslo 2 sa zobrazujú finančné nástroje, ktorých riziko výpadku sa od momentu prijatia výrazne zvýšilo a ktoré nie sú zaradené ako prípady s nízkym rizikom výpadku. Základom pre vytvorenie opravnej položky alebo rezervy v rámci tohto stupňa je očakávaná úverová strata za celé zostatkové obdobie platnosti (Lifetime Expected Credit Loss, LECL).

Vo vzťahu k vypadnutým finančným nástrojom zo stupňa číslo 3 rovnako vytvára LECL na základe individuálnych odhadov peňažných tokoch opravnú položku prípadne rezervu.

Na finančné nástroje klasifikované ako POCI sa v momente ich prijatia nevytvára opravná položka ani rezerva. Oceňovanie sa vykonáva v aktuálnej časovej hodnote. Pri následnom ocenení zodpovedá prevencia kumulovanej zmeny LECL od momentu prijatia. Finančné nástroje klasifikované ako POCI ostávajú až do ich vyradenia v rámci tohto oceňovacieho prístupu. Aj v prípade zlepšenia ratingu ostáva LECL meradlom pre ďalšie ocenenie.

S ohľadom na finančný majetok priradený do stupňa číslo 1 a 2 sa zisťujú úrokové výnosy podľa efektívnych úrokov na základe hrubej účtovnej hodnoty. Úrokové výnosy za finančný majetok zo stupňa číslo 3 sa zisťujú podľa efektívnych úrokov na základe čistej účtovnej hodnoty (pri odpočítaní rizikovej prevencie).

Ohľadom podrobného výpočtu odkazujeme na poznámku v bode číslo 36.

Hedge Accounting

Koncern Commerzbank sa rozhodol naďalej používať predpisy na bilancovanie zabezpečovacích vzťahov (Hedge Accounting) podľa IAS 39 po prevzatí IFRS 9.

Ohľadom ďalších podrobností o konečnom prevode z 31. decembra 2017 podľa IAS 39 do 1. januára 2018 podľa IFRS 9 odkazujeme na poznámku v bode číslo 5.

(3) Podstatné zásady a neistoty pri odhadoch

Podstatné zásady

Účtovníctvo koncernu Commerzbank sa vyhotovuje podľa jednotných metód bilancovania a oceňovania platných v koncerne, ktoré sú vysvetlené v nasledujúcich poznámkach.

Koncernová závierka je založená na zásade pokračovania obchodnej činnosti spoločnosti (Going Concern). Finančný majetok a záväzky sa oceňujú zásadne nadobúdacimi nákladmi, ibaže by štandardy IFRS vyžadovali iné oceňovanie. Tým sú dotknuté najmä finančné nástroje podľa IAS 39, nehnuteľnosti ako finančné investície a majetok určený na predaj.

Výnosy a náklady sa s dopadom na výsledok vykazujú v období, ku ktorému z hospodárskeho ohľadu patria. Úroky vykazujeme pri zohľadnení všetkých zmluvných dohôd súvisiacich s finančným majetkom alebo záväzkami podľa obdobia v úrokových prebytkoch, alebo ak vyplývajú z obchodov vrátane ich refinancovania, v rámci výsledku obchodnej činnosti. Výnosy z dividend sa vyberajú až vtedy, ak existuje príslušný právny nárok. Provízie výnosy a náklady v provízijských prebytkoch evidujeme na strane jednej podľa metódy pre príslušné finančné nástroje, na strane druhej podľa ich účelu. Provízie za výkony, ktoré boli poskytnuté v istom období, sa vykazujú za obdobie ich poskytnutia. Poplatky súvisiace s úplným poskytnutím istých služieb sa vyberajú v čase úplného poskytnutia služieb. Provízie závislé od výkony sa zohľadňujú po splnení kritérií na poskytnutie výkonov. Provízie z obchodov sú vykazované vo výsledku z obchodnej činnosti.

Náklady na cudzí kapitál, ktoré priamo súvisia s nadobudnutím, výstavbou alebo výrobou podstatných hnutelných alebo nehnuteľných majetkových hodnôt, sú v zásade aktivované. Predpokladom je, aby obdobie na zabezpečenie použiteľnosti majetku bolo najmenej 12 mesiacov.

V zásade sa majetok a dlhy vykazujú v súvahe v brutto čiastkach. Podľa IAS 32.42 sa finančný majetok a záväzky voči rovnakému obchodnému partnerovi navzájom započítajú a v súvahe sa vykazujú v ich zostatkovej výške, ak existuje žalovateľný nárok na zápočet čiastok a obchody na netto báze alebo majetok boli realizované súčasne s úhradou záväzku. Okrem započítania pozitívnych a negatívnych trhových hodnôt z derivátov sa to dotýka aj započítania pohľadávok a záväzkov z Reverse Repos a Repos (penzijné obchody s cennými papiermi).

Na úplnú konsolidáciu ako aj ocenenie metódou vlastného imania v koncernej závierke sa použijú závierky pripravené k 31.

decembri 2018. S ohľadom na spoločnosti oceňované metódou vlastného imania používame v jednotlivých prípadoch poslednú dostupnú a preverenú ročnú závierku, ak v momente zostavenia koncernovej závierky za bežný obchodný rok ešte nie je k dispozícii aktuálna ročná závierka spoločnosti.

Dcérske spoločnosti a spoločnosti oceňované metódou vlastného imania, ktoré majú byť podľa zámeru predané a ktoré budú pravdepodobne predané do jedného roka, budú až do úplného prevodu podielov v súlade s IFRS 5 v príslušných súvahových položkách a poznámkach (viď poznámky 53, 54 a 55) ako aj vo výkaze zmien vlastného kapitálu vykazované osobitne.

Hodnotenie krátkodobej a dlhodobej platnosti všetkých súvahových položiek je obsiahnuté v poznámke 42. Zostatkové doby platnosti sa v koncerne Commerzbank uvádzajú pre všetky finančné nástroje, pre ktoré existujú zmluvné doby platnosti.

Peňažný majetok a dlhy znejúce na cudziu menu sa prepočítavajú na základe denného kurzu platného v deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy. Realizované náklady a výnosy sa vyúčtávajú v zásade na základe denného kurzu platného v deň realizácie.

Na prepočty nákladov a výnosov je možné využiť aj priemerné kurzy, ak kurzy platné rozhodujúci deň nevykazujú výrazné výkyvy. Náklady a výnosy so zabezpečenými kurzami prepočítava sme na základe týchto zabezpečených kurzov. Náklady a výnosy vyplývajúce z prepočtu bilančných položiek sa v zásade vykazujú vo výsledku majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou.

Výsledky z prepočtu ziskov a strát z nepeňažných položiek vykazujeme podľa zaevidovania ziskov a strát buď s dopadom na výsledok vo výkaze ziskov a strát alebo bez dopadu na výkaz vo vlastnom kapitáli.

Prepočet závierok konsolidovaných dcérskych spoločností a spoločností oceňovaných metódou vlastného imania, ktoré boli vyhotovené v cudzej mene, sa s ohľadom na výnosy a náklady vykonáva v zásade na základe výmenného kurzu platného v deň realizácie obchodu. Za účelom zjednodušenia môže byť na prepočet použitý aj kurz, ktorý predstavuje hodnotu približujúcu sa kurzu platnému v deň realizácie obchodu, napríklad priemerný kurz za dané obdobie. Všetky rozdiely vyplývajúce z prepočtu musia byť ocenené ako osobitná súčasť vlastného kapitálu v rezerve z menových prepočtov, a to neutrálne voči výsledku. Zisky a straty z prepočtov z kapitálovej konsolidácie takisto vykazujeme neutrálne voči výsledku ako súčasť vlastného kapitálu v rezerve z menových prepočtov. V čase predaja tohto majetku sa rozdiely z prepočtu s dopadom na výsledku uvádzajú v rámci výsledku z finančnej činnosti. Aj pri čiastočnom splatení kapitálu v cudzej mene, ktoré nevedie k definitívnej konsolidácii spoločností, je pomerný dopad na rezervu z menových prepočtov evidovaný s dopadom na výsledok.

Neistoty pri odhadoch

Koncernová závierka obsahuje hodnoty, ktoré sme zistili pri použití odhadov a domnienok. Použité odhady a domnienky sú založené na historických skúsenostiach a ostatných faktoroch, ako napríklad

plánovanie a – podľa dnešného posúdenia – pravdepodobné očakávania a prognózy budúcich udalostí. Odhady a hodnotenia ako aj príslušné faktory hodnotenia a postupy pri odhadoch podliehajú pravidelným analýzám a zároveň sa porovnávajú so skutočnými udalosťami. Podľa nášho názoru sú používané parametre správne a zrozumiteľné. Napriek tomu sa môžu skutočné výsledky odlišovať od odhadov.

Neistota pri odhadoch vzniká okrem iného aj pri zisťovaní aktuálnych hodnôt, prípadne očakávaných platobných tokov finančných nástrojov a v rámci rizikovej prevencie. Vo vzťahu k rizikovej prevencii odkazujeme na výročnú správu koncernu. Neistota odhadov vzniká pri zisťovaní penzijných záväzkov ako aj obchodnej a firemnej hodnoty a trhových hodnôt nehnuteľností vykazovaných ako finančné investície ako aj pri bilancovaní rezerv na daňové prevádzkové riziká.

Oceňovanie penzijných záväzkov sa vykonáva pri použití metódy na výpočet súčasnej hodnoty penzijných nárokov v rámci plánov starobného zabezpečenia. Pri oceňovaní týchto záväzkov musia byť definované domnienky týkajúce sa dlhodobého trendu vývoja platov a dôchodkov ako aj o priemernej životnosti. Zmeny odhadov z roka na rok ako aj odchýlky voči skutočným ročným efektom sú zobrazené v poistnomatematických ziskoch/stratách (dopady zmien parametrov viď poznámka 62).

Skúška zachovania hodnoty obchodnej a firemnej hodnoty sa vykonáva každý rok, a to na základe uznávanej metódy výnosovej hodnoty. Pritom sa použijú očakávané budúce prebytky z manažérskeho plánovania. Analýza neistôt pri odhadoch použitých na stanovenie obchodnej a firemnej hodnoty príp. príslušnej časovej hodnoty (Fair Values) finančných nástrojov sa nachádza v poznámke 40 a 49.

Bilancovanie rezerv na daňové prevádzkové riziká zohľadňuje aktuálne poznatky z prebiehajúcich daňových kontrol a jurisdikcie (viď poznámka 57).

Ďalej existujú neistoty pri odhade, ktorý sa vykonáva v prípade vytvárania aktívnych latentných daní.

Domnienky a parametre, ktoré tvoria základ pre vykonané ocenenia, sú založené na vecnom hodnotení manévrovacieho priestoru zo strany manažmentu. To sa týka predovšetkým primeraného výberu a použitia parametrov, domnienok a modelovacích techník pri oceňovaní tých finančných nástrojov, pre ktoré nie sú k dispozícii trhové ceny alebo porovnateľné parametre, ktoré by boli zistené na trhu. Ak odlišné oceňovacie modely vedú k celej šírke rôznych potenciálnych ocenených hodnôt, manažment rozhodne o výbere modelu, ktorý bude použitý.

Na hodnotenie situácie používa manažment nasledovné podstatné skutočnosti:

- Zníženie hodnoty úverov a tvorba rezerv pre mimosúvahové záväzky v úverových obchodoch (najmä výber rozhodovacích kritérií alebo hodnotenie zachovania hodnoty zábezpek, viď poznámku 36).

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

- Test zachovania hodnoty ostatného finančného majetkov ako aj finančných nástrojov oceňovaných podľa metódy vlastného imania ako aj finančných nástrojov určených na predaj (tu najmä výber kritérií, na základe ktorých má byť stanovené zníženie hodnoty; viď poznámku 54).
- Test zachovania hodnoty nefinančného majetku ako aj hodnoty firmy a ostatného majetku (tu najmä stanovenie kritérií na zistenie cieľovej čiastky, viď poznámku 49 a 50).
- Test zachovania hodnoty latentných nárokov na daň z výnosu podľa IAS 12.24 nasl. (tu najmä stanovenie metodiky, od ktorej bude odvodené daňové plánovanie a hodnotená pravdepodobnosť vzniku budúcich daňových udalostí; viď poznámku 56 a 57) ako aj predstavenie daňových rizikových položiek. Použiteľnosť daňových nárokov sa posudzuje predovšetkým na základe budúceho daňového výnosu nového potenciálu, ktorý vyplýva z viacročného plánovania.
- Tvorba rezerv na neisté záväzky (viď poznámku 62).
- Ocenenie právnych rizík (viď poznámku 64).

(4) Úpravy

V obchodnom roku 2018 bola na základe chybného menového prepočtu internej emisie vydané vo švajčiarskych frankoch spätne vykonaná korektúra konsolidácie dlhov. K 1. januáru 2017 poklesli rezervy zo zisku o 2 mil. eur a v primeranom rozsahu sa zvýšili finančné záväzky – Amortised Cost. V obchodnom roku 2017 poklesol výsledok finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou časovou hodnotou o 9 mil. eur a v primeranom rozsahu sa zvýšili finančné záväzky – Amortised Cost. Výsledok koncernu poklesol o 9 mil. eur a výsledok na akciu o 0 eur. K 31. decembru 2017 pokleslo vlastné imanie celkovo o 11 mil. eur a v primeranom rozsahu sa zvýšili finančné záväzky – Amortised Cost.

V obchodnom roku 2017 boli vykonané pre dva dlhopisy vydané v cudzej mene nesprávne úrokové odlišenia. Tieto boli spätne korigované, v dôsledku čoho k 1. januáru 2017 poklesli rezervy zo zisku o 5 mil. eur, finančné záväzky – Amortised Cost sa naproti tomu zvýšili o 7 mil. eur a latentné nároky na daň z výnosov sa zvýšili o 2 mil. eur. V obchodnom roku 2017 sa zvýšili úrokové náklady o 9 mil. eur a v primeranom rozsahu sa zvýšili finančné záväzky – Amortised Cost. Okrem toho poklesli dane z výnosov a príjmov o 3 mil. eur a v primeranom rozsahu sa zvýšili latentné nároky na daň z výnosov. Výsledok koncernu poklesol o 6 mil. eur a výsledok na akciu o 0 eur. K 31. decembru 2017 pokleslo vlastné imanie celkovo o 11 mil. eur. Latentné nároky na daň z výnosov sa zvýšili o 5 mil. eur, rovnako sa zvýšili finančné záväzky – Amortised Cost o 16 mil. eur.

Na základe chyby pri výpočte latentných daní za predchádzajúci rok bola táto chyba spätne opravená. V dôsledku toho sa k 1. januáru 2017 zvýšili saldované latentné nároky na daň z výnosov o 16 mil. eur a primerane sa zvýšila aj rezerva zo zisku. Tieto úpravy nemali dopad na výsledok koncernu a výsledok na akciu.

V obchodnom roku 2017 bol ako základ v rámci testov Impairment klientskeho kmeňa aktivovaného z kúpy Dresdner Bank použitý nesprávny výpočet kapitálových nákladov na segment firemných klientov. Použitie správnych kapitálových nákladov viedlo k úprave, v dôsledku ktorej poklesol nehnuteľný majetok o 18 mil. eur a v primeranom rozsahu sa zvýšili aj administratívne náklady. Dane z príjmov a výnosov poklesli o 6 mil. eur a v primeranom rozsahu aj latentné nároky na daň z výnosov. K 31. decembru 2017 pokleslo vlastné imanie a vlastné imanie celkovo o 13 mil. eur a výsledok na akciu o 0,01 eur.

Okrem toho bola opravená chyba v poznámke číslo 42 (Lehoty splatnosti majetku a dlhov). K 31. decembru 2017 neboli v tejto poznámke vykázané dodávateľské záväzky z prázdnych predajov cenných papierov ani negatívne trhové hodnoty z deriváty iných zabezpečovacích nástrojov, ktoré boli teraz doplnené. Okrem toho sa deriváty z kategórie Held for Trading vykazujú v aktívach ako aj pasívach v krátkom časovom pásme, nakoľko to odzrkadľuje interné riadenie obchodných aktív.

Na základe opravy chyby boli v poznámke číslo 6 upravené údaje týkajúce sa leasingového prenajímateľa v rámci finančného lízingu. K 31. decembru 2017 neboli pohľadávky z finančného lízingu v rámci koncernu vo výške 1 807 mil. eur doteraz v tejto poznámke zohľadnené a teraz do nej boli pridané. Úpravy sa dotýkajú len tejto poznámky, dopady na súvahu, celkové výsledky a výsledok na akciu neboli zaznamenané.

Ďalej bola retrospektívne k 31. decembru 2017 v poznámke číslo 40 (IFRS 13 Oceňovacie hierarchie a informačné povinnosti) vykonaná úprava aktuálnej hodnoty zaknihovaných dlhových nástrojov z kategórie Loans and Receivables vo výške 0,1 miliárd EUR. Ďalšia spätná oprava v tejto poznámke sa dotýkala nástrojov vlastného imania z kategórie Available for Sale. Imanie vo výške 0,3 miliárd EUR bolo presunuté z 1. do 3. úrovne. Okrem toho boli v rozsahu 0,4 miliárd EUR z 3. úrovne do 2. úrovne presunuté deriváty z kategórie HFT. Úpravy sa dotýkajú len tejto poznámky, dopady na súvahu, celkové výsledky a výsledok na akciu neboli zaznamenané.

Na základe zlepšenia metodiky oceňovania za účelom zistenia aktuálnej hodnoty pôžičiek a pohľadávok z kategórie Loans and Receivables boli upravené údaje za predchádzajúci rok v poznámke číslo 40 (IFRS 13 Oceňovacie hierarchie a informačné povinnosti). Metodika teraz zohľadňuje za každý jednotlivý obchod kalibračnú konštantu vrátane ziskovej marže, ktorá zabezpečuje, aby vyplatená čiastka zodpovedala aktuálnej hodnote pri prijatí obchodu. Ďalej sa pri zisťovaní aktuálnej hodnoty podľa nových pravidiel zohľadňujú náklady na refinancovanie Commerzbank. K 31. decembru 2017 bola spätne vykonaná úprava o 0,6 miliárd eur, ktorá viedla k zvýšeniu aktuálnej hodnoty pôžičiek a pohľadávok. Na základe doterajšej metódy oceňovania bola aktuálna hodnota v momente transformácie dňa 30. septembra 2018 nižšia o 3,7 miliardy eur. Úpravy sa dotýkajú len tejto poznámky, dopady na

súvahe, celkové výsledky a výsledok na akciu neboli zaznamenané.

Výsledok z úbytku finančného majetku oceneného pri použití pokračujúcich nadobúdacích nákladov bol ako položka v rámci výsledného rizika odobratý a teraz sa vykazuje ako položka v rámci ostatného výsledku z finančných nástrojov. Z toho vyplýva presnejšie zobrazenie, pričom dochádza aj dôslednému oddeleniu oceňovacích a realizačných komponentov týkajúcich sa finančných nástrojov oceňovaných Amortised Cost a Fair Value OCI. Porovnateľné údaje za tri štvrtroky obchodného roka boli v primeranom rozsahu upravené. Dopady na celkové výsledky a výsledok na ak-

ciu neboli zaznamenané. Okrem toho sme v rámci výkazu ziskov a strát rozdelili položku „Úrokové výnosy“ do „Úrokové výnosy vypočítané metódou efektívnych úrokov“ a „Úrokové výnosy nevypočítané metódou efektívnych úrokov“.

Okrem toho boli údaje za predchádzajúci rok z výkazu ziskov a strát za zrušenú obchodnú oblasť EMC upravené podľa zadania IFRS 5 (viď poznámka číslo 53).

V nasledujúcich tabuľkách sú zobrazené úpravy vykonané v súvahe k 31. decembru 2016, ktorá zodpovedá údajom k 1. januáru 2017:

Aktíva Mil. €	zverejnená koncernová závierka 31.12.2016	úpravy	upravená koncernová závierka 31.12.2016
Latentné nároky z dane z výnosov	3 035	18	3 053
Celkom	480 436	18	480 454

Pasíva Mil. €	zverejnená koncernová závierka 31.12.2016	úpravy	upravená koncernová závierka 31.12.2016
Finančné záväzky – Amortised Cost	343 798	9	343 807
Vlastné imanie	29 573	9	29 583
Upísané imanie	1 252	–	1 252
Kapitálová rezerva	17 192	–	17 192
Rezervy zo zisky	11 117	9	11 126
Ostatné rezervy (s recykláciou)	– 1 014	–	– 1 014
Celkom pred menšinovými podielmi	28 547	9	28 556
Menšinové podiely	1 027	–	1 027
Celkom	480 436	18	480 454

V nasledujúcich tabuľkách sú zobrazené úpravy vykonané vo výkaze ziskov a strát za obchodný rok 2017 a súvahe k 31. decembru 2016.

Mil. €	zverejnená koncernová závierka 31.12.2017	úpravy	upravená koncernová závierka 31.12.2017
Nehnuteľný majetok	3 312	– 18	3 294
Latentné nároky z dane z výnosov	2 950	21	2 970
Celkom	452 493	2	452 495

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Mil. €	zverejnená koncernová závierka 31.12.2017	úpravy	upravená koncernová závierka 31.12.2017
Finančné záväzky – Amortised Cost	341 260	27	341 287
Latentné nároky z dane z výnosov	34	-6	28
Vlastné imanie	30 041	-19	30 022
Upísané imanie	1 252	-	1 252
Kapitálová rezerva	17 192	-	17 192
Rezervy zo zisky	11 249	-19	11 230
Ostatné rezervy (s recykláciou)	-817	-	-817
Celkom pred menšinovými podielmi	28 877	-19	28 858
Menšinové podiely	1 164	-	1 164
Celkom	452 493	2	452 495

Úpravy vo výkaze ziskov a strát obsahujú okrem vyššie uvede-
ných opráv aj úpravy porovnateľných údajov za zrušenú obchodnú
oblasť EMC podľa IFRS 5 (viď poznámka číslo 53).

Mil. €	zverejnená koncernová závierka 1.1.- 31.12.2017	úpravy podľa IAS 8	úpravy – zrušená obchodná oblasť ¹	upravená koncernová závierka 1.1.- 31.12.2017
Úrokové výnosy	8 423	-	-85	8 338
Úrokové náklady	4 222	9	-188	4 043
Úrokový prebytok	4 201	-9	103	4 295
Výnosy z dividend	106	-	-	106
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-781	-	-	-781
Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia	-76	-	-	-76
Provízne výnosy	3 923	-	-21	3 902
Provízne náklady	745	-	-35	710
Provízny prebytok	3 178	-	14	3 192
Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou	1 092	-10	-485	598
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	-86	-	2	-85
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	259	-	-16	244
Výsledok bežnej činnosti spoločností oceňovaných metódou vlastného imania	23	-	-	23
Výsledok ostatnej činnosti	465	-	1	466
Administratívne náklady	7 079	18	-263	6 834
Náklady na reštrukturalizáciu	808	-	-	808
Výsledok pokračujúcich obchodných oblastí pred zdanením	495	-37	-118	341
Dane z príjmu a výnosov	245	-9	-21	215
Výsledok pokračujúcich obchodných oblastí po zdanení	250	-28	-96	126
Výsledok zrušenej obchodnej oblasti po zdanení	-	-	96	96
Výsledok koncernu	250	-28	0	222
Výsledok koncernu pripadajúci na menšinové podiely	94	-	-	94
Výsledok koncernu pripadajúci na akcionárov Commerzbank	156	-28	0	128

¹ Obchody EMC predané spoločnosti Sociétés Générale (viď poznámka 53).

(5) Prevod účtovných hodnôt a vlastného imania pri použití IFRS 9

V nasledujúcich tabuľkách sa nachádza prevod účtovných hodnôt k 31. decembru 2017 na základe predpisov IAS-39 na účtovné hodnoty k 1. januáru 2018 podľa IFRS 9. V otvárací súvahe k 1. januáru 2018 bol na rozdiel od zobrazenia v poznámke číslo 74 vo výročnej správe za rok 2017 upravené vlastné imanie o 11 mil. eur (z toho: 30 mil. eur dopad prvotného použitia IFRS 9 a –19 mil. eur na základe spätných úprav, viď poznámka číslo 4).

Spätne k 1. januáru 2018 boli Preferred Shares vo výške 38 mil. eur na poskytovateľovi kreditných kariet, ktoré boli doteraz vykazované ako Nástroje vlastného imania, preradené z kategórie FVOCI (bez

recyklácie) do kategórie mFVPL, nakoľko podľa IAS 32 nie sú klasifikované ako Nástroje vlastného imania, a preto musia byť zobrazené ako nástroje cudzieho kapitálu. Preferred Shares nespĺňajú kritérium SPPI, a preto musia byť priradené do kategórie mFVPL. Z toho vyplýnu posun v otvárací súvahe v rozsahu 10 mil. eur medzi rezervami zo zisku a ostatnými rezervami. Ďalej boli spätne k 1. januáru 2018 preradené Reverse Repos vo výške 783 Mio. z kategórie AC do kategórie mFVPL, nakoľko sa pre ne používa reziduálny obchodný model. Okrem toho boli spätne prevedené úvery vo výške 112 mil. eur v rámci dcérskej spoločnosti z kategórie AC do kategórie mFVPL, nakoľko nebolo splnené kritérium SPPI. V dôsledku toho sa oproti pôvodnej otvárací súvahe znížili začiatkové stavy pre riziková prevenciu podľa IFRS 9 o 5 mil.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

a) Prevod finančného majetku

Aktíva Mil. €	Vykáza nie IAS 39	Účtovná hodnota IAS 39 31.12.2017 ¹	Vykázanie IFRS 9	Úpravy ²	Reklasifiká cia	nové ocenenie	Účtovná hodnota IFRS 9 1.1.2018
Pokladňa a vklady		55 733		–	55 733	–	55 733
	LAR	–	AC	–	55 222	–	55 222
	LAR	–	mFVPL	–	511	–	511
Finančný majetok – Loans and Receivables		265 712		–	265 712	–3	265 709
Pôžičky a pohľadávky		241 708		–	241 708	–293	241 415
	LAR	–	AC	–	232 225	–200	232 025
	LAR	–	FVOCI _{mR}	–	2 027	2	2 029
	LAR	–	mFVPL	–	7 456	–95	7 360
Zaknihované dlhové nástroje		24 004		–	24 004	290	24 294
	LAR	–	AC	–	22 420	298	22 718
	LAR	–	FVOCI _{mR}	–	1 352	3	1 354
	LAR	–	mFVPL	–	232	–11	221
Finančný majetok – Available for Sale		31 155		–	31 155	599	31 753
Zaknihované dlhové nástroje		30 661		196	30 857	599	31 456
	AFS	–	AC	–	9 003	599	9 602
	AFS	–	FVOCI _{mR}	–	21 498	–	21 498
	AFS	–	mFVPL	–	356	–	356
Nástroje vlastného imania		493		–196	297	–	297
	AFS	–	FVOCI _{oR}	–	30	–	30
	AFS	–	mFVPL	–	267	–	267
Finančný majetok – Opcia Fair Value		23 745		–	23 745	–	23 745
Pôžičky a pohľadávky	FVO	23 000	mFVPL	–	23 000	–	23 000
Zaknihované dlhové nástroje		393		352	746	–	746
	FVO	–	FVOCI _{mR}	–	293	–	293
	FVO	–	mFVPL	–	452	–	452
Nástroje vlastného imania		352		–352	–	–	0
	FVO	–	FVOCI _{oR}	–	–	–	–
	FVO	–	mFVPL	–	–	–	–
Finančný majetok – Held for Trading		63 666		–	63 666	–1 980	61 686
Pôžičky a pohľadávky	HFT	1 080	HFT	–	1 080	–	1 080
Zaknihované dlhové nástroje		2 955		2 364	5 319	–	5 319
	HFT	–	mFVPL	–	970	–	970
	HFT	–	HFT	–	4 349	–	4 349
Nástroje vlastného imania	HFT	11 302	HFT	–2 364	8 938	–	8 938
Deriváty a ostatné	HFT	48 328	HFT	–	48 328	–1 980	46 349
Úprava hodnoty z Portfolia Fair Value Hedges		153		–	153	–0	153
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov		1 464		–	1 464	–1	1 463
Podiely na spoločnostiach ocenených metódou vlastného imania		181		–	181	–	181
Nehnuteľný investičný majetok		3 294		–	3 294	–	3 294
Hnuteľný majetok		1 600		–	1 600	–	1 600
Nehnuteľnosti ako finančné investície		16		–	16	–	16
Dlhodobý majetok určený na predaj a majetok z predajných skupín		78		–	78	0	78
Skutočné nároky na daň z výnosov		767		–	767	–	767
Latentné nároky na daň z výnosov		2 970		–	2 970	62	3 032
Ostatné aktíva		1 961		–	1 961	–	1 961
Celkom		452 495		–	452 495	–1 323	451 171

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn.4).

² Úprava je nevyhnutná, nakoľko na základe IFRS 9 sa vlastné a cudzie imanie vykazuje na základe kapitálu emitenta. Podiely na fondoch a úžitkové práva ako aj Preferred Shares na poskytovateľovi kreditných kariet je, ktoré boli doteraz vykazované v rámci položky Nástroje vlastného imania, boli priradené medzi zaknihované dlhové nástroje a do oceňovacích kategórií mFVPL alebo HFT.

Aktíva Mil. €	Vykázanie IAS 39	Účtovná hodnota IAS 39 31.12.2017	Vykázanie IFRS 9	Reklasifiká cia	nové ocenenie	Účtovná hodnota IFRS 9 1.1.2018
Pokladňa a vklady						
				do: Zaknihované dlhové nástroje – mFVPL	-511	-511
Celkom	LAR	55 733	AC		-511	55 222
Finančný majetok – Amortised Cost						
				z: Pôžičky a pohľadávky – LAR	232 225	232 025
				z: Zaknihované dlhové nástroje – LAR	22 420	22 718
				z: Zaknihované dlhové nástroje – AFS	9 003	9 602
Celkom	n/a	-	AC		263 649	264 345
Finančný majetok – Loans and Receivables						
				do: Pôžičky a pohľadávky – AC	-232 225	-232 225
				do: Pôžičky a pohľadávky – FVOCI _{mR}	-2 027	-2 027
				do: Pôžičky a pohľadávky – mFVPL	-7 456	-7 456
				do: Zaknihované dlhové nástroje – AC	-22 420	-22 420
				do: Zaknihované dlhové nástroje – FVOCI _{mR}	-1 352	-1 352
				do: Zaknihované dlhové nástroje – mFVPL	-232	-232
Celkom	LAR	265 712	n/a		-265 712	n/a
Finančný majetok – Fair Value OCI						
				z: Pôžičky a pohľadávky – LAR	2 027	2 029
				z: Zaknihované dlhové nástroje – LAR	1 352	1 354
				z: Zaknihované dlhové nástroje – AFS	21 498	21 498
				z: Nástroje vlastného imania – AFS	30	30
				z: Zaknihované dlhové nástroje – FVO	293	293
Celkom	n/a	-	FVOCI		25 200	25 205
Finančný majetok – Available for Sale						
				do: Zaknihované dlhové nástroje – AC	-9 003	-9 003
				do: Zaknihované dlhové nástroje – FVOCI _{mR}	-21 498	-21 498
				do: Zaknihované dlhové nástroje – mFVPL	-356	-356
				do: Nástroje vlastného imania – FVOCI _{oR}	-30	-30
				do: Nástroje vlastného imania – mFVPL	-267	-267
Celkom	AFS	31 155	n/a		-31 155	n/a
Finančný majetok – Opcia Fair Value						
				do: Pôžičky a pohľadávky – mFVPL	-23 000	-23 000
				do: Zaknihované dlhové nástroje – FVOCI	-293	-293
				do: Zaknihované dlhové nástroje – mFVPL	-452	-452
Celkom	FVO	23 745	FVO		-23 745	-
Finančný majetok – Mandatorily Fair Value P&L						
				z: Hotovosť a vklady – LAR	511	511
				z: Pôžičky a pohľadávky – LAR	7 456	7 360
				z: Zaknihované dlhové nástroje – LAR	232	221
				z: Zaknihované dlhové nástroje – AFS	356	356
				z: Nástroje vlastného imania – AFS	267	267
				z: Pôžičky a pohľadávky – FVO	23 000	23 000
				z: Zaknihované dlhové nástroje – FVO	452	452
				z: Zaknihované dlhové nástroje – HFT	970	970
Celkom	n/a	-	mFVPL		33 244	33 138
Finančný majetok – Held for Trading						
				do: Pôžičky a pohľadávky – mFVPL	-	-1 980
				do: Zaknihované dlhové nástroje – mFVPL	-970	-970
Celkom	HFT	63 666	HFT		-970	60 716
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges						
		153			153	153
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov						
		1 464			1 464	1 463

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Nižšie popisujeme podstatné dopady, ktoré sú obsiahnuté v prevodnej tabuľke pre finančný majetok. Pre všetky nové ocenenia boli zohľadnené príslušné latentné daňové efekty, nižšie uvedené údaje vzťahujúce sa na vlastné imanie sú zobrazené pred latentnými daňami.

Do oceňovacej kategórie AC (IFRS 9) boli preskupené cenné papiere vydané verejnými rozpočtami v eurozóne vo výške 9,0 miliárd eur, ktoré boli doteraz v kategórii IAS-39 AFS a boli oceňované aktuálnou hodnotou s neutrálnym dopadom na výsledok, keďže sa na ne vzťahuje obchodný model „držať“. V dôsledku toho sa účtovná hodnota tohto majetku zvýšila o 0,6 miliárd eur a vlastné imanie sa zvýšilo o 0,6 miliárd eur.

Ak by po uplatnení IFRS 9 k 1. januáru 2018 nebolo toto portfóliom zaradené do oceňovacej kategórie AC, v priebehu obchodného roka 2018 by z toho vyplynula zmena aktuálnej hodnoty vo výške –844 mil. eur, ktorá by bola vykázaná v ostatnom výsledku za obdobie (rezerva na nové ocenenie). K 31. decembru 2018 predstavuje aktuálna hodnota týchto cenných papierov 7,4 miliárd eur.

Okrem toho boli do oceňovacej kategórie LAR (IAS 39) zaradené cenné papiere vydané verejnými rozpočtami vo výške 22,4 miliárd eur, pričom sa na ne používa obchodný model „držať“. Z toho vyplýva oceňovanie pri použití AC. Obe kategórie v zásade využívajú rovnaký systém zobrazenia v súvahe, avšak napriek tomu sa v tomto prípade účtovná hodnota v ročnej závierke k 31. decembru 2017 odchyľuje od hodnoty v otváracíj súvahe k 1. januáru 2018 o 0,3 miliárd eur. Táto skutočnosť súvisí s tým, že tieto

cenné papiere boli v rámci krízy na finančnom trhu prevedené z kategórie IAS-39 AFS do LAR. Pritom bola aktuálna hodnota platná v čase prevedenia použitá ako východisková hodnota pre ocenenie pokračujúcimi nadobúdacím nákladmi. Z toho vyplývajúca negatívna rezerva na nové ocenenie vo výške 0,3 miliárd eur bola zúčtovaná na základe účtovnej hodnoty, a následne došlo k zvýšeniu vlastného imania o 0,3 miliárd eur.

Úvery s účtovnou hodnotou IAS-39 vo výške 2,7 miliárd eur, ktoré slúžia na financovanie lodí, boli na základe zámeru ich predaja v prípade vhodnej príležitosti zaradené do reziduálneho obchodného modelu, a preto boli presunuté z kategórie LAR do kategórie IFRS-9- mFVPL. Na základe toho ich účtovná hodnota klesla 0,7 miliárd eur a vlastné imanie kleslo o 0,7 miliárd eur. Z toho istého dôvodu boli presunuté viaceré úverové portfóliá na financovanie domácich a zahraničných podnikateľských nehnuteľností vo výške 0,6 miliárd eur; účtovná hodnota sa tak znížila o 0,1 miliárd eur a vlastné imanie sa znížilo o 0,1 miliárd eur. Do kategórie mFVPL bolo rovnako presunuté portfólio tí výpožičiek cenných papierov vydaných britskými právnickými osobami s osobitnými opciami na výpoveď, ktoré majú účtovnú hodnotu 2,5 miliárd eur. Deriváty vo výške 1,7 miliárd eur, ktoré museli byť doteraz podľa IAS 39 vykazované oddelene, sú v tejto súvislosti pri oceňovaní aktuálnou hodnotou vykazované v rámci celkových nástrojov. Účtovná hodnota týchto výpožičiek cenných papierov poklesla v dôsledku toho celkovo o 1,1 miliárd eur a vlastné imanie pokleslo o 1,1 miliárd eur.

b) Prevod finančných záväzkov

Pasíva Mil. €	Vykázanie IAS 39	Účtovná hodnota IAS 39 31.12.2017 ¹	Vykázanie IFRS 9	Reklasifiká cia	Nové ocenenie	Účtovná hodnota IFRS 9 1.1.2018
Finančné záväzky – Amortised Cost		341 287		341 287	135	341 422
Vklady		297 907		297 907	-34	297 872
	AC	-	AC	297 667	-	297 667
	AC	-	FVO	239	-34	205
Vydané dlhopisy		43 380		43 380	170	43 550
	AC	-	AC	38 317	-6	38 311
	AC	-	FVO	5 064	176	5 239
Finančné záväzky – Opcia Fair Value		14 940		14 940	-	14 940
Vklady	FVO	14 279	FVO	14 279	-	14 279
Vydané dlhopisy	FVO	661	FVO	661	-	661
Finančné záväzky – Held for Trading		56 484		56 484	110	56 593
Vydané dlhopisy	HFT	5 565	HFT	5 565	-	5 565
Derivatívne a ostatné obchodné pasíva	HFT	50 919	HFT	50 919	110	51 028
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges		491		491	-41	451
Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov		2 255		2 255	-383	1 872
Rezervy		3 291		3 291	82	3 373
Skutočné nároky na daň z výnosov		673		673	-	673
Latentné nároky na daň z výnosov		28		28	-24	3
Záväzky z predajných skupín určených na predaj		-		-	-	-
Ostatné pasíva		3 024		3 024	-	3 024
Vlastné imanie		30 022		30 022	-1 202	28 820
Upísané imanie		1 252		1 252	-	1 252
Kapitálová rezerva		17 192		17 192	-	17 192
Rezervy zo zisky		11 230		11 230	-1 833	9 397
Ostatné rezervy		-817		-817	655	-162
Celkom pred menšinovými podielmi		28 858		28 858	-1 178	27 680
Menšinové podiely		1 164		1 164	-24	1 141
Celkom		452 495		452 495	-1 323	451 171

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Pasíva Mil. €	Vykázanie IAS 39	Účtovná hodnota IAS 39 31.12.2017 ¹	Vykázanie IFRS 9	Reklasifiká cia	Nové ocenenie	Účtovná hodnota IFRS 9 1.1.2018
Finančné záväzky – Amortised Cost						
			do: Vklady – FVO	-239		-239
			do: Vydané dlhopisy – FVO	-5 064		-5 064
			do: Vydané dlhopisy – AC		-6	-6
Celkom	AC	341 287	AC	-5 303	-6	335 978
Finančné záväzky – Opcia Fair Value						
			z: Vklady – AC	239	-34	205
			z: Vydané dlhopisy – AC	5 064	176	5 239
Celkom	FVO	14 940	FVO	5 303	141	20 385
Finančné záväzky – Held for Trading						
			do: Derivatívne a ostatné obchodné pasíva		110	110
Celkom	HFT	56 484	HFT	-	110	56 593
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges		491		491	-41	451
Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov		2 255		2 255	-383	1 872
Rezervy		3 291		3 291	82	3 373

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn.4).

Vo vzťahu k vlastným štruktúrovaným emisiám bola v rámci IFRS 9 nanovo uplatnená opcia Fair Value, s cieľom vyhnúť sa Accounting Mismatch medzi zabezpečovacími derivátmi ocenenými aktuálnou

hodnotou a štruktúrovanými emisiami. Z toho vyplynulo zníženie vlastného imania o 0,1 miliárd eur.

c) Prevod vlastného imania

Mil. €	Vykázanie IAS 39	Vykázanie IFRS 9	Rezervy zo zisku	Rezerva na nové ocenenie	Rezerva z Cashflow-Hedges
Stav 31.12.2017 (IAS 39)			11 230¹	-571	-54
Finančný majetok	FVO	FVOCI	-2	2	-
	AFS	mFVPL	33	-33	-
	AFS	FVOCI _{mR}	-12	12	-
	AFS	AC	-8	607	-
	LAR	mFVPL	-106	0	-
	LAR	FVOCI _{mR}	-5	8	-
	LAR	AC	-269	367	-
Finančné záväzky	AC	AC	-141	-	-
	AC	FVO	6	-	-
Trhové hodnoty z derivátov	HFT	HFT	-1 707	-	-
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges			41	-	-
Rezervy z mimosúvahových úverových obchodov			-82	-	-
Latentné nároky / záväzky z daní z výnosov			402	-312	-2
Menšinové podiely (odpočítateľné položky)			18	6	-
Stav 1.1.2018 (IFRS 9)			9 397	86	-55

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

d) Prevod rizikovej prevencie

Mil. €	Vykázané IAS 39	Vykázané IFRS 9	Riziková prevencia a cenné papiere - Impairments IAS 39 31.12.2017	Reklasifikácia	Nové ocenenie	Riziková prevencia IFRS 9 1.1.2018	z toho Stage 1	z toho Stage 2	z toho Stage 3	z toho POCI
Súvahová riziková prevencia – pôžičky a úvery										
			3 125	-648	-351	2 126	244	245	1 637	-
Finančný majetok – Loans and Receivables			3 125	-648	-351	2 126	244	245	1 637	-
	LAR	AC	2 474	-	-355	2 119	240	243	1 637	-
	AFS	FVOCI	4	-	4	7	5	3	-	-
	LAR	mFVPL	648	-648	-	-0	-	-	-	-
kumulovaný výsledok oceňovania – cenné papiere¹										
Finančný majetok – Loans and Receivables			16	-1	68	83	13	70	-	-
	LAR	AC	15	-	68	83	13	70	-	-
	LAR	FVOCI	1	-	-0	0	-	-	-	-
	LAR	mFVPL	1	-1	-	-	-	-	-	-
Finančný majetok – Available for Sale			79	-82	18	15	13	1	2	-
	AFS	AC	-	-	7	7	7	0	-	-
	AFS	FVOCI	-3	-	11	8	5	1	2	-
	AFS	mFVPL	82	-82	-	-	-	-	-	-
Finančný majetok – Opcia Fair Value			-	-	1	1	1	-	-	-
	FVO	FVOCI	-	-	1	1	1	-	-	-
Dlhodobý majetok a majetkové skupiny držané na predaj	LAR	mFVPL	9	-9	-	-	-	-	-	-
Riziková prevencia pre mimosúvahové úverové obchody			211	-	82	293	73	103	92	24
Celkom			3 440	-739	-182	2 518	344	420	1 730	24

¹ Nie je súčasťou rizikovej prevencie k 31. decembru 2017.

Zmena stavu aktív v zásade vyplýva z novej klasifikácie v oblasti financovania lodí, ktoré bolo pri odúčtovaní rizikovej prevencie prevzaté do ocenenia aktuálnou hodnotou. V rámci nového ocenenia tak z toho vyplynulo zníženie stavu v dôsledku odúčtovania rizikovej prevencie na finančný majetok, ktorá bola klasifikovaná v rámci IFRS 9 ako POCI a vo vzťahu ku ktorej nebolo potrebné zohľadňovať úvodný stav rizikovej prevencie, namiesto toho však bo-

la vykonaná opravná účtovná transakcia týkajúca sa účtovnej hodnoty. Na strane druhej došlo v miernom rozsahu k zvýšeniu stavu finančného majetku, na ktorý musí byť na základe predpisov IFRS 9 vykonaná prevencia pri použití LECL. Celkovo sú podstatné časti portfólia priradené do investičného stupňa, takže len 17 % rizikovej prevencie sa dotýka 2. stupňa.

Zásady konsolidácie

Všetky interné pohľadávky a záväzky ako aj náklady výnosy vyplývajúce z transakcií medzi spoločnosťami, ktoré sa vykazujú v koncernovej uzávierke, eliminujeme v rámci konsolidácie dlhov ako aj nákladov a výnosov. Zisky alebo straty z interných transakcií vznikajúce v koncerne sa rovnako eliminujú. Schopnosť koncernu Commerzbank na prístup alebo využívanie majetku ako aj na správu dcérskych spoločností, vrátane štruktúrovaných spoločností ako aj pridružených spoločností a spoločných podnikov, môže podliehať zákonným, regulačným a zmluvným obmedzeniam.

(6) Dcérske spoločnosti a zlučovania podnikov

Dcérske spoločnosti sú spoločnosti, na ktorých má Commerzbank Aktiengesellschaft priamo alebo nepriamo väčšinu hlasovacích práv alebo iným spôsobom ovplyvňuje ich finančnú a obchodnú politiku a tým môže využívať svoj ovládajúci vplyv na to, aby z ich činností získala úžitok. Okrem toho môžu ďalšie faktory viesť k ovládnutiu, napr. existencia vzťahu medzi objednávateľom a agentom. V tomto prípade koná iná strana ako agent s rozhodovacími právami za Commerzbank, avšak neovláda účastinnú spoločnosť, len vykonáva rozhodovacie právomoci, ktoré na neho delegovala Commerzbank. Konsolidácia sa vykonáva od momentu, kedy koncern získa väčšinu hlasovacích práv alebo ovládajúci vplyv.

V rámci prvotnej kapitálovej konsolidácie nanovo oceňujeme majetok a dlhy dcérskych spoločností nezávisle od podielovej kvóty ku dňu nadobudnutia. Majetok a dlhy, ktoré sú nanovo ocenené aktuálnou hodnotou, sa pri zohľadnení latentných daní preberajú do súvahy koncernu, zistené tiché rezervy a farchy v nasledujúcich obdobiach sú zaznamenávané podľa uplatňovaných štandardov. Ak po novom ocenení zostane rozdielová čiastka, je táto aktivovaná ako firemná alebo obchodná hodnota. Ak ostatnú negatívne rozdielové čiastky, sú tieto vykázané vo výkaze ziskov a strát.

Podiely na dcérskych spoločnostiach, ktorej sa na základe ich nižšieho významu nekonsolidujú, a podiely na pridružených spoločnostiach a spoločných podnikoch, ktorej sa na základe ich podriadeného významu neoceňujú podľa metódy vlastného imania, sa vykazujú v aktuálnej hodnote v rámci kategórie AFS. Konsolidácia dcérskych spoločností sa končí v momente, kedy banka stratí dominantný vplyv nad dcérskou spoločnosťou.

(7) Asociované spoločnosti a spoločné podniky

Asociované spoločnosti sú spoločnosti, v ktorých má Commerzbank Aktiengesellschaft priamo alebo nepriamo rozhodujúci vplyv. Rozhodujúcich vplyv sa predpokladá pri podieloch na hlasovacích právach v rozsahu 20 % až 50 %. Ďalšími faktormi úspešnosti môžu byť napríklad členov v riadiacom alebo dozornom orgáne alebo dôležité obchody so spoločnosťou.

Zmluva o spoločnom podnikaní je zmluva, v rámci ktorej dve alebo viac strán spoločne ovláda daný podnik. Môže ísť pritom o spoločnú prevádzku alebo spoločnú investíciu. V koncerne Commerzbank existujú výhradne spoločné podniky.

Asociované spoločnosti a spoločné podniky oceňujeme zásadne podľa metódy vlastného imania a vykazujeme ich ako podiely na spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania.

Nadobúdacie náklady týchto podielov vrátane obsiahnutej obchodnej alebo firemnej hodnoty sa určujú v čase prvého zaradenia do koncernovej závierky. Pritom používame rovnaké pravidlá ako pri dcérskych spoločnostiach. S ohľadom na podstatné asociované spoločnosti a spoločné podniky sa stanovuje účtovná hodnota majetku. S ohľadom na podstatné asociované spoločnosti a spoločné podniky pokračujeme v evidovaní účtovnej hodnoty Equity podľa príslušného vývoja vlastného imania. Pripočítateľné straty spoločností oceňovaných metódou vlastného imania sú zohľadňované len do výšky účtovnej hodnoty Equity (viď poznámka 41). Presahujúce straty nie sú evidované, keďže neexistuje povinnosť ich kompenzácie. Budúce zisky budú najprv zúčtované s neevidovanými stratami.

Ocenenie podielov na asociovaných spoločnostiach podľa metódy vlastného imania končí v momente, kedy odpadávajú ostatné rozhodujúce možnosti vplyvu na asociovanú spoločnosť. Ocenenie spoločných podnikov podľa metódy vlastného imania sa končí po odovzdaní spoločného riadenia.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(8) Štruktúrované spoločnosti

Štruktúrované spoločnosti sú spoločnosti, pri ktorých dominantným faktorom pre kontrolu nie sú hlasovacie práva alebo porovnateľné práva, napr. ak sa hlasovacie práva vzťahujú len na administratívne úlohy a relevantné činnosti sú pritom upravené v zmluvných dojednaniach. Príkladom sú napr. zaknihované spoločnosti, financovania istené pohľadávkami a niektoré investičné fondy.

Commerzbank pritom vystupuje aj ako sponzor štruktúrovaných spoločností, na ktorých sa nepodieľa. Spoločnosť sa považuje za sponzorovanú, ak bola iniciovaná koncernom Commerzbank a / alebo ak jej koncern vytvoril štruktúru, ak získala alebo kúpila majetok koncernu Commerzbank, alebo získala záruky od koncernu Commerzbank alebo ak jej činnosť koncern Commerzbank intenzívne predáva. Podobne ako pri dcérskych spoločnostiach je konsolidácia štruktúrovaných spoločností nevyhnutná, ak Commerzbank danú spoločnosť ovláda. V koncerne Commerzbank sa záväzok na vykonanie konsolidácie účelových spoločností preveruje v rámci procesu, ktorý zahŕňa transakcie, pri ktorých bola účelová spoločnosť našou spoločnosťou s alebo bez účasti tretích osôb založená, ako aj transakcie, pri ktorých s alebo bez účasti tretích osôb vstupujeme do zmluvných vzťahov s existujúcou účelovou spoločnosťou. Rozhodnutie o konsolidácii podrobujeme pravidelnej analýze. Zoznam všetkých konsolidovaných účelových spoločností je uvedený v poznámke 75.

(9) Konsolidačný okruh

Do našej koncernovej závierky sú zahrnuté všetky podstatné dcérske spoločnosti, ktoré Commerzbank Aktiengesellschaft priamo alebo nepriamo ovláda. Podstatné asociované spoločnosti a spoločné podniky sa oceňujú podľa metódy vlastného imania.

Dcérske spoločnosti, asociované spoločnosti a spoločné podniky, ktoré majú menší význam pre nahliadnutie do majetkovej, finančnej a výnosovej situácie koncernu neboli plne konsolidované príp. ocenené metódou vlastného imania, ale boli vykázané ako podiely na nekonsolidovaných dcérskych spoločnostiach alebo ako podiely v rámci finančného majetku.

S ohľadom na štruktúru koncernu, vrátane úplných podielov koncernu Commerzbank, odkazujeme na Poznámku 78.

Akvizície a predaje

Predaj Capital Investment Trust Corporation

V 1. štvrtroku obchodného roka 2018 bol predaný podiel ocenený metódou vlastného imania na spoločnosti Capital Investment Trust Corporation, Taipei, Taiwan. Z toho vyplýva pozitívny dopad na výkaz ziskov a strát v rámci položky Ostatný výsledok (viď poznámka číslo 20).

V obchodnom roku 2017 nadobudla naša dcérska spoločnosť comdirect bank Aktiengesellschaft, Quickborn, v plnom rozsahu podiely na spoločnosti onvista Aktiengesellschaft vo Frankfurt nad Mohanom a jej prepojených spoločnostiach od spoločnosti BourSORAMA S.A..

Ďalej bola spoločnosť Commerz Finanz GmbH, spoločný podnik so spoločnosťou BNP Paribas Personal Finance S.A., oproti odovzdaniu doterajších podielov na spoločnosti Commerz Finanz GmbH prevedená na Commerzbank Aktiengesellschaft.

Predaj mLocum S.A.

Dňa 2. júna 2017 podpísala spoločnosť mBank S.A., Varšava, Poľsko, predbežnú kúpnu zmluvou so spoločnosťou Archicom S.A., ktorá sa dotýka podielov na spoločnosti mLocum S.A., Lódz, Poľsko. Dňa 31. júla 2017 bol po splnení rôznych odkladacích podmienok na základe dohody o poskytnutí záruky a založení uzatvorenej medzi mBank S.A. a DRK Investment Sp.z o.o., menšinovým akcionárom spoločnosti Archicom S.A., zrealizovaný predaj 14 120 880 podielov, ktoré predstavujú 51,0 % základného imania. Dňa 3. januára 2018 nasledovala zmena obchodného mena z mLocum S.A. na Archicom Polska S.A. Predaj zostávajúcich 8 026 120 podielov (29,0 % základného imania spoločnosti Archicom Polska S.A, predtým mLocum S.A.) bol zrealizovaný 20. decembra 2018.

Transakcia predstavovala výsledok koncentrácie koncernu mBank na jeho základné činnosti. Predaj podielov na spoločnosti mLocum umožní lepšie využiť potenciál mBank a splniť obchodné ciele na poľskom trhu.

Ďalšie predaje a akvizície neboli v obchodnom roku 2018 realizované.

Vysvetlivky k výkazu ziskov a strát

(10) Úrokový prebytok

V tejto položke sa vykazujú celkové úrokové výnosy a úrokové náklady, ako aj úrokom podobné výnosy a náklady, ak nevyplývajú z majetku Held for Trading.

Úrokové výnosy sú všetky úrokové výnosy vyplývajúce z originálnych bankových obchodov alebo podobných bankových obchodov, ktoré vyplývajú primárne z prenechania kapitálu.

Medzi úrokové náklady patria podobne ako pri úrokových výnosoch všetky náklady, vrátane rozpustenie ážii (disáží) s efektívnymi úrokmi alebo ostatných čiastok, ako aj úrokom podobné náklady súvisiace s bežnou činnosťou banky.

Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v %
Úrokové výnosy vypočítané podľa metódy efektívnych úrokov	7 318	7 615	-3,9
Úrokové výnosy – Amortised Cost	6 891	n/a	
Úrokové výnosy z úverových obchodov a obchodov na peňažnom trhu	6 056	n/a	
Úrokové výnosy z cenných papierov	835	n/a	
Úrokové výnosy – Loans and Receivables	n/a	6 823	
Úrokové výnosy z úverových obchodov a obchodov na peňažnom trhu	n/a	6 310	
Úrokové výnosy z cenných papierov	n/a	513	
Úrokové výnosy – Available for Sale	n/a	664	
Úrokové výnosy z cenných papierov	n/a	664	
Úrokové výnosy – Fair Value OCI	312	n/a	
Úrokové výnosy z úverových obchodov a obchodov na peňažnom trhu	26	n/a	
Úrokové výnosy z cenných papierov	286	n/a	
Odškodnenie za predčasnú splatnosť	115	109	5,5
Unwinding	n/a	18	
Úrokové výnosy nevypočítané podľa metódy efektívnych úrokov	1 351	724	86,8
Úrokové výnosy – Opcia Fair Value	-	249	.
Úrokové výnosy z úverových obchodov a obchodov na peňažnom trhu	-	248	.
Úrokové výnosy z cenných papierov	-	1	.
Úrokové výnosy – Mandatorily Fair Value P&L	801	n/a	
Úrokové výnosy z úverových obchodov a obchodov na peňažnom trhu	760	n/a	
Úrokové výnosy z cenných papierov	41	n/a	
Pozitívne úroky z pasívnych finančných nástrojov	551	474	16,1
Úrokové náklady	3 922	4 043	-3,0
Úrokové náklady – Amortised Cost	2 667	3 190	-16,4
Vklady	1 638	1 948	-15,9
Vydané dlhopisy	1 029	1 243	-17,2
Úrokové náklady – Opcia Fair Value	625	226	.
Vklady	605	177	.
Vydané dlhopisy	20	49	-59,1
Negatívne úroky z aktívnych finančných nástrojov	609	601	1,4
Ostatné úrokové náklady	20	25	-18,3
Celkom	4 748	4 295	10,5

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe restatementov (viď poznámka 4).

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(11) Výnosy z dividend

V tejto položke sa vykazujú všetky dividendy z akcií a podobných nástrojov vlastného imania, okrem dividend z obchodných aktív.

V tejto položke vykazujeme bežný výsledok nekonsolidovaných dcérskych spoločností, ktorý sa získava na základe zmlúv o odvádzaní hospodárskeho výsledku. Nekonsolidované dcérske spoločnosti sú priradené do kategórie Mandatorily Fair Value P&L.

Výnosy obsahujú aj výplaty za pôžičkových listov dlhopisov ako aj výplaty z fondov, ak sa tieto nepovažujú za podiely na vlastnom

imaní. Podiely na fondoch a úžitkové práva doteraz vykazované v položke Nástroje vlastného imania preradené do položky Zaknihované dlhové nástroje a do oceňovacích kategórií mFVPL alebo HFT. Z toho vyplývajúce výnosy budú od obchodného roku 2018 vykazované v rámci úrokových výnosov. Úprava je nevyhnutná, nakoľko na základe IFRS 9 sa oceňovanie vlastného a cudzieho kapitálu realizuje na základe emitenta.

Mil. €	2018	2017	Zmena v %
Dividendy z nástrojov vlastného imania – Available for Sale	n/a	28	
Dividendy z nástrojov vlastného imania – Fair Value OCI	1	n/a	
Dividendy z nástrojov vlastného imania – Opcia Fair Value	–	47	
Dividendy z nástrojov vlastného imania – Mandatorily Fair Value P&L	19	n/a	
Priebežný výsledok z nekonsolidovaných dcérskych spoločností	15	31	–50,5
Celkom	36	106	–66,3

(12) Výsledné riziko

Výsledné riziko zahŕňa zmeny rizikovej prevencie s dopadom na výsledok týkajúce sa súvahových a mimosúvahových finančných nástrojov, na ktoré sa používa model Impairment podľa IFRS 9. To zahŕňa aj rozpustenie rizikovej prevencie pri súvahových úbytkoch v rámci plánovaných splatení, pripísaní hodnôt a vstupov k už podpísaným pohľadávkam, ako aj priame odpisy, ktoré nie sú výsledkom podstatnej zmeny. Okrem toho tu boli zohľadnené aj

zmeny rizikovej prevencie s dopadom na výsledok týkajúce sa istých mimosúvahových obchodov, ktoré nepredstavujú finančné záruky v zmysle IFRS 9 (isté avaly, akreditívy, viď poznámka číslo 64).

Zloženie výsledného rizika upravené v porovnaní s poslednými tromi štvrtrokmi obchodného roka 2018 (viď k tomu aj poznámka č. 4).

Mil. €	2018	2017	Zmena v %
Finančný majetok – Amortised Cost	–477	n/a	
Finančný majetok – Fair Value OCI	2	n/a	
Finančné záruky	1	n/a	
Úverové prísluby a ostatné zábezpeky	29	n/a	
Celkom	–446	n/a	

Informácie o organizácii riadenia rizík a relevantných ukazovateľoch, ako aj ďalšie analýzy a vysvetlivky týkajúce sa očakávanej úverovej straty je možné získať vo výročnej správe koncernu (viď strana 110 nasl.).

(13) Riziková prevencia v úverových obchodoch

Táto položka obsahovala v obchodnom roku 2017 rizikovú prevenciu týkajúcu sa súvahových a mimosúvahových úverových obchodov. Na základe použitia štandardu IFRS 9 nie je možné porovnávať údaje s predchádzajúcim rokom.

Mil. €	2018	2017	Zmena v %
Prísun do rizikovej prevencie ¹	n/a	-1 231	
Odliv z rizikovej prevencie	n/a	816	
Priame odpisy	n/a	-592	
Zvýšenia hodnoty, prijaté platby k odpísaným pohľadávkam	n/a	226	
Celkom	n/a	-781	

¹ zobrazené v brutto číslach (v zostatkoch nie sú najmä zahrnuté položky, ktoré sa vymieňajú medzi jednotlivými druhmi rizikovej prevencie)

Čisté náklady z prísunov a rozpustenia sú členené nasledovne:

Mil. €	2018	2017	Zmena v %
Jednotlivé riziká	n/a	-571	
Pôžičky a pohľadávky voči úverovým inštitúciám	n/a	8	
Pôžičky a pohľadávky voči firemným klientom	n/a	-398	
Pôžičky a pohľadávky voči súkromným klientom	n/a	-131	
Pôžičky a pohľadávky voči poskytovateľom finančných služieb	n/a	-15	
Pôžičky a pohľadávky voči verejným rozpočtom	n/a	-0	
Mimosúvahové obchody	n/a	-34	
Portfóliové riziká	n/a	156	
Pôžičky a pohľadávky voči úverovým inštitúciám	n/a	10	
Pôžičky a pohľadávky voči firemným klientom	n/a	71	
Pôžičky a pohľadávky voči súkromným klientom	n/a	19	
Pôžičky a pohľadávky voči poskytovateľom finančných služieb	n/a	25	
Pôžičky a pohľadávky voči verejným rozpočtom	n/a	1	
Mimosúvahové obchody	n/a	29	
Priame odpisy, zvýšenia hodnoty, prijaté platby k odpísaným pohľadávkam	n/a	-366	
Celkom	n/a	-781	

(14) Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia

Tu vykazujeme výsledok z ocenenia finančného majetku – Loans and Receivables, ktorý sa oceňuje pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi, prípadne finančného majetku – Available for Sale, ktorý sa s neutrálnym dopadom na výsledok oceňuje aktuálnou hodnotou.

Rovnako tu vykazujeme výsledky z realizácie pohľadávok a cenných papierov z predaja finančného majetku – Loans and Rece-

ivables nezávisle od toho, či zisky alebo straty boli indukované bonitou alebo nie. Na základe použitia štandardu IFRS 9 je doterajšia položka súčasťou výsledného rizika, prípadne ostatného výsledku finančných nástrojov, pričom nie je možné porovnávať údaje s predchádzajúcim rokom.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Mil. €	2018	2017	Zmena v %
Finančný majetok– Loans and Receivables	n/a	-76	
Výsledok ocenenia	n/a	-10	
Výsledok realizácie	n/a	-66	
Finančný majetok– Available for Sale	n/a	0	
Výsledok ocenenia	n/a	0	
Celkom	n/a	-76	

(15) Provízny prebytok

Ako provízne výnosy a náklady vykazujeme výnosy a náklady za čerpanie služieb, ktoré vznikajú pri poskytovaní služieb koncernu Commerzbank. V tejto súvislosti nejde o výnosy za bilancovanie pohľadávky, ale o čiastky, ktoré boli dosiahnuté tým, že klientom boli poskytnuté k dispozícii prevádzkové a technické zariadenie, osobitné obchodné vzťahy alebo úverová bonita, bez toho, aby sa zmenil aktivovaný stav bežných bankových pohľadávok. To platí aj pre provízie súvisiace s predajom devíz, akcií a drahých kovov, ak ide o služby, a nie o obchody v rámci vlastného imania. To platí

naopak aj pri poskytovaní cudzích služieb zo strany banky. Pri jednorazových poplatkoch a províziách, napr. za vedenie platobného styku, sprostredkovanie a úverové obchody, ktoré nie sú obsiahnuté v efektívnych úrokoch, sa provízne výnosy oceňujú v momente plnenia. V prípade plnení, ktoré sa poskytujú za isté obdobie, napr. pri platobnom styku (ročné poplatky za kreditné karty obchody na bežných účtoch), sa výnosy oceňujú ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy podľa stupňa plnenia.

Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v %
Provízne výnosy	3 751	3 902	-3,9
Obchody s cennými papiermi	1 155	1 204	-4,1
Správa majetku	314	333	-5,5
Platobný styk a zahraničný obchod	1 384	1 386	-0,2
Záruky	206	210	-1,9
Výsledok zo syndikovaných úverov	240	260	-7,8
Sprostredkovanie obchodov	200	283	-29,4
Poručnícke obchody	22	24	-6,7
Ostatné výnosy	231	203	13,5
Provízne náklady	662	710	-6,9
Obchody s cennými papiermi	257	266	-3,1
Správa majetku	30	61	-51,1
Platobný styk a zahraničný obchod	156	149	4,5
Záruky	21	20	4,9
Výsledok zo syndikovaných úverov	0	0	3,2
Sprostredkovanie obchodov	147	165	-10,5
Poručnícke obchody	13	11	18,3
Ostatné náklady	37	39	-5,2
Provízny prebytok	3 089	3 192	-3,2
Obchody s cennými papiermi	897	939	-4,4
Správa majetku	284	272	4,7
Platobný styk a zahraničný obchod	1 228	1 237	-0,7
Záruky	185	190	-2,6
Výsledok zo syndikovaných úverov	240	260	-7,9
Sprostredkovanie obchodov	52	118	-55,7
Poručnícke obchody	10	13	-26,9
Ostatné výnosy	193	164	17,9
Celkom	3 089	3 192	-3,2

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restateментov (viď pozn. 4).

Rozdelenie provízií výnosov podľa druhu služby a segmentov, na základe FRS 15, je nasledovné:

2018 Mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Obchody s cennými papiermi	1 148	52	0	-46	1 155
Správa majetku	311	3	0	-0	314
Platobný styk a zahraničný obchod	633	762	1	-12	1 384
Záruky	26	194	0	-14	206
Výsledok zo syndikovaných úverov	2	237	0	-	240
Sprostredkovanie obchodov	199	68	0	-67	200
Poručnícke obchody	15	7	-	-	22
Ostatné náklady	193	72	0	-34	231
Celkom	2 527	1 396	2	-174	3 751

(16) Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou

V tejto položke vykazujeme výsledky z všetkých finančných majetkov a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou. Tento výsledok zahŕňa výsledok z finančných nástrojov kategórie Held for Trading ako aj výsledok z finančných nástrojov kategórie Fair Value Option.

Výsledok z finančných nástrojov kategórie Held for Trading predstavuje obchodný úspech banky a vykazuje sa ako zostatok z nákladov a výnosov. Podľa toho do tejto položky vstupujú:

- úrokové výnosy, vrátane získaných dividend, ako aj úrokové náklady za finančných nástrojov držaných za účelom obchodovania
- realizované kurzové zisky a straty z predaja cenných papierov, pohľadávok, de viz a drahých kovov držaných za účelom obchodovania,
- získané dividendy z finančných nástrojov držaných za účelom obchodovania,

- výsledok ocenenia z ocenenia aktuálnou hodnotou
- výsledok derivatívnych finančných nástrojov
- výsledok z Fair Value Adjustments (Credit Valuation Adjustment/CVA, Debit Valuation Adjustment/DVA, Funding Valuation Adjustment/FVA) ako aj
- provízne náklady a výnosy, ktoré vznikajú v súvislosti s kúpou alebo predajom finančných nástrojov držaných za účelom obchodovania.

Výsledok finančných nástrojov kategórie Fair Value Option zahŕňa výhradne výsledok ocenenia a realizácie finančných nástrojov, ktoré boli dezignované na ocenenie aktuálnou hodnotou (tzv. Fair Value Option). Náklady a výnosy sú vykázane ako zostatky.

Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v %
Výsledok z finančných nástrojov – Held for Trading	131	548	-76,1
Výsledok z finančných nástrojov – Opcia Fair Value	31	50	-38,4
Výsledok z finančných nástrojov – Mandatorily Fair Value P&L	204	n/a	
Celkom	366	598	-38,8

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(17) Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí

Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí obsahuje na strane jednej výsledky ocenenia z efektívnych zabezpečovacích súvislostí v rámci Hedge Accountings (Fair Value Hedge) a na strane druhej vý-

sledok zo zabezpečovacích súvislostí zahŕňa neefektívnu časť z Cash Flow Hedges.

Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v %
Fair Value Hedges			
Zmeny Fair-Value zo zabezpečovacích obchodov	518	136	.
Micro Fair Value Hedges	291	113	.
Portfolio Fair Value Hedges	227	23	.
Zmeny Fair-Value zo základných obchodov	-470	-219	.
Micro Fair Value Hedges	-249	-233	7,1
Portfolio Fair Value Hedges	-221	13	.
Cash Flow Hedges			
Výsledok z efektívnych zabezpečených Cash-Flow-Hedges (len nezabezpečená časť)	1	-2	.
Celkom	48	-85	.
z toho neefektivita Hedge z Micro Fair Value Hedges	41	-120	.
z toho neefektivita Hedge z Portfolio Fair Value Hedges	6	37	-82,9

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

(18) Ostatný výsledok z finančných nástrojov

V tejto položke vykazujeme výsledok z predaja finančného majetku kategórie Available for Sale, ako je výsledok z odkúpenia finančných záväzkov kategórie Amortised Cost. Vo výsledku za predchádzajúci rok bol vykázaný výsledok z predaja finančného majetku z kategórie Available for Sale.

Výsledok z úbytku finančného majetku z kategórie Amortised Cost zahŕňa dopady z predaja finančných nástrojov ocenených pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi. Okrem toho tam sú obsiahnuté výsledky zo zmluvných úprav, ktoré boli dohodnuté v rámci reštrukturalizácie úverových vzťahov s klientmi na základe zhoršenia bonity (podstatné úpravy).

Rozdiel medzi pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi a trhovou hodnotou finančného majetku kategórie Available for Sale sa až do

predaja, s výnimkou zníženia hodnoty (Impairments), vyказuje s neutrálnym dopadom na výsledok v rezerve na nové ocenenie, tzn., že sa nevyказuje vo výkaze ziskov a strát. Po zániku majetkovej hodnoty sa rezerva na nové ocenenie ruší s dopadom na výsledok. To platilo pre predchádzajúci rok rovnako s ohľadom na kategóriu Available for Sale.

Pri zániku finančných záväzkov kategórie Amortised Cost vzniká výsledok z realizácie priamo z rozdielov medzi kúpnu cenou a pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi.

Okrem toho sa v tejto položke vykazujú výsledky zo zmeny odhadov v dôsledku pozmenených očakávaní týkajúcich sa budúcich peňažných tokov ako aj výsledky z nepodstatných úprav finančných nástrojov z kategórie Amortised Cost.

Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v %
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	40	244	.
Výsledok z realizácie finančného majetku – Fair Value OCI (s recykláciou)	6	n/a	
Výsledok z realizácie finančného majetku – Available for Sale	n/a	239	
Výsledok z realizácie finančných záväzkov – Amortised Cost	0	5	.
Výsledok z nepodstatných úprav – Amortised Cost	-4	n/a	
Výsledok z nepodstatných úprav – Fair Value OCI (s recykláciou)	-	n/a	
Výsledok zo zmien odhadov – Amortised Cost	38	n/a	
Výsledok zo zmien odhadov – Fair Value OCI (s recykláciou)	-	n/a	
Výsledok z úbytku finančných nástrojov (AC-Portfolios)	-14	n/a	
Zisky z úbytku finančných nástrojov (AC-Portfolios)	7	n/a	
Straty z úbytku finančných nástrojov (AC-Portfolios)	21	n/a	
Celkom	26	244	.

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

V koncerne Commerzbank sú portfóliá v celkovej výške 281 miliárd eur oceňované pokračujúcimi nadobúdacím nákladmi. Predpokladom je, aby boli obsiahnuté finančné nástroje priradené k obchodnému modelu „držať“ a aby neexistovali žiadne vedľajšie dojednania s negatívnym dopadom na SPPI. Okrem splatení môže v týchto portfóliách dochádzať aj k predaju majetku bez toho, aby boli porušené pravidlá obchodného modelu. To platí predovšetkým vtedy, ak došlo k podstatnému zhoršeniu bonity dlžníka, prípadne ak už majetok nezodpovedá kritériám požadovaným podľa interných smerníc, alebo ak v rámci presunu portfólií dôjde k predaju krátko pred splatnosťou týchto majetkových hodnôt.

Výsledok z úbytku z predaja finančných nástrojov (AC portfóliá) vo výške -14 mil. eur vyplýval z predaja cenných papierov a dlhopisov z likvidných aktív (AC portfóliá) v rámci prípustných opatrení týkajúcich sa portfólií a splatenia cenných papierov a úverov.

Commerzbank čiastočne upravuje zmluvné podmienky pôžičiek v rámci nepodstatných úprav, ktoré nevedú k odúčtovaniu doterajšieho finálnu nástroja. Riziko výpadku týchto majetkových hodnôt po ich zmene sa oceňuje príslušnému rozhodujúcemu dňu pre zostavenie súvahy a porovnáva sa s pôvodným rizikom. Pokračujúce nadobúdacie náklady pred úpravou boli vo výške 52 mil. eur.

Mil. €	2018	2017	Zmena v %
Pozmenené majetkové hodnoty počas obchodného roka, na ktoré sa po úprave vzťahuje prevencia prostredníctvom LECL			
Hrubá účtovná hodnota pred úpravou	52	n/a	
Príslušná hodnota ECL	6	n/a	
Hrubá účtovná hodnota po úprave	52	n/a	
Zodpovedajúca hodnota ECL	6	n/a	
Výsledok úprav	1	n/a	
Pozmenené majetkové hodnoty oceňované hodnotou LECL, ktoré boli v tomto roku znovu prevedené do prvého stupňa (12m ECL)			
Hrubá účtovná hodnota ku koncu obchodného roka	39	n/a	
Zodpovedajúca hodnota ECL	1	n/a	

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(19) Bežný výsledok spoločností oceňovaných metódou vlastného imania

Bežný výsledok spoločností ocenených metódou vlastného imania bol vo výške 12 mil. Eur (predchádzajúci rok: 23 mil. Eur).

Vrátane výsledku z predaja a ocenenia spoločností oceňovaných metódou vlastného imania, ktorý je obsiahnutý v ostatných výsledkoch, vo výške 35 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 195 mil. Eur) sa celkový výsledok spoločností oceňovaných metódou vlastného imania dostal na úroveň 47 miliónov Eur (predchádzajúci rok:

217 miliónov Eur). V obchodnom roku to bolo pozitívne ovplyvnené najmä predajom Capital Investment Trust Corporation, Taipei, Taiwan. V predchádzajúcom roku bol výsledok poznačený jednorazovým efektom z oddelenia a prevzatia obchodov so splátkovými úvermi a s tým spojeným novým ocenením doterajšieho podielu na spoločnosti Commerz Finanz GmbH.

(20) Ostatný výsledok

Ostatný výsledok zahŕňa najmä prísuny a rozpustenia rezerv a náklady a výnosy zo zmlúv o operatívnom lízingu.

Ďalej sa tu vykazuje výsledok z realizácie a ocenenia pridružených spoločností a spoločných podnikov.

Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v %
Podstatné ostatné výnosy	631	853	-26,1
Rozpustenie rezerv	142	200	-29,2
Výnosy zo zmlúv o operatívnom lízingu	174	174	0,3
Výnosy zo stavebných a architektonických výkonov	0	1	-97,4
Výnosy z prenájmu a priebežného prenájmu	10	11	-9,4
Výnosy z nehnuteľností držané ako finančné investície	1	1	-26,6
Výnosy z majetku určeného na predaj	-	240	.
Výnosy z predaja hnuťelného majetku	111	18	.
Výnosy zo zmien výmenných kurzov	42	25	69,3
Ostatné výnosy	151	182	-17,3
Podstatné ostatné náklady	453	483	-6,3
Prísuny do rezerv	94	104	-9,6
Náklady zo zmlúv o operatívnom lízingu	130	126	2,9
Náklady na stavebné a architektonické výkony	0	16	-99,0
Náklady na nájom a priebežný nájom	4	4	-4,2
Náklady na nehnuteľností držané ako finančné investície	0	0	-49,0
Náklady na majetok určený na predaj	-	0	.
Náklady na predaj hnuťelného majetku	10	5	.
Náklady na zmeny výmenných kurzov	41	31	34,5
Ostatné náklady	173	197	-12,3
Ostatné dane (zostatky)	32	-98	.
Výsledok z realizácie a ocenenie pridružených spoločností a spoločných podnikov (zostatky)	35	194	.
Ostatný výsledok	245	466	-47,3

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

(21) Administratívne náklady

Administratívne náklady vo výške 6 879 mil. Eur (predchádzajúci rok: 6 834 mil. Eur) v konkerne zahŕňajú personálne náklady vo výške 3 441 mil. Eur (predchádzajúci rok: 3 493 mil. Eur), vecné náklady vo výške 2 776 mil. Eur (predchádzajúci rok: 2 713 mil.

Eur) a odpisy prevádzkového zariadenia, nehnuteľností a ostatného nehnuteľného majetku vo výške 663 mil. Eur (predchádzajúci rok: 617 mil. Eur). Náklady sú rozdelené nasledovne:

Personálne náklady Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v %
Mzdy a platy	3 188	3 259	-2,2
Náklady na starobné zabezpečenie a podporu	253	234	8,0
Celkom	3 441	3 493	-1,5

¹ Úprava údajov na základe restatementov (viď poznámka číslo 4).

Personálne náklady obsahujú náklady na sociálne odvody vo výške 446 mil. Eur (predchádzajúci rok: 446 mil. Eur). Táto položka obsahuje aj príspevky zamestnávateľov na zákonné dôchodkové poisťenie vo výške 216 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 215 miliónov Eur).

Náklady na dôchodkové zabezpečenie a podporu zahŕňajú náklady na penzijné plány založené na výkonoch a príspevkoch (viď poznámka číslo 62), zníženie pracovného úväzku v období pred nástupom na dôchodok a predčasný dôchodok ako aj ostatné náklady súvisiace s dôchodkami.

Vecné náklady Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v %
Náklady na priestory	581	554	5,0
IT náklady	556	504	10,3
Náklady na pracoviská a informácie	248	236	5,3
Povinné príspevky	420	404	3,9
Náklady na poradenstvo, audit a spoločensko-právne náklady	386	479	-19,4
Cestovné, reprezentačné a reklamné náklady	275	249	10,3
Personálom vyvolané vecné náklady	146	121	20,9
Ostatné vecné náklady	164	166	-1,4
Celkom	2 776	2 713	2,3

¹ Úprava údajov na základe restatementov (viď poznámka číslo 4).

V priebežnom obchodnom roku sú v povinných príspevkoch obsiahnuté aj bankové odvody vo výške 179 mil. Eur (predchádzajúci rok: 169 mil. Eur) a poľský bankový odvod vo výške 94 mil. Eur (predchádzajúci rok: 87 mil. Eur).

Audítorm koncernovej závierky spoločnosti Commerzbank je spoločnosť Ernst&Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, Nemecko. Zodpovedným audítorm v zmysle § 319a ods. 1 veta štvrtá Obchodného zákonníka je Claus-Peter Wagner a Marcus Binder. Pán Wagner a pán Binder

pôsobia ako zodpovední partneri – audítorm prvý rok. Zodpovedným audítorm v zmysle stanov Commerzbank je Claus-Peter Wagner.

Honoráre audítora (bez DPH) evidované v nákladoch boli za obchodný rok 2018 vo výške 15 157 tis. Eur.

Za rok 2017 bola spoločnosť PricewaterhouseCoopers GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, Nemecko, vymenovaným audítorm ročnej závierky koncernu Commerzbank.

Honoráre audítorm Tis. €	2018	2017	Zmena v %
Audit	14 324	16 136	-11,2
Ostatné potvrdzovacie výkony ¹	278	3 552	-92,2
Výkony daňového poradcu	-	906	.
Ostatné výkony	555	11 153	-95,0
Celkom	15 157	31 748	-52,3

¹ Úprava údajov na základe restatementov (viď poznámka číslo 4).

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Honorár za auditorské činnosti zahŕňa preverku ročnej závierky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft a dcérskych spoločností, ako aj preverku koncernovej závierky podľa nového znenia IDW RS HFA 36.

Ostatné potvrdzovacie činnosti zahŕňajú predovšetkým honoráre za zákonom predpísané a zmluvne dohodnuté dobrovoľné preverky a potvrdzovacie činnosti. Medzi ne patria aj preverky

podľa § 36 zákona o obchodovaní s cennými papiermi. Honoráre za ostatné činnosti predstavujú honoráre za projektové poradenskú činnosť.

Odpisy prevádzkového zariadenia, pozemkov, budov a ostatného hnuťelného majetku ako aj nehnuteľného majetku obsahujú okrem plánovaných odpisov aj zníženia hodnôt a sú vykázané takto:

Odpisy Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v %
Prevádzkové zariadenie	123	127	-3,9
Nehnuteľnosti	11	14	-22,0
Ostatný nehnuteľný majetok	529	487	8,6
Celkom	663	629	5,4

¹ Úprava údajov na základe restatementov (viď poznámka číslo 4).

Odpisy ostatného nehnuteľného majetku obsahujú okrem plánovaných odpisov aj zníženia a zvýšenia hodnôt. Odpisy nehnuteľného majetku zahŕňajú zníženie hodnôt vo výške 3 mil. Eur (predchádzajúci rok: 19 mil. Eur), s ohľadom na pozemky, budovy a ostatný

hnuteľný majetok boli zaevidované zvýšenia hodnôt vo výške 3 mil. Eur (predchádzajúci rok: 3 mil. Eur).

(22) Náklady na reštrukturalizáciu

Mil. €	2018	2017	Zmena v %
Náklady na začaté reštrukturalizačné opatrenia	-	808	.
Celkom	-	808	.

Náklady na reštrukturalizáciu v obchodnom roku 2017 súviseli s realizáciou stratégie „Commerzbank 4.0“ v tuzemsku a zahraničí.

(23) Dane z príjmov a výnosov

Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v %
Skutočné dane z výnosov	205	299	-31,3
Daňové náklady / výnosy za bežný rok	285	271	5,1
Daňové náklady / výnosy za predchádzajúci rok	-80	27	.
Latentné dane z výnosov	63	-84	.
Daňové náklady / výnosy na základe zmeny dočasných zmien a prevodov strát	150	-89	.
Rozdiely daňových sadzieb	-101	-82	23,2
Daňové náklady na základe odpisov na doteraz vytvorené latentné dane z prevodov strát	14	87	-83,9
Daňové výnosy z doteraz nezohľadnených daňových prevodov strát	-	-	.
Celkom	268	215	25,0

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

Kombinovaná sadzba dane z výnosov uplatňovaná v Commerzbank Aktiengesellschaft a tuzemských orgánových spoločnostiach predstavuje 31,5 %.

Nižšie uvedený prevodný výpočet zobrazuje súvislosti medzi výsledkom pred daňou z výnosu podľa IFRS a daňami z príjmov a výnosov v obchodnom roku.

Sadzba dane z výnosov, ktorá sa používa ako základ pre prevodný výpočet, pozostáva z nemeckej sadzby dane z výnosov vo výške 15,0 % plus solidárneho príspevku 5,5 % a priemernej sadzby živnostenskej dane vo výške 15,7%. Tuzemská sadzba dane z výnosov tak predstavuje 31,5% (predchádzajúci rok: 31,5%).

Efekty na daň z výnosov vyplývajú na základe rozdielnych sadzieb dane pri zahraničných jednotkách. Daňové sadzby v zahraničí boli v rozpätí medzi 0 % (Singapur) a 40,0% (New York).

K 31. decembru 2018 bola daňová kvóta koncernu na úrovni 21,5 % (predchádzajúci rok: 63,1 %).

Zvýšenie daňovej kvóty vyplýva z aktuálnej jurisdikcie Európskeho súdneho dvora a s tým spojeného odpadnutia daňových strát zo zahraničných prevádzok v tuzemsku.

Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v %
Výsledok v roku pred zdanením výnosov podľa IFRS	1 245	341	.
Koncernová sadzba dane z výnosov (%)	31,5	31,5	–
Náklady na dane z výnosov v obchodnom roku	392	107	.
Dopady súvisiace s rozdielnymi daňovými sadzbami a zmenami daňových sadzieb pri daňových vymedzeniach s dopadom na výsledok	–99	–83	19,3
Dopady z uplatnenia latentných daní na prevody straty	14	–30	.
Dopady neodpočítateľných prevádzkových výdavkov a nezdaniteľných výnosov	73	25	.
Neuplatňované latentné dane	–58	206	.
Spotreba daňových prevodov, pre ktoré neboli vytvorené latentné daňové nároky	–7	–32	–78,1
Dopady pripočítania alebo krátenia pre živnostenskú daň	8	8	–
Nezapočítateľné zrážkové dane	16	12	33,3
Skutočné dane mimo obdobia	–101	–27	.
Ostatné dopady	30	29	3,4
Dane z príjmov a výnosov	268	215	24,7

V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené skutočné a latentné dane vyplývajúce z položiek, ktoré boli priamo pripísané k dobru alebo zafažené v rámci vlastného kapitálu:

Dane z výnosov s neutrálnym dopadom na výsledok mil. €	2018	2017	Zmena v %
Skutočné dane z výnosov	–	–	.
Latentné dane z výnosov	809	972	–16,8
Oceňovacie rozdiely z Cash Flow Hedges	1	13	–92,3
Rezerva na nové ocenenie	7	272	–97,4
Prevody straty	149	150	–0,7
Poistno-matematické zisky alebo straty	653	530	23,2
Ostatné	–1	7	.
Celkom	809	972	–16,8

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(24) Čistý výsledok za oceňovaciu kategóriu

Čistý výsledok sa skladá z ocenenia aktuálnou hodnotou, úrokového výsledku, výnosov z dividend, efektov cudzích mien, pripísaných hodnôt, realizovaných úspechov pri likvidácii a následných

vstupov z odpísaných finančných nástrojov, ako aj zo zmien hodnoty rezervy na nové ocenenie s neutrálnym dopadom na výsledok.

Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v %
Čistý výsledok z pokračujúcich obchodných oblastí			
z finančného majetku a finančných záväzkov – Held for Trading	180	464	-61,3
z finančného majetku – Opcia Fair Value	-	-103	.
z finančných záväzkov – Opcia Fair Value	-208	241	.
z finančného majetku – Mandatorily Fair Value P&L	628	n/a	
z finančného majetku – Amortised Cost	6 348	n/a	
z finančných záväzkov – Amortised Cost	-2 503	-3 083	-18,8
z finančného majetku – Loans and Receivables	n/a	5 846	
z finančného majetku – Fair Value OCI	318	n/a	
z finančného majetku – Available for Sale	n/a	931	
Čistý výsledok z zrušenej obchodnej oblasti	240	395	-39,4
Čistý výsledok			
z finančného majetku – Available for Sale	n/a	460	
z finančného majetku – Fair Value OCI – nástroje cudzieho kapitálu	-87	n/a	
z finančného majetku – Fair Value OCI - nástroje vlastného imania	-3	n/a	
z finančných záväzkov – Opcia Fair Value (Own Credit Spread)	96	-114	.

¹ Úprava údajov na základe restatementov (viď poznámka číslo 4).

(25) Výsledok na akciu

	2018	2017 ¹	Zmena v %
Operatívny výsledok (mil. €)	1 245	1 149	8,4
Koncernový prebytok pripadajúci akcionárom Commerzbank (mil. €)	865	128	.
Priemerný počet vydaných kmeňových akcií (ks)	1 252 357 634	1 252 357 634	-
Operatívny výsledok na akciu (€)	0,99	0,92	8,4
Výsledok na akciu (€)	0,69	0,10	.

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

Zisk na akciu vypočítaný podľa IAS 33 je založený na koncernovom zisku pripadajúcom na akcionárov Commerzbank a je vypočítaný ako kvocient z upraveného zisku koncernu a váženého priemeru akcií nachádzajúcich sa v obehu v obchodnom roku. V bežnom obchodnom roku ani v predchádzajúcom roku neboli v

obehu žiadne zameniteľné ani opčné práva. Zriadený výsledok sa preto zhodoval s nezriadeným výsledkom. Zloženie operatívneho výsledku je definované v správe o segmentoch (poznámka č. 65).

Vysvetlivky k súvahe

Finančný majetok a záväzky podľa IFRS 9

Všeobecná klasifikácia a ocenenie

Podľa IAS 39 musí byť finančný majetok a všetky záväzky, medzi ktoré patria aj derivatívne finančné nástroje, v zásade ocenené v súvahe. Finančný nástroj predstavuje zmluvu, ktorá v jednej spoločnosti vedie k finančnému majetku a v druhej spoločnosti k finančnému záväzku alebo nástroju vlastného kapitálu. Pri prvom odhade musia byť finančné nástroje ocenené príslušnou časovou hodnotou. S ohľadom na finančné nástroje, ktoré sa oceňujú bez dopadu na výsledok aktuálnou hodnotou, musia byť do príslušných aktuálnych hodnôt započítané aj jednotlivé priraditeľné transakčné náklady, ktoré pri finančnom majetku zvyšujú aktuálnu hodnotu alebo ju pri odôvodnení finančného záväzku znižujú. Podľa IFRS 13 je príslušná aktuálna hodnota definovaná ako predajná cena. Ide pritom o cenu, ktorú by účastníci trhu zaplatili v rámci bežnej transakcie pri predaji majetku príp. pri prevode dlhu. Príslušná časová hodnota sa určuje na základe ceny finančného nástroja zistenej na aktívnom trhu (mark-to-market) alebo na základe oceňovacieho modelu (mark-to-model). Ak na ocenenie pomocou oceňovacích modelov nie sú k dispozícii aktuálne trhové údaje, ktoré je možné dostatočne preveriť, budú použité aj parametre, ktoré neboli pozorované na trhu.

Pri následnom hodnotení sa finančné nástroje v súvahe oceňujú v závislosti od príslušnej kategórie buď (pokračujúcimi) nadobúdacími nákladmi alebo príslušnou časovou (Fair Value).

a) Prírastky a úbytky finančných nástrojov

Bilančné ocenenie finančného majetku alebo finančného záväzku sa vykonáva, ak sa koncern stane zmluvnou stranou zmluvy o finančnom nástroji. Pri pravidelných hotovostných nákupoch a predajoch finančného majetku sa deň obchodu a plnenia vo všeobecnosti odlišujú. S ohľadom na tieto pravidelné hotovostné nákupy a predaje existuje možnosť výberu bilancovania ku dňu obchodu (Trade Date Accounting) alebo ku dňu plnenia (Settlement Date Accounting). V koncerne sa pri všetkých pravidelných hotovostných nákupoch a predajoch finančného majetku pri odhade a úbytku používa bilancovanie ku dňu obchodu.

Predpisy IAS 39 o úbytku majetku sa riadia podľa koncepcie príležitostí a rizík ako aj podľa dispozičného práva pri kontrole úbytkových postupov. Oceňovanie príležitostí a rizík má pritom prednosť pred oceňovaním prevodu dispozičného práva.

Pri čiastočnom prevode príležitostí a rizík a zachovaní dispozičného práva sa používa odhad pre trvalé účasti. Finančný majetok sa pritom eviduje pri zohľadnení istých metód na zostavenie súvahy a ocenenie v rozsahu, ktorý zodpovedá jeho trvalej účasti (continuing involvement). Výška trvalej účasti sa určí podľa rozsahu, v akom koncern naďalej nesie riziko zmeny hodnoty prevedeného majetku. Finančný záväzok (alebo časť finančného záväzku) sa odúčtuje, ak tento zanikne, t.j. ak budú záväzky uvedené v zmluve uhradené, zrušené alebo ak skončí ich platnosť. Aj spätné odkúpenie vlastných dlhových titulov patrí do kategórie odúčtovanie finančných záväzkov. Rozdielové čiastky pri spätnom odkúpení medzi účtovnou hodnotou záväzku (vrátane ážia a disážia) a kúpnu cenou budú evidované s účinkom na výsledok; pri opätovnom predaji v neskoršom momente vzniká nový finančný záväzok, ktorého nadobúdacie náklady zodpovedajú výnosu z predaja. Rozdielové čiastky medzi týmito novými nadobúdacími nákladmi a čiastkou za spätné odkúpenie budú podľa metódy efektívnych úrokov rozdelené na zostatkovú dobu dlhového titulu.

Isté zmeny zmluvných podmienok, napr. v dôsledku opatrení Forbearance alebo reštrukturalizácií, medzi dlžníkmi a bankou, môžu viesť k odstráneniu príslušných hodnôt zo súvahy. Podstatná zmena zmluvných podmienok finančného nástroja medzi existujúcim dlžníkom a bankou vedie k zrušeniu pôvodného finančného majetku a k oceneniu nového finančného nástroja.

Rovnakým spôsobom ako podstatná zmena zmluvných podmienok existujúceho dlhového nástroja má byť aj umorenie pôvodného finančného záväzku. Za účelom podstatnej zmeny zmluvných podmienok existuje kvantitatívne kritérium, ak sa úročená hotovostná hodnota peňažných tokov podľa nových zmluvných podmienok odchýlili od najmenej 10 % od úročenej aktuálnej hodnoty zvyšných peňažných tokov pôvodného dlhového nástroja.

b) Kategorizácia finančných nástrojov a ich ocenenie

Koncern Commerzbank rozdeľuje svoje finančné aktíva a finančné záväzky do príslušných kategórií IAS 39:

Finančný majetok

- Amortised Cost (AC)
- Fair Value OCI (FVOCI)
- Opcia Fair Value (FVO)
- Mandatorily Fair Value P&L (mFVPL)
- Held for Trading (HFT)

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Finančné záväzky

- Amortised Cost (AC)
- Opcia Fair Value (FVO)
- Held for Trading (HFT)

Kategórie IFRS 9 rozdeľujeme podľa nasledovných tried:

Finančný majetok

- Pôžičky a pohľadávky
- Zaknihované dlhové nástroje
- Nástroje vlastného imania
- Deriváty, ktoré nie sú kvalifikované ako Hedge Accounting (voľné deriváty)
- Deriváty, ktoré sú kvalifikované ako Hedge Accounting
- Finančné záruky

Finančné záväzky

- Vklady
- Vydané dlhopisy
- Deriváty, ktoré nie sú kvalifikované ako Hedge Accounting (voľné deriváty)
- Deriváty, ktoré sú kvalifikované ako Hedge Accounting
- Finančné záruky

ako aj neodvolateľné úverové prísľuby

c) Čistý výsledok

Čisté výsledky zahŕňajú ocenenia časovou hodnotou s dopadom na výsledok, zvýšenia hodnôt, realizované úspechy pri odlivoch a datočné prijaté úhrady za odpísané finančné nástroje príslušnej kategórie podľa IAS 39. Súčasti tejto kategórie sú zobrazené v poznámkach úrokový prebytok, riziková prevencia v úverových obchodoch, výsledok z realizácie a ocenenia, výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou ako aj v ostatnom výsledku.

d) Finančné záruky

Finančná záruka je podľa IAS 39 zmluva, pri ktorej je poskytovateľ záruky povinný uhradiť istú čiastku, ktorou príjemcu záruky odškodní za stratu, ak istý dlžník nesplní svoje platobné povinnosti podľa pôvodných alebo pozmenených podmienok nástroja. Sem napríklad spadajú bankové záruky (porovnaj poznámku 89). Ak koncern Commerzbank prijíma záruku, nie je záruka uvedená v súvahe a zohľadní sa len pri stanovení zníženia hodnoty zabezpečeného majetku. Ako poskytovateľ záruky eviduje koncern

Finančný majetok a záväzky podľa IAS 39

Všeobecná klasifikácia a ocenenie

Podľa IAS 39 museli byť všetky finančné majetkové hodnoty a finančné záväzky, ku ktorým patrili aj deriváty na finančné nástroje,

Commerzbank záväzkov z finančnej záruky pri uzatvorení zmluvy. Prvé ocenenie sa vykonáva na základe časovej hodnoty v momente zaevidovania. Celkovo je časová hodnota finančnej záruky v čase uzatvorenia zmluvy nulová, keďže hodnota dohodnutej prémie pri trhových zmluvách zodpovedá hodnote záručného záväzku (tzv. netto metóda). Následné ocenenie bude vykonané k vyššej čiastke z pokračujúcich nadobúdacích nákladov alebo rezervy, ktorá musí byť vytvorená v prípade hrozby uplatnenia záruky.

e) Vložené deriváty

Vložené deriváty sú deriváty, ktoré sú vložené do originálnych finančných nástrojov (Embedded Derivatives). Ide pritom napríklad o akciové obligácie (obligácie s možnosťou splatenia v akciách) alebo obligácie s indexovým úročením.

Podľa IAS 39 deriváty, ktoré boli vložené do finančného majetku, záväzkov a nefinančných zmlúv, považované za voľné deriváty boli oceňované aktuálnou hodnotou, ak spĺňali definíciu derivátu a ich ekonomické aspekty a rizika neboli spojené s aspektami a rizikami základnej zmluvy.

V súlade so štandardom IFRS 9 oddeľujeme od 1. januára 2018 už len tie deriváty, ktoré sú vložené do finančných záväzkov a nefinančných základných zmlúv. Podľa IFRS 9 sa finančný majetok oceňuje vcelku, takže nedochádza k oddelenému bilancovaniu medzi nosným nástrojom a vloženým derivátom. Namiesto toho je finančný majetok klasifikovaný na základe obchodného modelu a jeho zmluvných podmienok.

Povinnosť oddeleného vykazovania v súvahe platí pri splnení troch nasledujúcich podmienok.

- charakter a riziká vloženého derivátu nie sú úzko spojené s pôvodným nosným nástrojom,
- samostatný derivát s rovnakými podmienkami ak vložený derivát spĺňa podmienky definície derivátu podľa IAS 39, a
- pôvodný finančný nástroj nie je ocenený časovou hodnotou s dopadom na výsledok.

V tomto prípade musí byť vložený derivát, ktorý má byť oddelený, považovaný za súčasť obchodovateľných titulov a musí byť ocenený časovou hodnotou (Fair Value). Zmeny ocenenia musia byť s dopadom na výsledok uvedené vo výsledku ocenenia derivatívnych finančných nástrojov v rámci výsledku obchodnej činnosti. Bilancovanie a ocenenie základnej zmluvy prebieha podľa predpisov pre príslušnú kategóriu finančného nástroj.

Ak nebudú tri vyššie uvedené podmienky splnené, nebude vložený derivát uvedený v súvahe osobitne a hybridný finančný nástroj (štruktúrovaný produkt) bude ocenený podľa všeobecných predpisov kategórie, do ktorej bol finančný nástroj pridelený.

v zásade vykazované v súvahe. Finančný nástroj predstavuje zmluvu, ktorá v jednej spoločnosti vedie k finančnému majetku a v dru-

hej spoločnosti k finančnému záväzku alebo nástroju vlastného kapitálu. Pri prvom odhade musia byť finančné nástroje ocenené príslušnou časovou hodnotou. S ohľadom na finančné nástroje, ktoré sa oceňujú bez dopadu na výsledok aktuálnou hodnotou, musia byť do príslušných aktuálnych hodnôt započítané aj jednotlivé priraditeľné transakčné náklady, ktoré pri finančnom majetku zvyšujú aktuálnu hodnotu alebo ju pri odôvodnení finančného záväzku znižujú. Podľa IFRS 13 je príslušná aktuálna hodnota definovaná ako predajná cena. Ide pritom o cenu, ktorú by účastníci trhu zaplatili v rámci bežnej transakcie pri predaji majetku príp. pri prevode dlhu. Príslušná časová hodnota sa určuje na základe ceny finančného nástroja zistenej na aktívnom trhu (mark-to-market) alebo na základe oceňovacieho modelu (mark-to-model). Ak na ocenenie pomocou oceňovacích modelov nie sú k dispozícii aktuálne trhové údaje, ktoré je možné dostatočne preveriť, budú použité aj parametre, ktoré neboli pozorované na trhu.

Pri následnom hodnotení sa finančné nástroje v súvahe oceňujú v závislosti od príslušnej kategórie buď (pokračujúcimi) nadobúdacími nákladmi alebo príslušnou časovou (Fair Value).

a) Prírastky a úbytky finančných nástrojov

Bilančné ocenenie finančného majetku alebo finančného záväzku sa vykonáva, ak sa koncern stane zmluvnou stranou zmluvy o finančnom nástroji. Pri pravidelných hotovostných nákupoch a predajoch finančného majetku sa deň obchodu a plnenia vo všeobecnosti odlišujú. S ohľadom na tieto pravidelné hotovostné nákupy a predaje existuje možnosť výberu bilancovania ku dňu obchodu (Trade Date Accounting) alebo ku dňu plnenia (Settlement Date Accounting). V koncerne sa pri všetkých pravidelných hotovostných nákupoch a predajoch finančného majetku pri odhade a úbytku používa bilancovanie ku dňu obchodu.

Predpisy IAS 39 o úbytku majetku sa riadia podľa koncepcie príležitostí a rizík ako aj podľa dispozičného práva pri kontrole úbytkových postupov. Oceňovanie príležitostí a rizík má pritom prednosť pred oceňovaním prevodu dispozičného práva.

Pri čiastočnom prevode príležitostí a rizík a zachovaní dispozičného práva sa používa odhad pre trvalé účasti. Finančný majetok sa pritom eviduje pri zohľadnení istých metód na zostavenie súvahy a ocenenie v rozsahu, ktorý zodpovedá jeho trvalej účasti (continuing involvement). Výška trvalej účasti sa určí podľa rozsahu, v akom koncern naďalej nesie riziko zmeny hodnoty prevedeného majetku. Finančný záväzok (alebo časť finančného záväzku) sa odúčtuje, ak tento zanikne, t.j. ak budú záväzky uvedené v zmluve uhradené, zrušené alebo ak skončí ich platnosť. Aj spätné odkúpenie vlastných dlhových titulov patrí do kategórie odúčtovanie finančných záväzkov. Rozdielové čiastky pri spätnom odkúpení medzi účtovnou hodnotou záväzku (vrátane ážia a disážia) a kúpovou cenou budú evidované s účinkom na výsledok; pri opätovnom predaji v neskoršom momente vzniká nový finančný záväzok, ktorého nadobúdacie náklady zodpovedajú výnosu z predaja. Rozdielové čiastky medzi týmito novými nadobúdacími nákladmi a

čiastkou za spätné odkúpenie budú podľa metódy efektívnych úrokov rozdelené na zostatkovú dobu dlhového titulu.

Isté zmeny zmluvných podmienok, napr. v dôsledku opatrení Forbearance alebo reštrukturalizácií, medzi dlžníkmi a bankou, môžu viesť k odstráneniu príslušných hodnôt zo súvahy. Podstatná zmena zmluvných podmienok finančného nástroja medzi existujúcim dlžníkom a bankou vedie k zrušeniu pôvodného finančného majetku a k oceneniu nového finančného nástroja.

Rovnakým spôsobom ako podstatná zmena zmluvných podmienok existujúceho dlhového nástroja má byť aj umorenie pôvodného finančného záväzku. Za účelom podstatnej zmeny zmluvných podmienok existuje kvantitatívne kritérium, ak sa úročená hotovostná hodnota peňažných tokov podľa nových zmluvných podmienok odchýlili od najmenej 10 % od úročenej aktuálnej hodnoty zvyšných peňažných tokov pôvodného dlhového nástroja.

b) Kategorizácia finančného majetku a záväzkov a ich ocenenie

Koncern Commerzbank rozdeľuje svoje finančné aktíva a finančné záväzky do príslušných kategórií IAS 39:

Finančný majetok

- Loans and Receivables (LAR)
- Available for Sale (AFS)
- Opcia Fair Value (FVO)
- Held for Trading (HFT)

Finančné záväzky

- Amortised Cost (AC)
- Opcia Fair Value (FVO)
- Held for Trading (HFT)

c) Čistý výsledok

Čisté výsledky zahŕňajú ocenenia časovou hodnotou s dopadom na výsledok, zvýšenia hodnôt, realizované úspechy pri odlivoch a dodatočne prijaté úhrady za odpísané finančné nástroje príslušnej kategórie podľa IAS 39. Súčasťou tejto kategórie sú zobrazené v poznámkach úrokový prebytok, riziková prevencia v úverových obchodoch, výsledok z realizácie a ocenenia, výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou ako aj v ostatnom výsledku.

d) Finančné záruky

Finančná záruka je podľa IAS 39 zmluva, pri ktorej je poskytovateľ záruky povinný uhradiť istú čiastku, ktorou príjemcu záruky odškodní za stratu, ak istý dlžník nesplní svoje platobné povinnosti podľa pôvodných alebo pozmenených podmienok nástroja. Sem napríklad spadajú bankové záruky (porovnaj poznámku 89). Ak koncern Commerzbank prijíma záruku, nie je záruka uvedená v súvahe a zohľadní sa len pri stanovení zníženia hodnoty zabezpeče-

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

ného majetku. Ako poskytovateľ záruky eviduje koncern Commerzbank záväzok z finančnej záruky pri uzatvorení zmluvy. Prvé ocenenie sa vykonáva na základe časovej hodnoty v momente zaevidovania. Celkovo je časová hodnota finančnej záruky v čase uzatvorenia zmluvy nulová, keďže hodnota dohodnutej prémie pri trhovách zmluvách zodpovedá hodnote záručného záväzku (tzv. netto metóda). Následné ocenenie bude vykonané k vyššej čiastke z pokračujúcich nadobúdacích nákladov alebo rezervy, ktorá musí byť vytvorená v prípade hrozby uplatnenia záruky.

e) Vložené deriváty

Vložené deriváty sú deriváty, ktoré sú vložené do originálnych finančných nástrojov (Embedded Derivatives). Ide pritom napríklad o akciové obligácie (obligácie s možnosťou splatenia v akciách) alebo obligácie s indexovým úročením. Vložený derivát musí byť za istých podmienok bilancovaný oddelene od pôvodného nosného nástroja ako samostatný derivát.

Táto povinnosť oddeleného vykazovania v súvahe platí pri splnení troch nasledujúcich podmienok.

- charakter a riziká vloženého derivátu nie sú úzko spojené s pôvodným nosným nástrojom,
- samostatný derivát s rovnakými podmienkami ak vložený derivát spĺňa podmienky definície derivátu podľa IAS 39, a
- pôvodný finančný nástroj nie je ocenený časovou hodnotou s dopadom na výsledok.

V tomto prípade musí byť vložený derivát, ktorý má byť oddelený, považovaný za súčasť obchodovateľných titulov a musí byť ocenený časovou hodnotou (Fair Value). Zmeny ocenenia musia byť s dopadom na výsledok uvedené vo výsledku ocenenia derivatívnych finančných nástrojov v rámci výsledku obchodnej činnosti. Bilancovanie a ocenenie základnej zmluvy prebieha podľa predpisov pre príslušnú kategóriu finančného nástroja.

Ak nebudú tri vyššie uvedené podmienky splnené, nebude vložený derivát uvedený v súvahe osobitne a hybridný finančný nástroj (štruktúrovaný produkt) bude ocenený podľa všeobecných predpisov kategórie, do ktorej bol finančný nástroj pridelený.

(26) Finančný majetok – Amortised Cost

Ak zmluvne dohodnuté peňažné toky finančného majetku predstavujú len úhradu úrokov a istiny (takže sú v súlade s SPPI) a ak tieto finančné majetky boli priradené k obchodnému modelu držať, sú oceňované pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi. Účtovná hodnota týchto finančných nástrojov je krátená o prípadnú rizikovú prevenciu (viď poznámka číslo 36).

Úhrady úrokov za tieto finančné nástroje sú zobrazené v úrokovom prebytku. Ážia príp. disážia sú rozdelené na celú platnosť a sú obsiahnuté v úrokovom výsledku s dopadom na výsledok.

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Pôžičky a pohľadávky	247 387	n/a	
Centrálne banky	93	n/a	
Úverové inštitúcie	31 775	n/a	
Firemní klienti	92 090	n/a	
Súkromní klienti	100 902	n/a	
Poskytovatelia finančných služieb	11 369	n/a	
Verejné rozpočty	11 159	n/a	
Zaknihované dlhové nástroje	31 750	n/a	
Úverové inštitúcie	2 563	n/a	
Firemní klienti	3 506	n/a	
Poskytovatelia finančných služieb	5 529	n/a	
Verejné rozpočty	20 152	n/a	
Celkom	279 137	n/a	

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(27) Finančný majetok – Loans and Receivables

Do tejto kategórie zaraďujeme nederivatívne finančné nástroje s pevnými alebo stanoviteľnými platobnými nárokmi, pre ktoré neexistuje aktívny trh. To platí nezávisle od toho, či finančné nástroje vznikli zo strany originátora alebo či boli získané na sekundárnom trhu. Aktívny trh existuje len vtedy, ak sú kótované ceny pravidelne ponúkané napríklad na burze alebo zo strany brokerov a ak tieto ceny predstavujú aktuálne transakcie medzi cudzími tretími osobami. Oceňovanie sa vykonáva na základe pokračujúcich nadobúdacích nákladov. Pri vzniku zníženia hodnoty sa táto zohľadňuje pri stanovení nadobúdacích nákladov tak, že má vplyv na výsledok. Ážia príp. disážia sú rozdelené na celú platnosť a sú obsiahnuté v úrokovom výsledku s dopadom na výsledok.

S ohľadom na prekategorizované cenné papiere obsiahnuté vo finančnom majetku a patriace do kategórie úvery a pohľadávky bude k momentu zmeny kategorizácie určená nová účtovná hod-

nota.

V tom momente existujúca rezerva na nové ocenenie podľa latentných daní ostane v ostatných rezervách vo vlastnom imaní a bude počas zostatkovej doby platnosti týchto prekategorizovaných cenných papierov rozpustená.

Pre cenné papiere bude vytvorené zníženie hodnoty podľa podobných kritérií ako pre úverové obchody (viď výročná správa 2017, strana 178 nasl.). Zníženie hodnoty týchto finančných nástrojov sa vykazuje vo výsledku z finančnej činnosti a je znížené priamo finančným majetkom. Ak nebudú dané indikátory pre zníženie hodnoty jednotlivých cenných papierov alebo ak už tieto nebudú poukazovať na zníženie hodnoty, musia byť pripísané maximálne vo výške pokračujúcich nadobúdacích nákladov s dopadom na hospodársky výsledok. Aj zlepšené rizikové prostredie môže viesť k rozpusteniu predtým vykonaného zníženia hodnoty na úrovni portfólia.

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Pôžičky a pohľadávky	n/a	241 708	
Centrálne banky	n/a	906	
Úverové inštitúcie	n/a	29 502	
Firemní klienti	n/a	90 468	
Súkromní klienti	n/a	93 476	
Poskytovatelia finančných služieb	n/a	10 389	
Verejné rozpočty	n/a	16 967	
Zaknihované dlhové nástroje	n/a	24 004	
Úverové inštitúcie	n/a	2 256	
Firemní klienti	n/a	3 799	
Poskytovatelia finančných služieb	n/a	3 834	
Verejné rozpočty	n/a	14 115	
Celkom	n/a	265 712	

(28) Finančné záväzky – Amortised Cost

Finančné záväzky sa oceňujú v rámci následného oceňovania v zásade pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi. Výnimky z tejto zásadnej klasifikácie sme vysvetlili vo vyššie uvedených bodoch v rámci poznámky číslo 5.

Vklady obsahujú denne splatné aktíva, termínované vklady a sporiace vklady.

Ostatné vydané dlhové tituly zahŕňajú aj druhoradé zaknihované a nezaknihované emisie, ktoré sa v prípade platobnej neschopnosti alebo likvidácie splácajú až po uspokojení všetkých nie druhoradých veriteľov.

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017 ¹	Zmena v %
Vklady	301 144	297 907	1,1
Centrálne banky	2 955	4 427	-33,3
Úverové inštitúcie	45 076	44 468	1,4
Firemní klienti	80 618	86 297	-6,6
Súkromní klienti	125 899	114 087	10,4
Poskytovatelia finančných služieb	30 993	33 072	-6,3
Verejné rozpočty	15 603	15 555	0,3
Vydané dlhopisy	45 524	43 380	4,9
Papiere peňažného trhu	5 648	4 428	27,6
Záložné listy	18 869	17 237	9,5
Ostatné vydané dlhové tituly	21 006	21 716	-3,3
Celkom	346 668	341 287	1,6

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

(29) Finančný majetok – Fair Value OCI

Oceňovanie aktuálnou hodnotou so zaznamenaním výkyvov vo vlastnom imaní s recykláciou (FVOCI s recykláciou) je nevyhnutné, ak je finančný nástroj priradený do portfólia s obchodným modelom „držať a predat“ a zmluvne dohodnuté peňažné toky finančného majetku predstavujú len úhradu úrokov a istiny (takže sú v súlade s SPPI).

Zmeny aktuálnej hodnoty sa s neutrálnym dopadom na výsledok vykazujú v rezerve na nové ocenenie (OCI), s výnimkou úprav vykázaných vo výkaze ziskov a strát. Riziková prevencia je popísaná v poznámke 36 „Úverové riziká a úverové straty“. Pri úbytku finančného nástroja sa kumulované zisky a straty, ktoré boli doteraz vykazované s neutrálnym dopadom na výsledok, presunú z OCI do výkazu ziskov a strát (tzv. recyklácia) a sú zaznamenané v rámci ostatného výsledku z finančných nástrojov. Úrokové výnosy z tohto finančného majetku sú vykazované v úrokovom prebytku.

Okrem toho finančný majetok – Fair Value OCI zahŕňa aj nástroje vlastného imania, pre ktoré sme zvolili opciu neutrálneho oceňovania aktuálnou hodnotou bez recyklácie, ak tieto aktíva spĺňajú definíciu vlastného imania podľa IAS 32 a nie sú držané za účelom obchodovania. Takáto klasifikácia je dobrovoľná a definovaná neodvolateľne. Akékoľvek zisky a straty z týchto nástrojov vlastného imania nie sú účtované nikdy v rámci výkazu ziskov a strát, ale sú pri ich úbytku účtované do rezervy zo ziskov (bez recyklácie). Tieto nástroje vlastného imania nepodliehajú úpravám. Z toho vyplývajúce úhrady dividend sú evidované ako výnosy z dividend vo výkaze ziskov a strát, ak nepredstavujú výplatu podstatného majetku.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Pôžičky a pohľadávky (s recykláciou)	1 300	n/a	
Úverové inštitúcie	148	n/a	
Firemní klienti	539	n/a	
Poskytovatelia finančných služieb	38	n/a	
Verejné rozpočty	574	n/a	
Zaknihované dlhové nástroje (s recykláciou)	25 328	n/a	
Úverové inštitúcie	10 448	n/a	
Firemní klienti	749	n/a	
Poskytovatelia finančných služieb	5 001	n/a	
Verejné rozpočty	9 131	n/a	
Nástroje vlastného imania (bez recyklácie)	31	n/a	
Firemní klienti	30	n/a	
Poskytovatelia finančných služieb	1	n/a	
Celkom	26 659	n/a	

V koncerne Commerzbank bolo v jednej z dcérskych spoločností zaradené portfólio európskych štandardných akcií (Blue Chips) do kategórie Fair Value OCI, ktoré boli predtým súčasťou kategórie IAS 39 Available for Sale.

K 31. decembru 2018 bola aktuálna hodnota týchto akcií vo výške 31 mil. eur. Z týchto akcií boli získané dividendy vo výške 1 mil. eur vykázané v rámci výnosov z dividend. Okrem toho bol z predaja aktív za tohto portfólia vykázaný výsledok –1 mil. eur s neutrálnym dopadom na výsledok v rezervách zo zisku.

(30) Finančný majetok – Available for Sale

Táto kategória zahŕňala podľa IAS 39 všetky nederivatívne finančné majetkové hodnoty, ktoré neboli priradené do iných kategórií alebo ktoré boli klasifikované ako súčasť kategórie Finančný majetok – Available for Sale. Išlo pritom úročené cenné papiere, akcie, úžitkové práva a podiely na investičných fondoch. Ako určené na predaj boli predovšetkým klasifikované pevne úročené cenné papiere, ktoré boli kótované na aktívnom trhu, avšak pre ktoré neplatil krátkodobý zámer ich predaja. Oceňované boli aktuálnou hodnotou. Ak nebolo možné

zistiť aktuálnu hodnotu na aktívnom trhu, boli aktíva v zásade oceňované na základe porovnateľných cien, indikatívnych cien agentúr, prípadne iných úverových inštitúcií (Lead-Manager) alebo na základe interných oceňovacích postupov (modely skutočnej hodnoty alebo opčných cien).

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Zaknihované dlhové nástroje	n/a	30 661	
Úverové inštitúcie	n/a	8 373	
Firemní klienti	n/a	1 894	
Poskytovatelia finančných služieb	n/a	3 585	
Verejné rozpočty	n/a	16 809	
Nástroje vlastného imania	n/a	493	
Úverové inštitúcie	n/a	11	
Firemní klienti	n/a	269	
Poskytovatelia finančných služieb	n/a	213	
Celkom	n/a	31 155	

K 31. decembru 2017 zahŕňali nástroje vlastného imania finančné nástroje vo výške 131 mil. eur, ktoré v zásade neboli kótované na burze (okrem iného podiely na spoločnostiach s ručením obmedzeným) a ktoré boli oceňované nadobúdacím nákladmi, nakoľko neboli k dispozícii žiadne spoľahlivé aktuálne hodnoty. Cieľom bola ďalšia držba týchto finančných nástrojov.

V obchodnom roku 2017 boli finančné nástroje oceňované nadobúdacím nákladmi odúčtované pri použití účtovnej hodnoty 34 mil. eur. Z toho vyplýval výsledok vo výške 5 mil. eur.

Finančný majetok a záväzky – Opcia Fair Value

(31) Finančný majetok – Opcia Fair Value

Ak sú nadobudnuté dlhové nástroje v súlade s SPP, a ak boli priradené do obchodných modelov „držať“ alebo „držať a predať“, je možné na ne použiť opciu aktuálnej hodnoty. To vedie k tomu, že majetkové hodnoty už nie sú oceňované pokračujúcimi nadobúdaciami nákladmi príp. s neutrálnym dopadom na výsledok aktuálnej hodnotou, ale sú oceňované aktuálnou hodnotou s dopadom na výsledok.

Voľby týkajúce sa oceňovania aktuálnou hodnotou je možné využiť len pri prvom ocenení. Je to možné za predpokladu, že tým dôjde k zamedzeniu alebo podstatnému zníženiu kongruencií pri odhade a oceňovaní (Accounting Mismatch), ktoré napr. vznikajú vtedy, ak by majetok bol podľa kritérií klasifikácie oceňovaný na

základe Amortised Cost, kým súvisiace záväzky by boli oceňované aktuálnou hodnotou.

Podľa klasifikačného modelu IFRS 9 už neexistujú doterajšie možnosti použiť opciu Fair Value pri riadení majetku na základe Fair-Value ako aj na zamedzenie oddelenia vložených derivátov. Štruktúrované produkty sa teda na základe odpadnutia povinnosti oddelenia vložených derivátov ohľadom kritéria SPPI oceňujú vcelku. Pri dlhových nástrojoch, ktoré sú riadené ako súčasť portfólia na základe Fair-Value, sa oceňovanie riadi pravidlami IFRS 9 (na rozdiel od IAS 39) záväzne aktuálnou hodnotou, takže opcia Fair Value už nie je k dispozícii.

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Pôžičky a pohľadávky	–	23 000	.
Centrálne banky	–	4 113	.
Úverové inštitúcie	–	9 181	.
Firemní klienti	–	574	.
Súkromní klienti	–	3	.
Poskytovatelia finančných služieb	–	7 121	.
Verejné rozpočty	–	2 009	.
Zaknihované dlhové nástroje	–	393	.
Úverové inštitúcie	–	91	.
Firemní klienti	–	151	.
Poskytovatelia finančných služieb	–	114	.
Verejné rozpočty	–	38	.
Nástroje vlastného imania	–	352	.
Poskytovatelia finančných služieb	–	352	.
Celkom	–	23 745	.

V predchádzajúcom roku za pôžičky a pohľadávky vo výške 153 mil. eur ocenené aktuálnou hodnotou bol objem vo výške 108 mil. eur zabezpečený úverovými derivátmi. Výška zmien aktuálnej hodnoty pohľadávok, ktorá súvisí so zmenami rizika výpadku, bola v predchádzajúcom roku vo výške 1 mil. eur a kumulovane vo výške 3 mil. eur. Zmena aktuálnej hodnoty príslušných úvero-

vých derivátov obmedzujúcich riziká bola na úrovni 0 mil. eur (predchádzajúci rok –3 mil. eur).

Z uplatnenia opcie Fair Value na zamedzenie inkongruencií pri oceňovaní a vykazovaní ako aj vo vzťahu k finančným nástrojom s vloženými derivátmi vyplynuli v rámci finančného majetku – opcia Fair Value vyplývajú nasledovné výsledky:

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Pôžičky a pohľadávky	–	153	.
Zaknihované dlhové nástroje	–	50	.
Nástroje vlastného imania	–	352	.
Celkom	–	556	.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Zmeny aktuálnej hodnoty pohľadávok podmienené úverovým rizikom boli v zásade zistené ako zmeny aktuálnej hodnoty pri odpočítaní zmien hodnôt vyplývajúcich z podmienok na trhu.

Okrem toho bola opcia Fair Value použitá na finančné nástroje, ktorých riadenie je v súlade s našim riadením rizík a likvidity a kto-

rých meranie výkonnosti je založené na aktuálnej hodnote. To sa v zásade týka pravých penzijných obchodov, obchodov na peňažnom trhu ako aj získaných a uhradených zábezpek. Tieto skutočnosti sa dotýkali nižšie uvedených súvahových položiek.

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Pôžičky a pohľadávky	-	22 846	.
Zaknihované dlhové nástroje	-	343	.
Celkom	-	23 189	.

(32) Finančné záväzky – Opcia Fair Value

Úpravy týkajúce sa uplatnenia opcie Fair Value na finančné záväzky neboli oproti IAS 39 pozmenené.

Okrem existencie Accounting Mismatch môžu byť predpoklady pre použitie opcie na strane pasív aj riadenie finančných záväzkov na základe aktuálnej hodnoty, ako aj existencia vložených derivátov s povinným oddelením.

Ak sa použije opcia Fair Value na finančné záväzky alebo na hybridné zmluvy, nevykazujú sa zmeny aktuálnej hodnoty vyplývajúce z výkyvov vlastného rizika bonity (Own Credit Spread) s dopadom na výsledok vo výkaze ziskov a strát, ale s neutrálnym dopadom na výsledok (bez recyklácie) v rámci vlastného imania.

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Vklady	21 083	14 279	47,6
Centrálne banky	2 734	2 445	11,8
Úverové inštitúcie	8 498	5 020	69,3
Firemní klienti	1 015	1 027	-1,1
Súkromní klienti	157	153	2,3
Poskytovatelia finančných služieb	8 511	5 517	54,3
Verejné rozpočty	167	116	43,5
Vydané dlhopisy	866	661	31,0
Ostatné vydané dlhové tituly	866	661	31,0
Celkom	21 949	14 940	46,9

Z uplatnenia opcie Fair Value na zamedzenie inkongruencií pri oceňovaní a vykazovaní ako aj vo vzťahu k finančným nástrojom s vloženými derivátmi vyplynuli v rámci finančných záväzkov – opcia Fair Value nasledovné výsledky:

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Vklady	1 269	1 144	10,9
Vydané dlhopisy	866	661	31,0
Celkom	2 135	1 805	18,3

Vo vzťahu k záväzkom, na ktoré sa uplatnila opcia Fair Value, bola zmena aktuálnej hodnoty podmienená úverovým rizikom, ktorá vznikla v obchodnom roku 2018, vo výške -91 mil. eur (predchádzajúci rok: 122 mil. eur). Kumulovane bola zmena vykázaná vo výške

-61 mil. eur (predchádzajúci rok: 30 mil. eur). Čiastka splatenia týkajúca sa finančných záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou bola vykázaná vo výške 2 224 mil. eur (predchádzajúci rok 1 702 mil. eur).

V obchodnom roku ani v predchádzajúcom roku neboli s neutrálnym dopadom na výsledok vykonané žiadne presuny do rezervy zo zisku. Zmeny aktuálnej hodnoty záväzkov podmienené úverovým rizikom boli v zásade zistené ako zmeny aktuálnej hodnoty pri odpočítaní zmien hodnôt vyplývajúcich z podmienok na trhu.

Okrem toho bola opcia Fair Value použitá na finančné nástroje, ktorých riadenie je v súlade s našim riadením rizík a likvidity a ktorých meranie výkonnosti je založené na aktuálnej hodnote. To sa v

zásade dotýka pravých penzijných obchodov, obchodov na peňažnom trhu ako aj získaných a uhradených zábezpek. Tieto skutoč-

nosti sa dotýkali nižšie uvedených súvahových položiek.

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Vklady	19 814	13 135	50,8
Vydané dlhopisy	-	-	.
Celkom	19 814	13 135	50,8

(33) Finančný majetok – Mandatorily Fair Value P&L

V tejto položke vykazujeme finančné nástroje, ktoré sú priradené do reziduálneho obchodného modelu a nie sú vykazované v položke

Finančný majetok – Held for Trading. Okrem toho sú tu obsiahnuté obchody, ktoré sú priradené do obchodných modelov „držať“ a „držať a predat“ a nie sú v súlade s SPPI. Príkladom sú podiely na investičných fondoch, úžitkové práva, tiché vklady, ako aj majetok riadený na základe aktuálnej hodnoty.

Nástroje vlastného imania predstavujú výhradne zmluvy, ktoré zakladajú reziduálny nárok na majetok spoločnosti po odpočítaní

všetkých príslušných dlhov, napr. akcie alebo podiely na iných kapitálových spoločnostiach.

Nástroje vlastného imania nie sú v súlade s SPPI, nakoľko z pohľadu investora neexistuje nárok na úhradu úrokov a istiny, a preto sú spravidla oceňované s dopadom na výsledok aktuálnou hodnotou. Výnimka platí pre nástroje vlastného imania, pre ktoré sme zvolili opciu oceňovanie aktuálnou hodnotou s neutrálnym dopadom na výsledok bez recyklácie (viď poznámka číslo 29).

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Pôžičky a pohľadávky	31 386	n/a	
Centrálne banky	8 266	n/a	
Úverové inštitúcie	10 785	n/a	
Firemní klienti	2 053	n/a	
Súkromní klienti	262	n/a	
Poskytovatelia finančných služieb	6 082	n/a	
Verejné rozpočty	3 938	n/a	
Zaknihované dlhové nástroje	2 350	n/a	
Úverové inštitúcie	73	n/a	
Firemní klienti	116	n/a	
Poskytovatelia finančných služieb	1 407	n/a	
Verejné rozpočty	754	n/a	
Nástroje vlastného imania	337	n/a	
Úverové inštitúcie	9	n/a	
Firemní klienti	283	n/a	
Poskytovatelia finančných služieb	44	n/a	
Celkom	34 073	n/a	

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Finančný majetok a záväzky – Held for Trading

(34) Finančný majetok – Held for Trading

V tejto položke vykazujeme cenné papiere vzťahujúce sa na úroky a vlastné imanie, dlhopisy a ostatné pohľadávky, derivatívne finančné nástroje (deriváty, ktoré sa nekvalifikujú pre Hedge Accounting) ako aj ostatné obchodné aktíva držané za účelom obchodovania. Tieto finančné nástroje slúžia na dosahovanie zisku z krátkodobých výkyvov cien alebo marží obchodníkov.

Ocenenie tohto finančného majetku sa realizuje nezávisle od druhu produktu s dopadom na výsledok a pri použití aktuálnej hodnoty. Zmeny aktuálnych hodnôt príslušného obchodu sa vykazujú s dopadom na výsledok vo výkaze ziskov a strát. Ak nebolo

možné zistiť aktuálnu hodnotu na aktívnom trhu, boli aktíva v zásade oceňované na základe porovnateľných cien, indikatívnych cien agentúr, prípadne iných úverových inštitúcií (Lead-Manager) alebo na základe interných oceňovacích postupov (modely skutočnej hodnoty alebo opčných cien).

Úrokové výnosy a úrokové náklady ako aj výsledky z ocenenia a predaja z týchto finančných nástrojov sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát vo výsledku finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou s dopadom na výsledok.

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Pôžičky a pohľadávky	1 028	1 080	-4,8
Úverové inštitúcie	628	702	-10,6
Firemní klienti	254	310	-18,0
Poskytovatelia finančných služieb	3	13	-75,0
Verejné rozpočty	143	55	.
Zaknihované dlhové nástroje	1 621	2 955	-45,1
Úverové inštitúcie	523	596	-12,3
Firemní klienti	61	287	-78,6
Poskytovatelia finančných služieb	390	1 106	-64,8
Verejné rozpočty	648	966	-33,0
Nástroje vlastného imania	1 021	11 302	-91,0
Úverové inštitúcie	10	646	-98,5
Firemní klienti	1 011	7 770	-87,0
Poskytovatelia finančných služieb	-	2 887	.
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov	38 067	47 783	-20,3
Derivátne obchody týkajúce sa úrokov	27 302	33 467	-18,4
Derivátne obchody týkajúce sa mien	7 442	9 992	-25,5
Akciové deriváty	1 518	3 145	-51,7
Úverové deriváty	511	720	-29,0
Ostatné derivátne obchody	1 294	459	.
Ostatné obchodné aktíva	764	546	40,0
Celkom	42 501	63 666	-33,2

Pokles oproti predchádzajúcemu roku súvisí predovšetkým s pre skupením majetku, ktorý vyplýva z zrušenej obchodnej oblasti EMC, do majetku držaného za účelom predaja.

(35) Finančné záväzky – Held for Trading

V tejto položke sú obsiahnuté derivatívne finančné nástroje, vlastné emisie z obchodnej knihy ako aj záväzky z prázdnych predajov cenných papierov.

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Certifikáty a ostatné vlastné emisie	49	5 565	-99,1
Dodávateľské záväzky z prázdnych predajov cenných papierov	3 091	2 467	25,3
Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov	40 264	48 452	-16,9
Úrokové derivátové obchody	29 464	33 279	-11,5
Menové derivátové obchody	8 512	9 514	-10,5
Akciové deriváty	743	3 927	-81,1
Úrokové deriváty	923	1 102	-16,3
Ostatné derivátne obchody	622	629	-1,1
Celkom	43 404	56 484	-23,2

Pokles oproti predchádzajúcemu roku súvisí predovšetkým s preukúpením záväzkov, ktoré vyplývajú z zrušenej obchodnej oblasti EMC, do záväzkov držaných za účelom predaja.

(36) Úverové riziká a úverové straty**Zásady a oceňovanie podľa IFRS 9**

V rámci IFRS 9 sa zníženie hodnôt súvisiace s úverovými rizikami pri úverových obchodoch a cenných papieroch, ktoré sú oceňované aktuálnou hodnotou, ktorá nemá dopad na výsledok, vykazuje na základe prvostupňového modelu pri využití očakávaných úverových strát. Do oblasti pôsobnosti tohto modelu znižovania hodnoty spadajú v rámci koncernu nasledovné finančné nástroje:

- Finančný majetok vo forme pôžičiek a pohľadávok ako aj zaknihovaných dlhových nástrojov, ktoré sú oceňované pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi (Amortised Cost).
- Finančný majetok vo forme pôžičiek a pohľadávok ako aj zaknihovaných dlhových nástrojov, ktoré sú oceňované s neutrálnym dopadom na výsledok aktuálnou hodnotou (FVOCI).
- Pohľadávky z lízingsových vzťahov
- Neodvolateľné úverové prísluby, ktoré sú oceňované aktuálnou hodnotou, ktorá podľa IFRS 9 nemá dopad na výsledok
- Finančné záruky v oblasti pôsobnosti IFRS 9, ktoré sú oceňované aktuálnou hodnotou, ktorá nemá dopad na výsledok

Zníženie hodnoty sa zisťuje na základe prvostupňového modelu nasledovne:

Na prvom stupni sú evidované v zásade všetky finančné nástroje, pri ktorých sa riziko výpadku od ich prvotného uvedenia v súvahe výrazne nezvýšilo. Okrem toho tento stupeň obsahuje všetky obchody, ktoré k rozhodujúcemu dňu vykazujú menšie riziko výpadku a pri ktorých Commerzbank využila svoje právo podľa IFRS 9, na základe čoho sa vzdala podstatného zvýšenia rizika vý-

padku. Nižšie riziko výpadku je dané v prípadoch, kedy je interný rating bonity v investičnom pásme (rating 2,8 alebo lepší, vid koncernová výročná správa, strana 120). Prevencia pre obchody zo stupňa číslo 1 je vo výške očakávanej úverovej straty na obdobie nasledujúcich dvanástich mesiacov („12-month ECL“).

V rámci stupňa číslo 2 sa zobrazujú finančné nástroje, ktorých riziko výpadku od momentu prijatia výrazne zvýšilo a ktoré nie sú zaradené ako prípady s nízkym rizikom výpadku. Základom pre vytvorenie opravnej položky alebo rezervy v rámci tohto stupňa je očakávaná úverová strata za celé zostatkové obdobie platnosti („Lifetime Expected Credit Loss“ príp. „LECL“).

Stupeň číslo 3 zahŕňa finančné nástroje, ktoré sú rozhodujúce dňu do tohto stupňa zaradené ako nástroje so zníženou hodnotou. Ako kritérium využíva Commerzbank definíciu výpadku úveru (Default) podľa článku 178 CRR. Tento postup je konzistentný, nakoľko v rámci zisťovania ECL sa rovnako používajú štatistické rizikové parametre odvodené z bazilejského princípu IRB, pričom tieto parametre sú upravené podľa požiadaviek IFRS 9. Pre default klienta môžu byť rozhodujúce nasledovné udalosti:

- hrozba platobnej neschopnosti (pohľadávka nie je splatená po viac ako 90 dňoch)
- banka sprevádza ozdravenie / reštrukturalizáciu klienta s alebo bez príspevkov
- banka vypovedala pohľadávky klient je v konkurznom konaní.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

S ohľadom na vypadnuté finančné nástroje na 3. stupni musí byť rovnako vykázaná hodnota LECL ako zníženie hodnoty. Pri zisťovaní hodnoty LECL sa v zásade rozlišuje medzi podstatnými a nepodstatnými prípadmi. V prípade nepodstatných obchodov (objem do 5 mil. eur) sa používajú štatistické rizikové parametre. V prípade podstatných obchodov (objem viac ako 5 mil. eur) sa hodnota LECL určuje ako očakávaná hodnota strát z individuálnych expertných odhadov budúcich peňažných tokov pri zohľadnení viacerých možných scenárov a ich pravdepodobnosti. Scenáre a ich pravdepodobnosť sú založené na odhadoch špecialistov v oblasti sanácie a likvidácie firiem. Pre každý scenár bez ohľadu na to, či ide o scenár pokračovania alebo zhodnotenia, sa odhaduje moment a výška očakávaných budúcich platobných tokov.

Pritom sa s ohľadom do budúcnosti, ako aj podľa špecifických požiadaviek klientov zohľadňuje aj makroekonomická situácia (napr. devízové obmedzenia, výkyvy devízových, vývoj surovínových cien) a prostredie v danom sektore. Základom pre odhady sú aj externé informácie. Ako zdroje pritom slúžia okrem iného indexy (napr. World Corruption Index), prognózy (napr. prognóza IWF), informácie globálnych združení poskytovateľov finančných služieb (napr. Institute of International Finance) a informácie zverejňované ratingovými agentúrami a audítorskými spoločnosťami.

Ak nie je splnené kritérium výpadku, dochádza k vyliečeniu finančného nástroja a tento sa už nepriradzuje do 3. stupňa. Po vyliečení sa na základe aktualizovaných ratingových informácií opätovne posudzuje, či sa riziko výpadku od prvotného zaevidovania výrazne zvýšilo a či má byť finančný nástroj zaradený do 1. alebo 2. stupňa.

Finančné nástroje, ktoré sú v momente ich prvotného bilancovania zaradené so zníženou hodnotou v zmysle vyššie uvedenej definície (Purchased or Originated Credit-Impaired príp. POCD), nie sú priradované do žiadneho zo stupňov, ale sú vykazované osobitne mimo uvedeného modelu. Prvotné bilancovanie zahŕňa ocenenia aktuálnou hodnotou bez zaevidovania zníženia hodnoty pri použití efektívnej úrokovej sadzby upravenej podľa bonity. V nasledujúcich obdobiach zodpovedá zníženie hodnoty kumulovanej zmene LECL po prijatí do súvahy. Aj po vyliečení ostáva LECL mierou pre ocenenie.

Pohľadávky sa odpisujú v momente ich nevymáhateľnosti. Nevymáhateľnosť môže na strane jednej vzniknúť v procese likvidácie na základe rôznych objektívnych kritérií, medzi nimi môže byť napr. úmrtie dlžníka, ktorý nemal majetok vhodný na zhodnotenie, alebo ukončené konkurzné konanie bez ďalších vyhliadok na úhradu. Na strane druhej sa úvery považujú za (čiastočne) nevymáhateľné najneskôr 720 dní od ich splatnosti a (čiastočne) sa odpisujú v rámci existujúcej rizikovej prevencie na dosiahnuteľnú čiastku splatenia. (Čiastočné) odpísanie pritom nemá priamy dopad na opatrenia súvisiace s vymáhaním.

Zisťovanie Expected Credit Loss podľa IFRS 9

Commerzbank stanovuje hodnotu LECL ako neskreslenú a diskontovanú očakávanú hodnotu budúcich výpadkov úverov za celú zostatkovú dobu platnosti finančného nástroja, t.j. za maximálnu dobu platnosti (vrátane opcií na predĺženie), počas ktorej je Commerzbank vystavená úverovému riziku. Ako „12-month ECL“ sa vo vzťahu k zaznamenávaniu zníženia hodnôt na 1. stupni definuje len tá časť LECL, ktorá vyplýva z udalostí súvisiacich s výpadkom úveru očakávaným v priebehu dvanástich mesiacov od rozhodujúceho dňa pre zostavenie správy.

Stanovenie hodnoty ECL pre 1. a 2. stupeň ako aj pre nevýznamné finančné nástroje na 3. stupni sa realizuje na základe jednotlivého obchodu pri použití štatistických rizikových parametrov, ktoré sú odvodené z bazilejského prístupu IRB a rovnako sú upravené podľa požiadaviek IFRS 9. Pritom platia nasledujúce hlavné parametre:

- pravdepodobnosť výpadku špecifická pre príslušného klienta (Probability of Default, PD);
- kvóta straty v prípade výpadku (Loss Given Default, LGD);
- výška pohľadávky v momente výpadku (Exposure at Default, EaD).

Pravdepodobnosť výpadku vyplýva z použitia interných ratingových postupov, ktoré sú upravené podľa príslušnej skupiny klientov. Do výpočtu vstupujú rozličné kvalitatívne a kvantitatívne premenné, ktorých zohľadnenie prípadne váha závisí od príslušného postupu. Priradenie pásiem pravdepodobnosti výpadku k interným ratingovým triedam, ako aj prevod do externých ratingov je možné vyčítať z master stupnice (viď výročnú správu koncernu).

Kvóta straty v prípade výpadku predstavuje prognózovanú stratu v prípade výpadku v percentách pohľadávky v momente výpadku (EaD) pri zohľadnení zábezpek a možnosti opätovného získania nezabezpečeného podielu. Odhad sa vykonáva špecificky pre rôzne druhy zábezpek a skupiny klientov. Základom pre zistenie tejto hodnoty sú sledované historické údaje portfólií ako aj rôzne externé informácie, napr. indexy a údaje o vývoji kúpnej sily.

Výška pohľadávky v momente výpadku je očakávaná výška čerpaného úveru v momente výpadku pri zohľadnení potenciálneho (čiastočného) využitia otvorených úverových liniek.

Všetky používané rizikové parametre z interných modelov banky boli za učenia špecifických požiadaviek IFRS 9 v primeranom rozsahu upravené a horizont prognóz bol rozšírený za účelom pokrytia celkovej doby platnosti finančných nástrojov. Tak sa napr. pri prognóze priebehu angažovanosti počas celej doby platnosti finančných nástrojov zohľadňujú predovšetkým zmluvné a zákonné práva na podanie výpovede.

Pri úverových produktoch, ktoré pozostávajú z vyčerpanej úverovej čiastky a otvorenej úverovej linky a pri ktorých sa úverové riziko pri bežnom obchodovaní neobmedzuje na zmluvnú výpočetnú lehotu (v Commerzbank sa to dotýka predovšetkým revolvingových produktov bez zmluvne dohodnutej štruktúry splácania,

ako napr. kontokorentné úvery a objemy na kreditných kartách) musí byť hodnota LECL zistená celé príslušné obdobie, ktoré presahuje maximálnu dobu platnosti zmluvy. S cieľom zabezpečiť empiricky fundované zobrazenie hodnoty LECL v súlade s požiadavkami IFRS-9 Commerzbank pri týchto produktoch stanovuje hodnotu LECL priamo na základe realistických historických strát.

V zásade sa pri odhade rizikových parametrov špecifických pre IFRS-9 zohľadňujú okrem historických informácií o výpadkoch predovšetkým informácie o aktuálnom ekonomickom prostredí (zameranie point-in-time) ako aj informácie týkajúce sa budúcnosti. V tomto ohľade sa predovšetkým berú do úvahy makroekonomické prognózy banky zamerané na dopady na výšku ECL, pričom tieto údaje vstupujú do stanovenia hodnoty ECL.

Na tento účel sa používa základný scenár, ktorý je založený na platnom konsenze (prognózy rôznych bánk týkajúce sa podstatných makroekonomických parametrov, ako napr. rast HDP a miera nezamestnanosti) a ktorý je doplnený o ďalšie makroekonomické parametre relevantné pre daný model. Prevod makroekonomického základného scenára do dopadov na rizikové parametre je založený na štatisticky odvodených modeloch. Prípadne sú tieto doplnené o expertné domnienky, ktorých zisťovanie je upravené v rámci panelu. Potenciálne efekty z nelineárnych súvislostí medzi rozličnými makroekonomickými scenármi a ECL sú korigované pomocou osobitne zisťovaného faktora.

Pri zisťovaní hodnoty Expected Credit Loss musia byť okrem toho za istých okolností zohľadnené dodatočné efekty na základe osobitne zistenej úpravy modelového výsledku IFRS 9 ECL, pričom tieto efekty vyplývajú zo scenárov alebo udalostí, ktoré nie sú zobrazené v rámci modelovania príslušného parametra IFRS 9 ECL (môže sa to týkať jednotlivých udalostí, napr. podstatných politických rozhodnutí, vojenských konfliktov atď.). Preverenie nevyhnutnosti takýchto úprav Top Level Adjustments pri zapojení Senior Management a ich príslušná realizácia tvorí obsah samostatného nariadenia.

Zisťovanie hodnoty ECL je zaznamenané v rôznych odborných a technických koncepciách.

Všetky parametre používané v rámci zisťovania hodnoty ECL sú podrobované pravidelnej validácii zo strany nezávislej jednotky (spravidla ročne) a v prípade potreby sa tieto parametre upravujú. Príslušné nariadenia sa preverujú v prípade potreby.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Posúdenie podstatného zvýšenia rizika výpadku

V ratingových systémoch Commerzbank sa zhrnutujú všetky dostupné kvantitatívne a kvalitatívne informácie, ktoré sú relevantné pre prognózu rizika výpadku v rámci stanovenia pravdepodobnosti výpadku. Táto veličina je založená predovšetkým na štatisticky fundovanom výbere a váhe všetkých dostupných indikátorov. Okrem toho do posúdenia pravdepodobnosti výpadku upraveného podľa požiadaviek IFRS-9 vstupujú okrem historických informácií aj informácií o aktuálnej ekonomickej situácii predovšetkým informácie o budúcnosti, napr. prognóza vývoja makroekonomických rámcových podmienok.

Commerzbank správne používa výhradne pravdepodobnosť výpadku ako veličinu pre posúdenie, či sa riziko výpadku finančného nástroja oproti momentu jeho prijatia výrazne zvýšilo. Na základe ukotvenia kontroly relatívneho transferového kritéria do robustných postupov a procesov riadenia rizík v rámci koncernu a banky (predovšetkým včasné rozoznávanie úverových rizík, controlling prečerpania a proces opätovného udeľovania ratingov) sa zabezpečuje, aby bolo podstatné zvýšenie rizika výpadku realizované spoľahlivo, aktuálne a podľa objektívnych kritérií.

S ohľadom na prípady s prečerpaním v rozsahu viac ako 30 dní bolo preukázané, že tento Trigger je pokrytý už prostredníctvom ratingov a/alebo ratingového procesu. Prevažná časť portfólia s prečerpaním v rozsahu viac ako 30 dní sa nachádza vo výpadku príp. je v dôsledku výrazného zvýšenia pravdepodobnosti výpadku priradená do 2. stupňa. Len nepodstatná časť sa v 1. stupni. Pre túto časť banka na základe príslušného ratingového výsledku preukázala, že napriek prečerpaniu v rozsahu viac ako 30 dní nejde o podstatné zvýšenie pravdepodobnosti výpadku.

S ohľadom na ďalšie informácie o postupoch a procesoch, ako aj postupy pri riadení úverových rizík Commerzbank odkazujeme

na informácie uvedené vo výročnej správe koncernu (strana 116 nasl.).

Na kontrolu, či v rozhodujúci deň pre zostavenie správy ide o podstatné zvýšenie rizika výpadku oproti momentu prijatia finančného nástroja, sa k rozhodujúcemu dňu pre zostavenie správy využíva porovnanie sledovanej pravdepodobnosti výpadku počas celkovej zostatkovej doby platnosti finančného nástroja („Lifetime-PD“) s očakávanou Lifetime-PD počas celého tohto obdobia. V súlade s požiadavkami IFRS sa v istých čiastkových portfóliách vykonáva porovnanie medzi pôvodnou a aktuálnou pravdepodobnosťou výpadku na základe pravdepodobnosti výpadku za obdobie 12 mesiacov po rozhodujúcom dni pre vyhotovenie správy („12-month PD“). V týchto prípadoch banka pomocou primeraných analýz preukazuje, že nejde o podstatné odchýlky oproti posúdeniu na základe Lifetime-PD.

Na určenie, či je zvýšenie pravdepodobnosti výpadku oproti momentu prijatia finančného nástroja podstatné, sú pomocou štatistického postupu diferencované podľa ratingových model stanovené prahové hodnoty, ktoré predstavujú stupeň kritickej odchýlky od priemerného vývoja pravdepodobnosti výpadku. S cieľom zabezpečiť ekonomicky zmysluplné priradenie do jednotlivých stupňov sa zohľadňujú ovplyvňujúce veličiny špecifické pre danú transakciu, napr. pravdepodobnosť výpadku v momente prijatia, doterajšia doba platnosti ako aj zostatková doba platnosti.

Spätný prevod finančných nástrojov za 2. stupňa do 1. stupňa sa vykonáva vtedy, ak riziko výpadku v deň rozhodujúci pre zostavenie správy oproti momentu prijatia už nie je podstatné.

V netto položke z prísunov a rozpustení sú obsiahnuté aj pripísania hodnôt vzťahujúce sa na prísuny za odpísané pohľadávky.

Mil. €	Stav 1.1.2018	Čistý prísun / rozpustenie	Spotreba	Zmena konsolidačného okruhu	Zmeny výmenných kurzov/ preúčtovania	Stav 31.12.2018
Opravné položky na riziká z finančného majetku	2 226	475	466	–	–6	2 229
Finančný majetok – Amortised Cost	2 209	477	467	–	–7	2 213
Pôžičky a pohľadávky	2 119	462	467	–	–9	2 106
Zaknihované dlhové nástroje	90	15	–0	–	2	107
Finančný majetok – Fair Value OCI	16	–2	–1	–	1	16
Pôžičky a pohľadávky	7	–0	–	–	0	7
Zaknihované dlhové nástroje	9	–1	–1	–	1	9
Rezervy na finančné záruky	10	–1	–	–	0	9
Rezervy na úverové prísľuby	127	9	–	–	–0	136
Rezervy na ostatné ubezpečenia	156	–38	0	–	1	119
Celkom	2 518	446	466	–	–5	2 493

Zmena opravných položiek podľa stupňov je nasledovná:

Opravné položky na riziká z pôžičiek, pohľadávok a rezerv Mil. €	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Celkom
Opravné položky k 1.1.2018	244	245	1 637	-	2 127
Nové obchody	123	19	54	14	210
Zmeny stav z prevodu fáz					
z fázy 1	-82	342	75	-	335
z fázy 2	74	-303	245	-	16
z fázy 3	4	13	-28	-	-11
Úbytky	98	86	400	52	636
Zmeny parametrov/zmeny modelov	-17	108	415	118	624
Spotreba	-	-	510	33	543
Menové zmeny/preúčtovania	-1	-3	-20	14	-9
Opravné položky k 31.12.2018	248	335	1 469	61	2 113
Rezervy na finančné záruky	2	1	2	4	9
Rezervy na úverové prísluby	70	48	13	5	136
Rezervy na ostatné zabezpečenia	1	67	37	15	119
Rezervy k 31.12.2018	73	116	52	24	265

Opravné položky na riziká z pôžičiek, pohľadávok a rezerv Mil. €	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Celkom
Opravné položky k 1.1.2018	26	71	2	-	99
Nové obchody	2	0	-	-	2
Zmeny stav z prevodu fáz					
z fázy 1	-0	4	-	-	4
z fázy 2	0	-5	-	-	-5
z fázy 3	0	-	-	-	0
Úbytky	1	0	-	-	1
Zmeny parametrov/zmeny modelov	3	10	1	0	14
Spotreba	-	-	-	1	1
Menové zmeny/preúčtovania	-0	2	-0	1	3
Opravné položky k 31.12.2018	30	83	2	1	116

Finančný nástroj je v tomto ohľade definovaný ako nový obchod vtedy, ak sa dátum rozhodujúci pre posúdenie podstatného zvýšenia rizika výpadku nachádza v sledovanom období. Tento celkový objem sa preto môže odlišovať od ostatných údajov o nových obchodoch, napr. o riadení distribúcie produktov.

Zmeny v prevodoch medzi stupňami obsahuje údaje o prísuchoch a rozpusteniach, ktoré vznikli v sledovanom období na základe pozmeneného priradenia obchodov do jednotlivých stupňov. Pri prevode sa objem v doterajšom stupni úplne rozpustí a cieľový objem sa v plnom rozsahu presunie do nového stupňa. Ako úbytky sú predovšetkým zobrazené rozpustenia rizikovej prevencie týkajúcej sa obchodov, ktoré v sledovanom období boli vyradené zo súvahy. V riadku zmeny parametrov/zmeny modelov sú obsiahnuté zmeny súvisiace s pozmenenými parametrami rizikovej prevencie. Tie zahŕňajú zmeny pri čerpaní (napr. vyplývajúce zo splatenia) ako aj zmeny zábezpek a zmeny pravdepodobnosti výpadku, ktoré nevedli k zmene stupňa. Okrem toho sú tu zobrazené efekty z úprav súvisiacich s pravidelnými kontrolami parametrov a pozmenených

makroekonomických očakávaní. Spotreba odzrkadľuje, v akej výške bol objem rizikovej prevencie znížený v dôsledku odpisov s neutrálnym dopadom na výsledok. V riadku zmeny výmenných kurzov/preúčtovanie sú zobrazené menové dopady a v prípade potreby aj prevody z reklasifikácie.

Zobrazenia týchto údajov sú založené na účtovných transakciách jednotlivých obchodov. Na úrovni klienta preto môže dôjsť k tomu, že budú zapojené viaceré položky, ktoré môžu obsahovať nové obchody, ako aj úbytky; zúčtovanie sa nevykonáva.

Z celkového objemu rezerv pripadá 59 mil. eur na mimosúvahové obchody, ktoré nepredstavujú finančné záruky v zmysle IFRS 9 (určité avaly, akreditívny), ktoré sú však v rámci modelu Impairment súčasťou prevencie prostredníctvom Lifetime Expected Credit Loss (viď poznámka číslo 64).

V sledovanom období boli (čiastočne) odpísané pohľadávky vo výške 203 mil. eur, s ohľadom na ktoré sa ďalej vykonávajú aktivity na ich vymáhanie.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Účtovné hodnoty sa počas sledovaného obdobia zmenili nasledovne:

Pôžičky a pohľadávky Mil. €	31.12.2018	Čistá zmena	1.1.2018
Stage 1	237 967	14 088	223 879
Stage 2	9 572	581	8 990
Stage 3	2 628	-569	3 197
POCI	625	-382	1 007
Celkom	250 793	13 719	237 074

Zaknihované dlhové nástroje Mil. €	31.12.2018	Čistá zmena	1.1.2018
Stage 1	55 974	1 967	54 006
Stage 2	1 158	-322	1 479
Stage 3	12	-1	13
POCI	42	-16	58
Celkom	57 185	1 629	55 556

Účtovné hodnoty finančného majetku, pre ktoré boli vytvorené opravné položky, sú do ratingových tried rozdelené nasledovne:

Ratingová trieda Mil. €	Pôžičky a pohľadávky				Zaknihované dlhové nástroje			
	12m ECL	ECL Lifetime	POCI	Celkom	12m ECL	ECL Lifetime	POCI	Celkom
1,0 – 1,8	60 185	0	11	60 196	29 081	0	0	29 081
2,0 – 2,8	111 756	0	76	111 832	24 473	0	0	24 473
3,0 – 3,8	34 949	4 142	34	39 125	1 718	988	0	2 706
4,0 – 4,8	4 968	3 113	21	8 102	14	69	0	83
5,0 – 5,8	1 375	2 317	139	3 831	0	100	0	100
6,1 – 6,5	0	2 628	344	2 972	0	12	42	54
Celkom	213 233	12 200	625	226 058	55 285	1 169	42	56 497

Ratingová trieda Mil. €	Finančné záruky, úverové prísluby a ostatné ubezpečenia			
	12m ECL	ECL Lifetime	POCI	Celkom
1,0 – 1,8	32 607	3 450	6	36 063
2,0 – 2,8	84 693	21 208	45	105 946
3,0 – 3,8	13 799	6 664	21	20 483
4,0 – 4,8	1 178	1 749	23	2 950
5,0 – 5,8	418	900	3	1 320
6,1 – 6,5	0	204	85	290
Celkom	132 694	34 174	183	167 051

Riziková prevencia pre súvahové a mimosúvahové riziká v úverových obchodoch podľa IAS 39

Osobitné riziká výpadkov úverov zabezpečujeme tvorbou jednotlivých a portfóliových opravných položiek (Specific Loan Loss Provisions; SLLP), paušalizovaných jednotlivých opravných položiek (Portfolio Loan Loss Provisions; PLLP) a opravných položiek k portfóliu (General Loan Loss Provisions; GLLP).

Pri zisťovaní potreby rizikovej prevencie rozlišujeme medzi pohľadkami s výpadkom a bez výpadku príp. medzi nevýznamným objemom (do 3 mil. Eur) a významným objemom (nad 3 mil. Eur). Ako pohľadky s výpadkom príp. núdzové pohľadky sa označujú všetky pohľadky, ktoré boli podľa pravidiel Bazileja 3 označované ako výpadok (default). Pre default klienta môžu byť rozhodujúce nasledovné udalosti:

- hrozba platobnej neschopnosti (pohľadka nie je splatená po viac ako 90 dňoch)
- banka sprevádza ozdravenie / reštrukturalizáciu klienta s alebo bez príspevkov
- banka vypovedala pohľadky
- klient je v konkurznom konaní.

Podľa jednotných smerníc koncernu sú pre podstatné vypadnuté pohľadky vytvárané opravné položky. Na výpočet jednotlivé rizikovej prevencie ako aj na tvorbu rezerv na jednotlivé riziká (SLLP) sa používajú časové hodnoty budúcich očakávaných platobných tokov. V rámci platobných tokov sa okrem očakávaných platieb zohľadňujú aj výnosy zo znehodnotenia zábezpek a ostatné dosiahnuteľné platobné toky. Riziková prevencia zodpovedá rozdielu medzi účtovnou hodnotou úveru a súčasnou hodnotou celkových očakávaných spätných tokov. Pri použití pôvodnej efektívnej úrokovej miery sa zvýšenie súčasnej hodnoty na základe uplynutej doby eviduje ako úrokový výnos. V prípade odpadnutie dôvodu,

ktorý viedol k opravnej položke, bude táto zrušená s dopadom na výsledok.

V oblasti financovania lodí je potrebné rozlišovať medzi schopnosťou sanácie (Going Concern) a nevyhnutnosťou likvidácie (Gone Concern) vypadnutej pohľadky. V prvom prípade sa na stanovenie očakávaných platobných tokov využívajú predovšetkým bankou odhadované budúce charterové sadzby, kým v prípade likvidácie sa využíva predovšetkým dosiahnuteľný výnos z predaja lode slúžiacej ako zábezpeka v rámci úverov.

Lodné trhy sú tradične vystavené vysokej volatilitě, ktorú napr. ovplyvňuje všeobecný vývoj svetovej ekonomiky a silné cenové výkyvy surovín ako exogénne faktory a nové objednávky a zošrotovania lodí ako endogénne faktory. Na základe toho existujú značné neistoty pri odhadoch a definovaní prognóz charterových sadzieb zo strany banky. Za rok 2017 by napr. zníženie prognózy charterových sadzieb o 20 % pri interne využívanom lodnom indexe viedlo navýšeniu rizikovej prevencie v trojciferej miliónovej sume.

S ohľadom na nevýznamné pohľadky s výpadkom sa na základe interných parametrov tvorí paušalizovaná opravná položka príp. rezerva (PLLP).

Celková čiastka rizikovej prevencie – ak sa vzťahuje na súvahové pohľadky – sa v súvahe odpočítava od príslušných aktívnych položiek. Riziková prevencia za mimosúvahové obchody (avaly, záväzky na indosovanie, úverové prísluby) sa vykazuje ako rezerva na riziká z úverových obchodov.

Nevymáhateľné pohľadky, pre ktoré neboli vytvorené opravné položky, sa okamžite odpisujú. Prijaté platby za odpísané pohľadky sa vykazujú v rizikovej prevencii s dopadom na výsledok.

Za vzniknuté, avšak ešte neoznámené výpadky sme vytvorili opravné položky na úrovni portfólia (GLLP). Celkovo bola riziková prevencia v úverových obchodoch nasledovná:

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Mil. €	Stav 1.1.2017	Prísuny	Spotreba	Rozpustenia	Zmena konsolidačného okruhu	Zmeny výmenných kurzov/ preúčtovania /Unwinding	Stav 31.12.2017
Riziková prevencia pre riziká v úverových obchodoch	3 729	1 151	1 145	740	53	78	3 125
Pôžičky a pohľadávky voči úverovým inštitúciám	59	1	2	18	–	11	50
Pôžičky a pohľadávky voči firemným klientom	3 037	889	874	561	–0	–122	2 368
Pôžičky a pohľadávky voči súkromným klientom	497	231	224	119	11	180	577
Pôžičky a pohľadávky voči poskytovateľom finančných služieb	132	30	44	40	42	9	129
Pôžičky a pohľadávky voči verejným rozpočtom	3	0	1	1	–	1	1
Rezervy na mimosúvahové riziká v úverových obchodoch	205	80	0	75	–	2	211
Celkom	3 934	1 231	1 145	816	53	80	3 337

Prísuny a rozpustenia s dopadom na výsledok viedli pri zohľadnení priamych odpisov, pripísaných hodnôt a vstupov odpísaných k pohľadávkam k nákladom na rizikovú prevenciu vo výške

781 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 900 miliónov Eur), z toho pripadá 382 miliónov Eur na financovanie lodí.

Mil. €	Opravné položky pre individuálne riziká		Opravné položky pre portfóliové riziká		Opravné položky Celkom		Zmena v %
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	
Stav 1.1.	n/a	3 185	n/a	544	n/a	3 729	n/a
Prísuny	n/a	1 137	n/a	14	n/a	1 151	n/a
Úbytky	n/a	1 745	n/a	140	n/a	1 885	n/a
z toho: čerpania	n/a	1 145	n/a	–	n/a	1 145	n/a
z toho: rozpustenia	n/a	600	n/a	140	n/a	740	n/a
Zmena konsolidačného okruhu	n/a	43	n/a	10	n/a	53	n/a
Zmeny výmenných kurzov/ preúčtovania/Unwinding	n/a	52	n/a	26	n/a	78	n/a
Stav 31.12.	n/a	2 672	n/a	454	n/a	3 125	n/a

Mil. €	Rezervy na individuálne riziká		Rezervy na portfóliové riziká		Rezervy na úverové obchody		Zmena v %
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	
Stav 1.1.	n/a	76	n/a	129	n/a	205	n/a
Prísuny	n/a	75	n/a	5	n/a	80	n/a
Úbytky	n/a	41	n/a	34	n/a	75	n/a
z toho: čerpania	n/a	0	n/a	–	n/a	0	n/a
z toho: rozpustenia	n/a	41	n/a	34	n/a	75	n/a
Zmena konsolidačného okruhu	n/a	–	n/a	–	n/a	–	n/a
Zmeny výmenných kurzov/ preúčtovania/Unwinding	n/a	2	n/a	–1	n/a	1	n/a
Stav 31.12.	n/a	112	n/a	99	n/a	211	n/a

Vo 4. štvrtroku obchodného roka 2017 bola po prvýkrát použitá upravená metóda odhadu pravdepodobnosti výpadku. Z tejto úpravy vyplynulo rozpustenie GLLP vo výške 74 miliónov Eur.

Rozdelenie rizikovej prevencie pre jednotlivé typy výpadkov podľa skupín klientov k 31. decembru 2017 je nasledovné:

Mil. €	2018			2017		
	Individuálne opravné položky a rezervy na úverové obchody	Výpadky úverov ¹	Netto prísuny k opravným položkám rezervám na úverové obchody ²	Individuálne opravné položky a rezervy na úverové obchody	Výpadky úverov ¹	Netto prísuny k opravným položkám rezervám na úverové obchody ²
Klienti a úverové inštitúcie v Nemecku	n/a	n/a	n/a	1 253	1 055	319
úverové inštitúcie	n/a	n/a	n/a	0	–	–
Firemní klienti	n/a	n/a	n/a	996	834	235
Spracovanie surovín	n/a	n/a	n/a	331	162	72
Stavebníctvo	n/a	n/a	n/a	41	35	–23
Obchod	n/a	n/a	n/a	132	165	34
Služby a ostatné	n/a	n/a	n/a	492	472	152
Súkromní klienti	n/a	n/a	n/a	228	209	56
Poskytovatelia finančných služieb	n/a	n/a	n/a	29	13	28
Verejné rozpočty	n/a	n/a	n/a	0	–	0
Klienti a úverové inštitúcie mimo Nemecka	n/a	n/a	n/a	1 530	682	253
úverové inštitúcie	n/a	n/a	n/a	8	4	–8
Firemní klienti	n/a	n/a	n/a	1 165	550	197
Spracovanie surovín	n/a	n/a	n/a	344	189	20
Stavebníctvo	n/a	n/a	n/a	129	13	27
Obchod	n/a	n/a	n/a	120	30	40
Služby a ostatné	n/a	n/a	n/a	572	318	110
Súkromní klienti	n/a	n/a	n/a	264	81	77
Poskytovatelia finančných služieb	n/a	n/a	n/a	94	46	–13
Verejné rozpočty	n/a	n/a	n/a	0	1	0
Celkom	n/a	n/a	n/a	2 783	1 737	572

¹ priame odpisy, spotreba opravných položiek a rezervou úverových obchodoch

² pripísané hodnoty mínus rozpustenia

(37) Koncentrácia úverových rizík

Koncentrácie rizík výpadku (koncentrácie úverových rizík) môžu vzniknúť na základe obchodných vzťahov s jednotlivými dlžníkmi alebo skupinami dlžníkov, ktoré majú celý rad spoločných znakov a ktorých schopnosť splácať dlhy rovnako závisí od zmeny istých ekonomických rámcových podmienok. Okrem získania zábezpek na použitie jednotnej politiky pri prideľovaní úverov banka za úče-

lom minimalizácie úverových rizík uzatvorila celý rad dohôd typu Master Netting Agreements. Tieto dohody predstavujú právo na zúčtovanie nárokov a záväzkov s klientom v prípade výpadku alebo platobnej neschopnosti klienta. Úverové riziká v oblasti pohľadávok mali podľa účtovných hodnôt nasledovný vývoj:

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Mil. €	Pôžičky a pohľadávky	
	31.12.2018	31.12.2017
Úverové inštitúcie a klienti v Nemecku	164 698	160 844
úverové inštitúcie	7 666	7 260
Firemní klienti	54 336	54 009
Spracovanie surovín	18 115	17 130
Stavebníctvo	792	877
Obchod	8 778	8 661
Služby a ostatné	26 651	27 341
Súkromní klienti	89 599	82 518
Poskytovatelia finančných služieb	2 588	3 807
Verejné rozpočty	10 509	13 251
Úverové inštitúcie a klienti mimo Nemecka	118 508	106 989
úverové inštitúcie	44 078	36 491
Firemní klienti	41 962	39 402
Súkromní klienti	12 223	11 538
Poskytovatelia finančných služieb	14 937	13 832
Verejné rozpočty	5 309	5 726
Priebežný súčet	283 207	267 833
mínus opravné položky na pôžičky a pohľadávky Amortised Cost	-2 106	-3 125
Celkom	281 100	264 708

Mil. €	Neodvolateľné úverové prísľuby, finančné záruky a ostatné ubezpečenia	
	31.12.2018	31.12.2017
Úverové inštitúcie a klienti v Nemecku	49 686	53 012
Úverové inštitúcie a klienti mimo Nemecka	67 352	63 239
Priebežný súčet	117 038	116 252
mínus opravné položky	-212	-177
Celkom	116 826	116 074

Účtovné hodnoty týkajúce sa koncentrácie úverových rizík v oblasti pôžičiek a pohľadávok, ako aj v oblasti neodvolateľných úverových prísľubov uvedených v predchádzajúcich tabuľkách nie sú predmetom interného riadenia rizík, nakoľko manažment úverových rizík

zohľadňuje aj zábezpeky, pravdepodobnosť výpadku ako aj iné ekonomické faktory. V tomto rozsahu nie sú čiastky reprezentatívne pre skutočné posúdenie koncentrácie úverových rizík v banke.

(38) Maximálne úverové riziko

Maximálna expozícia úverovému riziku – bez zohľadnenia zábezpek alebo iných úverových vylepšení – zodpovedá účtovným hodnotám príslušných bilančných majetkových hodnôt podľa jednotlivých tried, pri neodolateľných úverových pri sľuboch a fi-

nančných zárukách zodpovedá nominálnym hodnotám. V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené účtovné, prípadne nominálne hodnoty finančných nástrojov, ktoré v sebe nesú potenciálne riziko výpadku:

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Finančný majetok - Amortised Cost	279 137	n/a	
Pôžičky a pohľadávky	247 387	n/a	
Zaknihované dlhové nástroje	31 750	n/a	
Finančný majetok – Loans and Receivables	n/a	265 712	
Pôžičky a pohľadávky	n/a	241 708	
Zaknihované dlhové nástroje	n/a	24 004	
Finančný majetok – Fair Value OCI	26 627	n/a	
Pôžičky a pohľadávky	1 300	n/a	
Zaknihované dlhové nástroje	25 328	n/a	
Finančný majetok – Available for Sale	n/a	30 661	
Zaknihované dlhové nástroje	n/a	30 661	
Finančný majetok – Mandatorily Fair Value P&L	33 736	n/a	
Pôžičky a pohľadávky	31 386	n/a	
Zaknihované dlhové nástroje	2 350	n/a	
Finančný majetok – Opcia Fair Value	–	23 393	.
Pôžičky a pohľadávky	–	23 000	.
Zaknihované dlhové nástroje	–	393	.
Finančný majetok – Held for Trading	41 480	52 364	–20,8
Pôžičky a pohľadávky	1 028	1 080	–4,8
Zaknihované dlhové nástroje	1 621	2 955	–45,1
Deriváty	38 067	47 783	–20,3
Ostatné obchodné aktíva	764	546	40,0
Pozitívne trhové hodnoty z derivátnych zabezpečovacích nástrojov	1 457	1 464	–0,5
Neodvolateľné úverové prísluby	78 471	79 965	–1,9
Finančné záruky	2 369	2 024	17,0

Čiastky týkajúce sa maximálneho objemu úverových rizík uvedené v predchádzajúcich tabuľkách nie sú predmetom interného riadenia rizík, nakoľko manažment úverových rizík zohľadňuje aj zábezpeky, pravdepodobnosť výpadku ako aj iné ekonomické faktory

(viď kapitolu o rizikách výpadku úverov v správe o stave koncernu). V tomto rozsahu nie sú čiastky reprezentatívne pre skutočné posúdenie koncentrácie úverových rizík v banke.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(39) Zabezpečenie úverov

Pri použití úverových derivátov (napr. Credit Default Swaps, Total Return Swaps, Credit-linked Notes) je možné znížiť príslušný pomer rizika úverového portfólia. Pritom sa môže zabezpečovací účinok úverových derivátov vzťahovať na jednotlivé úvery alebo cenné papiere, ako aj na portfóliá úverov alebo cenných papierov. Poskytnutie zábezpeky je realizované spravidla v rámci syntetického zaknihovania pomocou Credit Default Swaps (CDS) a/alebo Credit-linked Notes (CLN). Tak je možné dosiahnuť 3 podstatné ciele:

- diverzifikáciu rizík (zníženie úverových rizík v portfóliu, najmä masových rizík),
- odľahčenie vlastného imania (na základe prevodu úverových rizík na investorov sa dosiahne zníženie regulačných požiadaviek na vlastné imanie) a

- refinancovanie využívajúce zaknihovanie ako alternatívneho nástroja na obstaranie kapitálu pri použití nekrytých dlhopisov na majiteľa).

Ku koncu obchodného roka 2018 zrealizovala Commerzbank Aktiengesellschaft 4 zaknihovacie transakcie ako prijímateľ zábezpeky.

Zmluvná doba platnosti predstavuje 9 až 10 rokov. Celkovo boli ku koncu decembra 2018 zabezpečené klientske úvery v objeme 5,1 miliárd eur (predchádzajúci rok: 6,3 miliárd eur). Odľahčenie rizikových aktív bolo na úrovni 1,5 miliárd eur (predchádzajúci rok: 2,1 miliárd eur).

Názov transakcie	Prijímateľ zábezpeky	Rok uzatvorenia	Doba transakcie v rokoch	Druh pohľadávky	Objem úveru	Odľahčenie vážených rizikových aktív mil. €
CoCo Finance II-2 Limited	Commerzbank Aktiengesellschaft	2015	10	Firemní klienti	1 042	-31
CoCo Finance III-1 Limited	Commerzbank Aktiengesellschaft	2017	9	Firemní klienti	1 497	643
CoSMO Finance III-1 Limited	Commerzbank Aktiengesellschaft	2015	10	Firemní klienti	604	76
CoSMO Finance III-2 Limited	Commerzbank Aktiengesellschaft	2016	10	Firemní klienti	1 987	851
Celkom					5 130	1 539

(40) IFRS 13 Oceňovacie hierarchie a informačné povinnosti

Hierarchia aktuálnej hodnoty (Fair Values)

Podľa IFRS 13 sa finančné nástroje oceňované časovou hodnotou zaraďujú do trojstupňovej hierarchie (porovnaj oceňovanie finančných nástrojov):

- Level I: Finančné nástroje, ktorých časová hodnota bola zistená na základe uverejnených cien pre rovnaké finančné nástroje na aktívnych trhoch
- Level II: Finančné nástroje, pre ktoré nie je možné na aktívnych trhoch získať uverejnené ceny pre rovnaké nástroje, a preto boli ocenené podľa oceňovacích modelov
- Level III: Finančné nástroje, ktoré sa oceňujú pri použití oceňovacích metód, pre ktoré nie sú v dostatočnom rozsahu k dispozícii aktuálne overiteľné údaje a u ktorých tieto vstupné údaje len malou mierou ovplyvňujú ich časovú hodnotu.

S ohľadom na metódy oceňovania relevantné pre úverové inštitúcie (Level 2 a 3) rozlišuje IFRS 13 medzi prístupom zameraným na trh (Market Approach) a prístupom založeným na príjme (Income Approach). Market Approach zahŕňa oceňovacie metódy využívajúce informácie o rovnakom alebo porovnateľnom majetku.

Prístup založený na príjme odzrkadľuje dnešné očakávania o budúcich platobných tokoch, náklady alebo výnosy. Tieto ocenenia samozrejme podliehajú vo väčšej miere hodnoteniu zo strany manažmentu. Pritom sa používajú v najväčšom možnom rozsahu trhové údaje alebo údaje tretích osôb a čo najmenej špecifické vstupné údaje.

Oceňovacie modely musia zodpovedať uznávaným ekonomickým metódam na oceňovanie finančných nástrojov a zohľadňovať všetky faktory, ktoré účastníci na trhu pri stanovení ceny považujú za primerané.

Realizovateľné aktuálne hodnoty, ktoré je možné dosiahnuť v neskoršom momente, sa môžu odchyľovať od odhadovanej aktuálnej hodnoty.

Všetky časové hodnoty podliehajú interným kontrolám a postupom v rámci koncernu Commerzbank, počas ktorých sa stanovujú štandardy pre nezávislé kontroly alebo validáciu. Tieto kontroly a postupy spravuje Independent Price Verification Group (IPV) v rámci svojej finančnej funkcie. Modely, vstupujúce údaje a z toho vyplývajúce časové hodnoty pravidelne kontroluje vyšší manažment a kontrolóri.

Informačné povinnosti

Rozlišuje sa medzi:

- a) finančnými nástrojmi bilancovanými aktuálnou hodnotou (Fair Value Option, Available for Sale a Held for Trading)
- b) finančnými nástrojmi bilancovanými at cost (Loans and Receivables, Amortised Cost)

Príslušné informačné povinnosti týkajúce sa týchto finančných nástrojov vyplývajú z IFRS 7 a IFRS 13. Na základe týchto údajov sa napr. majú objasniť techniky oceňovania a použité vstupné faktory pre Level 2 a 3 ako aj kvantitatívne údaje o nepozorovateľných vstupných faktoroch (Level 3). Rovnako musia byť uvedené údaje a dôvody pre presuny medzi hierarchiami, prevody začiatkových a koncových stavov rozhodujúcemu dňu pre stavy Level 3 a nezrealizované zisky a straty. Rovnako je potrebné uviesť senzitivitu pre nepozorovateľné vstupné faktory (Level 3) ako aj údaje o Day-One Profit or Loss.

a) Finančné nástroje bilancované aktuálnou hodnotou

Aktuálna hodnota majetku je podľa IFRS 13 derčiatka, za ktorú je možné daný majetok predať medzi informovanými a medzi sebou nezávislými obchodnými partnermi. Aktuálna hodnota tak zodpovedá predajnej cene. S ohľadom na záväzky je aktuálna hodnota definovaná ako cena, za ktorou by bolo možné previesť dlh v rámci riadnej transakcie na tretiu osobu.

Pri záväzkoch sa takisto používa neriziková úroková štruktúra, pričom sa zohľadňuje vlastné úverové riziko (Own Credit Spread). Ak tretie osoby za naše záväzky poskytnú zábezpeky (napr. záruky), nemusia byť tieto pri oceňovaní zohľadnené, nakoľko záväzok na splatenie zo strany banky naďalej platí. S ohľadom na záväzky je aktuálna hodnota definovaná ako cena, za ktorou by bolo možné previesť dlh v rámci riadnej transakcie na tretiu osobu.

Pri oceňovaní derivatívnych obchodov sa okrem rizika výpadku kontrahenta zohľadňuje aj vlastné úverové riziko. Na zistenie Credit Valuation Adjustments (CVA) a Debit Valuation Adjustments (DVA) sa používa simulácie budúcich trhových hodnôt portfólií derivátov s príslušnými kontrahentov na základe údajov odpozorovateľných z trhu (napr. CDS-Spreads). S ohľadom na úpravy oceňovania týkajúce sa refinancovania (Funding Valuation Adjustments; FVA) sú náklady na refinancovanie a výnosy z nezábezpečených derivátov a zabezpečených derivátov, pri ktorých existujú čiastočné neistoty alebo sa zábezpeky nemôžu použiť na refinancovanie, zohľadnené v aktuálnej hodnote. Podobne ako pri CVA/DVA sa aj FVA určuje na základe očakávaných hodnôt budúcich pozitívnych alebo negatívnych trhových hodnôt portfólia pri použití pozorovateľných údajov z trhu (napr. CDS-Spreads). Funkcia použitá na výpočet FVA sa približuje k finančnej funkcii Commerzbank. S oceňovacím dopadom vo výške –17 mil. eur Commerzbank v sledovanom období upravila výpočet trhových hodnôt derivát-

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

nych portfólií podľa aktuálneho vývoja trhových štandardov. Ďalej sme s oceňovacím dopadom vo výške –70 mil. eur v sledovanom období upravili oceňovanie vlastných úverových rizík z derivátnych portfólií a v objeme –28 mil. Euro sme upravili štruktúrované emisie v rámci opcie Fair Value podľa aktuálneho vývoja porovnateľných nástrojov.

Podľa IAS 39 musia byť všetky finančné nástroje pri prvom ocenení ocenené ich aktuálnou hodnotou. Spravidla ide o trans-

akčné cenu. Ak sa časť vzťahuje na niečo iné než na oceňovaní finančný nástroj, bude aktuálna hodnota odhadnutá pri použití oceňovacieho postupu.

Finančné nástroje vykázané v súvahe v aktuálnej hodnote sú zobrazené v nasledujúcich prehľadoch podľa oceňovacích kategórií IAS 39 ako aj podľa tried.

Finančný majetok v miliardách €		31.12.2018			
		Level 1	Level 2	Level 3	Celkom
Finančný majetok – Fair Value OCI	Pôžičky a pohľadávky	–	1,3	–	1,3
	Zaknihované dlhové nástroje	15,4	9,7	0,2	25,3
	Nástroje vlastného imania	0,0	–	–	0,0
Finančný majetok – Opcia Fair Value	Pôžičky a pohľadávky	–	–	–	–
	Zaknihované dlhové nástroje	–	–	–	–
	Nástroje vlastného imania	–	–	–	–
Finančný majetok – Mandatorily Fair Value P&L	Pôžičky a pohľadávky	–	26,6	4,8	31,4
	Zaknihované dlhové nástroje	0,6	0,7	1,0	2,4
	Nástroje vlastného imania	0,0	–	0,3	0,3
Finančný majetok – Held for Trading	Pôžičky a pohľadávky	0,2	0,9	–	1,0
	Zaknihované dlhové nástroje	0,9	0,7	0,0	1,6
	Nástroje vlastného imania	1,0	–	–	1,0
	Deriváty	–	34,7	3,4	38,1
	Ostatné	0,8	–	–	0,8
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	Hedge Accounting	–	1,5	–	1,5
Dlhodobý majetok držaný za účelom predaja a predajné skupiny	Pôžičky a pohľadávky	–	0,2	–	0,2
	Zaknihované dlhové nástroje	2,3	0,1	0,0	2,4
	Nástroje vlastného imania	7,8	–	–	7,8
	Deriváty	–	2,2	0,1	2,3
Celkom		29,1	78,4	10,0	117,5

Finančný majetok I v miliardách €		31.12.2017			
		Level 1	Level 2	Level 3	Celkom
Finančný majetok – Available for Sale	Zaknihované dlhové nástroje	24,1	6,5	0,1	30,7
	Nástroje vlastného imania ¹	0,1	–	0,4	0,4
Finančný majetok – Opcia Fair Value	Pôžičky a pohľadávky	–	22,5	0,5	23,0
	Zaknihované dlhové nástroje	0,0	0,4	0,0	0,4
	Nástroje vlastného imania	0,4	–	–	0,4
Finančný majetok – Held for Trading	Pôžičky a pohľadávky	–	1,1	–	1,1
	Zaknihované dlhové nástroje	1,3	0,7	0,9	3,0
	Nástroje vlastného imania	11,3	–	0,0	11,3
	Deriváty ¹	–	43,9	3,9	47,8
	Ostatné	0,5	–	–	0,5
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	Hedge Accounting	–	1,5	–	1,5
Dlhodobý majetok držaný za účelom predaja a predajné skupiny	Pôžičky a pohľadávky	–	–	–	–
	Zaknihované dlhové nástroje	0,0	–	–	0,0
	Nástroje vlastného imania	0,1	–	–	0,1
Celkom		37,8	76,5	5,8	120,1

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

Finančné záväzky I v miliardách €		31.12.2018				31.12.2017			
		Level 1	Level 2	Level 3	Celkom	Level 1	Level 2	Level 3	Celkom
Finančné záväzky – Opcia Fair Value	Vklady	–	21,1	–	21,1	–	14,2	0,1	14,3
	Vydané dlhopisy	0,9	–	–	0,9	0,7	–	–	0,7
Finančné záväzky – Held for Trading	Deriváty ¹	–	37,0	3,3	40,3	–	44,6	3,9	48,5
	Certifikáty a ostatné emisie	0,0	–	0,0	0,0	5,6	–	–	5,6
	Záväzky z prázdnych predajov cenných papierov	2,7	0,4	0,0	3,1	2,2	0,3	–	2,5
	Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	Hedge Accounting	–	1,5	–	1,5	–	2,3	–
Záväzky z predajných skupín	Vklady	–	3,3	–	3,3	–	–	–	–
	Vydané dlhopisy	–	–	–	–	–	–	–	–
	Deriváty	–	3,4	0,3	3,7	–	–	–	–
	Certifikáty a ostatné emisie	4,5	–	–	4,5	–	–	–	–
	Záväzky z prázdnych predajov cenných papierov	0,5	0,0	–	0,5	–	–	–	–
Celkom		8,6	66,5	3,7	78,8	8,4	61,2	4,0	73,7

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

Reklasifikácia je v podstate preradenie finančného nástroja v rámci 3-stupňovej oceňovacej hierarchie. Nové zaradenie finančného nástroja môže vyplývať zo zmien na trhu, ktoré majú dopad na vstupné faktory pre ocenenie finančného nástroja.

Commerzbank vykonala ku koncu sledovaného obdobia nasledovné presuny:

V obchodnom roku 2018 boli realizované reklasifikácie z Level 1 do Level 2, nakoľko neboli dostupné kótované trhové ceny. Tieto sa v objeme 1,2 miliárd eur položky Zaknihované dlhové nástroje kategórie HFT, v objeme 0,3 miliárd eur položky Zaknihované dlhové nástroje kategórie mFVPL, 0,5 miliárd eur položky Zaknihované dlhové nástroje kategórie FVOCI a 0,1 miliárd eur položky

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Dodávateľské záväzky z prázdnych predajov cenných papierov kategórie HFT. Okrem toho bol objem 0,8 miliárd eur z položky Zaknihované dlhové nástroje kategórie FVOCI, 0,1 miliárd eur z položky Zaknihované dlhové nástroje kategórie mFVPL, 0,1 miliárd eur z položky Zaknihované dlhové nástroje kategórie HFT a 0,1 miliárd eur z položky Dodávateľské záväzky z prázdnych pre-

dajov cenných papierov kategórie HFT presunuté naspäť z Level 2 do Level 1, nakoľko neboli dostupné odsledovateľné trhové parametre. Okrem toho neboli vykonané žiadne relevantné reklasifikácie z Level 1 do Level 2. Finančné nástroje priradené do Level 3 mali v obchodnom roku nasledovný vývoj:

Finančný majetok Mil. €	Finančný majetok – Fair Value OCI ¹	Finančný majetok – Mandatorily Fair Value P&L ¹	Finančný majetok – Held for Trading ¹	Dlhodobý majetok držaný na predaj a skupiny na predaj	Celkom
Časová hodnota k 1.1.2018	36	6 319	3 754	–	10 109
Zmeny konsolidačného okruhu	–	–	–	–	–
Zisky / straty obdobia s dopadom na výsledok	–1	–90	–158	–	–249
z toho: z nerealizovaných ziskov / strát	–1	–88	–153	–	–242
Zisky/straty evidované v rezerve na nové ocenenie	–	–	–	–	–
Kúpy	–	2 164	–9	1	2 155
Predaje	–31	–2 592	–51	–	–2 674
Emisie	–	–	–	–	–
Splatenia	–	–	–	–	–
Preúčtovania do Level 3	288	542	109	2	941
Preúčtovania z Level 3	–78	–135	–108	–	–321
Preúčtovanie z/do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a majetku z predajných skupín	–	–	–122	122	0
Časová hodnota k 31.12.2018	215	6 208	3 415	125	9 962

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4 a pozn. 5).

Finančný majetok Mil. €	Finančný majetok – Available for Sale ¹	Finančný majetok – Opcia Fair Value	Finančný majetok – Held for Trading ¹	Dlhodobý majetok držaný na predaj a skupiny na predaj	Celkom
Časová hodnota k 1.1.2017	140	944	6 179	68	7 332
Zmeny konsolidačného okruhu	–	–	–	–	–
Zisky / straty obdobia s dopadom na výsledok	–14	–31	–338	–2	–385
z toho: z nerealizovaných ziskov / strát	–14	–31	–348	–2	–395
Zisky/straty evidované v rezerve na nové ocenenie	–	–	–	–	–
Kúpy	4	413	164	–	581
Predaje	–	–158	–751	–66	–975
Emisie	–	–	–	–	–
Splatenia	–	–	–16	–	–16
Preúčtovania do Level 3	319	7	85	–	105
Preúčtovania z Level 3	–7	–661	–507	–	–747
Preúčtovanie z/do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a majetku z predajných skupín	–	–	–	–	–
Časová hodnota k 31.12.2017	442	514	4 816	–	5 772

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4 a pozn. 5).

Nerealizované zisky alebo straty z finančných nástrojov držaných za účelom obchodovania (obchodné aktíva a deriváty) tvoria súčasť výsledku z obchodných činností. Nerealizované zisky alebo straty z pohľadávok a finančného majetku oceneného aktuálnymi hodnotami sú vykazované vo výsledku z použitia opcie Fair Value.

V obchodnom roku 2018 boli vykonané podstatné presuny z Level 3 do Level 2 vo výške 0,1 miliárd Eur týkajúce zaknihovaných dlhových nástrojov z kategórie IAS 39 mFVPL, nakoľko boli k

dispozícii parametre odpozorovateľné na trhu. Presuny z Level 2 naspäť do Level 3 vo výške 0,3 miliárd Eur sa dotýkali položiek pôžičiek a pohľadávok z kategórie mFVPL a vo výške 0,3 miliárd eur ohľadom zaknihovaných dlhových nástrojov z kategórie mFVPL, nakoľko neboli k dispozícii parametre, ktoré by boli odpozorovateľné na trhu. Finančné záväzky priradené do Level 3 zaznamenali v obchodnom roku nasledovný vývoj:

Finančné záväzky Mil. €	Finančné záväzky – Opcia Fair Value	Finančné záväzky – Held for Trading ¹	Záväzky z predajných skupín ¹	Celkom
Časová hodnota k 1.1.2018	100	3 897	–	3 997
Zmeny konsolidačného okruhu	–	–	–	–
Zisky / straty obdobia s dopadom na výsledok	–	–126	–	–126
z toho: z nerealizovaných ziskov / strát	–	–104	–	–104
Kúpy	–	120	–	120
Predaje	–100	–2	–	–102
Emisie	–	–	–	–
Splatenia	–	–13	–	–13
Preúčtovania do Level 3	–	49	–	49
Preúčtovania z Level 3	–	–261	–	–261
Preúčtovanie z/do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a majetku z predajných skupín	–	–334	334	–
Časová hodnota k 31.12.2018	–	3 330	334	3 665

¹Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn.4).

Finančné záväzky Mil. €	Finančné záväzky – Opcia Fair Value	Finančné záväzky – Held for Trading ¹	Celkom
Časová hodnota k 1.1.2017	–	4 171	4 171
Zmeny konsolidačného okruhu	–	–	–
Zisky / straty obdobia s dopadom na výsledok	–	–97	–97
z toho: z nerealizovaných ziskov / strát	–	–76	–76
Kúpy	100	154	254
Predaje	–	–65	–65
Emisie	–	–	–
Splatenia	–	–33	–33
Preúčtovania do Level 3	–	63	63
Preúčtovania z Level 3	–	–296	–296
Preúčtovanie z/do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a majetku z predajných skupín	–	–	–
Časová hodnota k 31.12.2017	100	3 897	3 997

¹Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn.4).

Nerealizované zisky alebo straty zo záväzkov držaných za účelom obchodovania tvoria súčasť výsledku z finančného majetku a záväzkov ocenených časovou hodnotou.

V obchodnom roku 2018 boli deriváty s negatívnou trhovou hodnotou 0,1 miliárd eur presunuté z Level 3 do Level 2, nakoľko

neboli k dispozícii parametre, ktoré by boli odpozorovateľné na trhu. Inak neboli vykonané ďalšie presuny finančných záväzkov z alebo do Level 3.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Analýza senzitivity

Ak je hodnota finančných nástrojov založená na nepozorovateľných vstupných parametroch (Level 3), môže byť presná hodnota tohto parametra ku dňu rozhodujúce pre zostavenie súvahy odvodená z celej šírky primeraných možných alternatív. V rámci zostavovania koncernovej závierky sa pre nepozorovateľné vstupné parametre zvolia primerané hodnoty, ktoré zodpovedajú podmienkam na trhu a kontrolnom odhade koncernu.

Tu uvedené údaje by mali predstavovať možné dopady, ktoré vyplývajú z relatívnej neistoty v oblasti časových hodnôt finančných nástrojov, ktorých ocenenie je založené na nepozorovateľných vstupných parametroch (Level 3). Medzi parametrami používanými na zistenie Level-3-Fair-Values existujú často závislosti. Napríklad môže očakávané zlepšenie celkovej hospodárskej situácie viesť k tomu, že akciové kurzy budú stúpať, kým menej riskantne ohodnotené cenné papiere, napríklad štátne dlhopisy, budú na hodnote strácať. Takéto súvislosti sú zohľadňované vo forme korelačných parametrov, ak majú podstatný vplyv na príslušné aktuálne hodnoty. Ak postup oceňovania používa viac parametrov, môže výber jedného parametra spôsobiť obmedzenia týkajúce sa rozpätia hodnôt ostatných parametrov. Na základe definície sa k tejto oceňovacej hierarchii priradujú skôr nelikvidné nástroje, nástroje s dlhšou dobou platnosti alebo nástroje, pri ktorých nie je možné získať nezávisle pozorovateľné trhové údaje alebo len s veľkými problémami. Tieto údaje slúžia na objasnenie podstatných nepozorovateľných vstupných parametrov pre finančné nástroje Level-3 a na následné zobrazenie rôznych vstupných hodnôt, ktoré tvoria základ pre tieto vstupné parametre.

Podstatné nepozorovateľné vstupné parametre pre Level 3 a ich kľúčové faktory je možné zhrnúť nasledovne:

- Interná úroková miera (Internal Rate of Return, IRR): Interná úroková miera je definovaná ako diskontná sadzba, ktorá poskytuje aktuálnu hodnotu (nula) pre všetky budúce platobné toky nástroja. Pri dlhových tituloch závisí interná úroková miera napríklad od aktuálneho kurzu obligácií, nominálnej hodnoty a trvania.
- Credit Spread: Credit Spread je rozpätie (prirážka alebo zrážka) medzi cennými papiermi, ktoré sú až na bonitu v každom ohľade rovnaké. Tento faktor predstavuje navyše výnos oproti referenčnému nástroju a tvorí vyrovnanie pre rôznu bonitu nástroja a hraničnej hodnoty. Credit Spreads sa merajú podľa počtu základných bodov nad (alebo pod) definovanou hraničnou hodnotou. Čím je väčšie (vyššie) rozpätie v pomere k hraničnej hodnote, tým je nižšia príslušná bonita. To isté platí naopak pre užšie (nižšie) Credit Spread.
- Korelácia medzi úrokom a menou: Korelácia medzi úrokom a menou je rozhodujúca pre oceňovanie exotických úrokových swapov, ktoré obsahujú zámenu fi-

nančných nástrojov v jednej mene ako aj exoticky štruktúrovanú zložku. Táto je založená na vývoji výnosov dvoch štátnych obligácií v rôznych menách. Trhové údaje o istých exotických úrokových produktoch nie je možné odsledovať za dlhšie obdobia. Napríklad výnosy CMT za americké štátne obligácie s dobou splatnosti viac ako 10 rokov nie je možné odsledovať.

- Kvóty zhodnotenia, pravdepodobnosť prežitia a výpadku: Dominantnými faktormi pre ocenenie Credit Default Swaps (CDS) sú väčšinou ponuka a dopyt ako aj arbitrážne vzťahy pri Asset Swaps. Na oceňovanie exotických štruktúr a swapov off-market, pri ktorých boli dohodnuté pevné úrokové platby nad alebo pod hranicou trhových úrokov, sa častejšie používajú oceňovacie modely pre CDS. Tieto modely počítajú implicitnú pravdepodobnosť výpadku referenčných aktív a výsledok používajú ako základ pre úročenie platobných tokov, ktoré sa očakávajú pre CDS. Model používa ako vstupné hodnoty Credit Spreads a kvóty zhodnotenia. Tieto sa používajú na interpoláciu časového radu pravdepodobností prežitia referenčných aktív (tzv. bootstrapping). Typická očakávaná hodnota pre kvótu na trhu Default-Swap pre prvoradé nezabezpečené kontrakty je 40%.

Očakávané hodnoty pre kvóty zhodnotenia určujú formu funkcie pravdepodobnosti prežitia. Odlišné očakávané hodnoty pre kvóty zhodnotenia vedú k odlišným hodnotám pravdepodobnosti prežitia. Pri danom Credit Spread je vysoká očakávaná hodnota rovnako dôležitá ako vyššia pravdepodobnosť výpadku (na rozdiel od nižšej očakávanej hodnoty pri kvóte zhodnotenia), a tým je pravdepodobnosť prežitia nižšia.

U emitentov firemných obligácií existuje vzťah medzi kvótou výpadku a zhodnotenia v priebehu istej doby. Predovšetkým existuje opačná korelácia medzi týmito faktormi: nárast kvóty výpadku (definovanej ako percentuálny podiel dlžníkov s výpadkami) je väčšinou spojená s poklesom priemernej kvóty zhodnotenia.

V praxi účastníci na trhu využívajú trhové spreads na zisťovanie implicitnej pravdepodobnosti výpadku. Odhady pravdepodobnosti výpadku závisia od spoločného rozdelenia strát strán, ktoré sa podieľajú na úverovom deriváte. Funkcia Copula sa používa na meranie korelačnej štruktúry medzi dvoma alebo viacerými premennými. Na základe tejto funkcie je možné stanoviť spoločné rozdelenie pri zachovaní parametrov dvoch od seba nezávislých okrajových hodnôt.

- Funkcia Repo: Repo sadzby slúžia na oceňovanie penzijných obchodov s cennými papiermi (Repos), spravidla s dobou splatnosti nie viac ako 1 rok. V prípade Repos s dlhšou dobou splatnosti prípadne nie likvidnými cennými papiermi (napr. z Emerging Markets) je možné približne určiť príslušné sadzby Repo. , ak sa tieto pova-

žujú za nedostatočné na vytvorenie úverového trhového ocenenia, považujú sa za neodporovateľné. Podobný postup platí pre Repos z investičných fondov (Mutual Funds).

- **Cena:**

Pre isté úrokové a úverové nástroje sa naproti tomu používa na cene založený prístup k oceňovaniu. Cena sa tak považuje za neodporovateľný parameter, ktorého senzitivita sa odhaduje ako odchýlka hotovostnej hodnoty položky.

- **Volatilita investičných fondov:**

- Zásadný význam má trh pre opcie na investičné fondy, ktorý je menej likvidný než trh s akciovými opciami. Podľa toho sa určovanie volatility pre príslušné investičné fondy zakladá na zložení produktov v daných fondoch. Na to sa používa nepriama metóda na určenie príslušných pásiem volatility. Táto metóda je priradená k Level 3, nakoľko použité trhové údaje nie sú dostatočne likvidné na to, aby boli klasifikované ako Level 2.
- Na ocenenie našich finančných nástrojov na Level 3 boli použité nasledovné pásma podstatných parametrov, ktoré nie je možné odporovať na trhu:

Mil. €		31.12.2018		Podstatné neodporovateľné parametre	31.12.2018	
		Aktíva	Pasíva		Pásma	
Pôžičky a pohľadávky		4 830	–		–	–
Repo obchody	Diskontovaný model finančných tokov	1 528	–	Repo krivka (bázické body)	126	257
Financovanie lodí	Diskontovaný model finančných tokov	479	–	Credit Spread (B bázické body)	600	1 200
Ostatné pohľadávky	Diskontovaný model finančných tokov	2 823	–	Credit Spread (bázické body)	70	700
Zaknihované dlhové nástroje		1 267	–		–	–
Úrokové obchody	model založený na Spreads	1 267	–	Credit Spread (bázické body)	100	500
z toho: ABS	model založený na Spreads	1 072	–	Credit Spread (bázické body)	100	500
Nástroje vlastného imania		328	–		–	–
Obchody založené na akciách	Diskontovaný model finančných tokov	328	–	Cena (%)	90 %	110 %
Deriváty		3 537	3 665			
Obchody založené na akciách	Diskontovaný model finančných tokov	122	334	IRR (%), Cena (%), volatilita investičného fondu	1 %	9 %
Úverové deriváty (vrátane PFI a IRS)	Diskontovaný model finančných tokov	3 415	3 152	Credit Spread (bázické body)	100	500
		–	–	Kvóta zhodnotenia (%)	40 %	80 %
Úrokové obchody	model opčných cien	–	179	Korelácia úrokov – meny (%)	–30 %	52 %
Ostatné obchody		–	–		–	–
Spolu		9 962	3 665			

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Nasledovná tabuľka obsahuje s ohľadom na súčasti oceňovacej hierarchie Level 3 dopady na výkaz ziskov a strát, ktoré vyplývajú z použitia odhadov parametrov na hranici týchto pásiem. Členenie

analýzy senzitivity pre finančné nástroje z oceňovacej hierarchie Level 3 zodpovedá jednotlivým druhom nástrojov:

Mil. €	31.12.2018		Zmenené parametre
	Positívne dopady na výsledok	Negatívne dopady na výsledok	
Pôžičky a pohľadávky	76	-76	
Repo obchody	15	-15	Repo krivka
Financovanie lodí	5	-5	Credit Spread
Ostatné pohľadávky	56	-56	Credit Spread
Zaknihované dlhové nástroje	52	-52	
Úrokové obchody	52	-52	Cena
z toho: ABS	33	-33	IRR, kvóta zhodnotenia, Credit Spread
Nástroje vlastného imania	1	-1	
Obchody založené na akciách	1	-1	Cena
Deriváty	19	-19	
Obchody založené na akciách	9	-9	IRR, založené na cene, volatilita investičného fondu
Úverové deriváty (vrátane PFI a IRS)	10	-10	Credit Spread, kvóta zhodnotenia, cena
Úrokové obchody	-	-	Cena, korelácia úrokov – meny

Parametre zvolené pre tieto údaje sa nachádzajú na vonkajších koncoch celej šírky primeraných možných alternatív. V praxi je nepravdepodobné, že sa všetky nepozorovateľné vstupné parametre budú nachádzať na vonkajšom konci celej šírky primeraných možných alternatív. Z tohto dôvodu by mohli uvedené odhady presiahnuť skutočnú neistotu v oblasti časových hodnôt týchto nástrojov.

Uvedené údaje neslúžia na odhad ani predpoveď budúcich zmien časovej hodnoty. Parametre, ktoré nebolo možné odporovať na trhu, boli za týmto účelom buď upravené nezávislými expertmi pre príslušný produkt v rozsahu 1 až 10% alebo bola stanovená štandardná odchýlka.

Day-One Profit or Loss

Koncern Commerzbank vykonal transakcie, pri ktorých bola aktuálna hodnota v momente transakcie zistená na základe oceňovacieho modelu, pričom nie všetky podstatné vstupné parametre sú založené na pozorovateľných trhových parametroch. Tieto transakcie sa oceňujú cenou transakcie. Rozdiel medzi cenou transakcie a aktuálnou hodnotou oceňovacieho modelu sa označuje ako denný zisk alebo strata (Day-One Profit / Loss). Denný zisk alebo strata sa vo výkaze ziskov a strát nevykazuje okamžite, ale za

celé obdobie transakcie. Ak je pre transakciu možné na aktívnom trhu zistiť referenčný kurz alebo ak sú podstatné vstupné parametre založené na pozorovateľných trhových údajoch, bude denný zisk alebo strata priamo vykázaná vo výsledku obchodnej činnosti. Vzniknutý rozdiel medzi cenou transakcie a hodnotou modelu bude zistený pre položky z Level III všetkých kategórií. Podstatné dopady však vznikli len z finančných nástrojov držaných za účelom obchodovania; pritom bol zaznamenaný nasledovný vývoj:

Mil. €	Day-One Profit or Loss		
	Finančný majetok – Held for Trading	Finančné záväzky – Held for Trading	Celkom
Stav k 1.1.2017	-	4	4
Prísuny s neutrálnym dopadom na výsledok	-	37	37
Rozpustenia s dopadom na výsledok	-	-8	-8
Stav k 31.12.2017	-	34	34
Prísuny s neutrálnym dopadom na výsledok	-	35	35
Rozpustenia s dopadom na výsledok	-	-11	-11
Stav k 31.12.2018	-	58	58

b) Finančné nástroje oceňované Amortised Cost

Podľa IAS 39 musia byť všetky finančné nástroje pri prvom oceňovaní ocenené príslušnou časovou hodnotou (Fair Value), v prípade finančného nástroje, ktorý nie je klasifikovaný na ocenenie časovou hodnotou s dopadom na výsledok, musia byť započítané aj transakčné náklady. Následné ocenenie finančných nástrojov, ktoré sú klasifikované na ocenenie časovou hodnotou s dopadom na výsledok, príp. finančného majetku, ktorý môže byť kedykoľvek predaný, sa ocenenie vykoná časovou hodnotou. V tomto zmysle obsahujú finančné nástroje ocenené časovou hodnotou deriváty, nástroje určené na obchodovanie ako aj nástroje určené na ocenenie časovou hodnotou.

Nominálna hodnota denne splatných finančných nástrojov sa vyjadruje ako ich aktuálna hodnota. Medzi tieto nástroje patrí hotovosť a termínované vklady, ako aj kontokorentné úvery prípadne bežné vklady. Tieto zaraďujeme do Level 2.

S ohľadom na úvery a vklady nie sú k dispozícii priame trhové ceny, keďže pre tieto nástroje neexistujú organizované trhy, na ktorých by sa obchodovalo. Pri úveroch sa používa model Discounted-Cash-Flow, ktorého parametre predstavujú nerizikovú úrokovú štruktúru, rizikové prirážky ako aj paušálnu prirážku na krytie rozpätí a administratívnych nákladov a nákladov vlastného kapitálu. S ohľadom na podstatné banky a firemných klientov sú k dispozícii údaje o ich úverových rizikách (Credit Spreads), takže sú potom zaradené do Level 2. Pri používaní Credit Spreads nemajú byť zapojené likvidné spreads ani prirážky ku administratívnym nákladom a nákladom na vlastné imanie, nakoľko tieto sú už implicitne obsiahnuté v úverovom riziku. Ak nie sú k dispozícii odporovateľné vstupné parametre, je primerané zaradenie aktuálnych hodnôt úverov do Level 3.

Pri cenných papieroch kategórie IAS 39, ktoré sú obsiahnuté vo finančnom majetku – Available for Sale a ktoré boli prevedené z kategórie Loans and Receivables sa zistí aktuálna hodnota, ak existuje aktívny trh, na základe dostupných trhových cien (Level 1). Aktívny trh neexistuje, budú na zistenie trhových hodnôt použité uznávané metódy oceňovania. Na oceňovanie sa používa najmä model Asset-Swap-Pricing. Na to používané parametre zahŕňajú funkcie úrokovej štruktúry ako aj Asset-Swap-Spreads porovnateľných benchmarkových nástrojov. V závislosti od používaných vstupných parametrov (odporovateľných alebo neodporovateľných) sa vykonáva zaradenie do Level 2 alebo Level 3.

Pri vkladoch sa využíva na určenie aktuálnej hodnoty model Discounted-Cash-Flow, keďže vo väčšine prípadov nie sú k dispozícii údaje o trhu. Okrem úrokovej funkcie sa zohľadňuje aj vlastné úverové riziko (Own Credit Spread) ako aj prirážka za administratívne náklady. Keďže na oceňovanie záväzkov sa nevyužívajú Credit Spreads príslušných kontrahentov, sú väčšinou zaradené do Level 2. V prípade vstupných parametrov bez možnosti pozorovania môžu byť tieto zaradené aj do Level 3.

Aktuálnu hodnotu vydaných dlhopisov zisťujeme na základe dostupných trhových cien. Ak tieto ceny nie sú k dispozícii, používa sa model Discounted-Cash-Flow. Pri oceňovaní sa zohľadňujú viaceré faktory, napr. aktuálne trhové úroky a úverový rating. V prípade použitia dostupných trhových cien sa vykoná zaradenie do Level 1. V opačnom prípade sa vykoná zaradenie do Level 2, nakoľko v rámci oceňovania na základe modelov sa väčšinou využívajú vstupné parametre s možnosťou pozorovania.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

31.12.2018 v miliardách €	Aktuálna hodnota	Účtovná hodnota	Rozdiel	Level 1	Level 2	Level 3
Aktíva	332,0	333,9	-1,9	-	113,2	218,8
Hotovosť a termínované vklady	53,9	53,9	-	-	53,9	-
Finančný majetok – Amortised Cost	277,4	279,1	-1,7	-	58,8	218,6
Pôžičky a pohľadávky	248,9	247,4	1,5	-	32,1	216,8
Zaknihované dlhové nástroje	28,5	31,8	-3,3	-	26,7	1,8
Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges	-	0,2	-0,2	-	-	-
Dlhodobý majetok držaný na predaj a majetok z predajných skupín	0,7	0,7	0,0	-	0,4	0,2
Pôžičky a pohľadávky	0,6	0,6	0,0	-	0,4	0,2
Zaknihované dlhové nástroje	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
Pasíva	348,5	348,0	0,5	-	345,4	3,1
Finančné záväzky – Amortised Cost	347,7	346,7	1,1	-	344,6	3,1
Vklady	300,9	301,1	-0,3	-	300,9	-
Vydané dlhopisy	46,8	45,5	1,3	-	43,7	3,1
Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges	-	0,5	-0,5	-	-	-
Záväzky z predajných skupín držaných za účelom predaja	0,8	0,8	-	-	0,8	-
Vklady	0,8	0,8	-	-	0,8	-
Vydané dlhopisy	-	-	-	-	-	-

31.12.2017 v miliardách €	Aktuálna hodnota	Účtovná hodnota	Rozdiel	Level 1	Level 2	Level 3
Aktíva	319,7	321,6	-1,9	-	109,4	210,3
Hotovosť a termínované vklady	55,7	55,7	-	-	55,7	-
Finančný majetok – Loans and Receivables ¹	264,0	265,7	-1,7	-	53,7	210,3
Pôžičky a pohľadávky	241,9	241,7	0,2	-	32,5	209,4
Zaknihované dlhové nástroje	22,0	24,0	-2,0	-	21,2	0,9
Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges	-	0,2	-0,2	-	-	-
Dlhodobý majetok držaný na predaj a majetok z predajných skupín	0,0	0,0	-	-	-	0,0
Pôžičky a pohľadávky	0,0	0,0	-	-	-	0,0
Zaknihované dlhové nástroje	-	-	-	-	-	-
Pasíva	344,6	341,8	2,8	0,2	339,2	5,2
Finančné záväzky – Amortised Cost ¹	344,6	341,3	3,3	0,2	339,2	5,2
Vklady	298,3	297,9	0,4	-	298,3	-
Vydané dlhopisy	46,3	43,4	2,9	0,2	40,9	5,2
Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges	-	0,5	-0,5	-	-	-
Záväzky z predajných skupín držaných za účelom predaja	-	-	-	-	-	-
Vklady	-	-	-	-	-	-
Vydané dlhopisy	-	-	-	-	-	-

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

(41) Údaje o saldovaní finančných nástrojov

V tejto časti uvádzame informácie o prevode brutto čiastok pred saldovaním na netto čiastky po saldovaní ako aj čiastky pre existujúce práva na saldovanie, ktoré nespĺňajú kritériá pre saldovanie, a to osobitne pre všetky bilancované finančné majetky a záväzky, ktoré

- už podľa IAS 32.42 boli saldované (finančné nástroje I.), a
- ktoré podliehajú dvojstrannej dohode o započítaní (Master Netting Agreement) alebo podobnej dohode, avšak ktoré sa neučtujú v súvahe (finančné nástroje II.).

S ohľadom na dohody o započítaní uzatvárame s našimi obchodnými partnermi rámcové zmluvy (napr. 1992 ISDA Master Ag-

reement Multicurrency Cross Border; nemecká rámcová zmluva pre finančné termínové obchody). Uzatvorením týchto dohôd je možné navzájom započítať pozitívne a negatívne trhové hodnoty derivátnych kontraktov, ktoré sú súčasťou rámcovej zmluvy. V rámci tohto nettingového procesu sa úverové riziko znižuje na jedinú netto pohľadávku voči zmluvnému partnerovi (Close-out-Netting).

Saldovanie sa vykonáva pre pohľadávky a záväzky z pravých penzijných obchodov (Reverse Repos a Repos) ako aj pozitívne a negatívne trhové hodnoty derivátnych kontraktov. Súvahové saldovanie sa dotýka transakcií s centrálnymi kontrahentmi.

Aktíva mil. €	31.12.2018		31.12.2017	
	Reverse Repos	Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov	Reverse Repos	Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov
Brutto čiastka finančných nástrojov	49 781	93 485	33 195	101 586
Účtovné hodnoty bez možnosti nettingu	7 997	5 018	5 784	4 514
a) Brutto čiastka finančných nástrojov I a II	41 784	88 467	27 411	97 072
b) V súvahe zúčtovaná čiastka finančných nástrojov I	24 565	51 657	13 912	52 339
c) Netto čiastka finančných nástrojov I & II = a) – b)	17 219	36 810	13 499	44 733
d) Master Agreements nezohľadnené v bode b)				
Čiastka finančných nástrojov II, ktoré nespĺňajú alebo len čiastočne spĺňajú kritériá podľa IAS 32.42 ¹	4 345	24 928	379	29 662
Fair Value finančných zábezpek pripadajúcich na finančné nástroje I & II, ktoré nie sú už obsiahnuté v bode b) ²				
Nehotové zábezpeky ³	9 709	58	12 227	43
Hotovostné zábezpeky	2	7 790	3	8 990
e) Netto čiastka finančných nástrojov I & II = c) – d)	3 163	4 033	890	6 038
f) Fair Value finančných zábezpek pripadajúcich na finančné nástroje I s centrálnymi kontrahentami	1 258	147	890	–
g) Netto čiastka finančných nástrojov I a II = e) – f)	1 904	3 886	–	6 038

¹ Z toho pripadá na pozitívne trhové hodnoty čiastka 2 708 mil. Eur (predchádzajúci rok: 2 553 mil. Eur) na kompenzácie.

² Nižšia čiastka z majetku a záväzkov.

³ Bez záväzkov alebo práv na splatenie z prevodu zábezpek.

⁴ Vrátane nebilancovaných finančných nástrojov (napríklad zábezpek z Repo).

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Pasíva mil. €	31.12.2018		31.12.2017	
	Repos	Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov	Repos	Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov
Brutto čiastka finančných nástrojov	43 793	95 193	26 091	101 810
Úctovné hodnoty bez možnosti nettingu	2 505	4 324	5 248	675
a) Brutto čiastka finančných nástrojov I a II	41 288	90 869	20 843	101 135
b) V súvahe zúčtovaná čiastka finančných nástrojov I	24 565	49 754	13 912	51 103
c) Netto čiastka finančných nástrojov I & II = a) – b)	16 723	41 115	6 931	50 032
d) Master Agreements nezohľadnené v bode b)				
Čiastka finančných nástrojov II, ktoré nespĺňajú alebo len čiastočne spĺňajú kritériá podľa IAS 32.42 ¹	4 345	24 928	379	29 662
Fair Value finančných zábezpek pripadajúcich na finančné nástroje I & II, ktoré nie sú už obsiahnuté v bode b) ²				
Nehotovové zábezpeky ³	10 780	730	6 320	934
Hotovostné zábezpeky	1 445	12 161	1	13 358
e) Netto čiastka finančných nástrojov I & II = c) – d)	153	3 296	231	6 078
f) Fair Value finančných zábezpek pripadajúcich na finančné nástroje I s centrálnymi kontrahentami	114	568	231	–
g) Netto čiastka finančných nástrojov I a II = e) – f)	38	2 728	–	6 078

¹ Z toho pripadá na pozitívne trhové hodnoty čiastka 4 611 mil. Eur (predchádzajúci rok: 3 789 mil. Eur) na kompenzácie.

² Nižšia čiastka z majetku a záväzkov.

³ Bez záväzkov alebo práv na splatenie z prevodu zábezpek.

⁴ Vrátane nebilancovaných finančných nástrojov (napríklad zábezpek z Repo).

(42) Lehoty splatnosti majetku a dlhov (vrátane finančných záväzkov)

V nasledujúcom odseku sa budeme venovať zaradeniu všetkých druhov majetku a dlhov (s výnimkou pozitívnych a negatívnych trhových hodnôt derivatívnych finančných nástrojov) medzi krátkodobý a dlhodobý majetok. Za krátkodobý považujeme majetok, pri ktorom zostatková doba splatnosti príp. moment predpokladanej realizácie alebo plnenia alebo rozdiel medzi dňom uzávierky a splatnosti je menej ako jeden rok. Finančné nástroje v obchodných aktívach a pasív bez zmluvnej splatnosti, položka Hotovostná rezerva, majetok a dlhy držané za účelom predaja ako aj skutočné

dane z výnosu zaraďujeme medzi krátkodobé. Súvahové položky Podiely na spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania, nehnuteľný majetok, hnutelný majetok, majetok držaný ako finančná investícia a latentné dane z výnosu sú zaraďované medzi dlhodobý majetok. S ohľadom na zaradenie ostatných aktív a pasív vykonávame ocenenie najdôležitejších položiek. S ohľadom na zaradenie splatnosti podstatných druhov rezerv odkazujeme na Poznámky č. 62.

Mil. €	31.12.2018		31.12.2017 ¹	
	Krátkodobé	Dlhodobé	Krátkodobé	Dlhodobé
Hotovosť a termínované vklady	53 914	–	55 733	–
Finančný majetok – Amortised Cost	92 396	186 741	n/a	n/a
Finančný majetok – Loans and Receivables	n/a	n/a	95 421	170 291
Finančný majetok – Fair Value OCI	5 329	21 330	n/a	n/a
Finančný majetok – Available for Sale	n/a	n/a	5 948	25 206
Finančný majetok – Mandatorily Fair Value P&L	26 938	7 134	n/a	n/a
Finančný majetok – Opcia Fair Value	–	–	19 539	4 206
Finančný majetok – Held for Trading	40 745	1 756	57 660	6 006
Podiely na spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania	–	173	–	181
Nehnuteľný majetok	–	3 246	–	3 294
Hnuteľný majetok	–	1 547	–	1 600
Nehnuteľnosti držané ako finančné investície	–	13	–	16
Dlhodobý majetok držaný na predaj a majetok z predajných skupín	13 433	–	78	–
Skutočné nároky na daň z výnosov	783	–	767	–
Latentné nároky na daň z výnosov	–	3 116	–	2 970
Ostatné aktívne položky	2 292	26	2 091	23
Celkom	235 829	225 082	237 238	213 792
Finančné záväzky – Amortised Cost	269 366	77 302	258 179	83 108
Finančné záväzky – Opcia Fair Value	19 762	2 187	13 122	1 818
Finančné záväzky – Held for Trading	40 887	2 517	54 917	1 567
Rezervy	2 069	1 084	2 401	890
Skutočné dlhy na dani z výnosov	472	–	673	–
Latentné dlhy na daň z výnosov	–	20	–	28
Záväzky z predajných skupín držaných za účelom predaja	12 914	–	–	–
Ostatné pasívne položky	2 537	379	2 411	1 104
Celkom	348 007	83 489	331 703	88 515

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

V členení zostatkovej doby splatnosti sú zobrazené zostatkové doby splatnosti nederivátnych finančných záväzkov, pre ktoré platia zmluvné doby splatnosti, na základe nediskontovaných finančných tokov. S ohľadom na derivatívne záväzky sú údaje zobrazené na základe aktuálnej hodnoty. Pri derivátoch týkajúcich sa úrokov vznikajú aj pri časových pásmach pred konto splatnosťou výplaty

na základe povinnosti vyplatiť úroky. Za zostatkovú dobu splatnosti sa považuje obdobie medzi dňom rozhodujúcim pre zostavenie súvahy a zmluvnou splatnosťou finančných nástrojov. Pri finančných nástrojov, ktoré sa hradia v čiastkových sumách, je zostatková doba splatnosti určená pre každú čiastkovú sumu.

31.12.2018				
Mil. €	Zostatkové doby splatnosti			
	do troch mesiacov	od troch mesiacov do jedného roka	od jedného do piatich rokov	viac ako 5 rokov
Finančné záväzky – Amortised Cost	242 812	28 987	42 678	42 421
Finančné záväzky – Opcia Fair Value	19 720	536	615	1 538
Finančné záväzky – Held for Trading	3 117	20	1	2
Deriváty – Held for Trading	40 264	–	–	–
Negatívne trhové hodnoty derivátnych zabezpečovacích nástrojov	4	9	132	1 317
Finančné záruky	2 369	–	–	–
Neodvolateľné úverové prísľuby	78 471	–	–	–
Celkom	386 756	29 552	43 426	45 278

31.12.2017 ¹				
Mil. €	Zostatkové doby splatnosti			
	do troch mesiacov	od troch mesiacov do jedného roka	od jedného do piatich rokov	viac ako 5 rokov
Finančné záväzky – Amortised Cost	229 964	30 597	49 576	44 450
Finančné záväzky – Opcia Fair Value	12 494	716	569	1 385
Finančné záväzky – Held for Trading	4 077	2 388	1 435	132
Deriváty – Held for Trading	48 452	–	–	–
Negatívne trhové hodnoty derivátnych zabezpečovacích nástrojov	5	2	164	2 085
Finančné záruky	2 024	–	–	–
Neodvolateľné úverové prísľuby	79 965	–	–	–
Celkom	376 980	33 703	51 745	48 052

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

(43) Prevedený finančný majetok ako aj zabezpečovací prevod za vlastné záväzky

Repo obchody predstavujú kombináciu hotovostných nákupov a predajov cenných papierov so súčasným predajom alebo odkúpením od toho istého kontrahenta. Cenné papiere využívané pri repo obchodoch (predaj za hotovosť) sa v koncernovej súvahe vykazujú a oceňujú ako cenné papiere koncernu. Cenné papiere nie sú predmetom vyúčtovania, nakoľko si ponechávame všetky šance a riziká spojené s vlastníctvom penzijných papierov. S ohľadom na prevedený, avšak nevyúčtovaný finančný majetok platia rovnaké šance a riziká ako za neprevedený finančný majetok.

Výpožičky cenných papierov uzatvárame s úverovými inštitúciami a klientmi, aby sme splnili naše dodacie záväzky alebo aby sme mohli realizovať penzijné obchody s cennými papiermi. Výpožičky cenných papierov evidujeme v súvahe podľa vykázaných

cenných papierov z pravých penzijných obchodov. Pritom ostávajú cenné papiere, ktoré sme požičali, naďalej v našej držbe a oceňujú sa podľa IAS 39. Cenné papiere, ktoré sme si vypožičali, sa v súvahe nevykazujú a ani neoceňujú. V rámci výpožičiek cenných papierov môže byť bonitné riziko kontrahenta eliminované poskytnutím zábezpek, okrem iného vo forme likvidity. Poskytnutie zábezpek pre výpožičku sa označuje ako „Cash Collateral Out“ (uhradená zábezpeka) a prijatie zábezpek ako „Cash Collateral In“ (získaná zábezpeka). Okrem toho sa ako zábezpeky poskytujú Cash Collateral Outs v súvislosti s derivátmi.

Za nasledujúce finančné záväzky bol prevedený majetok ako zábezpeka.

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Vlastný majetok	48 345	47 594	1,6
Pôžičky a pohľadávky	33 331	36 295	-8,2
z toho: hotové zábezpeky z obchodov OTC	13 605	14 132	-3,7
Zaknihované dlhové nástroje	9 769	6 711	45,6
Nástroje vlastného imania	5 245	4 588	14,3
Ostatné zábezpeky	-	-	.
Ďalej založené zábezpeky	53 524	50 974	5,0
Výpožičky cenných papierov	6 412	8 952	-28,4
Zábezpeky z Repo obchodov	41 734	37 757	10,5
Obchodovanie s certifikátmi	99	161	-38,5
Variation Margin	5 278	4 105	28,6
Celkom	101 868	98 568	3,3

S ohľadom na nástroje vlastného imania vo výške 5 065 miliónov Eur zaknihované dlhové nástroje vo výške 8 663 miliónov Eur neexistujú žiadne obmedzenia.

Majetok, ktorý koncern Commerzbank poskytol ako zábezpeku, pripadá na nasledovné vlastné záväzky:

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Deriváty/Finančné záväzky – Held for Trading	19 183	18 462	3,9
Vklady	39 016	34 274	13,8
Vydané dlhopisy	-	500	.
Záväzky na vrátenie z výpožičiek cenných papierov	13 327	14 823	-10,1
Celkom	71 526	68 059	5,1

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(44) Prijaté zábezpeky

Príslušné aktuálne hodnoty prijatých zábezpek, ktoré existuje právo predať ich ďalej bez výpadku poskytovateľa zábezpeky alebo vykonať ich založenie, boli vykázané v nasledovnej hodnote:

Mil. €	2018	2017	Zmena v %
Celková čiastka prijatých zábezpek	71 903	70 510	2,0
z toho: predané ďalej alebo založené ďalej	57 045	52 866	7,9

(45) Prevedený, ale nevyčerpaný finančný majetok (vlastné aktíva)

Prevedený, ale nevyčerpaný finančný majetok pozostáva z obchodov Reverse-Repo a výpožičiek cenných papierov a jeho skladba je nasledovná:

31.12.2018 Mil. €	Held for Trading	Mandatorily Fair Value P&L	Fair Value OCI	Amortised Cost
Účtovné hodnoty prevedených cenných papierov	1 230	–	2 315	3 566
Účtovné hodnoty príslušných záväzkov	1 172	–	2 288	3 184
Aktuálna hodnota prevedených cenných papierov	1 230	–	2 315	3 669
Aktuálna hodnota príslušných záväzkov	1 172	–	2 288	3 184
Netto položka	58	–	27	382

31.12.2017 Mil. €	Held for Trading	Available for Sale	Loans and Receivables
Účtovné hodnoty prevedených cenných papierov	1 041	924	2 655
Účtovné hodnoty príslušných záväzkov	1 035	927	2 675
Aktuálna hodnota prevedených cenných papierov	1 041	924	2 655
Aktuálna hodnota príslušných záväzkov	1 035	927	2 675
Netto položka	5	–3	–19

Deriváty a zabezpečovacie vzťahy

(46) Deriváty

Koncern Commerzbank uzatvára obchody s derivátmi a inými finančnými nástrojmi, ktoré sú najnižšie nižšie.

Derivát je finančný nástroj, ktorého hodnota závisí od jeho tzv. základnej hodnoty. Touto základnou hodnotou napríklad môže byť úroková sadzba, cena tovarov, cena akcií, meny alebo obligácie. Pritom finančný nástroj nevyžaduje žiadne alebo len nízke nadobúdacie náklady, v porovnaní s inými formami zmluvy s podobnou reakciou na zmeny podmienok na trhu. Kompenzácia sa realizuje neskôr.

U veľkého počtu derivátových transakcií ide o deriváty OTC, pri ktorých môže byť nominálna čiastka, doba platnosti a ceny individuálne dohodnutá medzi bankou a jej protistranami. Banka uzatvára deriváty na regulovaných burzách. Ide pritom o štandardizované kontrakty so štandardizovanými nominálnymi čiastkami a termínmi plnenia.

Pritom nominálna čiastka označuje bankou realizovaný obchodný objem. Pozitívne príp. negatívne trhové hodnoty uvedené v tabuľkách predstavujú na druhej strane náklady, ktoré vznikajú banke príp. protistrane za nahradenie pôvodne uzatvorených kontraktov ekonomicky rovnocennými obchodmi. Pozitívna trhová hodnota udáva z pohľadu banky maximálne riziko dotýkajúce sa kontrahenta, ktoré existovalo s ohľadom na derivatívne nástroje v deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy.

Na zníženie ekonomického ako aj regulatívneho úverového rizika z týchto nástrojov uzatvára právne oddelenie rámcové zmluvy (dvojstranné dohody o zápočte) s našimi obchodnými partnermi (napr. 1992 ISDA Master Agreement Multicurrency Cross Border; nemecká zmluva pre finančné termínové obchody). Na základe týchto dohôd o započítaní je možné vzájomne započítať pozitívne a negatívne trhové hodnoty derivatívnych kontraktov zapojených do rámcovej zmluvy, zároveň je možné znížiť regulatívne prirážky na budúce riziká (Add-ons) týchto produktov. V rámci tohto nettingo-

vého procesu sa úverové riziko zníži na jedinú netto pohľadávku voči zmluvnému partnerovi (Close-out-Netting).

Pre účely regulatívnych hlásení ako aj na interné meranie a sledovanie našich úverových angažmánov sme tieto techniky na zníženie rizika použili len vtedy, ak sme ich pri platobnej neschopnosti partner považovali za vymáhateľné. Na kontrolu vymáhateľnosti používame právne posudky vyhotovené rôznymi medzinárodnými kancelármi.

Podobne ako pri rámcových zmluvách uzatvárame s našimi obchodnými partnermi aj dohody o zábezpekách (napr. zabezpečovací dodatok pre finančné termínové obchody, Credit Support Annex), aby sme zabezpečili netto pohľadávku / záväzok vzniknutú v dôsledku nettingu (získanie alebo poskytnutie zábezpek). Toto riadenie zábezpek vedie spravidla k zníženiu úverového rizika na základe (väčšinou denného) oceňovania a úpravy angažovanosti klienta.

Celkový efekt saldovania k 31. 12. 2018 bol v celkovej výške 54 365 mil. Eur (predchádzajúci rok: 54 892 mil. Eur). Na strane aktív z toho pripadali na pozitívne trhové hodnoty 51 657 mil. Eur (predchádzajúci rok: 52 339 mil. Eur) a čiastka 2 708 mil. Eur na pohľadávky z kompenzačných platieb (predchádzajúci rok: 2 553 mil. Eur). Pasívny netting sa dotýkal negatívnych trhových hodnôt vo výške 49 754 mil. Eur (predchádzajúci rok: 51 103 mil. Eur) a záväzkov z kompenzačných platieb vo výške 4 611 mil. Eur (predchádzajúci rok: 3 789 mil. Eur).

Objem obchodov, pri ktorých koncern Commerzbank vystupuje ako príjemca zábezpek (kupujúci) príp. poskytovateľ zábezpek (predávajúci), bol ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy vo výške 13 279 mil. Eur (predchádzajúci rok: 19 661 mil. Eur) príp. 10 623 mil. Eur (predchádzajúci rok: 18 174 mil. Eur). Tieto produkty slúžiace na transfer úverových rizík používame pri obchodovaní ako aj v investičnej oblasti na diverzifikáciu úverového portfólia.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(47) Zabezpečovacie vzťahy

IAS 39 zahŕňa rozsiahle právne úpravy pre bilančné zobrazovanie zabezpečovacích súvislostí, ak sa zabezpečovacie nástroje (predovšetkým deriváty) preukázateľne používajú na zabezpečovanie rizík iných než obchodných činností. Pritom sa používajú 2 druhy Hedge Accounting:

- Fair Value Hedge Accounting

IAS 39 predpokladá použitie Hedge Accountings na deriváty, ktoré slúžia na zabezpečenie príslušnej časovej hodnoty majetku alebo záväzkov. Takémuto trhovému riziku podliehajú predovšetkým emisné a úverové obchody koncernu a cenné papiere na riadenie likvidity, ak ide o pevne úročené cenné papiere. Na zabezpečenie týchto rizík sa používajú najmä úrokové swapy.

Podľa ustanovení Fair Value Hedge Accountings sa derivatívne finančné nástroje používané na zabezpečenie uvádzajú v súvahe ako trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov. S ohľadom na zabezpečený majetok príp. zabezpečený záväzok musia byť protichodné zmeny časovej hodnoty vyplývajúce zo zabezpečeného rizika uvedené v súvahe. Protichodné zmeny ocenenia vyplývajúce zo zabezpečovacích nástrojov ako aj zo zabezpečených realitných obchodov sa vo výkaze ziskov a strát vykazujú ako výsledok zo zabezpečovacích súvislostí. Časť zmien časových hodnôt, ktorá sa nepripisuje k zabezpečenému riziku, sa spracováva podľa pravidiel príslušnej kategórie ocenenia. Fair Value Hedge Accounting môže mať podobu Mikro Fair Value Hedge alebo Portfolio Fair Value Hedge pre úrokové riziká:

- pri Mikro Fair Value Hedge Accounting sa základný obchod spája s jedným alebo viacerými zabezpečovacími obchodmi v jednom zabezpečovacom vzťahu. Účtovné hodnoty základných obchodov sa v prípade zmien časových hodnôt, ktoré sú pripísané zabezpečenému riziku, upravujú s dopadom na výsledok,
- Pri Portfolio Fair Value Hedge sa zabezpečenie úrokových rizík zobrazuje na úrovni portfólia. Zabezpečenie sa nedotýka obchodov alebo skupín obchodov s rovnakou rizikovou štruktúrou, ale čiastka obchodov rozdelená počas dôb platnosti podľa očakávaných termínov splatenia a úpravy úrokov v portfóliu. Portfóliá môžu obsahovať len aktíva, pasíva alebo oboje. Pri takomto zobrazovaní zabezpečovacích súvislostí v súvahe sa zmeny hodnoty základných obchodov vykazujú v súvahe ako samostatná aktívna príp. pasívna položka. Zabezpečená čiastka základných obchodov sa v koncernovej závierke určuje bez výpovednej hodnoty alebo sporiacich vkladov.

- Cash Flow Hedge Accounting:

- deriváty, ktoré slúžia na zabezpečenie proti riziku zmeny budúcich platobných tokov. Deriváty použité v rámci Cash

Flow Hedge Accountings sa oceňujú časovou hodnotou. Výsledok ocenenia sa – ak je efektívny – vykazuje neutrálne voči výsledku pri zohľadnení latentných daní v rezerve z Cash Flow Hedges vo vlastnom kapitále. Neefektívna časť sa vykazuje s dopadom na výsledok ako výsledok zabezpečovacích súvislostí. S ohľadom na obchody, na ktorých sú založené zabezpečené platobné toky, sa vyššie popísané všeobecné pravidlá bilancovania nebudú meniť.

Využitie pravidiel Hedge Accountings je viazané na celý rad podmienok. Tieto sa vzťahujú najmä na dokumentáciu zabezpečovacej súvislosti ako aj na účinnosť zabezpečovacieho opatrenia.

Zabezpečovací vzťah musí byť zadokumentovaný od začiatku jeho založenia. Táto dokumentácia zahŕňa predovšetkým identifikáciu zabezpečovacieho nástroja a zabezpečovaného obchodu ako aj označenie zabezpečeného rizika a metodiky na stanovenie efektívnosti zabezpečovacej súvislosti. Okrem dokumentácie požaduje IAS 39 a použitie Hedge Accountings aj preukázanie efektívnej zabezpečovacej súvislosti. Pod efektívnosťou sa v tejto súvislosti rozumie pomer zmeny časovej hodnoty vyplývajúcej zo zabezpečeného obchodu príp. platobného toku voči zmene príslušnej časovej hodnoty príp. platobného toku zo zabezpečovacieho obchodu. Ak sa tieto zmeny takmer úplne vyrovnávajú, ide o vysokú efektívnosť. Preukázanie efektívnosti na jednej strane požaduje, aby pri zabezpečovacom vzťahu aj v budúcnosti bolo možné očakávať vysokú efektívnosť (perspektívnu efektívnosť). Na druhej strane musí byť počas existencie zabezpečovacieho vzťahu preukázané, že tento vzťah bol efektívny počas celej sledovanej doby (retrospektívna efektívnosť). O vysokú retrospektívnu efektívnosť ide vtedy, ak je pomer zmien príslušnej časovej hodnoty príp. platobných tokov medzi 0,8 a 1,25.

Commerzbank využíva na meranie efektívnosti pre Mikro Fair Value Hedge Accounting štatistickú metódu regresnej analýzy, pri ktorej je možné zistiť zmeny hodnôt základného a zabezpečovacieho obchodu vďaka historickým simuláciám. Retrospektívne sa používajú skutočné zmeny hodnôt. Aj s ohľadom na Portfolio Fair Value Hedge Accounting sa na test perspektívnej efektívnosti využíva regresná analýza, kým na retrospektívny test efektívnosti sa využíva metóda Dollar-Offset.

Úrokové riziko (IRR) komerčného obchodu vzniká predovšetkým v dôsledku toho, že existujú do konca splatnosti držané aktívne a pasívne objemy z variabilných a fixných platobných tokov, ktoré pri zmenách úrokov vedú k výkyvom úrokového výsledku.

Úrokové riziká sú riadené na základe čistej položky úrokových rizík centrálne v rámci funkcie Treasury Commerzbank. Za týmto účelom sa riziká denne prevádzajú do Treasury pri využití internej zúčtovacej ceny. Na zabezpečenie sa väčšinou používajú interne obchodované úrokové deriváty s cieľom udržať úrokové riziko v

rámci zadaných hraníc rizika. Riziká vznikajúce z interne obchodovaných derivátov môžu byť externalizované na základe centrálnych swapov v rámci segmentu firemných klientov, aby bola položka úrokových rizík v rámci zadaných limitov.

Commerzbank využíva Mikro Fair Value Hedge Accounting (MFVH) v prípade, ak Treasury zabezpečuje úrokové riziko aj ekonomicky na mikro úrovni. V zásade sa zabezpečovacie vzťahy v rámci IFRS Mikro Fair Value Hedge riadia podľa ekonomických zabezpečovacích vzťahov. Vo vzťahu k zostávajúcej položke úrokových rizík sa využíva Portfolio Fair Value Hedge Accounting (PFVH). Tu sa na základe čistej rizikovej položky derivátov (NRP) vyberajú externé deriváty, ktorých zmeny trhových hodnôt sa porovnávajú so zmenami trhových hodnôt – rovnako na úrovni NRP - príslušných základných pozícií.

Commerzbank využíva Mikro a Makro Fair Value Hedge Accounting len na úrokové riziká. Príslušný meradlom pre riziko určené na zabezpečenie je krivka 3M Euribor. Úrokové riziko komerčného obchodu banky je zabezpečené na základe Makro Fair Value Hedges, pričom budúce finančné toky sú odvodené od internej úrokovej účtovacej ceny (IZV). Ostatné súčasti trhových hodnôt, napr. súčasti úverov/marží a likvidity, nie sú v rámci IZV zohľadňované. Vo vzťahu k Mikro Fair Value Hedge Accounting sa zisťuje trhová hodnota vzťahujúca sa na úrokové riziká, pričom budúce úhrady úrokov a nominálne úhrady sú diskontované pomocou definovanej krivky úrokových rizík.

Makro Fair Value Hedge Accounting Commerzbank sa orientuje podľa ekonomického riadenia úrokových rizík. Obchody určené zabezpečenie pochádzajú predovšetkým z komerčných obchodov banky a tvoria dynamické portfólio, ktoré sa v jednotlivých pásmach splatnosti mení na základe nových obchodov alebo v dôsledku spájania celkových objemov do kratších časových pásiem. Čistá riziková položka týkajúca sa derivátov generuje za každé pásmo doby platnosti buď položky vzťahujúce sa na platiteľa alebo príjemcu, ku ktorým sa priradujú majetkové hodnoty alebo záväzky z príslušných pásiem doby platnosti. Vzťahy Makro Hedge sú spravidla definované na obdobie dvoch týždňov. Potom sa uzatvoria a nanovo otvoria na základe pozmeneného celkového portfólia.

V rámci Mikro a Makro Fair Value Hedge Accounting Commerzbank spočívajú príčiny pre neefektívnosť zabezpečovacích vzťahov predovšetkým v riziku, ktoré je obsiahnuté v stanovovaní trhovej hodnoty zabezpečovacích nástrojov – prevažne úrokových swapov, a ktoré však nemôže vstupovať do trhových hodnôt základných obchodov. To vedie k tomu, že zmeny trhovej hodnoty príslušného zabezpečovacieho nie sú úplne kompenzované zmenami trhovej hodnoty základného obchodu, aj keď zabezpečovací vzťah z ekonomického pohľadu úplne zaistený.

Riziko, ktorý v tomto ohľade najpodstatnejšie, je základné riziko, predovšetkým základné riziko spojené so zostatkovou dobou splatnosti.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Pozitívne a negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov

V rámci tejto položky sa vykazujú pozitívne trhové hodnoty z derivátov, ktoré boli použité na zabezpečenie základných obchodov proti riziku úrokových zmien.

Mil. €	31.12.2018			31.12.2017		
	pozitívne trhové hodnoty	negatívne trhové hodnoty	nominálna čiasťka	pozitívne trhové hodnoty	negatívne trhové hodnoty	nominálna čiasťka
Micro Fair Value Hedge Accounting	1 030	1 413	77 055	1 184	2 198	n/a
Úrokové swapy	965	1 051	73 349	–	–	n/a
Ostatné	65	362	3 706	n/a	n/a	n/a
Portfolio Fair Value Hedge Accounting	387	33	82 436	274	38	n/a
Úrokové swapy	124	1	19 376	n/a	n/a	n/a
Ostatné	263	32	63 060	n/a	n/a	n/a
Cashflow Hedge Accounting	40	16	2 597	7	19	n/a
Úrokové swapy	40	16	2 597	–	–	n/a
Ostatné	–	–	–	–	–	n/a
Celkom	1 457	1 462	162 088	1 464	2 255	n/a

Nominálne čiastky zabezpečovacích nástrojov v miliardách €	2018	2017	Zmena v %
Deriváty Cashflow-Hedge Accounting	3	16	-84
do troch mesiacov	0	3	-93
Úrokové swapy	0	n/a	
Ostatné	-	n/a	
od troch mesiacov do jedného roka	0	4	-98
Úrokové swapy	0	n/a	
Ostatné	-	n/a	
od jedného do piatich rokov	2	4	-42
Úrokové swapy	2	n/a	
Ostatné	0	0	
viac ako päť rokov	0	5	.
Úrokové swapy	0	n/a	
Ostatné	0	0	
Deriváty Micro Fair Value Hedge Accounting	77	n/a	
do troch mesiacov	2	n/a	
Úrokové swapy	2	n/a	
Ostatné	-	n/a	
od troch mesiacov do jedného roka	6	n/a	
Úrokové swapy	5	n/a	
Ostatné	0	n/a	
od jedného do piatich rokov	26	n/a	
Úrokové swapy	26	n/a	
Ostatné	0	n/a	
viac ako päť rokov	44	n/a	
Úrokové swapy	41	n/a	
Ostatné	3	n/a	
Deriváty Portfolio Fair Value Hedge Accounting	82	n/a	
do troch mesiacov	5	n/a	
od troch mesiacov do jedného roka	23	n/a	
od jedného do piatich rokov	28	n/a	
viac ako päť rokov	27	n/a	

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Údaje o základných obchodoch zo zabezpečovacích vzťahov za účelom zabezpečenia úrokových rizík

Účtovná hodnota základných obchodov Mil. €	2018		2017	
	Mikro Fair Value Hedge	Portfolio Fair Value Hedge	Mikro Fair Value Hedge	Portfolio Fair Value Hedge
Aktíva - Účtovná hodnota základných obchodov	39 243	0	n/a	n/a
Finančný majetok - Amortised Cost	26 042	0	n/a	n/a
Pôžičky a pohľadávky	6 290	0	n/a	n/a
Zaknihované dlhové nástroje	19 752	0	n/a	n/a
Finančný majetok - Fair Value OCI	13 201	0	n/a	n/a
Pôžičky a pohľadávky	654	0	n/a	n/a
Zaknihované dlhové nástroje	12 546	0	n/a	n/a
Pasíva - účtovná hodnota základných obchodov - Amortised Cost	39 004	59 930	n/a	n/a
Vklady a ostatné finančné záväzky	14 856	59 930	n/a	n/a
Vydané dlhopisy	24 148	0	n/a	n/a

Kumulované úpravy účtovných hodnôt Mil. €	2018		2017	
	Mikro Fair Value Hedge	Portfolio Fair Value Hedge	Mikro Fair Value Hedge	Portfolio Fair Value Hedge
Aktíva - Kumulované úpravy účtovných hodnôt	5 394	199	n/a	n/a
z aktívnych zabezpečovacích vzťahov	5 248	199	n/a	n/a
Finančný majetok - Amortised Cost	5 118	n/a	n/a	n/a
Pôžičky a pohľadávky	1 088	n/a	n/a	n/a
Zaknihované dlhové nástroje	4 030	n/a	n/a	n/a
Finančný majetok - Fair Value OCI	130	n/a	n/a	n/a
Pôžičky a pohľadávky	10	n/a	n/a	n/a
Zaknihované dlhové nástroje	120	n/a	n/a	n/a
z neaktívnych zabezpečovacích vzťahov	146	n/a	n/a	n/a
Finančný majetok - Amortised Cost	143	n/a	n/a	n/a
Pôžičky a pohľadávky	58	n/a	n/a	n/a
Zaknihované dlhové nástroje	86	n/a	n/a	n/a
Finančný majetok - Fair Value OCI	3	n/a	n/a	n/a
Pôžičky a pohľadávky	0	n/a	n/a	n/a
Zaknihované dlhové nástroje	3	n/a	n/a	n/a
Pasíva - Kumulované úpravy účtovných hodnôt	-1 772	532	n/a	n/a
z aktívnych zabezpečovacích vzťahov	-1 589	532	n/a	n/a
Vklady a ostatné finančné záväzky	-1 507	n/a	n/a	n/a
Vydané dlhopisy	-83	n/a	n/a	n/a
z neaktívnych zabezpečovacích vzťahov	-182	n/a	n/a	n/a
Vklady a ostatné finančné záväzky	-150	n/a	n/a	n/a
Vydané dlhopisy	-32	n/a	n/a	n/a

Zmeny hodnôt základných obchodov zabezpečených proti rizikám zmeny úrokov na základe Cashflow-Hedges boli vo výške 16 mil. eur.

Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges

V tejto položke vykazujeme zabezpečené zmeny hodnoty aktívnych alebo pasívnych základných obchodov zabezpečených proti úrokovým zmenám, na ktoré bolo použité Portfolio Fair Value Hedge

Accounting. Ekonomicky protichodná čiastka zabezpečovacích obchodov je vykazovaná na strane aktív príp. pasív v položke „Trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov“.

Údaje o spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania

(48) Podiely na spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania

Mil. €	2018	2017	2018	2017
Účtovná hodnota Equity k 1.1.	180	179	1	1
Nadobúdacie náklady k 1.1.	133	132	17	17
Zmeny výmenných kurzov	2	-5	-	-
Prírastky	8	-	-	-
Úbytky	-16	-	-	-
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-	-	-	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	1	7	-	-
Nadobúdacie náklady k 31.12.	128	133	17	17
Zvýšenie hodnôt	23	7	-	-
Kumulované odpisy k 1.1.	26	24	-	-
Zmeny výmenných kurzov	-	-	-	-
Prírastky	0	2	-	-
Úbytky	-	-	-	-
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-	-	-	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	1	-	-	-
Kumulované odpisy k 31.12.	27	26	-	-
Kumulované zmeny z ocenenia časovou hodnotou	48	65	-17	-17
Príslušná časová hodnota k 31.12.	173	180	1	1
z toho: podiely na úverových inštitúciách	82	80	-	-

Podiely na spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania nie sú strategické podiely koncernu Commerzbank, ide o podiely na spoločnostiach poskytujúcich finančné služby a pôsobiacich v oblasti lízingu a nehnuteľností. Údaje v rámci tejto poznámky sú uvádzané v agregovanej podobe, a to vždy za pridružené a spoločné podniky. Úplný prehľad všetkých spoločností oceňovaných metódou vlastného imania sa nachádza v Poznámke č. 78.

V obchodnom roku 2018 boli v objeme 15 mil. eur (predchádzajúci rok: 20 mil. eur) vyplatené dividendy z pridružených spoločností oceňovaných metódou vlastného imania. Podobne ako v

predchádzajúcom roku neboli spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft priamo ani nepriamo vyplatené dividendy zo spoločných podnikov oceňovaných metódou vlastného imania.

Ak existujú povinnosti z prípadných záväzkov voči zrušeným oblastiam činnosti v spoločnostiach oceňovaných metódou vlastného imania, koncern Commerzbank sa na nich podieľa vo výške príslušného podielu.

V koncerne Commerzbank neexistujú pridružené spoločnosti alebo spoločné podniky, ktoré by mali pre koncern podstatný význam.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Nehnutelný majetok

(49) Hodnota firmy

a) Metóda testu zachovania hodnoty pre goodwill a ostatný nehnuteľný majetok

Všetky obchodné a firemné hodnoty ako aj obchodné známky sa v momente nadobudnutia alokujú na jednotky generujúce platobné prostriedky (Cash Generating Units). Commerzbank definovala segmenty podľa IFRS 8 ako jednotky generujúce platobné prostriedky. Popis segmentov sa nachádza v poznámke č. 66. Následne sa najmenej raz ročne k rozhodujúcemu dňu pre zostavenie súvahy kontroluje ich budúci ekonomický úžitok na základe jednotiek generujúcich platobné prostriedky. Pritom sa porovnáva účtovná hodnota viazaného vlastného kapitálu segmentu ako jednotky generujúce platobné prostriedky (vrátane priradenej obchodnej alebo firemnej hodnoty) s ich dosiahnuteľnou čiastkou. Účtovná hodnota viazaného vlastného imania sa zisťuje na základe priradenia vlastného imania koncernu CGU.

Pritom sa najprv všetky priamo alokovateľné súčasti rozdelia medzi segmenty, priradenie zostávajúcej čiastky k segmentom je vykonané v pomere k celkovým rizikovým aktívam. Vlastné imanie koncernu alokované do neutrálnej oblasti sa – výhradne za účelom

b) Domnienky pre test zachovania hodnoty pre goodwill a ostatný nehnuteľný majetok

Na výpočet výnosovej hodnoty používa Commerzbank model Capital Asset Pricing CAPM), do ktorého sa vlievajú parametre viditeľné na trhu (úroveň č. 2). Úrokové sadzby odvodené z modelu sa používajú na úročenie očakávaných peňažných tokov jednotiek generujúcich platobné prostriedky. Z toho vyplýva cieľová hodnota, ktorá v pomere k účtovej hodnote môže viesť k prekrytiu alebo nedostatočnému krytiu. V prípade nedostatočného krytia realizuje Commerzbank najprv zníženie hodnoty na obchodnú hodnotu jednotky generujúcej platobné prostriedky. Táto hodnota sa vykazuje vo výkaze ziskov a strát v položke zníženie hodnoty. Ďalšia potreba zníženia hodnoty sa pomerne rozdeľuje na ostatné majetkové hodnoty jednotky. Očakávané výsledky jednotiek generujúcich platobné prostriedky sú založené na viacročnom plánovaní segmentov, ktoré obsahujú štyri plánovacie roky. Ďalšie obchodné roky sú upravené podľa udržateľného výsledku a sú spolu s konštantnou mierou rastu na základe vývoja hrubého domáceho produktu a miery inflácie zohľadnené v rámci výpočtu večného dôchodku. V novom segmente Súkromní klienti a podnikatelia je tento faktor na úrovni 1,6 % a v novom segmente Firemní klienti na úrovni 1,5 %. V doterajšej štruktúre segmentov bol tento faktor v segmentoch Súkromní klienti, Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets na úrovni 1,5 % (predchádzajúci rok: 1,5 %) a v segmente Central & Eastern Europe na úrovni 1,8 % (predchádzajúci rok: 1,8 %). Viacročné plánovanie pozostáva okrem plánovania výsledku z plánovania rizikových aktív ako aj viazaného vlastného imania. Podstatné hnacie sily hodnoty sú objemy pohľa-

testu zachovania hodnoty pri goodwille – v plnej výške rozdeľuje medzi ostatné segmenty na základe pomeru rizikových aktív k celkovým rizikovým aktívam. Takto dosiahnuteľná časť sa zisťuje ako vyššia čiastka z úžitkovej hodnoty (Value in Use) a čistej predajnej hodnoty (Fair Value less Cost of Disposal). Úžitková hodnota je založená na očakávaných výsledkoch jednotky ako aj na kapitálových efektoch podľa viacročného plánu stanoveného predstavenstvom pre jednotlivé segmenty. Rovnako za účelom testu zachovania hodnoty sa podstatné náklady z neutrálnej oblasti rozdeľujú medzi segmenty podľa diferencovaného kľúča. Ak je úžitková hodnota nižšia než účtovná hodnota, bude dodatočne zistená čistá predajná hodnota (Fair Value less Cost of Disposal). Potom sa použije vyššia hodnota. Prípadné menšinové podiely sú obsiahnuté v odvodenej účtovej hodnote a dosiahnuteľnej čiastke CGU a tým sú obsiahnuté v nižšie zobrazenom prekrytí.

dávok, úrokový prebytok po rizikovej prevencii ako aj provízny prebytok. Ďalším citlivo reagujúcim plánovacím parametrom sú rizikové aktíva. Plánovacia činnosť je založená na prognózach ekonomického výskumu s ohľadom na vývoj celého hospodárstva a ostatných podstatných parametrov, napr. vývoja úrokov, výmenných kurzov a akciových a penzijných trhov. Pritom sa pri plánovaní používajú aj skúsenosti manažmentu z minulosti ako aj hodnotenie príležitostí a rizík z prognóz.

Podstatné domnienky manažmentu, na ktorých sú založené cash flow prognózy príslušnej jednotky generujúcej platobné prostriedky a zvolený riadiaci prístup sú zobrazené nasledovne:

Segment	Podstatné domnienky	Manažérsky prístup
Súkromní klienti a podnikatelia	<p>Commerzbank 4.0 – Pokračovanie stratégie rastu ako vedúca sila v nemeckom bankovníctve pre súkromných klientov a podnikateľov a rozvoj na digitálnu multikanálovú banku</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokračovanie v raste výnosov ako hnacia sila rastú v rámci banky • zabezpečenie rastu, predovšetkým vytvorením obchodnej oblasti podnikateľov a marketingovej stratégie presahujúcej hranice segmentov • rozvoj na digitálnu technologickú spoločnosť na základe významných investícií do digitalizácie: • vybudovanie jednotnej multikanálovej platformy ONE pre klientov zamestnancov na zvýšenie efektívnosti a flexibility obchodného modelu • využívanie Big Data a Advanced Analytics umožňuje industrializované, odstupňované a automatizované oslovovanie klientov • budovanie partnerského bankovníctva na základe rozšírenia strategických partnerstiev • ďalší rozvoj úverových obchodov a rast vlastných splátkových úverov • inovácie produktov a ďalšia digitalizácia ponuky služieb • efektívne usporiadanie filiálkových obchodov na základe diferenciacie ponuky služieb v jednotlivých lokalitách v rámci nového modelu starostlivosti a inovatívnych formátov pobočiek • rozvoj na „klientsku banku č. 1“, predovšetkým na základe optimálneho riadenia predaja, vyššej koncentrácie na klientov pri pobočkách na filiálkach, moderného riadenia a najvyššej kvality poradenstva • realizácia všetkých regulačných požiadaviek • budovanie a posilňovanie trhovej pozície Commerz Real a.i. na základe úlohy ako prvého digitálneho manažéra aktív a integrovaného poskytovateľa investičných služieb • rastový kurz spoločnosti comdirect prostredníctvom budovania inteligentného a inovatívneho manažmentu aktív a cenných papierov • mBank s pokračovaním v realizácii stratégie mobilnej banky 2016 – 2020 prezentovanej v júni 2016 pre organický rast prostredníctvom: • pokračovanie v stratégii digitalizácie s multikanálovým prístupom v oblasti súkromných klientov (budovanie líderstva v oblasti Mobile & Transaction Banking) • silnejšie využívanie existujúceho obchodného potenciálu najmä budovaním obchodnej činnosti v oblasti spotrebných úverov a vkladov súkromných klientov • budovaním obchodnej činnosti v oblasti stredne veľkých firemných klientov ako aj rozširovanie cezhraničných obchodov s firemnými klientmi • zvýšenie efektívnosti prostredníctvom digitalizácie procesov ako aj aktívneho riadenia nákladov 	<ul style="list-style-type: none"> • Hlavné domnienky sú založené na interných a externých štúdiách o podnikovo-hospodárskom vývoji ako aj o štúdiách trhu • Manažérske hodnotenia o získavaní nových klientov ako aj stabilizácia nákladov je založené na doteraz dosiahnutých pokrokoch • Inštitucionalizované zisťovanie názorov klientov a meranie spokojnosti klientov • Zapojenie nezávislých benchmarkových analýz • Všetky iniciatívy v rámci stratégie mobilnej banky sú založené na obchodných plánoch navrhovaných manažmentom

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Na základe domnienok vyplývajúcich z cash-flow prognóz a súvisiacich neistôt môžu mať nasledovné budúce okolnosti negatívny dopad na cash-flow prognózy jednotiek generujúcich platobné prostriedky:

- Horší než očakávaný vývoj makroekonomického priestoru
- Vývoj úrokovej úrovne v rámci podnikovo-hospodárskych prognóz sa nepotvrdil
- Neistoty týkajúce sa regulačného prostredia, najmä zavádzanie nových predpisov na európskej úrovni
- Negatívny vývoj konkurenčnej intenzity presahujúci očakávanú mieru

Na výpočet rizikovo primeraných úrokových sadzieb (pred zdanením) sme zohľadnili bezrizikový úrok, prémie trhového rizika a systematické riziko (beta faktor). S ohľadom na bezrizikový úrok a prémie trhového rizika sme použili údaje externých poskytovateľ. Beta faktor bol stanovený na základe porovnávacej skupiny.

c) Zmena firemnej hodnoty

Test zachovania hodnoty, ktorý bol podľa plánov realizovaný ku koncu roka 2018, nevedol k ďalšej potrebe odpísania hodnoty. Segment súkromných klientov podnikateľov vykazuje naďalej vysoké prekrytie.

Mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia		Firemní klienti		Asset & Capital Recovery		Konzern	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Účtovná hodnota k 1.1.	1 507	1 484	-	-	-	-	1 507	1 484
Nadobúdacie/výrobné náklady k 1.1.	1 543	1 520	592	592	725	725	2 860	2 837
Zmeny výmenných kurzov	-	-	-	-	-	-	-	-
Prírastky	-	23	-	-	-	-	-	23
Úbytky	-	-	-	-	-	-	-	-
Preúčtovania/Preúčtovania/ zmeny konsolidačného okruhu	-	-	-	-	-	-	-	-
Nadobúdacie/výrobné náklady k 31.12.	1 543	1 543	592	592	725	725	2 860	2 860
Kumulované odpisy k 1.1.	36	36	592	592	725	725	1 353	1 353
Zmeny výmenných kurzov	-	-	-	-	-	-	-	-
Prírastky	-	-	-	-	-	-	-	-
z toho: mimoriadne	-	-	-	-	-	-	-	-
Úbytky	-	-	-	-	-	-	-	-
Preúčtovania/Preúčtovania/ zmeny konsolidačného okruhu	-	-	-	-	-	-	-	-
Kumulované odpisy k 31.12.	36	36	592	592	725	725	1 353	1 353
Účtovná hodnota k 31.12.	1 507	1 507	-	-	-	-	1 507	1 507

Senzitivita

V obchodnom roku 2017 zodpovedala dosiahnuteľná čiastka užívanej hodnote (Value in Use) za všetky segmenty Commerzbank. Za účelom ďalšej validácie zachovania hodnoty goodwillu bola vykonaná dodatočná analýza senzitivity. S ohľadom na CGU Súkromní klienti a podnikatelia nebola identifikovaná potenciálna potreba zníženia hodnoty. Nakoľko s ohľadom na CGU Firemní klienti bola hodnota goodwillu v plnej výške odpísaná, nebola potrebná analýza

za senzitivity. Pri variácii úrokovej sadzby primeranej pre riziká po zdanení o – 25 príp. + 25 bazických bodov vo fáze detailného plánovania vznikli pre novú štruktúru segmentov nasledovné pomery medzi prekrytím a účtovnou hodnotou pre CGU Súkromní klienti a podnikatelia, v sledovanom roku nebolo zaznamenané nedostatočné krytie. V rámci zisťovania senzitivity boli zohľadnené aj menšinové podiely.

		Súkromní klienti a podnikatelia	
		2018	2017
Realistická hodnota ¹	Úroková sadzba primeraná riziku	78,8 %	116,0 %
Senzitivizácia ¹	Úroková sadzba primeraná riziku – 25 bazických bodov (výhodná)	85,5 %	123,6 %
	Úroková sadzba primeraná riziku +25 bazických bodov (nevýhodná)	72,6 %	108,9 %

¹ Pozitívne percentuálne hodnoty zodpovedajú prekrytiu; negatívne hodnoty zodpovedajú nedostatočnému krytiu.

Na základe realistického scenára boli zistené ďalšie senzitivity pre mieru rastu ako aj prognózovaný výsledok v roku:

		Súkromní klienti a podnikatelia	
		2018	2017
Senzitivizácia ¹	miera rastu +25 bazických bodov (výhodné)	84,0 %	121,8 %
	miera rastu – 25 bazických bodov (nevýhodné)	74,0 %	110,6 %

¹ Pozitívne percentuálne hodnoty zodpovedajú prekrytiu; negatívne hodnoty zodpovedajú nedostatočnému krytiu.

Zmeny príslušných domnienok, pri ktorých dosiahnuteľná čiastka a účtovná hodnota sa zhodujú:

		Súkromní klienti a podnikatelia	
		2018	2017
Úroková sadzba primeraná riziku (po zdanení) z/na		7,6 % / 10,8 %	8,4 % / 14,3 %
Miera rastu		1,6 % / negatívne ¹	1,6 % / negatívne ¹
Riziková prevencia/rizikové aktíva ku koncu plánovacieho obdobia a vo vzťahu k večnému dôchodku vo výške		72BP. / 188BP.	71BP. / 352BP.

¹ Bez výpovednej hodnoty, nakoľko aj pri dlhodobej miere rastu 0% je dosiahnuteľná čiastka vyššia než účtovná hodnota.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(50) Ostatný nehnuteľný majetok

V položke nehnuteľný majetok sa uvádza najmä softvér, získané obchodné známky, vzťahy voči klientom a obchodné a firemné hodnoty. Tieto sa oceňujú pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi. Softvér a vzťahy voči klientom odpisujeme na základe ich obmedzenej doby používania lineárne. S ohľadom na známky príp. obchodné známky očakávame, že z nich bude možné generovať peňažné toky. S ohľadom na ostatné známky ako aj obchodné a firemné hodnoty sa vykonávajú najmenej raz ročne testy zachovania hodnoty.

	Pravdepodobná doba užívania v rokoch
Softvér	do 7 rokov
Vzťahy s klientmi	do 15 rokov

Mil. €	Obchodné vzťahy		Vyvinutý softvér		Získaný softvér a ostatný nehnuteľný majetok	
	2018	2017 ¹	2018	2017	2018	2017
Účtovná hodnota k 1.1.	200	241	1 121	882	466	440
Nadobúdacie / výrobné náklady k 1.1.	983	964	2 160	1 671	1 689	1 549
Zmeny výmenných kurzov	-0	0	-0	0	-11	13
Prírastky	-	-	376	491	159	205
Úbytky	-	-	5	6	69	82
Preúčtovania do majetku určeného na predaj a majetku z predajných skupín	-	-	-4	-	-22	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	-	18	-55	4	-31	3
Nadobúdacie / výrobné náklady k 31.12.	983	983	2 472	2 160	1 714	1 689
Zvýšenie hodnôt	-	-	-	-	0	1
Kumulované odpisy k 1.1.	783	724	1 038	788	1 223	1 109
Zmeny výmenných kurzov	-0	0	-0	0	-6	7
Prírastky	41	59	316	256	177	177
z toho: mimoriadne	-	18	2	1	1	0
Úbytky	-	-	5	6	53	70
Preúčtovania do majetku určeného na predaj a majetku z predajných skupín	-	-	-2	-	-19	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	-	-	-39	-	-23	-0
Kumulované odpisy k 31.12.	824	783	1 309	1 038	1 297	1 223
Účtovná hodnota k 31.12.	159	200	1 163	1 121	417	466

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

Hnuteľný majetok

(51) Hnuteľný majetok

Tu vykazované pozemky a budovy ako aj prevádzkové a obchodné zariadenie sa oceňuje nadobúdacími nákladmi zníženými o plánované odpisy. Zníženie hodnôt vykonávame vo výške, v ktorej účtovná hodnota presahuje vyššiu hodnotu z časovej hodnoty pri odpočítaní nákladov na predaj a úžitkovej hodnoty majetku.

Ak dôvod na zníženie hodnoty vykonané v predchádzajúcich obchodných rokoch odpadol, bude majetok pripísaný najviac vo výške pokračujúcich nadobúdacích a výrobných nákladov.

Doba používania sa určuje podľa pravdepodobného fyzického opotrebovania, technického zostarnutia ako aj podľa právnych a zmluvných obmedzení. Všetok majetok sa odpisuje lineárne v nasledovných obdobiach:

	Pravdepodobná doba užívania v rokoch
Budovy	25 – 50
Prevádzkové a obchodné zariadenia	3 – 25
Predmety lízingu	1 – 25

Drobný hmotný majetok nízkej hodnoty sa priamo odpisuje do administratívnych nákladov. Zisky z predaja hmotného majetku sa vykazujú v ostatných výnosoch, straty v ostatných nákladoch.

Mil. €	Pozemky a budovy a ostatný majetok		Prevádzkové a obchodné zariadenie		Predmety lízingu ¹	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Účtovná hodnota k 1.1.	422	443	490	476	688	803
Nadobúdacie / výrobné náklady k 1.1.	899	906	2 014	2 025	1 102	1 207
Zmeny výmenných kurzov	-3	5	-8	1	38	-113
Prírastky	3	2	113	152	161	52
Úbytky	82	11	94	162	53	43
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-140	-0	-	-	-	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	-0	-2	-5	-1	-	-
Nadobúdacie / výrobné náklady k 31.12.	677	899	2 021	2 014	1 249	1 102
Zvýšenie hodnôt	3	-	-	-	-	-
Kumulované odpisy k 1.1.	477	463	1 524	1 549	414	404
Zmeny výmenných kurzov	-1	2	-6	-3	17	-42
Prírastky	14	14	124	129	78	73
z toho: mimoriadne	0	-	1	3	-	9
Úbytky	70	2	77	150	26	20
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-62	-	-	-	-	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	0	-0	-3	-1	-	-
Kumulované odpisy k 31.12.	358	477	1 562	1 524	483	414
Účtovná hodnota k 31.12.	322	422	458	490	766	688

Hnuteľný majetok koncernu Commerzbank bol vykázaný v celkovej výške 1 547 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 1 600 miliónov Eur), z toho neboli rovnako ako v predchádzajúcom roku založené žiad-

ne aktíva ako zábezpeka. Okrem toho neplatili žiadne obmedzenia pri právach disponovať našim hnuteľným majetkom.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(52) Nehnuteľnosti ako finančné investície

Nehnuteľnosti považované za finančné investície (Investment Properties) sú pozemky a budovy, ktoré koncern vlastní za účelom dosahovania príjmov z nájmu alebo z dôvodu očakávaného zvýšenia hodnoty. Koncern Commerzbank okrem toho vykazuje nehnuteľnosti získané v rámci čerpania zábezpeky ako aj budovy vo vlastníctve koncernu, ktoré sa prenajímajú v rámci zmlúv o operatívnom lízingu. Nehnuteľnosti držané ako finančné investície sú predovšetkým firemné nehnuteľnosti.

Ocenenie sa vykonáva v momente prijatia podľa IAS 40 na základe nadobúdacích príp. výrobných nákladov pri zapojení priamo započítateľných transakčných nákladov. Na následné ocenenie nehnuteľností považovaných za finančné investície sa používa model príslušnej časovej hodnoty (Fair Value). Stanovenie časovej hodnoty je založené na každoročne aktualizovaných hodnoteniach zo strany interných znalcov ako aj na základe trhových cien, ktoré je možné dosiahnuť na trhu. Ocenenie objektov využívaných na firemné účely sa riadi podľa výnosovej hodnoty; jednotlivé bytové

stavby sa oceňujú zvyčajne podľa vecnej alebo porovnateľnej hodnoty. Na oceňovanie nehnuteľností orientované na výnosovú hodnotu sa v zásade používa bežné nájomné, od ktorého sa uplatňujú zrážky za obhospodarovanie, akvizíciu a prázdny stav ako aj zostatková doba užívania a hodnota pôdy. Čiastočne sa používa aj zmluvne dohodnuté nájomné. Úrok, ktorý vchádza do ocenenia ako jeho súčasť, zohľadňuje úroveň trhových úrokov a riziko objektu a lokality spojené s nehnuteľnosťou. Hlavné parametre, ktoré sa sledujú na trhu, sú realitné úroky a bežné nájomné.

Priebežné výnosy a náklady vykazujeme v ostatnom výsledku. Zmeny z nového ocenenia v dôsledku zmeny aktuálnej hodnoty sú rovnako zohľadnené s dopadom na výsledok rovnakom v ostatnom výsledku.

Nehnuteľnosti držané ako finančné investície vo výške 13 miliónov eur (predchádzajúci rok: 16 miliónov eur) sú priradené do hierarchie Level 3 a mali nasledovný vývoj:

Mil. €	2018	2017
Účtovná hodnota k 1.1.	16	16
Nadobúdacie / výrobné náklady k 1.1.	195	196
Zmeny výmenných kurzov	–	–
Prírastky	–	0
Úbytky	0	1
Zmeny konsolidačného okruhu	–	–
Preúčtovania	–	–
Preúčtovania do dlhodobého majetku držaného na predaj a majetku z predajných skupín	–	–
Nadobúdacie / výrobné náklady k 31.12.	194	195
Kumulované zmeny z ocenenia aktuálnou hodnotou	– 182	– 179
Účtovná hodnota k 31.12.	13	16

V obchodnom roku neboli nadobudnuté žiadne nehnuteľnosti považované za finančné investície (predchádzajúci rok: 69 mil. Eur) kúpené za účelom záchranu. V prírastkoch za sledované obdobie neboli obsiahnuté dodatočné obstarávacíe náklady na podstatné objekty.

Okrem toho neexistujú obmedzenia týkajúce sa ďalšieho predaja ani záväzky na kúpu nehnuteľností, ktoré by mali byť vykázané.

Pri analýze senzitivity nehnuteľností držaných ako finančná investícia využívame indexy nájomného v obchodných a kancelárskych priestoroch špecifické pre jednotlivé krajiny, ktoré vyhotovuje Zväz nemeckých záložných bánk vdp (Verband deutscher Pfandbriefbanken e.V.) za najmenej 18 rokov dozadu. Na výpočet novej zmeny hodnoty našich nehnuteľností používame v každom indexe stredné pásmo výkyvov pripravené na tomto základe.

Dlhodobý majetok a záväzky držané na predaj

(53) Údaje o zrušenej obchodnej oblasti

Commerzbank Aktiengesellschaft a Société Générale Group, Paríž, Francúzsko, uzatvorili v novembri 2018 na základe dohody s príslušnými daňovými úradmi kúpnu zmluvu týkajúcu sa obchodnej oblasti Equity Markets & Commodities (EMC) zo segmentu firemných klientov. Na základe tohto predaja bol dosiahnutý dôležitý míľnik pri realizácii stratégie „Commerzbank 4.0“, ktorá spočíva v tom, aby bola orientácia banky jednoduchšia a transparentnejšia a aby boli získané zdroje pre hlavné obchodné činnosti.

Transakcia, ktoré platí pod výhradou súhlasu protimonopolných úradov a úradov pre dohľad nad bankovníctvom, bude vo viacerých krokoch zrušená pravdepodobne do konca roku 2020.

Podstatné časti zrušenej obchodnej oblasti budú pre v roku 2019. Na základe rozsahu obchodov a zamestnancov, ktorí majú byť prevedení, ako aj komplexnosti jednotlivých procesov prevodu nebudú všetky prevody dokončené v roku 2019.

K 31. decembru 2018 predstavuje majetok 13,0 miliárd eur a záväzky zrušenej obchodnej oblasti 12,4 miliárd eur. Majetok a

záväzky sú vo väčšine prípadov oceňované aktuálnou hodnotou. Ďalšie informácie sú uvedené v poznámke číslo 40.

V rámci týchto aktivít bol majetok a záväzky obchodnej oblasti EMC v koncernovej uzávierke preskupený podľa IFRS 5. EMC predstavuje zrušenú obchodnú oblasť, nakoľko obchodné činnosti EMC, a síce vývoj a emisia štruktúrovaných finančných produktov ako aj Asset Management sa vyznačujú mimoriadne komplexnými produktami a zabezpečovacími vzťahmi, ktoré nie sú porovnateľné s ostatnými obchodnými činnosťami segmentu firemných klientov ani celkovej banky, a preto sú v rámci interného riadenia a podávania správ zaznamenávané izolovane a boli následne pripravené na vyčlenenie. Výsledok tejto obchodnej oblasti je preto vo výkaze ziskov a strát vykazovaný osobitne. S cieľom zabezpečiť ekonomicky a vecne správne zobrazenie zrušenej obchodnej oblasti budú interné vzťahy medzi pokračujúcimi obchodnými oblasťami a zrušenou obchodnou oblasťou v pokračujúcich obchodných oblastiach eliminované. Údaje za predchádzajúci rok boli v primeranom rozsahu upravené.

Podrobné informácie o zrušenej obchodnej oblasti sú uvedené nižšie.

Mil. €	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017 ¹	Zmena v %
Priebežné výnosy	231	380	
Priebežné náklady	246	263	
Výsledok pred zdanením	-15	118	
Dane z príjmov a výnosov z výsledku z bežných činností	-5	21	
Výsledok realizácie	-	-	
Dane z príjmov a výnosov z výsledku realizácie	-	-	
Výsledok zrušenej obchodnej oblasti po zdanení	-10	96	
Výsledok zrušenej obchodnej oblasti pripísaný akcionárom Commerzbank	-10	96	

¹ Údaje za predchádzajúci rok boli upravené podľa IFRS 5.

Výsledok pokračujúcich obchodných oblastí pripísaný akcionárom Commerzbank je vo výške 875 mil. eur (predchádzajúci rok: 32 mil. eur).

€	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017 ¹	Zmena v %
Výsledok na akciu za zrušenú obchodnú oblasť	-0,01	0,08	

¹ Údaje za predchádzajúci rok boli upravené podľa IFRS 5.

Mil. €	2018	2017 ¹	Zmena v %
Peňažné toky z prevádzkovej obchodnej činnosti	-10	94	
Peňažné toky z investičnej činnosti	-	-	
Peňažné toky z finančnej činnosti	-	-	

¹ Údaje za predchádzajúci rok boli upravené podľa IFRS 5.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(54) Majetok určený na predaj a majetok z predajných skupín

Dlhodobý majetok a predajné skupiny, ktoré môžu byť predané v ich súčasnom stave a ktorých predaj je vysoko pravdepodobný, musia byť klasifikované ako majetok určený na predaj. Príslušný majetok musí byť ocenený časovou hodnotou pri odpočítaní nákladov na predaj, ak je táto nižšia ako účtovná hodnota. S ohľadom na úročené a neúročené finančné nástroje ako aj nehnuteľnosti ako finančné investície nastala zmena vo vykazovaní podľa IFRS 5, a tým aj preskupenie do príslušných súvahových položiek. Ocenenie sa naďalej vykonáva podľa IAS 39 príp. IAS 40.

Ak z ocenenia podľa IFRS 5 vyplynie zníženie hodnoty, musia byť tieto predajné skupiny s dopadom na výsledok vykázané vo

výsledku z finančnej činnosti, dlhodobý majetok v ostatnom výsledku. Neskoršie zotavenie hodnoty je obmedzené na súčet predtým evidovaných znížení hodnôt.

Bežné výsledky z majetku a skupín majetku držaných za účelom predaja vykazujeme v zásade v rovnakých položkách výkazu ziskov a strát ako bez príslušnej klasifikácie. Výsledky predaja sa v zásade delia a vykazujú v príslušných položkách v rámci výkazu ziskov a strát.

Výnosy a náklady z zrušenej obchodnej oblasti sú vykázané vo výkaze ziskov a strát v samostatnej položke (viď poznámka číslo 53).

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Finančný majetok – Amortised Cost	665	–	.
Pôžičky a pohľadávky	642	–	.
Zaknihované dlhové nástroje	23	–	.
Finančný majetok – Loans and Receivables	n/a	7	.
Pôžičky a pohľadávky	n/a	7	.
Zaknihované dlhové nástroje	n/a	–	.
Nástroje vlastného imania	n/a	–	.
Finančný majetok – Available for Sale	n/a	54	.
Zaknihované dlhové nástroje	n/a	–	.
Nástroje vlastného imania	n/a	54	.
Finančný majetok – Opcia Fair Value	–	18	.
Pôžičky a pohľadávky	–	–	.
Zaknihované dlhové nástroje	–	18	.
Nástroje vlastného imania	–	–	.
Nehnuteľný majetok	13	–	.
Finančný majetok – Mandatorily Fair Value P&L	325	n/a	.
Pôžičky a pohľadávky	241	n/a	.
Zaknihované dlhové nástroje	83	n/a	.
Nástroje vlastného imania	0	n/a	.
Finančný majetok – Held for Trading	12 444	–	.
Pôžičky a pohľadávky	–	–	.
Zaknihované dlhové nástroje	2 294	–	.
Nástroje vlastného imania	7 847	–	.
Deriváty	2 304	–	.
Hnuteľný majetok	23	–	.
Ostatné aktívne položky	–38	–	.
Celkom	13 433	78	.

S ohľadom na majetok držaný za účelom predaja a majetok z predajných skupín boli vo všetkých prípadoch uzatvorené kúpne zmluvy príp. tieto ešte budú uzatvorené. Plnenie zmlúv bude prebiehať pravdepodobne počas obchodného roka 2019.

V segmente súkromných klientov a podnikateľov bolo vo 4. štvrtroku 2017 rozhodnuté o umiestnení podielov na uzatvorených investičných fondoch. Táto transakcia bola uzatvorená v 1. štvrtroku 2018 a úvery boli odúčtované.

V segmente firemných klientov boli v 3. štvrtroku 2017 úvery z kategórie Amortised Cost (predtým Loans and Receivables) zaradené medzi aktíva držané na predaj a v primeranom rozsahu preskupené. Táto transakcia bola uzatvorená v 1. štvrtroku 2018 a úvery boli odúčtované.

V segmente Asset & Capital Recovery bolo v 1. štvrtroku 2018 úverové portfólio z kategórie Mandatorily Fair Value P&L zaradené medzi aktíva držané na predaj a v primeranom rozsahu preskupe-

né. Táto transakcia bola uzatvorená v 2. štvrťroku 2018 a úvery boli odúčtované.

V segmente Súkromných klientov a podnikateľov bol v 2. štvrťroku 2018 dohodnutý predaj spoločnosti ebase GmbH (European Bank for Financial Services GmbH) so sídlom v Aschheime pri Mníchove, stopercentnej dcérskej spoločnosti comdirect bank Aktiengesellschaft, Quickborn, finančnej technologickej spoločnosti FNZ Group Londýn, Veľká Británia. Spoločnosť ebase GmbH ponúka finančným spoločnostiam, poisťovniam, bankám a správcovkým spoločnostiam brokerské bankové riešenia na tvorbu majetku a investície finančných prostriedkov. Uzatvorenie transakcie je ešte pod výhradou schválenia zo strany orgánov pre dohľad nad bankovníctvom.

(55) Závazky predajných skupín

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Finančné záväzky – Amortised Cost	815	–	.
Vklady	815	–	.
Finančné záväzky – Opcia Fair Value	3 267	–	.
Vklady	3 267	–	.
Finančné záväzky – Held for Trading	8 726	–	.
Certifikáty a ostatné emisie	4 543	–	.
Dodávateľské záväzky z prázdnych predajov cenných papierov	470	–	.
Deriváty	3 713	–	.
Ostatné pasívne položky	105	–	.
Celkom	12 914	–	.

Závazky predajných skupín súvisia s uzatvorením obchodnej oblasti EMC (viď poznámku číslo 53) ako aj s predajom spoločnosti ebase GmbH (viď poznámka číslo 54).

V segmente súkromných klientov boli v 2. štvrťroku 2018 presunuté podiely na investičnom fonde, ktoré boli predtým vykazované ako finančný majetok - Mandatorily Fair Value P&L, do majetku držaného za účelom predaja. Umiestnenie týchto podielov je plánované v obchodnom roku 2019.

K 30. júnu 2018 boli nehnuteľnosti presunuté do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja. Táto transakcia bola uzatvorená vo 4. štvrťroku 2018 a nehnuteľnosti boli odúčtované.

Okrem toho táto položka obsahuje majetok z zrušenej obchodnej oblasti EMC (viď poznámka číslo 53).

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Daňové nároky a dlhy

Skutočné nároky a dlhy na dani z výnosov sa určujú na základe daňových predpisov príslušných krajín podľa platných daňových sadzieb vo výške, v akej sa očakáva vrátenie príp. úhrada voči daňovému úradu.

Aktívne a pasívne latentné dane sa vytvárajú pre rozdiely medzi účtovnými hodnotami majetku alebo dlhov podľa IFRS a ich daňovými odhadmi, ak z toho vyplývajú efekty na zafaženie daňou alebo odpustenie dane (dočasné rozdiely) a ak neexistuje zákaz ich ocenenia. Okrem toho sa aktívne latentné dane vytvárajú aj pre prevody straty ako aj nevyužitých daňových dobropisov. Na ocenenie latentných daní sú rozhodujúce daňové sadzby platné k 31. decembru 2017.

Aktívne latentné dane z dočasných rozdielov, ešte nevyužitých daňových strát ako aj nevyužitých daňových dobropisov budú uvedené v súvahe v rozsahu, v akom je pravdepodobné, že v blízkej budúcnosti vzniknú daňové výsledky toho istého daňového subjektu vo vzťahu k tomu istému daňovému úradu. Za účelom odôvodnenia udržania hodnoty sa na základe viacročného plánovania prijatého predstavenstva pripravujú podrobné daňové plány hospodárskeho výsledku na obdobie piatich rokov. Okrem toho je ocenenie oprávnené, ak je pravdepodobné, že aj po piatich rokoch

bude k dispozícii dostatočný výsledok, ktorý je k dispozícii na zdanenie.

Tvorba a vedenie aktívnych a pasívnych latentných daní sa vykonáva – v závislosti od spracovania príslušnej skutočnosti – buď s dopadom na výsledok v dani z príjmu a výnosu alebo neutrálne voči výsledku v príslušných položkách vlastného kapitálu.

Náklady príp. výnosy z dane z výnosov sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát koncernu ako dane z príjmov a výnosov.

Latentné nároky a dlhy na dani z výnosov sa vykazujú v rozsahu, v akom existuje právo na zápočet skutočných daní z výnosov a v akom sa aktívne a pasívne latentné dane vzťahujú na dane z výnosov, ktoré vybral ten istý daňový úrad od toho istého daňového subjektu.

Zdaneniu podliehajúce dočasné rozdiely v súvislosti s podielmi na koncernových spoločnostiach Commerzbank, pre ktoré neboli vykázané latentné dlhy na dani z výnosov, predstavujú 185 mil. Eur (predchádzajúci rok: 242 mil. Eur).

Rozlíšenie skutočných a latentných nárokov na daň z výnosov ako aj skutočných a latentných dlhov na dani z výnosov sa nachádza v súvahe v poznámkach.

(56) Nároky na daň z výnosov

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017 ¹	Zmena v %
Skutočné nároky na dane z výnosov	783	767	2,0
v Nemecku	677	658	2,8
mimo Nemecka	106	109	-2,8
Latentné nároky na dane z výnosov	3 116	2 970	4,9
s dopadom na výsledok	2 736	2 504	9,3
neutrálne voči výsledku	380	467	-18,6
Celkom	3 899	3 738	4,3

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

Aktívne latentné dane predstavujú potenciálne odťaženia na dani z výnosov z dočasných rozdielov medzi odhadmi hodnoty majetku a dlhov v koncernovej súvahe podľa IFRS a daňovými hodnotami podľa lokálnych daňovo-právnych predpisov pre koncernové spoločnosti ako aj budúce odťaženia na dani z výnosov z prevodov straty a nevyužitých daňových dobropisov.

Pre nižšie uvedené prevody straty neboli k 31. 12. 2018 na základe časovo obmedzeného plánovacieho horizontu a s tým súvisiacej nedostatočnej pravdepodobnosti využitia aktivované žiadne latentné odťaženia na dani z výnosov príp. vytvorené opravné položky k existujúcim latentným nárokom.

Prevody straty mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Daň z príjmu právnických osôb/Corporation Tax/Federal Tax	7 933	7 502	5,7
neobmedzená možnosť prevodu	4 669	4 452	4,9
obmedzená možnosť prevodu ¹	3 264	3 050	7,0
z toho: prepadnutie v nasledujúcom období	7	–	.
Živnostenská daň /lokálna daň	3 999	3 323	20,3
neobmedzená možnosť prevodu	566	232	.
obmedzená možnosť prevodu ¹	3 433	3 091	11,1
z toho: prepadnutie v nasledujúcom období	7	–	.

¹ Prepadnutie po dvadsiatich rokoch od príslušného momentu vzniku.

Latentné nároky na daň z výnosov na prevod straty budú v podstate vykonané pre tuzemské orgánové spoločnosti, filiálku Londýn a britské dcérske spoločnosti. Boli vytvorené v súvislosti s nasledovnými položkami:

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017 ¹	Zmena v %
Trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	527	700	–24,7
Finančný majetok a záväzky – Held for Trading	2 023	2 080	–2,7
Ostatný finančný majetok	498	775	–35,7
Rezervy (bez penzijných záväzkov)	40	51	–21,6
Ostatné finančné záväzky	173	190	–8,9
Penzijné záväzky	1 158	1 031	12,3
Ostatné súvahové položky	752	795	–5,4
Daňové prevody straty	1 181	1 173	0,7
Latentné nároky na dane z výnosov brutto	6 352	6 795	–6,5
Saldovanie s latentnými nárokmi na dane z výnosov	–3 236	–3 824	–15,4
Celkom	3 116	2 970	4,9

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn.4).

(57) Dlhý na dani z výnosov

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017 ¹	Zmena v %
Skutočné dlhy na dani z výnosov	472	673	–29,8
Záväzky voči daňovým úradom z daní z výnosov	67	49	35,9
Rezervy na dane z výnosov	406	624	–35,0
Latentné dlhy na dani z výnosov	20	28	–28,6
Dlhý na dani z výnosov s dopadom na výsledok	20	28	–28,6
Dlhý na dani z výnosov neutrálne voči výsledku	–	–	.
Celkom	492	701	–29,8

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn.4).

Rezervy na dane z výnosov sú potenciálne daňové záväzky, pre ktoré ešte neboli vydané právoplatné daňové rozhodnutia príp. rezervy na riziká v rámci podnikových kontrol. Záväzky voči daňovým úradom obsahujú platobné záväzky z bežných daní z výnosov voči tuzemským a zahraničným daňovým úradom.

Pasívne latentné dane predstavujú potenciálne zafaženia daňou z výnosov z dočasných rozdielov medzi odhadovanými hodnotami majetku a dlhmi v koncernovej závierke podľa IFRS a daňovými hodnotami podľa lokálnych daňových predpisov koncernových spoločností. Tieto rezervy boli vytvorené v súvislosti s nasledujúcimi položkami:

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017 ¹	Zmena v %
Finančný majetok a záväzky – Held for Trading	163	502	-67,5
Trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	493	507	-2,8
Ostatný finančný majetok	823	1 001	-17,8
Ostatné finančné záväzky	294	698	-57,9
Ostatné súvahové položky	1 483	1 144	29,6
Latentné dlhy na dani z výnosov	3 256	3 852	-15,5
Saldovanie s latentnými nárokmi na daň z výnosov	-3 236	-3 824	-15,4
Celkom	20	28	-28,6

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

Ostatný majetok a ostatné záväzky

V tejto položke sa zobrazuje majetok a záväzky, ktoré sami o sebe nemajú podstatný význam a ktoré nie je možné priradiť k iným položkám.

(58) Ostatné aktíva

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Drahé kovy	26	23	14,7
Položky časového rozlíšenia	220	218	1,2
Aktivovaný plánovaný majetok	377	390	-3,5
Ostatné aktíva	1 496	1 331	12,4
Celkom	2 119	1 961	8,0

(59) Ostatné pasíva

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Záväzky za filmové fondy	313	1 004	-68,8
Cudzí kapitál z menšín	66	100	-34,1
Položky časového rozlíšenia	312	274	14,1
Ostatné pasíva	1 692	1 646	2,8
Celkom	2 384	3 024	-21,2

(60) Leasingové obchody

Podľa IAS 17 sa lízingové obchody klasifikujú ako vzťahy operatívneho lízingu, ak nie sú všetky riziká a príležitosti spojené s vlastníctvom prevedené na lízingového nájomcu. Podľa toho sa za finančný lízing považujú také zmluvné vzťahy, v ktorých lízingový nájomca nesie všetky podstatné príležitosti a riziká. Rozhodujúcou pre priradenie príležitosti a riziká je aktuálna hodnota platobných tokov súvisiacich s lízingovými zmluvami. Ak aktuálna hodnota zodpovedá najmenej investičnej sume lízingového objektu, bude tento vzťah klasifikovaný ako finančný lízing.

Koncern ako lízingový prenajímateľ

Medzi predmety leasingu patria najmä charterové lode, technické stroje a zariadenia, nehnuteľnosti ako aj prevádzkový a obchodný inventár (napr. zariadenia a vozidlá).

- Operatívny lízing

Ak podstatné príležitosti a riziká z predmetu lízingu u lízingového prenajímateľa (operatívny lízing), bude tento naďalej vykázaný v súvahe. Lízingové objekty sú vykázané v koncernovej súvahe v rámci ostatných aktív. Lízingové objekty sa oceňujú nadobúdaciami a výrobnými nákladmi, ktoré sú znížené o odpisy alebo zníženie hodnôt vykonané počas doby používania. Lízingové poplatky sa vyberajú lineárne počas celej doby platnosti zmluvy (ak nie je v jednotlivých prípadoch uvedené inak) a vykazujú sa v ostatnom výsledku. Lízingové zmluvy na lode obsahujú pevnú charterovú lehotu. Zmluvy vo väčšine prípadov zahŕňajú kúpne práva nájomcov alebo opcie na predĺženie lízingu. Lode sa odpisujú počas 25 rokov. Nehnuteľnosti držané ako finančné investície, ktoré sa v rámci zmlúv o operatívnom leasingu prenajímajú, sú obsiahnuté v súvahovej položke Nehnuteľnosti držané ako finančné investície (viď poznámka 52).

- Finančný lízing

Ak podstatné príležitosti a riziká z predmetu lízingu prechádzajú na lízingového nájomcu (finančný lízing), vykazujeme v koncerne Commerzbank pohľadávku voči lízingovému nájomcu. Táto pohľadávka sa vykazuje vo výške čistej investičnej hodnoty v momente uzatvorenia zmluvy. Prijaté licenčné poplatky sa členia na úrokový podiel s dopadom na výsledok a splácajúci podiel.

Výnosy ako úrokové výnosy sa prijímajú rozdelené na základe vymedzenia podľa období.

Základom pre výpočet úhrad lízingových nájomcov sú celkové investičné náklady pri odpočítaní zostatkovej hodnoty lízingových predmetov stanovenej na začiatku lízingovej zmluvy (nehnuteľnosti). Počas základnej doby nájmu, kedy nie je možné podať výpoveď, platí lízingový nájomca všetky náklady týkajúce sa objektov ako aj cudzie náklady lízingovej spoločnosti. Nebezpečenstvo náhodného alebo čiastočného zničenia predmetu lízingu nesie lízingový prenajímateľ.

Lízingové zmluvy pre hnuťelné veci (vozidlá, IT) sú okrem toho definované ako zmluvy s čiastočnou amortizáciou a ako vypovedateľné zmluvy. V prípade zmlúv s čiastočnou amortizáciou sa na základe základnej nájomnej doby, ktorá je v pomere k bežnej dobe využívania kratšia, sa amortizuje len časť celkových investičných nákladov.

Vypovedateľné lízingové zmluvy neobsahujú pevnú základnú nájomnú dobu. V prípade výpovede je splatná vopred dohodnutá platba, ktorá kryje ešte neamortizované celkové investičné náklady. Ak nebude podaná výpoveď, doba platnosti nájomného vzťahu sa predlžuje. Nebezpečenstvo náhodného alebo čiastočného zničenia predmetu lízingu nesie opäť lízingový prenajímateľ.

Koncern ako lízingový nájomca

Náklady na operatívne lízingové vzťahy sa evidujú lineárne počas platnosti lízingovej zmluvy a sú vykázané v rámci administratívnych nákladov.

Zmluvy o finančnom lízingu, pri ktorých koncern Commerzbank vystupuje ako lízingový nájomca, majú druhotný význam.

Údaje ako lízingový prenajímateľ – operatívny lízing

Commerzbank je lízingovým prenajímateľom v súvislosti so vzťahmi operatívneho lízingu. V lízingových zmluvách nie sú dohodnuté podmienkové lízingové sadzby.

Z poskytnutých vzťahov operatívneho lízingu koncern Commerzbank prijme v nasledujúcich rokoch nasledovné minimálne lízingové platby z nevypovedateľných zmlúv:

Splatnosť mil. €	31.12.2018	31.12.2017
do jedného roka	128	126
od jedného do piatich rokov	442	469
viac ako päť rokov	98	171
Celkom	669	766

V sledovanom období boli rozpustené náklady na opravné položky vo výške 14 miliónov Eur a boli vykázané vo výnosoch.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Údaje ako lízingový nájomca – finančný lízing

Commerzbank je lízingovým prenajímateľom v súvislosti so vzťahmi finančného lízingu. Tieto lízingové zmluvy sa dotýkajú k rozhodujúcemu dňu predovšetkým technických zariadení a strojov, technického inventáru a firemných prevádzkových prostriedkov

(napr. vozidlá a kancelárske stroje) a v menšom rozsahu prenajatých nehnuteľností. Vzťah medzi hrubými investíciami a súčasnou hodnotou minimálnych lízingových úhrad je nasledovný:

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017 ¹
Neuhradené lízingové úhrady	5 189	4 371
+ Garantované zostatkové hodnoty	104	98
= Minimálne lízingové úhrady	5 293	4 470
+ Negarantované zostatkové hodnoty	4	4
= Hrubé investície	5 297	4 474
z toho: transakcie z Sale-and-Lease-back	555	477
– Nerealizovaný finančný výnos	262	218
= Čisté investície	5 036	4 256
– Súčasná hodnota negarantovaných zostatkových hodnôt	4	3
= Súčasná hodnota minimálnych lízingových úhrad	5 032	4 253
z toho: transakcie z Sale-and-Lease-back	495	426

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

Minimálna lízingové úhrady zahŕňajú leasingovej splátky garantovanú zostatkovú hodnotu, ktorú musí lízingový nájomca uhradiť na základe leasingovej zmluvy. Negarantovaná zostatková hodnota bude na začiatku lízingového vzťahu odhadnutá a pravidelne k rozhodujúcemu dňu bude vykonávaná jej kontrola. Nerealizovaný finančný výnos z zodpovedá implikovanému úročeniu lízingového vzťahu medzi rozhodujúcim dňom a ukončením zmluvy.

Kumulované opravné položky za nevymáhateľné neuhradené minimálne lízingové splátky dosiahli hodnotu 53 miliónov Eur

(predchádzajúci rok: 46 miliónov Eur). Okrem toho bola v sledovanom období vo výnosoch vykázaná čiastka 3 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 4 milióny Eur) zodpovedajúca podmieneným lízingovým splátkam.

Lehoty splatnosti hrubých investícií a skutočných hodnôt minimálnych leasingových splátok z nevypovedateľných vzťahov finančného lízingu sú rozdelené nasledovne:

Zostatkové doby platnosti k 31.12.	Hrubé investície		z toho: transakcie z Sale-and-Lease-back	
Mil. €	2018	2017 ¹	2018	2017
do jedného roka	1 528	1 282	117	102
od jedného do piatich rokov	3 353	2 750	358	330
viac ako päť rokov	416	442	80	45
Celkom	5 297	4 474	555	477

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn.4).

Zostatkové doby platnosti k 31.12.	Skutočná hodnota minimálnych lízingových úhrad		z toho: transakcie z Sale-and-Lease-back	
Mil. €	2018	2017 ¹	2018	2017
do jedného roka	1 436	1 211	100	88
od jedného do piatich rokov	3 216	2 635	326	298
viac ako päť rokov	381	406	69	39
Celkom	5 032	4 253	495	426

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

Údaje ako lízingový nájomca – operatívny lízing

Závazky koncernu z operatívneho lízingu sa dotýkajú nájomných a lízingových zmlúv pre budovy a prevádzkové zariadenia a viedli v obchodnom roku 2018 k nákladom vo výške 446 miliónov Eur

(predchádzajúci rok: 448 miliónov Eur). Náklady majú nasledovné zloženie:

Mil. €	2018	2017
Minimálne lízingové a úhrady	153	174
Úhrady za vypovedateľné zmluvy	7	17
Podmienečné úhrady	286	261
mínus výnosy zo zmlúv o podnájme	0	4
Celkom	446	448

S ohľadom na nevypovedateľné nájomné a lízingové zmluvy sa v nasledujúcich obchodných rokoch očakávajú nasledovné náklady:

Zostatkové doby platnosti k 31.12.	Nevypovedateľné nájomné a lízingové zmluvy		z toho: transakcie z Sale-and-Lease-back	
Mil. €	2018	2017	2018	2017
do jedného roka	430	443	54	52
od jedného do piatich rokov	1 173	1 338	222	211
viac ako päť rokov	1 054	998	424	397
Celkom	2 657	2 780	700	661

Pre nehnuteľnosti boli uzatvorené nájomné zmluvy, ojedinele aj lízingové zmluvy. Tieto zmluvy spravidla obsahujú dlhú dobu platnosti a výstupné klauzuly, opcie na predĺženie nasledujúcich období alebo klauzuly o cenových úpravách. Klauzuly o cenových úpravách existujú vo viacerých variantoch, ako napríklad odstupňované nájomné alebo indexové klauzuly. Leasingové zmluvy sú vybavené rovnako opciami na kúpu. Zo zmlúv o prevádzkovom

lízingu nevyplývajú žiadne obmedzenia, ktoré by sa dotýkali budúcej úhrady dividend alebo vzniku dodatočných dlhov.

V koncerne Commerzbank sa s ohľadom na už nevyužívané budovy uzatvárajú zmluvy o podnájme. Tieto zmluvy majú dobu platnosti, ktorú nie je možné vypovedať. Z týchto zmlúv koncern Commerzbank v nasledujúcich rokoch prijme nasledovné úhrady:

Doba splatnosti Mil. €	2018	2017
do jedného roka	19	18
od jedného do piatich rokov	91	72
viac ako päť rokov	56	85
Celkom	166	175

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(61) Ostatné záväzky

V obchodnom roku existovali platobné záväzky voči cudzím a nekonsolidovaným spoločnostiam týkajúce sa nesplatených podielov na spoločnostiach v nepodstatnej výške.

Podľa § 5 ods. 10 Stanov Fondu na zabezpečenie vkladov sme sa zaviazali, že spolkový zväz nemeckých bánk Bundesverband deutscher Banken e. V., Berlín, oslobodíme od strát, ktorému z

nich boli v dôsledku výpomocí v prospech úverových inštitúcií, ktoré sú vo väčšinovom vlastníctve Commerzbank.

Za záväzky na termínových burzách a zúčtovacích miestach boli ako zábezpeka poskytnuté cenné papiere s účtovnou hodnotou 9 129 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 7 857 miliónov Eur).

Rezervy a plnenia pre zamestnancov

Rezerva vzniká vtedy, ak k rozhodujúcemu dňu pre zostavenie súvahy vznikne z istej minulej udalosti súčasný právny alebo faktický záväzok, a ak je odliš zdrojov na plnenie tohto záväzku pravdepodobné a ak je zároveň možný spoľahlivý odhad výšky záväzku. Rezervy sa preto tvoria pre neisté záväzky voči tretím osobám a hroziacim stratám z aktuálnych obchodov vo výške očakávaného čerpania. Čiastka ocenenia rezervy predstavuje najlepší odhad výdajov, ktoré sú nevyhnutné na splnenie súčasného záväzku k rozhodujúcemu dňu závierky. Riziká a neistoty (okrem iného týkajúce sa skutočnej výšky nákladov v momente čerpania ako aj možného zvýšenia nákladov pri dlhodobých rezervách) sú pri odhade zohľadňované. Dlhodobé rezervy sú oceňované ich aktuálnou hodnotou.

Prísun do rôznych druhov rezerv sa vykonáva prostredníctvom rôznych položiek z výkazu ziskov a strát. Rezervy v úverových obchodoch idú na farchu nákladov na rizikovú prevenciu, rezervy na reštrukturalizáciu idú na farchu nákladov na reštrukturalizáciu a rezervy na právne riziká na farchu ostatného výsledku. Ostatné rezervy sa v zásade tvoria na farchu administratívnych nákladov.

Spoločnosti z koncernu Commerzbank sa podieľajú v Nemecku ako aj v iných krajinách na súdnych, rozhodcovských a dohľadových konaniach ako obžalovaní, žalobcovia alebo inak. Okrem toho existujú právne spory, na ktorých sa Commerzbank alebo jej dcérske spoločnosti síce nezúčastňujú priamo, avšak ktorých zásadný význam môže mať dopad na úverové hospodárstvo ako aj na koncern. S ohľadom na potenciálne straty z neistých záväzkov vytvára koncern primerané rezervy na procesy a regresné nároky na farchu výsledku ostatných výsledkov, ak je potenciálna strata pravdepodobná a ohodnotiteľná. Rezervy na regresné nároky obsahujú okrem iného záväzky na vyrovnanie zostatkov z úverových obchodov v rámci poolových zmlúv alebo v dôsledku nesprávneho poradenstva. S ohľadom na rezervy na procesy sa vytvárajú prinajmenej rezervy na náklady na advokáta, súdne a vedľajšie náklady, pričom sa tu zohľadňujú lokálne špecifiká. Ak je obžalovanou niektorá zo spoločnos-

tí z koncernu, vytvárajú sa v každý rozhodujúci deň podľa pravdepodobného vývoja rezervy. Konečné záväzky koncernu sa môžu odlišovať od vytvorených rezerv, nakoľko na ohodnotenie pravdepodobnosti a vyčíslenie neistých záväzkov z týchto právnych konaní je nevyhnutné ocenenie a ohodnotenie, ktoré sa môže v priebehu príslušného konania preukázať ako neprimerané. Právne riziká, pre ktoré neboli vytvorené rezervy a s ohľadom na ktoré nie je strata pravdepodobná, avšak ani nepravdepodobná, sú vykazované ako eventuálne záväzky (viď poznámka 29).

Rezervy na reštrukturalizáciu vznikajú vtedy, ak má koncern Commerzbank podrobný formálny plán na realizáciu reštrukturalizačných opatrení a ak jeho realizácia bola naštartovaná, príp. ak boli zverejnené podrobnosti o reštrukturalizácii. Podrobný plán zahŕňa dotknuté oblasti, približný počet zamestnancov, ktorých miesta sú dotknuté reštrukturalizačnými opatreniami, súvisiace náklady a obdobie, v ktorom majú byť vykonané reštrukturalizačné opatrenia. Podrobný plán musí byť komunikovaný tak, aby mohli dotknuté osoby počítať s jeho realizáciou. Položka reštrukturalizačných nákladov vo výkaze ziskov a strát obsahuje ďalšie náklady súvisiace s reštrukturalizačnými opatreniami, ktoré bezprostredne vznikli a nie sú obsiahnuté v rezerve na reštrukturalizáciu.

Rezervy na dôchodky a podobné záväzky sa vytvárajú v rámci firemného dôchodkového zabezpečenia. Tieto rezervy zahŕňajú prísluby zabezpečenia, ktoré sú založené na penzijných plánoch orientovaných na výkony, ako aj penzijných plánoch orientovaných na príspevky. Penzijné plány orientované na výkonný existujú pre záväzky z nárokov na dôchodkové zabezpečenie a priebežných plnení na základe bezprostredného príslubu Commerzbank, pri ktorom je stanovená výška plnenia v závislosti od faktorov ako je vek, odmena a príslušnosť k banke. Príspevky pre penzijné plány založené na príspevkoch sa vykazujú priamo v personálnych nákladoch.

(62) Rezervy

Mil. €	2018	2017	Zmena v %
Rezervy na dôchodky a podobné záväzky	1 084	890	21,8
Ostatné rezervy	2 069	2 401	-13,8
Celkom	3 153	3 291	-4,2

Rezervy na dôchodky a ostatné záväzky

Rezervy na dôchodky a podobné záväzky zahŕňajú rezervy na dôchodkové nároky aktívnych a bývalých zamestnancov ako aj penzijné nároky dôchodcov vo výške 1 000 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 811 miliónov Eur) rezervy na predčasný dô-

chodok vo výške 70 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 80 miliónov Eur).

Úrokové a administratívne náklady na dôchodkové zabezpečenie a podporu sa celkovo skladajú z nasledovných zložiek:

Mil. €	2018	2017	Zmena v %
Náklady na plány orientované na výkony	92	82	13,0
Náklady na plány orientované na príspevky	92	95	-3,3
Iné dôchodkové zabezpečenie (zníženie pracovného úväzku v období pred odchodom do dôchodku a predčasný dôchodok)	53	51	3,6
Ostatné náklady súvisiace s dôchodkami	21	20	7,3
Náklady na dôchodkové zabezpečenie a podporu	258	247	4,4

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

a) Plány orientované na výkony

Pri plánoch orientovaných na výkony stanovuje nezávislý poisťník matematik ročne penzijné záväzky a podobné záväzky (pracovné pomery predčasných dôchodcov, jubileá) podľa metódy na výpočet súčasnej hodnoty penzijných nárokov (Projected Unit Credit Method). Do výpočtu okrem biometrických domniek (napríklad tabuľky Heubecka 2005G) spadajú aktuálna úroková sadzba pre dlhodobé a pevne úročené priemyselné obligácie najvyššej bonity, fluktuácie a kariérnych trendov ako aj v budúcnosti očakávané miery zvýšenia miezd a dôchodkov. Z použitia aktualizovaných smerných tabuliek Heubeck vyplynul v obchodnom roku jednorazový oceňovací efekt na základe zmeny demografických predpokladov, ktorý viedol k zvýšeniu penzijných záväzkov. V nových smerných tabuľkách bola po prvýkrát zohľadnená súvislosť medzi výškou dôchodku a dĺžkou života, so stúpajúcim dôchodkom je spojená aj dlhšia dĺžka života. To sa na základe sociálno-

ekonomického faktora paušálne odzrkadľuje v smerných tabuľkách 2018G. Z toho vyplynul v obchodnom roku negatívne oceňovací efekt vo výške mil. eur, ktorý bol s neutrálnym dopadom na výsledok vykázaný v ostatnom výsledku za obdobie.

Budúci vývoj miezd nemá na základe štruktúry príslušných penzijných plánov v tuzemsku ani v zahraničí významný dopad na výšku penzijných záväzkov, takže nie je potrebné uvádzať parametre a príslušné senzitivity.

S ohľadom na tuzemské penzijné záväzky sa faktor úročenia stanovuje podľa vlastného modelu Commerzbank, pričom sa odvádza zo swapových sadziieb v euro zóne upravených o prirážku kvalitných firemných obligácií.

Parametre mimo Nemecka sú zobrazené na základe vážených priemerov pri zohľadnení príslušných relevantných penzijných plánov.

%	31.12.2018	31.12.2017
Parametre penzijných plánov v Nemecku		
na určenie penzijných záväzkov na konci roka		
diskontná úroková sadzba	1,9	1,9
očakávaná úprava dôchodku	1,6	1,6
na určenie penzijných nákladov v obchodnom roku		
diskontná úroková sadzba	1,9	1,8
očakávaná úprava dôchodku	1,6	1,6
(Vážené) parametre penzijných plánov mimo Nemecka		
na určenie penzijných záväzkov na konci roka		
diskontná úroková sadzba	2,8	2,5
očakávaná úprava dôchodku	2,9	2,9
na určenie penzijných nákladov v obchodnom roku		
diskontná úroková sadzba	2,5	2,7
očakávaná úprava dôchodku	2,9	2,9

Pre zamestnancov, ktorí sa do 31. 12. 2004 stali zamestnancami Commerzbank Aktiengesellschaft alebo niektorej inej konsolidovanej spoločnosti, sa priame nároky na zabezpečenie riadia prevažne podľa ustanovení plánu dôchodkového zabezpečenia Commerzbank (CBA). Plnenia podľa CBA pozostávajú zo začiatočného modelu za obdobie do 31. 12. 2004 a zo zabezpečovacieho modelu – prípadne aj dynamického modelu – za každý príspevkový kalendárny rok od roku 2005. Zamestnanci, ktorí nastúpili do banky po 1. 1. 2005, získavajú prísľub podľa kapitálového plánu Commerzbank pre dôchodkové zabezpečenie (CKA). Plán CKA predpokladá garantované minimálne plnenie, avšak otvára dodatočné šance na vyššie plnenia z investovania majetku do investičných fondov.

Bezprostredné dôchodkové zabezpečenie zamestnancov bývalej Dresdner Bank Aktiengesellschaft sa od 1. 1. 2010 vykonáva podľa ustanovení plánu dôchodkového zabezpečenia Commerzbank (CBA).

Okrem toho existujú plány zabezpečenia v zahraničných dcérskych spoločnostiach a pobočkách, ktoré sú orientované na príspevky a výkony, a to najmä vo Veľkej Británii a v USA.

Okrem popísaného dôchodkového zabezpečenia bol vo Veľkej Británii vytvorený interne financovaný plán zdravotného zabezpečenia, na základe ktorého budú oprávneným osobám počas dôchodku nahradené náklady na zdravotnú starostlivosť príp. bude vyplatený príspevok na súkromné zdravotné poistenie. Z toho vyplývajúce záväzky musia byť podľa IAS 19 platných pre penzijné plány orientované podľa výkonnosti vykázané v súvahe.

Za účelom splnenia bezprostredných penzijných záväzkov v Nemecku bol majetok slúžiaci na zabezpečenie na základe Contractual Trust Arrangements prevedený na združenie Commerzbank Pensions-Trust e. V.. Majetok v držbe CPT ako aj príslušný majetok na krytie penzijných záväzkov v zahraničných jednotkách sú kvalifikované ako plánovaný majetok v zmysle IAS 19.8. Zmluvy uzatvorené medzi CPT a Commerzbank Aktiengesellschaft ako aj ďalšími

tuzemskými koncernovými spoločnosťami zakladajú zároveň zabezpečenie priamych penzijných prísľubov krytých plánovaným majetkom („funded“) proti platobnej neschopnosti. Toto zabezpečenie proti platobnej neschopnosti zahŕňa všetky penzijné nároky aktívnych a bývalých zamestnancov ako aj všetky priebežné plnenia pre dôchodcov. Vzťahuje sa tak na tie časti penzijných nárokov príp. plnení, ktoré sú mimo oblasti zodpovednosti Združenia pre zabezpečenie dôchodkov Pensions-Sicherungs-Verein (PSV). Zmluvy o správe majetku nepredpokladajú dotačnú povinnosť spoločností. Plánovaný majetok však musí v každom momente pokryť nároky, ktoré nie sú kryté zo strany PSV. Spoločnosti môžu len do tejto dolnej hranice požadovať spätný prevod z plánovaného majetku za účelom vrátenia poskytnutých plnení.

Investičné smernice pre plánovaný majetok (v tuzemsku) stanovuje spoločne predstavenstvo Commerzbank Aktiengesellschaft a CPT. S ohľadom na štruktúru neexistujú zákonné predpisy. Investície sú riadené z výboru Executive Pension Committee (EPC), ktorý v rámci riadenia Asset-Liability-Management (ALM) zastáva prístup Liability-driven-Investment (LDI) a vyvíja aj základne pre určenie poistno-matematických domnienok. Hlavný cieľ investičnej stratégie spočíva v replikácii budúcich platobných tokov (penzijných záväzkov) pomocou derivatívnych finančných nástrojov (úroky, inflácia a Credit Spread) za účelom znížovania rizík, ktoré priamo vyplývajú z budúceho vývoja penzijných záväzkov. Okrem bežných rizík pri plánovaní dôchodkov, napr. inflačných rizík a biometrických rizík, neexistujú v Commerzbank žiadne rozoznatelné mimoriadne riziká. Portfólio plánovaného majetku je širšie rozložené a pozostáva z pevne úročených cenných papierov a akcií ako aj z alternatívnych investičných nástrojov (viď poznámku 68).

Zahraničné penzijné plány majú vlastné a od CPT nezávislé trustové štruktúry. Celkovo predstavujú ca. 14 % celkových penzijných záväzkov koncernu. EPC ako riadiace grémium zodpovedá aj za plánovaný majetok zahraničných penzijných plánov. V zahraničí okrem toho platia aj

príslušné národné predpisy. Aj tu sa postupuje podľa prístupu LDI. Najväčší sponzori sú jednotky v Londýne (ca. 86 %), New Yorku a Amsterdame, ktorí spolu predstavujú ca. 95 % penzijných záväzkov v zahraničí. Vo väčšine prípadov ide o penzijné plány (defined benefit plány) podložené príslušným plánovaným majetkom („funded“). Sčasti a v menšom rozsahu existujú v zahraničí aj penzijné záväzky, ktoré nie sú podložené plánovaným majetkom.

V súvahe musí byť uvedený čistý dlh (príp. čistá hodnota majetku), ktorý vyplýva z aktuálnej hodnoty záväzkov orientovaných na plnenia (DBO) pri odpočítaní aktuálnej hodnoty plánovaného majetku, prípadne pri zohľadnení úprav o hornej hranici majetku.

Penzijné náklady, ktoré majú byť vykázané v úrokovom prebytku, sa skladajú z viacerých zložiek: na strane jednej z nákladov na pracovnú dobu (Service Cost), ktoré okrem priebežných nákladov (Current Service Cost) predstavuje nároky získané v príslušnom obchodnom roku, aj náklady na pracovnú dobu, ktoré musia byť dopočítané, prípadne výnosy z pracovnej doby (Past Service Cost) vyplývajúce zo zmeny záväzkov na plnenia za predchádzajúce roky na základe pozmenených prísľubov na zabezpečenie; na strane druhej obsahujú čisté úrokové náklady / výnosy (Net Interest Cost), ktoré vyplývajú z použitia diskontnej úrokovej sadzby na výpočet rozsahu záväzku na čistý záväzok orientovaný na plnenia príp. čistý majetok, a to ako rozdiel medzi aktuálnou hodnotou záväzku a aktuálnou hodnotou plánovaného majetku.

Rozdiel na základe nového ocenenia záväzku ku dňu zostavenia súvahy voči hodnote prognózovanej na začiatku roka sa označuje ako poistno-matematický zisk alebo strata. Poistno-matematické zisky alebo straty sa rovnako ako výnosy z plánovaného majetku (s výnimkou čiastok, ktoré sú obsiahnuté v čistých úrokových nákladoch / výnosoch) vykazujú vo vlastnom imaní v rezervách zo zisku a vo výkaze celkového výsledku.

Čistý dlh záväzkov orientovaných na výkony mal nasledovný vývoj:

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Mil. €	Penzijné záväzky		Plánovaný majetok		Čistý dlh	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Stav k 1.1. v roku	9 421	9 729	-8 982	-8 765	439	964
Náklady za odpracované dni	80	88	-	-	80	88
Doúčtované náklady za odpracované dni	11	-15	-	-	11	-15
Krátenia plánu / odstupné	-	1	-	-	-	1
Úrokové náklady / výnosy	183	184	-179	-172	4	12
Nové ocenenie	-2	-116	418	-90	416	-206
Výnosy / straty z plánovaného majetku bez čiastok obsiahnutých v čistých úrokových nákladoch / výnosoch	-	-	418	-90	418	-90
Úpravy podľa skúseností	-8	9	-	-	-8	9
Úpravy finančných predpokladov	-78	-109	-	-	-78	-109
Úpravy demografických predpokladov	83	-16	-	-	83	-16
Penzijné plnenia	-356	-393	91	132	-264	-261
Čiastky uhradené v súvislosti s odstupnými	-44	-4	44	4	-	-
Zmena konsolidačného okruhu	1	0	-0	-	1	0
Zmeny menových kurzov	-5	-58	9	66	3	9
Príspevky zamestnávateľa	-	-	-26	-155	-26	-155
Príspevky zamestnancov	2	2	-2	-2	0	0
Preúčtovania / ostatné zmeny	-63	4	0	-	-41	4
Stav k 31.12. v roku	9 227	9 421	-8 604	-8 982	623	439
z toho: penzijné záväzky					1 000	811
z toho: aktívovaný plánovaný majetok					-377	-372

Na rok 2019 očakávame s ohľadom na penzijné plány orientované na výkony príspevky zamestnávateľov k plánovanému majetku vo výške 17 miliónov Eur ako aj penzijné plnenia vo výške 261 miliónov Eur.

V rámci Commerzbank nevznikajú dopady z obmedzenia majetku (tzv. asset ceiling), takže čistý dlh sa rovná stavu financovania.

V súvislosti s britskými penzijnými plánmi boli v obchodnom roku vykázané dodatočne účtované náklady vo výške 10 mil. eur, ktoré vyplývali z tzv. vyrovnania GMP. Toto vyrovnanie popisuje nevyhnutné

odstránenie nerovnoprávneho zaobchádzania s pohlaviami na základe odlišných vekových hraníc v spojení so zaručenými minimálnymi dôchodkami.

Okrem toho boli pri britských penzijných plánoch v obchodnom roku vyplatené čiastky v spojení s náhradami vo výške 44 mil. eur. Dopady na výsledok vyplývajúce z týchto náhrad boli zaevidované už v predchádzajúcich obchodných rokoch.

Penzijné záväzky boli priradené k nasledovným regiónom:

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Nemecko	8 078	8 066
Veľká Británia	1 006	1 164
Amerika	86	89
Ostatné krajiny	87	102
Celkom	9 257	9 421

Nižšie uvedená analýza senzitivity zohľadňuje zmeny predpokladu, pričom ostatné predpoklady ostávajú voči pôvodnému výpočtu nezmenené, to znamená, že možné korelačné efekty medzi jednotlivými predpokladmi nie sú zohľadnené. Pri zisťovaní dopadov vyplývajúcich zo zmien predpokladov na aktuálnu hodnotu penzij-

ných záväzkov boli použité rovnaké metódy, najmä postup na zistenie aktuálnej hodnoty nárokov (Project Unit Credit Method), podobne ako pri oceňovaní penzijných záväzkov. Zmena príslušných predpokladov k 31. 12. 2018 by mala takýto dopad:

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017
Úroková senzitivita		
Diskontná úroková sadzba +50 bázických bodov	-765	-787
Diskontná úroková sadzba -50 bázických bodov	882	909
Senzitivita na úpravu dôchodkov		
Úprava dôchodkov +50 bázických bodov	520	536
Úprava dôchodkov -50 bázických bodov	-457	-488
Senzitivita pri úprave miery úmrtnosti (dĺžka života)		
Zníženie pravdepodobnosti úmrtia o 10% ¹	340	336

¹ Zníženie pravdepodobnosti úmrtia pre každý vek o 10% vedie k zvýšeniu očakávanej dĺžky života vo veku 65 rokov o priemerne jeden rok.

Plánovaný majetok mal nasledovný vývoj:

%	2018		2017	
	Aktívny trh	Neaktívny trh	Aktívny trh	Neaktívny trh
Pevne úročené cenné papiere	51,0	24,2	46,5	21,3
Akcie/akciové fondy	6,4	2,0	8,2	1,5
Podiely na fondoch	0,0	0,4	0,3	0,6
Likvidné prostriedky	1,0	-	3,7	-
Asset-backed Securities	5,3	1,3	4,9	1,9
Deriváty	8,8	0,5	9,9	1,1
Ostatné	0,1	-1,0	-	0,1

K 31. decembru 2018 nie sú v plánovanom majetku obsiahnuté čiastky pochádzajúce z cenných papierov vydaných koncernom ani ostatné pohľadávky voči koncernu. Rovnako tam nie sú zastúpené nehnuteľnosti užívané v rámci koncernu.

Vážená priemerná dĺžka penzijných záväzkov (trvanie viazanosti) predstavuje 18,1 rokov (predchádzajúci rok: 18,3 rokov). Očakávaná splatnosť nediskontovaných penzijných záväzkov je nasledovná:

Mil. €	2019	2020	2021	2022	2023	2024-2028
Očakávaný dôchodok	303	308	311	321	324	1 712

b) Plány založené na príspevkoch

Commerzbank je členom BVV, inštitúcie dôchodkového zabezpečenia, ktorej súčasťou sú aj iné finančné inštitúcie v Nemecku. Úhrada príspevkov zamestnávateľov a zamestnancov do BVV a poskytovanie plnení BVV pre zamestnancov členských inštitúcií v Nemecku sa riadi podľa príslušných ustanovení a pravidiel BVV. Tieto nepriame systémy predstavujú na výkon orientované spoločné plány viacerých zamestnávateľov. Tieto plány sa považujú za plány orientované na príspevky, nakoľko nemáme k dispozícii dostatočné informácie o našom podiele na celkovom záväzku príslušného systému dôchodkového zabezpečenia ako aj na nás pripadajúcom podiele na príslušnom plánovanom majetku. Príspevky pre externých poskytovateľov dôchodkového zabezpečenia sú vykazované v personálnych nákladoch. Podľa Zákona o podnikovom dôchodku musí za-

zamestnávateľ poskytovať aj plnenia presahujúce plnenia, ktoré boli prisľúbené v rámci systému BVV. Rezervy nemuseli byť vytvorené v bežnom obchodnom roku, ani v predchádzajúcom roku, nakoľko čerpanie z tohto zákonného ručenia považujeme za nepravdepodobné.

Okrem toho existujú plány zabezpečenia v zahraničných dcérskych spoločnostiach a pobočkách, ktoré sú orientované na príspevky a výkony, a to najmä vo Veľkej Británii a v USA.

Z nákladov na plány založené na príspevkoch pripadla čiastka vo výške 78 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 81 miliónov Eur) na úhrady na plány založené na príspevkoch v Nemecku. V roku 2019 očakávame čiastku v podobnej výške.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Ostatné rezervy

a) Rezervy na mimosúvahové úverové obchody a finančné záruky

S ohľadom na zásady, podľa ktorých tvoríme rezervy nám mimosúvahové úverové obchody, odkazujeme na Poznámky č. 36 až 39 Úverové riziká a úverové straty.

b) Ostatné rezervy

Vývoj ostatných rezerv bol nasledovný:

Mil. €	Stav 1.1.2018	Prísun	Spotreba	Rozpustenie	Úročenie	Preúčtovanie / zmena konsolidačného okruhu	Stav 31.12.2018
Personálna oblasť	605	279	317	38	0	-3	527
Reštrukturalizačné opatrenia	850	3	167	5	4	-112	572
Procesy a regresy	301	69	48	89	0	-1	233
Ostatné	432	260	181	43	2	14	484
Celkom	2 188	611	713	175	6	-102	1 816

Rezervy v personálnej oblasti sú krátkodobého charakteru, obsahujú okrem iného rezervy na jubileá, ktoré sú na základe ich charakteru dlhodobé a ktoré budú spotrebované v nasledujúcich obdobiach. Okrem toho sú obsiahnuté aj rezervy na dlhodobú zložku z plánu Commerzbank, ktoré sa spotrebovávajú po uplynutí 3-ročného zadržavacieho obdobia. Rezervy vykazované v ostatných rezervách majú zostatkovú dobu platnosti do jedného roka.

Rezervy pripadajú väčšinou na rezervy v personálnej oblasti a v oblasti organizácie. Očakáva sa čerpanie týchto prostriedkov do roku 2020.

Právne spory

Pri právnych sporoch (procesoch a regresných nárokoch) nie je možné predpovedať dĺžku konania ani výšku čiastky v momente tvorby rezervy. Rezerva na procesy a regresné nároky boli vytvorené predovšetkým pre nasledovné skutočnosti. Zobrazená rezerva pokrýva podľa nášho hodnotenia náklady očakávané ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy. Banka upustila od vytvorenia príslušných rezerv, aby neovplyvňovala výsledok príslušného konania.

- Commerzbank a jej dcérske spoločnosti pracujú s rôznymi právnymi a regulatívnymi požiadavkami. V minulosti boli v jednotlivých prípadoch zistené porušenia právnych a regulatívnych ustanovení, ktoré riešili štátne úrady a inštitúcie. Koncern je v súčasnosti účastníkom viacerých konaní.
- Commerzbank a jej dcérske spoločnosti pôsobia najmä v oblasti Súkromných klientov pri investičnom poradenstve. Požiadavky kladené zákonodarcom a judikatúrou na investičné poradenstvo, ktoré je orientované na predmet investície a investora, boli v

priebehu posledných rokov výrazne zostrené. Commerzbank a jej dcérske spoločnosti boli a sú aj naďalej začleňované do celého radu – aj súdnych – sporov, v ktorých môžu investori uplatňovať údajne nedostatočné investičné poradenstvo a požadovať náhradu škody alebo vrátenie investícií v súvislosti s chýbajúcimi údajmi o províziách predajcov (okrem iného s ohľadom na uzatvorené fondy).

- Po vynesení rozsudku Spolkového súdneho dvora o neúčinnosti poplatkov za spracovanie, ktoré sú nezávislé od doby platnosti a ktoré sú uvedené v predpripravených zmluvných podmienkach pri čerpaní spotrebného úveru, z októbra 2014 si mnohí klienti Commerzbank uplatnili nárok na vrátenie uhradených poplatkov za spracovanie úverových žiadostí. V rozsudku zo začiatku júla 2017 rozšíril Spolkový súdny dvor zásady pre neúčinnosť poplatkov za spracovanie závislých od doby platnosti vo vopred formulovaných zmluvných podmienkach aj na zmluvy o pôžičkách medzi úverovými inštitúciami a podnikateľmi. Commerzbank počíta s tým, že klienti budú spätne vymáhať príslušné poplatky.
- Commerzbank je vystavená viacerým žalobám spotrebiteľov s ohľadom na „žolíka pri odvolávaní úverových zmlúv“. Potom, ako zákonodarca za úverové zmluvy uzatvorené v období od roku 2002 do roku 2010 zaviedol úpravu, podľa ktorej prípadné právo na odvolanie zmluvy zaniká najneskôr 21. júna 2016, viacerí dlžníci odvolali zmluvu s tvrdením, že poučenie o odvolaní, ktoré dostali pri uzatvorení zmluvy, bolo nesprávne. Časť klientov po zamietnutí odvolania zo strany banky podala žalobu s cieľom splatiť úvery pred uplynutím dohodnutej viazanosti úrokov bez toho, aby museli banke nahradiť škodu spôsobenú predčasným splatením. Banka sa voči týmto žalobám bude brániť.

- Dcérska spoločnosť Commerzbank vlastnila podiely na dvoch juhoamerických bankách, ktoré sú medzičasom v platobnej neschopnosti. Celý rad investorov príp. veriteľov týchto bánk zažalovali dcérsku spoločnosť Commerzbank v rôznych konaniach v Uruguayi a Argentíne a niektorých prípadoch aj samotnú Commerzbank pre údajné ručenie ako spoločník a pre údajné porušenie povinností zo strany osôb, ktoré dcérska spoločnosť nominovala do Dozornej rady bánk. Okrem toho sa dcérska spoločnosť podieľala na dvoch fondoch, ktoré prijímali peniaze a boli spravované tretími osobami. Likvidátori týchto bánk požadujú v rámci súdneho konania v USA vrátenie čiastok, ktoré prijala dcérska spoločnosť od fondov.
- Od Commerzbank a iných žalovaných si investor uplatňuje náhradu škody kvôli údajne chybnému prospektu v súvislosti so vstupom jednej firmy na burzu. Okrem toho si konkurzný správca spoločnosti uplatňuje voči spoločnosti regresné pohľadávky z celkového vyrovnania dlžníkov a z iných právnych dôvodov. Na súde prvého stupňa bola žaloba zamietnutá. Žalobcovia podali proti tomuto rozhodnutiu odvolanie. Odvolacie konanie na Vyššom krajskom súde bolo v máji 2018 ukončené zmierom.
- Investori jedného fondu, ktorý spravuje dcérska spoločnosť Commerzbank v rámci správy majetku, podali na túto dcérsku spoločnosť žalobu na náhradu škody z príslubu financovania, ktorý bol údajne odovzdaný dcérskou spoločnosťou v rámci projektu spoločného podniku. Konanie ešte prebieha.
- Na dcérsku spoločnosť Commerzbank bola v máji 2014 podaná žaloba jedného klienta na náhradu škody pre údajné nesprávne poradenstvo pri uzatvorení obchodu s derivátmi. Dcérska spoločnosť túto žalobu zamietla.
- Proti dcérskej spoločnosti Commerzbank uznal v máji 2017 poľský súd hromadnú žalobu pre údajnú neúčinnosť indexových klauzúl v zmluvách o pôžičkách v cudzích menách. V októbri 2018 bola táto súhrnná žaloba na prvej inštancii v plnom rozsahu zamietnutá. Žalobcovia podali proti rozsudku odvolanie. Nezávisle od toho podali viacerí dlžníci z rovnakých dôvodov ďalšie samostatné žaloby proti dcérskej spoločnosti Commerzbank. Dcérska spoločnosť sa voči každej z týchto žalôb ohradila.
- Klient zažaloval Commerzbank kvôli údajnému nesprávnemu poradenstvu v súvislosti s úrokovými derivátom. Commerzbank sa voči tejto žalobe ohradila. V júli 2018 uzatvorili účastníci v rámci mediáčného konania zmier, ktorý bol v novembri schválený súdom.
- V rámci konkurzného konania klientky uplatnil jej konkurzný správca nároky voči Commerzbank. Keďže medzi bankou a konkurzným správcom nebolo možné dosiahnuť dohodu, podal konkurzný správca v júni 2018 žalobu na banku.
- V máji 2018 bola na dcérsku spoločnosť Commerzbank spolu s ďalšou bankou podaná žaloba na úhradu náhrady škody z dôvodu údajných nekalých cenových dohôd súvisiacich s poplatkami za zrušenie účtov. Dcérska spoločnosť sa bude proti tejto žalobe brániť.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(63) Plány odmeňovania založené na akciách

Popis podstatných plánov odmeňovania založených na akciách

a) Plán Commerzbank-Incentive (CIP)

V roku 2011 bol vytvorený Commerzbank Incentive Plan (CIP), na základe ktorého oprávnení okrem hotovostného komponentu získavajú aj istý počet akcií Commerzbank. CIP upravuje všetky podrobnosti o variabilnej odmene a platí v zásade pre celý koncern Commerzbank. V niektorých lokalitách platia odlišné príp. doplnkové ustanovenia zohľadňujúce lokálne (pracovno)právne požiadavky.

Na základe plánu CIP môžu zamestnanci označovaní ako Risk Taker získavať časť svojej individuálnej variabilnej odmeny ako hotovostnú zložku a ako zložku založenú na akciách, ktoré sú viazané na vývoj hodnoty akcie Commerzbank. Variabilná odmena pozostáva z krátkodobej odmeny (Short Term Incentive, STI) a pri zamestnancoch Risk Taker, ktorých variabilná odmena presahuje tzv. hranicu Risk-Taker, z dlhodobej zložky (Long Term Incentive, LTI).

Ako Risk Taker sa označuje zamestnanec, ktorého činnosť má podstatný vplyv na celkový rizikový profil Commerzbank. Kritériá sú okrem iného funkcia, ktorú zamestnanec vykonáva, príslušnosť ku skupine alebo splnenie istých kritérií stanovených bankou. V závislosti od hierarchickej úrovne a rizikovej relevantnosti činnosti zamestnanca banka rozlišuje medzi Risk Taker I a Risk Taker II. Status Risk Taker I platí pre zamestnancov, ktorých činnosť je spojená s vyššou relevanciou rizika.

Horná hranica Risk-Taker predstavuje sumu, do ktorej je výplata celej variabilnej odmeny zamestnancom Risk Taker za jeden obchodný rok ako STI akceptovaná v hotovosti, a to pri zohľadnení všeobecnej mzdovej úrovne v bankovom sektore. Pri zamestnancoch Risk Taker, ktorých variabilná odmena nepresahuje hornú hranicu Risk-Taker, a pri zamestnancoch bez statusu Risk-Taker (Non-Risk Taker) sa celá variabilná odmena nevypláca ako STI na základe akcií, ale v hotovosti. Len pri presiahnutí hornej hranice Risk-Taker podlieha rozdeleniu na STI a LTI a úpravám podľa CIP.

Presiahnutie hornej hranice Risk-Taker vedie k nasledovnému rozlišovaniu:

- pri zamestnancoch Risk Taker I predstavuje podiel STI 40 % a podiel LTI 60 % nožnej variabilnej odmeny. Polovica STI ako aj LTI sa vypláca na základe akcií.
- pri zamestnancoch Risk Taker II predstavuje podiel STI 60 % a podiel LTI 40 % nožnej variabilnej odmeny. Polovica STI ako aj LTI sa vypláca na základe akcií.

Výška variabilnej odmeny a tým aj časti pripadajúcej na akcie bude definitívne stanovená počas tzv. výročného rozhovoru o dosiahnutí cieľov (hodnotenie výkonnosti D) v prvých troch mesiacoch nasledujúceho roka. Táto čiastka predstavuje hornú hranicu

variabilnej odmeny za celé 4-ročné obdobie a môže byť ako výsledok výročného rozhovoru znížená na základe kvantitatívnych ako aj individuálnych kvalitatívnych faktorov. Počet akcií, ktorý bude poskytnutý, bude určený tak, že časť variabilnej odmeny pripadajúca na akcie bude vydelená priemerným záverečným kurzom Xetra akcie Commerzbank za mesiace január a február v roku pridelenia ako aj za december predchádzajúceho roka (december a január a február nasledujúceho). Vo vzťahu k variabilnej odmene stanovenej splatnosťou od obchodného roka 2019 predstavuje referenčné obdobie mesiac januára v roku nasledujúcom po obchodnom roku.

Na základe právnej štruktúry odmien založených na akciách má Commerzbank právo namiesto akcií vyplatiť odmenu v hotovosti. Táto opcia sa spravidla využíva. Definitívna dostupnosť akcií príp. možné vyplatenie v hotovosti podliehajú pri STI šesťmesačnému zadržiavaciemu obdobiu (Retention Period) do obchodného roka 2018. Od obchodného roka 2019 je dĺžka zadržiavacieho obdobia najmenej 12 mesiacov. To znamená, že akciová zložka STI obchodného roka (n) bude v budúcnosti vždy vyplácaná v apríli druhého nasledujúceho obchodného roka (n+2) namiesto v októbri nasledujúceho obchodného roka.

S ohľadom na LTI môže nárok vzniknúť najskôr po uplynutí momentálne trojročného zadržiavacieho obdobia (Deferral Period), ak v rámci hodnotenia výkonnosti II nevzniknú iné prekážky. Hodnotenie výkonnosti II sa vykonáva v prvých troch mesiacoch od skončenia zadržiavacieho obdobia a zahŕňa kontrolu príslušného hodnotenia I, splnenie špecifických ako aj individuálnych kvalitatívnych kritérií počas zadržiavacieho obdobia. Ak vznikne nárok, podlieha definitívna dostupnosť akcií príp. možné vyplatenie v hotovosti pri LTI rovnako šesťmesačnému zadržiavaciemu obdobiu (Retention Period). Momentálne sa LTI vypláca v októbri štvrtého roka po príslušnom obchodnom roku. Variabilná odmena stanovená od obchodného roka 2019 bude vyplácaná po ukončení hodnotenia výkonnosti II pre Risk Taker I s ohľadom na LTI Cash v novembri 6. roka (n+6) príp. s ohľadom na LTI Equity v októbri siedmeho roka (n+7). Pre Risk Taker II bude odmena vyplácaná s ohľadom na LTI Cash v novembri 4. roka (n+4) a s ohľadom na LTI Equity v októbri 5. roka (n+5).

Pri vyplatení akciovej zložky v hotovosti sa suma vyplatená v hotovosti určí na základe jednoduchého priemeru záverečných kurzov Xetra akcie Commerzbank vo všetky burzového dňa počas referenčného obdobia. Referenčným obdobím pre nároky na variabilnú odmenu, ktorá bola stanovená do obchodného roka 2019, je mesiac september predchádzajúci splatnosti príslušných akciových zložiek odmeny. Referenčné obdobie pre nároky obchodného roka 2019 je posledný plný kalendárny mesiac pred ukončením zadržiavacieho obdobia vzťahujúceho sa príslušné zložky odmeňovania založené na akciách.

Ak boli počas platnosti CIP vyplácané dividendy Commerzbank alebo ak boli realizované kapitálové opatrenia, bude pri splatnosti zložiek STI a LTI okrem toho vyplatená v hotovosti aj čiastka zod-

povedajúca dividende na akciu príp. čiastke kapitálového opatrenia. Od obchodného roka 2019 nevzniká v rámci Deferral Period na rozdiel od zadržiacieho obdobia nárok na vyrovnanie dividend alebo odberových práv, ktoré sa vyplácajú prípadne poskytujú akcionárom.

Na základe plánovaných výpočtov sa v príslušnom obchodnom roku stanovujú odhady pre príslušné zložky odmien a vytvoria sa rezervy v pomernej časti na celú dobu platnosti. Okrem toho sa počas platnosti CIP pravidelne vykonávajú kontroly, nové ocenenia na základe vývoja kurzu akcií a/alebo úpravy hodnôt.

Zmeny v nároku na odmenu v rámci trojročného zadržiacieho obdobia sa považujú za podmienky neuplatnenia.

b) Share Awards

Share Awards predstavujú jednu zložku variabilnej odmeny pre mimotarifných zamestnancov Commerzbank Aktiengesellschaft, pričom ide o oddialenú odmenu formou pridelenia virtuálnych akcií Commerzbank.

Na základe Smernice o odmeňovaní, ktorá vstúpila do platnosti v októbri 2010, bol zavedený Plán odmeňovania v Commerzbank (CIP). Za obchodné roky od 2011 boli Share Awards využívané len pre vybraných zamestnancov a tieto formy odmeňovania boli ukončené v roku 2017.

c) Odmeňovacie plány mBank S.A. založené na akciách

V roku 2012 bol vytvorený nový program založený na akciách, na ktorom sa do roku 2016 môžu podieľať členovia predstavenstva.

Do roku 2013 obsahoval tento program len krátkodobú zložku (výplata v hotovosti) a okrem toho aj dlhodobú zložku, ktorá oprávňuje na odber akcií BRE-Bank v splátkach po dobu troch rokov. V roku 2014 bola vykonaná úprava programu, ktorá pri oboch zložkách počíta s výplatom v hotovosti ako aj s odberom akcií mBank po dobu troch rokov. Tieto akcie sa podobne ako pri prvom programe z roku 2008 vydávajú ročne v pevne stanovenom objeme a oprávnení ich môžu nadobudnúť za stanovené ceny. Okrem toho bol tento program od roku 2015 rozšírený aj o vyšší počet zamestnancov Risk Taker. Pre všetky programy je účasť spojená prinajmenej s výnosom vlastného imania čiastkového koncernu BRE-Bank. Dlhodobá zložka nového programu je okrem toho spojená s hodnotením výkonnosti členov predstavenstva. Dlhodobá zložka programu z roku 2012 (upraveného v roku 2014) je okrem toho viazaná na hodnotenie výkonnosti účastníkov.

V roku 2018 bol program technicky upravený dlhodobá zložka odmeny pre členov predstavenstva bola predĺžená z troch na päť rokov (vo forme splátok).

Oba programy, ktoré oprávňujú na odber akcií BRE-Bank (z roku 2008 a 2012, upravený v roku 2014), sú považované za odmeňovacie transakcie založené na akciách s kompenzáciou formou vlastných kapitálových nástrojov.

d) Odmeňovanie predstavenstva

S ohľadom na podrobné zobrazenie príjmov členov predstavenstva odkazujeme na osobitnú správu o odmeňovaní, ktorá tvorí súčasť správy o stave koncernu.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Bilancovanie a oceňovanie plánov odmeňovania založených na akciách

Tu popísané plány odmeňovania zamestnancov sa v súvahe vykazujú podľa predpisov IFRS 2 „Odmeňovanie založené na akciách“ (Share-based Payment). IFRS 2 rozlišuje medzi odmeňovacími transakciami založenými na akciách spolu s kompenzáciou vo forme nástrojov vlastného kapitálu a s kompenzáciou v hotovosti. Pre obe formy však platí, že poskytovanie odmien založených na akciách bude v ročnej závierke vykonané za príslušné časové hodnoty.

Bilancovanie

- odmeňovacie transakcie založené na akciách spolu s kompenzáciou vo forme nástrojov vlastného kapitálu
Príslušná časová hodnota odmeňovacích transakcií založených na akciách spolu s kompenzáciou vo forme nástrojov vlastného kapitálu sa vykazuje ako personálny náklad so zohľadnením v rámci vlastného kapitálu (kapitálová rezerva). Príslušná časová hodnota pre komponent STI bude stanovená v momente poskytnutia práv. Ak v dôsledku nesplnenia realizačných podmienok (napríklad nesplnenie stanovenej výkonnosti) nie je možné uplatniť práva, nebude vykonaná ani zmena čiastok evidovaných vo vlastnom kapitáli.
- Odmeňovacie transakcie založené na akciách spolu s kompenzáciou v hotovosti
- Podiel časovej hodnoty odmeňovacích transakcií založených na akciách spolu s kompenzáciou v hotovosti, ktorý pripadá na činnosti vykonané do dňa rozhodujúceho pre ocenenie, sa vykazuje ako personálny náklad so súčasným vykázaním ako rezerva. Príslušná časová hodnota sa nanovo zisťuje každý deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy, a to až do dňa výplaty (vrátane). Každá zmena príslušnej časovej hodnoty záväzku musí byť zohľadnená s dopadom na náklady. Rezerva musí v deň vý-

platy podľa možnosti zodpovedať čiastke, ktorá bude vyplatená príslušnému zamestnancovi. S ohľadom na Share Awards bude v momente pridelenia časť personálnej rezervy pripadajúca na Share Awards preúčtovaná do rezervy na Share Awards. Čiastka bude vypočítaná vynásobením počtu pridelených práv priemerným záverečným kurzom Xetra za mesiace január a február v roku pridelenia ako aj za december predchádzajúceho roka.

- V uvedené dni rozhodujúce pre zostavenie súvahy dochádza k výkyvom v rezervách podľa vývoja akciového kurzu Commerzbank Aktiengesellschaft. Zrážky podľa fluktuácie nebudú vykonané, keďže Share Awards v prípade výpovede ani smrti neprepadávajú. Ak Commerzbank Aktiengesellschaft počas čakacej doby vyplatí dividendy, bude v momente výplaty na Share Award okrem vyplatennej čiastky uhradená v hotovosti aj čiastka zodpovedajúca výške dividendy, pre ktorú musia byť prípadne vytvorené rezervy. Personálne výdaje sú rozdelené na 3 obchodné roky, ktoré predstavujú zároveň základ pre dosahovanie individuálnych cieľov.

Oceňovanie

Na ocenenie plánu odmeňovania Commerzbank a Share Awards sa počet zaslúžených akcií vynásobí záverečným kurzom akcie Commerzbank k 31. decembru príslušného sledovaného roka. Na výpočet protihodnoty akcií Commerzbank pre druhý program BRE Bank z roku 2008 budú použité priemerné trhové ceny akcií Commerzbank v momente poskytnutia. Náklady na prísun do rezerv sú v závislosti od plánu odmeňovania rozdelené na celé obdobie.

Na základe už poskytnutých plnení pre zamestnancov (vrátane členov predstavenstva) vznikli v obchodnom roku 2018 náklady súvisiace s odmenami založenými na akciách. Tieto odmeny mali nasledovné zloženie:

Mil. €	2018	2017
Plány s kompenzáciou v hotovosti	4	43
z toho: plán Commerzbank-Incentive	4	43
Plány s kompenzáciou v nástrojoch vlastného imania	3	2
Celkom	7	46

Rezervy na plány zabezpečenia s výplatom hotovosti, ako aj rezervy vo vlastnom imaní na plány zabezpečenia s výplatom v nástrojoch vlastného imania mali nasledovný vývoj:

Mil. €	2018	2017 ¹
Rezervy	68	107
z toho: Share Awards	–	0
z toho: plán Commerzbank-Incentive	68	107
Rezervy vo vlastnom imaní	6	7

¹ Údaje za predchádzajúci rok boli upravené: do tohto zobrazenia boli vložené ďalšie zložky CIP.

Share Awards. Stav práv z programov Share-Award mal v uplynulom obchodnom roku nasledovný vývoj:

Počet práv v kusoch	Share Awards
Stav k 1.1.2017	3 686
poskytnuté v priebehu roka	–
stratené v priebehu roka	–
uplatnené v priebehu roka	3 565
prepadnuté v priebehu roka	–
Stav k 31.12.2017	121
poskytnuté v priebehu roka	–
stratené v priebehu roka	–
uplatnené v priebehu roka	121
prepadnuté v priebehu roka	–
Stav k 31.12.2018	–

Plán Commerzbank-Incentive. Počet akcií mal v uplynulom obchodnom roku nasledovný vývoj:

Počet práv v kusoch	Commerzbank- Incentive-Plan
Stav k 1.1.2017	4 236 903
poskytnuté v priebehu roka	1 664 336
stratené v priebehu roka	–
uplatnené v priebehu roka	2 026 863
prepadnuté v priebehu roka	–
Stav k 31.12.2017	3 874 376
poskytnuté v priebehu roka	1 380 223
stratené v priebehu roka	–
uplatnené v priebehu roka	2 023 877
prepadnuté v priebehu roka	–
Stav k 31.12.2018	3 230 722

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(64) Eventuálne záväzky a úverové prísluby

Tu vykazujeme eventuálne záväzky zo záruk a záručných zmlúv ako aj neodvolateľné úverové prísluby v nominálnych hodnotách.

Ako záruky sa vykazujú skutočnosti, pri ktorých nahlasovateľ ako ručiteľ ručí voči veriteľovi tretej osoby za splnenie záväzku tretej osoby. Medzi ručenia spadajú zmluvné záväzky, ktoré obsahujú záväzok na istý úspech alebo plnenie. Ide v zásade o záruky odovzdané na základe poverenia klienta, ktoré nám v prípade uplatnenia umožňujú regres voči klientovi (zadávatelovi). Ako neodvolateľné úverové prísluby sa vykazujú záväzky, z ktorých môže vzniknúť úverové riziko, ak tieto nie sú držané za účelom obchodovania. Medzi ne patria záväzky na poskytnutie pôžičiek (napr. linky oznámené klientovi), na kúpu cenných papierov alebo poskytnutie záruk a akceptov. Úverové prísluby, ktoré sa priradujú do obchodného portfólia, sú naproti tomu vykazované v obchodných aktívach alebo pasívach.

Riziková prevencia za eventuálne záväzky a neodvolateľné úverové prísluby sa vykazuje ako rezerva na riziká v úverových obchodoch.

Výnosy zo záruk sa evidujú v rámci provízneho prebytku, ich výška sa stanovuje na základe použitia dohodnutých sadzieb na nominálnu čiastku záruk.

V rámci eventuálnych záväzkov vykazujeme aj právne riziká, pri ktorých je strata nie je celkom pravdepodobná, avšak nie je ani úplne nepravdepodobná a pre ktoré neboli vytvorené rezervy. Pri hodnotení pravdepodobnosti vzniku týchto strát zohľadňujeme rôzne faktory, medzi iným aj druh nároku a rozhodnutia v podobných veciach.

Koncern Commerzbank umožňuje svojim klientom na základe úverových možností rýchly prístup k finančným prostriedkom, ktoré klienti potrebujú na plnenie svojich krátkodobých záväzkov ako aj na dlhodobé potreby financovania. Úverové možnosti je možné zobrazit' v rôznej forme, nižšie uvádzame príklady:

- záruky, ktorými koncern ručí za splatenie úveru, ktorý prijal klient od tretej osoby,
- Stand-by Letters of Credit, ktoré zvyšujú bonitu klienta a umožňujú financovanie zahraničného obchodu za nižšie náklady,
- Dokumentárne akreditívy za úhrady v zahraničnom obchode, ktoré sa vydávajú v mene klienta a ktoré sa neskôr vracajú koncernu,
- Stand-by možnosti na krátkodobé dlhové tituly a opakovane vydávané dlhové tituly, pomocou ktorých je možné klientovi v prípade potreby vydať papiere peňažného trhu alebo strednodobé dlhové tituly, bez toho, aby musel v každom jednotlivom prípade absolvovať emisnú procedúru.

Existujúce zábezpeky slúžia prípadne pre celkové záväzky klientov z úverov a avalov. Okrem toho sa tretie osoby podieľajú na neodvolateľne ich úverových príslubov a avaloch.

V eventuálnych záväzkoch je obsiahnutý neodvolateľný platobný záväzok, ktorý bol po schválení žiadosti banky na plnenie zo zábezpečenía poskytnutý za účelom čiastočného splatenia bankového odvodu zo strany Single Resolution Board (SRB).

Údaje uvedené v nasledujúcej tabuľke sú zobrazené bez zohľadnenia zábezpek a museli by byť podpísané len v prípade úplného využitia úverových možností zo strany všetkých klientov a v prípade nasledujúceho omeškania úhrad všetkých klientov – za predpokladu, že neexistujú žiadne zábezpeky. V skutočnosti však najväčšia časť týchto záväzkov prepadne bez toho, aby boli využité. Tomto rozsahu nie sú čiastky reprezentatívne pre posúdenie rizika, skutočnú budúcu úverovú angažovanosť alebo z nich vyplývajúce potreby likvidity. Ďalšie informácie o úverových rizikách, ako aj rizikách v oblasti likvidity a ich riadení a sledovaní sú obsiahnuté v správe o stave koncernu. Riziková prevencia pre mimo súvahu nové záväzky bola v týchto prehľadoch krátená o príslušné položky.

Mil. €	31.12.2018	31.12.2017	Zmena v %
Eventuálne záväzky	38 439	36 179	6,2
úverové inštitúcie	6 274	6 669	-5,9
firemní klienti	28 681	26 570	7,9
súkromní klienti	256	291	-11,9
poskytovatelia finančných služieb	3 145	2 531	24,2
verejné rozpočty	84	117	-28,5
Úverové prísluby	78 387	79 896	-1,9
úverové inštitúcie	1 337	1 382	-3,3
firemní klienti	58 239	59 543	-2,2
súkromní klienti	9 969	10 618	-6,1
poskytovatelia finančných služieb	8 657	8 130	6,5
verejné rozpočty	185	222	-16,7
Celkom	116 826	116 074	0,6

Okrem úverových možností uvedených vyššie môžu v koncerne Commerzbank vznikáť straty z právnych a daňových rizík, ktorých vznik je vo väčšine prípadov nepravdepodobný, preto neboli na to vytvorené žiadne rezervy. Nakoľko však vznik týchto rizík nie je možné úplne vylúčiť, sú zobrazené v rámci eventuálnych záväzkov. Moment vzniku ani možné náhrady nie je možné spoľahlivo odhadnúť. Podľa spôsobu ukončenia príslušný daňový a právny konaní sa môže odhad nášho rizika straty následne javiť ako príliš nízky alebo príliš vysoký. Väčšina eventuálnych záväzkov z právnych rizík nie je v skutočnosti čerpaná, preto čiastky nie sú reprezentatívne pre skutočné budúce straty. K 31. decembru 2018 boli eventuálne záväzky z právnych rizík na úrovni 1 038 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 558 miliónov Eur) a eventuálne záväzky z daňových rizík boli vo vyššom dvojcifernom miliónovom čísle a dotýkali sa nasledovných skutočností:

- Proti dcérskej spoločnosti Commerzbank boli podané viaceré žaloby klientov bývalého a medziasom platobne neschopného obchodného klienta, ktorý mal v dcérskej spoločnosti svoje firemné účty. Cieľom žaloby je uplatnenie nárokov na náhradu škody ohľadne údajnej podpory managementu platobne neschopného obchodného klienta pri jeho nekalých činnostiach v rámci otvárania účtov. Banka považuje tieto žaloby za neodôvodnené.
- V rámci konkurzného konania bývalého klienta bola Commerzbank spolu s konateľmi klienta ako aj ďalšími osobami príp. spoločnosťami ako solidárni dlžníci zažalovaní pre údajne podvodný konkurz. Súd prvého stupňa túto žalobu – s ohľadom na Commerzbank – zamietol. Súd pritom objasnil, že konkurz sa považuje za podvodný z pohľadu súvahy, avšak nie s ohľadom na transakcie spojené s financovaním. Žalobcovia podali v máji 2016 odvolanie proti tomuto rozsudku. Dovolanie bolo v septembri 2018 v prospech banky zamietnuté.
- Koncern Commerzbank bol vlastníkom podielov na spoločnosti, ktoré boli predané v rámci tzv. Leverage Buyouts. V rámci konkurzného konania tejto spoločnosti boli na koncern Commer-

zbank podané viaceré žaloby na vrátenie výnosov získaných z predaja podielov. Dve z týchto žalôb boli zamietnuté, avšak voči tomuto rozhodnutiu boli podané odvolania. O pripustení dovolania ešte nebolo rozhodnuté. Tretia žaloba bola medziasom v prospech konzorcium bánk zamietnutá. Proti tomu bolo podané odvolanie.

- Na Commerzbank podal v apríli 2016 bývalý dlžník z Maďarska žalobu na náhradu škody. Potom, ako dlžník nenapravil viacnásobné porušenia úverovej zmluvy, Commerzbank vypovedala úverovú zmluvu a už nevyplatila ďalšie úverové čiastky. Commerzbank sa bude brániť proti tejto žalobe. Nezávisle od vyššie uvedenej žaloby pod spoločnosť, ktorá je spoločníkom maďarského dlžníka, na banku v novembri 2017 žalobu na náhradu škody.
- Commerzbank považuje žalobu za neodôvodnenú a bude sa proti nej primeraným rozsahu brániť.
- V apríli 2016 podala jedna klieťka žalobu. Žalobkyňa požaduje okrem iného vrátenie úrokov, ktoré boli podľa názoru žalobkyne neprávom uhradené voči Commerzbank. Okrem toho požaduje uvoľnenie zábezpek, ktoré boli použité na zabezpečenie pohľadávky Commerzbank voči žalobkyňi. Commerzbank a žalobkyňa sú v spore ohľadne existencie zabezpečenej pohľadávky. Commerzbank sa bude brániť proti tejto žalobe.
- Úrady dohľadu a iné úrady v rôznych krajinách, v ktorých pôsobia alebo pôsobili Commerzbank Aktiengesellschaft a jej dcérske spoločnosti, už niekoľko rokov vyšetrujú manipulácie a iné nepravdivosti súvisiace s fixáciou devízových kurzov a devízovými obchodmi vo všeobecnosti.

Eventuálne záväzky pre daňové riziká sa dotýkajú nasledovných podstatných skutočností:

V liste Spolkového ministerstva financií zo dňa 17. júla 2017 sa finančná správa vyjadřila k realizácii „obchodov Cum-Cum“. Podľa tohto vyjadrenia bude tieto obchody kriticky hodnotiť pod aspektom „zneužitia“. Podľa názoru vyjadreného v liste Spolkového mi-

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

nisterstva financií je potrebné vychádzať zo zneužitia v zmysle § 42 Odvodového poriadku, ak neexistuje ekonomicky zmysluplný dôvod pre zrealizovaný obchod a ak obchodný prípad vykazuje daňovo indukovanú podobu (daňová arbitráž). List obsahuje neúplný výpočet možných prípadov, ktoré Spolkové ministerstvo financií posudzuje z daňového hľadiska.

Nemecká spolková banka požiadala Commerzbank listom zo dňa 18. júla 2017 na základe zisťovacieho hárku o vyhodnotenie finančných dopadov po uplatnení listu Spolkového ministerstva financií. Na základe analýzy obchodov Cum-Cum banka za účelom preventívnych opatrení vytvorila rezervy na prípadné vrátenie dane z kapitálových výnosov.

(65) Správy o segmentoch

V správe o segmentoch sa odzrkadľujú výsledky operatívnych obchodných segmentov začlenených do koncernu Commerzbank. Ako základ pre nasledovné informácie o segmentoch slúži IFRS 8 Operating Segments, ktoré používajú nasledovnú manažérsku zásadu: informácie o segmentoch sú definované na základe interného vykazovania, ktoré slúžia manažérovi na posudzovanie riadenia segmentov a prijímanie rozhodnutí o alokácii zdrojov do segmentov. V rámci koncernu Commerzbank je predstavenstvo manažérom, ktorý prijíma tieto rozhodnutia.

Vykazovanie informácií o segmentoch je založené na organizačnej štruktúre koncernu Commerzbank Súkromní klienti a podnikatelia, Firemní klienti a Asset & Capital Recovery a Ostatné a konsolidácia. Tento postup zodpovedá organizačnej štruktúre koncernu Commerzbank a je základom interného manažérskeho výkazníctva. Rozdelenie obchodných segmentov sa riadi podľa rozdielov medzi produktami a službami prípadne podľa cieľových klientskych skupín. Úprava v obchodnom modeli v segmente firemných klientov viedla v 1. štvrtroku 2017 k menším zmenám v zodpovednosti za obchodné oblasti: úlohy týkajúce sa správy úverov boli prevedené do podporných funkcií. Údaje za predchádzajúci rok boli primerane upravené. Ďalšie údaje o segmentoch sú obsiahnuté v správe o stave koncernu. K 31. decembru 2017 bolo vykazovanie položiek vo výkaze ziskov a strát pozmenené na základe oceňovacích kategórií IAS 39. Údaje za predchádzajúci rok boli primerane upravené.

Úspech každého segmentu sa meria na základe operatívneho výsledku a výsledku pred zdanením ako aj na základe ukazovateľov výnos vlastného kapitálu a nákladová kvóta. Operatívny výsledok je definovaný ako súčet úrokového prebytku po rizikovej prevencii, provízneho prebytku, výsledku obchodnej činnosti vrátane výsledku zo zabezpečovacích súvislostí, výsledku finančnej činnosti, bežného výsledku spoločností oceňovaných metódou vlastného imania a ostatného výsledku pri odpočítaní administratívnych nákladov. V dôsledku vykázania výsledkov pred zdanením sú vo výsledku ako aj v priemernom viazanom kapitále obsiahnuté

S ohľadom na výpožičky cenných papierov Cum-Cum je Commerzbank vystavená nárokmi tretích osôb na náhradu odvolaných nárokov na zaúčtovanie. Vyhliadky na úspech týchto nárokov považuje Commerzbank na základe vykonaných analýz ako skôr nepravdepodobné, avšak nie vylúčené. V týchto prípadoch by mohli na základe našich odhad vzniknúť finančné dopady.

V prípade ďalších relevantných obchodov Cum-Cum došla Commerzbank k záveru, že pre príslušné obchody neexistujú primerané právne rámce podľa § 42 Odvodového poriadku.

Nie je možné úplne vylúčiť, že v rámci ďalšieho vývoja, napr. na základe hodnotenia zo strany finančných úradov a finančných/civilných súdov, môže vzniknúť iné hodnotenie.

podieľ tretích osôb. Všetky výnosy, za ktoré je segment zodpovedný, sú tak zohľadnené vo výsledku pred zdanením. S cieľom zobraziť v tejto správe výsledný efekt transakcií v segmente Firemní klienti, ktoré mali špecifický daňový dopad, úrokový prebytok segmentu Firemní klienti zahŕňa aj ekvivalentné dane na vstupe zodpovedajúci dodatočnej dani z týchto transakcií. Pri prevode správ o segmentoch na čísla externého účtovníctva sa tento ekvivalent pred zdanením v oblasti Ostatné a konsolidácia eliminuje. Pri vykazovaní eliminácie priebežných výsledkov z interných transakcií v rámci podávania správ o segmentoch sme vykonali zmenu. Kým boli tieto priebežné výsledky v minulosti eliminované v príslušnom segmente, je teraz odovzdávaný segment zobrazený tak, ako by sa daná transakcia realizovala mimo koncernu. Priebežné zisky a straty sa eliminujú teraz v Ostatné a konsolidácia.

Výnos vlastného kapitálu sa vypočíta z pomeru výsledku (operatívneho a pred zdanením) k priemernému viazanému vlastnému kapitálu. Výnos ukazuje, ako je úročený kapitál použitý v segmente. Nákladová kvóta v operatívnom obchode odzrkadľuje efektívnosť nákladov segmentov; kvóta sa vypočíta z pomeru administratívnych nákladov voči výnosom pred rizikovou prevenciou.

Výnosy a náklady vykazujeme podľa miery ich zavinenia v trhových cenách a v oblasti úrokov podľa metódy trhových úrokov. Úrokový prebytok poukazuje na skutočné náklady na refinancovanie za podieľ priradené k príslušným segmentom. Investičný úžitok generovaný v koncerne z vlastného kapitálu sa v pomere priemerného viazaného vlastného kapitálu priraduje k úrokovému prebytku príslušných segmentov. Úroková sadzba zodpovedá úrokovovej sadzbe nerizikovej investície na dlhodobom kapitálovom trhu. Stanovenie priemerného viazaného vlastného kapitálu bolo vykonané podľa systematiky Bazilej 3 na základe zistených priemerných rizikových aktív a započítaných čiastok pre trhového rizikové pozície (ekvivalent rizikových aktív). Na úrovni koncernu je preukázaný kapitál investorov, ktorý slúži na výpočet výnosu z vlastného kapitálu. Úpravy medzi priemerným viazaným imaním a imaním IFRS sa vykonáva v oblasti Ostatné a konsolidácia. Kapitá-

lová viazanosť rizikových aktív, ktorá sa predpokladá pre vykazovanie správ o segmentoch, je od roku 2015 na pozadí vyšších kapitálových požiadaviek vo výške 10 %. Hodnoty za predchádzajúci boli v primeranej výške upravené. Na základe postupujúceho odbúravaní portfólia NCA bola časť tam vykazovaného kapitálu, ktorý pôvodne požadovala EBA na zabezpečenie rizík zo štátnych obligácií štátov EU, v prvom štvrtroku 2014 vrátená do jadrovej banky. Okrem toho podávame správu o príslušných aktívach a pasívach segmentov. S ohľadom na obchodný model sa súvaha segmentu vyrovnáva až na úrovni koncernu.

Administratívne náklady vykazané v operatívnom výsledku zahŕňajú personálne náklady, vecné náklady ako aj odpisy hnuťného majetku a ostatného nehnuteľného majetku. Náklady na reštrukturalizáciu a zníženia hodnoty firemných alebo obchodných hodnôt ako aj obchodných známkov a sú vykazované vo výsledku pred zdanením v rámci operatívneho výsledku. Priradenie administratívnych nákladov do jednotlivých segmentov sa bude realizovať podľa zásady spôsobenia. Nepriame náklady vyplývajúce z interných výkonov budú fakturované príjemcovi výkonov príp. vedú u poskytovateľa výkonov k príslušnému odťaženiu. Tieto interné vzťahy sú oceňované trhovými cenami alebo plnými cenami.

2018 Mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	2 576	1 818	61	293	4 748
Výnosy z dividend	10	14	0	12	36
Výsledné riziko	-233	-194	-8	-11	-446
Provízny prebytok	1 927	1 191	1	-30	3 089
Výsledok z finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou	160	422	35	-251	366
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	-1	3	1	46	48
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	48	-22	-7	7	26
Výsledok spoločností oceňovaných metódou vlastného imania	-0	12	-0	-	12
Ostatný výsledok	83	14	23	125	245
Výnosy pred rizikovou prevenciou	4 803	3 451	114	202	8 570
Výnosy po rizikovej prevencii	4 570	3 258	106	191	8 124
Administratívne náklady	3 835	2 628	72	344	6 879
Operatívny výsledok	735	629	34	-153	1 245
Náklady na reštrukturalizáciu	-	-	-	-	-
Výsledok pokračujúcich obchodných oblastí pred zdanením	735	629	34	-153	1 245
Aktíva	138 409	179 330	18 904	125 726	462 369
z toho nepokračujúce aktíva	-	12 996	-	-	12 996
Pasíva	169 933	178 988	17 034	96 414	462 369
z toho nepokračujúce pasíva	-	12 375	-	-	12 375
Účtovné hodnoty spoločností ocenených metódou vlastného imania	23	150	1	-	173
Priemerné viazané vlastné imanie ¹	4 751	10 870	2 174	5 091	22 886
Operatívny výnos vlastného imania, (%)	15,5	5,8	1,6	-	5,4
Nákladová kvóta v operatívnom obchode (%)	79,8	76,2	63,3	-	80,3

¹ Priemerný tvrdý jadrový kapitál (CET1) pri plnom použití predpisov Bazilej 3. Úprava v oblasti Ostatné a konsolidácia.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

2017 ¹ Mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	2 351	1 837	183	-75	4 295
Výnosy z dividend	24	25	0	57	106
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-154	-295	-336	4	-781
Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia	-12	-38	-32	6	-76
Provizny prebytok	1 971	1 258	2	-38	3 192
Výsledok z finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou	148	475	28	-53	598
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	-2	0	-34	-49	-85
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	119	12	4	109	244
Výsledok spoločností oceňovaných metódou vlastného imania	2	21	-0	0	23
Ostatný výsledok	224	21	21	201	466
Výnosy pred rizikovou prevenciou	4 823	3 613	170	158	8 764
Výnosy po rizikovej prevencii	4 669	3 318	-166	162	7 983
Administratívne náklady	3 811	2 642	98	284	6 834
Operatívny výsledok	858	676	-264	-122	1 149
Náklady na reštrukturalizáciu	-	-	-	808	808
Výsledok pred zdanením	858	676	-264	-929	341
Aktíva	128 280	173 011	24 374	126 831	452 495
Pasíva	152 028	196 709	19 903	83 856	452 495
Účtovné hodnoty spoločností ocenených metódou vlastného imania	11	169	1	-	181
Priemerné viazané vlastné imanie ¹	4 509	11 254	2 982	4 864	23 609
Operatívny výnos vlastného imania, (%)	19,0	6,0	-8,8	-	4,9
Nákladová kvóta v operatívnom obchode (%)	79,0	73,1	57,7	-	78,0

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatamentov (viď poznámka 4).

² Priemerný tvrdý jadrový kapitál (CET1) pri plnom použití predpisov Bazilej 3. Úprava v oblasti Ostatné a konsolidácia.

Mil. €	2018		
	Ostatné	Konsolidácia	Ostatné a konsolidácia
Úrokový prebytok	262	31	293
Výnosy z dividend	8	4	12
Výsledné riziko	-11	-	-11
Provizny prebytok	-26	-4	-30
Výsledok z finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou	-265	15	-251
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	46	-	46
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	2	4	7
Výsledok spoločností oceňovaných metódou vlastného imania	-	-	-
Ostatný výsledok	142	-17	125
Výnosy pred rizikovou prevenciou	169	33	202
Výnosy po rizikovej prevencii	158	33	191
Administratívne náklady	364	-20	344
Operatívny výsledok	-205	53	-153
Náklady na reštrukturalizáciu	-	-	-
Výsledok pred zdanením	-205	53	-153
Aktíva	125 245	482	125 726
Pasíva	96 104	311	96 414

Mil. €	2017 ¹		
	Ostatné	Konsolidácia	Ostatné a konsolidácia
Úrokový prebytok	-98	23	-75
Výnosy z dividend	57	-	57
Riziková prevencia v úverových obchodoch	4	0	4
Ostatný výsledok z realizácie a oceňovania	-11	18	6
Provizny prebytok	-35	-4	-38
Výsledok z finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou	-53	0	-53
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	-49	-	-49
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	109	-1	109
Výsledok spoločností oceňovaných metódou vlastného imania	0	-	0
Ostatný výsledok	217	-16	201
Výnosy pred rizikovou prevenciou	138	20	158
Výnosy po rizikovej prevencii	142	20	162
Administratívne náklady	313	-29	284
Operatívny výsledok	-171	50	-122
Náklady na reštrukturalizáciu	808	-	808
Výsledok pred zdanením	-979	50	-929
Aktíva	126 424	407	126 831
Pasíva	83 571	284	83 856

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

V oblasti Konsolidácia sú zobrazené skutočnosti týkajúce sa konsolidácie a prevodu výsledkov segmentov a oblasti Ostatné do koncernovej závierky. Okrem iného sa zobrazujú nasledovné skutočnosti:

- oceňovacie efekty z použitia Hedge Accountings podľa IAS 39 na celobankové transakcie sú zobrazené v oblasti Konsolidácia
- ekvivalent vstupnej dane priradený do segmentu Corporates & Markets z transakcií v rámci úrokového prebytku bude eliminovaný v rámci Konsolidácie
- výsledky ocenenia vlastných dlhopisov, ktoré vznikli v segmentoch, budú eliminované v rámci Konsolidácie

tu sa takisto vykazujú ostatné efekty konsolidácie súvisiace s internými skutočnosťami.

- výnosy a administratívne náklady štábnych a riadiacich funkcií, tieto sú účtované na jednotlivé segmenty a oblasť Ostatné.

Na rozdiel od doterajšieho prezentovania výsledkov bolo upravené regionálne rozdelenie, ktoré bolo vykonané v rámci podávania správ o segmentoch. Tu podávame správy už len o výnosoch pred stanovením výsledného rizika a rizikových aktívach pre úverové riziká (Phase-in). Regionálne rozdelenie, ktoré je v zásade založené na príslušnom sídle pobočky alebo koncernovej spoločnosti (geografické trhy), je nasledovné:

2018 Mil. €	Nemecko	Európa bez Nemecka	Amerika	Ázia	Ostatné	Celkom
Výnosy pred výsledným rizikom	5 918	2 309	97	247	–	8 570
Rizikové aktíva na úverové riziká (phase-in)	88 247	47 235	4 959	6 269	–	146 710

2017 ¹ Mil. €	Nemecko	Európa bez Nemecka	Amerika	Ázia	Ostatné	Celkom
Výnosy pred výsledným rizikom	6 146	2 287	117	214	–0	8 764
Rizikové aktíva na úverové riziká (phase-in)	85 059	45 927	3 631	2 870	–	137 486

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe restatementov (viď pozn. 4).

Z výnosov pred rizikovou prevenciou v Európe pripadá ca. 26 % na naše jednotky vo Veľkej Británii (predchádzajúci rok: 37 %), 50 % na naše jednotky v Poľsku (predchádzajúci rok: 46 %) a 13 % na naše jednotky v Luxembursku (predchádzajúci rok: 6 %). Namiesto dlhodobého majetku vykazujeme rizikové aktíva pre úverové riziká (phase-in).

V súlade s IFRS 8.32 sa Commerzbank rozhodla, že nebude celkové výnosy koncernu Commerzbank členiť podľa produktov a služieb. Tieto informácie nevyplývajú z interného riadenia ani z manažérskeho výkazníctva.

Ostatné vysvetlivky

Bilančné a regulačné vlastné imanie

(66) Zloženie vlastného imania podľa IFRS

Upísané imanie

Upísané imanie (základné imanie) spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft pozostáva z kusových akcií (bez menovitej hodnoty) s kalkulačnou hodnotou 1,00 Eur. Akcie znejú na majiteľa. Nákupy a predaje vlastných akcií sú s kalkulačnou hodnotou 1,00 Eur započítané na upísané imanie. Upísané imanie bolo vo výške 1

252 mil. Eur, nakoľko banka k 31. 12. 2018 nevlastnila vlastné akcie. Prednostné práva alebo obmedzenia súvisiace s výplatou dividend v Commerzbank Aktiengesellschaft neexistujú. Všetky vydané akcie boli splatené v plnej výške.

Podmienečné imanie

Podmienečné imanie je určené na vydávanie zameniteľných a opčných práv k dlhopisom ako aj pôžitkovým právam spojeným s právom na zámenu alebo opčným právom. Vývoj podmienečného imania bol nasledovný:

Mil. €	Podmienečné imanie 1.1.2018	Prírastky	Prepadnutie/ spotreba	Zrušenie podľa stanov	Podmienečné imanie 31.12.2018	z toho:	
						Obsadené podmienečné imanie	Ešte dostupné podmienečné imanie
Zameniteľné / opčné obligácie / pôžitkové práva	569	-	-	-	569	-	569
Celkom	569	-	-	-	569	-	569

Základné imanie spoločnosti bolo na základe uznesenia Valného zhromaždenia z 30. apríla 2015 podmienečne zvýšené o najviac 569 253 470,00 Eur, s rozdelením na najviac 569 253 470 kusových akcií znejúcich na majiteľa (podmienečné imanie 2015 podľa § 4 ods. 4 Stanov). Podmienečné zvýšenie imania bude vykonané len v rozsahu, v akom majitelia príp. veritelia zameniteľných dlhopisov alebo zameniteľných pôžitkových listov alebo opčných listov zo zameniteľných dlhopisov alebo zameniteľných pôžitkových listov, ktoré spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft alebo priame alebo nepriame väčšinové účastinné spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach) na základe poverenia udeľného na Valnom zhromaždení zo dňa 30. apríla 2015 (poverenie 2015) vydajú alebo budú garantovať, využijú svoje právo na záme-

nu alebo opciu alebo splnia svoje povinnosti súvisiace so zámenou alebo opciou a ak nebudú zvolené iné formy plnenia. Nové akcie sa vydávajú za ceny opcie alebo zámeny, ktoré budú stanovené podľa poverenia 2015. Nové akcie sa od začiatku obchodného roka, v ktorom vzniknú pri využití práva na zámenu alebo opciu príp. po splnení príslušných povinností súvisiacich so zámenou alebo opciou, podieľajú na zisku; ak je to zo zákona prístupné, môže predstavenstvo so súhlasom Dozornej rady rozhodnúť o podieľaní sa nových akcií na zisku odchyľujúc sa od predpisov § 60 ods. 2 Zákona o akciových spoločnostiach, aj s ohľadom na už ukončený obchodný rok.

Predstavenstvo je oprávnené stanoviť ďalšie podrobnosti zvýšenia základného imania a jeho vykonania.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Povolené imanie

Dátum prijatia rozhodnutia	Pôvodná čiastka mil. €	Spotrebované v predchádzajúcich rokoch na zvýšenie imania mil. €	Spotrebované v roku 2017 na zvýšenie imania mil. €	Zrušenie podľa stanov Mil. €	Zostávajúca čiastka Mil. €	Obmedzenie platnosti
30.04.2015	569	–	–	–	569	29.04.2020
Celkom	569	–	–	–	569	

Podmienky pre zvýšenie imania z povoleného imania vyplývajú do 31. 12. 2015 zo Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft, stav k 24. júnu 2015.

Predstavenstvo je oprávnené navýšiť základné imanie spoločnosti do 29. apríla 2020 so súhlasom Dozornej rady vydaním nových kusových akcií oproti hotovostným alebo vecným vkladom, a to jednorazovo alebo opakovane, najviac o 569 253 470,00 Eur (povolený kapitál 2015 podľa § 4 ods. 3 Stanov). Pritom musí byť akcionárom udelené právo na odber; zákonné právo na odber môže byť udelené aj tak, že nové akcie prevezme úverová inštitúcia alebo konzorcium úverových inštitúcií so záväzkom, že ich ponúknú na odber akcionárom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Predstavenstvo je však oprávnené vylúčiť právo na odber so súhlasom Dozornej rady v nasledovných prípadoch:

- s cieľom vyňať maximálne čiastky z práva na odber;
- v rozsahu, v akom je to potrebné, udeliť majiteľom zameniteľných alebo opčných práv, ktoré vydala alebo vydá spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft alebo priame alebo nepriame väčšinové účastinné spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach), aké by im prislúchalo po využití práva na zámenu alebo opciu alebo po splnení príslušnej povinnosti na zámenu alebo opciu;
- s cieľom vydať zamestnanecké akcie zamestnancom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft a priamych alebo nepriamych väčšinových účastinných spoločností Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach);
- s cieľom zvýšiť základné imanie oproti vecným vkladom;
- pri zvyšovaní imania formou hotovostných vkladov, ak emisná cena nových akcií v čase stanovenia nie je podstatne nižšia než burzová cena za akcie spoločnosti s rovnakou štruktúrou. Akcie vydané pri vylúčení práva na odber podľa § 203 ods. 1, § 186 ods. 3 veta štvrtá Zákona o akciových spoločnostiach a na základe tohto obmedzenia nesmú presiahnuť celkovo 10% základného imania spoločnosti v čase účinnosti – alebo ak je táto hodnota nižšia – v čase uplatnenia príslušného obmedzenia. Maximálna hranica 10% základného imania sa znižuje o pomernú čiastku základného imania, ktorá pripadá na tie vlastné akcie spoločnosti, ktoré budú predané počas platnosti povole-

ného kapitálu 2011 pri vylúčení práva akcionárov na odber podľa § 71 ods. 1 bod 8 veta 5, § 186 ods. 3 veta štvrtá Zákona o akciových spoločnostiach. Maximálna hranica sa ďalej znižuje o pomernú čiastku základného imania, ktorá pripadá na tie akcie, ktoré budú vydané za účelom uplatnenia opčných a zameniteľných dlhopisov s právom na opciu a zámenu alebo s povinnosťou na využitie opcie alebo zámeny, ak budú tieto dlhopisy vydané počas platnosti povoleného kapitálu 2015 pri vylúčení práva na odber pri uplatnení § 186 ods. 3 veta 4 Zákona o akciových spoločnostiach.

Pomerná čiastka zo základného imania pripadajúca na akcie, ktoré sa vydávajú pri vylúčení odberového práva akcionárov oproti hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie celkovo presiahnuť 20% základného imania existujúceho v momente vydania rozhodnutia Valného zhromaždenia. Na to musia byť započítané akcie, ktoré sú počas platnosti tohto poverenia vydané alebo predané v rámci iného poverenia pri vylúčení odberového práva alebo na ktoré sa vzťahujú finančné nástroje s právami alebo povinnosťami súvisiacimi s opciami alebo zámenou, ktoré boli počas platnosti tohto poverenia vydané v rámci iného poverenia pri vylúčení odberového práva. Ak budú akcie pri vylúčení odberového práva vydané členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo iných spoločností v rámci koncernu v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach oproti hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie pomerná časť základného imania pripadajúca na akcie presiahnuť 20% základného imania existujúceho v momente vydania rozhodnutia Valného zhromaždenia. Na to musia byť započítané akcie, ktoré sú počas platnosti tohto poverenia vydané alebo predané v rámci iného poverenia pri vylúčení odberového práva členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo iných spoločností v rámci koncernu v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach. Predstavenstvo je oprávnené stanoviť ďalšie podrobnosti zvýšenia základného imania a jeho vykonania.

Dozorná rada je oprávnená pozmeniť znenie § 4 stanov podľa príslušného vyčerpania povoleného imania 2015 alebo ho upraviť po uplynutí lehoty, s ktorou sú spojené príslušné oprávnenia.

(67) Regulačné požiadavky na vlastné imanie

Nariadenie CRD-IV (Capital Requirements Directive IV), Capital Requirements Regulation (CRR) – európske nariadenie, ktoré na rozdiel od Nariadenia CRD-IV má priamy právny účinok na všetky európske banky – ako aj Nariadenie SSM (Nariadenie (EU) č. 1024/2013 Rady z 15. 10. 2013 o prenose osobitných úloh súvisiacich s dohľadom nad úverovými inštitúciami na Európsku centrálnu banku) obsahujú podstatné podmienky pre dodržiavanie predpísaných regulačných minimálnych kapitálových kvót pri zohľadnení platobnej spôsobilosti. V národných právnych poriadkoch sú doplnené ďalšími právnymi predpismi v Zákone o úverovaní, Nariadení o platobnej spôsobilosti ako aj ďalších kodifikáciách. Okrem toho by mali tzv. Implementing Technical Standards (ITS) a Regulatory Technical Standards (RTS) viesť k transparentnému vysvetleniu komplexných súvislostí. Nové pravidlá z roka 20174 znižujú možnosti započítania položiek v rámci kapitálu podľa pravidiel bankového dohľadu, zabezpečujú dodatočné kapitálové zrážky, zvyšujú požiadavky na kapitál a kladú aj vyššie požiadavky na minimálnu kapitálovú vybavenosť bánk.

Keďže je žiaduce, aby všetky tieto požiadavky boli v plnej miere účinné k jednému rozhodujúceho dňu, podliehajú určitej časti týchto regulačných zmien pevne definovaným prechodným pravidlami (Phase-in). Na začiatku obchodného roka 2018 bolo ukončené prechodné obdobie pre kapitálové zrážky. Zostávajúce prechodné obdobie sa teraz vzťahuje už len na dodatočné jadrové imanie a na doplňujúci kapitál a tým sa postúpenie znižuje započítanie kapitálových emisií, ktoré nie sú v súlade s CRR.

Tzv. „tvrdý jadrový kapitál“ (Common Equity Tier 1, CET 1) pozostáva z upísaného imania, rezerv a podielov bez možnosti kontroly. Úpravy sú založené okrem iného na zohľadňovaní položiek ako je goodwill, nehnuteľný majetok, zrážky pre nedostatočne opatrené ocenenie aktív, podkapitalizácia vyplývajúca z porovnania „očakávaných strát“ a vytvorenej rizikovej prevencie ako aj z opravy aktívne prevedených strát. Pri započítaní tzv. dodatočných súčastí jadrového kapitálu (Additional Tier 1, AT 1), ktoré môžu obsahovať druhoradé dlhové nástroje s istými podmienkami, sa vypočíta jadrový kapitál (Tier 1). Do doplnkového kapitálu ďalej patria druhoradé dlhové nástroje, ktoré nie sú započítateľné ako dodatočný jadrový kapitál. Výška možnosti započítania týchto súčastí vlastného imania bola ďalej znížená. V dôsledku bolo možné tieto súčasti doplnkového kapitálu v predchádzajúcich piatich rokoch zohľadňovať len pri lineárnej amortizácii.

Kapitálový manažment Commerzbank má tieto ciele:

- dodržiavanie zákonnej požiadavky na minimálny kapitál na úrovni koncernu ako aj vo všetkých koncernových spoločnostiach,
- zabezpečenie splnenia plánovanej kapitálovej kvóty pri zohľadnení nových požiadaviek Európskej bankovej autority
- poskytnutie dostatočného priestoru na zabezpečenie schopnosti banky konať kedykoľvek
- strategické priradenie jadrového kapitálu k segmentom a oblastiam za účelom využívania rastových príležitostí.

V dôsledku krízy na finančných trhoch sa význam primeraného jadrového kapitálu bánk dostal do centra pozornosti verejnosti. Jadrový kapitál predstavoval pre Commerzbank vždy dôležitú riadiacu veličinu. V tejto oblasti sú nároky banky na kapitálové kvóty podstatne vyššie než zákonné požiadavky na minimálny kapitál. Pri stanovovaní požadovaných interných kapitálových kvót zohrávajú dôležitú rolu okrem schopnosti banky niesť riziká aj očakávania trhu. Z tohto dôvodu definovala Commerzbank minimálne kvóty pre regulatívny kapitál.

Alokácia jadrového kapitálu prebieha v rámci pravidelne sa opakujúceho procesu, pri ktorom sa zohľadňuje strategická orientácia banky, ziskové možnosti nových obchodov v rámci hlavných činností banky ako aj schopnosť banky niesť riziká.

Všetky kapitálové opatrenia navrhuje centrálny výbor banky poverený Valným zhromaždením a schvaľuje predstavenstvo spoločnosti. V predchádzajúcom roku Commerzbank dodržala zákonné požiadavky na vlastné imanie ako aj požiadavky Európskej centrálnej banky a Európskej bankovej autority. Všetky navrhované nové pravidlá ešte podliehajú neustálym zmenám. Z oznámených ITS a RTS neboli ešte veľké časti realizované. Podľa toho všetky výpočty rizikových aktív a kvót zodpovedajú aktuálnu chápaniu povinných pravidiel zo strany Commerzbank. Pri pro-forma výpočte za účelom úplného splnenia požiadaviek podľa CRR (Fully Loaded) sa nezohľadňujú prechodné ustanovenia.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené zloženie vlastného imania koncernu Commerzbank, a to okrem fázy phase-in (skutočná hodnota) aj fully-phased-in.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Položka Mil. €	31.12.2018 Phase-in	31.12.2017 Phase-in	31.12.2018 Fully phased-in	31.12.2017 Fully phased-in
Vlastné imanie podľa súvahy	29 411	30 041	29 411	30 041
Efekt z Debit Valuation Adjustments	- 159	- 86	- 159	- 108
Oprava rezervy na nové ocenenie	-	114	-	-
Oprava rezervy z Cash Flow Hedges	15	54	15	54
Oprava k phase-in (IAS 19)	-	260	-	-
Oprava podielov bez možnosti kontroly (menšinové podiely)	-440	-421	-440	-495
Hodnota firmy	-1 507	-1 507	-1 507	-1 507
Nehnutelný majetok	-1 328	-1 381	-1 328	-1 381
Aktívny prebytok plánovaného majetku	-307	-257	-307	-322
Latentné nároky na dane z výnosov z prevody strát	-784	-566	-784	-707
Nedostatočná kapitalizácia z očakávaných strát (Shortfall)	-205	-608	-205	-676
Prudential Valuation	-459	-264	-459	-264
Priame, nie priame a syntetické položky nástroja v rámci vlastných nástrojov tvrdého jadrového kapitálu	-11	-49	-11	-60
Položky prvotných strát zo zaknihovaní (First Loss)	-199	-213	-199	-213
Riziká z predchádzajúcich výkonov	-1	-	-1	-
Odpočet vyúčtovaných súčastí z dodatočného jadrového kapitálu (AT 1)	-	647	-	-
Latentné nároky na dane z výnosov z dočasných rozdielov, ktoré presahujú hraničnú hodnotu 10%	-453	-110	-453	-278
Vymedzenia dividend	-250	-	-250	-
Ostatné a zaokrúhlenia	-117	-47	-117	-45
Tvrďý jadrový kapitál (CET 1)¹	23 206	25 607	23 206	24 039
Dodatočný jadrový kapitál (AT 1)	904	378	-	-
Jadrový kapitál (Tier 1)¹	24 110	25 985	23 206	24 039
Doplnkový kapitál (Tier 2)	5 389	5 404	5 564	5 808
Vlastné imanie¹	29 499	31 389	28 770	29 847
Vážené rizikové aktíva	180 498	171 369	180 498	171 019
z toho: úverové riziko	146 710	137 486	146 710	137 136
z toho: trhové riziko ²	12 395	12 842	12 395	12 842
z toho: prevádzkové riziko	21 393	21 041	21 393	21 041
Kvóta tvrdého jadrového kapitálu (CET-1-Ratio, %)	12,9 %	14,9 %	12,9 %	14,1 %
Kvóta jadrového kapitálu (T 1-Ratio, %)	13,4 %	15,2 %	12,9 %	14,1 %
Kvóta vlastného imania (%)	16,3 %	18,3 %	15,9 %	17,5 %

¹ Údaje zahŕňajú výsledok koncernu priraditeľný k akcionárom Commerzbank a započítateľný podľa regulačných požiadaviek.

² V rámci prechodných pravidiel započítateľný objem dodatočného jadrového kapitálu; do 31.12.2017 po zúčtovaní pripadajúcich odpočítateľných položiek.

³ Vrátane rizík úpravy pre ocenenie úverov (tzv. Credit Valuation Adjustment Risk).

V tabuľke je zobrazený prevod bilančného vlastného imania na regulačný tvrdý jadrový kapitál (CET 1) ako aj ďalšie komponenty jadrového kapitálu a regulačného vlastného imania. Podstatné zmeny oproti 31. decembru 2018 sa vykonávajú v rámci imania

Phase-in a sú poznačené dopadmi z prechodných pravidiel Bazilej 3.

Nárast kapitálových kvót oproti koncu predchádzajúceho roka vyplýva predovšetkým zo zníženia vážených rizikových aktív.

(68) Kvóta zadĺženia

V rámci CRD IV/CRR bola zavedená kvóta zadĺženia (Leverage Ratio) ako nový nástroj a indikátor na kvantifikáciu rizika nadmerného zadĺženia. Leverage Ratio dáva jadrový kapitál (kapitál Tier-1) do pomeru k Leverage Exposure, ktoré pozostáva z nerizikových aktív a mimosúvahových položiek. Pri započítaní derivátov, obchodov s cennými papiermi a mimosúvahových položiek sa používajú podmienky dohľadových orgánov. Výpočet Leverage Ratio ku koncu obchodného roka 2016 bola realizovaná na základe úpravy CRR pozmenenej v januári 2015. Leverage Ratio ako ukazovateľ, ktorý nie je citlivý na riziko, predstavuje doplnkový ukazovateľ ku kapitálovému krytiu, ktoré je založené na rizikách.

Zamedzenie rizika nadmerného zadĺženia tvorí integrálnu súčasť riadenia súvahy koncernu Commerzbank. Na výpočet, riadenie a sledovanie Leverage Ratio podľa požiadaviek CRD-IV-/CRR vytvorila Commerzbank kvantitatívne a kvalitatívne rámcové podmienky.

Za kvantifikáciu Leverage Ratio na základe regulačných požiadaviek a štvrtročné vykazovanie zodpovedá Group Finance.

Na riadenie Leverage Ratio zaviedla Commerzbank internú cieľovú kvótu ako doplnkový ukazovateľ ku kapitálovým ukazovateľom založeným na rizikách. Segmenty sú prostredníctvom špecifických základných hodnôt ich Exposure aktívne zapojené do riadenia Leverage Ratio.

Vývoj špecifických hodnôt Leverage-Ratio-Exposure v porovnaní so základnými hodnotami sa sleduje v rámci mesačného monitoringu. V tejto súvislosti poskytuje Group Finance centrálnemu výboru Asset Liability Committee (ALCO) a predstavenstvu pravidelne informácie o výške Leverage Ratio a angažovanosti segmentov ako aj hlavných hnacích silách a ich zmene.

Okrem ex-post analýz Leverage Ratio sa v rámci interného plánovacieho procesu banky (MYP) zohľadňuje aj budúci vývoj tohto ukazovateľa ako aj Leverage-Ratio-Exposure a pravidelne sa preveruje v rámci každoročnej prognózy.

Podstatné rozhodnutia o riadení a sledovaní Leverage Ratio prijíma výbor ALCO a následne ich potvrdzuje predstavenstvo.

Súhrnné porovnanie bilančných aktív a mernej veličiny celkových rizík pre kvótu zadĺženia	Zohľadnené hodnoty
Mil. €	31.12.2018
Bilančná suma podľa zverejnenej (koncernovej) závierky	462 369
Úprava s ohľadom na podiely, ktoré sú za účelom bilancovania konsolidované, avšak ktoré nepatria do konsolidačného okruhu	- 124
(Úpravy týkajúce sa aktív, ktoré sa podľa platných účtovných predpisov vykazujú v súvahe, ale ktoré nie sú zohľadňované v mernej veličine celkových rizík podľa čl. 429 (13) Nariadenia (EU) č. 575/2013)	-
Úpravy týkajúce sa derivatívnych finančných nástrojov	-28 589
Úpravy týkajúce sa obchodov na financovanie cenných papierov (SFT)	2 325
Úpravy týkajúce sa mimosúvahových položiek (t.j. transformácia mimosúvahových položiek do úverových ekvivalentov)	52 428
(Úpravy týkajúce sa rizikových položiek z medzibankových pohľadávok, ktoré nie sú zohľadňované v mernej veličine celkových rizík podľa čl. 429 (7) Nariadenia (EU) č. 575/2013)	-
(Úpravy týkajúce sa rizikových položiek, ktoré nie sú zohľadňované v mernej veličine celkových rizík podľa čl. 429 (14) Nariadenia (EU) č. 575/2013)	-
Ostatné úpravy	
Phase-in	-2 074
Fully phased-in	-2 074
Merná veličina celkových rizík ku kvóte zadĺženia	
Phase-in	486 335
Fully phased-in	486 335

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Jednotná schéma zverejňovania pre kvótu zadĺženia		Merná veličina rizika kvóty zadĺženia CRR
Mil. €		31.12.2018
Súvahové rizikové položky (okrem derivátov a obchodov na financovanie cenných papierov (SFT))		
Súvahové položky (okrem derivátov a obchodov na financovanie cenných papierov (SFT) a poručníckeho majetku, avšak vrátane zábezpek)		395 578
(majetok, ktorý sa odpočítava na určenie tvrdého jadrového kapitálu)		
Phase-in		-4 780
Fully phased-in		-4 780
Súvahové rizikové položky celkom (okrem derivátov a obchodov na financovanie cenných papierov (SFT) a poručníckeho majetku)		
Phase-in		390 798
Fully phased-in		390 798
Derivatívne rizikové položky		
Náklady na obstaranie všetkých derivatívnych obchodov (t.j. očistené o započítateľné vklady a doplnkové úhrady)		8 540
Prirážky k potenciálnej budúcej obstarávacej hodnote (PFE) s ohľadom na všetky derivatívne obchody (metóda trhovej hodnoty („mark-to-market method“))		19 919
Riziková položka podľa metódy pôvodného rizika („Original Exposure Method“)		-
Prípochytná čiastka k poskytnutým zábezpekám na derivatívne obchody, ak sa tieto podľa platných účtovných predpisov odpočítavajú od bilančných aktív		-
(odpočet pri uhradených doplatkoch v rámci derivatívnych obchodov)		-14 990
(vyčlenené rizikové položky za obchody účtované prostredníctvom kvalifikovaného centrálného účastníka (QCCP))		-2 800
Očistená efektívna nominálna hodnota upísaných úverových derivátov		10 044
(Očistené započítané hodnoty efektívnej nominálnej hodnoty a odpočty za vystavené úverové deriváty)		-7 475
Derivatívne rizikové položky spolu		13 238

Jednotná schéma zverejňovania pre kvótu zadĺženia (pokračovanie)		Merná veličina rizika kvóty zadĺženia CRR
Mil. €		31.12.2018
Rizikové položky z obchodov na financovanie cenných papierov (SFT)		
Hrubé aktíva z obchodov na financovanie cenných papierov (SFT; bez uznania nettingu), po očistení obchodov účtovaných ako predaj		52 111
(započítané čiastky hotovostných záväzkov a pohľadávok z hrubých aktív z obchodov na financovanie cenných papierov (SFT))		-24 565
Položka označujúca riziko výpadku protistrany pre aktíva SFT		2 325
Výnimka pre obchody na financovanie cenných papierov (SFT): Položky týkajúce sa rizika výpadku protistrán podľa čl. 429b (4) a čl. 222 Nariadenia (EU) č. 575/2013		-
Rizikové položky z obchodov realizovaných ako agent		-
(vyčlenené rizikové položky z obchodov na financovanie cenných papierov účtovaných pre klientov prostredníctvom kvalifikovanej centrálnej protistrany (QCCP))		-
Rizikové položky z obchodov na financovanie cenných papierov celkom		29 871
Ostatné mimosúvahové rizikové položky		
Mimosúvahové rizikové položky v hrubej nominálnej hodnote		171 906
(Úpravy pre prepočet na čiastky zodpovedajúce úverom)		-119 478
Ostatné mimosúvahové rizikové položky spolu		52 428
Vylúčené rizikové položky podľa čl. 429 (7) a (14) CRR (v súvahe a mimo súvahy)		
(Oslobodenie interných rizikových položiek (individuálna úroveň) podľa čl. 429 (7) Nariadenia (EU) č. 575/2013 (v súvahe a mimo súvahy))		-
(Rizikové položky, okrem položiek podľa čl. 429 (14) Nariadenia (EU) č. 575/2013 (v súvahe a mimo súvahy))		-
Vlastné imanie a celkové rizikové položky		
Jadrový kapitál		
Phase-in		24 110
Fully phased-in		23 206
Merná veličina celkových rizík ku kvóte zadĺženia		
Phase-in		486 335
Fully phased-in		486 335
Kvóta zadĺženia		
Phase-in (%)		5,0
Fully phased-in (%)		4,8
Zvolená prechodná úprava a výška vyúčtovaných poručníckych položiek		
Zvolená prechodná úprava pre definíciu kapitálovej mernej veličiny		Phase-in a Fully phased-in
Phase-in		-
Fully phased-in		-
Hodnota odúčtovaných položiek poručníckeho majetku podľa čl. 429 (13) Nariadenia (EU) č. 575/2013		-

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Členenie súvahových rizikových položiek (bez derivátov, obchodov na financovanie cenných papierov (SFT) a vyčlenených rizikových položiek)	Rizikové položky kvóty zadĺženia CRR
Mil. €	31.12.2018
Súvahové rizikové položky celkom (bez derivátov, obchodov na financovanie cenných papierov (SFT) a vyčlenených rizikových položiek), z toho:	395 578
Rizikové položky z obchodnej knihy	33 792
Rizikové položky z investičnej knihy, z toho:	361 786
Kryté dlhopisy	5 463
Rizikové položky, ktoré sa považujú za rizikové položky voči centrálnym štátom	82 345
Rizikové položky voči regionálnym alebo lokálnym územným celkom, nadnárodným rozvojovým bankám, medzinárodným organizáciám a verejnými miestami, ktoré sa nepovažujú za rizikové položky voči centrálnym štátom	11 075
Inštitúty	26 288
Rizikové položky zabezpečené nehnuteľnosťami	64 662
Rizikové položky z masových obchodov	49 681
Podniky	82 563
Vypadnuté rizikové položky	2 041
Ostatné rizikové položky (napr. podiely, zaknihovania a ostatné aktíva nezávislé od úverov)	37 668

Pri zohľadnení prechodných ustanovení CRR (Phase-in) bola kvóta Leverage Ratio k 31. 12. 2018 na úrovni 5,0 % (k 30. 9. 2018: 4,7 %). Kvóta Leverage Ratio bola pri uplatnení prepracovaných podmienok CRR (Fully phased-in) na úrovni 4,8 %, po 4,5 % k 30. 9. 2018.

„Fully phased-in“ ako aj „phase-in“ Leverage Ratio vzrástli na základe podstatného zníženia Leverage Ratio Exposure, čo bolo mierne kompenzované poklesom započítateľného imania Tier-1 v rámci pravidiel „fully phased-in“ príp. „phase-in“. Hodnota Leverage

Ratio Exposure k rozhodujúcemu dňu bola na úrovni 486,3 miliárd Eur – k 30. 9. 2018: 519,4 miliárd Eur „phase-in“ príp. 506,0 miliárd Eur „fully phased-in“.

„Phase-in“ a „fully phased-in“ Leverage Ratio Exposure sú od roku 2018 identické, nakoľko k 31.12.2017 prestali platiť prechodné obdobia pre LR Exposure a započítateľnej kapitálovej zrážky. S ohľadom na čitateľa veličiny Leverage Ratio, kapitálu Tier-1, však naďalej platia prechodné pravidlá, takže predsa musí byť uvádzaná kvóta "phase-in".

(69) Liquidity Coverage Ratio

Liquidity Coverage Ratio (LCR) predstavuje regulačne definovanú kvótu minimálnej likvidity, ktorá odzrkadľuje mieru krátkodobej platobnej schopnosti banky v istom vopred danom stresovom scenári. Na základe požiadaviek Bazilejského výboru určila Európska komisia v nariadení Capital Requirements Regulation (CRR) (EU) č. 575/2013 v spojení s delegovaným nariadením č. EU/2015/61 (D-VO) právny základ pre LCR.

Kvóta samotná je definovaná ako kvocient kedykoľvek dostupných vysoko likvidných aktív (HQLA) a čistých odlivov likvidity (NLO) počas obdobia tridsiatich v tejto forme sa od 30. septembra 2016 nahlasuje úradom dohľadu. Podľa CRR musí byť v roku 2017 dodržaná minimálna hodnota LCR na úrovni 80 %, od 1. decembra 2018 musí byť dodržaná minimálna hodnota na úrovni 100 %. Commerzbank zabudovala kvótu LCR do svojho interného modelu rizík v oblasti likvidity a vývoj kvóty LCR pravidelne sleduje.

Na riadenie rizík v oblasti likvidity vytvorila banka indikátory včasného varovania. Tieto indikátory umožňujú banke včas začať s realizáciou vhodných opatrení na udržateľné zabezpečenie finančnej stability. Koncentrácie rizík, najmä v prípade stresových situácií, môžu viesť k zvýšeným odlivom likvidity a tým aj k vyššiemu riziku likvidity. Koncentrácie rizík môžu v prostredí rozloženia rizík likvidi-

ty vystupovať v rôznych formách, napríklad s ohľadom na doby platnosti, vysokých jednotlivých veriteľov alebo mien. Na základe dôsledného sledovania a podávania informácií je možné včas rozoznať koncentrácie rizík v refinancovaní.

To platí aj pre platobné záväzky v cudzích menách. Okrem toho kontinuálne využívanie diverzifikovaného prístupu banky k zdrojom financovania, predovšetkým vo forme rôznych úložiek klientov a nástrojov kapitálového trhu, pôsobí proti koncentracii.

Commerzbank využíva na centrálné riadenie globálnej likvidity prístup Cash-Pooling. Tento zabezpečuje efektívne využívanie zdrojovej likvidity, a to vo všetkých časových zónach, nakoľko sa vo Frankfurt, Londýne, New Yorku a Singapure nachádzajú jednotky z odboru Group Treasury.

Ďalšie informácie o zodpovednosti za riadenie rizík v oblasti likvidity a o interných modeloch nájdete v odseku o rizikách v oblasti likvidity v správe o rizikách.

Nasleduje výpočet LCR pre aktuálne obdobie. Za každý štvrťrok sledovaného roka boli vypočítané priemerné hodnoty za posledných 12 mesiacov a sú uvedené v tabuľke nachádzajúcej sa nižšie. Hodnoty sú zaokrúhlené na celé milióny EUR a sú zobrazené na konsolidovanej báze za celý koncern Commerzbank.

Mil. €	Nevážená celková hodnota (priemer)			
	31.3.2018	30.6.2018	30.9.2018	31.12.2018
Počet dátových bodov použitých na výpočet priemerných hodnôt	12	12	12	12
Vysoko kvalitné likvidné a majetkové hodnoty	Vysokokvalitné likvidné majetkové hodnoty			
1 Vysokokvalitné likvidné majetkové hodnoty celkom				
Odliv finančných prostriedkov	Odliv finančných prostriedkov			
2 vklady súkromných klientov a vklady menších firemných klientov, z toho:	104 422	107 120	110 251	113 826
3 stabilné vklady	71 861	74 749	76 609	78 787
4 menej stabilné vklady	32 557	32 369	33 641	35 039
5 nezabezpečené financovanie veľkoobchodu	107 041	105 550	105 164	104 841
6 prevádzkové vklady (všetky strany) a vklady do siete družstevných bánk	34 619	35 520	35 397	35 028
7 neprevádzkové vklady (všetky strany)	71 172	68 686	68 279	68 341
8 nezabezpečené záväzky	1 251	1 343	1 489	1 472
9 zabezpečené financovanie veľkoobchodu				
10 dodatočné požiadavky	85 719	85 143	85 296	85 202
11 odliv súvisiaci s derivátmi položkami a ostatnými zabezpečovacími požiadavkami	10 140	9 740	9 349	9 046
12 odliv súvisiaci so stratou financovania na dlhové tituly	142	257	210	199
13 možnosti úverov a likvidity	75 437	75 146	75 737	75 957
14 ostatné zmluvné finančné záväzky	1 594	1 720	2 489	3 271
15 ostatné eventuálne záväzky	102 231	105 772	108 923	110 193
16 celkový odliv finančných prostriedkov				
Prísun finančných prostriedkov	Prísun finančných prostriedkov			
17 Zabezpečené úvery (napr. Reverse Repos)	67 758	65 900	64 627	65 818
18 Prísun vyradených položiek	27 712	27 556	27 553	26 519
19 Ostatné prísuny prostriedkov	2 934	2 778	3 542	4 557
EU-19a (rozdiel medzi celkovými váženými prísunmi a celkovými váženými odlivmi z transakcií v tretích krajinách, v ktorých existujú obmedzenia transakcií alebo ktoré znejú na nekonvertovateľné meny)				
EU-19b (prísun prebytkov z prepojenej špecializovanej úverovej inštitúcie)				
20 CELKOVÉ PRÍSUNY FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV	98 403	96 234	95 722	96 894
EU-20a Plne vybraté prísuny	0	0	0	0
EU-20b Prísuny podliehajúce hornej hranici 90 %	0	0	0	0
EU-20c Prísuny podliehajúce hornej hranici 75 %	90 321	89 822	89 590	90 724
21 Likvidná rezerva				
22 Celkový odliv čistých prostriedkov				
23 Liquidity Coverage Ratio				

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Mil. €		Vážená celková hodnota (priemer)			
		31.3.2018	30.6.2018	30.9.2018	31.12.2018
	Počet dátových bodov použitých na výpočet priemerných hodnôt	12	12	12	12
Vysokokvalitné likvidné majetkové hodnoty					
1	Vysokokvalitné likvidné majetkové hodnoty celkom	93 791	89 955	87 797	85 627
Odliv finančných prostriedkov					
2	vklady súkromných klientov a vklady menších firemných klientov, z toho:	7 119	7 238	7 466	7 727
3	stabilné vklady	3 593	3 737	3 830	3 939
4	menej stabilné vklady	3 523	3 499	3 635	3 788
5	nezabezpečené financovanie veľkoobchodu	53 647	52 302	52 252	52 300
6	prevádzkové vklady (všetky strany) a vklady do siete družstevných bánk	8 631	8 855	8 826	8 732
7	neprevádzkové vklady (všetky strany)	43 766	42 104	41 938	42 096
8	nezabezpečené záväzky	1 251	1 343	1 489	1 472
9	zabezpečené financovanie veľkoobchodu	5 188	4 733	4 877	5 262
10	dodatočné požiadavky	24 592	24 089	23 730	23 401
11	odliv súvisiaci s derivátmi položkami a ostatnými zabezpečovacími požiadavkami	9 410	8 953	8 569	8 272
12	odliv súvisiaci so stratou financovania na dlhové tituly	142	257	210	199
13	možnosti úverov a likvidity	15 040	14 880	14 951	14 930
14	ostatné zmluvné finančné záväzky	950	1 031	1 668	2 337
15	ostatné eventuálne záväzky	682	677	674	675
16	celkový odliv finančných prostriedkov	92 179	90 070	90 667	91 702
Prísun finančných prostriedkov					
17	Zabezpečené úvery (napr. Reverse Repos)	3 702	3 493	3 974	4 921
18	Prísun vyradených položiek	20 160	20 043	20 100	19 306
19	Ostatné prísuny prostriedkov	2 789	2 650	3 424	4 369
EU-19a	(rozdiel medzi celkovými váženými prísunmi a celkovými váženými odlivmi z transakcií v tretích krajinách, v ktorých existujú obmedzenia transakcií alebo ktoré znejú na nekonvertovateľné meny)	0	0	0	0
EU-19b	(prísun prebytkov z prepojenej špecializovanej úverovej inštitúcie)	0	0	0	0
20	CELKOVÉ PRÍSUNY FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV	26 651	26 186	27 498	28 595
EU-20a	Plne vybrané prísuny	0	0	0	0
EU-20b	Prísuny podliehajúce hornej hranici 90 %	0	0	0	0
EU-20c	Prísuny podliehajúce hornej hranici 75 %	26 651	26 186	27 498	28 595
21	Likvidná rezerva	93 791	89 955	87 797	85 627
22	Celkový odliv čistých prostriedkov	65 528	63 884	63 169	63 107
23	Liquidity Coverage Ratio	143,42 %	140,99 %	139,13 %	135,66 %

Štvrťročné priemerné hodnoty LCR sú na konštantnej vysokej úrovni a v každý rozhodujúci deň presahujú požadovanú minimálnu kvótu na úrovni 100 % na celý rok 2018. Zloženie vysoko lik-

vidného majetku, ktorý je použiteľný v sledovanom období na pokrytie odlivu platobných prostriedkov, je zobrazené nižšie:

Vysoko likvidné aktíva podľa EU/2015/61 (vážená celková hodnota (priemer) Mil. €	31.3.2018	30.6.2018	30.9.2018	31.12.2018
Celkom:	93 791	89 955	87 797	85 627
z toho Level 1	86 720	83 025	80 834	77 695
z toho Level 2A	5 893	6 042	6 103	7 075
z toho Level 2B	1 178	888	860	857

Commerzbank nahlasuje hodnoty LCR dodatočne aj v amerických dolároch, nakoľko sa tento podľa CRR považuje za dôležitú cudziu menu. Okrem toho sa zabezpečuje, aby boli sledované aj riziká v cudzích menách a aby Commerzbank plnila požiadavky na menovú kongruenciu vysoko likvidných aktív a čistých odlivov likvidity.

V rámci výpočtu LCR banka zohľadňuje s ohľadom na derivátne obchody prísun a odliv likvidity za nasledujúcich 30 dní. V prípade

štandardizovaných rámcových zmlúv sa odliv a prísun likvidity vypočítava na čistej báze. Okrem toho banka zohľadňuje ďalšie skutočnosti, ktoré môžu viesť k dodatočným odlivom likvidity. Medzi ne patria dodatočné prísuny prostriedkov v dôsledku zmeny hodnôt poskytnutých zábezpek vo forme cenných papierov a v prípade zhoršenia bonity ako aj dodatočného poskytnutia zábezpek na základe nevyhovujúceho trhového scenára pre derivátne transakcie.

(70) Priemerný počet zamestnancov zamestnaných počas obchodného roka

Číselné údaje zahŕňajú zamestnancov na plný ako aj čiastočný úväzok. Tieto čísla nezohľadňujú zamestnancov, ktorí sú v koncerne v procese prípravy na povolanie.

	2018			2017		
	Celkom	muži	ženy	Celkom	muži	ženy
v koncerne	47 977	22 532	25 445	48 289	22 781	25 508
v Nemecku	35 550	16 874	18 676	35 803	17 150	18 653
mimo Nemecka	12 427	5 658	6 769	12 486	5 631	6 855

(71) Vzťahy voči blízkym spoločnostiam a osobám

V rámci bežnej obchodnej činnosti vznikajú medzi Commerzbank Aktiengesellschaft a/alebo jej konsolidovanými spoločnosťami obchodné vzťahy s blízkymi spoločnosťami alebo osobami. Medzi ne patria ovládané, avšak z dôvodu bezvýznamnosti nekonsolidované spoločnosti, spoločnosti oceňované metódou vlastného imania, podiely, externí prispievatelia do systému firemného dôchodkového zabezpečenia zamestnancov Commerzbank Aktiengesellschaft, osoby v kľúčových pozíciách a ich príbuzní ako aj týmito osobami ovládané spoločnosti.

Osoby v kľúčových pozíciách sú výhradne členovia predstavenstva a Dozornej rady spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft.

Okrem podielu Spolkového úradu pre stabilizáciu finančného trhu (FMSA), ktorý spravuje Špeciálny fond na stabilizáciu finančného trhu (SoFFin), musia byť zohľadnené ďalšie faktory (okrem iného členstvo v Dozornej rade), ktoré umožňujú rozhodujúci vplyv na Commerzbank Aktiengesellschaft. Podľa toho patrí federálna vláda a spoločnosti kontrolované Spolkovou republikou Nemecko (spolkové orgány) do okruhu blízkych spoločností a osôb podľa IAS 24.

Transakcie s plne nekonsolidovanými dcérskymi spoločnosťami

Aktívne položky voči plne nekonsolidovaným dcérskymi spoločnosťami vo výške 284 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 289 miliónov Eur) obsahovali 31. decembrom 2018 pôžičky a pohľadávky. Pasívne položky v hodnote 231 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 201 miliónov Eur) obsahovali vklady. Výnosy vo výške 28 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 46 miliónov Eur) vyplynuli z úrokových výnosov a nákladov v hodnote 1 milióna Eur (predchádzajúci rok: 84 miliónov Eur), predovšetkým z vecných nákladov. V rámci bežných bankových obchodov boli poskytnuté záruky a zábezpeky vo výške 2 milióny Eur (predchádzajúci rok: 2 milióny Eur) a banka získala záruky a zábezpeky vo výške 81 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 0 mil. Eur)

Transakcie so spoločnými podnikmi

V sledovanom roku neboli realizované žiadne transakcie so spoločnými podnikmi. V predchádzajúcom roku sme vykázali výnosy zo spoločných podnikov vo výške 0 miliónov Eur.

Transakcie s pridruženými spoločnosťami

Aktívne položky voči pridruženým spoločnostiam vo výške 5 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 12 miliónov Eur) obsahovali k 31. decembrom 2018 pôžičky a pohľadávky ako aj nástroje vlastného imania

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

z kategórie mFVPL. V pasívnych položkách vo výške 31 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 42 miliónov Eur) boli obsiahnuté väčšinou vklady. Výnosy vo výške 41 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 110 miliónov Eur) vyplynuli predovšetkým z provízií výnosov. Náklady vo výške 82 mil. eur (predchádzajúci rok: 6 miliónov Eur) súviseli s dodávkami a plneniami. V rámci bežných bankových činností boli poskytnuté záruky a zábezpeky v rozsahu 41 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 54 miliónov Eur).

Transakcie s ostatnými blízkymi spoločnosťami/osobami Aktívne položky voči blízkym spoločnostiam/osobám vo výške 30 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 121 miliónov Eur) obsahovali k 31. decembru 2018 cenné papiere kategórie HFT. V pasívnych položkách vo výške 208 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 230 miliónov Eur) boli obsiahnuté väčšinou vklady. Vklady pripadli predovšetkým na zabezpečovacie inštitúcie nezávislé od spoločnosti. Výnosy vo výške 1 mil. Eur (predchádzajúci rok: 46 miliónov Eur) vyplynuli predovšetkým z úrokových výnosov. Náklady vo výške 14 mil. eur (predchádzajúci rok: 10 miliónov Eur) súviseli s nákladovými úrokmi. V rámci bežných bankových činností boli poskytnuté záruky a zábezpeky v rozsahu 0 mil. Eur (predchádzajúci rok: 1 milión Eur).

Transakcie so štátnymi podnikmi

Koncern Commerzbank realizuje obchody so štátnymi podnikmi a orgánmi v rámci bežnej obchodnej činnosti zásadne za podmienok bežných na trhu. Aktívne spoločnosti voči štátnym podnikom boli zaznamenané vo výške 25 065 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 28 558 miliónov Eur) a k 31. decembru 2018 obsahovali predovšetkým vklady v Nemeckej spolkovej banke v objeme 20 891 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 25 592 miliónov Eur). V pasívnych položkách voči štátnym podnikom vo výške 12 718 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 13 383 miliónov Eur) boli obsiahnuté vklady v objeme 12 624 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 12 550 miliónov Eur). V rámci bežných bankových činností boli štátnym podnikom poskytnuté záruky a zábezpeky v rozsahu vo výške 70 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 309 miliónov Eur). Výnosy vo výške 49 mil. eur (predchádzajúci rok: 251 mil. eur) v zásade vyplývajú z úrokových výnosov a nákladov vo výške 114 mil. eur (predchádzajúci rok: 23 mil. eur) z výsledku finančného majetku a záväzkov oceňovaných metódou vlastného imania.

Transakcie s kľúčovými osobami

Aktívne položky voči kľúčovým osobám vo výške 5 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 7 miliónov Eur) obsahovali k 31. decembru 2018 pôžičky a pohľadávky, v zásade išlo o hypotekárne úvery. Pasívne položky v objeme 5 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 5 miliónov Eur) obsahovali vklady osôb na kľúčových pozíciách. Náklady vyplývali z personálnych nákladov vo výške 19 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 19 miliónov Eur ako aj 4 milióny Eur plnenia pri ukončení pracovného pomeru) a obsahovali odmeny pre osoby na kľúčových pozíciách, mzdy zástupcov zamestnancov v dozornej rade zamestnaných v koncerne Commerzbank ako aj dane z pridanej hodnoty vrátene členom dozornej rady.

Pohľadávky voči osobám na kľúčových pozíciách boli rozdelené nasledovne:

	Predstavenstvo		Dozorná rada	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Pohľadávky (tis. €) ¹	3 494	3 129	1 578	3 560
Konečná splatnosť ²	2051	2051	2042	2043
Pásmo použitých úrokových sadzieb (%) ³	0,68 – 2,8	0,86 – 2,8	1,04 – 4,65	1,04 – 5,1

¹ V obchodnom roku splatili členovia predstavenstva úvery vo výške 308 tis. eur a členovia dozornej rady vo výške 34 tis. eur..

² Okrem úverov s konečnou splatnosťou boli poskytnuté aj úvery s dobou platnosti „do odvolania“.

³ V jednotlivých prípadoch boli pri prečerpaní predstavenstva účtované úroky do 9,5 % (predchádzajúci rok: 11,9 %) a dozornej rady do 9,5 % (predchádzajúci rok: 11,4 %).

Úvery pre členov predstavenstva a dozornej rady sú zabezpečené podľa podmienok bežných na trhu, v prípade potreby aj pri využití pozemkových dlhov alebo záložných práv

Členovia predstavenstva ani Dozornej rady neboli v sledovanom roku s výnimkou nájomných avalov v ručiacom vzťahu voči Commerzbank Aktiengesellschaft.

Podrobný popis zásad systému odmeňovania členov predstavenstva ako aj členov dozornej rady a individualizované predstave-

nie odmeňovania podľa predpisov DRS 17 ako aj nárokov na dôchodkové zabezpečenie a nákladov na pracovné výkony sa nachádza v správe o odmeňovaní, ktorá tvorí súčasť správy o stave koncernu (strana 29 nasl.)

Predstavenstvo

V nasledujúcej tabuľke sú odmeny členov predstavenstva vykazované podľa IAS 24.17 ako aj DRS 17 (porovnaj správu o odmeňovaní). Náklady podľa IAS 24 boli zaznamenané podľa príslušných období a podľa predpisov vyplývajúcich z platných štandardov

(IAS 19 a IFRS 2). Krátkodobo splatné plnenia zahŕňajú aj ostatné príjmy. Medzi ne patria bežne poskytované vecné plnenia.

Tis. €	2018	2017
Krátkodobo splatné plnenia	7 116	6 983
Plnenia po ukončení pracovného pomeru	3 402	3 248
Ostatné dlhodobé splatné plnenia	618	1 693
Plnenia pri príležitosti ukončenia pracovného pomeru	2 888	–
Odmena založená na podieloch	342	3 503
Celková odmena podľa IAS 24.17	14 366	15 427
mínus		
Plnenia po ukončení pracovného pomeru	3 402	3 248
Plnenia pri príležitosti ukončenia pracovného pomeru	2 888	–
Oceňovacie a ostatné rozdiely ²	617	3 712
Celkové príjmy podľa § 314 ods. 1 bod 6 a strana Obchodného zákonníka	7 459	8 467

¹ Plnenia z titulu ukončenia pracovného pomeru v obchodnom roku 2018 sa dotýkajú Franka Annuscheita. Odkazujeme na odsek „Dohoda o ukončení zmluvy s členom predstavenstva“ v správe o odmeňovaní.

² Aktuálny systém odmeňovania zahŕňa aj pomerné zisťovanie odmeny založenej na akciách za budúce obchodné roky, ako je to popísané v správe o odmeňovaní.

³ Podľa nového systému odmeňovania sa odmeny poskytujú až v momente vzniku nárokov, čo v obchodných rokoch 2015 a 2016 viedlo k výraznému zníženiu celkových príjmov podľa § 314 ods. 1 bod 6 a strana 1 Obchodného zákonníka, nakoľko tieto príjmy neobsahujú dlhodobé zložky odmeny. Hodnoty za predchádzajúci rok boli upravené.

Aktuálna hodnota penzijných nárokov aktívnych členov predstavenstva bola k 31. decembru 2018 vo výške 25 224 tis. Eur (predchádzajúci rok: 21 437 tis. Eur). Náklady na odpracovanú dobu, ktorá vchádza do výpočtu penzijných rezerv po ukončení pracovných pomerov, boli v obchodnom roku na úrovni 3 403 tis. Eur (predchádzajúci rok: 3 248 tis. Eur). Po odpočítaní prevedeného majetku (plánovaný majetok) boli vykázané rezervy na penzijné záväzky k 31. 12. 2018 za aktívnych členov predstavenstva vo výške 3 733 tis. Eur (predchádzajúci rok: 2 408 tis. Eur). S ohľadom na variabilné odmeny aktívnych členov predstavenstva boli k 31. decembru 2018 vytvorené rezervy vo výške 12 800 tis. Eur (predchádzajúci rok: 14 550 tis. Eur).

Pre členov predstavenstva a bývalých členov predstavenstva alebo ich pozostalých poskytuje banka dôchodkové zabezpečenie,

pričom majetok slúžiaci na zabezpečenie bol na základe Contractual Trust Arrangements prevedený na združenie Commerzbank Pensions-Trust e. V. Príjmy bývalých členov predstavenstva a ich pozostalých boli v obchodnom roku vo výške 8 993 tis. Eur (predchádzajúci rok: 10 043 tis. Euro). Penzijné záväzky za túto skupinu osôb boli vo výške 105 232 tis. Eur (predchádzajúci rok: 103 289 tis. Eur).

Dozorná rada

Odmeňovanie členov dozornej rady je upravené v § 15 Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Členom dozornej rady bola za obchodný rok 2018 vyplatená celková odmena v čistej výške 3 174 tis. Eur (predchádzajúci rok: 2 936 tis. Eur), ktoré sú podľa IAS 24.17 kategorizované ako krátkodobo splatné plnenia.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Ostatné údaje

(72) Schválenie zverejnenia správy

Predstavenstvo dňa 1. marca 2019 schválilo túto koncernovú závierku pre účely jej odovzdania Dozornej rade. Dozorná rada má úlohu podrobiť túto koncernovú závierku analýze a prehlásiť, či

závierku schvaľuje. Predbežné číselné údaje zo závierky 2018 boli predstavenstvom dňa 11. 2. 2019 schválené na zverejnenie.

(73) Kódex o správe a riadení spoločnosti

Naše každoročné prehlásenie k Nemeckému kódexu o správe a riadení spoločnosti podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach sme odovzdali a pre našich akcionárov je sprístupnené na internete (www.commerzbank.de). Každoročné prehlásenie k Ne-

meckému kódexu o správe a riadení spoločností podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach sme odovzdali aj za spoločnosť comdirect bank Aktiengesellschaft a sprístupnili ho na internete (www.comdirect.de).

(74) Predkladanie správ podľa špecifických požiadaviek krajín

Nižšie uvedené údaje podľa § 26 a Zákona o úverovaní sa vzťahujú na konsolidačný okruh (IFRS) v koncerne Commerzbank. Kapitálový výnos¹ koncernu bol k 31.12.2018 na úrovni 0,21 %. S ohľadom na údaje o predmete činnosti odkazujeme na údaje o vlastníctve podielov (bod 78.) v elektronickej verzii výročnej správy na internete „Commerzbank > Investor Relations“ (www.commerzbank.de). Údaj o obrate je založený na príslušnej závierke spoločnosti podľa Medzinárodných

účtovných štandardov (IFRS) a zahŕňajú výnosy pred rizikovou prevenciou. Výsledok pred zdanením ako aj dane z príjmu a výnosov rovnako pochádzajú z príslušnej ročnej závierky spoločnosti vypracovanej podľa pravidiel IFRS. Údaj o priemernom počte zamestnancov zahŕňa zamestnancov na plný pracovný úväzok ako aj čiastočné úväzky prepočítané na plné pracovné úväzky.

31.12.2018 Mil. €	Obrat	Výsledok pred zdanením	Dane z príjmov a výnosov ¹	Zamestnanci
Nemecko	7 380	1 533	137	31 218
Čína, vrátane Hongkongu a Šanghaja	102	21	10	310
Francúzsko	28	0	4	87
Veľká Británia	581	117	16	971
Luxembursko	312	219	-13	222
Holandsko	15	1	0	34
Poľsko	1 193	468	115	6 988
Rusko	41	26	6	148
Singapur	73	12	3	400
USA	134	34	-1	338
Ostatné	206	52	9	761

¹ Daňové kvóty, ktoré sú odlišné od nominálnych daňových sadzieb jednotlivých krajín, vyplývajú z dopadov bilancovania latentných daní (aktivácia príp. opravné položky) a z daní z predchádzajúcich rokov (napr. z rozpustenia príp. vytvorenia daňových rezerv).

31.12.2017 Mil. €	Obrat	Výsledok pred zdanením	Dane z príjmov a výnosov ¹	Zamestnanci
Nemecko	6 397	-489	158	32 236
Čína, vrátane Hongkongu a Šanghaja	76	9	12	289
Francúzsko	33	8	3	86
Veľká Británia	843	356	26	990
Luxembursko	144	-11	-7	246
Holandsko	14	3	-3	36
Poľsko	1 078	387	101	6 977
Rusko	42	21	4	141
Singapur	64	-2	1	381
USA	146	39	-24	356
Ostatné	272	83	23	697

¹ Daňové kvóty, ktoré sú odlišné od nominálnych daňových sadzieb jednotlivých krajín, vyplývajú z dopadov bilancovania latentných daní (aktivácia príp. opravné položky) a z daní z predchádzajúcich rokov (napr. z rozpustenia príp. vytvorenia daňových rezerv).

(75) Údaje o nekonsolidovaných štruktúrovaných spoločnostiach

Nekonsolidované štruktúrované spoločnosti v koncerne Commerzbank sa vzťahujú na nižšie uvedené druhy transakcií (Cluster):

- Asset-backed Securities (ABS)

Pri Asset-backed Securities (ABS) ide o cenné papiere zabezpečené pohľadávkami s cieľom premeniť isté aktíva, spravidla úverové pohľadávky, na pevne úročené a obchodovateľné cenné papiere príp. s cieľom ich zaknihovania. Ako základné hodnoty slúžia napríklad spotrebné úvery (pohľadávky k vozidlám a kreditným kartám), hypotekárne úvery alebo firemné úvery s dobrou bonitou. Financovanie spoločností prebieha prostredníctvom emisie rôznych tranží Asset-backed Securities, pričom investori týchto cenných papierov podliehajú riziku výpadku tejto základnej hodnoty. Commerzbank pritom investuje do tranží ABS s investičným stupňom.

- CFS Fonds Business

V zásade sem patria všetky nekonsolidované verejné fondy a ComStage ETFs, ktoré vytvorila spoločnosť Commerz Funds Solutions S. A.. Obchodné aktivity spoločnosti Commerz Funds Solutions S.A. zahŕňajú všetky druhy pasívnych investičných fondov. Okrem ETF sa ponúkajú verejné fondy, ktoré sledujú rozličné stratégie pre európske trhy a isté investičné triedy. ComStage predstavuje obchodnú známku Commerzbank a ide o otvorenú investičnú spoločnosť zaregistrovanú vo forme SICAV, ktorá funguje ako strešný fond pre ComStage ETFs. ComStage ETFs sú vytvorené ako čiastkové fondy podľa luxemburského práva a podliehajú ustanoveniam európskych regulácií pre investičné fondy. ETFs sú na burze obchodované investičné fondy, ktorých cieľom je podľa možnosti presné zobrazenie indexu bez toho, aby mal fond aktívne riadenie portfólia. Commerzbank vlastní podiely jednotlivých verejných fondov, aby zabezpečila likvidný trh príp. podporuje vytvorenie nových fondov s prísunom Seedmoney.

- Vlastné zaknihovania a zaknihovacia platforma

Pri vlastných zaknihovaniach Commerzbank ide o zaknihovania True-Sale a syntetické zaknihovania, ktoré sa využívajú v rámci riadenia likvidity, kapitálu a rizikových aktív banky. Financovanie spoločnosti nadobúdajúcich pohľadávky sa realizuje prostredníctvom vydávania rôznych tranží cenných papierov, ktoré sa umiestňujú na kapitálovom trhu. Okrem toho je Commerzbank sponzorom zaknihovacej platformy. Pomocou tohto programu Conduit banka štruktúruje, aranzuje a zaknihováva pohľadávky tretích osôb, ktoré patria do okruhu firemných klientov. Refinancovanie spoločnosti, ktoré realizujú zaknihovali, sa vykonáva prostredníctvom vydávania cenných papierov so zabezpečením pohľadávok ako aj likvidných línií. Okrem existujúceho nadmerného zabezpečenia je riziko výpadku pohľadávok kryté prostredníctvom externých poisťok úverov.

- Hedžingové fondy

Ide o investície v záujme klientov do podielov na hedžových fondoch. Výkony a riziko z týchto podielov sa pomocou Total Return Swaps alebo pomocou certifikátov prevádza za klientov. Commerzbank je tým zaistená a neinvestuje vo vlastnom záujme.

- Spoločnosti pre lízingové objekty

S týmito spoločnosťami sa vytvárajú štruktúry pre lízingové koncepcie / koncepcie financovania veľkých zariadení, napríklad nehnuteľností, lietadiel, lodí alebo systémov obnoviteľných energií. Pre každú spoločnosť sa zakladá samostatná spoločnosť, na ktorej sa skupina Commerz-Real podieľa ako väčšinový alebo menšinový spoločník. Tieto spoločnosti majú väčšinou právnu formu spoločnosti s ručením obmedzeným & Co. KG (k.s.). Skupina Commerz-Real ako poskytovateľ finančných služieb neposkytuje týmto spoločnostiam úvery. Tieto poskytujú úverové inštitúcie v rámci alebo mimo koncernu. Medzi hlavné činnosti Commerz Real patrí správa štruktúrovaných spoločností.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

- Private Finance Initiative & Structured Credit Legacy (PFI a SCL)
Táto skupina zahŕňa položky z bývalého segmentu Portfolio Restructuring Unit (PRU), ktorý bol zodpovedný za vrátenie aktív súvisiacich s investičnými aktivitami, ktoré boli v roku 2009 ukončené. Pozície spravované týmto segmentom obsahovali na začiatku štátom nezabezpečené Asset-backed Securities (ABS), ďalšie štruktúrované úverové produkty, položky z vlastného obchodovania vo firemných a bankových obligáciách ako aj exotické úverové deriváty. Spoločnosti boli financované predovšetkým prostredníctvom emisie rôznych druhov cenných papierov so zabezpečenými pohľadávkami a dlhopisov, pričom investori podliehajú riziku výpadku základnej hodnoty alebo vystavovateľa.
- Ostatné
Ide o štruktúrované spoločnosti, ktoré nespádajú do vyššie uvedených skupín. V zásade sem patria všetky nekonsolidované verejné fondy, ktoré vytvorila spoločnosť Commerz Funds Solutions S. A.. Okrem nich sem patria aj transakcie na kapitálovom trhu Structured Capital Markets (SCM) ako aj štruktúrované spoločnosti v súvislosti s obchodmi s úverovými derivátmi. SCM realizuje transakcie pre klientov s obmedzeným prístupom na kapitálové trhy a spája ich s alternatívnymi poskytovateľmi kapitálu. Oblasť Structured Asset Solutions sa sústreďuje zakníhovávanie úverového financovania ako aj krátkodobé lízingové financovanie. Oblasť Structured Finance sa zameriava na štruktúrovanie a realizáciu daňovo efektívneho financovania a inves-

tícií pre spoločnosti a finančné inštitúcie. To zahŕňa aj zapojenie alternatívnych poskytovateľov kapitálu mimo bankového sektora. Tieto aktivity sú doplnené štruktúrovaním investičných riešení ako aj underwritingom a nastavením vhodného financovania.

Účtovné hodnoty majetku a dlhov ako aj výnosy a náklady koncernu Commerzbank voči nekonsolidovaným štruktúrovaným spoločnostiam sú zobrazené v nižšie uvedených tabuľkách. Ďalej sa zobrazuje rozsah nekonsolidovaných štruktúrovaných spoločností ako aj maximálne riziko straty koncernu Commerzbank.

Maximálne riziko straty koncernu Commerzbank voči nekonsolidovaným štruktúrovaným spoločnostiam vyplýva z bilancovaného majetku a poskytnutých záruk voči nekonsolidovaným štruktúrovaným spoločnostiam, ktoré k aktuálnemu rozhodujúcemu dňu neboli vyčerpané. Maximálne riziko straty koncernu Commerzbank voči nekonsolidovaným štruktúrovaným spoločnostiam zodpovedá aktuálnym účtovným hodnotám týchto položiek po rizikovej prevencii. S ohľadom na úverové prísluby a záruky rozumieme pod maximálnym rizikom straty nominálnu hodnotu príslubu.

Maximálne riziko straty sa vykazuje v brutto číslach, t.j. bez zohľadnenia zábezpek alebo hedžingových aktivít, ktoré existujú za účelom znižovania rizík.

Mil. €	ABS	Vlastné zaknihovania a zaknihovacia platforma	CFS Fonds Business	Hedžingov é fondy	Lízingové spoločnosti	PFI a SCL	Ostatné
Majetok k 31.12.2018	11 301	2 266	134	169	425	1 145	332
Finančný majetok – Amortised Cost	7 325	2 264	–	68	410	2	274
Finančný majetok – Opcia Fair Value	3 805	–	–	–	–	57	42
Finančný majetok – Mandatorily Fair Value P&L	167	–	–	–	13	860	0
Finančný majetok – Held for Trading	3	1	134	101	2	226	16
Ostatný majetok	–	–	–	–	–	–	–
Dlhy k 31.12.2018	–	1 065	15	15	43	0	27
Finančné záväzky – Amortised Cost	–	1 063	13	15	43	–	2
Finančné záväzky – Opcia Fair Value	–	–	–	–	–	–	0
Ostatné dlhy	–	2	2	–	–	0	25
Výnosy a náklady za obdobie od 1.1. do 31.12.2018							
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	209	–52	–1	–	24	45	9
Provizny prebytok	–	3	0	–	7	0	1
Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou							
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	6	14	–4	2	–2	4	–10
Ostatný výsledok	–	–	–	–	–2	–1	–
Maximálne riziko straty k 31.12.2018							
Majetok	11 301	2 266	134	169	425	1 145	332
Úverové prísluby	–	2 451	–	–	–	–	128
Záruky	–	16	–	–	0	–	–
Rozsah¹	64 835	4 265	11 080	169	2 895	1 145	200 532

¹ Rozsah štruktúrovaných spoločností v zásade zodpovedá bilančným sumám spoločností. Za Cluster ABS sa vykazuje objem emisií, za Cluster Hedge Fonds ako aj PFI a SCL sa vykazujú podiely, ktoré vlastní Commerzbank.

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Mil. €	ABS	Vlastné zaknihovania a zaknihovacia platforma	CFS Fonds Business	Hedžingové fondy	Lízingové spoločnosti	PFI a SCL	Ostatné
Majetok k 31.12.2017	7 073	1 380	108	235	458	1 226	223
Finančný majetok – Loans and Receivables	–	1 358	5	0	451	0	84
Finančný majetok – Available for Sale	7 073	17	–	24	4	183	98
Finančný majetok – Held for Trading	–	5	103	211	3	943	40
Ostatný majetok	–	0	–	–	–	100	0
Dlhy k 31.12.2017	–	1 058	24	0	28	0	30
Finančné záväzky – Amortised Cost	–	112	1	–	28	–	2
Finančné záväzky – Held for Trading	–	0	23	–	–	0	28
Ostatné dlhy	–	946	–	0	–	0	0
Výnosy a náklady za obdobie od 1.1. do 31.12.2017							
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	82	–47	–5	–	15	59	5
Provízy prebytok	–	4	0	–	7	0	0
Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou							
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	5	–37	618	18	–1	59	–24
Ostatný výsledok	–	–	–	–	–1	30	–
Maximálne riziko straty k 31.12.2017							
Majetok	7 073	1 380	108	235	458	1 226	223
Úverové prísluby	–	2 565	–	–	–	–	106
Záruky	–	16	–	–	0	–	–
Rozsah¹	68 450	5 450	10 634	235	3 003	1 073	40 766

¹ Rozsah štruktúrovaných spoločností v zásade zodpovedá bilančným sumám spoločností. Za Cluster ABS sa vykazuje objem emisií, za Cluster Hedge Fonds ako aj PFI a SCL sa vykazujú podiely, ktoré vlastní Commerzbank.

Commerzbank pritom vystupuje ako sponzor štruktúrovaných spoločností, na ktorých nemá podiel. Spoločnosť sa považuje za sponzorovanú, ak

- to Commerzbank iniciovala a/alebo vytvorila štruktúru;
- získala alebo kúpila majetok koncernu Commerzbank;
- získala záruky od koncernu Commerzbank alebo bola koncernom intenzívne ponúkaná na trhu.

K 31. decembru 2018 boli hrubé výnosy koncernu Commerzbank zo sponzorovaných nekonsolidovaných spoločností na úrovni - 16 mil. Eur (predchádzajúci rok: 625 mil. Eur). Negatívny výsledok vyplýva z jednorazových úrokových nákladov vo výške 70 mil. eur v klastru „Vlastné zaknihovania“. Účtovné hodnoty majetku koncernu Commerzbank voči sponzorovaným nekonsolidovaným spoločnostiam boli vo výške 2 871 (predchádzajúci rok: 2 046 mil. Eur).

(76) Údaje o podstatných podieloch, ktoré nie sú spojené s možnosťou ovládania

Údaje o podstatných podieloch, ktoré nie sú spojené s možnosťou ovládania, sa v členení podľa segmentov nachádzajú nižšie. Prítom zohľadňujeme aj dcérske spoločnosti mBank S.A. a čiastkový koncern comdirect bank.

	mBank S.A., Varšava, Poľsko		čiasťkový koncern comdirect bank, Quickborn, Nemecko	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Pripočítateľné k podielom bez možnosti ovládania:				
Kapitál (%)	31	31	18	18
Hlasovacie práva (%)	31	31	18	18
Výsledok koncernu (mil. €)	67	63	9	13
Vlastné imanie (mil. €)	960	937	113	113
Výplata dividend (mil. €)	16	–	6	6
Majetok ² (mil. €)	9 793	9 111	4 773	4 085
Dlhý ² (mil. €)	8 749	8 091	4 660	3 971
Zisk/strata ² (mil. €)	75	74	9	13
Výsledok ostatných činností ² (mil. €)	–19	–58	0	5
Celkový výsledok ² (mil. €)	57	17	9	17
Peňažné toky ² (mil. €)	101	–159	–24	48

¹ pred elimináciou interných obchodov v koncernu.

(77) Vyhlásenie materskej spoločnosti

Za nižšie uvedené a v koncernovej závierke začlenené dcérske spoločnosti ručí spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft odhliadnuc od politických rizík za to, že splnia svoje zmluvné záväzky.

Názov	Sídlo
comdirect bank Aktiengesellschaft	Quickborn
Commerzbank (Eurasija) AO	Moskva
Commerzbank Brasil S.A. - Banco Múltiplo	São Paulo
Commerzbank Inlandsbanken Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom
Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.	Luxemburg
CommerzTrust GmbH	Frankfurt nad Mohanom
Commerz Markets LLC	New York
LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH	Eschborn

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

(78) Vlastníctvo podielov

Nižšie uvedené údaje podľa § 313 ods. 2 nemeckého Obchodného zákonníka ako aj podľa IFRS 12.10 a IFRS 12.21 ku koncernovej závierke tvoria súčasť koncernovej závierky. Údaje o vlastnom imaní a hospodárskom výsledku spoločnosti sa nachádzajú v zá-

vierkach vypracovaných podľa príslušných národných účtovných predpisov.

Poznámky pod čiarou, vysvetlivky k účelu a ďalšie poznámky týkajúce sa uvedených tabuliek sú zhrnuté na konci tejto poznámky.

1. Prepojené spoločnosti**a) Prepojené spoločnosti zahrnuté do koncernovej závierky**

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel %	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie tis.	Ročný výsledok tis.
ABORONUM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	56,0	3,0
ABORONUM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlín KG	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	0,0	85,0	EUR	0	2,0
Asekum Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	0	-
ASTUTIA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	3 825,0	- ^{a)}
Atlas Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	269 364,0	- ^{a) b)}
AVENTIMOLA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	24,0	236,0
BDH Development Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	90 557,0	-1 416,0
Bridge Re Limited	Hamilton, Bermuda	SOFDL	100,0		USD	620,0	-60,0
CBG Commerz Beteiligungsgesellschaft Holding mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	2 137,0	- ^{a) b)}
CBG Commerz Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	0	-
CBG Commerz Beteiligungskapital GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	15 097,0	17 747,0
CERI International Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	50 878,0	15 599,0
Coba Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	26,0	- ^{a)}
comdirect bank Aktiengesellschaft	Quickborn, Nemecko	KREDI	82,3		EUR	567 340,0	71 544,0
Commerzbank Brasil S.A. - Banco Múltiplo	São Paulo, Brazília	KREDI	100,0		BRL	239 120,0	-11 135,0
Commerz Bankenholding Nova GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	982 707,0	- ^{a) b)}
Commerzbank (Eurasija) AO	Moskva, Rusko	KREDI	100,0		RUB	10 811 457,0	1 347 035,0
Commerzbank Finance 3 Sà r.l.	Luxembourg, Luxembursko	SOUNT	100,0		EUR	752,0	-20,0
Commerzbank Finance BV	Amsterdam-Zuidoost, Holandsko	SOFDL	100,0		EUR	1 127,0	-77,0
Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.	Luxembourg, Luxembursko	KREDI	100,0		EUR	2 131 063,0	-83 644,0
Commerzbank Finance Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	343 964,0	81 838,0

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel %	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie tis.	Ročný výsledok tis.
Commerzbank Holdings France	Paríž, Francúzsko	SOFDL	100,0		EUR	40 523,0	-1 608,0
Commerzbank Holdings (UK) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	15 889,0	154,0
Commerzbank Immobilien- und Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	462 597,0	- a) b)
Commerzbank Inlandsbanken Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	732 578,0	- a) b)
Commerzbank Leasing 6 Sà r.l.	Luxembourg, Luxembursko	SOFDL	100,0		GBP	95,0	-2,0
Commerzbank Leasing December (1) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	317,0	-2,0
Commerzbank Leasing December (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	-34,0	300,0
Commerzbank Leasing Holdings Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	1 197,0	47,0
Commerzbank Leasing Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	23,0	3,0
Commerzbank Leasing March (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	-3,0	17,0
Commerzbank Leasing September (5) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	-22,0	49,0
Commerzbank U.S. Finance, Inc.	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	341,0	11,0
Commerzbank Zrt.	Budapešť, Maďarsko	KREDI	100,0		HUF	27 296 000,0	561 000,0
Commerz Business Consulting GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	164,0	- a) b)
Commerz Direktservice GmbH	Duisburg, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 205,0	- a)
Commerz (East Asia) Limited	Hong Kong, Hongkong	SOFDL	100,0		EUR	4 633,0	-211,0
CommerzFactoring GmbH	Mainz, Nemecko	SOFDL	50,1		EUR	1 099,0	- a)
Commerz Funds Solutions S.A.	Luxembourg, Luxembursko	BETGE	100,0		EUR	12 368,0	5 418,0
Commerz Grundbesitz Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	90,0		EUR	14 500,0	772,0
Commerz Markets LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	203 876,0	10 019,0
Commerz Pearl Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	20,0	-2,0
Commerz Real AG	Wiesbaden, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	408 394,0	- a)
Commerz Real Fonds Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	151,0	- a)
Commerz Real Investmentgesellschaft mbH	Wiesbaden, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	21 958,0	- a)
Commerz Real Kapitalverwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	5 000,0	- a)
Commerz Real Mobilienleasing GmbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	5 385,0	- a)
Commerz Real Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	26,0	- a)
Commerz Securities Hong Kong Limited	Hong Kong, Hongkong	SOFDL	100,0		EUR	1 115,0	-84,0

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel %	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie tis.	Ročný výsledok tis.	
Commerz Service-Center Intensive GmbH	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	435,0	–	a) b)
Commerz Services Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	15 979,0	–	a) b)
CommerzVentures Beteiligungs GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	99,5		EUR	32 560,0	–27,0	b)
CommerzVentures GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	35 420,0	–1 964,0	b)
ComTS Finance GmbH	Halle (Saale), Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 550,0	–	a) b)
ComTS Logistics GmbH	Magdeburg, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 550,0	–	a) b)
ComTS Mitte GmbH	Erfurt, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	2 714,0	–	a) b)
ComTS Nord GmbH	Magdeburg, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 492,0	–	a) b)
ComTS Ost GmbH	Halle (Saale), Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 550,0	–	a) b)
ComTS Rhein-Ruhr GmbH	Duisburg, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 050,0	–	4) a) b)
ComTS West GmbH	Hamm, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 256,0	–	a) b)
Dresdner Capital LLC I	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	1 831,0	42,0	
Dresdner Capital LLC IV	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		JPY	18 528,0	–43,0	
Dresdner Kleinwort Luminary Inc.	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	101 477,0	–82 785,0	
Dresdner Lateinamerika Aktiengesellschaft	Hamburg, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	32 109,0	–	a) b)
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Erfurt KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	0,1	0,3	EUR	–1 517,0	1 134,0	c)
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Halle Am Markt KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	6,0	7,0	EUR	–903,0	143,0	c)
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schwabing KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	8,1	65,0	EUR	–3 107,0	1 193,0	c)
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Wuppertal KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	–1 009,0	306,0	
DSB Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	25,0	–	a) b)
Entertainment Asset Holdings C.V.	Amsterdam-Zuidoost, Holandsko	SOUNT	58,2		EUR	200,0	38,0	
Entertainment Asset Holdings GP B.V.	Amsterdam-Zuidoost, Holandsko	SOUNT	100,0		EUR	1,0	–	
Eschborn Capital LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	7 318,0	54,0	
European Bank for Financial Services GmbH (ebase)	Aschheim, Nemecko	KREDI	100,0		EUR	26 800,0	–	a)
FABA Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	26,0	–	a) b)
Film Library Holdings LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOUNT	51,0		USD	11 389,0	5 970,0	

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel %	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie tis.	Ročný výsledok tis.
Frega Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	31,0	-92,0
Future Tech Fundusz Inwestycyjny Zamkniety	Varšava, Poľsko	SOFDL	99,0	0,0	PLN	223 416,0	-3 011,0
Garbary Sp. z o.o.	Poznan, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	45 027,0	-34 502,0
Greene Elm Trading II LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	15 344,0	163,0
Greene Elm Trading VII LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	15 383,0	-1,0
Greene Elm Trading VI LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	11 926,0	119,0
Greene Elm Trading V LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	9 801,0	110,0
Gresham Leasing March (2) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	4,0	13,0
Kira Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Mníchov, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	74 830,0	- a)
Kommanditgesellschaft MS "CPO ALICANTE" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	90,0		EUR	20 738,0	8 192,0 b)
Kommanditgesellschaft MS "CPO ANCONA" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	77,2		EUR	22 541,0	16 742,0 b)
Kommanditgesellschaft MS "CPO BILBAO" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	90,0		EUR	19 034,0	8 543,0 b)
Kommanditgesellschaft MS "CPO MARSEILLE" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	77,2	77,3	EUR	17 223,0	15 755,0 b)
Kommanditgesellschaft MS "CPO PALERMO" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	73,9		EUR	36 120,0	13 724,0 b)
Kommanditgesellschaft MS "CPO TOULON" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	90,0		EUR	20 197,0	15 815,0 b)
Kommanditgesellschaft MS "CPO VALENCIA" Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	90,0		EUR	20 810,0	8 394,0 b)
LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH	Eschborn, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	37 067,0	- a) b)
Main Incubator GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	7 872,0	- a) b)
mBank Hipoteczny S.A.	Varšava, Poľsko	KREDI	100,0		PLN	1 028 572,0	27 829,0
mBank S.A.	Varšava, Poľsko	KREDI	69,3		PLN	13 197 857,0	1 089 704,0
mCentrum Operacji Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	28 944,0	6 341,0
MERKUR Grundstücks GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	1 939,0	- a)
mFactoring S.A.	Varšava, Poľsko	SOFDL	100,0		PLN	72 395,0	12 081,0
mFinance France S.A.	Paríž, Francúzsko	SOFDL	100,0		EUR	529,0	-290,0
mFinance S.A.	Lódz, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	154 710,0	114 051,0
mLeasing Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	SOFDL	100,0		PLN	333 201,0	48 577,0
MOLARIS Verwaltungs- und Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	25,0		EUR	760,0	8 146,0 c)
NAVIPOS Schiffsbeteiligungsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	32 123,0	53 745,0 b)
NOVELLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	11 176,0	- a)
OLEANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kaiser-Karree KG	Grünwald, Nemecko	SOUNT	85,0	93,0	EUR	5 541,0	3 977,0 c)
OnVista Aktiengesellschaft	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	33 094,0	6 862,0

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel %	Odchylujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie tis.	Ročný výsledok tis.
onvista media GmbH	Kolín, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	912,0	167,0
REFUGIUM Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	933,0	1,0
SECUNDO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	5 811,0	– ^{a)}
Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	SOFDL	100,0		PLN	541,0	–6 152,0
TOMO Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	22 778,0	– ^{a) b)}
Twins Financing LLC	Dover, Delaware, USA	SOUNT	100,0	60,0	USD	1 937,0	8 421,0
Zelos Luxembourg S.C.S.	Luxembourg, Luxembursko	SOFDL	100,0		EUR	–25 516,0	–6 491,0

**b) Prepojené spoločnosti, ktoré v dôsledku podriadeného výz-
namu nie sú zahrnuté do koncernovej závierky**

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie prá- va %
10. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
11. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
12. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
13. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
14. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
14. CR Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlín Lindencorso KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	81,4	
1. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
2. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
2. CR Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Balingen KG	Düsseldorf, Nemecko	75,8	75,9
2. CR Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Heilbronn KG	Düsseldorf, Nemecko	78,1	78,3
3. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
4. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
5. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
6. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
7. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
8. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
9. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABALINGA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABANTITIM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABANTUM Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABELASSA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABELLANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABODA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACARINA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACCESSA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACCOMO Hotel HafenCity GmbH & Co. KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACCOMO Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACILIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
ACINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACONITA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko		c)
ACRONA Photovoltaik-Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Actium Leasobjekt Gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
ACTOSA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADAMANTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADAMANTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Elbphilharmonie KG	Düsseldorf, Nemecko	50,0	
ADELIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADENARA Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADMEO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADMERA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADORA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADRUGA Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADURAMA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AFORTUNA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AGARBA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
AGASILA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AGUSTO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AHOIH Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AHOTELLO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AJOLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AKERA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALACRITAS Verwaltungs- und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALBELLA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALBOLA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALDINGA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALDULA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALEMONA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALFUTURA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALICANTE NOVA Shipping Limited	Monrovia, Liberia	100,0	
ALISSETTA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALIVERA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALLATA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	94,0	
ALLORUM Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALMURUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALSENNA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALUBRA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALVARA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALVENTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALVINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALWIGA Netzbeteiligungen GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMALIA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMATA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMENA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMERA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMOJA Netzbesitz GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMOJA Netzbesitz GmbH & Co. Objekt Scholven KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMOJA Netzbeteiligungs-GmbH & Co. Objekt Gelsenkirchen KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMONEUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMTERA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANBANA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANCAVA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANCONA NOVA Shipping Limited	Monrovia, Libéria	100,0	
ANDINO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
ANDINO Dritte Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
ANDINO Fünfte Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANDINO Vierte Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANDINO Zweite Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
ANET GmbH & Co. GESCHLOSSENE INVESTMENT KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANET Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
APEMUS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARAFINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARAUNA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARBITRIA Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie prá- va %
AREBA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARIBELLA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARINGO Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Ariondaz SAS	Paríž, Francúzsko	100,0	
ARKAMA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARMILLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Arvilla Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Arvillux Sà r.l.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	
ARVINA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASCETO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASERTUNA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASKIBA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASSANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASSENTO Photovoltaik-Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASSERTA Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASTRADA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	c)
ATUNO Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AURESTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVANCIA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVANTLA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Avantlux Sà r.l.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	
AVERTUM Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Avestlux Sà r.l.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	
AVIO Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVOLO Flugzeugleasinggesellschaft mbH	Karlsruhe, Nemecko	100,0	
AWINTO Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
BENE Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	c)
BERGA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG	Grünwald, Nemecko	100,0	19,0
Beteiligungsgesellschaft für Industrie und Handel mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
BILBAO NOVA Shipping Limited	Monrovia, Libéria	100,0	
Blue Amber Fund Management S.A.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	
BONITAS Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
BONITAS Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Friedrichshafen KG	Düsseldorf, Nemecko		51,0 c)
Bot4Business Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko		
BRE Property Partner Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
CBG Commerz Beteiligungskapital Verwaltungs GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
CCR Courtage	Paríž, Francúzsko	100,0	
Centrum Bezpieczenstwa Cyfrowego S.A.	Varšava, Poľsko		1)
CFB-Fonds Transfair GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
CGI Stadtgalerie Schweinfurt Verwaltungs- GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
CGI Victoria Square Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
CGI Victoria Square Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
CG Japan GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
CIMONUSA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
CIV GmbH Beta	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
COLLEGIUM GLASHÜTTEN Zentrum für Kommunikation GmbH	Glashütten, Nemecko	100,0	a)
Commerz Asset Management Asia Pacific Pte Ltd	Singapore, Singapur	100,0	

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
Commerzbank Asset Management Asia Ltd.	Singapore, Singapur	100,0	
Commerzbank Auslandsbanken Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	2) a) b)
Commerzbank Capital Investment Company Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Investments (UK) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Leasing December (12) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Leasing December (13) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Leasing December (26) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Leasing December (6) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Pension Trustees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Representative Office Nigeria Limited	Lagos, Nigéria	100,0	
Commerzbank Representative Office Panama, S.A.	City of Panama, Panama	100,0	
Commerzbank Securities Ltd	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Securities Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerz Building and Management GmbH	Essen, Nemecko	100,0	a)
Commerz Equipment Leasing Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerz GOA Realty Associates LLC	Wilmington, Delaware, USA	49,0	50,0 c)
Commerz Keyes Avenue Properties (Proprietary) Ltd.	Johannesburg, Juhoafrická	100,0	
CommerzKommunalbau GmbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	3)
Commerz Kreditbearbeitung GmbH	Duisburg, Nemecko	100,0	
CommerzLeasing Anlagen-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
CommerzLeasing GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Commerz Nederland N.V.	Amsterdam, Holandsko	100,0	
Commerz Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerz Real Asia Pacific Limited	Hong Kong, Hongkong	100,0	
Commerz Real Asset Structuring GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Commerz Real Asset Verwaltungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	a)
Commerz Real Baumanagement GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
Commerz Real Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	22,9	23,0 c)
Commerz Real Digitale Vertriebs- und Service GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	a)
Commerz Real Finanzierungsleasing GmbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
Commerz Real France & South EURL	Paríž, Francúzsko	100,0	
Commerz Real Fund Management Sà r.l.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	
Commerz Real Institutional European Hotel Fund SCA SICAV-RAIF	Luxembourg, Luxembursko	100,0	
Commerz Real Institutional Infrastructure Multi-Asset Fund II SCA SICAV-RAIF	Luxembourg, Luxembursko	100,0	
Commerz Real North Ltd.	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerz Real Southern Europe GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
Commerz Realty Associates GP V, LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
Commerz Real West BV	Amstelveen, Holandsko	100,0	
Commerz Real Western Europe GmbH i.L.	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
CommerzStiftungsTreuhand GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
Commerz Trade Services Sdn. Bhd.	Kuala Lumpur, Malajzia	100,0	
CommerzTrust GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
CommerzVentures Beteiligungsverwaltungs GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
COMUNITHY Immobilien GmbH	Düsseldorf, Nemecko	51,0	
Copernicus Germany GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
Crédito Germánico S.A.	Montevideo, Uruguay	100,0	
CRI Erste Beteiligungsgesellschaft mbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
CR KaiserKarree Holding	Luxembourg, Luxembursko	100,0	

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
CSA COMMERZ SOUTH AFRICA (PROPRIETARY) LIMITED	Johannesburg, Južná Afrika	100,0	
CSK Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	100,0	
DAUNUS Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		a) c)
Delphi I Eurohypo LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
Digital Teammates S.A.	Varšava, Poľsko		5)
DRABELA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DREBOSTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
DREBOSTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schwerin KG	Grünwald, Nemecko	6,0	2,0 c)
DREDOLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DRELARA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DRELOBA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft & Co. Objekt Gevelsberg KG	Grünwald, Nemecko	6,0	5,0 c)
DRELOBA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
DRELOSINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DRENITA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DRESANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
Dresdner Kleinwort Derivative Investments Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Dresdner Kleinwort do Brasil Limitada	Rio de Janeiro, Brazília	100,0	
Dresdner Kleinwort Services (Guernsey) Limited	St. Peter Port, Guernsey	100,0	
DRETERUM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Potsdam Alte Wache KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko		0,4 c)
Dr. Gubelt Immobilien Vermietungs-Gesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
EHY Real Estate Fund I, LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
Elfte Umbra Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
EuREAM GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
EVIDENTIA Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Fernwärmenetz Lipsko GmbH	Lipsko, Nemecko	100,0	
FLOR Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		a) c)
FORNAX Kraftwerk-Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	50,0 c)
Galbraith Investments Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
General Leasing (No.16) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Gesellschaft für Kreditsicherung mbH	Berlín, Nemecko	63,3	
GIE Dresdner Kleinwort France	Paríž, Francúzsko	100,0	
GRABINO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
GRADARA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		c)
GRAFINO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
GRAFINO Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Sendlinger Alm KG	Grünwald, Nemecko	100,0	c)
GRALANA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		c)
GRALIDA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
GRAMINA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRAMOLDISCUS Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRAMOLINDA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRAMOLINDA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Frankfurt KG i.L.	Grünwald, Nemecko	94,0	40,0 c)
GRASSANO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRATNOMA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
GRAVIATION Flugzeug-Vermietungsgesellschaft mbH i.L.	Grünwald, Nemecko		c)
GRECOR Aviation GmbH	Grünwald, Nemecko	100,0	c)
GRECOR Aviation GmbH & Co. geschlossene Investment KG	Grünwald, Nemecko	100,0	
Greene Elm Trading IX LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
Greene Elm Trading VIII LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
Greene Elm Trading X LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
GRENADO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRENDA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	c)
GRESELA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	c)
Gresham Leasing March (1) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Gresham Leasing March (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	70,0	
GRETANA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRILISA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	c)
GRINA Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
GRONDOLA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlín Marzahn KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlín Weißensee KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Chemnitz KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Darmstadt KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Dreieich KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Dresden KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Essen KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Hannover EXPOPark KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Hannover Hauptbetrieb KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Lipsko KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Saarbrücken KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Saarlouis KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Stuttgart KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROTEGA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRUMENTO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRUMOSA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRUNATA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
HAJOBANTA GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOBURGA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOGA-US Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOLENA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOLINDA Beteiligungsgesellschaft GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOLUCA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOMA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOMINA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJORALDIA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOSINTA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOSOLA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOTARA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Hamudi S.A.	Madrid, Španielsko	100,0	
Haus am Kai 2 O.O.O.	Moskva, Rusland	100,0	

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
HDW Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
Herradura Ltd	Londýn, Veľká Británia	100,0	
HIMUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		a) c)
Histel Beteiligungs GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
Immobilien-Gesellschaft Ost Hägle, spol. s.r.o.	Praha, Česko	100,0	
Immobilienverwaltungsgesellschaft Schlachthof Offenbach mbH i.L.	Eschborn, Nemecko	100,0	
IMMOFIDUCIA Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
IWP International West Pictures GmbH & Co. Erste Produktions KG i.L.	Kolín, Nemecko	95,1	
IWP International West Pictures Verwaltungs GmbH	Kolín, Nemecko	100,0	
Japanturm Betriebs-Gesellschaft mbH i.L.	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
KENSTONE GmbH	Eschborn, Nemecko	100,0	a)
LIVIDA MOLARIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Erfurt, Nemecko		c)
LOUISENA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
LOUISENA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Königstein KG	Grünwald, Nemecko		c)
LUGO Photovoltaik Beteiligungsgesellschaft mbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
LUTEA MOLARIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Berlín, Nemecko		c)
MARBARDA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MARBINO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MARBREVA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MARBREVA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt AOK Bayern KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	50,0 c)
MARBREVA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt AOK Rheinland-Pfalz KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	50,0 c)
MARIUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MARLINTA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MAROLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
Marseille Shipping Limited	Monrovia, Libéria	100,0	
Marylebone Commercial Finance (2)	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Max Lease Sà r.l.	Luxembourg, Luxembursko	100,0	
mBOX Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
mCorporate Finance S.A.	Varšava, Poľsko	100,0	
mElements S.A.	Varšava, Poľsko	100,0	7)
MOLANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLANCONA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
MOLANDA Vermietungsgesellschaft mbH	Mníchov, Nemecko		c)
MOLANGA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MOLANKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLANZIO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLARELLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLAREZZO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLARGA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLARINA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLARISA Vermögensverwaltung mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLARIS Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLARIS Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kurhaus KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	49,0 c)
MOLARIS Geschäftsführungs GmbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLARIS Grundstücksverwaltung GmbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLARIS Immobilienverwaltung GmbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLARIS Managementgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
MOLARIS Objektverwaltung GmbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLARISSA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLARISSA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Detmold KG	Düsseldorf, Nemecko	1,0	2,0
MOLARONA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLAROSA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLASSA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLATHINA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLBAKKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLBAMBA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLBARVA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	0
MOLBERA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLBERNO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	0
MOLBOLLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLBONA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	0
MOLBRIENZA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLBURGA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLCAMPO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLCENTO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLCOCO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLCORA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDARA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDEO Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDEO Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Lünen KG	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDESKA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Mallersdorf KG	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDICMA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDOMA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDORA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLEMPA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLENDRA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLETUM Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLFENNA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLFINO Vermietungsgesellschaft mbH i.L.	Berlín, Nemecko		0
MOLFOKKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLFRIEDA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLFUNDA Vermietungsgesellschaft mbH	Berlín, Nemecko		0
MOLGABA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLGEDI Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLGEKA Vermietungsgesellschaft mbH	Meerbusch, Nemecko		0
MOLGERBA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLGERO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLHABIS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLIGELA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLIGO Vermietungsgesellschaft mbH	Rostock, Nemecko		0
MOLISTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLITA Vermietungsgesellschaft mbH	Hannover, Nemecko		0
MOLKANDIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLKANDIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kaltenkirchen KG	Düsseldorf, Nemecko		0

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchylujúce sa hlasovacie práva %
MOLKIRA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLKRIMA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLMARTA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLMELFI Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLMIRA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLNERA Vermietungsgesellschaft mbH	Berlín, Nemecko		0
MOLOTA Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko		0
MOLPANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLPERA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLPETTO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLPIKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLPIREAS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	0
MOLPURA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MOLRANO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLRATUS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MOLRAWIA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLRESTIA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLRISTA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MOLRITA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLROLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLRONDA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLROSSI Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLSANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLSANTA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLSCHORA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLSIWA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLSOLA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		0
MOLSTEFFA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLSTINA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLSURA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	0
MOLTANDO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLTARA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLTERAMO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLTIVOLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLTUNA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLTUNIS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLUGA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLVANI Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLVERA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLVINA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLVINCA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLVORRA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLWALLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLWALLA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schweinfurt KG	Düsseldorf, Nemecko	1,0	2,0
MOLWANKUM Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLWORUM Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLWORUM Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Ottensen KG	Düsseldorf, Nemecko	1,0	2,0

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
MONATA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		
MONEA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MORANO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		
mServices Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	100,0	
MS "PUCCINI" Verwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
NACOLO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NACONA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NACONGA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAFARI Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAFIRINA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NASIRO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NASTO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUCULA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAULUMO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAURANTO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAURATA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUSOLA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTARO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTESSA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTIS Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTLUS Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTORIA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTUGO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVALIS Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVALIS Schiffsbetriebsgesellschaft mbH & Co. MS "NEDLLOYD JULIANA" KG i.L.	Hamburg, Nemecko	93,6	93,7
NAVIBOLA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIBOTO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIFIORI Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIGA Schiffsbeteiligung GmbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIGATO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIGOLO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVILO Vermietungsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVINA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIRENA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIROSSA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITARIA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITONI Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITOSA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITURA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin KG	Düsseldorf, Nemecko	10,0	15,0
NEPTANA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NEPTILA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NEPTORA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NEPTUGA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NEPTUNO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchylujúce sa hlasovacie prá- va %
NERVUS Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NESTOR Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NEUGELB STUDIOS GmbH	Berlín, Nemecko	100,0	a)
NOLICA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	70,0	
NORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekte Plön und Preetz KG	Düsseldorf, Nemecko	90,0	65,0
NORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Ettlingen KG	Düsseldorf, Nemecko	–	50,0 c)
NOSCO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Mainz, Nemecko	100,0	
NOTITIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NOVITAS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Number X Real Estate GmbH i.L.	Eschborn, Nemecko	100,0	
NURUS Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
Octopus Investment Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
OLEANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
OLEANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Haar KG	Düsseldorf, Nemecko	–	50,0 c)
openspace GmbH	Berlín, Nemecko	100,0	
OPTIO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
OPTIO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schönborn KG	Düsseldorf, Nemecko		c)
OPTIONA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
ORNATUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
OSKAR Medienbeteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
PALERMO Shipping Limited	Monrovia, Libéria	100,0	
PAREO Kraftwerk-Beteiligungsgesellschaft mbH	Lipsko, Nemecko	100,0	
PATELLA Vermietungsgesellschaft mbH	Berlín, Nemecko		c)
PATULA Beteiligungsgesellschaft mbH	Stuttgart, Nemecko	100,0	
Pisces Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Projekt CH Lodz Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	95,5	
Property Partner Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
quatron Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko		c)
RALTO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RAMONIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RANA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RAPIDA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RAVENNA Kraków Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
RAYMO Vierte Portfolio GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
RECURSA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
REGALIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko		c)
RESIDO Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RIPA Medien-Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RIVALIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
Rood Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
ROSARIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ROSATA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ROSEA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
ROSEA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekte TANK & RAST KG	Düsseldorf, Nemecko	–	50,0 ^{c)}
ROSEA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt ISF Sindlingen KG	Düsseldorf, Nemecko	–	50,0 ^{c)}
ROSEA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Veldhoven KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	50,0 ^{c)}
ROSINTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ROSOLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
SENATORSKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
SILVA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko		^{c)}
Smart Living Immobiliengesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
SOLTRX Transaction Services GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	^{a)}
TALORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
TAMOLDINA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	^{c)}
TASKABANA erste Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Marl KG	Grünwald, Nemecko		^{c)}
TIGNARIS Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	^{c)}
TIGNARIS Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Burscheid KG	Düsseldorf, Nemecko		50,0 ^{c)}
TIGNARIS Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kleve KG	Düsseldorf, Nemecko	1,0	50,0 ^{c)}
TIGNARIS Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
TIGNATO Beteiligungsgesellschaft mbH i.L.	Eschborn, Nemecko	100,0	
TOULON NOVA Shipping Limited	Monrovia, Libéria	100,0	
T-Rex Baugesellschaft mbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
T-Rex Verwaltungs GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
Urban Invest Holding GmbH i.L.	Eschborn, Nemecko	100,0	
VALENCIA NOVA Shipping Limited	Monrovia, Libéria	100,0	
VM Offshore Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	⁹⁾
Watling Leasing March (1)	Londýn, Veľká Británia	100,0	
WebTek Software Private Limited	Bangalore, India	100,0	
Windpark Duben Süd Verwaltungs GmbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
Windpark Fläming 1 Verwaltungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
Windpark Karche 2 Verwaltungs GmbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
Windpark Klosterkumbd Verwaltungs GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Windpark Ottweiler-Bexbach Verwaltungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
Windpark Rayerschied Verwaltungs GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Windpark Schenkendöbern Eins Verwaltungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
Windpark Schöneiseiffen Verwaltungs GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Windpark Sien Verwaltungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
Windpark Spechenwald Verwaltungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
Windpark Streu & Saale Verwaltungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
Windpark Wustermark Eins Verwaltungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
Windsor Asset Management GP Ltd.	Toronto, Ontario, Kanada	75,0	0,0 ^{c)}
Windsor Canada Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		^{c)}

2. Pridružené spoločnosti

a) Pridružené spoločnosti ocenené v koncernovej súvahe metódou vlastného imania

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel %	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie tis.	Ročný výsledok tis.
AKA Ausfuhrkredit-Gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	31,6		EUR	234 632	4 100
Commerz Unternehmensbeteiligungs-Aktiengesellschaft	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	40,0		EUR	87 170	9 900
CR Hotel Target Pty Ltd	Sydney, NSW , Austrália	50,0		AUD	25 326	-3 804
DTE Energy Center, LLC	Wilmington, Delaware, USA	50,0		USD	68 686	10 478
HAJOBANTA GmbH & Co. Asia Opportunity I KG	Düsseldorf, Nemecko	20,8		EUR	13 233	1 810
ILV Immobilien-Leasing Verwaltungsgesellschaft Düsseldorf mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0		EUR	29 249	7 707

b) Pridružené spoločnosti, ktoré v dôsledku podriadeného významu nie sú v koncernovej súvahe ocenené metódou vlastného imania

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel %	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
AF Eigenkapitalfonds für deutschen Mittelstand GmbH & Co. KG	Mníchov, Nemecko	47,4	47,5
AGASILA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Düsseldorf KG	Düsseldorf, Nemecko	24,3	29,8
ALIVERA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Düsseldorf-Lichtenbroich KG	Düsseldorf, Nemecko	5,2	25,0
ASTIRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	
ATISHA Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Paris KG	Düsseldorf, Nemecko	50,0	
Film & Entertainment VIP MEDIENFONDS 3 GmbH & Co. KG i.L.	Grünwald, Nemecko	43,9	
FRAST Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	49,0	
FRAST Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kokerei KG	Grünwald, Nemecko	-	
GOPA Gesellschaft für Organisation, Planung und Ausbildung mbH	Bad Homburg v.d.Höhe, Nemecko	24,8	28,8
Immobilien-Vermietungsgesellschaft Dr. Rühl GmbH & Co. Objekt Stutensee KG	Düsseldorf, Nemecko	3,5	25,0
Immobilien-Vermietungsgesellschaft Reeder & Co. Objekt Plauen-Park KG	Düsseldorf, Nemecko	21,4	
MIDAS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Langenhagen KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	5,0	50,0
MINERVA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Radolfzell KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	21,0	
MOLWANKUM Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Landkreis Hildburghausen KG	Düsseldorf, Nemecko	6,0	31,0
MS "Meta" Stefan Patjens GmbH & Co. KG i. L.	Drochtersen, Nemecko	30,6	
NESTOR Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Villingen-Schwenningen	Düsseldorf, Nemecko	-	50,0
NOSSIA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG i.L.	Pöcking, Nemecko	2,5	25,0
Pinova GmbH & Co. Erste Beteiligungs KG	Mníchov, Nemecko	40,0	
PRUNA Betreiber GmbH	Grünwald, Nemecko	51,0	
Rendite Partner Gesellschaft für Vermögensverwaltung mbH i. L.	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	33,3	
ROSCAs UG (haftungsbeschränkt)	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	25,0	
SUEZ ImmoBilia GmbH & Co. KG	Kolín, Nemecko	5,1	50,0

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

3. Spoločné podniky

a) Spoločné podniky ocenené v koncernovej súvahe metódou

vlastného imania

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel %	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie tis.	Ročný výsledok tis.
Delphi I LLC	Wilmington, Delaware, USA	33,3		EUR	434 402	-119 230
FV Holding S.A.	Brusel, Belgicko	60,0		EUR	1 223	-35

b) Spoločné podniky, ktoré v dôsledku podriadeného významu nie sú v koncernovej súvahe ocenené metódou vlastného imania

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel %	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
Bonitos Verwaltungs GmbH i.L.	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	50,0	50,0
NULUX NUKEM LUXEMBURG GmbH	Luxembourg, Luxembursko	49,5	49,5

4. Štruktúrované spoločnosti

a) Štruktúrované spoločnosti zahrnuté podľa IFRS 10/11 do koncernovej závierky

Name	Sitz	Segment	Kapital-anteil %	Abweichende Stimmrechte %	Währung	Eigenkapital* Tsd.
Agate Assets S.A. S014	Luxembourg, Luxembursko	FK			EUR	41,0
Borromeo Finance S.r.l.	Miláno, Taliansko	FK			EUR	16 582,0
Bosphorus Capital DAC	Dublin, Írsko	FK			EUR	75,0
Bosphorus Investments DAC	Dublin, Írsko	FK			EUR	12,0
CoCo Finance II-2 DAC	Dublin, Írsko	PUK			EUR	12,0
Justine Capital SRL	Miláno, Taliansko	FK			EUR	-4 351,0
Liffey Emerald Limited	Dublin, Írsko	FK			EUR	57,0
Plymouth Capital Limited	St. Helier, Jersey	FK			GBP	-
Thames SPC	Grand Cayman, Cayman Islands	FK			GBP	2,0

b) Štruktúrované spoločnosti, ktoré v dôsledku malého významu neboli podľa IFRS 10/11 zahrnuté do koncernovej závierky

Názov	Sídlo	Segment
Caduceus Compartment 5	Luxembourg, Luxembursko	FK
CB MezzCAP Limited Partnership	St. Helier, Jersey	PUK
HSC Life Policy Pooling SÁ R.L.	Luxembourg, Luxembursko	FK
LAMINA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Lipsko KG i.L.	Grünwald, Nemecko	SuK
MERKUR Grundstücks-Gesellschaft Objekt Berlín Lange Straße mbH & Co. KG i.L.	Grünwald, Nemecko	SuK

6)

b)

5. Investičné fondy

a) Investičné fondy zahrnuté do koncernovej závierky podľa IFRS 10/IFRS 11

Obchodné meno	Sídlo	Segment	Podiel investora na fonde %	Odchýľujúce sa hlasovacie práva %	Mena
CDBS-Cofonds	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	142 530
CDBS-Cofonds II	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	96 534
CDBS-Cofonds III	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	132 441
CDBS-Cofonds IV	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	132 820
CDBS-Cofonds V	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	109 138
Green Loan Fund I	Luxemburg, Luxembursko	PUK	100,0	EUR	62 380
Olympic Investment Fund II	Grevenmacher, Luxembursko	FK	98,1	EUR	2 456 656
Premium Management Immobilien-Anlagen	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	98,6	EUR	92 772
VFM Mutual Fund AG & Co. KG	Gamprin-Bendern, Lichtenštajnsko	FK	63,5	CHF	402 741

b) Investičné fondy, ktoré v dôsledku podriadeného významu neboli zaradené do koncernovej závierky podľa IFRS 10/IFRS 11

Name	Sitz	Segment
Commerzbank CCBI RQFII Money Market UCITS ETF B	Londýn, Veľká Británia	FK
Commerzbank CCBI RQFII Money Market UCITS ETF C	Londýn, Veľká Británia	FK
Commerzbank Flexible Volatility Strategy Fund II EUR	Luxembourg, Luxembursko	FK
Commerzbank Flexible Volatility Strategy Fund I USD	Luxembourg, Luxembursko	FK
Commerzbank Wertsicherungsfonds plus I	Luxembourg, Luxembursko	FK
Commerzbank Wertsicherungsfonds plus II	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage CBK 10Y US-Treasury Future Short UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage CBK 10Y US-Treasury Future UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage CBK U.S. Treasury Bond Future Double Short TR UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage Commerzbank Bund-Future Leveraged UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage Commerzbank Bund-Future UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage EURO STOXX 50® UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage FTSE 100 UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Germany Covered Capped Overall UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 15+ UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 10+ UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 1-5 UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 5-10 UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI Italy UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI Japan 100 % Daily Hedged Euro UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI Taiwan UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Media UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Retail UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Telecommunications UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Travel & Leisure UCITS ETF	Luxembourg, Luxembursko	FK
ComStage Vermögensstrategie Defensiv ETF	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	FK
ComStage Vermögensstrategie Offensiv ETF	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	FK

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

6. Podiely na veľkých kapitálových spoločnostiach, pri ktorých podiel presahuje 5% hlasovacích práv

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel %	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
Deutsche Börse Commodities GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	16,2	14,5
EURO Kartensysteme Gesellschaft mit beschränkter Haftung	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	13,9	
GEWOBA Aktiengesellschaft Wohnen und Bauen	Brémy, Nemecko	7,1	
SCHUFA Holding AG	Wiesbaden, Nemecko	18,6	

Poznámky pod čiarou

1)	Zmena obchodného mena: z Libitina S.A. na Centrum Bezpiefcenstwa Cyfrowego S.A.
2)	Zmena obchodného mena: z Commerzbank Auslandsbanken Holding AG na Commerzbank Auslandsbanken Holding GmbH
3)	Zmena obchodného mena: z CommerzKommunalbau GmbH na CommerzKommunalbau GmbH i.L.
4)	Zmena obchodného mena: z ComTS Kredit GmbH na ComTS Rhein-Ruhr GmbH
5)	Zmena obchodného mena: z Feronia S.A. in Digital Teammates S.A.
6)	Zmena obchodného mena: z LAMINA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Lipsko KG na LAMINA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Lipsko KG i.L.
7)	Zmena obchodného mena: z Falest Investments S.A. na mElements S.A.
8)	Zmena obchodného mena: z Devizes Sp. z o.o. na mServices Sp. z o.o.
9)	Zmena obchodného mena: z GRUMONA Vermietungsgesellschaft mbH na VM Offshore Beteiligungsgesellschaft mbH

Poznámky a vysvetlivky

a)	Zmluva o ovládnutí a odvode výsledku
b)	Ročná závierka nebola podľa § 264 ods. 3 a § 264b Obchodného zákonníka zverejnená.
c)	Vzťah s agentom.
*	Ukazovatele z poslednej zverejnenej závierky.

Skratka	Vysvetlenie
BETGE	účastinné spoločnosti
KAFOG	kapitálové investičné spoločnosti
KREDI	úverové inštitúcie
SOFDL	iné finančné spoločnosti
SOUNT	iné spoločnosti
VERSI	poisťovne
ACR	Corporates & Markets
FK	Banka pre stredné podniky
PUK	Súkromní klienti
SuK	Ostatné a konsolidácia

Devízové kurzy za 1 EUR k 31.12.2018		
Austrália	AUD	1,6220
Brazília	BRL	4,4440
Veľká Británia	GBP	0,8945
Japonsko	JPY	125,8500
Poľsko	PLN	4,3014
Rusko	RUB	79,7153
Švajčiarsko	CHF	1,1269
Maďarsko	HUF	320,9800
USA	USD	1,1450

Dodatočná správa

Po ukončení sledovaného obdobia nevznikli žiadne ďalšie obchodné prípady osobitného významu.

43	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Orgány spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft

Dozorná rada

Dr. Stefan Schmittmann

(od 8.5.2018)

predseda

Klaus-Peter Müller

(do 8.5.2018)

predseda

Uwe Tschäge¹

Podpredseda

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Hans-Hermann Altenschmidt¹

(do 8.5.2018)

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Heike Anscheit¹

Banková úradníčka

Commerzbank Aktiengesellschaft

Alexander Boursanoff¹

(od 8.5.2018)

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Gunnar de Buhr¹

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Stefan Burghardt¹

vedúci pobočky pre stredne veľké podniky Brémy

Commerzbank Aktiengesellschaft

Sabine U. Dietrich

bývalý člen predstavenstva BP Europa SE

Monika Fink¹

(od 8.5.2018)

Banková úradníčka

Commerzbank Aktiengesellschaft

Karl-Heinz Flöther

(do 8.5.2018)

Samostatný podnikateľský poradca

Dr. Tobias Guldemann

samostatný poradca vo finančníctve

Dr. Rainer Hillebrand

(od 8.5.2018)

Podpredseda predstavenstva Otto Group

Christian Höhn¹

(od 8.5.2018)

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Stefan Jennes¹

(do 8.5.2018)

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Kerstin Jerchel¹

(od 8.5.2018)

vedúca odboru spoložhodovania spolkovéj správy ver.di

Dr. Markus Kerber

bývalý hlavný konateľ Spolkového zväzu nemeckého priemyslu

Alexandra Krieger¹

vedúca odboru podnikovej ekonómie / podnikateľských stratégií priemyselných odborov baníctva, chemického a energetického priemyslu

Oliver Leiberich¹

(do 8.5.2018)

Bankový úradník

Commerzbank Aktiengesellschaft

Dr. Stefan Lippe

(do 8.5.2018)

Bývalý prezident Swiss Re AG

¹ zvolení zamestnancami

Beate Mensch¹

(do 8.5.2018)

Odborová tajomníčka okresu ver.di Hesensko organizačný vývoj

Anja Mikus

CEO/CIO nadácie „Fond na financovanie likvidácie jadrových zariadení“ pri Spolkovom ministerstve hospodárstva a energetiky

Dr. Victoria Ossadnik

(od 8.5.2018)

predsedníčka vedenia
EON Energie Nemecko GmbH**Dr. Helmut Perlet**

(do 8.5.2018)

Predseda dozornej rady
GEA GROUP AG**Mark Roach¹**

(do 8.5.2018)

Odborový tajomník spolkovej správy
ver.di**Robin J. Stalker**

(od 8.5.2018)

bývalý člen predstavenstva
adidas AG**Nicholas Teller**

Predseda poradného výboru E.R. Capital Holding GmbH & Cie. KG

Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell

bývalá členka riaditeľstva Európskej centrálnej banky

Stefan Wittmann¹Odborový tajomník spolkovej správy
ver.di**Klaus-Peter Müller**

(od 8.5.2018)

Čestný predseda

Predstavenstvo**Martin Zielke**

predseda

Frank Annuscheit

(do 28.2.2019)

Dr. Marcus Chromik**Stephan Engels****Jörg Hessenmüller**

(od 15.1.2019)

Michael Mandel**Dr. Bettina Orlopp****Michael Reuther**

143	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Vyhlásenie štatutárnych zástupcov

Týmto podľa najlepšieho vedomia vyhlasujeme, že ročná závierka podľa uplatňovaných zásad účtovníctva sprostredkováva skutočný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti a že priebeh obchodnej činnosti a jej výsledok ako aj situácia spoločnosti sú v správe o stave spoločnosti zobrazené tak, že to zodpovedá skutočným pomerom a že v správe sú popísané podstatné príležitosti ako aj riziká súvisiace s pravdepodobným vývojom spoločnosti.

Frankfurt nad Mohanom dňa 1. marca 2019

Predstavenstvo

Martin Zielke

Marcus Chromik

Stephan Engels

Jörg Hesse

Michael Mandel

Bettina Orlopp

Michael Reuther

„Výrok nezávislého audítora

pre COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom

Poznámky k previerke koncernovej ročnej závierky a správy o stave koncernu

Výroky z previerky

Vykonalí sme previerku koncernovej ročnej závierky spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, a jej dcérskych spoločností (koncern) k 31. decembru 2018, výkaz celkových výsledkov, výkazu a o zmene vlastného imania a výkazu o kapitálových tokoch za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2018 ako aj prílohy, vrátane zobrazenia metód bilancovania a oceňovania. Okrem toho sme vykonali aj previerku správy o stave koncernu COMMERZBANK Aktiengesellschaft za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2018. V súlade s nemeckými zákonnými predpismi sme obsahovo nepreverovali súčasti správy o stave spoločnosti, ktoré sú uvedené v odseku „Ostatné informácie“ nášho výroku.

Na základe nášho zhodnotenia zistení z previerky

- zodpovedá pripojená koncernová ročná závierka vo všetkých podstatných súvislostiach požiadavkám IFRS, tak, ako majú byť uplatňované v Európskej únii, ako aj zákonným predpisom podľa § 315e ods. 1 nemeckého Obchodného zákonníka a podľa uplatňovaných zásad účtovníctva sprostredkováva skutočný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie koncernu k 31. 12. 2018 ako aj výnosovej situácie za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2018 a
- sprostredková pripojená správa o stave koncernu primeraný obraz o stave spoločnosti. Vo všetkých podstatných súvislostiach je táto správa o stave spoločnosti v súlade s ročnou závierkou, zodpovedá nemeckým zákonným predpisom a primerane zobrazuje šance a riziká budúceho vývoja. Náš výrok správy o stave spoločnosti sa nevzťahuje na obsah častí správy o stave spoločnosti, ktoré sú uvedené v odseku „Ostatné informácie“.

Podľa § 322 ods. 3 prvá veta Obchodného zákonníka vyhlasujeme, že naša previerka nevedla k žiadnym námietkam.

Základy pre výroky z previerky

Previerku koncernovej ročnej závierky a správy o stave koncernu sme vykonali na základe nemeckých zásad pre riadne previerky ročných závierok vydaných Inštitútom audítora (IDW) a na základe Medzinárodných audítorských štandardov (ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto predpisov a zásad ako aj podľa doplňujúcich

štandardov je podpísaná v odseku „Zodpovednosť audítora za previerku ročnej závierky“. Naša spoločnosť je nezávislá od kontrolovanej spoločnosti v súlade s nemeckými obchodno-právnymi a profesnými a stavovskými predpismi a v súlade s týmito požiadavkami sme splnili naše ostatné profesné povinnosti. Okrem toho podľa čl. 10 odsek 2 f) uvedeného nariadenia vyhlasujeme že sme neposkytovali žiadne zakázané neaudítorské činnosti podľa čl. 5 ods. 1 uvedeného nariadenia. Sme presvedčení, že nami vykonaná previerka predstavuje dostatočne istú základňu pre naše hodnotenie týkajúce sa koncernovej ročnej závierky a správy o stave koncernu.

Osobitne dôležité kontrolované skutočnosti v rámci previerky koncernovej závierky

Osobitne dôležité kontrolované skutočnosti sú také skutočnosti, ktoré boli podľa nášho názoru najdôležitejšie pri našej previerke ročnej závierky koncernu za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2018. Tieto skutočnosti boli zohľadnené v súvislosti s našou previerkou koncernovej ročnej závierky ako celku a pri tvorbe nášho výroku k závierke; k týmto skutočnostiam neodovzdávame osobitný výrok.

Z nášho pohľadu patrili medzi osobitne dôležité kontrolované skutočnosti nasledovné skutočnosti:

1. Ocenenie nelikvidných a modelovo ocenených derivátov v portfóliu ACR aktuálnou hodnotou

Dôvody pre určenie osobitne dôležitého predmetu previerky

Likvidačný segment ACR banky zahŕňa k 31. decembru 2018 významné portfólio nelikvidných derivátov. Ide predovšetkým o úverové deriváty OTC, ktoré sa vzťahujú na dlhopisy z oblasti britských infraštruktúrnych projektov, a ostatné deriváty OTC.

Určenie príslušnej aktuálnej hodnoty týchto derivátov je spojené s priestormi na vlastné uváženie, ktoré vyplývajú predovšetkým z neistoty týkajúcej sa relevantných parametrov pre oceňovanie na základe modelov. Dôležité parametre sú pritom pravdepodobnosť výpadku emitentov dlhopisov, prípadne pravdepodobnosť vzniku úverovej udalosti úverových derivátov ako aj pravdepodobnosť výpadku derivátnych kontrahentov. Pravdepodobnosť výpadku sa odvodzuje z Credit Spreads a cien cenných papierov. Zmeny v

43	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

domnienkach týkajúcich sa týchto parametrov môžu viesť k aktuálnym hodnotám, ktoré sa budú významným spôsobom od seba odchyľovať.

Na pozadí priestorov na vlastné uváženie považujeme ocenenie nelikvidných a modelovo ocenených derivátov v likvidačnom portfóliu ACR za osobitne dôležitý predmet previerky.

Postup pri previerke

Bankou použitý model ocenenia sme podrobili metodologickej kontrole a rovnako sme preverovali zhodu so zadaniami vyplývajúcimi z predpisov IFRS 13.

Koncepciu a účinnosť interného kontrolného systému, predovšetkým vo vzťahu k verifikácii cien nezávislej od obchodnej oblasti, sme posudzovali s ohľadom na vybrané kontroly na validáciu ocenenia derivátov z likvidačného segmentu ACR, ktoré boli určené ako nelikvidné.

V rámci kontrolných úkonov sme posudzovali kalkulačnú správnosť výpočtov príslušnej aktuálnej hodnoty ako aj primeranosť použitých parametrov v náhodných previerkach.

V rámci previerky boli využité služby špecialistov, ktorí disponujú osobitnými odbornými poznatkami v oblasti finančnej matematiky.

Z našich kontrolných úkonov nevplynuli žiadne námietky voči oceneniu nelikvidných a modelovo ocenených derivátov v likvidačnom portfóliu ACR.

Odkaz na súvisiace údaje

Údaje o ocenení nelikvidných a modelovo ocenených derivátov v likvidačnom portfóliu ACR sú uvedené v prílohe ročnej závierky koncernu v odsekoch 34, 35 a 40.

2. Použitie kritéria platobných tokov pri úveroch krytých objektmi („Non-recourse“) v otváracíj súvahe IFRS 9

Dôvody pre určenie osobitne dôležitého predmetu previerky

V rámci prvého uplatnenia predpisov IFRS 9 je pre stanovenie, či môže byť dlhový nástroj oceňovaný pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi, rozhodujúce kritérium platobných tokov („kritérium SPPI“). V rámci IFRS 9 existujú špecifické úpravy pre posúdenie úverov „Non-recourse“, ktoré si vyžadujú mimoriadnu interpretáciu, a preto otvárajú príslušný priestor pre audítorské posúdenie v rámci rozhodovania o bilancovaní. Identifikácia úverov „Non-recourse“ v rámci prvého uplatnenia predpisov IFRS 9 je komplexná.

Na pozadí priestoru pre posúdenie v spojení s prvým uplatnením predpisov IFRS 9 považujeme použitie kritéria SPPI pri úveroch krytých objektmi („Non-recourse“) v otváracíj súvahe IFRS 9 za osobitne dôležitú súčasť previerky.

Postup pri previerke

V rámci previerky sme hodnotili interné predpisy bilancovania Commerzbank vo vzťahu k použitiu kritéria SPPI pri úveroch krytých objektmi („Non-recourse“) na ich zhodu s IFRS 9.

Rovnako sme posudzovali primeranosť a účinnosť vybraných relevantných kontrol týkajúcich sa identifikácie a preverovania úverov „Non-recourse“.

Následne sme v rámci náhodných kontrol vykonávali kontrolné úkony, ktoré majú vypovedaciu hodnotu. S cieľom skontrolovať vecnú identifikáciu úverov obsahovali naše náhodné kontroly predovšetkým úverové zmluvy z portfólií, ktoré bežne zahŕňajú úvery „Non-recourse“. Počas týchto náhodných kontrol sme analyzovali zmluvy obsahujúce úvery „Non-recourse“ ohľadom kritérií, ktoré by podľa predpisov IFRS 9 viedli k nesplneniu kritéria SPPI.

Z našich kontrolných úkonov nevplynuli žiadne námietky voči použitiu kritéria SPPI pri úveroch krytých objektmi („Non-recourse“) v otváracíj súvahe IFRS 9.

Odkaz na súvisiace údaje

Údaje o použití kritéria platobných tokov v otváracíj súvahe IFRS 9 sú uvedené v prílohe ročnej závierky koncernu v odsekoch 2 a 5.

3. Oceňovanie financovania lodí a výpožičiek dlhopisov britským právnickým osobám v otváracíj súvahe IFRS 9 k 1. januáru 2018 a k 31. decembru 2018

Dôvody pre určenie osobitne dôležitého predmetu previerky

V rámci prvého uplatnenia predpisov IFRS 9 k 1. januáru 2018 bolo financovanie lodí a výpožičiek dlhopisov voči britským právnickým osobám priradené do obchodného modelu „Ostatné“. V dôsledku toho sa tieto položky od 1. januára 2018 s dopadom na výsledok oceňujú aktuálnou hodnotou. Obe čiastkové portfólia predstavujú podstatnú časť finančných nástrojov v likvidovanom segmente ACR, ktoré sú oceňované aktuálnou hodnotou.

Pri oceňovaní financovania lodí aktuálnou hodnotou existuje priestor pre audítorské posúdenie vo vzťahu k budúcim peňažným tokom, ktoré sa podľa triedy lodí a druhu pohľadávky odvádzajú z očakávaných výnosov z predaja alebo relevantných očakávaní na trhu (napr. charterové sadzby). Okrem toho vzniká priestor pre audítorské posúdenie aj pri využívaných diskontných faktoroch.

Pri oceňovaní výpožičiek dlhopisov s aktuálnou hodnotou britským právnickým osobám existuje priestor pre audítorské posúdenie vo vzťahu k dlhým zostatkovým dobám platnosti. Zmeny v domnienkach môžu viesť k výrazným odchýlkam aktuálnych hodnôt.

Na základe existujúceho priestoru pre audítorské posúdenie predstavuje oceňovanie financovania lodí a výpožičiek dlhopisov voči britským právnickým osobám v otváracíj súvahe IFRS 9 k 1. januáru 2018 a k 31. decembru 2018 osobitne dôležitú súčasť previerky.

Postup pri previerke

Metodicky sme posúdili bankou používaný model oceňovania a analyzovali sme ho na zhodu so zadaniami IFRS 13.

Pritom sme posudzovali koncepciu a účinnosť vybraných kontrol na výpočet aktuálnych hodnôt financovania lodí, napr. porovnanie realizovaných predajných cien s vypočítanými aktuálnymi hodnotami.

Ohľadom financovania lodí sme na pozadí údajov od externých analytikov v náhodných kontrolách posudzovali primeranosť odhadov peňažných tokov a diskontných faktorov ako aj sme preverili kalkulačnú správnosť výpočtu aktuálnych hodnôt. Ďalej sme predajné ceny realizované v obchodnom roku 2018 s vopred vypočítanými aktuálnymi hodnotami.

V prípade výpožičiek dlhopisov voči britským právnickým osobám sme posudzovali primeranosť použitého diskontného faktora na pozadí interných a externých dostupných údajov a rovnako sme preverili kalkulačnú správnosť výpočtu aktuálnych hodnôt.

Pri previerke boli nasadení špecialisti, ktorí disponujú odbornými poznatkami v oblasti finančnej matematiky.

Z našich kontrolných úkonov nevyplývali námietky voči oceňovaniu financovania lodí a výpožičiek dlhopisov voči britským právnickým osobám v otvárací súvahe IFRS 9 k 1. januáru 2018 a k 31. decembru 2018.

Odkaz na súvisiace údaje

Údaje o oceňovaní financovania lodí a výpožičiek dlhopisov voči britským právnickým osobám v otvárací súvahe IFRS 9 k 1. januáru 2018 a k 31. decembru 2018 sú uvedené v prílohe koncernovej závierky IFRS uvedené v Poznámkach 5, 33 a 40.

4. Zisťovanie rizikovej prevencie pre finančné nástroje bez výpadku (priradenie do stupňov)

Dôvody pre určenie osobitne dôležitého predmetu previerky

Od 1. januára 2018 prebieha oceňovanie rizikovej prevencie pre finančné nástroje bez výpadku po prvýkrát podľa predpisov IFRS 9. Na základe toho sa model Incurred Loss-Modell IAS 39 založený na vzniknutých stratách nahrádza modelom Expected Loss založeným na očakávaných stratách.

Zohľadňovanie znížených hodnôt za finančné nástroje bez výpadku prebieha podľa IFRS 9, v závislosti od zmien na riziká výpadku od momentu prijatia, a to buď vo výške očakávanej úverovej straty za 12 mesiacov (stupeň číslo 1) alebo vo výške úverových strát očakávaných počas celej doby platnosti (stupeň číslo 2), ak ide o významné zhoršenie rizika výpadku finančného nástroja.

V tejto súvislosti je predovšetkým stanovenie kritérií pre odvodnenie podstatného zhoršenia rizika výpadku (priradenie do 2. stupňa) spojené s priestorom na úvahu audítora.

Na pozadí prvého stanovovania kritérií pre odvodnenie podstatného zhoršenia rizika výpadku (ďalej aj ako priradenie do stupňov), s

tým spojených priestorov pre auditorské posúdenia na základe objemu finančných nástrojov bez výpadku, pre ktoré musí byť vytvorená riziková prevencia podľa IFRS 9, považujeme stanovenie kritérií pre odvodnenie podstatného zhoršenia rizika výpadku (priradenie do stupňov) za osobitne dôležitú súčasť previerky.

Postup pri previerke

V rámci kontroly kritérií pre odvodnenie podstatného zhoršenia rizika výpadku sme posudzovali bankou navrhované priradenie do stupňov a príslušné podstatné domnienky týkajúce sa finančných nástrojov bez výpadku a ich zhody s predpismi IFRS 9.

Posudzovali sme vykonané kontroly týkajúce sa priradenia do stupňov na ich primeranosť a účinnosť; predovšetkým sme analyzovali zriadené postupy a kontroly pri prideľovaní úverov (odvodnenie pôvodného rizika výpadku) a sledovanie úverov (odvodnenie aktuálneho rizika výpadku).

Na základe údajov z podstatných čiastkových portfólií sme realizovali naše kontrolné úkony, ktoré majú výpovednú hodnotu. V tejto súvislosti bolo analyzované pôvodné riziko výpadku uložené v príslušných údajoch vo vzťahu k prípadným nezrovnalostiam. Ďalej sme realizovali priradenie do 2. stupňa pri zohľadnení kvalitatívnych a kvantitatívnych kritérií. Počas náhodných kontrol orientovaných na rizika sme posudzovali podstatné nepravidelnosti, predovšetkým vo vzťahu k priradeniu do jednotlivých stupňov.

Z našich kontrolných úkonov nevyplývali námietky voči zisťovaniu rizikovej prevencie pre finančné nástroje bez výpadku (priradenie do stupňov).

Odkaz na súvisiace údaje

Údaje spoločnosti týkajúce sa zisťovania rizikovej prevencie pre finančné nástroje bez výpadku (priradenie do stupňov) sú v prílohe koncernovej závierky IFRS uvedené v Poznámke 36.

5. Oceňovanie aktívnych latentných daní

Dôvody pre určenie osobitne dôležitého predmetu previerky

Oceňovanie aktívnych daňových nárokov si vyžaduje auditorský úsudok a okrem zohľadnenia objektívnych faktorov aj použitie domniek o budúcom vývoji situácie v oblasti daňových výnosov, ako aj o použiteľnosti daňových strát.

Základom pre oceňovanie aktívnych latentných daní sú plánované výsledky IFRS vyplývajúce z viacročného plánovania banky na roky 2019-2022. Do viacročného plánovania vstupujú hodnotenia a domnienky o budúcom obchodnom vývoji, ktoré sú spojené s určitými neistotami. Plánované výsledky musia byť následne prevedené do výpočtu daňových plánov, pričom musia byť zohľadnené požiadavky IFRS 12.

43	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Na pozadí priestoru na samostatné posúdenie predstavovalo oceňovanie aktívnych latentných daní v rámci našej previerky osobitne dôležitý predmet previerky.

Postup pri previerke

V rámci našej previerky sme hodnotili udržateľnosť hodnoty aktívnych latentných daní na základe viacročných plánov vyhotovených štatutárnymi zástupcami a rovnako aj primeranosť použitých domnienok pri plánovaní. Okrem toho sme analyzovali plánovanie jednotiek koncernu, ktoré vykazujú podstatné objemy aktívnych latentných daní pred uplatnením opravných položiek a saldovanie pomocou pasívnych latentných daní. V rámci našej previerky oceňovania aktívnych latentných daní sme do audítorského tímu zapojili aj špecialistov na oceňovanie.

Predmetom previerky bol rovnako správny prevod plánovaných výsledkov na daňový výsledok, zlučiteľnosť metodiky na zistenia latentných daní s predpismi IAS 12 ako aj správnosť výpočtu. V rámci našej previerky oceňovania aktívnych latentných daní sme do audítorského tímu zapojili aj špecialistov z nášho daňového oddelenia.

Z našich kontrolných úkonov nevyplývali námietky voči oceňovaniu aktívnych latentných daní.

Odkaz na súvisiace údaje

Údaje spoločnosti týkajúce sa aktívnych latentných daní sú v prílohe koncernovej závierky uvedené v Poznámke 23 a 56.

Ostatné informácie

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za dodatočné informácie. Dodatočné informácie zahŕňajú:

- osobitnú nefinančnú správu podľa § 289a Obchodného zákonníka a § 315b ods. 3 Obchodného zákonníka,
- vyhlásenie o riadení koncernov podľa § 315b v spojení s § 289f Obchodného zákonníka.

Ostatné informácie okrem toho zahŕňajú ostatné časti výročnej správy – bez ďalších upozornení na externé informácie – s výnimkou preverovanej koncernovej ročnej závierky, správy o stave spoločnosti ako aj nášho výroku.

Náš výrok k ročnej závierke a k správe o stave spoločnosti sa nevzťahuje na ostatné informácie, a preto k nim nevydávame výrok o kontrole ani inú formu záveru z previerky.

V súvislosti s našou previerkou sme zodpovední za to, aby sme analyzovali ostatné informácie, a pritom posúdili, či ostatné informácie

- neobsahujú závažné nezrovnalosti voči koncernovej ročnej závierke, správe o stave koncernu alebo voči našim poznatkom získaným počas previerky alebo
- či nie sú iným spôsobom nesprávne zobrazené.

Ak by sme na základe nami vykonaných kontrolných úkonov došli k záveru, že tieto ostatné informácie sú významným spôsobom zobrazené nesprávne, sme povinní o tom informovať. V tejto súvislosti vyhlasujeme, že táto situácia nenastala.

Zodpovednosť štatutárnych zástupcov a dozornej rady za ročnú závierku a správu o stave spoločnosti

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za účtovníctvo a zostavenie koncernovej ročnej závierky, ktorá zodpovedá predpisom IFRS, ako majú byť tieto uplatňované v rámci Európskej únie, ako aj ustanoveniam § 315e ods. 1 nemeckého Obchodného zákonníka, ako aj za to, že ročná závierka bude pripravená v súlade s nemeckými právnymi predpismi a že v závierke bude pri dodržaní zásad riadneho účtovníctva prezentovaný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti zodpovedajúci skutočným pomerom. Štatutárni zástupcovia sú takisto zodpovední za interné kontroly, ktoré považujú za nevyhnutné, aby umožnili vypracovať ročnú závierku, ktorá nebude obsahovať nesprávne zistenia (chcené alebo nechcené).

Pri zostavovaní koncernovej ročnej závierky sú štatutárni zástupcovia zodpovední za posúdenie schopnosti spoločnosti pokračovať v podnikateľskej činnosti. Okrem toho sú zodpovední za uvedenie informácií súvisiacich s pokračovaním obchodnej činnosti ako aj za vyhotovenie súvahy na základe účtovnej zásady pokračovania podnikateľskej činnosti, ak tomu neodporujú skutočné alebo právne okolnosti.

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za zostavenie správy o stave spoločnosti, ktorá celkovo sprostredkováva primeraný obraz o stave spoločnosti a ktorá je v súlade s koncernovou ročnou závierkou, ktorá zodpovedá zákonným predpisom ako aj primerane zobrazuje príležitosti a riziká budúceho vývoja. Ďalej sú štatutárni zástupcovia zodpovední za opatrenia (systémy), ktoré považujú za nevyhnutné pre zostavenie správy o stave spoločnosti v súlade s použiteľnými zákonnými predpismi a predloženie primeraných a dostatočných dôkazov pre tvrdenia uvedené v správe o stave spoločnosti.

Dozorná rada je zodpovedná za monitorovanie účtovníctva spoločnosti za účelom vyhotovenia koncernovej ročnej závierky a správy o stave spoločnosti.

Zodpovednosť audítora za previerku koncernovej ročnej závierky a správy o stave koncernu

Našou úlohou je odovzdať na základe našej previerky výrok k tejto koncernovej ročnej závierke a získať dostatočnú istotu o tom, že koncernová závierka ako celok neobsahuje chcené alebo nechcené nesprávnosti, či z prostriedku primeraný obraz stave konce a či vo všetkých súvislostiach zodpovedá použiteľný im zákonným predpisom platným v Nemecku a rovnako, či primerane zobrazuje príležitosti a riziká budúceho vývoja. Na základe týchto predpisov musí byť previerka naplánovaná a vykonaná tak, aby bolo možné s dostatočnou istotou zistiť, či koncernová ročná závierka neobsahuje podstatné nesprávnosti.

Dostatočná istota predstavuje vysokú mieru bezpečnosti, avšak nie je zárukou pre to, že previerka ročnej závierky realizovaná v súlade s § 317 Obchodného zákonníka pri zohľadnení zásad definovaných Inštitútom audítorov (IDW) a pri dopĺňujúcom zohľadnení ISA vždy identifikuje podstatné nepravdivé údaje. Nepravdivé údaje môžu vyplývať z porušení alebo nesprávností a považujú sa za podstatné, ak je možné racionálne očakávať, že jednotlivito alebo ako celok ovplyvnia ekonomické rozhodnutia prijaté na základe tejto ročnej závierky.

Počas previerky uplatňujeme počas celej previerky profesionálny úsudok a zachováme si kritický postoj. Okrem toho

- identifikujeme a hodnotíme riziká vyplývajúce z podstatných nepravdivých údajov – chcených alebo nechcených – v ročnej závierke, plánujeme a vykonávame kontrolné úkony ako reakciu na tieto riziká ako aj získavame kontrolné dôkazy, ktoré sú dostatočné a primerané na to, aby slúžili ako základ pre náš výrok. Riziko, že podstatné nepravdivé údaje nebudú identifikované, je pri porušeníach pravidiel vyššie než pri nesprávnych údajoch, nakoľko porušenia môžu zahŕňať podvodné konanie, falšovanie, úmyselné neúplné údaje, zavádzajúce údaje príp. vyradenie interných kontrol.
- získavame poznatky o internom kontrolnom systéme relevantnom pre previerku ročnej závierky, aby sme mohli naplánovať kontrolné úkony, ktoré sú za daných okolností primerané, avšak nie s cieľom odovzdať výrok o účinnosti interného kontrolného systému spoločnosti.
- posudzujeme primeranosť účtovných metód použitých štatutárnymi zástupcami ako aj vhodnosť odhadovaných hodnôt zobrazených štatutárnymi zástupcami a súvisiacich údajov.
- Formulujeme závery o primeranosti použitia účtovnej zásady pokračovania podnikateľskej činnosti zo strany štatutárných zástupcov ako aj na základe získaných kontrolných dôkazov, či existujú podstatné neistoty v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré môžu viesť k pochybnostiam o schopnosti spoločnosti pokračovať vo svojej podnikateľskej činnosti. Ak sa dopracujeme k záveru, že existujú podstatné neistoty, sme povinní upozorniť vo výroku na príslušné údaje v ročnej závierke alebo správe o stave spoločnosti, alebo; ak sú tieto údaje neprimerané,

sme povinní upraviť náš výrok. Naše závery formulujeme na základe kontrolných dôkazov získaných do momentu odovzdania nášho výroku. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu viesť k tomu, že spoločnosť nebude schopná pokračovať vo svojej podnikateľskej činnosti.

- hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah ročnej závierky, vrátane údajov, ako aj to, či sú v ročnej závierke príslušné obchodné prípady a udalosti zobrazené tak, že ročná závierka pri dodržaní IFRS a ustanovení § 315e ods. 1 nemeckého Obchodného zákonníka sprostredkováva obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti zodpovedajúci skutočnosti;
- získavame kontrolné dôkazy pre účtovné informácie spoločnosti alebo obchodných činností v rámci koncernu, ktoré sú dostatočné a primerané na to, aby slúžili ako základ pre náš výrok o koncernovej uzávierke o stave koncernu. Sme zodpovední za realizáciu a sledovanie previerky koncernovej ročnej závierky a rovnako nesieme výhradnú zodpovednosť za naše výroky za tejto previerky;
- posudzujeme zhodu správy o stave koncernu s koncernovou závierkou, ako aj to, či táto správa zodpovedá zákonným požiadavkám a sprostredkovanému obrazu o stave koncernu;
- vykonávame kontrolné úkony týkajúce sa údajov v správe o stave koncernu, ktoré uviedli štatutárni zástupcovia vo vzťahu k budúceму vývoju spoločnosti. Na základe dostatočných a vhodných kontrolných úkonov pritom posudzujeme predovšetkým podstatné domnienky, na ktorých sú založené informácie štatutárných zástupcov o budúcom vývoji, a posudzujeme vecne správne odvodnenie informácií o budúcom vývoji z týchto domnienok. Vo vzťahu k informáciám o budúcom vývoji a príslušným domnienkam neodovzdávame samostatný kontrolný výrok. Existuje podstatné neodvratiteľné riziko, že sa budúce udalosti budú vo významnej miere odlišovať od údajov o budúcom vývoji.

S dozorným orgánom okrem iného diskutujeme o plánovanom rozsahu a časovom plánovaní previerky ako aj podstatné zistenia z previerky, vrátane prípadných nedostatkov v internom kontrolnom systéme, ktoré sme zistili počas našej previerky ročnej závierky.

Voči dozornému orgánu vyhlasujeme, že sme splnili relevantné požiadavky na nezávislosť a prediskutujeme s dozorným orgánom všetky vzťahy a ostatné skutočnosti, s ohľadom na ktoré je možné predpokladať, že majú dopad na našu nezávislosť, a prijímame príslušné ochranné opatrenia.

Zo skutočností, ktoré sme prediskutovali s dozorným orgánom, sme určili tie skutočnosti, ktoré mali mimoriadny význam v rámci previerky ročnej závierky za aktuálne obdobie, a preto predstavujú osobitne dôležité skutočnosti. Tieto skutočnosti popisujeme v rámci informácií o previerke ročnej závierky, ibaže by zákony alebo iné právne predpisy vylučovali zverejnenie tejto skutočnosti.

43	Výkaz celkových výsledkov
146	Súvaha
148	Výkaz o zmenách vlastného imania
151	Výkaz o kapitálových tokoch
153	Príloha (Poznámky)
309	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
310	Výrok audítora

Ostatné zákonné a právne požiadavky

Ostatné údaje podľa článku 10 nariadenia EU o štatutárnom audite

Valné zhromaždenie zo dňa 3. mája 2017 zvolilo našu spoločnosť za audítora koncernovej ročnej závierky. Dňa 13. decembra 2017 nás dozorná rada spoločnosti poverila vykonaním previerky koncernovej ročnej závierky. Ako audítor spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, pôsobíme nepretržite od obchodného roku 2018.

Týmto vyhlasujeme, že výroky z previerky obsiahnuté v tomto výroku sú v súlade s dodatočnou správou určenou pre kontrolný výbor podľa článku 11 nariadenia (správa z previerky).

Zodpovedný audítor

Audítor zodpovedný za previerku je Claus-Peter Wagner.“

Eschborn/Frankfurt nad Mohanom dňa 4. marca 2019
Ernst & Young GmbH
audítorská spoločnosť

Claus-Peter Wagner
Audítor

Marcus Binder
audítor

Ďalšie informácie

› V tejto časti správy informujeme o mandátoch v dozorných radách zriadených zo zákona a o členstve v porovnateľných kontrolných grémiách pre členov predstavenstva, dozornej rady zamestnancov Commerzbank. Ďalej tu informujeme o výsledku previerky súhrnnej osobitnej nefinančnej správy ako aj o údajoch o zaťažení majetku a štvrťročných výsledkoch podľa segmentov.

317	Mandáty
321	Výrok z previerky nefinančnej správy
323	Údaje o zatažení majetku
326	Štvrťročné výsledky podľa segmentov
328	Prehľad vývoja za 5 rokov

Mandáty v dozorných radách a iných kontrolných grémiách

Členovia predstavenstva Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 285 bod 10 Obchodného zákonníka

- a) členstvo v iných dozorných radách zriadených zo zákona (v tuzemsku)
- b) členstvo v porovnateľných tuzemských a zahraničných kontrolných grémiách

Martin Zielke

- b) CommerzVentures GmbH¹

Frank Annuscheit

(do 28.2.2019)

- a) BVV Versicherungsverein des Bankgewerbes a.G.
podpredseda

comdirect bank Aktiengesellschaft¹
podpredseda
- b) BVV Versorgungskasse des Bankgewerbes e.V.
podpredseda

Commerz Services Holding GmbH¹
Predseda
(do 31.1.2019)

Dr. Marcus Chromik

- b) mBank S.A.¹

Stephan Engels

- b) CommerzVentures GmbH¹
podpredseda

EIS Einlagensicherungsbank GmbH
Predseda

mBank S.A.¹
podpredseda

Jörg Hessenmüller

(od 15.1.2019)

- b) Commerz Business Consulting GmbH¹
Predseda

Commerz Services Holding GmbH¹
(od 1.2.2019)
Predseda

CommerzVentures GmbH¹
Predseda

Main Incubator GmbH¹
Predseda

mBank S.A.¹

openspace GmbH¹
podpredseda

Michael Mandel

- a) comdirect bank Aktiengesellschaft¹
Predseda

Commerz Real AG¹
podpredseda
- b) Commerz Real Investmentgesellschaft mbH¹
podpredseda

CommerzVentures GmbH¹
mBank S.A.¹

Dr. Bettina Orlopp

- a) Commerz Real AG¹

Michael Reuther

- b) EUREX Deutschland AöR

Frankfurter Wertpapierbörse AöR

Landwirtschaftliche Rentenbank AöR

Verlagsbeteiligungs- und Verwaltungsgesellschaft mit beschränkter Haftung

¹ Koncernový mandát.

Členovia Dozornej rady Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 285 bod 10 Obchodného zákonníka

- a) členstvo v iných dozorných radách zriadených zo zákona (v tuzemsku)
 b) členstvo v porovnatelných tuzemských a zahraničných kontrolných grémiách

Dr. Stefan Schmittmann

(od 8.5.2018)

- a) Commerz Real AG, Eschborn¹
 Predseda
 Commerz Real Investment-
 gesellschaft mbH, Wiesbaden¹
 predseda
- b) HETA Asset Resolution AG,
 Klagenfurt (Rakúsko)
 podpredseda

Klaus-Peter Müller

(do 8.5.2018)

- a) Fresenius Management SE,
 Bad Homburg
 Fresenius SE & Co. KgaA,
 Bad Homburg
- b) Parker Hannifin Corporation,
 Cleveland (USA)

Uwe Tschäge

--

Hans-Hermann Altenschmidt

(do 8.5.2018)

--

Heike Anscheit

--

Alexander Boursanoff

(od 8.5.2018)

--

Gunnar de Buhr

- a) BVV Pensionsfonds des
 Bankgewerbes AG, Berlin
 BVV Versicherungsverein
 des Bankgewerbes a.G., Berlin
- b) BVV Versorgungskasse
 des Bankgewerbes e.V., Berlin

Stefan Burghardt

--

Sabine U. Dietrich

--

Monika Fink

(od 8.5.2018)

--

Karl-Heinz Flöther

(do 8.5.2018)

- a) Deutsche Börse AG,
 Frankfurt nad Mohanom

Dr. Tobias Guldemann

- b) Edmond de Rothschild Holding S.A.,
 Chambésy (Švajčiarsko)
 Edmond de Rothschild (Suisse) S.A.,
 Genf (Švajčiarsko)
 Edmond de Rothschild (Monaco) S.A.,
 Monaco (Kniežatstvo Monako)
 Fedafin AG, Widnau (Švajčiarsko)
 predseda

Dr. Rainer Hillebrand

(od 8.5.2018)

- a) Hermes Europa GmbH, Hamburg
 (do 21.6.2018)
 b) Vorwerk & Co. KG Wuppertal

Christian Höhn

(od 8.5.2018)

--

Stefan Jennes

(do 8.5.2018)

--

Kerstin Jerchel

(od 8.5.2018)

- a) Allianz Deutschland AG, Mníchov

Dr. Markus Kerber

- b) Computershare Limited,
 Melbourne (Austrália)
 (do 8.6.2018)

Alexandra Krieger

- a) AbbVie Komplementär GmbH,
 Wiesbaden
 Evonik Resource Efficiency GmbH,
 Essen
 (podpredsedníčka)

Oliver Leiberich

(do 8.5.2018)

--

¹ Koncernový mandát.

317	Mandáty
321	Výrok z previerky nefinančnej správy
323	Údaje o zatažení majetku
326	Štvrťročné výsledky podľa segmentov
328	Prehľad vývoja za 5 rokov

Dr. Stefan Lippe

(do 8.5.2018)

- b) Acqupart Holding AG, Zug (Švajčiarsko)
podpredseda
AXA S.A., Paris (Francúzsko)
Celsius Pro AG, Zürich (Švajčiarsko)
predseda
YES.com AG, Lachen (Švajčiarsko)
predseda

Beate Mensch

(do 8.5.2018)

- a) Münchover Rückversicherungs-Gesellschaft Aktiengesellschaft, München

Anja Mikus

--

Dr. Victoria Ossadnik

(od 8.5.2018)

- a) Linde AG, Mníchov
Linde Intermediate Holding AG, Mníchov
(od 29.10.2018)
- b) Linde plc, Guildford (UK)
(od 29.10.2018)

Dr. Helmut Perlet

(do 8.5.2018)

- a) GEA GROUP AG, Düsseldorf
predseda

Mark Roach

(do 8.5.2018)

--

Robin J. Stalker

(od 8.5.2018)

- a) Schaeffler AG, Herzogenaurach
Schmitz Cargobull AG, Horstmar
podpredseda

Nicholas Teller

--

Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell

- b) Rakúskoische Bundesbahnen Holding AG, Wien (Rakúsko)
(do 9.2.2018)
OMV Aktiengesellschaft, Viedeň (Rakúsko)
Vienna Insurance Group AG, Viedeň (Rakúsko)

Stefan Wittmann

(od 8.5.2018)

--

¹ Koncernový mandát.

Zamestnanci Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 340a ods. 4 bod 1 Obchodného zákonníka
Rozhodujúci deň: 31.12.2018

Ulrich Coenen

Commerz Direktservice GmbH¹

Volker Ergler

Stadtwerke Viernheim GmbH

Gerold Fahr

Stadtwerke Ratingen GmbH
predseda

Martin Fishedick

Borgers SE & Co. KGaA

Sven Gohlke

Bombardier Transportation GmbH

Andrea Habermann

Delta Direkt Lebensversicherung
Aktiengesellschaft Mníchov

Marcus König

N-ERGIE Aktiengesellschaft

VAG Verkehrs-Aktiengesellschaft

Stefan Nodewald

SCHWÄLBCHEN MOLKEREI Jakob Berz
Aktiengesellschaft
predseda

Christian Rhino

Commerz Direktservice GmbH¹

Roman Schmidt

Commerz Real AG¹

Sabine Schmittroth

comdirect bank Aktiengesellschaft¹

Commerz Direktservice GmbH¹
predsedníčka

Commerz Real AG¹

Dr. Jochen Sutor

Commerz Real AG¹

Benedikt Winzen

Wohnstätte Krefeld, Wohnungs-
Aktiengesellschaft

¹ Koncernový mandát.

317	Mandáty
321	Výrok z previerky nefinančnej správy
323	Údaje o zaťažení majetku
326	Štvrťročné výsledky podľa segmentov
328	Prehľad vývoja za 5 rokov

Výrok nezávislého audítora

z previerky za účelom získania obmedzenej istoty o poskytnutí nefinančných informácií

Pre spoločnosť Commerzbank AG, Frankfurt nad Mohanom

Podľa § 340a ods. 1a v spojení s § 289b ods. 3 a § 340i ods. 5 v spojení s § 315b ods. 3 Obchodného zákonníka sme preverili súhrnnú osobitnú nefinančnú správu spoločnosti Commerzbank AG, Frankfurt nad Mohanom, ktorá je podľa § 340i v spojení s § 315b Obchodného zákonníka spojená s nefinančnou správou koncernu, a ktorá dodatočne vo forme odkazov obsahuje odseky „Štruktúra a organizácia“ ako aj „Ciele a stratégia“ v kapitole „Základy koncernu Commerzbank“ za obdobie od 1. januára 2018 do 31. decembra 2018 (ďalej ako „nefinančná správa“) za účelom získania obmedzenej istoty. Údaje za predchádzajúce roky neboli predmetom našej zákazky.

Zodpovednosť štatutárnych zástupcov

Štatutárni zástupcovia spoločnosti sú zodpovední za vyhotovenie nefinančnej správy v súlade s 340a ods. 1a v spojení s § 289c až § 289e a § 340i v spojení s § 315c Obchodného zákonníka.

Táto zodpovednosť štatutárnych zástupcov spoločnosti zahŕňa výber a použitie vhodných metód na poskytnutie nefinančných údajov, ako aj použitie domniek a odhadov o jednotlivých nefinančných údajoch, ktoré sú za daných okolností primerané. Ďalej sú štatutárni zástupcovia zodpovední za interné kontroly, ktoré určili za nevyhnutné na to, aby umožnili vyhotovenie nefinančnej správy, ktorá neobsahuje podstatné chcené alebo nechcené nesprávne údaje.

Vyhlasenie audítora k nezávislosti a zabezpečeniu kvality

Sme nezávislí od spoločnosti v súlade s nemeckými obchodnoprávnymi a profesnými predpismi a pri vykonávaní previerky sme dodržiavali profesijné predpisy týkajúce sa nezávislosti ako aj ďalšie požiadavky na správanie počas auditu.

Naša audítorská spoločnosť uplatňuje vnútroštátne zákonné ustanovenia dohody týkajúce sa audítorskej činnosti, predovšetkým Stanovy audítora a certifikovaných audítora (BS WP/vBP) ako aj štandardy kvality 1 vydané Inštitútom audítora (IDW) pod názvom „Požiadavky na zabezpečenie kvality v audítorskej praxi“ (IDW QS 1).

Zodpovednosť audítora

Našou úlohou je na základe nami vykonanej previerky odovzdať výrok z previerky o údajoch uvedených v nefinančnej správe.

Našu previerku sme vykonali pri dodržaní štandardu International Standard on Assurance Engagements (ISAE) 3000 (Revised): „Assurance Engagements other than Audits or Reviews of Historical Financial Information“, vydaného IAASB. Podľa týchto pravidiel musíme naplánovať a vykonať previerku tak, aby sme s určitou mierou istoty dokázali posúdiť, či bola nefinančná správa vo všetkých aspektoch vypracovaná podľa § 340a v spojení s § 289c až 289e Obchodného zákonníka a podľa § 340i v spojení s § 315c Obchodného zákonníka. Pri previerke za účelom získania obmedzenej istoty sú vykonávané kontrolné úkony v porovnaní s previerkou za účelom získania dostatočnej istoty menej rozsiahle, takže na základe toho sa dosahuje podstatne nižšia bezpečnosť previerky. Za výber kontrolných úkonov je povinne zodpovedný audítora.

V rámci našej previerky, ktorú sme realizovali v mesiacoch december 2018 až február 2019, sme okrem iného vykonali nasledovné kontrolné úkony a iné činnosti:

- zisťovanie informácií od zamestnancov ohľadom výberu tém pre nefinančnú správu, posúdenie rizík a koncepcií tém, ktoré sú identifikované ako podstatné,
- rozhovory s relevantnými zamestnancami, ktorí boli zapojení do vyhotovenia nefinančnej správy, o procese vyhotovenia správy, o internom kontrolnom systéme súvisiacom s týmto procesom, ako aj o údajoch uvedených v nefinančnej správe
- identifikácia pravdepodobných rizík vyplývajúcich z nesprávne uvedených údajov v nefinančnej správe,
- nahliadanie do relevantnej dokumentácie systémov a procesov na zisťovanie, analýzu a spájanie dát z relevantných oblastí, napr. Compliance a personálna oblasť, počas sledovaného obdobia ako aj ich náhodná kontrola,
- analytické vyhodnotenie údajov uvedených v nefinančnej správe na úrovni materskej spoločnosti a koncernu,
- zisťovanie informácií a nahliadanie do dokumentov vo forme náhodných vzoriek ohľadom vybraných dát,
- vyhodnotenie celkovej prezentácie údajov v nefinančnej správe.

Výrok z previerky

Na základe nami vykonaných kontrolných úkonov a získaných dokumentov počas previerky sme nezistili žiadne skutočnosti, ktoré by nás doviedli k názoru, že finančná správa spoločnosti za obdobie od 1. januára 2018 do 31. decembra 2018 nebola vypracovaná v súlade s § 340a ods. 1a v spojení s § 289c až e) a § 340i ods. 5 v spojení s § 315c Obchodného zákonníka.

Účel použitia výroku

Náš výrok z tejto previerky odovzdávame na základe zákazky udeľenej našej spoločnosti. Táto previerka bola vykonaná pre účely spoločnosti a výrok je určený len na informovanie o výsledku previerky. Výrok neslúži na to, aby tretie osoby mohli o tento výrok oprieť svoje (majetkové) rozhodnutia.

Zadávacie podmienky a zodpovednosť

Na našu zákazku sa aj vo vzťahu k tretím osobám vzťahujú naše Všeobecné zadávacie podmienky pre auditorov a audítorské spoločnosti z 1. januára 2017 (www.de.ey.com/IDW-Auftragsbedingungen). Odkazujeme na pravidlá zodpovednosti uvedené v bode 9 ako aj na vylúčenie zodpovednosti voči tretím osobám. Voči tretím osobám nepreberáme žiadnu zodpovednosť, ručenie ani iné povinnosti, ibaže by sme s tretou osobou mali uzatvorenú písomnú dohodu s iným znením alebo ak bolo vylúčenie zodpovednosti neúčinné.

Výslovne poukazujeme na to, že z našej strany nevykonávame aktualizáciu výroku ohľadom udalostí alebo okolností, ktoré nastanú po udelení výroku, ak neexistuje príslušný právny záväzok. Kto sa dozvie o výsledku našej činnosti, ktorý je zhrnutý vo vyššie uvedenom výroku, sa musí na vlastnú zodpovednosť rozhodnúť, či a v akej forme považuje tento výsledok pre svoje účely za užitočný a vhodný a či má byť rozšírený, verifikovaný alebo aktualizovaný na základe vlastných kontrolných úkonov.

Mníchov dňa 4. marca 2019

Ernst & Young GmbH
audítorská spoločnosť

Nicole Richter
audítorka

ppa. Dr. Patrick Albrecht

317	Mandáty
321	Výrok z previerky nefinančnej správy
323	Údaje o zaťažení majetku
326	Štvrťročné výsledky podľa segmentov
328	Prehľad vývoja za 5 rokov

Údaje o zaťažení majetku

Nasledujúce informácie poskytujeme podľa článku 100 v spojení s článkom 443 Nariadenia Capital Requirements Regulation (CRR) pri zohľadnení odporúčania Európskeho výboru pre systémové riziká a o refinancovaní úverových inštitúcií (ESRB 2012/2). Podľa príslušných zásad Európskeho úradu pre dohľad nad bankovými inštitúciami (GL/2014/03) sa majetok považuje za zaťažený, ak bol založený alebo ak je predmetom dohody o zabezpečení alebo zlepšenie bonity obchodu vykázaného v súvahe alebo nevykázaného v súvahe, od ktorého nie je možné tento majetok voľne odpočítať. Založený majetok podliehajúci uvoľňovacím obmedzeniam ako aj majetok, ktorý pred použitím podlieha súhlasu tretích osôb alebo musí byť nahradený iným majetkom, sa považuje za zaťažený.

Skupina Commerzbank ponúka rôzne štandardizované ako aj špecifické finančné služby pre súkromných, ako aj firemných klientov a verejných a inštitucionálnych klientov. Zaťaženie majetku banky je pritom vyvolané nasledovnými hlavnými faktormi:

- doplnenie refinancovania úverového obchodu banky na základe krytých dlhopisov (najmä záložných listov) a zaknihovaní,
- výpožičky cenných papierov a repo obchody na refinancovanie obchodovania s cennými papiermi,
- obchody s derivátmi a s tým spojené poskytovanie zábezpek,
- zabezpečovanie prostriedkov tretích osôb, ktoré poskytli banky pre aktíva vhodné na podporu (podporované obchody).

Derivátne obchody OTC sa uzatvárajú na základe medzinárodných štandardizovaných rámcových zmlúv, ako napr. ISDA Master Agreement, alebo podľa nemeckého vzoru rámcovej zmluvy pre finančné termínové obchody. Zabezpečenie, ktoré je sčasti predpísané na základe regulácie v rámci Európskej únie a sčasti vyplýva z požiadaviek strán, je v zásade založené na bežných a vzájomne vyrokovaných dohodách o zabezpečení. Tieto zahŕňajú pri obchodovaní s derivátmi spravidla zabezpečenie príslušného záväzku zo všetkých transakcií medzi stranami rámcovej zmluvy, a to na základe prevodu plných práv vyplývajúcich zo zábezpek na prijímateľa zábezpek.

Naproti tomu v rámci rámcových zmlúv o výpožičkách cenných papierov ako aj penzijných v obchodoch s cennými papiermi spravidla nedochádza k dodatočnému zabezpečeniu, nakoľko zabezpečenie už predstavuje súčasť transakcie. Commerzbank ako prijímateľ zábezpek má právo zhodnocovať takúto zábezpeku alebo ju ďalej zakladať, ak pri ukončení transakcie vráti rovnocenné cenné papiere. Kryté dlhopisy jadrovej banky spĺňajú okrem zadania predpisov o záložných listoch aj vyššie požiadavky ratingových agentúr na nadmerné zabezpečenie. Nadmerné zabezpečenie za kryté dlhopisy z programov určených na likvidáciu bolo obmedzené na zadania vyplývajúce zo zákonných predpisov o záložných listoch a zároveň bolo zverejnené.

Banka nemá podstatné záväzky zo záložných listov, ktoré by boli umiestnené v externom prostredí.

V rámci repo obchodov a obchodov so záložnými listami existujú okrem obchodovania v eurách aj relevantné záväzky v cudzích menách, a to v amerických dolároch a poľských zlotých.

Nasledujúca tabuľka obsahuje informácie o zafaženom a nezafaženom majetku koncernu Commerzbank podľa CRR. Konsolidačný okruh podľa CRR sa v podstatnej miere neodlišuje od konsolidovaných hodnôt podľa požiadaviek na likviditu na základe časti 6 Na-

riadenia EU č. 575/2013. Na výpočet tu zverejnených číselných údajov bol použitý medián za predchádzajúce 4 štvrtroky obchodného roku 2018.

31.12.2018 Mil. €	Zafažený majetok		Nezafažený majetok	
	úctovná hodnota	príslušná aktuálna hodnota	úctovná hodnota	príslušná aktuálna hodnota
Aktíva	83 988	0	393 608	0
Akcie a iné cenné papiere vlastného imania	5 132	5 132	4 174	4 174
Dlhopisy a iné cenné papiere súvisiace s úrokmi	15 807	15 654	49 236	48 491
z toho: kryté dlhopisy	540	540	6 503	6 480
z toho: Asset-backed securities	261	261	9 015	8 861
z toho: vydané z verejných rozpočtov	9 411	9 258	22 873	23 070
z toho: vydané finančnými inštitúciami	4 100	4 100	25 075	24 135
z toho: vydané firemnými klientmi	2 296	2 296	1 288	1 286
Ostatný majetok	63 049	0	340 198	0
z toho: pôžičky a pohľadávky, okrem denne splatných	62 014	0	230 900	0

Viac ako 50 % nezafaženého ostatného majetku je rovnako možné nepriamo použiť na zabezpečenie. Majetok, ktorý nemôže byť predmetom zafaženia, zahŕňa pohľadávky podložené cennými papiermi, deriváty bez Collaterals a iný finančný majetok.

Prijaté zábezpeky prípadne vydané dlhové tituly mali k rozhodujúcu dňu pre zostavenie súvahy nasledujúce zloženie:

31.12.2018 Mil. €	Aktuálna hodnota zafažených prijatých zábezpek, prípadne vydaných vlastných dlhových titulov	Aktuálna hodnota prijatých zábezpek prípadne vydaných vlastných dlhových titulov, ktoré prichádzajú do úvahy na zafaženie
Prijaté zábezpeky	68 992	15 256
denne splatné úvery	0	310
akcie a iné cenné papiere vlastného imania	532	936
dlhopisy a iné cenné papiere súvisiace s úrokmi	68 460	14 010
z toho: kryté dlhopisy	2 098	605
z toho: Asset-backed securities	760	835
z toho: vydané z verejných rozpočtov	58 232	10 544
z toho: vydané finančnými inštitúciami	7 720	2 732
z toho: vydané firemnými klientmi	2 508	734
Vydané vlastné dlhopisy, okrem vlastných krytých dlhopisov alebo cenných papier podložených pohľadávkami	0	1 732
Zadržané vydané kryté dlhopisy		641
Majetok, prijaté zábezpeky a vydané vlastné dlhopisy	152 980	0

317	Mandáty
321	Výrok z previerky nefinančnej správy
323	Údaje o zaťažení majetku
326	Štvrtročné výsledky podľa segmentov
328	Prehľad vývoja za 5 rokov

Závazky spojené so zafaženým majetkom prípadne zafažené záväzky mali k rozhodujúcemu dňu pre zostavenie súvahy nasledujúce zloženie:

31.12.2018 Mil. €	Krytie záväzkov, eventuálnych záväzkov alebo vypožičaných cenných papierov	majetok, prijaté zábezpeky a iné vydané vlastné dlhové tituly ak založené záložné listy a Asset-backed Securities
Účtovná hodnota vybraných záväzkov	104 854	138 340

V koncerne neboli zadokumentované žiadne podstatné zafaženia majetku, ktoré by nesúviseli so záväzkami vykázanými v súvahe. Na základe hodnôt mediánov bolo v porovnaní s predchádzajúcim rokom s výrazným znížením bilančnej sumy zaznamenané aj zníženie zafaženia majetku.

Vyššie uvedené údaje sa vzťahujú na konsolidované hodnoty koncernu Commerzbank. Všetky transakcie vykonávané v rámci koncernu tak nemajú dopad na údaje o zafažení.

Štvrťročné výsledky podľa segmentov

1. štvrťrok 2018 mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	616	426	14	42	1 098
Výsledok z dividend	2	10	-	3	14
Výsledné riziko	-49	-25	-2	-1	-77
Výsledok ostatného oceňovania a realizácie	-	-0	-	-	-0
Provizny prebytok	508	300	0	-7	802
Výsledok finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou (Fair Value)	32	108	67	-4	203
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	-0	-1	-5	-11	-16
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	11	1	-40	9	-19
Priebežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	0	6	-0	-	6
Výsledok ostatných činností	67	22	7	33	129
<i>Výnosy pred rizikovou prevenciou</i>	<i>1 236</i>	<i>871</i>	<i>45</i>	<i>66</i>	<i>2 217</i>
<i>Výnosy po rizikovej prevencii</i>	<i>1 187</i>	<i>846</i>	<i>43</i>	<i>64</i>	<i>2 140</i>
Administratívne náklady	984	744	27	127	1 882
Operatívny výsledok	203	102	16	-62	258
Náklady na reštrukturalizáciu	-	-	-	-	-
Výsledok pred zdanením	203	102	16	-62	258

2. štvrťrok 2018 mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	644	444	16	85	1 190
Výsledok z dividend	2	-3	-	8	6
Výsledné riziko	-66	-37	16	5	-82
Výsledok ostatného oceňovania a realizácie	-	-0	-	0	0
Provizny prebytok	471	298	0	-6	763
Výsledok finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou (Fair Value)	54	193	51	-98	200
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	-1	2	3	33	36
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	20	-2	-14	-0	3
Priebežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	1	2	-0	-	3
Výsledok ostatných činností	10	-27	5	-13	-24
<i>Výnosy pred rizikovou prevenciou</i>	<i>1 200</i>	<i>908</i>	<i>62</i>	<i>8</i>	<i>2 178</i>
<i>Výnosy po rizikovej prevencii</i>	<i>1 134</i>	<i>871</i>	<i>77</i>	<i>13</i>	<i>2 095</i>
Administratívne náklady	961	650	17	67	1 694
Operatívny výsledok	174	221	60	-54	401
Náklady na reštrukturalizáciu	-	-	-	-	-
Výsledok pred zdanením	174	221	60	-54	401

317	Mandáty
321	Výrok z previerky nefinančnej správy
323	Údaje o zatažení majetku
326	Štvrťročné výsledky podľa segmentov
328	Prehľad vývoja za 5 rokov

3. štvrťrok 2018 mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	649	464	18	93	1 223
Výsledok z dividend	7	5	1	-4	9
Výsledné riziko	-69	-60	2	-4	-133
Výsledok ostatného oceňovania a realizácie	-	-0	-	0	-
Provízny prebytok	483	295	1	-8	771
Výsledok finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou (Fair Value)	48	101	-6	-58	85
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	-1	-1	2	6	6
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	9	-5	6	-4	6
Priebežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	-1	2	-0	-	1
Výsledok ostatných činností	10	5	6	18	40
<i>Výnosy pred rizikovou prevenciou</i>	<i>1 204</i>	<i>865</i>	<i>28</i>	<i>43</i>	<i>2 140</i>
<i>Výnosy po rizikovej prevencii</i>	<i>1 135</i>	<i>804</i>	<i>30</i>	<i>39</i>	<i>2 007</i>
Administratívne náklady	949	620	16	76	1 661
Operatívny výsledok	186	184	14	-38	346
Náklady na reštrukturalizáciu	-	-	-	-	-
Výsledok pred zdanením	186	184	14	-38	346

4. štvrťrok 2018 mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	667	484	12	73	1 237
Výsledok z dividend	-1	3	-1	5	6
Výsledné riziko	-49	-71	-23	-10	-154
Výsledok ostatného oceňovania a realizácie	-	0	-	-0	-
Provízny prebytok	465	299	0	-10	754
Výsledok finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou (Fair Value)	26	21	-78	-90	-121
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	1	3	1	17	22
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	8	-16	40	3	35
Priebežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	0	2	-0	-	2
Výsledok ostatných činností	-5	13	5	87	101
<i>Výnosy pred rizikovou prevenciou</i>	<i>1 163</i>	<i>808</i>	<i>-20</i>	<i>85</i>	<i>2 035</i>
<i>Výnosy po rizikovej prevencii</i>	<i>1 114</i>	<i>737</i>	<i>-44</i>	<i>75</i>	<i>1 882</i>
Administratívne náklady	941	615	12	73	1 641
Operatívny výsledok	172	122	-56	2	240
Náklady na reštrukturalizáciu	-	-	-	-	-
Výsledok pred zdanením	172	122	-56	2	240

Prehľad vývoja za 5 rokov

Výkaz ziskov a strát mil. €	2018	2017 ¹	2016	2015	2014
Úrokový prebytok	4 748	4 295	4 165	4 272	4 273
Výsledok z dividend	36	106	164	316	231
Výsledné riziko	-446	n/a	n/a	n/a	n/a
Riziková prevencia v úverových obchodoch	n/a	-781	-900	-696	-1 144
Výsledok ostatného oceňovania a realizácie	n/a	-76	40	-248	-133
Províznny prebytok	3 089	3 192	3 212	3 424	3 205
Výsledok finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou (Fair Value)	366	598	1 019	1 509	1 506
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	48	-85	-37	-60	16
Ostatný finančný výsledok	26	244	393	440	151
Priebežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	12	23	150	82	44
Výsledok ostatných činností	245	466	293	28	-540
Administratívne náklady	6 879	6 834	7 100	7 157	6 926
Operatívny výsledok	1 245	1 149	1 399	1 909	684
Zníženie hodnoty firmy a ostatný nehnuteľný majetok	-	-	627	-	-
Náklady na reštrukturalizáciu	-	808	128	114	61
Výsledok pred zdanením	1 245	341	643	1 796	623
Dane z príjmov a výnosov	268	215	261	619	253
Výsledok po zdanení	978	126	382	1 177	370
Výsledok ukončených činností po zdanení	-10	96	n/a	n/a	n/a
Koncernový výsledok	968	222	382	1 177	370
Koncernový výsledok nepripočítavaný ovládajúcim podielom	103	94	103	115	106
Výsledok koncernu pripočítaný akcionárom Commerzbank	865	128	279	1 062	264
Súvaha v miliardách €	2018	2017	2016	2015	2014
Bilančná suma	462,4	452,5	480,4	532,6	557,6
Vlastné imanie	29,4	30,0	29,6	30,4	27,0
Kapitálové kvóty %	2018	2017	2016	2015	2014
Kvóta jadrového kapitálu	13,4	15,2	13,9	13,8	11,7
Kvóta vlastného imania	16,3	18,3	16,9	16,5	14,6
Ratingy²	2018	2017	2016	2015	2014
Moody's Investors Service, New York	A1/ A1/ P-1	A2/Baa1/P-1	A2/Baa1/P-1	Baa1/P-2	Baa1/P-2
S&P Global, New York	A/ A-/ A-2	A-/A-/A-2	BBB+/BBB+/A2	BBB+/A-2	BBB+/A-2
Fitch Ratings, New York/Londýn	A-/ BBB+/ F2	A-/BBB+/F2	A-/BBB+/F2	BBB/F2	A+/F1+
Scope Ratings, Berlín	-/ A/ S-1	-/A/S-1	-	-	-

¹ úprava hodnôt z predchádzajúceho roka.

² rating vkladov/rating emitentov/krátkodobé záväzky (ďalšie informácie sa nachádzajú na internetovej stránke www.commerzbank.de). 2014-2015 rating dlhodobých a krátkodobých záväzkov.

Vydavateľ

Commerzbank AG
centrála
Kaiserplatz
Frankfurt nad Mohanom
www.commerzbank.de

Táto výročná správa je k dispozícii
aj v anglickom jazyku.
Obe jazykové verzie je možné získať
na internete.

Fotografie

Commerzbank (S. 2)
Alexandra Lechner (S. 6)

Tlač a spracovanie

Kunst- und Werbedruck,
Bad Oeynhausen

Produkcia

Inhouse produziert mit firesys

Disclaimer

Výhrada pri vyhlídkach do budúcnosti

Táto výročná správa obsahuje výroky o budúcom vývoji obchodov a výnosov Commerzbank, ktoré sú založené na súčasných plánoch, hodnoteniach a prognózach. Výroky zahŕňajú riziká a neistoty. Existuje totiž celý rad faktorov, ktoré ovplyvňujú našu obchodnú činnosť a ktoré sú z veľkej časti mimo sféry nášho vplyvu. Medzi tieto faktory patrí najmä vývoj konjunktúry, situácia na finančných trhoch a možné výpadky úverov. Skutočné výsledky a vývoj sa môžu výrazne odchyľovať od dnes definovaných predpokladov. Tieto platia preto len v momente zverejnenia. Nепreberáme zodpovednosť za aktualizáciu výrokov o budúcnosti na základe nových informácií alebo neočakávaných udalostí.

Nemecká verzia tejto výročnej správy je rozhodujúca a len táto nemecká verzia správy o stave koncernu a koncernovej závierky boli preverené audítorom.

Z dôvodu lepšej čitateľnosti sme sa v tejto správe vyhli formuláciám špecifickým pre obe pohlavia (napr. zamestnanci / zamestnankyne). V zmysle rovnakého zaobchádzania platia všetky výroky pre obe pohlavia.

Zverejnenie výročnej správy:
27. marec 2019

Commerzbank pracuje s neutrálnym dopadom na klímu. Emisie skleníkových plynov spôsobené v dôsledku použitia papiera na vytlačenie tejto výročnej správy bude Commerzbank kompenzovať investíciami do kvalitných projektov na ochranu klímy. Ďalšie informácie na: klimaneutrale.commerzbank.de

Významné koncernové spoločnosti

Tuzemsko

comdirect bank AG, Quickborn

Commerz Real AG, Eschborn

Zahraničie

Commerzbank Brasil S.A. – Banco Múltiplo, São Paulo

Commerzbank (Eurasija) AO, Moskau

Commerzbank Finance & Covered Bond S.A., Luxemburg

Commerzbank Zrt., Budapest

Commerz Markets LLC, New York

mBank S.A., Warschau

Operatívne zahraničné pobočky

Amsterdam, Barcelona, Bratislava, Brno (Office), Brusel, Dubaj, Hongkong, Londýn, Luxemburg, Madrid, Miláno, New York, Paríž, Peking, Praha, Šanghaj, Singapur, Tokio, Viedeň, Zürich

Reprezentácie a Financial Institutions Desks

Abidjan, Addis Abeba, Almaty, Ašchabad, Bagdad, Baku, Bangkok, Bejrút, Belehrad, Brusel (kancelária s prepojením na Európsku úniu), Buenos Aires, Bukurešť, Caracas, Dhaka, Dubaj (FI-Desk), Ho-Chi-Minh-Stadt, Hongkong (FI-Desk), Istanbul, Jakarta, Johannesburg, Káhira, Kyjev, Kuala Lumpur, Lagos, Luanda, Miláno (FI-Desk), Melbourne, Minsk, Moskva, Mumbai, New York (FI-Desk), Panama-mesto, Peking (FI-Desk), São Paulo, Šanghaj (FI-Desk), Seoul, Singapur (FI-Desk), Taipeh, Taškent, Tbilisi, Tokio (FI-Desk), Zahreb

Commerzbank vo svete

Operatívne zahraničné pobočky	20
Reprezentácie	31
Významné koncernové spoločnosti v zahraničí	6

Tuzemské pobočky – súkromní klienti	~ 1 000
Zahraničné pobočky	414
Počet zamestnancov na celom svete	49 410
Počet zamestnancov v zahraničí	13 400
Počet zamestnancov v tuzemsku	36 009

2019/2020 Finančný kalendár

8. máj 2019	Priebežná správa k 31. 3. 2019
22. máj 2019	Valné zhromaždenie
7. august 2019	Priebežná správa k 30. 6. 2019
8. november 2019	Priebežná správa k 30. 9. 2019
Koniec marca 2020	Výročná správa 2019

Commerzbank AG,

Centrála
Kaiserplatz
Frankfurt nad Mohanom
www.commerzbank.de

Korešpondenčná adresa:
60261 Frankfurt nad Mohanom
Tel. + 4969136 -20
info@commerzbank.com

Investor Relations
Tel. + 4969136 -21331
Fax + 4969136 -29492
ir@commerzbank.com